

Division

5CC

Section

7680

OTTO HASSOWITZ
BUCHHANDLUNG
LEZIG

Petr Chelcicky

Siet wiery

Monumenta Bohemiae

Typographica.

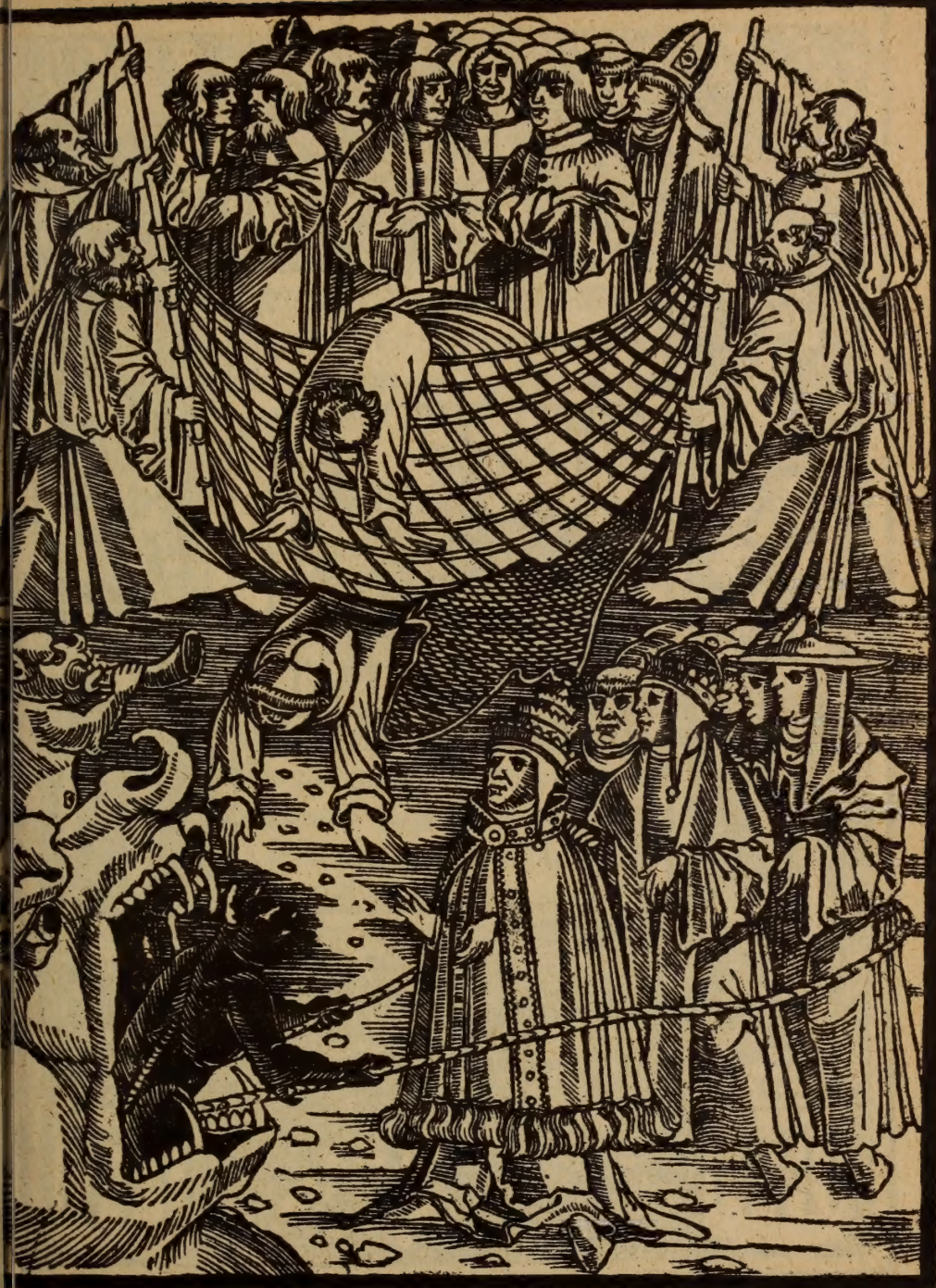
Prague.

1926.

Przedmowa:

Rzecz ta to Wtyto welmi zawedene a za sse
 czasy: potrzebna gest: A obrzjala gest gmes
 no: a neb Tytul Diet wiery: Kteraż sepsan a
 nożena gest od Muze ctneho a slesctneho:
 a wna dęgi Boży Swateho: K temu dary pańe: a mu
 drostij Duchu Swateho: bohate naplneneho: E menem
 Petra z Khelezicz: K teryżto Muż sile wiel se wnitř dary
 Bożimi za času Wistra Rokycana: Wistru welmi
 znamy: wezaste przytomnosti ge y miewa ge: K teryżto
 Petr mnoho ginych rozl: cznych: a welmi potrzebne v: i
 technych kniż: z Zakona pańe sepsal / a zostawil gest
 Lickwi Swate Kuprosiechu / proti Tnykrysu a za
 wedene geho: A protoż Ktoż Koli w kniżach tiechto: c: a
 sto cžitati: a wne se nasledati budese: A zicy musy soz
 ze wssemożucy Buoh a pan: nadprzedky na ssi mi nera
 czil se zapomenuci: Ale ze gest raczil wnich Duchu swe
 ho Swateho slojiti / a gim ge naplniti: Dby pi smom
 Swatym Zakona geho / podle Duchu pana Eziffe
 rozumiegie: Binym take potomuim pamatky tiech da
 ruow sobie swierzenych pozostawili: Aż kniży tehoż
 Muze Petra z Khelezicz na swietle tak zhusa a z do sa
 wad hby: To nezest ajelo ginym: nez kniżstwem od
 Tnykrysa Papeze swedeny m: K tereżto kniżstwo sa
 mi neprzekladne a neschctctne mnozy siwi gfaez / ne
 przestawali gsu / a y podnes neprzeslawagi: mnozy
 Antykrystowi kniży: Kniż tehoż Muze wyborneho / a
 dary Bożimi naplneneho: Byzidi lidu obecnemu klu
 dnymi a kacierzkymi ge nazewati: A to pronicz gine

Ho neź je gim prebendy stalerzuow v gima: A odtużne
 polewky ge odżanij: Prawie onich żeby vmienuj Żako
 na Bosiego progedli za tucznyimi stoly: A swietlo przie
 kladneho žiwota: że gsu vlili a zadusyli drażym a roz-
 kossnym pitijm: Ti a takowij Kńezij na Petra se hñe-
 wagice za bludneho geż znenawisli odsuzugij: Ale dos-
 brzy a ctnostnij Kńezij/ ti geż milugij/ y knih gežo po-
 kiew agij: Ale że wssemożucij pan: a welmi miłosrdny
 Wioż: miłosťij swych hieda gicym nezapiera: zst. edre-
 ho obdarz: n j swych: vnutknuťij gim raczi dawati: Abž
 Antykrysto vpych poženjet/ a strachuow gežo malo ssko-
 dny h: daleko na stranu odložit: prawdy w kniha h tie-
 chio sepsane/ a nożene Da hem pañe. Chytieć se: gi mie-
 lowali: a gij se zprawovali: Jakož z daru pana Bos-
 ba wssemożucieho: w časych tiechto posledniech/ a we-
 dnech Antykrystowych: Tyto kniehy y gine Petra
 Chelcziczkeho: mnozie lidce/ a temie wssch Stawuow
 Staw Kńezij Krystowych: Staw Pansky: y Staw
 Rytiersky: Staw Miestsky: y mnogych vejeny ch/ y zo-
 lidu obecneho oblibugij/ przigim agij: a prawde mijsko
 dawagij: Aniz sobie Petra wostliwyj proto żeby layk
 a w Latine neuczeny byl: Nebo aci ne byl Mistr sedme-
 ra vmienij: Ale giste byl plnitel osmera Błahosla-
 wenstwy: y wssch Boskych prikazanij: T byl gest
 take prawy Doktor Cielky: w Żakoñe pañe wycie-
 ny: bez pobluzenij od prawdy: Nañem se vyplnilo pije-
 (Lij): smo Proroča: Błahoslaweny Czlowiek/ kterehož by-
 tž wyczil Gospodine: a z Żakona sweho nauczil by ho

A opiet w ginen Zialmu: Boże uczył sy mie do mlado
 sti me: a az dosawad budu wyprawowati diwne wiecy
 t. we az k starosti y do sſedin Boże neopuſtlicyż mne: A
 no y sam pan Bazyls die we Ctenie Swateho Jana
 Budau wſſickni uczeni se od Boha: Kazdy któz gest
 Nyffel od Duce a nauczył se/ przigde temnie: D czo to ſſtia
 ſnij a Wlaſhoſlawenij Szchednicy gſu: Kterzij se tak od
 pana Boha uczyj. we Sſtole Duchu Swateho Wyſt.
 ra najlepſſieho: w Zakonie pańe se wpucczugi y a ſmyſl
 y rozum Kryſtuow magij: Ti a takowi kupanu przis
 chazegij a wprawde Szchednicy pańe bywa gij, nasle
 dugicz pana Bazylſe wpołozje a wtihoſti: Jakoż tak
 ſa n raczil w pſlowiti: rozweſeliw se w Duchu Swatem
 Rzekl: Chwalim tie Duce/ pane Mebe y Zemie: je gſy
 ſkryl tyto wiecy przed mudrymi a opatrnymi: a zgewil
 gſe ge malickym: Dwſsem Duce neb se tak libilo przed
 tebu: ¶ To se plnilo na Prorocyh Swatych: na ſa
 mem Synu Boha naywyſſieho panu Bazylſowi/ na
 Apoſtolyh Swatych, zewſſeho Swieta wywo'enyh
 Kodyż ne ze Sſtoły lidſkeho uczenij toliko / ani z Kolege
 Loykarzſkeho a Johanzkeho vmienij: Ale z radu chu
 dehora z Rzemesla Rybarzſkeho. z proſtyh lidiy gſu po
 wolani k Apoſtoſtwy: Jakoż w Skuscyh Apoſtola
 ſkych otom ſwiedectwiy maſo: Widuce przy ſtalost Pe
 trowu a Janowu: ſhledawſſe je gſu lidce bez Littery a
 ſproſtnij diwili se: Totiz takowe mocy w uczenij pańe
 a w diwieh/ Kterez pan Buoſ ſkrze nie puoſobil: Mebo
 welmi daleke a wyſoke gest uczenij Bozij od Lidſkeho

Zial: lxxi:

Jan: vi:

Lukas: x:

Stuk: iij:

Przedmowa?

yako Niebe od Zemie: Niebo vmienij Bozi/csinij Cflo
 wieka ticheho a pokorneho: Ale vmienij Lidste to na-
 dyma/ a powysstuge se pychu: ¶ A protoz ier.to Musz
 wyborny Petr Ckclczizky / nadoba wywolena pane:
 Mage dary welike a sobie swierzene z milosti Boziz:
 vchw se take wte S skole naywysstij Ducha Swateho
 Wynnastij stare y nowe wiecy zpokladuow pane: sep-
 saw a slozaw tyto prze vfiteczne a welmi potrzebne k niy
 kę godnomu kazdemu Cflowieku zewsseck Stawuow
 Neb wsseck Stawuow wnich dotyce, poczna od nays-
 wysstieck Ciesarzskych Kralowskych kniezecieck P a-
 skych Bystierskych Miesiskych Rzemeslnych y wsscho-
 lidu rozliczneho Stawu: y Sedlakem neodpustiege: a
 wssecky znerzaduow treske: Ale zwlasttie a nadewsse-
 cky Stawuow Duchownieck gmeno magicieck Pape-
 zuow Kardynaluow Biskupuow Arcybiskupuow:
 Opatuow y wsseck Rzekholnieck Wnichuow a Rosa-
 tuow: Take Diekanuow Fararzuow Strzednikuow
 y wsscho pokolenie knieszkeho neriadneho, nestlechetne-
 ho, pyssneho lakomeho smilneho: swatoknpeckeho, wof-
 raleho: a wsseck hzyiechuow smrtedlnych, a bludnow
 kacierzskych: ktrzij su: a neustapne wtom lezij: Proti
 takowym wssiem Petr püsse: a gich nerzady obla stuge
 kazij a russij ge: ¶ Dobrych pak a ctnych a wiernych
 kniezij tieck nedotyce: Ale proti nalezkom Papezskym
 a vstawenij Lidskym negistym: ¶ Proti ginym wssiem
 negistie tam zmużie püsse a mluwy: Neb ti a takowij
 wssiezni swrchu gmenowanij tthagy a drati nepze

Przedmowa:

Stawajij Sictij Aposstol, kých, aš gich knož a kwan
tety wisy zc:

¶ Prwnij pak strana kniž siekto zawiera w sobie ku
dy a kierał zawedeny tak hrozne przifflo w Cierkew
Swatu: A take ktoby chciel praweho Bruntu a zakla-
du: genž gest Kristus Bezis: dokopati se: musylby mno
go kumu: genž gsu nalezkowe w Cierkew Swatu lid
mi w nesseny a w wedenij, wen za Miesto wyweztli: A
tak se dobrzejs praweho Bruntur

¶ Druha pak Strana kniž siekto zawiera w sobie
kierał gsu powstali a naramne se rozmnozili Roky
mnohotwarne rozlicneho wčení, a ne křestianskeho
naboženstwij: A tž wšsecky Roky gsu welit a przykazka
prawemu poznaniij w wierze pana Bezisse: Neb gsu
Dacka pykš oblekli nase: Pokornemu a chudemu
Panu Bezissi pokudž možu se protivij:

Kapitola prwnie:

Když přestal Jezus mluvit: wece k
Simonowi Petrowi: wez nawayso: a
rozestrzete syeti klowu: A odpowiediew
Simon Jezus wece gemu: Prizkazuje
li přes celu noc pracujice: nicz sme ne
popadli: a wssak wslowu wcm rozestru

Zuka: v.

yet: A kdy to vejimel u zabynuli gsu rfb mnozsiwie
welike: y tchasse se syet gich: ¶ Ta slowa powiedina
gsu we Lzienie napsana iako to zalozenie tiech wiecij
kterez by mely potom potrzebnie powiedieny byti: Enad
kniekterym wotrzebne: a niekterym k swaru a kupouty e
wi a kupopuzeni hniewuow a neprzizie: Ale wssak nicz
gineho nebude gednand w tee wiecy spemocy bozie: gedi
ne ze my posledni zadame opatrziti prwnie wiecy / a knim
se prziwinuti: acz nam toho Buch poprzege / Nebo gij
gest doffel czas nayhorssie: czas burze: czas wolanie: a
placze hodny: a czas wsselikeho oklamanie: Tak ze by to
mohlo byti: aby wssickni dokazdeho cslowika: skrze zna
menie a zazrakty: kteryz gsu wwedeni od falešnych kry
stuwow: przednimi by nijadny neostal: Kdyby Buch pro
swe wywolene tiech czasuwow neukratil: ¶ rotoz my nay
poslednie: iako pospaleni: kdyz duom spaleny sespe se: a
vejini se hromada slutin: a gedine znamenie nieyaka
zde y onde gessie se wkazugi: ze tu niekdy pokoy stal gest:
ale nazaklad se wssacko slulo: a porostlo lesem wnemito
zwiezata se pasu: a przybytel magi: Protoz kto se zak
ladu doberze v toho domu: kteryz gest spalen: a zaklad se
W

Kluboło zasul/a swreku dawno protliwnymi wiecni za
 rost: A naywiece proto nesnadno wtom zasuty: zakład
 prawy mnoż należę byti: je ty wiecy ptiwne: ktereż su na
 to zasuty zakładu wyrostly: mazywany bywagi mnożych
 ofty zakład: Aby mnozie tażnuce k sobie ten wzrost na
 suty zborzenie domoweho/ y rzickali/ totot gest zakład a
 cęsta giż magie wssickni giti: a gini opiet teę: A tak do
 mnożych gest: genż zakład zasuty w nowinach wyrost
 lych: a zakładu odporńch: wkazugie rozdzielne zakład :
 protoż to gest obteżeni k nalezeni praweho zakładu: Ale
 bo by geho nižadny niķdież neukazowal: a byt prawili to
 je se gest zasul zakład: y nenie nać stawieti: Snadby
 mnozie kopali chęcie se zakładu dobrati: aby prawe die
 lo zrzyzenie mogli stawieti: Jako pospaleni Idumlskich
 pořanuow Chramu bożieho: Nemiasa a Zorobabel
 sprorokty posędmęsati letech wratiwssę se zwięzeni Ba
 bilonskeho: y dielali gsu nesnadno Mieřto a Chram: po
 spalenyck zborzeninach: ¶ Ale tuto tieże Wachowni obo
 rzenie dawno zassle oprawi se a zase nawęde: Knięmuż
 zakładu gineho nižadneho polořiti nemuoz: gedine Krista
 Bezisse: odniehoż gest mnożstwie wicklo k giny m Bořuom
 a wnich gsu sobie zakładuow nadelali: a zaprzewssę ge
 zukryřta Syna bożieho podpokryřstwim:

Kapitola Druřa

Ale magice przedlořenie slow Chęenie swateho
 Onickř chęeme mluwiti: trzi strankę bude wnich
 znamenati: ¶ Gednu kdeř die Simon Petr:
 Prziķazateli przez celu nocę praczugice: niez sme nepo

Ezraiiiij

E

padli: **¶** Druhé to gęń to die: **¶** Wszak w słowu twem roze-
 stru syet: **¶** Trzecie to kędz se die: **¶** A kę yż to wczimichy, po-
 padli gsu a neb zahęnuli su ryb množstwie welike: aż se
 snumi syet gich tręasse. **¶** To tielesnie polożiw sse: obrato-
 meż se k rozumu duchownumu przitiecł słowich: **¶** A zwia-
 sstie kędz ta słowa Duchownie: ne gsu iako tielesne lowe
 ni pracowite Petrowo prazdne: wniemż přes celu nocz
 wwodach kupie se niez nepopadł gest: **¶** Znameni y pti
 kład gest nocy duchownie: wniez w sselike prace lidstke da-
 remnie gsu: **¶** Tak ze niez k odplatie nebeske nižadny vlo-
 witi nemuoż: **¶** Protoż nam k vžitku se prawi: **¶** Nocz gest **ij: Bzi.**
 pomínula: a den se gest přiblizil: protoż odwręuce skurky
 temnosti: obleczme se w odeni swietla: a bychom wedne
 pocztiwie chodili: **¶** Nocz gest niewiedomi pohanského: a
 slepoty židowjke minula: když křystus syn bozie prawe
 swietlo przissel naswiet: aby oswietil ty kterziž w stieny
 smrti bydiechu: **¶** Protoż zřeczi počate: ty wiecy k vžitku
 množemu opatrzme: **¶** Na přewę przedni zřecz ze wnocy
 slepoty Duchownie: w sselike prace lidstke daremnie gsu:
 tiech kterziž gsu nedosli swietla w křistu: iako dne iasne
 ho: **¶** A wtom se dotęče stranky nayıpotřebniegss i k něšto
 křesťian rozumny přwotnie z wiery ma zřieti: **¶** Ponie-
 wadž w sselike pokolenie lidstke, zaneprazdňeno gest vsyli
 mi tiežkymina tiech vsyli čelage vžitkuo časných: a mno-
 zie wiečnych vžitkuo na degi se: ale wnocy to w sse gedna-
 gi **¶** Protoż rozumi lidce gest to wierzi: ze nyní gest čas pra-
 ce: kteruz se zasluhoge wiečne radosti: wždy se ma gi bá-
 ti: aby w nocz niewiedomie a slepoty: diela gich nebyla be-

lana: nebo daremna ysu: A tu se škoda pozna darem-
 nich diel: Když se přestiehuje člověk na onu stranu spra-
 zdnyma rukama: Užeho se chytí tu kdež se die: Kopatí
 nemohu: zebrať se slydim: Nebo tam Bohatecz nemohl
 gedine truopie mieti ani vzebrati: Protož czo hrozniegffi
 ho než to: vpadnutí vwiečnosť chudoby sprazdnyma ru-
 kama: Kterez to wiecy lenim se przigodie: gestto čas vžite-
 čný zamessťagi pro lenost: Nebo leni nechťiel w letie die-
 latí: protož wzymie bude zebraťi: a nebude gemu dano: A
 druhým se przigodi vpadnutí vwiečnosť chudoby spraz-
 dnyma rukama: onichž gest giž powiedieno: genšto acž
 mnoho dielagie pracij tiech: onichž se domniewa gi: žeby
 radošti nebeske zanie hodni byli: Ale w nocy hzeiehuow
 a slepoty przebywa gice: neulowi toho: czož se domniewa
 gie: Protož prwnieggffie potrežeba gest: wtom se opatřiti
 sluffie pečliwemu: aby dielagie wedne dielal: Ale ktiem
 wiecem kterez ysu powiedieny o nedostatku lowu: a pra-
 ce daremni nocznie: Dostateczna gest tato rzecž swateho
 Petra gestto die: Ale wssak wslowu twem rozestru syet:
 Wtom oznamuge mocz slow Křystowych: že czož noc ne-
 mohla mieti: to slowa Křystowa w hoynost rozmnožila
 Nebo gęho slowa tať ysu dočonala a moczna: že netoli-
 ko ty wiecy kterez ysu včiniieny strze ne prospiech a vř-
 tet mohu mieti: Ale taťe y ty kterez negsu k gęho przika-
 kazani musye byti: Podle pıřsma gestto die: Slowem bo-
 žim nebesa wtwřzena ysu: a Duchem vsť gęho wssiečka
 mocz gich: Protož boy se hospodina wssiečka zemie: a
 přednim poňhete se wssiečkni kteriž bydle nazemi na swie-

Luka: xv

Eklez: xx

Zalm: ij

Zal: xxvij

tie: Nebo gest on řekl a stalo se gest: prikázal gest a stwo-
 rzeno gest. Takowa slova sama se oznamugie kterake
 mocy gsuzabý mohla prikazowati takowemu byti na
 zemi a zrzizenie nebeskemu a wstaweni wssého swieta a
 gého plnosti: Protož pýsarz tohoto pýsma die: Bóg se
 hospodina wssécká zemie: a przednim poňniete se wssica-
 kni kterzij na swietie bydle. Nebo poniewadz prikazuje
 tak mocznie nebesom y wssemu swietu: aby nebywssé y
 hned k gého prikazanie wstawily gsu se sewssi krásu a
 plnosti swu: Wnohem wiece wam hlinienym lidem: gest
 to gste iako kómarzi przednim: muož prikazowati: A ya-
 ko krupie gesto s okowu nazemi teju: Ale snad slowa
 Gezišowa negsu ta k mocna: Die swaty Pawel omocy
 slowa gého: Genz gsa blek slawy a zpuosoba poistaty
 gého: a nesa wssécký wiece slowem mocý swe Wsséckny
 wiece nosýe a neb zprawuge: nebo gim prikazuje/ aby
 nebywssé k gého slowu byly: Nebo ktrze nieho swiet wci-
 nien gest: protož slova plna mocy mage: Ale tuto swaty
 Petr ozwlastni mocý gého slow rozumiege die: Ale w-
 ssak wslowu twem rozestru syet. Dpatrz w pracy daves-
 mni cele nocy: y dzie že wslowich gého rozestra syet hopy
 nie wlowi: ¶ Tyto wiece gsu zalozenie/ naniechžto ma pře-
 stati mysl lidij rozumnych: že toliko wslowich křistowých
 gest mocz dobrým a zaslužilým skutkom wwiečnosti k
 radowaní dostatecných: Nebo gedine gsu mohla gého
 slova prikazowati dobre skutky a mocz gim dati: aby
 bylo platne to czož se bude dielati: ¶ Druže proto su do-
 statecna slowa gého: dostatecna gsu k zřiczeni skutko-

dobrych: neb slova geho gsu swietlo w sobie: Podle pijsma gestto die/Switedlnice noham mym gest slowo twe pane boze: To gest kam bych miel kroczeni nohami mymi w swietle slowa tweho: To wzrim vpraszied temnostij gsa postawen: zprawim kroky noh mych: abych nepadla nezabludil: A netoliko cestu dobrym skutkom wkazuge swietlo slowa bozigo: Ale take wkazuge to ktera kym zrozenim ma czlowiek dobre skutky cziniti: aby snimi wzace byl: Nebo ktoz w bogi boguge ne bude korundowan gina k lecz rzadnie bude boyowati: **T**rzeci proto gsu dostateczna slowa bozi: k delani dobrych skutkuow: Nebo buo h niez nemiluge/ aniz se gemu czo libi: gedine to czo on zwoluge a czemu chce: Protoz nic nemiluge aniz se gemu czo libi: gedine to czo on przykazuge: czo welij a czemu wczij. To gest zwolil tomu chce: a to se gemu libi / Protoz nay prwe nalezl sam vsebe sobie libe wiecy: **T**iem chce a ty przykazuge/ a ktiem gest wffelike slowo swe wydal: aby ci nice ge wuoli geho naplnili: A netoliko aby wuoli geho tak naplnili: ale aby zslow geho mogli znati: kde a w cem geho wuoli plniti magi: A kdyby w cem odeslli od geho wuole: nebo gi potupili przestupenim: aby wierzili ze gsu geho rozgniewali: milost geho ztracili: a w hrzietch smretdlny ze gsu wpadli: Protoz kupoznani a knaplnieni libez ne wuole bozie gest slowo geho: Protoz ktera ke koli skutky welike Swatosci: a nebo slawne powiesti mielby czlowiek: a neposslili gsu zprawdy slow Krystowych: nemuo h wnieh wuole bozi naplniti: ani se gi slibiti: Nebo nizadny czlowiek zewffech lidij ne byl gest wradje bozie: aby se ota

gal na dobre skutky a vřazal lidem prawięyssi cestu než
 tu. Kteruř gesti on prvotni sam vsebe nalezl: zvolil: a w slo
 wich prikazani wydal a oznamil gest: wšsem ktoř chcie
 geho wuoli libezni naplniti: a milost geho nalezti: aby to
 cjinili: A patli tiem pořręzi: aby geho gniew nadsebu
 vřawili: a gey wiecznie sdiably protivnymi nesli: natom
 gest wiera cřlowieku zawazana: Protoř tuto potrebnee
 promluwenie gest swateho Petra gestto die: Wřak w slo
 wu twem rozestru syet: aby nas naučil prawemu vřit
 ku w vspli dobrych skutkuo: abychem se nepokuffeli syet
 puffediti k dielom duchownim: gedine toliko w slowich kry
 stowych: neř ginat daremna prace bude: Kterychřto pra
 cij daremnicki nynie pln gest swiet: gestto podle zamyslwo
 dawnych a slowutnych pokryczuow: itak ge kona swiet:
 a nadiege se spase nie wnich: a kařdy podle swych zamy
 slwow hleda Boga w cřinech sobie wolnych: yať chce a
 kdyř chce: a wčem chce: neřba ge nato mnoho libili se bo
 hu stiem: czi nelibi: ¶ Třecie stranka te ręczi przedloze
 no gest toto: A kdyř to vřinichu: zahrnuli su ryb množst
 wie welikery trřaffe se syt gich: ¶ Ta slowa magi stran
 ku diwu tielesneho zmoocy slow křystowych: w polapenie
 množstwie ryb: pronieř se trřala syet Petrowa: A mořu
 řy wiety zewnitřnie tielesne Petrowy: byti prieklad gi
 nnych duchownich geho: itakřto lowu geho Duchowniřa
 Syeti geho duchownich: a dranie tiech syti Duchownie:
 Mebo zgewno gest tuto y ginde we cřtenie: ře pan geřis
 powolaw geho odlowu tielesneho: ryb tielesnych: řekl gest.
 Podte pomnie a vřinim was rybarye lidřte Protoř po

Matu:ii

nieważ Petra a gine Aposstoly zdelal gest rybace aby
 lidi lowili / tehoz y syeti ktomu lowenie dal gest gim : A ty
 syeti nayprwe su Krystowy / a potom Pietrowy : a ty sye
 ti su slowo Krystowo / a nebo Zakon geho : A tak wsseli
 ke pijsmo swate od boha wydane / zniehoz rozumnie lide
 mohu nauczeni byti / Protoz ta swata pijsma podobnie
 yako syet tielesna plete se a wieze : gedem vzlik k druzemu
 az welika a cela syet bude : Takez prawda pijsma swa
 teho : gedna druze se przydrzi : az tak wssicku spolu osah
 nu mnozstwie wierzycy / A kazdeho zwlastnie sewsseni
 geho wieczni Duchownimi y tielesnymi : aby gsa celu
 okroczen syetij : wytazen mohi byti z morze tohoto swieta
 A muoz to syet wytahnuti morze hlubokych hrziedkus
 a tieztych kdz se syetij tak u da : Ale ze se trhala syet
 pro mnozstwie : Muozem rozamieti ze ne pro mnozstwie
 wierzycy / trhala se syet wiery / genz gest Pietrowa syet :
 Ale iako w morzi tielesnem w syet mnoze wiecy odporne
 w chazegie : Takez se namiesy zatracenczuow kacierzuo
 a pohorssitelnow / genz nayprwe w chazegi wvrs wiery
 powolugice niettera k wierze / a wezasu pokusseni pohor
 ssie se / a neb w kacierzstwie se obratie : A takowi syet wie
 ry trhagi : a cziem wiece takoweho zlozynstwie w syet wie
 ry wegde / tiem wiece tu syet zderu : Tak ze mezy nimi wie
 ra bozie spogena s slowy bozimi zaslyne / Tak ze gedine
 wslz wyznawajie Boha / a pana Jezukrista / a zname
 nie poswatna nanich zuostanu zewnitt / Nebo dabel oba
 tenie wuotol gde stiami pobiehlými lidmi / genz w syet wie
 ry wchazegi faleffnie a deru gi : Wssak tak aby niettere

stranky tiech syetij nasobie miel: Takosto krzesť tielesny
 a gine wiecy poswatne: aby tak hole nasz neostal ya ko
 zgewny pošan: Ale ginať wffelike prawdy púsma swa
 teho dete: Ale mnozstwie wierzycych a wywolonych muoż
 ofašnuti ta Syet: A byt giich bylo bezčisla tisycuow: onit
 proto mnozstwie nederu Syeti wiery tee: spogene zmno
 žych prawd púsma swateho: Nebo se neumdlewa: ani
 sužena bywa wiera/mnozstwim wierzycych, ale wiece se
 pošyuge: a pewniegšie y twrdššie bywa: Nebo každý z
 nich sam zsebe rozmaša tu wieru/a twrdi gi: Nebo zwie
 ry žiw gest/a gest prziczina pomocná y przykladná gi
 nym kzerzenim: Paťliby kto poleščil z nich wiery y hneđ
 gini hľadie opraviti to: Protož mnozstwi wierzycych gest
 moc y syla wiery: A že tato Syet wiery/gedine ty wytaš
 ne z Morze tohoto swieta: a žhlubokosti hrziechuow, kte
 rzij konečnie ostanu w syeti netřagice nižadne stranky
 tiech syetij: Nebo kdez koli protřgnu tu syet: zrušenim kte
 re prawdy/z nichž gest ta syet swazana: tut tak neostanu
 aniž mođu ostati w tee syeti/ a hlubokost Morze potopi
 je: Aníž takee bude wytažen kto tauto Syetij: gedine ten
 ktož se dá tášnuti syetij: tam kamž zpráwa Rybarzuow
 Krystowych syet mienij tášnuti: A nedali se kto tášnuti
 tan Syetij wiery, nemuož wytažen byti:

Abakij:

¶ Kapitola Třetij:

Ale tuto gest pochyba o rybarzich kterzi gsu Kry
 stowi: Nebo mnozie gsu: onichž se zda žeby Kry
 stowi byli: a puštiegi syet w Morze w noci, roč
 dwie letie: deset leš/ neb wiece: a nicz nemođu vlowiti: nea

Bo wnocy lowi/ a syeti magie zedrane/ a splacene prowla
 zky sznilymi/ s smysly smiesene rozlicnych lidy: a negia
 sie zniczsto sobie syeti wieczy: A mnozic by mozu rzieczy
 Powisse czasy wnocy lowiecc: nemuozem gisti byti: Bycho
A gednoho kupokani wlowili. A mnozje wlowi celu obecz so
 bie k wjstku: aby bricho pasli gick statky: a aby w lny jri
 gli/ a mieko dogili/ a stado naroztrhanie na: horffe z: wie
 rzi dali/ Wieda gim bude statym lowem: A Nie ze imo
 mluwime: ze Syeti Petrowy gest wiera k rylowa: zalo
 zena na slowieck geho: kteruzto Syety ma czlowiek wyta
 zen byti z morze hlubokcho: iohoto swieta: a zgho nepra
 wost: Nebo podobnie yako w Morzi tielesnem: ryby kdes
 tam w hlubinach temnych przebywagi: Takez lidce zde
 w swietie yako zto w huste tmie przebywagie. nemozu: e
 wizeti ani zase/ ani przedje/ anizto nakwo: ani naprawo
 niczeho: nicz nikdiez nemozau gistiti: ani gednu nohu
 bezpocznie stupiti kdesby pad wraz a blud: nebyl gim pri
 tomen: A Protoz Petrowa Syet wiery: gedina k zachw
 wani ziwota ostawa czlowieku w takowem nebezpezena
 stwiete aby w takowe tmie yako w hlubokosti Morsteez
 mozl se wiery chyciti a vtecy zlesho: gestto gest obkliczilo
 czlowieka na kazdem miestie. aby geho pochycie w zachy
 nutij postawilo: Nebo czlowiek naplneny promien: gimis
 se pudz sem y tam yako lody prueky mi wietry/ Gemuz
 ty promieny neprzepustie za malu chwili w temz postati
 w zdy gim bybagi/ a yako s chwieie nowa gemu przina
 ssegie: aby nieczemu ginal chwiei: pron: etezy se rozpustiel
 z sebe w darewnosti wychazze: wlektosti se obracze

proniektó se pópuzeye horliwostí: Bez mocy ostawa wleſt
 koſti proniektó se mutie niečo se boye: a wniečem se bla
 zniwie raduge: niečim obtiežen gſa ſtiem ſobie ſtyſſtie: A
 tať tiem y ginyym zlym wždy hyban bywa/ a ſtiem ſlogie
 w przeciſinach ſwieta/ pomocnych tomu wſſemu zlemu
 a vproſtrzed diabluow : genž patrzie na cžlowieka/ aby
 geť w tiech wiecech vmrtwili/ Nebo ſkrze zlee lbosti: a ne
 bo ſkrze zſtł tieleſny: nebo ſkrze nemiloſti a prieznie tiele
 ſne: nebo ſkrze ſtud a wtulnoſti: nebo ſkrze pychu a ſmie
 loſt/ nebo ſkrze bazeň a pochybenie: nebo ſkrze newieru a
 zuoſanie a nebo ſkrze gina přeſtupenie: cžtiece cžlowie
 ka od Boha obrazyti/ To kromie tiech oſydl kteraťto w
 ſwietie biezie: ſkrze ſwody a bezprawij cžitedlna: ¶ Pro
 tož Syeti wiery Petrowy potrzebie geſt/ giez on mnohee
 wytahl geſt zhluboſti Morze/ vkrutnych wlnobitiij dia
 belſkych: ¶ Protož ktož gſu wtee Syeti/ a ktož se gie dadie
 taħniti z hluboſti toho Morze : A nemuož oginem to
 rzečeno byti: než otom ktož myſlie a žada z wiery žiw by
 ti: w kaźde ſtrance ſwých wiecej: aby moħl porozumieti z
 wiery: kam a neb kterymi promienami a nebo ſably hy
 ban bywa/ aby se wtom nawieře piſma ſwateho zacho
 wawal/ iako ſlepý geſtoby wħuſte tmie byl: žeby nemoħl
 ni kam giſtie kročiti/ lečby kto gemu ruky podal: a wedl
 geho bepečnie: Tak geſt wiera geho : nemuožem bez
 nie nicemuž rziecy zlee ani dobre / leč prwe nato ſkrze
 wieru poħledime a pozname ſkrze ni : czo dobre a nebo
 zlee geſt: Takež o Duchownich a božſkych wiecech: niež
 nemuožem giſliti prawie: gedine wierziti: Jakož die ſwa *Zidám 21:*

ty Pawel: Wiera gest owieczek ne widomych: knimz
 to nadiegi mame: Wierzieme ze Wuoh gest Trogi-
 ce swata: Dicz Syn y Duch swaty: geden Wuoh swo-
 rzitel nebe a zem e: A ze Krystus Syn bozie gest: prawy
 Wuoh a prawy Czlowiek: Duchem swatym poczaty w
 zwotie pany Marygera znie narozony: A tak y oginych
 wiecek Duchownicki a nebestyck a obuducyck owzkr-
 szenie dobrych y zlych: A tieck w sseck wiecy dalekych a
 newidomych muozem se dotykati: skrze wieru polozeniu
 w sloweck bozecz: postaweni gsuce yako wetmie: daleko
 odtieck wiecy: onichzto ani wideti: ani czo gisiti muozem
 gedine skrze wieru mde: Prptoz kesssem wiecem wiery
 potrebie gest: nebo beznie nizadny se Wozu libiti nemuo-
 ze: kamz se bezni pohne czlowiek iako by se wtemnu pro-
 past wrazi: ze y hned tudiez blud pochyti czlowieka

Zidom xi

Kapitola Cztyrta:

AZe ze je owierze tato rozumnost potrzebna przed
 klada: ze nasloweck bozick stog e: aby snaze clo-
 wieku bylo. kdyz wierzie Wozu: teddy wierz e y
 slowem geho: Jakoż wierzie ze gest prawy Wuoh takez
 wierzie ze geho slowa prawa gsu: A yakoż wierzie je on
 nepromienny Wuoh gest: takez wierzi ze geho slowa ne-
 mohu se promieniti: wtom czechoz potwrzugie A ze ginat
 nemnoz byti to: czechoz ona potwrzugie: yakożto wtom:
 kto ge vcinie ma milost bozie: a gest pozehnany sewssim
 czoz ma: A ktoz przestupuge slowa Bozie: hrzessie smie-
 dlne: a pada w hniew bozi: a gest proklaty sewssim czoz
 ma: A ze tato gedna siranka wiery mozlaby mnoho do

břežo prziwešli lidem/aby takéž zawazanie drželi zwie
 ry že nepochybne pada gi wšněw božie a w winu hřie
 cha smrtedlného zrušeniem kterehoz koli slova božicho/
 a zachowaním geho činie wuoli božie/ a ma gi milost
 boži: a požehnanie geho toliko tiem su gessio tak wietie
 a tak činie Ale ty wiecy možu stati w tieceh w nichž wie
 ra rozumná a žiwá gest/ w nichž bazeň boži a milewani
 geho přebýwa mrtwa wira a slepa toho nemuž mieti **¶** Azym:
 Ale že swaty pawel o wiete die Žie wiera zlyššeni gest
 a slyššenie z slova gezu křystowa: **¶** Tu rozum muož by
 ti: že acž wiera na každem slowu božiem založena gest
 ale toliko podle vmysluo křystowych všitečně nám wie
 ra nanich stoji/ to gest nam křestianuom/ Nebo za kš
 židowsky ma nedostatek wzakonie křistowie/ podle na
 sledowanie tielesnych w obietech a w giných spraw edl
 nosičech tiela: kterěz gim zakon stary tielesny w podoben
 stwie wkazowal/ A iakož ta podoběstwi znamenala su
 křysta a neb wkazowala swým znamenanimuž w kř
 stu prawdu ma gi: Protož k tiem wiceem sledice muže
 rozumieti že mnohá slova božie wzakone přwnim neg
 su wira nám knasledowani telat: ale gečikoz telata zna
 menala su křysta obiet prawu za hřiechů: Protož w
 křistu gsu ná wiera telata: nebo on nam hodnu wieru
 tiech telat přiwedl gest sam sebu Protož prawe gest
 že wiera z slyššenie slova Gezu křystowa: aby piešma
 tak slyššal a tak držal zákož gich smysl z slow křysto
 wych a geho prawdy nam k všitku potwrdi/ Iakožto
 wšsemi wiceemi kterěz se k naučení předklada gi ma:

me se vygistiť wslowich křystowych: aby nam yaťo wiera ostalo: Szziemeli že nam słowa křystowa toho potwrdi že ta naučení magi spogenie s slowy křystowy mi a w nich gsu založena neoklamanie nebo y piesma židow ská y gna lid ská možu zakladana byti wslowich křystowy ch: y w geho příkladu lstiwie s oklamanim. geť proto přimieššugi ta piesma k křystowi a k geho slowum: aby ľhali o dieňegi lidu wtiech pijsmich: a skrze křysta: ¶ Protož zpotrzeby musy wšfelike včenie zkuseno byti skrze słowa křystowa a skrze geho život: mie rzili se k geho příkladom y slowum: Ty wiecey opatře mudry srozumiet stogili ta naučení w slowich křystowych: tešd yť budú wiera Ale že ecetera

Kapitola pata

A Te že mnoze wiecey k wierzeni přiesluffegie: a mnoze se otewření prawie: nebo potwřzugi k wierzeni: genž negsu wiera / ani k wierzenim podobne: Nebo čas naryhorššie přisfel gest: že se tak zle na wierze lidce zna gi: Sie wieru prawu křestiansku za blud a za kacerzstwie magi / a wemnohych stran kach: pužee kacerzstwie za wieru drhie: A toto gest rozdielenie welike w lidu nynie: a dwie stranie gsta gessťo se kacerzugeta gedna druhu: Nebo hnutí welike stalo se gest od dawna / a zašty vwierze: že lid tak daleko zašfel gest od wiery: že gedne obyčšege lidmi wwedene mři we a bludne za wieru má / A wieru prawe tak welo mi nezna: že se gemu ždá bludem kacerzššym: A oto giž: božowe: a šwarowe: mordowe: a palenie: a mno

He Brzietchy stali gsu se mezy tem lidem: A tem wietze
 zatwardili gsu se zly lidce, siezsi nienawistij proti prawe
 wierze: A zte przyezimny nesnadnie nymie poznagie wiewo-
 ru: ana gis smrodij wssicka kacierystwim a neprzyezni:
 haŃeny proni wssudy rozmnozene: Ale tento smysl da-
 wny mudrych lidij: potrzeben gest zachowati wiako-
 wych zapletenich: kdez se bludowe cieryako wiera: aby
 gotowi byli rozumne wierziti wssemu: czoz Duch chce
 aby wierzeno bylo: a niez aby newierzili czoz Duch ne-
 chce aby wierzeno bylo: A tak se egodnagi o Bohem
 wwnoli wwierzenim: nie nechciece drzeti za wiewo: czoz gim
 on nerozkazal za wiewo mieti: a czoz gim on wierziti we-
 li tomu wierzie: Pak komuz se zda w takych wiecech po-
 chybeni: zebym rzekl: newim czoz on chce aby wierzeno by-
 lo: a czemu nechce aby nebylo wiereno: A temu ma pra-
 wy rozum poziewan byti: nebo kdyby to newiedome by-
 lo: techdy nikdy od nizadneho nebyloby naplniend: Ale ze
 gest mnozstwie wierzietych gis przebiehlo: gestto gsu
 wierzili yakoz gest on chciel: Nebo wiera gednu dana
 swatymimnoho gest gis nasledownikow miela: A po-
 niewadz gednu dana gest wiera: ztohot mwoz znamo
 byti: wczem a kterak dana gest. A ze neginde: gedine
 skrze Bezukrysta rozmnozitele wiewo: a to w Zakone
 swem skrze Apostoly swe: Protoz tot chce aby wie-
 no bylo: czoz gest w Zakone swem: skrze Apostoly swe
 za wiewo ostawil: A czoz prwnie pisma za wiewo o Bo-
 hu: neb o gine prawdie za wiewo: wierzietym w Krysta
 ukazali mozu: Tot gest wiera Bozie. a Krzestianska

Nebo przystiech prziwssiech wiecch ktorej se przykazugi
 a magie dzelanj byti: wicrat musy byti: Nebo ani dzie
 si: ani plniti musy kto musy na pprwe wierziti Boga
 a geho slowom: yako ona wie: a wedu E slowiek a:
 Protoz cziie E slowiek tak a dzie yako isto genu Kry
 stus w Zakonie swem przykazuje: zwiercy gest hui Pro
 toz vptanie na wieru: gest w Zakonie Bofim ostawe
 no: a czos gest on za wieru ostawil: to chce aby wiereno
 bylo: a czos nam ten Zakon za wieru neukazuje: aby
 chom niewierzili: Nebo yako zby wiera od Boga wyda
 na pohaniena byla: ktoz by gie pozrzet: nechcie gie po
 wolitiz: gi drzeti w skutku: Takez bywa pohaniena
 wiera Bzjie od togo: ktoz dzie za wieru wiecz: czyie:
 wierze Bzjie odporne: A po newadz gest on wydal ged
 nu wieru swatym dostatecni: Tekda kazda wiera kte
 rez gest on newywal gednu swatym: gest odporna wie
 rze Bzjie: Protoz on nechce tomu wierzeniu: yako sobie
 protivnemu: Nebo die pan Gefis: Wicyte wiera Bofi
 A po newadz tak mnozo twarna wierzenie a czyie: da
 wno rozsata gsu: a mnozstwie lidскеe pudij se knij: a za
 wazuge pod Elatbamickiem nowym a w wedenym wie
 rzenim. Peczliwym lidem oswe Duffe: se tiem pilnie gie
 ptali: fluffie na wieru bozie w Zakonie geho: a knie se
 srodcem prwinuti: A ta wierzenie nowa pilnie opatrowa
 ti: a gim porozumieti: Kamt mnozstwie lidij wedu: Neb
 Papez chce aby genu wierzili listom geho: a Zakon
 geho nad Zakon Bofie: Nebo pufse na swych listech
 zemnem a kraginam: posyelage gim na listech za powj

Haret: ri
 1

ze wšsem hrziechom odpustienie : a muš zbawenie : A
 Ktož by wtom newieril a on geho do sahl v paliby geho
 Takež o geho listech a ozakonicch rozmnožených gest
 ze chce aby gim wierzeno bylo wiece nezli zakonu boží
 mu : Nebo on pro swe zakony m:stij : ale pro bozie za
 kon nemstij / ale palij lidi proň ty ktož gey činie : A ne
 toliko ta wierzenie gsu : ale množstwie kniž gest gessio
 gsu zgewnie proti zakonu božiemu : a ty se yako wiera
 držij / Czo diwuow lžiwych w Pasyonaliach : a w gi
 nych napisyech : gessio ge za wieru držij libee swedenie
 A czo gest domnieni negistych w lidstych pišmiecch : a
 rozumuow negistych y nepravych : gessio gsu za wieru
 utwrzeny lidem / A przielis gsu zaplešli lid wieru y tie
 mi rozumy a domnienimi negistými : gessio pro dawne
 drženi ti zapleškowcia ko wieru utwrzena stogie : a wie
 ra žiwá zatmiena gest a poŕziena proňe : Protož zpot
 rzeby Apofftol die : Prošym abyšste se wadili o wierze
 gednu dance swatým : Nebo gsu podešli niekterzi libee
 gessio někdy znamenani gsu wtom saude nemilostivi
 Boža nasseho milost przenašsegice w smilstwie : Na
 pomenuw a nebo prošyw aby se wadili o wieru gednu
 danu swatým : Przičinu prawie proč by to mieli vči
 niti / A že proto poniewadž gsu wesli ta k nemilostivi li
 dee : milosti Boža nasseho przenošyeece w smilstwie : a
 pana Gezišse Křysta zapiera gice : Ti gsu przielis ško
 dlowie porušili wieru : A byt dnes miel kto chledati : c o
 gest takych odporocy nasslo ped wieru : a zrušili gsu
 gi množona sobnie : a zaplešli gsu : že gie pečzalka / ani

A

Sidom: is

Stonanie libee namohau wiedeti: a nasáli su wni zlych
 wiecij odpornych tee wierze: Tot by miel procz rzeczy:
 Wadte se o wieru gedniú danú swatym / Ale stym by
 se oni wadili/ano gsu welicy odporce: gessio panugie
 nad wierú y nad lidem: a wiera gest to czož oni chcie:
 Protož nebudeli kto tepieti odnich pro wieru / Krátky
 gest swár snimicnebo gsu moeznie neprzietele wierz pod
 kóži wierz: a maly se snimi newad/neb naleznes o odpo
 wiedi rowne: Ale nemát rozumieno býti tak / Byt se kto
 miel waditi o wieru kóstkarským biczem/ ale muosli
 kto prawduu przemocy/nemádre odporce wierz/ bez
 hańenie swarliwych vciú to/ Protož tuto ztoho waze
 nie o wieru: muozem sobie zachowati k vřicku: se odpie
 rati nepowolugice tokowym: gessio su zedrali Syet wie
 ry: každy chcie posobie wieru táhnuti: a nadni panowa
 ti: a gine tak vřiti wierz: y akž gest gi sobie wřod stro
 gil a obrúbil/ Protož takowým nepowolowati: aby
 chciel tak wierziti: tak wierz nasledowati/ y akož se mie
 težnikom libicznage prawie wieru: y šselby ponewierné

Kapitola Šesta:

HLe teto rzeczi nasleduge y šned neprzižen: Po
 newadž mocny odporce wierz: gessio oni pa
 nugie nad wiera: a cyle gie vřlada gi: a činie
 žny czož chcie/ A nebudeli šubeny wierziti/ y akož gemu
 welicy odmierzic: vpadne gim w ruce/ y ako šacierz so
 bie wolny: gessio po swe šlawie wbludicch káli se/ a šta
 ree a plnee šlawy zamicta: a tuť pod tiem štiennem šmrt
 šodie: A budeli kto znaš: gessio by ztoho štienu šmrt wy

stupiecy: v d w i l a g e s t o z s t r a s s i e s e g i n i : P r o t o z v p o k o
 g i z d a s e n i e k t e r y m z e g s u b o s a t i e g s s i v w i e r z e n e z l i w e
 l i c y k r i e s t i e g e s t o p a n u g i e n a d w i e r u : A l e k d y z b a d a u
 z r a z e n i / W u o s z w l a d n e t i e m k t o o s t o g i e w c z a s u p o l u s
 s e n i e / N e z b e z p o c h y b y d i e m , k t o z n e b u d e m o c y v m e r z i e
 t i o d d o m a c y c h n e p r z a t e l p r o w i e r u : n e o s t a n e w w i e r z e z
 l e c z W u o b v k r a t i j n a d k y m t o s o c z a s u z l e g o : ¶ A l e z e
 s y t o r z e c k i k t e r e z g s u p o w i e d i e n y n a p r z e d o w i e r z e n i n a
 t o m g s u z a l o z e n y / z e P e t r e g e s t r y b a r z D u c h o w n i e : a
 S y e t g e s t o / g e s t Z a k o n K r y s t u o w : a n e b o w i e r a K r y s
 t o w a n a n i e m z a l o z e n a / a n a Z a k o n u g e s t o s w a z a n a
 i e b o s p l e t e n a v z l i k y r o z l i c z n e e p r a w d y s l o w b o z i e c k e
 a b y c e l a S y e t s u c y a d o s t a t e c z n a y m o g l a w l o w i t i k r i e
 s s n e : a w y t a k n u t i g e z s l a b o k o s t i m o r s k e : k r z i e c h u o w a
 s w i e t a t o s o t o : A k o n e c z n i e r y b y p r z i p r a w i t i s w a t y c h
 l i d i j k v z i t k o m p a n a n e b e s k e s o : T o d r z i m e z w i e r y o s w a
 t e m P e t r u y o g i n y c h A p o s t o l e c h : s e t g s u r y b a r z i w s t a
 w e n i t a k o w e s o l o w u o d p a n a B e z i s s e : A z e o n g i m d a l
 t a k o w u S y e t w i e r y w s l o w i c h s w y c h ¶ A l o z g e s t o n i c h
 r z e k l : ¶ J a s e m g i m d a l r z e c z t w u / a o n i g s u g i p r z i g a l i :
 a s w i e t g e w n e n a w i s t i m i e l i : a p r o t o g i m p o s l a l D u c h a
 s w a t e s o / k t e r y z t o D u c h s w a t y z p u o s o b i l g e s t w n i c h w
 s s k i k u r e s z b o z i e / w n i e z t o w i e r a d o s t a t e c z n a ¶ w s t a w e
 n a g e s t w A p o s t o l e c h : k z p r a w o w a n i w s s e s o s w i e t a t
 a n e b o w s s e c h k t e r z i z g s u m i e l i n a u c z e n i b y t i w i e r z e i k
 s p a s e n i d o s t a t e c z n e : P r o t o z t i r y b a r z i D u c h o w n i s o l o
 w u : m a g i c e S y e t i z p r a w e n e s e r z e D u c h a / p o s l a n i g s u
 o d p a n a B e z i s s e : a b y g d u c e p o w s s e m s w i e t e / k a z a l i c t e

Jan: cvj

Mare cvi

nie wšsemu stworzeni rozumnemu lidškemu: A ktož ze
 wšsech wieki czenie, a bude krzen spasen bude: A ktož
 newierzi: a geho skutkem nenaplni: zatracen bude. Ne
 bo wiera bezskutkuow mrtwa a marná gest. daremná
 a diabelska gest: Wiera skuteczna gest žiwá: vžiteczna
 a Krzešianska gest: A tak słu wieru a słu zprawu: po
 šial gest pan Geziš Aposštolý na wšstken swiet: aby
 nauczili wšelikého cšlowieka / škrze prawdu czenie kry
 stowa hodneho: k každemu skutku dobremu prospieš
 nego: Takož swaty Pawel osobie, y oginych Aposšto
 lech wyznawa ržka: Krystus Geziš genž gest was:
 gehož my žwieštujeme wam / vžiece a treskcyce každy
 ho cšlowieka wewššie mūdrosi, abyšom wydali každy
 ho cšlowieka dokonaleho w Krystu Geziš: Protož ne
 vmenššenie Aposštole škrze prawdu czenie nauczili su
 lidi wierzicij: A poniewadž gšu tak nauczili: aby škrze
 gich včenie byl každy cšlowieka dokonale w Krystu ge
 zišowi. Protož poniewadž jim gest ržekl pan Geziš:
 Tak sem was žwolil abyššie šli a vžitek przinešli / a vži
 tek was aby oštal. Protož poňewadž pā Geziš všla
 wil a poslal Petra a gine Aposštole: šlau Syetij wico
 ry, aby wtom lowu prospicli: a vžitek mnohý przinešli
 a vžitek gich aby oštal: Tu wizme kde wkom gich
 práce padla žuoštala a prospicla k žiwotu wiecznemu
 kterýžto lid gš a škrze kazanie Aposštolske dokonaly v
 šlawé wwiere y w žiwocie, oštal gest naprzyeklad wšsem
 wicnym budúcym Krzešianom: aby se potemni y ako
 k byli vžitekali naprawi, w nichžto ne oklamane práce

Jakub:ij

Kolocen:ij

Jan:ij

Kazanie Apofftollkeho ostala: a prospiela gest k vžitku
 w wieczności trwagiciem / a k zastawenie buduciem na
 gich gistorie: rozum to muoz zprawiti ze prace Apoff
 tolska tu gest v gissiena / od kterychzto potonie gest przy
 yata: kterzij wieru czenie swateho odnich su przigali
 a wnie prospieli podle vmysluow Apofftollskych wtech
 v gissiena gest wiera krysłowa a Apofftolska kniz po
 tomnie przistupice / mozu bezpiecnie czekati ziwota wie
 cneho: Protoz gij dale sluffie opatrziti / k deby ten
 lid byl v gissieny serze Apofftoly w wierze / a kterakby zri
 zen byl / to z skutkuow Apofftollskych / a z gewnych napi
 suow muozem poznati ze lid wierzicie za czasow Apo
 stollskych / a toz y gich kazanie slo gest powssiem swie
 tie a ne byl gest lid w niemzby Nysan ne byl hlas gich
 Protoz podle toho rzeczeno muoz byti / ze w ssudy mezy salm: xviij
 kazdym narodem a pazytkem byl gest niektery / gesto
 gest wierzil czenie w kazanie Apofftollkem / Aleku byl
 wssichni w ssudy wierzili czenie / kdez gsu ge Apofftole
 kazali Ale niekterzi ktere gest Buoz wywolil / niekde
 wiece a niekde menie / Protoz podle skutkuow Apofftol
 lskych sluli su zborowe wieciciech po Miestech / powsech
 a po kragich swieta: kterzijto Zborowe a s hromazde
 nie mnozich wierziciech w gednu wieru / Ty zbory wy
 luczili su Apofftole z ginych lidi niewiernych oblassine
 Acz nerzku byt tielesne miestem mozli mnozic wiernij
 w gednu vlicy w Miestie odluczeni byti / Ale w gedno to
 warystwo wieru / aby se spogili a spolu wczasnost mie
 stem w Duchowniech wiecech: a w slowu Boziem wie

li/ A podle takoweho towarzystwie; a wczastenstwie v
wierzcie a w Duchowniech wiecech; nazwani gsu zboro
we wierziciech; A ze za casu kazani Apostolskeho Azi
mane a Kniezata Azimlka / panowali gsu sstroce pos
swietie, yako zto se sledawa z skutuow apostolskych
w zemi Sidowske / w Azecych y w Syrske zemi; a gin
de kdez ssto kazanie Apostolskeze zmienku czinie o Azi
manech a ogich panstwie A stiem take wssudy smier
sseni byli Zide s pohany: Protoz wierzicie trzetyj strā
ka byli yako zto podruzy mezy Pohany a mezy Zidy
platice dani Azimanuom/ A kdez gsu Apostole kaza
li/ Tedyz tomu dwogimu lidu kazali gsu czenie. Pro
toz niekteryj wierzili gsu z Siduow y z Pohanu kaza
nie gich; A ti wierzicie: odluczeni od pohanuow a od
Siduow/ byli gsu trzecie lid/ a gine wietry: A ten lid wie
rzicie w Krysta: Apostole zidili gsu dwogim obyctegē
a neb dwogi stranku: Sedni zewnitř, k przebywanie
sielesnemu; aby mezy tiem dwogim lidem neprzejnis
wym: sobie protivnym/ mezy Pohany a mezy Zidy mo
gli hodnie przebywati: yakož sstie naswate: Protoz
nayprwe aby mocem naywyssym dane platicili; a gina k
w hodnych wiecech; a sluzebnych gim poddani byli tak
yakož gsu gep wczili Apostole; aby odtud v toku nanie
nemogli wcziniti pami Pohane tiech zbozic rzuce: Pys
ssnij gsurchtie sami pani byti: wnassich zbozich sediece
A tak by y hnedky sašli nanie y nawieru / a nedaliby
wietry Krystow y w swych panstwich kazati / A protoz

Azim xij: to spilnostij opatržili gsu Apostole/ aby gim poddani

Byli wiececch słuzebných tiela : dani a myta gim plati
 li: a poctiwost nanie: sluffnu gim cjinili: **G** Druze w
 obczowani mezy **P**ořany a **S**idy: aby pokornie odob-
 rymi przyekłady byli: **T**akoř gim swař **P**etr takowe
 naučenje dawal rze: **D**obre obczowanie magice me i: **P**etr: ię
 zy **P**ořany/ aby wtom gessio mluii owas iako oslych-
 ydobrych skutkuow was poznagice: chwalili **B**ořa z
 tořo: **E**dyř ge buř takę nawssstiewi miłosťi swu: **P**ro-
 toř tiem obczowanim prawym a krotkym / mohli gsu
 snaze mezy **P**ořany przebywati: a mezy **S**idy: aby ne
 mieli nanie wtořu: pro gich przyekłady nepokoyne a žalo
 bnerdyř by gim naczem škodiliznebo gich popuzeli k
 gniewom rozbroge nepryekładne: nebo nepoctiwe pted
Pořany gednagice / **P**rotoř dobrotiwe przebywanie a
 neškodne: **P**ořany. mohli gest wktrotiti: aby se nepo-
 puzeli a nesahali nanie / **A** to przebywanie pokorne a
 miłosťiwe: bylo gest przyekłady k obraceni pořanuow y
Siduow k wierze: **N**ebo przyekładowe dobrzy: k obcz-
 wani: niekdy gnu newiernymi: wiece nesłagowne kaza-
 ni samau rze: **N**ebo obecznie skutkom wiece wierzij
 n **S**ybagij se giminesli samau rze: **A** apostole tiemi
 przyekładami wstawili gsu ge zewnitř: aby mezy tiem
 lidem protivnym bez žaloby byli: aby swu nemudru pri-
 ciny / slych lidij proti sobie nepopuzeli k gniewom: ale
 wiece swu dobrotu aby gim k dobremu przyekłady byli
Pakli by gim ta dobrota neprospiela: řeby z bořiřo do
 puffedienie nanie sařli **P**ořane a **S**idy: aby nebrance se
 pokorhe trpěli bezprawie odnich: **T**o tak zewnitř wsta

weni gsu: ale k Wozu zwoassnimi rzady gsu vstawaed
ni dostatecne: Jakoz gsu sami Aposstole Syet wiery
dokonale mieli: Tak gsu ge wtu dokonalo: z hluboko
sti morze hrzechnow a bludnow takli aby wsame Sie
ti wiery ostali: Nebo tohoz gest ta Syet wytahla z hu
boko sti morze: Binde gest geho neostawila nez w sobie
aby zwiery siw byl: cizistie k Wozu wicru a milost za
chowala: vsebe swiedomie newinne: Jakoz se ty wicry
hojne w uczeni Aposstolskem: jako w nich Syeti nale
zacie: Ale prwie dobrota na obracene pPozanuo
Efz: iiii: k Krystowi sluffie: aby obnoweni byli: swlucce o sebe
stary zivot Adamow: poruceny a prokety: a ptieliso
zalobny pred Wozem: z oblekli se w noweho C zlowie
ka Bezukrysta: Jakoz gsu prwe obtiezeni byli modlo
wami: w opilstwach: w rozkossech tiela: w nemilostech
w swarziach, y w wraždach: a w ginych zlostech: genz
gsu skutkowe stareho C zlowieka: prwieho C zlowie
ka prokleteho: k rzecienoz w siceni mrau: a w hnicwu
Wozim se rodij: Protoz toho hrzeissnik a postkwrniene
ho o sebe aby nayprwe swlaczdi: w sdy swlacziece: swla
czeli geho: a w noweho C zlowieka Bezukrysta se oble
kli: poctiwost ziwota geho nase beruce: czoz kto naywie
ce muoz: podle obdarowanie milosti Wozji: aby se po
dobnal kio takowe poctiwosti ziwota geho newinneho
w pokorze: w polonie bozke: w sprawedliwostech: ge
mu podobnych: Tot muoz niekto hojnegi mieli nesli
giny: gessio menssie dar ma: ale wzdyt musy przigiti k

Effz: iiii:

Rym: iij:

nowość siwolat tak aby starz siwol mieřta nemiel : wa
 niemŝby hrzeck smrtedny mieřto miel : Alebo kdes
 koli ctnořt bywa zruřena kteruř cřlowiek ynuzie miel za
 chowati Tu nato mieřtie wřdy hrzeck smrtedny ořta
 wa Protoř tak mnoho cřlowiek musie stareho cřlo
 wieka ořbe swlačetii: aby gcho cřinowe neřtali na cřlo
 wieku o przestupenim przykazanie Bořieck, Alebo kie
 reřby przestupii podle zařořti stareho cřlowieka wřdy
 by smrtednie hrzeřsil, Ale wnowy siwol se obkcy Kry
 sta nasleduge muoř giti swrchowany m obycřegem: a
 muoř giti niřřim obycřegem hrzeice przykazanie boři w
 kařde strance w ktere gest zawazan kniemu pod poku
 tu hrzecka smrtedneho: Ty wiecy prawetnie lidu temu
 byly gsu przedlořeny, Ale wřřak na zaklad Kryřta, Ale
 boby y řid mořli takowe wiecy nebo kciem podobno cři
 niti ktereř gsu powiedieny: Ale pońewadř nema zakla
 du Kryřta: mrtweby břly řid: Protoř zaklad Kryřtus
 musie zalořen byti, aby se naniem řkrze wicřwa miłořt
 wřawili, a siwe wiecy nań oklaci budu: Protoř swaty
 Pawel ten zaklad tiem prawotniem lidem przedkladal
 gest ryla: Zakladu gincho niřadny nemuoř polořiti mi
 mo ten: kteryř gest polořen: genř gest Kryřtus: Ale kařdy i Koryn
 wiz, kterař nato stawie, Protoř zaklad nayprawieřři
 a naygiřieřři polořen gest temu lidu, aby wřřelike die
 lo dobre: a giřie meřlo bezpeřřnie nań ećz oklamanie řa
 wieno byti Tak gim przedklada zaklad: nań řu zalo
 řeni prawie 2 possiole Kryřcwi a prerocy genř y ti pr
 wotnie byli gsu na Kryřcwi zalořeni: Protoř y my pos

Nednie / tyto lidi prwothe sobie przedkladame k vjiffie
 nie: poniewadz oni na zakladu Krystwi / a na zakladu
 Apofftolow a prorokow zalozeni su byli / abyctom
 natom stali naczem nezklamanyj strze Apofftoly oni
 zalozeni gsu byli: Nebo potom ginych zakladuow negi
 stych mnoho gest zalozeno: nanihsz zle slogy mnozstwi
 a zle slogi Papez chce byti zaklad cietkwe swate y gla
 wa y kamen vzelnie: Aoty Wnichowe / kazda gednoho
 Wnicha: prwniho zakladu swego Zakona ma: A gis
 mnoho zakladuow ginych: a lid pobiehsz / negleda gedi
 ne obycteguow mrtwycth nasleduge. gicdzto nasledugi
 yako y gi k otczow: ktorej gest nakyl narodim se wa
 ni k: yako y pothane w swycth modlach: Protoz wta
 lych mierach mudrym sluffie nappilniegie slediecti kto
 mu zakladunaniemz gsu Apofftole prwothie lidi zalo
 fili / aby smimi mogli gisnie dobra diela dielati

Kapitola Sedma

Azim: gii

Koryn: 1

O Ale muozem znati / ze gsu Apofftole ten lid wro
 wynosti vstawili / aby nicim sobie dluzni nebyli
 gedine aby se spolu milowalira strze lastku so
 bie sluzili yako gedno tielo spogene z mnohycth vduowe
 glawu Krysta ma gice: yako su vezeni tomu: Zie mus
 zy gedno tielo gsmie / genz z gednoho chleba vezastnost
 tiela Krystowa przigimame / Protoz aby yako mno
 zy vduowe gednoho tiela: spolu sobie powolni bez puzeni
 bezdieczneho slufili strze lastku: a vztieczni sobie byli na
 pomina gice se gedni druzymi / Nebo w ten czas pano
 wanie pothane / k o mocy przipuzegicie mezy ticm lidem

nebylo gest. Ani siech zprawcy s vrazdy Pohanskym
 Wychtarzuow Konffeluow t sandnom swartivym/acz
 gsu pod mocni pohanskymi byli. Ti gja kromie wiery
 byli a oni gim s platy poddani byli. Ale mocy wiery a
 mravnuow s krze mocz pohanku nerzidili gsu: Protoz
 vzednikuow Pohanskych katuow Birczuow a ko
 ffeluow/Wychtarzuow/ani kniezat:spanowanim Po
 hanskym su nemieli zsebergenzby tez wiery byli bratrzie
 gich:spolu vcastni krysfa. Ale cyziem knizatom/pod
 dani gsu byli w wiecech sluzebnych podle tiela. Nebo ti
 Zborowe krysflow:trwali gsu mezy Pohany bez mo
 cy swiestke:wiece nez trzysta let/az do Konstantyna:ten
 nayprwe vmiesyl se mezy kresstiany s panowaniem
 pohanskym:a s vzedniky takymi/ yakož na pohany
 sluffegi. Ale Apostole:ten lid t wiecem wyssym a do ko
 nalegssim przivedli su: nez ge Pohane magi t swym
 zprawam. Yakož se z vchenie Apostolskeho shledawa
 gestio ge vczy aby duostognie krodili:w tom powolani
 se wssie pokoru s tichosti s trpielivosti:showiwa gice so
 bie w lasce. Pilni budte zachowati gednotu ducha:w
 swazku pokoge:Nebo gste gedno tielo/a gedne Duchy
 yakož gste powolani w gedne nadziegi powolanie wa
 sseho. Geden Pan/gedna wiera:geden kresst:gedne
 Duosh a otec wssich. Ta zprawa daleko gest od
 zprawy pohanske/genz se diege s krze prava Wiestka
 a s krze vzedniky Pohanske: Ak byti gedno tielo: a w
 ssticni tymz Duchem Bosim se zprawowati w wiecech
 Wozsnych a Duchownich y mravnnych: wa gice ged

Efez: list

noho pana Bezukrysta: Tot gest wysoko przewysla
 kryssi. Zakon: nezli mocy Pohanstych: gestto prawdu
 zemsku nemocynu cjinis pripuzenim Bezdiecnyim: w
 lidu nemudrem/ dobremu nechytrem: Ale aby serze mi
 lost a dobru wuoli/ delali prawdu Boha mitu: a lidem
 vřitecynu kuprebywamie zdejřiemu y kwiectnosti/ tot
 daleko przesaha zprawn Pohanstu a Swiectku:

Kapitola Dřma:

Atie Křestiane nemohu wiery Křystowf nastę
 dowati/ podle gine zprawy Pohanste a Wiest
 řka ma. Ratsauziech pod žalobami slogice: ne
 mohau Křysta vřastni byřianyf spaseni mohau byti
 wtom vmiera gice: Ale tuto odporoce/ magę Duch po
 hanstý a swiectý/ musz przieti toho rza/ Poniewadz
 ti Zborowe Křystowi/ negsu przieni serze mocy Po
 hanste: v wiecech wiery a mrawuow/ gedine toliko ser
 ze lastu: mieli gsu wřsecty wiecy rziediti mezy sebu / kte
 rakř teřdy kdys se gim lasty nedostalo/ a bezprawie se
 gim przihodilo. Třiem gsu to rziedili: wřak gsu saudy
 nekterzi gesttie miewali: Protoř gim rziedal swaty Pa
 wel/ Wudeteli mieti swiectke saudy: potupniegřie genř
 gsu w Zboru: tř vřawie k sauzeni: Protoř gsu pozie
 wali vrzadu pohansteřo: y vrjednity ktomu gsu sta
 wieli: a tu gim lasta nestachila: Třtomu tato odpo
 wied musz byti: je gest prawe to/ je Apostole k dokona
 lym wiecem ten lid przivedli gsu: a wnich ge vřlawili:
 aby se wnich wřsecty wiecy serze lastu Bohie gednaly
 Ale wřak ta zprawa neni proto pohaniana/ je su wnie

niektierzi nedokonalizy ako mlade deti / yestio nemošau
 tvrdeho pokrnu gisti: mleka žadagice: Protož ten ob
 raceny z Pohanuow a z Židuow k wierze Krystlowie
 zleemu obwytkly: a k časnym wiecem nezriježeie przio
 chyleny: Ač gest wierzil w Syna Božio y prawde
 geho: ale wšak wtom wierzenie nebyl gest dokonalny y
 hned. Ale przy tee wierze: mieli gsu niektierzi nedostatky
 wemnošyčy strankachy pronež gsu tresttani od Apo
 stoluow: a diel sšowiewani do času: pro nadegi opra
 weni potomnieho tiech nedostatkuow: Takoz tuto swa
 ty Pawel wida nerząd niekterych tiech wierzičyčy ge
 sstie nemocnych: ano Krzestlian s Krzestlianem na saud
 chodi przed vředničy pohanske: tresttal ge zlošo: že oni
 wieru magice / k chody ku pohanom na saud: s pohora
 sšenim Pohanuow: a rzečl gest gim: Ždali newiete že
 swatij tento swiet sauditi budau / Protož poniew adž
 slerze nas swiet sauzen bude: nešodni gste genž byštie
 onaymenšičy wiecech sudili: A potresttaw gich tiemi
 slowy: gessie sšowiewage gich nemocy w nadziegi po
 lepšeni: dopaušstij gim saudy doma: Aby nechodiece
 przed Pohany na saud: niektiere zsebe potupniegštie k
 sauzeni vstawili: Poniew adž pro gich nemocz nemošl
 gich owšsem k dokonalosti prziwesti y hned: aby necha
 gice tiech sauduow: bezprawij trpidi na časne statku
 Ašpoň tu wybiera / aby zlee wietčie opuštiece / menšsie
 zlee drželi: dokudž y tošo neopuštie: **W**ietčie zlee k rze
 stianom swary westi na saude przed pohany očasne
 wiecy: Ale menšsie zlee gest doma przed swymi haubu

Kory: vi

swu odkryti: ale wždy gest zlec bylo A ze gich Hanba by
 la takow: zlec y gned gim to powiedel / kdyz gim dopu
 stil sandu strze domaciu Die: Tot k wassie Hanbie pra
 wim: Protoz wam za Zakon wieczny nedopauustiem
 sanduow / ale Hanbut wam dopauustim: abyście gi neo
 li: do kudy by mysl wasse neobrzczana: k zemskym wie
 cem nerzadnie przychylna: Hanbu noscey / zardziela se
 studem: a odesla od zleho: pro Hanbu g Lucy obtiezena:
 tak zeby potom mozl rozumny: samau Hanbau od to
 go odesnan byti: A nebo prawiegie zdatu milosti Bo
 zitiem poszreci: czoz gest geho k sandom taklo: Pro
 toz ztoho znamo gest: ze Zakon wieczny tiech sanduow
 k Hanbie gi k nedopustil gest: Nebo byt gim za Zakon
 sandy szanbu ostawil: tak by wiecznie chiel: aby san
 dem swarziece se ozemskie wiecy: y wieczne se zaten Za
 kon stydieli: A stydiece se zani nemozliby nadziege mieli
 znieho budauciu odplaty: ale strach pekla: Ani swaty
 Pawel nemozl by se chlubiti w Zborziech bozich pro
 gich wieru a posluffenstwie / kdyzby wždy tak s Hanbu
 staliswarziece se na sande ostatek tielesne: Protoz po
 tom gim prawiegie wiecz die / a k opraweni ruoznice
 mezy Bratrymi b. isstie: P die gim: Tak nenie mezy
 wami nizadny mudry: g. izby mozl suditi recz mezy bra
 trem a bratrem swym Ale Beate s bratrem sandem
 se wadie / a to przed newiernymi: Biz gistle szriech gest
 mezy wami: poniewadz sandy mate mezy sebau: procz
 radiegsi oklamanie netepiete: Ale w k przywodu cziniete
 y oklamanie / a to bratrim: Nenie mezy wami nizadny

mudry: genšby moſhl ſauditi mezy bratrem a bratrem
 Tut nemienie oſaudu Raſhauznem poſhanſkem / aby
 niekto mudry z nich Wyſtarczem ſe vchſne / ſaud oſadil
 mezy bratrem a bratrem / Nebo ſtakemu ſaudu muſy
 byti mocz przipuzugicie zpotrzeby : aby muſyli vřzedni
 kom poddani byti : ti geſſto ſe chſtie wabiti na ſauder
 Protoſ ſkromniegſſie wiecz toto geſt / a prawdy bliſſie
 geſſto die / Nenie tak niſadny mezy wami mudry : aby
 moſhl ſauditi mezy bratrem a bratrem : tak gſſe giſ chſ
 bi w mudroſti : A nemieni : t toſho byt ſto ſmyſla nemieliz
 Poniewa dſ gim napřzed die Woſhu zanie die kuge ſe
 gſu ſe boſhati wewſſem vchſnili w kaſdem ſlowu y w ka
 ſdem vmieni : Protoſ boſhatym w vmieni kaſdem ktre
 ſtani die : Proeſ ma gice mudroſt a vmienie / neſaudite
 mezy bratřimi : podle rozumu Eſtenie rozdieliti mezy
 bratři obezprawie : a vřrocenie toſho bezprawie : protoſ
 to ſuzenie geſt rozeznanie bezprawie : a vřroceni toſho
 bezprawie naywiecze treſktanim / a przyweſti potom
 bratři k upokogi ſmirzenim / a bezprawi odpuſtieniem
 Pakli geſt takowe bezprawie geſſto ge muoſz oprawi
 ti nawracenim ſieſne wiecy / to ma vchſniti bratr wins
 ny druſhemu : A pakli gſu hańenie krziw dſze geden dru
 ſeho nadobre powieſti oſyſdi przed ginyimi krziwie : ma
 k tomu nucen byti / aby pro ſwe ſwiedomie to hańenie
 opravil / tu kbez geſt bratra oſyſdil / aby tu oſyſdu a
 nebo powieſt zlu s bratra ſnial : muoſzli opraveno byti
 Pakli geſt vteklo oprawenie rozliwſſi ſe powieſt poce
 lem kragi / ale y to zlee ma gie ſobie odpuſtiti : Nebo ke

i: Koryn ii:

Strana Prwnie

wffelitemu bezprawi/ ktereż se mezy Bratrzimi przio
haziena ywiece trestkanie ma przedchazeti winneho:
A winny poniewadzby nemożl ginał Bratru krzi w
dy odchinitima odprosyti pokornie / a stiem magie so
bie odpustiti zsrdece a smirzeni byti : aby tak zlec wiecy
wkrroceny byly/ a mezy Bratrzimi aby miłost a pokoy
ostal: Tak rozumnejsie mezy bratrem a bratrem ma
giet bezprawij rozsuditi/ a k miejscu nesnaze przywesti:
A ta wiecz gedine mezy lidmi dobre wuole muoż byti:
gestio pokoru a bazeń Bozi w sobie magi/ a możu se
prawde pokornie poddati : kteraż gim od rozumnych
wkazana bywa : otieck przezek ktereż magi mezy sebu:
A ktake dobrotie chyli smysl Apostollky/ ty gestio ma
gi spolu Bratrze w Krystu byti: gsuce od swieta od
luczni: Ale Kozłowe rohati/ wkrutni: lakomi/ a mstiwiz
gestio gsu odieni maudrostij tielesnu: ymiegiece se zwi
ny w sandieck wywoditi: zlosti swe przykrywati a na gi
ne ge cpati: Tit na Bathauz sluffegie na sand : kdezto
ge rowne potka / aby se zapalili stogiece przed Boży
k nimż gsu se szalobami wtekli : ano ge przemietagi a
sfaczugi: w kládu sazegi: Ale prwnie sand mezy Bra
trzimi/ bylby naypotrzebnejsi podle dobroty: Nebo ten
by ctnostnie spolepffenim swiedomi Bratrskych możl
gednan byti:

Kapitola Dewata:

Ale Bathauzni sandowe o hrzieckych se gednagi
A acz wnich czasnych statkuow za se dobywa
gi/ ale na swiedomi w skody hrzieckuow pada

Gł: Protoż swaty Pawel trefłce mlade Krześcianę, za
 co diełty w Krystu: proto że gsu se saudili przed newier
 nymi poħany: o statky cielesne Die gim: Giż za gisłe ow
 stem Ćrziech gest mezy wami, poniewadz saudy mate
 mezy sebu Procz oklamanie netrpik radiegi Tu ge z
 Ćewnie poklada w Ćrziechu, pro saudy o statky cielesne
 A poniewadz gest Ćrziech nanie wpadł pro saudy, což
 teħda wiera gim platna gest Wssak proto gsu wwieki
 li w syna Woziħo: aby sħrze smrt geħo: wyswobozeni
 byli od Ćrziechu, a tak z mocy Ćablowsy A poniewadz
 pro zysħ cielesny / owale se wħrziechy: giż to ztracugi
 cħeħo su dobyli sħrze smrt Krystowu: a smrt Krystowa
 neni gim niez platna, lecz by Ćnie opiet prawa do saħli
 sħrze pokani A z Ćiech Ćrziechu: w Ćte rħ su sħrze saudy
 wpadli nemoħu ginaħ pokani Ćinitileħ koneħne od sau
 duow przestani Protoż z Ćiech wiecuj muoż znamo by
 ti: że Ćzłowiek nemuoż przestaniem byti w Ćeto sħkanie:
 oniz mluwime, lecz by Ćrzywdy: a oklamani: niħadnemu
 neħinił A Ćteraz Ćrzywda, a oklamanie na nieħo wpa
 da od ginych, aby gi sħpiel: zleħo za zle neħinie, podle
 pħikazanie Krystowa Aniz smrt geħo nema mocħ w
 niħadnem: Ć Tyto wiecy zpħieħziny prodleny gsu aby
 moħlo znamo byti: że Apostole doħonale wiecy wwo
 di ce w ty prwoħnie lidi: neħħned Ć tee doħonalosti giħ mo
 Ćli gsu miħci: Diem Ćeħterych: Protoż sħowiewali gsu
 gim do Ćzasu, ma Ćiece nadziegi: że Ćlepsħiemu prziwedu
 ty lidi: Takoz teħ swaty Pawel y sauduow Ćiech dopu
 sħie: przy naymeħ doma, Ćromie cyħiech Poħanuow, a

u: Ćoryn: vi

gestie y ty šhanbu gim ostawil. Ale zposlednich psani
 geho ktiem lidem sledawa a seze gest to wšsecko opoz
 weno nanich: A take tato wicz tiem dele se pišse: aby
 znamo bylo: ze wšsecky roty saudnee: Zakon gsu sobie
 k saudom a k swarom w saudech wstawili: na tiech slo
 wi: ch gestio die swaty Pawel Mateli saudny mezy se
 bu: potupniegšsie w Šboru oberzte ktemu sauzeni: To
 k šhanbie wassie prawim: ŠProtož tyto roty saudne
 na tee šhanbie Zakon swym swarom: w saudech gsu
 nalezli: Šinať žpiew to obracugice proti slowem swas
 teho Pawla. Naypotupniegšsiech newy bieragi k saud
 dom: ale kteržis se zda gi naydrahšniegšsie mezy tiemi po
 bieglcy: A khez genžby miel byti wwodce Lženie: a ten
 blud mielby škrze Lženi potupiti: Wegda na Rathuz
 czte gim tu šhanbu za Šokon: a wolij konšsely k tee šhan
 bie: mage to zaprospiech wwierze: Šdyž oni maudrze tu
 šhanbu provedau:

škoryn: vi

Q

ŠKapitole Desata:

AZe ze počatek tiechto rzečij gest otóm: kterak
 ŠApostiole ten lid prvotnie wwierze zriedili gsu
 škrze dokonalost praw a božškeho: Šromie tiech
 ržiezeni kteraž se škrze mocy swietške šegi: podle praw
 Šošanskych: To muoze znamo byti wtom: k čemu ge
 Šakon křystuow wčie su šdež se žlá wicz vrodij / me
 žy wiernymi křeššiany: zdomacych swych: Šdyž se žge
 wie odpuorce: pošorššitele: Šacierzj A k tomu prikaza
 ni křystowo gest: aby takowe wčili / napomienali a tre
 škali: žadagice oprawenie gich / A to rozumnie wčie

pan Beziso: aby sam sameho napomienal a potrestal. A gestli ze vposlucha a przigme tresttani: die pan Beziso Zyskal sy Bratra sweho: a pakli by se za twe dilca nechciel powoliti tresttanie. Przigmi k sobie ged noho nebo dwa: aby w vstech dwu nebo trzi: plne swie dectwie bylo: a vposluchalit tiech: zyskal gsy geho: Pa klit se nazj neobraci: ale powiez celemu Zboru wierc nyck: at se mnozstwie wierzicieck vstydy: a mnohu pra wdau gich przemozen gsa: muoz zyskan byti: Pakli mnohyck napomienanie a tresttanie zhrzy: ale hus to bie yakojsio pohan a zgewny hrzeissnik: warug se geho nemieg snim towarzystwi krzeskianskeho: Utemuzt ro gumu swaty Pawel die: Psal sem wam w Epistole abyssie se neprzimieffowali k smilnikom owsssem ne k smilnikom tohoto swiecta: a nebo lakomeczom: nebo dra czom: nebo modloslucham: Ale nywie psal sem wam: abyssie se neprzimieffowali. Gestli ze te gestto bratrem slowe mezy wami gest smilnik: nebo lakomecz: nebo mo dlo lusa: neb zlomluwee: nebo opilecz: neb dracz: stato wym ani pokrmu berzte: Welu snimi neobczowati: ani giestnicami pyti: a tak se odnich lucziti: a ge od sebe kteriz by nemozli podle prawnie zprawy krystowy: napomie nanim a tresttanim opraweni byti: statyck hrzeissni kuow aby se odnich odluczili: a mieli ge za odpuorcze sweho slawu: a swe wiery krzeskianske: Tecz mluwie oza halezick: genz by se mezy wiernymi obraceli praz nice: a dworsky cziniece: aby snimi neobczowali: nechtyj li delatiz: a smilczenim sweho chleba giestni: neglediece na

i: Korynth

ij: Tesa: ih

Prwie Strana:

cyzie chleb: **G** Tyto wiecy powiedieny gsu: podle chisto-
 ty a dokonalosti krystowy: kterež gsu Aposstole krysto-
 wi rziedili wprwotnich lidex: genž gsu prostie naslo-
 wick krystowych založeni: kterežto wiecy řdyž se rziedij
 podle dokonalosti krystowy: mohau rozumny poznati
 kteraž ta zprawa **C**štenie padlemu pokoleni lidstemu
 gest vžiteczna, k opraveni gich padlosti, nad zpravu
Pohanskú / strže krale zemské a **B**ebtarze **M**iestské
Mlebo to což napřed powiedieno gest ozlych. podle ze-
 prawy krystowy / kniežemuž zly po swem prowińenie
 hrzechuew nemagie puženi byti: aniž cziem nadnimi
 prikazuje mstiti, gedine strže dobrotiwost **B**ratrsku
 aby opraveni byli, a kupołani prziwedeni, **A** to gest
 prossie dobra zprawa, podle niež hrzešny muož milo-
 sti božie dobyti zase: kteruž gest ztratil swymi hrzechy
 a muož spašen byti, **A** dežto zpíet podle zprawy **M**iesto-
 ske: wšudý takowým smrt postawena gest, **Z**alatkowa
 protivenie bezpolepšeni, **A** gest skutek nemilostiwých
 lidij tohoto swieta: gestto želegiece bezprawi: a šted tiele-
 sných, **H**otowi gsu mnohe lidi vmrtwiti preňe: **P**rotolž
 to mrtwenie lidi / gest wicz **S**wietlých lidij: kteržto
Swiet et mýšlegi **S**wiet mi'ugij **S**wieta želegi: ktera
 kržiw da se jim naniem dege: kteržto krysta nemohu
 wčasni byti: **A**le vpiwne zprawie **K**rystowie, nemuož
 li koho dokrota **B**ratrška oprawiti / ale muož geho
 nestkodne peminuti: waruče se geho, kbyž gest genu
 nemohl dobrze wčiniti / tupekani naweda, aby genu
 take žle neuczinił, a hrzešsich geho zabigege, ale aby se

gęho zba wil/ deże przitom newinu: Ale zprawa Miesztka/ a pořanska/ ta zpiet proti tomuto/ niez dobreho zlemu neczynie/ gedine aby zleho vmrtwilara: a hřziecthy gęho prwotnie vwalila na ty/ kterziz zle za zlee czinił

Kapitola Gedenazta

Protoz hledice na ty Krzeřliany prwotnie/ widedi gest: že dostatecznie vwierze byli gsu zřizeni skrze Apostoly: podle Zakona Krystowa/ Nebo ten Zakon prosie gest vřitecen k zprawie spařiteldne lidu bořimu: Nebo toliko skrze zprawa toho zakona muoz przivedena byti newinnost prawa lidu bořiemu/ kteruz Wuoz miluge nanick: aby neomylnę plnym serdem hledali gęho a držali prawdu: a milost k wřsem lidem: k upřzatelom y k nepřzatelom: niřadnemu: že nechtěli ani czinili/ A bezprawie sobie vcziniena odginycth skřieli bezpomsty/ neczjinice zleho za zlee: ani dobremu ani zlemu/ Nebo takowe wiecy y křiem podobne spilnosty vęie Zakon Krystuow: A ktoř takych wicij nechtił držeti: nemořau sprawedliwi byti przed bořem/ Protoz nepodobne gest: by lid swietřky: gęstio swiet miluge/ a chce žiw byti swietu/ aby ten Zakon podniel: Musy et se owřsem swieta pustiti: chce li ten Zakon plniti: Nebo tať gsu prospieli prwotnie Zborowe Bořie: w zakone Krystowie/ opustiwřse vplně bludy Pořanske: y newieru židowřku: a wřseliku marnost tohoto swieta a rostli gsu w prospiechu Duchownim: a rostli gsu w emnozřtwie: ař do kařdeho sprawedliwego/ Nebo ař do pocřtu naywřřřieho: mezy toliko protivniřswimi: bez prawa

První Strana

Mieststkeho/a bez Zakona křezey naywyzššho: Toliko
sprostnie zprawowani su Zakonem Křystowym: Ale
potom když gsta tato dwa Zakony Mieststky a Pape
zuow vmieššena: v hned slaw Křezšiansky w swę pra
we dobrotie menššil se a hynul: A to wazie ti křeziez pü
ššie Kronyky: a my to okem widime že ta dwa Zakony
gsta nayšškodliwiegšš poruššeni a vmetwenie wiery a
Zakona Božšho: ¶ Protož my posledni sediece iako
pod stienem tech Zakonuow: mde mluwime o zakonu
Božšiem: a neb o zprawie gęho: ano nam tma tech za
konuow zašštrzelä oči: ¶ Protož nieyäk se ššamagice/ a
domyššlegice se dieme: Ššeli Zakon Křystuow dosta
tečny bez zakonu lidšškych przydanych založiti a zpra
witi zde na cestie naboženššwie plnee Křezšianske: To
ššnad trza suce se dieme: že tak gest podle toho že ten Za
kon Křystuow byl gest dostatečny zprawiti Čšlowies
čzenššwie Křystowo: ššewššemi gęho ššezednlity/ bez při
mieššeni vstaweni lidšškych: ¶ Protož ten zakon nenie me
nie nynie dostatečny: než gest wtu čšwieli byl: aniž se
vmdlewa odporuostij/ nebo množššwym obracenyčš k
šštomu Zakonu/ ale tiem se poššplyge ¶ Protož wššdy gest
dostatečny: ¶ ¶ Opieť poniewadž dostatečnosť zakona
Křystowa nenie wyprazdňena z obczowani: gimž gest
obczowal: lid welmi odporu wprwotnie Čšierkwi swa
te: k žiwotu Aposštolšškemu byl gest dostatečen obratis
ti gich wiecera tak až do každeho wššwoleneho božšieho
Nebot nemožau ginať: gedine šštrze ten Zakon obra
ceni býti: ¶ Protož doššawadž gest byl dostatečen obra

zowati newierne na wieru: Take byl gest dostateczny
 w żywocie y w mrawiech zprawowati / neb to gest lehs-
 czegssie: Protoż Zakon Krystow vsebe gest byl dosta-
 teczny: zalofiti a zprawiti wssicku Cierkw Bożu: w
 kaźde strance cielesneho zpuosobu y Duchowniho: A je
 zprawa naboženstwie Krystowa: gest lepssie nežli zpra-
 wa lidŝkych přimieffeni: Protoż kto potchł bugę, že choť
 Krystowa byla by dokonalegssi to gest podle zprawy za-
 kona božieho než se napagegicy Zakony přzimieffeny
 mi ŝako gedem: dokonalegssie by byla podle zprawy za-
 kona Krystowa: Anž gie żywot Woźij gesti bezpečny w
 ty zakony se vmieffugicy: přeniež brzy nemuož s rozu-
 mieti Zakonu božiemu, a neb gey opusiti: zapletena a
 vmdlena gsucy zakony cysiemi: Kteryžto Zakon Kry-
 stus: przikazal gest zachowati choťi swę, pod pokutu
 hrziectł a smrtedlncho: o gi: že geho nit dy nemuož opu-
 siti, a nebo zruŝiti ginať, než s hrziectł em smrtedlnym

Kapitola Dwanacta:

Protoż mý tuto yakž muożem mdle tak mluwia-
 me: o dostatecznosti Zakona Krystowa: přimie-
 ffugice gey k bolestem raniencych: genž gsu kro-
 mie toho zakona: vpadŝse mezy lotry proholene ranienij
 Acž wŝŝať ten Zakon wŝŝudy: yakó swietlo wełmach
 swietij yaŝnit: Ale Aposŝtole neomylnie dostatecznost
 toho zakona: oznamili su tomu lidu proŝwinnemu prwo-
 tniemu: A wtom ge vŝŝawili tak gisŝie a tak daleko, a
 tak ŝŝiroce poŝŝawili gsu ge wyzprawie toho zakona: se
 gsu potom moŝli rziectł tak ŝŝugte naymilegssie: Binať

Filipe: iij

by nemozli toho rzeczy / kdyzby mieli nedostatel wypra-
 wie: nebo w ctnostech: a neb ywierze: neb wzjem koli sta-
 ny bezpeznego: Nemozliby gim potwrditi: kdyz by gi-
 wtu chwili dobrez nestali: A netoliko tak: iakož gest po-
 wiedieno o stani gistem: Ale gestie wyffe ge zawazugi
 czemu gsu ge nauczili: tak weliku gilstotu prawie a rku
 Ale bychom pat my: neb Angel znebe: kazal wam gi-
 nat: nez sme kazali wam: Bus proklety: Takoz sem na-
 przed rzekl / a nynie opiet rku: Budeli wam kto kazati
 mimo to: gestto gste odnas priyali: Bus proklety: Tu
 netoliko potwruzge tiech wiecy kterym gsu ge nauczili
 skrze Zistenie Krystowa: aby wniem tak stali: Ale take
 Platbu naty wydawa ktoby gim poznul odotho kaza-
 nie: nebo nauczenie: ginat chie naucziti ge: A netoliko
 ty kline: ale by giž sam ginat chiel ge čemu ginemu vci-
 ti: nez gest ge prwe včzil: aby y sam proklety byl: A neto-
 liko on sam: ale by Angel znebe chiel ge ginat včziti:
 aby y ten w Platbie ostal: Tnem vtvrzge to včzenie w
 prvotniech / ktere gest slo podle Zakona Krystowa: ze
 by Angel znebe nemohl lepe včziti / nezli gest Syn Bozi
 včzil / a Apostole geho slovo včzili gsu: Protož kde gest
 to slovo Zistenie przyato odnich: tu gest wiera gilstara
 Zakon bozie tu gest byl vtvrzen: A terzizto Yborowe
 Krystowi mezy Bohany stali gsu: nasledugice Zistenie
 swelikými pokussenimi: wiece nez tri sta let: powstupe-
 nie Krystowu nanebesa: toliko w nauczenie Apostol-
 skem: podle včzenie Krystowa a trwagicz w tom naucze-
 nie: welni prospiewachu w Duchownich dobrych wis

Galat ii:

cech: Nebo skwiecku se w czaſtych a wieſiezných mus
 zjedniectwiech: Nebo pro wieru trpiecku wſſickni nay
 wyſſi Biſkupowe: kterziž gſu byli od Petra až do Syl
 weſtra / gichžo geſt bylo w Rzymſkem Mieſcie piet a
 trzidceti w počtu: na mieſcie ſwateho Petra: geoni do
 drubych: až do nadanie Sylweſtra: trpiece mučednis
 ctwa od kniežat Rzymſkych: A mnozſtwe u elike knie
 žie a Duchownich take y ſproſtyných obogich o pehlawi
 Ti wſſickni pro gmeno Kryſtowo muky vkrutenſtwe
 ſmiele: až do nay vkrutniegſſie ſmrti s radoſti gſu trpie
 li: A twiech doſonalých ſkulcých Kriſtianſkych zna
 mo geſt založenie prawe wwierze: Nebo ta geſt giſtota
 prawe wiery: trpieci mučednictwo o proni / a gina bezpra
 wie od Swieta: Jakož nynie giſtota geſt w elicko od
 ſtupenie od wiery: netrpeliv oſti kniežka: y gineho lidu
 wſſecko yafus offemetij a lſtij gđau: wtem což wiery
 dočyže: aby wni lez gafo ſial: a brzecko hoj ne paſlie
 priežni a pofoge s Swietem hledagice: aby ednieho
 nez netrpelili: libe wiery Swietu mluwie. Protož na ſo
 biež nynie wwierze proti prawniemu: yako tma proti
 ſwietlu negiſty: Protož tuto ſobie přiwodime napamiet
 ty prawnie, w nichž neomyne wiera vſlawena geſi ſkrze
 Apoſtoly: zdaliby geſtne nekerzi Kriſtiane naprawi
 li ſe nary ceſty prawniech Kriſtiannow / aby bezelſti wie
 ry naſledowali w trpeliv oſti a w vprziemnoſti ſedcež

¶ Kapitola Trzinacta:

A Ze což ſem tuto powiezel podiwaly oprwnie
 Cierkwi Kryſtowie. to wſſe ſmudie w Cierkwi

Trimske jako obyčejné Pacierzství/ Nebo takowi duo
 wodowe w Bazylei potupeni gsu byli od Mistra Au
 dytora Edyho Czechowce dowodili gsu Kalichu božieho
 prvotni Cierkvi svatuzi: ta Cierkev w skutku drža
 la gest ty pravdu o Kalichu božiem: Protož ten Mistr
 poduháč sauduo Papežowych potupil gest ten duo
 wod jako řeckymudy a škodlivy, Amnoho chytrých
 odpor a těžkých: proti tomu dowodil gest: A to die o
 Cierkvi prwnie/ mezy mnohu ginu rzečij: Sic Ciera
 kev swata prwnie byla gest hlupa a zarmucena: ac
 koli wemnohých wiecech swatých: a wšorlivosi wicry
 byla gest diwna: Nebo jakožto po barwených kóšiech
 Stanku neb Chramu/ slawa gest prjissla: Takž po
 sprostnem nauczenie prwni Cierkve swate/ stkwiełost
 w Wyšte poctivosti: a při obyčejgich Swatosti všla
 žená a rozkošná/ a krása prjissla gest: Netoliko prjipo
 ctivosti božské: a obyčejgich Swatosti: Ale y při wic
 rze vprodlení časuow/ mnohe gsu wicry oznameny: a
 neb w plošeny: kterezto w prvotni Cierkvi swate w po
 chybění: a neb w neznamosti byly gsu: ty wšfecty wicry
 od Cierkve swate: až do konce Swiata oznameny bu
 duť gsu: teč. mocy a pewnosti/ jako ty wicry: kterez
 gest držela a učila prvotni Cierkev swata: Nebo
 prjetomnost pana našeho Šchiffe. Krysta/ pewně gest
 zaslíbila ržkucy: Swami sem až do skonanie Swiata
 Neb to wylada swatý Augustyn: gehož přiwodie swa
 ty Tomas: a z cele Cierkve swatec: Wněš gdní mru
 a gini se rodie: až do nynieššie chwiele: y do konce Swie

4: Mojsie
 Now: 22vi

Watzgviij

la: rzeczeno gest/ Swami ysem aź dołonce swicta: To
 wisse Audytor mluwie/ Protoź ktiem wiecem powie
 dienym od toho Mistra, mielaby waźnosti byti od rozu-
 mnych lidy: Nebo když tak smyslnie diej posledni staw
 Cierkwe: od prwnie Cierkwe: A powtřsuge poslednie
 nad prwnie Staw, wemnohych wiecech slawne/ A při
 dawa prwnie ten nedostatek/ že gest hlupá byla/ ale po-
 tomnie že gest gi przesahla maudrosty: A že wprode
 nie czasuw, mnohe wiecy su oznameny, a neb wyloženy
 skrze mhdru Cierkew: kterezto wiecy wprwotni Cier-
 kwi swate, w pochybenie a nebo w neznamosti byly gsu
 Protoź to gest vřma a škoda naprwnie Cierkwishlu
 post s pochybenim, promiřto nebezpečně stála gest: Po-
 niewađ poslednie Cierkew poprawuge ponij hluposti
 a pochybenie gegich: ¶ Wiece die ten Mistr: Nebo ia
 kožto po karwenych kořiech Stanku Moryřsowa, sla-
 wa gest przisla: Ze gest gey opieknul kořemi rozlic-
 nych barew: Zlattem a ginými okrasami: Takež po-
 sprořnem naučenje prwotnie Cierkwe swate, stwie-
 kost w Bořtych poctiwostech, a při obyczegich swa-
 tosti vřlazna a rozkořná: a křása przisla gest: skrze
 mudrezegřř Cierkew posledni, gestto se vmieda oomy-
 liti, prawe poctiwosti Bořie a rzáduow při Swato-
 ře: ¶ Prwotnie hlupá bez Ornatuow nauřila a
 bez Dltarzuow, y bez Kostelnuow: gedine paterz, przislu-
 řem rzeķa gicy. Ale poslednie gestto vmie Bořa ctisiz
 kamienie welikem nakładne kostelř: a Dltarze zged-
 nala gest/ a Ornaty křásne, A wřsecko řswietila, modlit

ij: Moryř
 řow: řřvi

Tuto po-
 smiewa se
 Petr Au-
 dytorowi
 Bazyleřo

by a zpiewanie na Wssech roymnozila gest, A to wsse
 stwosne ozdobiła a zriedila: Aby poctiwost Bozie
 hoyna byla: skrze okraslene Koscely, malowane sieni
 Kobercy odience a swietly, Zwony Wachany: púsne
 mi a wysokymi Hlasy: a a notami prolamowanymiz
 To wsse opatrzila maudra Cierkw na czeši Bohuz
 nebo on welmi žada tak cšien byti A tuzeben gest když
 malo wošku ochorzi, a sieni se nesit wie pietne, Protož
 w takem cšienie miel gest vgnu w Hlupie Cierkwi, A
 poslednie Cierkw rząd Swatostem weliky wymyslila
 gest: aby wssecko zswietila, což stusie ktiem Swatost
 skrze wazne žehnanie a ržekanie welikych Wiskupus
 A potom powšsem vžehnanie tiech Swatosty: aby ge
 sprošnym lidem zapenieze rozdawala: To gest welik a
 poctiwost Bohu przy tiech Swatostech: Wiech swato
 kusecky a Pacierzsky: A tiem smyslem bludnym: prze
 wyššuge Cierkw Hlupu: mudregšši poslednie: Hlupa
 blaznie darmo gest dawala swate wiccy: Ale maudra
 vmie se potžiti one, aby swz sebrala nanich: A die ten
 Wšst: Žie prwnie Cierkw byla gest zarmucena: Ale
 ya ržku že gest nebyla žd w zarmucenich swyech: Ne
 bo od času vmučeni Krysstowa, až do času Konstan
 tynowa Kesarze wššickni ti nadktery mi gest gmeno
 Krysstowo wziewano bylo: byli gsu živi zawržene, a od
 welikymi potussenimi byli gsu, yakež od Židuow, takež
 od Požanuow tak že gmeno Krysstowo, y geho wicr
 nych wššech proklete: A wššickni wierni Krysstowi: od
 ginych naroduow trapani až do smrti bicžy, Protož

ty wiecy miela gest prwotnie Cierkw : genz ne mud-
 rym bezpochybenie bylyby welike zarmucenie : Ale po
 slednie Cierkw mudra w Krystu : a prwne blazniwa
 pro Krysta : a zarmucena / Ale poslednie vtiessena : za-
 swetla bohatstwim / a chwalu tohoto Swieta : Stieffe-
 na / ohradila se mocij a obranu tohoto swieta : aby za-
 tiem w pokogi odpociewala / ano zani mecz pokuffeni
 snassie : vtiessena w Kosteie zpiewagicy sladce Bozhu
 na czest : Stieffená za stoly rozkoffnymi / a nalozick miek-
 kyck : Stieffená a maudrá Cierkwi w Krystu / kterať sy
 naylepssie stranku zwolila : dokud odtebe nebude odga-
 ta : GA die ten Mistr : Zie což gest maudrze wymýsliła
 poslednie Cierkw : ze takež mocy a pewnosti gsu ty wie-
 cy : jako ty ktere gsu Apofftoly drzeli a vczili : GBy to-
 lež nebyla : przielis by lidem rozmnozeno bylo spasenie
 krze poslednie Cierkw / a chwala Bozie sfiroceby w
 wzrosła odny : kdyby gi Tuok przigimal odny : od tee
 skarede Cierkwe / gestto gest sama plná nemilyck wie-
 cy Bozhu : GA teto rzecki potwyrzuce ten Mistr : ze stan
 Cierkwij przietomne gest Krystus a Duch swaty / A
 nynie v Bazylji se vsadiv wte Cierkwi / rziedij krze ni
 spasenie lidck : Takoz Zbor te pijsse nalistu a die Swa-
 to swaty Snem obecny Bazylejsky : w Duchu swate
 zprawne sebrany : obecny Cierkw znamenage : Pro-
 toz ta Cierkw / kteražto se zprawuge Duché prawdy
 magicz geho ssebu przebywagicieho nawiekty : A take
 sniežto Krystus přietomne gest až do skonanie Swieta
 GBy nelhal / dobrá by pijsen byla GA ta Cierkw ma

gicy Duchu swateho, má rziediti a zpuosobiti spašenje
 lidste: nebo ta w saude nepoblaudij / aniz v menšsie rož
 množowati poctivosti Božie, a chwaly geho: když vni
 odpoczinul gest Duch swaty: a poklady swe složil gest
 w gegim pokogi / nawieký mične swe vtiessenie w gegich
 staničh vstawiti. Hoyniegi než w Apostolech: **Tha**
 nie tohoto: kto gest genu kdy podobně khal: A který čert
 kdy wyšse a daremně a lživie chlubití se mohl gest: ge
 dine té gěz se powyšfuge nadewšsecko což slowe **Duož**
Protož muožli kto rozumieti pošled. Kterak at su to zna
 menie gimíž množstwi iako powodni weliku pogato bu
 de. taku slawu a bohatstwim, Duchu swateho přide
 diti sobie / aby wšsecko Duchem swatým gich dieło zrije
 zeno bylo: a tak wšsem tu spašenje bezomyla gisto gest
 kdežto Duch swaty spřebýtkem wieczným složil se gest
 A kto tu horu přelkoczie znyňe gššho lidu zapleteneho
 gššto po znamenich leze, kterežto znamenie statým ble
 skem se wlecze, yako puol nebes otewřených, aby se di
 wili a bali wšickni opilij zemie: tak yasnemu diwadlu
Protož gestli kto maličky pod a wiz: tak wysoke zwe
 denie pyčhy: Nebo Zbor kurewniku wšsel gest w smlu
 wu z Duchem swatým: a Duch swaty zprawuge ge w
 za stupiech kurew: prolewa telec kwe spraweduwých li
 dy: a tiech zprawce gest Duch swaty: gššto gšš post
 weni wewšsel: kých přesiupenich prikazani božich: A
 wšak ten našack hanby plny: nechtiel se lacynie gšš m
 odieti: než Duchem swatým: A zprawcuj se činu wšseck
 dobrych wicij křystowých, ne hlaupie: ale křže **Duo**

li Tes: vi

cha swateho ne meň: ale nad Apostoly Boyniegi a mu
drzegie: Protož se ma dabel wecz odiewati/ przebywa
ge tu jako pod stienem: A ktož odtryge twarz odiewu
geho / poniewadz geho pod tem stienem Duch swaty
chranie / twarz swu genu dawage:

¶ Kapitola Litenacla:

Ale giž pti tiech wiecech powiedenych/ rzechi po
czate wratim se/ genž gest o Syeti Petrowie
genž gest Syet wiery/ sniež gest poslan na low
Duchownie: wništo gest mnozstwie vlowenych wesslo
A kterať ti vlowenij: w tee Syeti wiery: skrze ty lowce
Apostoly: zrzeczeni gsu byli: To giž napřed powiedie
no gest: Ale že tu rzeč gest/ že pro mnozstwie ryb polao
penych: Syet se tržasse: Ačž nicz w gich lowu przietom
nem nenie swiedomo/ bŷ mnozstwie odpornych polapila
ta Syet wiery: Aleb dlužo: vlowenij od Petra a ginŷch
Apostoluw/ trwali gsu wcele Syeti/ Ale poniech vpro
dnie časuw: když gsu lidce spali/ a ubezpečili se: při
ffel nepřitel gich wnocy: a na šal gest kankole mezy pffe
nicy: A potom ten kankol wzrostl: a rozmnožil se gest
wemnozstwie/ tak že giž przemohl gest pffenicy/ a vmdil
gi/ že gedwy muože zde y onde nalezena bŷti pffenice: pro
mnozstwie sylneho kankole: ¶ Protož kdebŷ tak tvrde
spanie po Apostolech mošlo nalezeno byti / jako tu
kdež se gest nadanie kŷezy zbožim a panstwim stalo
od Ciesarze: Ti lidce spali gsu/ a snem tiežtym ota
jeni gsu/ že gsu smieli po swe chudobie/ kteraž gsu zwie
ry drželi: a to kazali o chudobie Krystowie/ y wssch ge

Dat: rŷis

Ho Apofftoliuow: y ginych kņezij wiernych po Apoffto
 lech: A zawrhſſe tu chudobu: przigali gſu panſtwie a
 częſt Cieſarſtwa: a wyſſe nad Cieſarſtka: kteružo ch
 dobu przigali gſu za wieru zprzikazanie Kryſtowa: y
 geho przykladu: A když geſt to ten kņez ſnadne a ſmie
 le vczynil: muſylo geſt to byti zwelikeho otrapenie ſna: a
 zatmienie ſrdce: aby ſe pokuſyl potec bieduoſti/ otakowe
 zwelebenie a powyſſenie w ſwiecie: Prwe po yamach/ po
 ſkaliech/ po leſiech ſe kryw pro gmeno Kryſtowo: Auž
 potom/ anot geho Cieſarz po Wzimu wodie: wſadiv
 geho na biel uobyly/ a neb necht geſt biely kuon/ wždy
 geſt zle bylo: Sčinil gemu częſt na odiwu wſſemu ſwie
 tu: Nebo tak prawij ti/ geſto ſu ty wiecy napamiet bu
 ducie pſali / že mnozie w Wzimie bieželi gſu naten diw
 rzuce: PAPA PAPA/ czogeto czogeto: Ano Cieſarz
 oſodlaw kuon/ a wſadiv kņeze/ y wodie ſe ſnim po Wie
 ſtie: Protož zda mi ſe/ když geſt to tak ſmiele vczynil/ že
 geſt tiem welmi poſhañel chſtotu a newinnost ſlawu
 Apofftolskeho: že geſt ſam niez prawie a vprziemo: wie
 ry nenaſledowal: A podobne geſt ktomu: že geſt ſobie
 ſtyſkal ſtiem/ kryge ſe po yamach/ a po leſiech před Po
 hany: neb ſu ge zabigeli pro wieru Kryſtowa wtu chwie
 li: a protož gſu ſe kryli kdez gſu mošli: A to y dnes tiež
 ke kņezim rozkoſſnym ſteplym ſrdcem/ geſto gſu obwy
 kli cti a ſwobode tiela/ byti yako ſbiehem naypotupney
 ſſim na ſwiecie, a gſa zprawcie naywyzſſim: w vrzadu
 Apofftolskem: y byti mieſto pſa na ſwiecie/ kryge ſe před
 Konſtantynem: A ktaķemu přebywani w vrzadu kņez

ſtem w zalibychom by dwa chciela w Czechach kņez
 mi bñti: Ale ſyty a prazdny ſiwot: mnozſtwi giſch na
 ſwieti na kņezſtwie: Protoz tuto ſrdczy tielesnemu
 Sylweſtrowu: a neplnemu wwierze libo bylo, ano giż
 Cieſarz kuon podnim wede: Biż wtu chwieli ſe gecho
 nebál jako prwe: Protoz tu geſt Siet Petrowa wel
 mi zedrana: Kdýz gſta ta dwa Welryby welika wni we
 ſſla: To geſt kņez naywyzſſi s panowaním kralow-
 ſtym a ſecti nad Cieſarze: A druhy Welryb Cie
 ſar: s panowaním s vrzady: a emocij Pohanskú: od
 kozi wiery wwalil ſe: A kdýz gſta ſe ta dwa Welryby
 hrozna w te Syeti giż obracela: teho gſta gi tak zed
 rala: ze geſt gie malo czo w celoſſi oſtalo: A odtu dwu
 Welrybu tak odporu Syeti petrowie: narodilo ſe rot
 ſſibalſkych przelilſ odpornych tee Syeti, od nichz geſt
 tak welmi zedrana ta Syet: ze gedine gie znameni gſu
 oſtala a gmena křiwa: A nayprwe rotý ſſibalſke mni
 chowe mnohotwa rneho kroge a perzeſiny: Potom ro
 ty ſſkolnie koleyatiſke: Potom rotý Fararziſke: Pak z
 nevczenych mnohe twarzi Erbowe: Potom rotý a ſſi
 balſtwie Mieſtka, A ſtiemi rotami ſſibalſkymi: w ſſel
 geſt w ſſeck Swiet w Syet wiery Petrowy ſewſſim zlo
 ſynſtwem: coz gecho muoz ten ſw et mieti w ſobie: A ze
 ta w ſſecku ſſibalſtwie tiech rot mnohych w ſſecku ſobie
 ofobugie panowanie Pohanku a ſwietſke a taſnu ſe
 kñemu wſſemi ſylami, chiece každy panowati: coz nay
 dale muoz kto z nich zemi oſahnuti/ oto w ſylugie yakuz
 koli mocj neb iſty/ neb na ſyl: m: ſobie ofobugi panſtwi

Prwie Strana:

indlegścich a nebo kaupenim: a nebo poobedictwi chie
ce widy panowati czoj nayfirze muoz kto: Protos wto
panowanie diele se: Sedni gsu pání Duchownie/ a dru
zy Swietścij: Pání Duchowni: Papez pan nad pany
Kardynal pan: Legat pan: Arcybiskup pan Biskup
pan Patryarcha pan: Fararz pan Opat pan: Pro
bost pan: A tiech Opatuow a Probostuow tak mno
go gest panuow /yakoż mnoho gest Klasteruow /a za
fonuow nadanych panstwim/ gest Prowincyal pan:
Przewor pan: Mistr Snywersytatys pan: Pat swiet
stey pan Ciesarz: Kral pán: Knieze pán: pání Koruſew
ni: pan Purkrabic/ pán Rytierz: pán Panosse/ pán Ry
chciarz: pání Konssle/ pan Purgmistr: pání Miestia
ne: A ti wssicni pání: tak k jobie ta panowani taknu
ca/ ze nesołiko gsu tak zedrali wieru mezy sebu. ale y kra
lowstwie zemste/ tak gsu rozspali mezy se: ze Gławni
pan Kral: nema nadkym panowati: aniż zbozie muoz
k tomu dosti mietti: aby se žiwil swu czeledy: Nebo pání
Opadowe osahli gsu zemi ssiroce Kanownicy Septist
kó Miestia Krady Kraginy Wly: A pání Koruſewni
a Panosse na druzh stranu: ze zde w celem Kragi we
mnoho milech/ gedine Wly nema Kral k swemu pano
wani: Protos ti pání Zemane/ Kteli by Krali neyake
mu cyziem u nemcy bohatemu: gest toby cyzie zemie dral
k swemu panstwi Nebo oni osahsse Kralowo panstwi
nepustie se geho: neś chcieli by Krali tomu/ aby gim prz
dawal nadera naginych zemiech: A Protos žgowno
gest: ze mezy Pohany lepe stogie Kralowstwie zemste:

neszli mezy tiemito zamatenyimi Krzešťianŷ, genŷ g u so
 Sie ofobili ta państwie: Nebo mezy Pohanŷ neme iecz
 Duchownich panuow rozmnoŷenyech, a welmi zbytecz
 nych: pako w tiele hliŷ: gessio gedine boleŷt prziwodieŷ
 Protoŷ Kralowe Pohanŷstŷ snaze panugi: nema gice
 niŷadnych panuow Duchownich, gessio su boŷhatieyssi
 ofaŷnuce sami zemi kŷwemu państwi: A v Ziduow ta
 ke nebylo tiech państwie rozlitych, gediny pań glawni
 Kral bywal gessio Panuow Koruŷewnych nebylo: gedi
 ne Bytiersztwo: a neb lid hrdinny, kteryz Kral krzal k
 swe ruce/wiece a nebo meńe: a ziece sobie v rzednikuow
 na delal: Ale kńeŷij Ziduowstŷy z przikazani Woŷho ne
 mieli gŷu niŷadneŷo panowani mieti/ ani bedictwie na
 bedinach: neŷ toliŷo desatky na lidech/ gim kŷweni pan
 Wuoŷ oddal: Protoŷ v Ziduow y v Pohanuow snaze
 mohlo giti kralowŷtwie zemŷke: neŷli mezy tiemito zmie
 tency: genŷ se mnie nieteŷo byti w Krystlu: nedoŷaŷugice
 na ymenŷŷi prawdice spoŷany zniŷiŷio se gessio tak mno
 ŷo zwlaŷŷnich panuow na delalo: wŷfelikemu vmyŷlu
 Krystowu odporńych: A poniewaŷ panowani zemŷke
 nemuoŷ ŷtati prawnie pro mnoŷŷtwie panuow: Tciem
 wiece wiera nemuoŷe ŷtati/ ani zachowana byti: pro
 mnoŷŷtwie rot ŷŷibalŷkych, a pro mnoŷŷtwie panuo zby
 tecznych: a wierze odporńych: preńeŷ muŷy byti rozdele
 nie nerownoŷt: poŷhrdanie: v tieŷtanie: nena wiŷŷi: ŷwaro
 we: ŷaŷani gedńech na druhe: Acŷ wyznanie gedne wie
 eŷ magie ale nad Pohanŷy dale gŷu gednotu a naruoŷ
 no gi tieŷ magie ŷwymy ŷŷibalŷkymi rotami: Nebo acŷ oli

iij: Woŷŷi
 ŷŷo: xvij:

První Strana

wiera nasse muž osahnutí množstwie wierzicych všite
 čně k soaseni: takowe genj gsu gednoho sedce a gedno
 ho Duchu: Kteresto wiecy nikdyž wiece negsu vzdale
 ny od gednoty Duchu: nežli mezy tiemi rotami rozdiele
 nymind aleko se dele od Duchu Bezissowa daleko gedni
 od drubych: daleko mezy tiemi pány mnohými. gessio w
 ffickni žadagie dále a dále powysseni byti w panstwie
 nadgine: pychu se nadým a gice: gessio gest to y hned zse
 be wicz nayprotiwnejši wierze: A že ty wšfecty roty
 ššibalskeia ti páni mnozie wšfecty zwláštnosti mag na
 sobie: a každa gine a gine: gessio gimi mierzí na wicru:
 aby gi tiemi zwláštnostmi porušili a zedrali Siet Pe
 trovu: Protož yakož ty roty gsu zřiezeny pod rozliczne
 Zakony: a pod práwa lidška: každa z nich yakož gest
 zwolila sobie Zakon zwláštne nad Zakon Křystuow
 yakožy prawiejši gich byl než Křystuo: Tiem činem
 postupá každa od Zákona Křistowa/ nebo od něho ow
 šsem odstupa: A yakož každa škrze swuoy Zakon/ chy
 li se od Zákona bojšo: a tak se chyli odwierý: A yakož
 se odnie chyli a deli/ gedna rota od druhe. tak gi trhá a
 neb gi derže: A yakož muž každá. Chyliti se od Zákona
 Křistowa/ pro zwláštnost swyých Zakonuow: Tak se
 chyli a deli gedna rota od druhe/ každa swuoy Zakon
 welebiecy nad gine zakony: Ano se gie zdá by wietěžho
 za luženi gich Zakon byl: pro rucko lacyne/ gessio gich
 Zakon weli takowe nosyti: Dni že masa negedie/ oni
 že nemluwie: Dni že smutnými no.ami zpiewa gi: Dni že
 ráno wstáwa gie: Dni se mnoho posty: oni dluže hodiny

rzekajcie: **T**ę y gine zylaffnosci gich **Z**akonuow
 bele naruozno ty rotę/aby se każda sobie naylepe libi
 la strze swuoy **Z**akon: **A** gine rotę aby sobie zleščzila
 a gimi poščrdala/zle onich mluwila a gich nenawidela
 a iakoż se tak spoščrdanim bele gedni od druhych: tak se
 bele odgednoty kteruz wiera zwoluge a osaha: **A** iakoż
 se dziele od prawe gednoty/ kteruz wiera drzie w sobie tak
 daleko wicru wrażegi a ruffie gi: **T**akęż ti wffickni pa
 ni genż gsu se wylekli z **K**onstantyna / a wstaweni gi u
 strze leż pod wicru, **P**oniew adż milugi panowani **P**o
 ganske y żywot **P**ogansky **S**odomsky: a tiemi skutky
 bele se od krysta a nemožu geho wczasni býti **A** nady
 magi se gedni nad druhe pychu nad sably: a tisknu se
 mezy sebu bezprawim strze moc, a dawie mdlee nasę
 lim **T**i wffickni sswymi zylaffnoscmi odporzymi wra
 żegie wieru deruce tu **S**iet wiery: tak daleko iakoż gich
 zylaffnosci neprawe wzdaleny gsu od wiery a gie od
 porny: **P**rotoż y to sšodeni a rozsuzeni tela **K**ristowa
Duchownieho: a neb **C**ierkwe **R**zymste nebude pra
 we wieto stranie/ **K**wierze gegie przimierziece: kdez to se
 ta **C**ierkw na tre deli: magicy **P**any **K**rale **K**nieža
 ta/stranku prwnie/ gęsto branie/ tepe a hagi: **T** dru
 hu stranku ma **D**uchownie khezstwo gęsto se modli
Trzecie stranku ma robotne delniky / a ti magi cho
 wati cielesni potrzebę tięto dwie: **A** gęstli to tięlo **K**rysto
 wo **D**uchownie: takym rzadem rozdzielene **K**teraky nero
 wenswiew wniem gęst: **D**wiema stranoma chutno gę
 nebo obie praznita: a mnoho żerzeta / a snadnie wtracy

ta: nebo ležáta natrzetie strance / podkařawše gi podse
 A ona nese naswých bolestech rozkořsi: tiech dwogich
 řraczuow: gičžto přieliffne mnozřstwie gest: Nebo ia
 to vwelike wedro řadagi pocestni odpocřinutie pod řte
 chu w chlady: Takę řadostiwie chwata gi k tomu aby
 páni byli: A nem řřauli pani byti, ale řadagie řluřami
 wnich byti: aby gičř stoluow řoyňych a rozkořřnych vřa
 řtni byli vprazdnosti postawagice a poseřagice: ¶ Ta
 kę řřezie welmi w řřezřstwie pospiceřagi mnozie ř řlu
 řie radi vřřezie pro řyte stoly: Protoř ři dwogi prazdni
 řracři: řoyňe piğı řrew robotňych lidij: w řwých rozko
 řřech, a tlačie ge iačo psy řwelikým pořředanim: Pro
 toř mieloliby to tieło řřystowo byti: neb gečo řierřew
 welmit by to nepodobne býlo / řledice ř řzeči řwateho
 řawla / geřřto mluwi o Duchownim tiele řřystowie: ř
 ř ozwla řřstnosti vduow tořo tiela: A ře wtom tele neuka
 řuge tařkowých bezprawij, aby ředni druře řiřřli, na řy
 le gim řřiniece: Ale die onich: Řadugeli ře ředen vř: řa
 dugi ře řnim w řřicřni: pařli čo řepi ředen, řepij řnim w
 řřicřni, nebo ře milugi řpolu: A protoř ma řili čo dobre
 řo meřř řebu: rozřelie ře oňe, pařli čo řorřkeřo na řie v
 padne: piğı řpolu řitugice ředni druřych: ¶ Ale wtom
 tiele třerobř / ředni ře řmüti plačiee / a druřij ře gim po
 řmiewa gi: Ředni ře potie w tieřřých robotach, a druřij
 w prazdnosti leřij w chlady: Protoř řy w řřecřy wiece
 nerowne a prawře odporne, řtogie wiečř rořačř řřwal
 řřčř wozřřanvch: A tereřto rořy řiemi w řřemi řwlařři
 nořřmi, řele ře od řlow řřystowých, wnichřřto wiera řře

i: Kory:řij

stianom gest postawena : A zwaſſanie ſcięch ſlowiech
 ktereż mluwil gest/na ſmrt ſe prziprawuge : a modle ſe
 za ſwe wczędničky : aby wwierze zuoſtali : y zawſſecky wy
 wolene : kterziż ſpaſeni magie byti / Protoż die wte mod
 litbie : A netoliko zańe proſym : to gest za ſzczędničky/ale
 y za ty kterziż ſkrze gię rzecz / magie wwierziti wniez
 aby wſſickni byli gedno : yakoż ty otcze wemńe a ya w
 tobie / aby y oni wnaſ gedno byli : aby Swiet wwierzil
 ſes ty mie poſlal : A ya ſlawu kteruż ſy mi dal : dal ſem
 gim / aby byli gedno : iakożto y my gedno ſme / Ja wnich
 a ty wemńe / aby byli doſkonali w gednotu : Wte rze
 czi k rystowie dawa ſe znati : ſe ten lid kteryż ſe ma Bo
 gu libiti : a ſpaſen byti : ſkrze ſmrt k rystowu : za kteryż
 ſe modli tuto / ma byti w gednotu Bożſku ſgednan : a w
 te gednotie doſkonaly byti : zaniż ſe tuto modli otcy : aby
 ti wſſickni : kterziż gſu mieli wiekiti wńeſo : ſkrze kazani
 Apoſtoli k e aż do naſ / aby ſpolu gedno byli : a wte ged
 notie doſkonali byli : podobny k te gednotie / yakoż mnozie
 wdowe wiele moſhu ſtownani byti : miłoſty : powolnoſty
 pomocij : ſchowiewanim : a choż tu muoż należeno byti z
 rzeżenie w takowe gednotie : to k nim przyſluſſi : Aby mie
 li ti gednoſo Boża / gednoſo pana a Otcę wſſecky : ged
 nu wieru : geden Zaķon k swym zprawam : Pońew adż
 gſu gedno wſſickni : wſſem gedna każda wiecz Bożka
 przyſluſſie : Nebo g na k by nemoſli gedno byti : k dyżby
 ſe delili w Bożkych wiecech / nieyake zwaſſinoſti w
 aich ſobie oſobugice : nebo ſe powyſſugice gedni nado
 draże : a nebo ſe tiſknuce na ſylim / Takowu gednotu

Jan: xvij:

zwierzy Krystow? mamy za sprawu: a co? że wierz wy
 Chazie: wssacko grzech gest: Protoż ty rot? naprzęd
 powiedene: gen? se mezy sebu delic: z wlastnostmi swych
 Zakonuow: a panowanim Pohanstym: zadagice ka
 zda panowati: a na ginyech se wozyti: Takowi wssickni
 neprziessuffegi k modlitbie Krystowier: poñewadz negsu
 spogeni w geho Duchu: a w geho Zakone snim: Mebo
 ac? w take gednoty takowie ssibale wessli: neprotyt ged
 noty mo?u Krystowi wczedlnicy byti: Ale kteru gednotu
 muo? wwesti Zakon Krystuo / a srownati ge vprawe
 dobrotie ctnostne: iako? ma byti srownan lid bozi: k rze
 prawdu slowa geho: wwierze a wmilosti: yako czeled ge
 dno?o gospodarze: vpravem posluffenstwie bozim sto
 gice: toliko wssickni geho za pana magice: A ze nicz tak
 nemuo? v?istiti welike?o odstupenie od Boga a od ge
 ho Zakona: yako?to rozdelenie tiech rot: a osobeni tech
 z wlastnostie Boga y geho Zakonu odpornych: ka?da
 rota taknucy sobie zwolene z wlastnostsi: gimiz se delie
 od Zakona Krystowa: a vrazie gey: A ze takowe rot?y
 w sobie rozdeleny: nemo?au pedgiti pod Zakon bozie:
 Mebo Zakon bozie nepotwrdie gich: z wlastnostij sobie
 odpornych: aby ka?da rota pota?la geho k sobie: chie
 cy swe z wlastnosti potwrditi Zakonem bozim: Mebo
 Zakon bozie toliko tiech wiecy muo? potwrditi: kterez
 rostu znie?o: A co? z gine?o korzene rosle: to?o nemuo?
 potwrditi: A ze Zakon bozie gest geden: a gedno ma w
 sobie: A ma takowu dobrotu: wn. ez muo? mnozstwie
 naywiecezje vstawiti: aby wssickni gedno byli: by cely

Świat wierzył Zakonu Bożemu a gemu powolił: mogli
 by wśliczni gedno byti w Krystu: Nebo to wwodij we
 mnozstwie: aby rownosty przistupil gedem k druzemu:
 a milowal gedem druzego jako sam se. Geden druzego
 bo brzynie nesi a czos kazdy chce odginych: to aby gim
 czinił: A ta wiecz moglaby uczyniti z tysyce swietuow, ge
 dno mnozstwie, gedno srode: a gednu Dussi. Protoz ne
 muoz lepszcie zprawa byti pokolenie lidstemu: putugicy
 mu zde na swiecie: Nebo wwodie Czlowieka wnaypra
 wieszi ziwot a czini Czlowieka naywzaczniejszego bo
 gu. A czinie Czlowieka Czlowieku wyszk: aby gemu
 druzy on byl: Protoz k roby gey prawie poznalnel miel
 by geho Zakona wstawiti ani geho zwoliti ani wniem
 ostati. Nebo nemuoz nizadny prawy byti: Edyz gedem
 prawy gest od Boga possly: nemuoz giny takyz byti:
 ale gemu odporny. A wtom se odpornost Zakonuow
 lidskich oznamuge Zakonu bozjemu. Nebo Edyz spra
 wa gedem wierzicy lid byl pod Zakonem bozim. Poto
 Edyz gsu ti Zakonowe wznikli na delali gsu rot mnozo
 twarnych pod gednu wietu sdomnienimi: a s vmienim
 mnohotwarneke smysla a zwlastnostmi nasledowa
 nimi odsebe rozdelenymi. Aby nata rozdilenie domne
 nie: mogli mnohotwarne neprawosti wzruosti: Jako
 zyleho semene aby rozlicznych snopuow kawkole naro
 sli: a wśfecty aby posskwrnilo: Ale Zakon bozie gest
 neposskwrnieny obracuge Dusse. Protoz gest te dobro
 ty a dokonalosti aby yatez koli posskwrny nebo hrzie
 chy nalezne na lidetky. Przichyli se kniemu: a w wierzi

Zial: xviii:

První Strana:

genu: ociziti ge odewšech hrziechuow : a zachowa ge
 wnewimosti bez hrziechuow: a obrani ge: aby gich ne
 mohli přemocy hrziechowé/ A muož oprawiti a srow
 nati/ yakež koli toty rozdelene kacierške nalezne : gestli
 že wwierzie Zakonu božiemu / on ge wšlawie vprawe
 wierze: a spogie ge wgeden lid: w gednu wieru: w geden
 smyšl wieru w gednu milost/ w gednu nadziegi aby w
 ššickni tymž wiecem powolili/ iakož pan zato prošyl: aby
 w ššickni gedno byli yako my yakož Otec a Syn gedno
 gsu: ¶ Protož Zakon božie muož obrašiti hrziešneho
 Čłowieka k Bogu: a muož geho ocizliti od hrziechu
 a wššecy wiecý geho zprawiti a wšlawiti podle wuole
 božie gehošto Zakonowe lidššij. nemožu včiniti: Pro
 tož ktera ku koli dobrotu ššewieli by se lidec, podle zpra
 wy Zakonow lidššych: nebuduli mieti te dobroty : kte
 ruž gest Wuož zwolil wnaplnieni šweho Zakona : w
 šdyt oštanu pobiešli: a oddeleni od Boha y od geho. za
 kona: Nebo Wuož zwolil gest gednu dobrotu wššelike
 mu lidu/ tomu kteryž chce mieti milost geho: w naplneni
 Zakona geho: A ginyčš nižadnyčš zakonow neusta
 wil gest/ ani zwolil/ poduimišby se rovnaly tų toty mno
 he od sebe rozdielene: domnienyimi obyčegi smyšly y šku
 tky: ¶ Tyto wiecý powiedieny gsu společšne / orotach
 mnohyčš: pod gednu křiš w iery gestli gsu pobiešli od
 zakona božieho : a zedrali gsu Šyet wieru : toliko pod
 g nenem wieru: a wyznawanim wšširym šlogiecc: zakry
 wšše se znamenimi pošwašširymi: yako pod bleskem wie
 ry: podnimž gsu přikryti/ yako by byli křezšiani: gsu

ce domacy nepřzatele wiery / v Božiech zvolenyche:

¶ Kapitola Patnacta:

Přeloz gij otech rotach sřibalstych: o každé zvlá
 štie bude rzeč, kterak každá zvláštie vrazie
 Zákon Boží swými zvláštnostmi: gimíž delje
 se jedni od druhých, a deru gimí Sycet wiery: ¶ Ale
 nayprwe o dvou Welrybu sylnu/ gestio gsta naytiece ze
 drala Sycet wiery, a wždy gi deru: To gest o panu Du
 chownim a hlawnim/ a o panu zemskem a hlawniem
 ¶ Nayprwe o panu Duchowniem: genž se gest w alil
 w biesy zemské: a w panowanie Pořanské: chte stiem
 nasledowati wiery Apostolské: a neč w řzadu Apostol
 ského: a chte wlasti Swietem v wicru: Ale se ten křez
 welik: tiem nayprwe vrazil gest Zákon Křřtuow;
 opuřtiw poctiwost a newinnost stawu Apostolského:
 kteruž gest miel zduřy wiery držeti do smrti/ aby w chte
 dobie gsa/ pracy wkazani a w ginych služebnostech;
 gěž přizilešie w řzadu Apostolskému: w tiech trwal: Pro
 tož tu sprořnost pracowitu w chudobie a w pokore: za
 wrcy: nenie ležke vřazeni zákona božieho: a stawu Apo
 stolského: A gimak by nemořl vřaziti tiem: tak welmi
 Zákonu božieho a stawu Apostolského: kdýž by sam
 nebyl namiestie Apostolskem w gich w řzadu: ¶ A dru
 he proto nemořlby tak vřaziti Zákonu božieho, odstú
 penim od sprořnosti/ od chudoby/ od pokory/ a od prace
 kdýby k tem wicem nebyl Zákonem božim zawazan:
 aby ge do smrti držal/ Nebo to gest pořaniti Zákon
 Božie opustice gey: v řziniři odporne wicry gemu: A se gř

Pewnie Strana:

zawazan Czlowiek Apofftolsky: k Chudobie Kupokorze
a Kupracy Kazanie Zakonem Bozim: przykladem Kry-
stowym y Apofftolskym: To gest we Cztenie welmi zge-
wneije gest tak powolal Apofftolo odwiecuj zemskych
Datu: iiii: a rzekl gim: Podte pomne a wczinim was rybarze liduj
A oni tak przigemisse slowa Krystowa: drzeli gsu ge do
smrti: obchoduow zemskych wbedinack a wchospodary
skych pecliwostech/ ani panstwi swietlkeho sobie sobier-
ce: tak gsu drzeli przykazanie krystowo: Protoz y ten
dluz na Sylwestra sahl gest: a protoz cziem dluzen byl
gest: to gest pohaniel odstupiw odocho: G Deube kniez
weliky/ wrazie Zakon Krystow/ a sluzebnost Apofftol-
sku tiem ze wstupiw wwdni odporne wiecy stawu apo-
fftolstemury domniewa se godne poziewati sluzebnosti
z pofftolte: przigem panstwie Ciesarzste/ a chwalu
Swietlku nad Ciesarze: naywyzszie pychu gsa obt czen
aby przednim kletali padali: yako przed Bohem: vplet-
ffe se wyprawowani panstwie: w rozkoffi tielesne: A kiez
sewssim domnie se namiestek Apofftolsky byti: a gich
sluzebnost konati: tak odpornymi wieczmi skydaw kniez
stwie swe: a pohaniel tiem odpornymi zwlastnosimi
tu sluzebnost: Neb cziem odpornejsi wiecy Apofftolo
drzie: tiem wiece pohaneni gich sluzebnosti wodi: gich
se namiestkem naziewa/ gehoż malo gich sluzebnosti w
skutku wede: Misset rziedko slauzi: a nekaze mtdy: ani
gine prace slidem wede: gedine gest sobie zapracy vsta-
wil zegnati a kletisty kto se genu nelibi: Protoz obecne
lezie w rozkoffech: a zerze yako swinie w krmnice lezeczy:

Pali se zda ze Sylwestr zprawa w swe osobie, wta ko
 wy swinsky zivot newchazel gest, ale wwedl gest poso
 bie w ssecko Pohanstwie, przyaw panowanie Pohan
 ske: a slawu Swiestku nad Ciesarze: Tu w ssecko zlec
 wkorzenil w tu stolicy: gisto naziewagie stolicy swates
 ho Petra: newidewsse by on kdy tak pyssne sebel namie
 g Protoz poniewadz gest sstiepowan od Ciesarze, wta
 kowem panowani Pohanskem, kupoziejani naywy
 ssieho knezstwie, to ma wietczie waznosti byti: Nebo w
 niemi gest w ssecko sstiepeno: czost poniem rosie nate sto
 licy: A otom sstiepeni Ciesarzskem, tez stolice knez wyzs
 nawa Papez Melchuyades: Zie Konstantyn prwnie
 przyaty w wieru, dal gest odpustieni a swobodu powo
 ssem swiecie: tiem kterzijs gsu byli w geho kralow siwi, aby
 netoliko byli Krzestiane, ale aby delali Kostely: a poplu
 zie aby dawali ktomu Kostelu: g Takez tyz Ciesarz
 dary welike dal gest: a Kostel prwnie stolice: swateho
 Petra gest wstawil: A tak ze stolicy Ciesarzsku opu
 stiw swatemu Petrowi, a geho namiestkem gi budu
 cu ostawil. A tak korzen gluboky sylny, a rostly w sses
 ho gedu w sadil gest, aby znieho owotce smrti mnoho
 twainie sylnie rostlo, a vmrtwilo E wiet

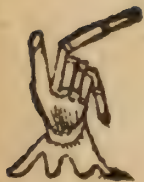
¶ Kapitola Ssesnacta:

Protosz ztiech wiecu y zginych zgewno gest: ze ten
 naywyssie knez skrze Ciesarze sstiepen gest: a
 w panswie w walen: A tak w naywietczim knez
 stwi: moez przigal skrze panswie Ciesarzske, tak aby
 netoliko sprossne naywyssieho knezstwie k sebie pozie

wal : Ne aby zgeho mocy, wffelitemu a neb každy
 musylo giti: aby ginał nizadny lid: ani yazyk nemożl
 kņezij mieti: neż toliko zgeho mocy a zpowoleni: A muoż
 zařlawiti kņezstwie: by pať nayħodniegħsie byli: y ať zby
 proti geħo pyřsne stolicę mluwili: Protoż musy teħoż
 wymyřla y teħoż Duchu byti y ako on: panstwie přigima
 gice skřostely y ako on: a opravugice wħdy geħo stoli
 cy: aby wřsudy sectij zuostali: a mocy geħo wħdy powy
 řugice giř nad Kryřta: y ako Synowe toħo tiela: Pro
 toż tu gest rana neuleczena wieřze Kryřtowie: od toħo
 kņeze: A lidce boleřti tee necřigij/ ani řelegij vmrlj: a ne
 cřitedlni wřfech řřkod: w nichř: Duffe Ģynu: ¶ Protoż
 ten kņez weliký gest studnice: znieħto mocř kņezstwie wřfe
 likemu lidu teče: a netoliko mocř kņezstwi: ale plne řpa
 senie wřsem teče zte studnice odporne proti Kryřto wi:
 Protoż y akoż on řam cřtien gest od Ģiesare řerze pan
 stwie: w naywyřřie kņezstwie: takeř on kņezstwo wtemř
 Duchu řřtiepuge: aby wwierze Kryřtowie kņezstwo: w
 řluźebnořtech wiery řřtiepeno bylo zřkorzene: od Ģiesare
 zalořene nazem řřtech wiecech: a nacyiem Duchu: pra
 tiwnem a wzdalenem od Duchu Ģezjřowa: owřsem
 plni Duchu Antyřřtowa: Protoż poniewaď cřziem
 Duchem wħazegie wty řluźebnořti Dwřřtollře a řřze
 řřianřte: z mocy toħo kņeze naywyřřieħo řtoz muoż při
 tom mluwiti ořřkodach wiery: a neb o vřaziech: poħe
 wadř znieħo plowe y ako zřtudnice wřfelika rota: toħo
 kņezstwie řřkodliweħo: gestto ře tieħne w kņezstwie pro
 zemřte wiecy: pro řyty řiwot a přaźdny: aby mořl wtom

Kniezstwie v giti vsylichie siech, w nichz sobie lidem pracynie
 chleba dobywagi: Bessio takowemu lotrowstwu: kro-
 mie dwerzie w kñezstwie wesslemu: nenie niza dna pecze
 o Dusslech lidstych: gedine ze gest Kosselom metha pri
 dāna: protoz se kawranowe k mresse taknu: Tu kdez
 by mieli stati swiedkowe Krysłowych vtrpeni: tu stogie
 gidassowe: aby Krysła a geho prawdu zrazewali a
 probawalira: lid aby trawili gedem bluduc w mnohych
 A to wsse stogie welikym kñezem y rody se znieho: Me-
 bo on sam takowy gest, mocz sobie osebiw mezy Krzes-
 siany: aby gedine zgeho mocy kñezstwo Krzes-
 sianom mohlo pogiti: Protoz tierak gest skrze neho wie sira
 ne wiera dražena, ktoby to wyprawil: Mebo giż naye-
 snaze to mohu wssickni opatrzi: ze giż wiercy nenie: ze
 gest skrze takow e lotrowstwo pobiechie, a z Liesarze wy-
 rostle: wietu vmetwilo na Swiete: kdez gest prwe byla:
 giż vchassena gest: Protoz hrziech hlawy: wssudy po
 vdech rozlit gest:

Kapitola Sedmuacta:

Grzetic zwlastnosti kñeze welikeho, giż gest wie-
 lu welmi pohanel: A netolik o wietu: ale y same
 ho spasytele rozmnozitele wiery: wtem Zie w
 swem kñezstwie bohatem, a welmi pyssnem, osobil gest
 sobie mocz bozsku: a neb mocz sameho spasytele, aby
 hrziechy lidem odykssiel: ezoz gest sobie Buesh ostawil
 a osobily lidem swiedczil: ze on sam hrziechy odpustie
 a neprawosti lidske szlazuge: A Krysłus Syn Bozie:
 genz gest za hrziechy lidske vmrzal: Otom gest swiedect

Tray: tlij

Nan: ii: wie wiery: że on gest Beranek bozi genz snima hrziechy
 a neb ge odpustie Swietu/ma ge prawo wlastnie k od
 pustiemi hrziechuow/ proto ze gest spolu Bohem y Cilo
 wiekem: A protoz Cslowiecky vmrzal gest za hrziechy
 a tak se wobiet za hrziechy Bohu dal na krzezi / Pro
 toz sebu a swymi bolestim/ dobyl gest odpustienie hrzie
 chuow Swietu/ A tak gediny on toliko: ma mocz a pra
 wo odpustieni hrziechy lidem: **G** Protoz knez weliky lu
 pezem sahl gest wto prawo Krystowi/ zpychy nay wyz
ii: Tes: iii: sie/ gyl se powysfuge nadewssecko czoz slowe Wnoz:
 A to hoyne wede: otewrzew paut do Azima wssiem Ze
 miem: Kterez pod geso KoruREW sluffegie: dawage a
 swiedze wssiem k sobie putugicym: odpustienie wssech
 hrziechuow: a muk zbaweni: **M**ieg kto kterake Poli hriz
 chy naytiezssie a naywietchie / gedine gich doday tam:
 budet czist odnich/ prawie take yako by se z swe matere
 narodil: **T**o se tak mluwie: a tak se slubuge blaznu ges
 se gest opil winem smilstwie/ kurwy welike: **P**rotoz ze
 wssech zemij biezie za stupowe opily / a on otec wssech
 zlostij: piekne se pripravie: a opna rukawiczky **P**erlo
 wane naruce/ wysoko stogery da pozeznanie wssiem za
 stupom: aby mieli odpustienie wssech hrziechuow a muk
 zbawenie/ czozby mieli w oczistcy posmeti trpieti muky:
 ty giz neprzigdu tiem kterychz gest on pozeznal: a wsse
 spolu gim odpustil: **P**rotoz on musz swu mocij zbawi
 ti pekla y oczistce/ poniewadz hrziechy wssieczky odpa
 stij: giz nema gie procz do pekla giti: **A** ze oczistecz gedi
 ne proto gest/ ktoz gsu zde za hrziechy dosti nenčinili po

Panim: to gŕ musy trpenim w oczistcy doplniti: aby se
 wŕdy došli Bohu odestalo: Pretož ty musy kŕez weliky
 odpustit: ŕ nepuogde nižadny ani dopekla: ani w oczistce
 A netoliko gest tak sŕiedru pauz do Bzima otw rzel w
 ssem zemiem Ale gestie gim demuow posicla nasw rch
 listech za za tte odpusticenie w sŕech hrzicel: uow a muk
 zbawenie: Aby se netrudiece kŕnemu: gedine gemu peñez
 dodali: on gim w sŕe odpustie: P. akli se tiech wiecy nedo
 fane: ale gesti su obođa vniekŕ: aby ŕ gednemu Q ŕlo
 wieku takowe odp. sŕuicni: za zlatte na lis u napsal: aby
 hrzicil swobodne kŕery mi cŕ ce hrzicel: ŕ: zaidiko lety a
 tož kto žadã: a neb yakŕž on leta položiť: a nebo do smre
 ti Q ŕlowieka: Protož nasmrteclne peŕeli: kŕeryž kŕli
 kŕez: muož tož hrziciti tiech w sŕech hrzicel: uow mocij
 Papejowu: natu swobodu hrziceni tak: u e listy ku
 pu nie vtŕeze welikeho: Q Pretož zicel wiecy gest zna
 mo: poniew adž Kŕyŕus ma prawo božŕe a wlasnie
 aby hrzicel: y odpustiel swietu: kŕera kŕer: ma vrzedni
 ka: genž se cŕinie vtŕednikem geho sluzebnosti: ŕ vu azal
 se vpravo pana sw eho. czož panu wlasnie gesti: to na
 se wzdiel: a su e mocy to przicizita ten vrzednik: A zteho
 nase chwalu berze: kŕeraž na pana slusie a tiem toha
 ty podle Swieta: a zbehatie ge kŕrze predawanie odp. u
 ŕkuow: obrekuow a ginyl: zad. sŕy: w ede w alk: na
 to zawedy se s kralu: wyda odpustky po zim: ed: aby
 gemu pomohli peñez: nawalky, zaty odp. stky, Nakož
 gesti zgen no bylo za casu toho: kŕdyž u aiel Wenysa
 ryus: s kralem Q. apulskym a klatbu nan u ydal: obŕ

Prvnie Strana:

ani se požrebowati mohli: tak jim zemi zaklel / Pro-
to; takowy vřednik Křystuow: wyprazdnil gest pana
sweho: a postlacil geho; Nebo czemu gest nam Křistus
pomeř ažd křez veliky vřednik geho/ muoř nam odpu-
stiti wřecky křziechy/ y muř nas zbawiti/ spravedlicy
vcjiniti/ posviet ti: ezoř nam Křistus wiece przida: Ne-
bo nam Křpaseñi gedine křziechowce prekazegie: Pro-
to; kdyř křez veliky nam ge odpustie: ezoř pan Bezis
chudy ostane proč bę geho Swiet tak zanedbal: a swe
ho spaseñi vnieho neřledal/ Gedine proto: ře tento křez
veliky řou welebnořty: geho zaslouil: a postawil geho
iako tmu na swietie/ A řam ten křez velikeho gest gme-
na: a řlawy przewyřřene: przigaty od Swieta: cřmie
spaseñie řoyne tomu swietu: a řnadne iakoř řam swiet
chce: Protoř pan Bezis giř vřkřiřowany: na řmieř
prziroweny řlogie przed Swietem: Ale gedine toliko
řa n křez veliky w řřecky Swietu gest: vniehoř Swiet
spaseñie řleda/ a wierze ge tu:

Capitola Dinnacta:

Ořtwa zwařřnoř křeze velikeho gest: giř ge
wierzy pořaňel: nebo gi wyprazdnil: wtom ře ge
řakony řwe rozmnořil: odporne řakonu boři
mř/a tak y wierze: ře zatiemi řakony geho / zapome-
li řřu lide řakona bořiřo: a tak y wierzy/ Aniř giř mře
gi lide bę ezo gineřo wiera byla: neř toliko ři řakona
nowe křeze velikeho: Nebo wřecko duchowenřtwie ře
wnitř cřitedle: mezy wřřemi rotami řiech Duchowni
řuow zprawuge ře a nebo řziedie: podle řakonuow ge

Kd yakož on cestu nalezl gest kterým činom w duchu
 wensstwie: tak se diegi w služebnostech swatoštinu nabo
 ženstwi: h služeb w modlený: w služeni h Mšsij: Protož
 kňezstwo Ciešarste neumie se ginať modliti: ani mšsij
 služiti gedine podle zakonuo geho hodiny bublati skla
 dane že gi h welike knižy sepsany gsu: Tot magie za
 modlitby: kdžito wyrozprawi geden kňez druhemu: po
 stihage geden druhého slowy a weršsi: Protož swietij
 posty se y gine rzádý a poklony tak gednagie / yakož
 gim kňez weliký Zakon wtom vstawił: Protož lid ne
 wedomý Zakona božieho a odesly odnieho / mnoho
 wietuo w niewedy křestiane o Zakonu Božim niez
 g: Poňewad ti Zakonowe Papežowi gdu skrze zrije
 zenie naboženstwie chwaly božie: a pod gmenem pýsem
 Božim: Bineho wtom neumie suditi lid niewedomý:
 gedine wiewu křestiansku dostatečnu; Protož ty wie
 cy vstawene wyplně y mnie že gest wiewu wyplnil: Aníž
 diw gest že tak mnie lid: nebo aníž gest kdž czo gineho
 slyhal o wierze: než to aby Boža opatrzil w kōstie: a
 w nedeli aby orat ne: hōdil Aníž gest wiedel by kto gi
 nať wiery nasledowal / nyb czo ony smyslil: Protož na
 tiech Zakoni h wykrmen gsa za wiewu ge mǎ: Protož
 acz ti Zakonowe skwie se zřenim welikým / nabožens
 twim: wōklonu a poctiwostij božsku zewniť k oku blaz
 nom: W istak gest prawe že gest nebylo nižadneho pro
 strzedka tak: nebo: gest tobý stal natom miestie: owšem
 Boža zaprzieti: a odnieho owšem odstupiti: a nebo ow
 šsem se geho srdcem prziedežeti: a toho obcgo nesnadne

libee ucinie : Nebo nenie tak zly Ńlowiel , byt Ńctiel
 owŃsem Boga za rzietia : z bawiti se geho : Aniz opiet
 mnohych nalezneŃ Ńnadne , byt se Ńctieli celym Ńrdcem
 Boga przedzieti : Protoz ten proŃtrzedek zlorzečený
 poŃluži obogim / aby odpoczinul naniem : A to gŃu ty do
 Broty omylne a domněne : w Zakoniech Papezowych
 zakryte : genz se Ńtkwie welikými rzady : naboženŃtwimi
 poklonami bozŃtkými zewnitř , tiem geŃto gŃu Boga
 niŃdy nepoznaliŃi Zakonowe Ńlawnie v xedeni gŃu : ten
 proŃtrzedek aby wŃŃickni ŃŃiwie mošli naniem pod wie
 ru Ńtati : w ýznawa gice Boga toliko wŃty Ńamými / po
 klony a poctiwostli ežiniece genu telem zewnitř : ponižu
 gice tiela trepenim podle nalezenie kņeze welikeho : Ńo
 geŃt mošlo vweŃti neznamoŃt Boga : a odstapenie od
 geho Zakona takowe : zet nenie k tomu niez podobneho
 ežoby diabel mošli ŃŃy wymyŃliti : nemielby takowe , kte
 ruŃby tak z bawie lidi prawe dobroty , kteražto geŃt w
 nasledowani Zakona bozŃho : wŃŃawil ge nadobrotie
 mylne a oklamane : kteraž se Ńtkwie Ńlawne w Zakon
 niech kņeze welikeho : ozdobena gŃlucy puŃmy bozŃtkými
 aby se zdála podbarwu puŃsem / k se ta puŃma plniez
 pod tak Ńlawným Ńhanim Ńkrze ta puŃma : Protoz
 ztoho se zna : kterať welmi gŃu Zakonowe Papezowi
 proti Zakonu BozŃmu , beruce naŃe barwu Zakona
 bozŃieho : y Ńleptali gŃu Zakon bozŃie , oŃtrze gi neŃli zubo
 we Ńwowi : Protoz tak geŃt u elmi pohaniel Papez za
 kony Ńwými Zakona bozŃieho : Ńakozto daleko Zakon
 BozŃi zapomnien geŃt , a wncrozum wŃŃel , a wzeŃŃupen

gest: skrze nasledowanie geho Zakonuow: A netoliko
 tak gest poħaniel Zakon bozi: rozmnozuje zakony swe
 Zakonu bozimu odporne: ale take skladage Zakon
 bozi: Nebo poniewadz panuge nadwieru: wczemz chce
 wtom gi wstawij, Jakoz czeled geho wyznala gest w
 Wazyly okalichu bozim/ze by pak bylo przykazani kry
 stowo ktomu: aby lid obecny pil z Kalichu krew Krysto
 wu: Cierkew swata muoz to promieniti a sloziti: Cier
 kew swata muoz sloziti/ to czoz Zakon ma/ a nebo wka
 zuge/ a muoze wstawiti wiecy tomu odporne / kterez neo
 mozu gmieny byti nikdiez w Zakone bozim: Protoz pa
 nugice nad wieru y nad zakonem bozim: skladagi geg
 wczem se gim nelibi: a czynie znieho czoz chie: Protoz
 wiera a Zakon bozi, gest vnich czoz oni chie, a yakož
 oniem sandie: tak oniem moħau giny mluwiti: A ze
 gsu domacy nayhorssie neprijetele Zakona bozigo: pro
 toz oniem mlezie: a lidi proñ muczie/ A protoz Ciesarz
 Kralowe a pani: nadawssie a wyzdwiħssie mezy Krestia
 ny tak welikeho kñeze / spanstwim a szwelebenim w
 swietie: nad Ciesarze y nad Krale swietste: aby wsseli
 ku pychu stoge: panowal y nad Krali: tak geho nada
 wa gice skrze pyssneho dábla swedeni gsu: aby skrze ten
 blad dablú poslužili: takeho pana k oborzenie wiery wy
 zdwiħssie: aby tak sylne moħl panowati nad wieru / y
 nad Zakonem bozim: aby geg skladal a tupil: A mie
 sto nieho aby swe Zakony: odporne Zakonu bozimu
 mnozil a wstawowal: plne gedu a traweni / aby gimi
 lidi morzil a trawil: Protoz nemiet mala wiecy powiedie

na: w čas počátku toho nadanie : Dnes gest ged wlit
w Tierkem swatu: A když ten ged počatkem wlit gest
w Tierkem swatu : przieliso se gest rozmohl : a rozffel
w wesskeren Swiet: skrze toho křeze Bohateho: w swietie
zwelebensho / a skrze geho Zakony gedowate / Protož
otekli gsu poniem / a rozduli gsu se przemnoženiu zlostij
Dtekl geho žiwot otewrzeny bezstudu wzlosti: žiwot po
biehly w zuofalstwie obraceny: žiwot rušawy: wsselike
poctiwosti božské vmrtweny: ztratiw žiwot božský / a wy
rosily zbluduow trawenin kurwy welike: Protož swaty
Pawel patre křakowym wiecem: nemohl gest tieze pro
mluwiti oniem než to: že gt Czlowiek hřiechu a s'n za
tracenie: Jakož gest Křystus gejis Czlowiek ctnosti:
a przišel nazkaženie hřiechuow: Tento odpor he gemti
Czlowiek hřiechu, Jako brycho gestto gineho rodu ne
ma w sobie: gedine hřiech, A wssemi cžiny swými: swiet
postawiw na cestie hřiechuow / wewsselch swobodach
k hřiechom: Wsselky przičiny dawage: aby swobod
he / cely swiet skrze he hřezšil: Snadnie požehnanim s'n
mage hřiechy zlidij bezpokanie: bezpromiehenie wuole
zlee bezpolepsenie žiwota: tak wždy odpustij: a lid swie
domie z hřiechuow nema: ani předtiem: ani potom: Pro
tož gij hřiechowemegsu hřiechowu wyňato gest swie
domie zlidij owsselitych hřieššich: A patli gsu komu
hřiechowu zčešo / a swiedomie z nich ma / on wssle odpu
stij zapemize: Protož otez hřiechuow gest: swými wra
dy y služebnostimi hřiechy rodij: A wyprazdnij zlidij
Zakon božie / postawil gest ge wewsselkem přestupeni

ij Těsarij

aby ginał nemošli činiti/ než wždy hrzešiti : przestupu
gice Zakon bošie wssemi cestami : Protož prawe gest
že Člowiek hrziechu gest / daw Swietu wffeliku ce-
stu k hrzešeni: Protož ten Wdzyb zedrał gest Siet
Petrowu: tak že gie lowiti nemošau po geho zedraniez
A pakli gi kto pracne splacege ostrachem / čhcielby gie
lowiti lidi k spašeni: Gledit gemu k hrdlu / nebo wiery ne
nawidie : genž gest Siet Petrowa : Protož wwaliw se
sam wtu Siet wiery nedarmo gest gi ztržal: nebo gest
geho hnetla a sužowala / Protož čhie široku cestu giti
zedrał gest Siet wiery / aby geho zlee swobody nesužo-
wala: Aniz čce tošo trpieti: aby kto ocelu Sietij wiery
lowil: nebot by tiem lowem geho obnažil a zborzil: Ne-
bo wšfecta Syet wiery: gest hanba twarzi geho: a gest
šmet geho pých a rozkošsi geho: Protož on čhie pano-
wati naywýšše: a zweleben býti ctij a čhwalu: a pauska
wim w swietie nad Čiesarze: y musie sobie vprostrani-
ti tu Syet / ztržage gi : Gedine hadry gegie znamena:
kdeby se mirla geho našota s hanbu vřazati : tu han-
bu zakrywa zaplatami te Syeti: Ale gišt vñeho tak dá-
wno hanba przebywa: že se gest gemu wslawu obrati-
la: že zanic hanby nechce mieči: Nebo bošem gest odien-
gla wššudy slawu / a slusši gemu učiniti čož čce: Pro-
tož kdejš muož sobie lowiti zyst tielesny Sietij wiery:
tu nieyatakých ztržani poziewa: mšse a gine Swatosti pe-
hežie cenu tržowu: A kliczuow poziewa / klna newinne
a mštie se štrže ne nadtiemi / ktožby čhcieli lowiti čzely
Syetij wiery:

Kapitola Dewatenactaz

O Rusy Welryb genz se gest vwalil w Siet wico
 ry: a zedrał gi przelifs/ gest Ciesarz spanowa
 nim Pohanstym: s wrzady Pohanstymi, a
 sprawy neb s Zakonų Pohanstymi: A on gest korzen
 Pohanstwie: wniez se gest obratilo k rzestianstwie: A
 on gest ranu otewrzel wsselike krwe/ kteraž gest wplita
 mezy Kzestiany az sem. y tee kteraž se wylee do konce:
 Protož kdž se gest vwalil wtu Siet wiery: s takymi
 wieczmi jakož gest powiedieno/ zarmutil gest tu newin
 nost a chistotu kteraž gest stala na tiech: kteryž gsu w
 Sieti wiery byli: tak w wierze zryzeni gsuce skrze Apo
 stoly: Jakož vprwmich rzeczech bylo powiedieno / ze ti
 Zborowe bozi: obraceni y wierze Kzystowie z Poha
 nuow a z Ziduow / stali gsu w ssudy po zemiech po kra
 gi k po yazy ciech: mezy Pohanų / wiece než za trzi sta
 let/ tolito se zprawugice k wuoli bozi: a k poctiwosti ge
 ho libezne: Zakonem Czeni Kzystowa/ bez przimiesse
 nie Zakonuow Papejskych/ a Zakonuow Ciesarz
 skych: nema gice z sebe pana Krále s prawy miestkymi
 ale gsuce podruhowe mezy Pohanų pod gich pany s
 danemi: a sginymi sluzebnostmi: k wstikom gich tieles
 snym: tolito gsu poddani byli: az do Ciesarze Konstan
 tyna: Protož ten kdž gest przigat w wieru Konstano
 tyn Ciesarz spanowanim Pohanstym. s prawy y s
 wrzady Pohanstymi: Teshda ta newinnost prawych
 Kzestianuo zarmucena/ a pohaniena gest: Jako kdž
 by lotrzi a rufiani czelednost s pannami poctiwymi a

slydlivými przigali a moc nad nimi obdrželi, aby jim
 wladli: jim cesy w gich przibytku panenském, swými
 Zakony rufianskymi wložili: aby čistotu swého panen
 swie: podle zprawy gich Zakonuow drželi. Tuby wte
 przibođe panny poctiwe a slydlive, welmi se zamutily
 Widuce že nebrzy a welmi nesnadně tu čistotu: a wiew-
 ru kteruz gsu wložily nebo slibily Bohu do smrti držeti
 tu gie nezachowagi mezy temi rufiany, gestto snimi
 czeledně bydli: a panugie nad nimi: a možu jim příka-
 zowati: aby tak Bohu zachowaly čistotu: yakož jim
 rufiani příkazi: malo by tu panen ostalo prawych:
 Tak podobně k tomu, když gest Ciesarz wffel pod
 wiewu spanowaním Pohanským, s prawy a s vrza-
 dy Pohanskymi: a przigal towarystwie a wczasnosti
 skrzestiany wwierze: a wbozstych wiecech yako gedem
 z nich: Protož gsuce spolu gedno, y byli gsu sebe wčas-
 ni: on gich: a oni geho: On gich wiecej k rzestianskych
 a oni geho Pohanskych: Nebo knez Sylwestr, chie ge-
 zo w wiewu pustiti, neustawil natom Ciesarze: aby chie
 k rzestianem byli nayprwe pohanswie w ssecko vplně
 opustil: panowanie Pohanske s wrzady a s Zakony
 Pohanskymi: Ale siem sewssim yako s gedem vmiesyl
 se mezy k rzestiany: Nebo gsa již k rzestianem: pano-
 wal gest nad Pohany: Nebo kromie toho Zboru k r-
 stowa zwlastnieho prawych k rzestianuow w Bizmie:
 w ssecko gine mnozstwie Pohane gsu byli: Protož sau-
 dy a gine nesnaze mezy temi Pohany rziedil gest: s krze-
 mocz Ciesarzstwu przypuzgicie: podle praw a Zakon-
 k

nuow Pohanstych: Acz koli potom dal gest swobodu
 wssiem: któz chcie z Pohanuow byti Krzestiane / ze gich
 gis zabigeti nebude / yakož prwe krew Krzestiansku pro
 lewal gest / Protož yakiž gest nayprwe wffel mezy Krze
 stiany pod wieru / spanowanim Pohanstým / s vyzady
 y sprawy / tak gt wicz ostal / a potom gini poniem Sczi
 niw se včasfen Krzestianuow: y gich wiecej Duchow
 nich Krzestianskych: A bezpochyby wtom on zase vchie
 nil gest ge včasfna swych wiecej Pohanstych: kterys
 mi se gest vmiesyl mezy ně: dokudž gsu owssiem neobra
 ceni wiecezie stranau w Pohanstwie / A toho gest duo
 wod skutkowe Pohanstti kto chce počti počjet te ffel
 my: a hledage nenaleznet nanie nicz Krystowa / Protož
 wtom vmieffenie Ciesare w wieru stiem Pohanstwim
 powiedieno gest: Dnes gt wlit ged w Cierkw Krystowu

Glapitola Dwadczata:

HTe wffal proto ty wiecej Ciesarzské a pohan
 stke: nimiz se gest vmiesyl mezy Krzestiany / ne
 obratily gsu se w wiecej Krzestianske: aniz gsu se
 obratily w wieru wtu chwili / aniz potom vprodleni cza
 suow: až dosye chwile: Protož yakož zprwa byly gsu
 pohanstke a z pohanuow possle / Takež gsuce przimieffe
 ne kwierze w towarystwie / y wnasledowanie Krzestia
 nom wwedene wždyt gsu proto pohanstke: A tiem činem
 wffelik a przimieffenie cžie kwierze Krzestianske / a wwe
 dena mezy Krzestiany gim knasledowanie gsu wiera
 Krzestianska / ale gsu lež oklamana: a gsu osiedlo zba
 wene pųsmý: aby se strze ně vrazeli: a prziecjiný aby

mieli odchyliti se od Bozha strze ne : a strze ne aby se
 vrazeli: Protos Ciesarz wssed pod wiernu w vchastnost
 Krzestianuow. Pohanstymi zvlasstnostmi: vczynil ge
 vchastny pohanstych zvlasstnostij, a przigal moc nad
 nimi spanowanim pohanstym: a wlozil na ne brzime
 prava Kralowa, aby gim ostaly geho zvlasstnosti y
 pravo Kralowo, yako zto Kterzi eslanckowe wiery: Yako z
 nynie Cierkev Bizimka wssed tech tech wiecij potwruzge
 za prawe Krzestianom yako zto wiery strze Apostoly
 gednu dane swatym: Ale tuto miuz nekto rzeczy: wssak
 ti Krzestiane gestio gsu w Bizimie byli, a neb gunde pod
 mocij Konstantynowu, kdyz gestie Pohanem byl wtu
 chwielim: musyli gsu poddani byti geho panowanie Po
 hanstemu: a brzime prava Kralowa nesti: Tzo z by
 pat mielo gim vsskoditi geho panowanie Pohanstez
 kdyz gest byl snimi Krzestianem, a neb czo gest brzime
 prava Kralowa, wiece ge nez prwe obtiezowati mehla
 Dwsem prawe gest: geliko z oprawu Kralowu mluwi
 ce. tak gest yako z prwe tako z potom, stali gsu pod brze
 menem prava Kralowa: Nebo po newadz ti Krzestiane
 byli gsu w geho panstwi, a drzeli neb vziwali geho zbo
 zia: byli mezy Pohany yako podruzyc, a yako wytrzeni
 lidce z nich cyluow: welmi gim protivni: Protos Apost
 tole prikazali gim w tiech wiecech, poddati se tiem mo
 cem Pohanstym w posluffenstwie sdanij: A siu sluze
 bnostij Kterazto Knych vhitkom tielesnym prziesluffi, aby
 takowym poddanum dosti vczynili tomu zryzenie bozi
 mu Kterez w tiech mocach stogie a nebo se begi strze ne

Pewnie Strana:

A tak aby gich proti sobie, k sobie k hniwom nepopu-
zeli odpor cziniece wposluffenstwie gich w hodnych wie-
cech: Ale gich Zakonow a vraduow Pohanskych k
saudom neb k ginyim prawom nepoziewali gsu: Nebo
ta newinnost natich krzestianeck, kteraz gest skerze wie-
ru byla zrziezena wnic, bez zaloby ge vstawiwssi pred
Bohem y mezy pohany, nemela gest potreby po epffe
na byti skerze prawdu vraduow: a Zakonow pohan-
skych nebo skerze prawdu wiery / gich newinnost do ko-
nale gest vvedena: aby se stkwila swu yasnosty nad
spr. a wzdlnost: kteraz skerze moc a zpravu Ciesarzku
gd: yako den yasny nad noc: Protoz krestiane acz
gju skau pod moc Ciesarzku, ale nemiesyli su se kgi k
z wla swostem Pohanskym: k zrawie swcho bytu krze-
stianskeho: Ale kdzi Ciesarz wiffel gest pod wieru spa-
nowan m Pohanskym sprawy a s vrady pohansky
mi: Ty wffeczy zwlastnosti pohanske primiesfeny gsu
k wierze: a krestiane gsu se vmiesyli wty zwlastnosti
nasledowanim protoz tiem gsu poborffeni: Procz oni
pewnie krestiane trpieli su od mocj Pohanskych: to
ho nynie krestiane nasledugie yako wiery: Protoz te-
mi zwlastnostmi Konstátn, pohanel gest wiery: ze ke-
rzi gju wiery wlastnie pohanske z pohan possle: ty wie-
cy gju wctimny wlastnie krestianske skerze hcho: Aby
ty zwlastnosti pohanske sprwa neczitedlne: vprodlenie
ciasuow snedly wieru w krestianeck: aby wnic byla
neczitedlna a vmrla: A samy dostatecnosti pohanske
ziwy byly wnic yako wiera: Protoz daleky rozdiel

ońech Krześcianow: Kterzyż trwałyście pod panowaniem
 pohanſkym: tak gſu byli vzdaleni od ciech zwłaſſnoſti
 prońez wjdy gſu trpieli od ciech mocij natiſky welike y
 ſmrti: Ale nynie gſſi przydeſiwoſſe ſobie niezrziec nie pańy
 pohanſke: uema giť procz trpieti od nich pro wieru: Ne
 bo ciech panuow pohanſkych newieru drżeli za wieru
 tak daleko: aby proni vbiehli wneznamoſti bożſku: wne
 namoſti wiery, aby giť newiedeli czo geſt wiera / toliko
 magice waźnoſti ł Zakonom panuow rozmnożeńych
 Pohanſkych:

Kapitola Bedenmezcietma:

Ale iakoż ſem řekl ozwłaſſnoſtech pohanſkych
 gimij geſt pohaniena wiera: A poſtuſſenſtwie
 ł Božu zawrżeno geſt: poctiwooſt geho oblupes
 na geſtia dana geſt cyziem: Ty zwłaſſnoſti gſu mnoze
 kteryžby dluho bylo wſecky ſtrżiti. Ale tyto zmnohych
 yakożto mlua iee ł waźnoſti a kupoctiwooſti pána gla
 wnieho / kteryžby luſſnie a nebo ſprawedliwie křiel pa
 nowati nad Krześtiany: gim ł polepſſeni a křiekładu
 dobrych wiecy: Poniewađ Krześtiane podle ſwego po
 wolanie: mieliby przewyſſowati ſwa tym obczowanim
 Pohanym y Zidy: Protož kterake pohaneni takowe po
 ctiwooſti mezy Krześtiany ſkrze Konſtantyna: a ſkrze ta
 kowe potomnie geho namieſtky: genž chciee byti Krześ
 tiany a glavniimi pańy: mezy Krześtiany ł naywyſſie
 poctiwooſti bożſke prwoťne zawazani gſu mezy křeſtia
 ny: Proti tomu zpiew ſtogie mezy nimi w naywyſſi po
 ſiechloſti: a w naytieſſiech odporooſtech proti Božu ł

Prawie Strana:

naytęzssim vrazom wiery: Takeż y služebniky a czele-
 di drze przy sobie nayodpornęzss: obczowani a poctiwo-
 sti Krześtianske naywyższe pobiechłosti lotrowske nepo-
 ctive: nestydate pychy a vkrutenstwie plne: gichżto occhi
 otwyrzene sta/nawssie rzoż kde widij aby ksobie przitaż
 li bezprawne: plnij dwornosti heshowanie / a wymyssl-
 wanie za obyczey nowa nalezagicie wtietch potworowa-
 nich a nepoctiwych heshowanich: Wprazdnosti a wlas-
 kotie za obyczey wrzeczecz smilnych w obczowanich ne-
 stydatyech: Postawy wztekle a nestydate a pyssne/wsse-
 cky lidi spostrdanim wsmiech magice: Protoż mluwice
 gelikoż opoctiwosti: kteraż prziesluffi na Krześtiany a
 na pany hlawni Krześtianske: y na gich služebniky zpier-
 gsu prawá męcha mrtwá: 3 Johanuow skrze konstá-
 tyna przywleczena mezy Krześtiany: genż swym smra-
 dem: mudoż morziti wsselikeho nemoczneho poweńenim
 kterziż se gie dostrku: plni požorssenyech vrazuow škod-
 nych y brzemen lidskyech: onichżto przielis gest mnoze
 vrazenie na mrawiech mezy křesťiany przislo: pro gich
 škarede obczowanie: A gest tiech rot dworowych wssu-
 dy plno: gessio tak morzie wieru wymysslonymi zlostimi
 nad gine rufiansstwo: gessio se obracugi wpobiechłostech
 mezy Krześtiany: ¶ Tyto rotę dworske wssECKy ty po-
 biechłosti przewysslugie/a to wssECKo spanowanim Po-
 hanskym: pod wieru vwleczeno gest / yakożto trypkę
 smradu męcha nawelike potupenie wiery: Ale wssET to
 omluwa gie křesťij a Mistrowe: yako třeti stranu Lic-
 kwe Satanowy rzkuce: Tak na gich rżád ssuffie: Tak

kidec dworcstii musy tak byti:weselij: swobodnij a dworc
 stii:ale nebesstii Musyt tak byti yakoż ge Wistri zpra
 wugi/a swesho žiwota zanimi křygje: ¶ Ale nam gest
 tuto řeč owieře:Kteražto nestogi podle pobieħlosti dworc
 stěch lidių: Ale podle prawdy křystowy/ zelegice toħo
 zlosynstwa zpoħanileħo:gesto gsu wni napustili:a vci
 nili ge včasna wiery/ genž soliko wstech zabludw mo
 ħau včasni byti snimi:

¶ Kapitola Dwamezdicetma:

O Ruska zwlastnost gest:Kterauž gest Konstátym
 poħanel prawe wiery: a nasledowanie Boħa
 w prvotnich křestianeħ pravych: Kteruž ya
 mezy ġinými zatieħu mam/ když gest wffel pod wiewu
 spanowaním Poħanským: a wzał mocz nad křestia
 nými towarystwie snimi/ yakoħto domacy ġeden znič
 včinen ġla:že gest toħo nepoħiewal nic:že staw teħ kře
 stianuow zawazan gest wposlussenstwie boħu: tak tvr
 de:aby nemoħli se pochyliti niħamež od Zákona boħie
 ġo:skerze kterýž Zákon ma vyplniti poslussenstwie k bo
 ġu:k niħadným Zákonom ġiným.se neobracuġice/ ġi
 miž by býli odwedeni od Zákona boħieħo:a tak od ġeħo
 poslussenstwie: ¶ Protož Konstantyn wffel pod wiewu
 s wřadý y sprawy Poħanskými: a wzał mocz nad
 křestiany y podwedl ge pod práwa Poħanska: aby
 podle tieħ práw Wieststěch a Poħanských obwýel tp
 potrebnosti rziediti: ġimž se vbezprawie przisazę ġi: kře
 reħto potřebnosti dlužni su býli rziediti: ġimak podle zpra
 wy Zákona boħieħo: Tak že když se ġim przisodie ja

loba: a nebo pře w kterem bezprawij: aby sliemi bezpra-
 wimi: vtičkali se k vrjednítom Pohanstym w saudy:
 aby ta bezprawij / místo nebo poklid brala: s krze mocz
 a práwa Pohansta: A netoliko tomu gsu obwykli: ale
 y pomocy hledagie w Ciesarzi: k obraně swych bezpra-
 wij: aby se branili a mstili s krze geho mocz / nadtiemi
 ktož na ně saha gi: činice jim bezprawie nastatku a neb
 naziwotie: A proveduce ta kowe w ecy s krze mocz Cie-
 sarzowu a s krze geho vředniky: y položie na děgi w Cie-
 sarzi: kteruz gsu měli položiti w samem Božu P budu
 nestle kětne jako Pohané: kladuce na děgi w C žlowie-
 ku: a poctiwost naničho w znašegice: kteruz su měli na
 pana boža wznesti: a w něm samě na děgi mieti owšje-
 cka swá bezprawij / podle geho Zakona třediti: Wina k
 zpict nežli práwa Ciesarzská a Pohaška rziedie tpeie
 ce bezprawie: a nižadnemu zleho zazke nečinice: ¶ Pro-
 tož tomu lidce odporne činice / s krze mocz Pohanstu
 bezprawie zahaniegice s krze swáry w saudech / tiemi čži-
 ny odstupugie od Boža: a od geho Zakona: A obwy-
 kšše tomu křezstiane: giž ztiech wiecy swiedomie nema-
 gie: A tu ránu wzali gsu s krze Konstantyna / genžto w-
 šsed mezy ně / přigal snimi večasnost wiery: a wzdíel na
 ně večasnost bluduo Pohanstych: A že wšdy y podnes
 večie kňezie a Mistrzi křezstianej tomu: aby se nedali
 šwesti cyziem u vězení: ¶ Protož toto gest cyzie vězení
 ačkoli s krze moc wwedeno gest: Protož Mistr protiwa-
 die: Žie když Poli C žlowiek zwoluge sobie wiece wsta we-
 nie nebo Zakony lidské / nežli Zakon Božie: Wtom so

Sie zwoluge gine a czyje Bofhy: Nebo czoſtoli T slowiek
 miluge zwoluge wiece neſli kryſta Beziff: to geſt geſo
 Quoſ: A protoſ cſlowiek / zwoluge ſobie prawa Cie
 ſarſka / k swym zprawam: pro miloſt ſtatk ſweho:
 aby geſo dobywala: neb branil: ſkrze prawa a moc
 Cieſarzewu a wtom opuſſtiegice Zakon Kryſtuow
 tiem cſinem ſobie zwoluge: czyſho Boſha Cieſarze: a
 geſo zakony: Kteraſto wiec mezy Kzeſtiany: tak gt wła
 ſnie: ſe netoliko znie ſwiedomie nemazie: ale nechtie ſly
 ſteti: ani wierziti tomu: czo by gim proti tomu rzecheno
 bylo: Opiet die miſtr protiva: Ze nenie pochybeni: Kdy
 by wſſecko lidſke pokolenie zachowalo Zakon: nebo za
 prawn laſky zbytcne a nebo nepotrebne byloſy priedr
 zeti ſe Cieſarſkych a Mieſtſkych praw / a neb Zakon
 uow: Protoſ cſiem wiece pokolenie lidſke vzdaluge ſe
 od zpra wy Cſenie Kryſtowa: tiem wiece potrezbuge:
 aby tiech praw Mieſtſkych a Cieſarſkych ſe przidrže
 lo: a wniſk ſe podpierało: tak ſeby ſe moſlo przihoditi:
 ſe kremenym gedem: yakoſto ſeby tolik tak wydanie lid
 ſka przigal lid: yakoſto ſprawedliwa / zatiem zawrha
 Zakon Cſenie Kryſtowa: yako neuzitecne: Wtiedy
 ſlowiech dobre rozumne wiecy oznamuge wtom ſe d: e
 Nenie pochybenie: nebo mnozie zpokolenie lidſkeho Kdy
 by prawnie zachowali Zakon laſky: nepotrebne by by
 lo gim priedrzeti ſe Zakonuow Mieſtſkych a lidſkych
 k swym zprawam: nebo Zakon laſky: tak by ge do ko
 nale zprawil wewſſech wiecech / ſeby gim tee zpra wy
 Mieſtſke nebylo potrebie: Protoſ gedine přeſtupniko

Zakona lasty/ocet kysely/zprawy Miesiske gest potke
 bie: Protoz od hziecthu przisla gest potrzebnoſt včas
 duow kralowpck: a gich Zakomo napomſtu hziectha
 a nepoſluſſenſtwie Boſha: A cziem wiece pokolenie lid
 ſke wydaluz: ſe od boſha, a od geho Zakona: niem wie
 ce potrebie gest: aby ſe tieck praw przyedrzalo: a wnichy
 podpieralo: Mledie by wnichy ſtalo prawie pokolenie lid
 ſke: ale podpiera ſe gimmi aby owſſem nepadlo: Nebo od
 ſtupiwſſi od boſha pokolenie lidſke / y ma toliko ſiwot ſe
 leſny/welmi vmdleny: a nawſſeck ſtranach s chrome
 ny: Protoz nemoſha ſtati: ani przedſe giti / y yako treſt
 nepewnu/ prawa lidſka wezma w ruky: podpiera ſe gi
 mi/ aby nepadl podle czaſnych vſitkuow/ kdyz gich ge
 mu potaſnu bezprawne zruku: pobieſne na zalobu pred
 moz: a moz ofadie ſaud: a przyjudij obie ſtraſne mozij
 kſaudu/ a rozdelie ge oto bezprawie podle praw mieſt
 ſkych: A tak zpodpiera ge ſe natu treſt/ nepadnie owſſe
 ſtkoden gſa wſſeho: Ale vktrotie ſe hnewy/ yako pes lacſ
 ny lapie koſt oklodanu/ Nebo nebylohby toho pod
 pieranie: tomu pokolenie odeſſlemu od Boſha: padlohby
 tak wczas bezprawie/ nema ge ſe na czem zaſlawiti: pa
 dlohby gedno na druſe pomſtu/ a zabilohby gedno druſe
 A tak by ſe ſpolu zabigeli: a zby pokolenie lidſke zaſy
 nulo: Protoz niem podpieranim/ nicya ſe kolebe a trwa
 podle proſpiecthu tieleſnych wiecij: Ale ktoz ſlogie po
 de Zakona lasty: tit magie ſiwot Duchowni zdrawy
 a ſylny: Protoz w czas bezprawie/ potuſſenie a ſlych
 vrypſhod/ moſhan ſtati ſylne: ſtrpiece bezprawie: a neczi

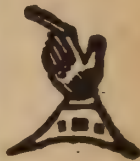
nice zleho za zlee: nepotrzebuje saudce žalobnych sam
 duow: aby wczas zlee przychody nimi se podpierali: Du
 wiece Mistr protiva: Tak zeby se mošlo przyhoditi: ze
 krmnym gedem/ zeby toliko ta wydanie: nebo vstave
 nie lidka prziyal lidi: yakožto sprawedliwa: A zatiem
 zawrha Zakony Litene Krystowa: yako neuhitecne
 Rozum tento chce oznamiti: ze pokolenie lidste: a nebo
 zmatene Krzestianske: tolik ma tiech vstavienie a Za
 konuow Ciesarskych Miestskych a Pohanckych/ gi
 miž se gest przivyklo krmni jako gedem: Pokteremžto
 gedu: siwoť wnitřnie prawě mže: vzdaluge se od Bo
 ha a od geho milostiv: A giž potom otraveni toho gedu
 gestto gsu gey wšody pŷti obwykli: a gim se krmni wiecch
 Zakonich lidskych rozmnoženych: A w krmniw sse se ge
 dem bluduow wtiech Zakonich, przeneseni su wto: aby
 se przedrželi tiech Zakonuow: yako sprawedliwych: a
 nebo od Boha wydanych: aby schwali a swižiti pod
 nimi stali: Nebo krmie se gedem bluduow ztiech Za
 konuow: skussegi z nich siwe wuole a swobody tiec snez
 aby podlenich netpeli protiwensstwie Krzeje Krystowa
 hranice se bezprawie wsaudiech: ney suce škodni tiec
 snych wiecij: A možu se podle nich nastiti: a zlee za zle či
 niti: Protož wuole tiec sná: tiem gedem krmie se ztiech
 Zakonuow, aby swobodne prošla wšyech wiecech: A
 nemuoz takowemu rzadu Pohanckemu ginať rziecy
 gedine ze dobry a sprawedliwy gest: proto ze wolne pro
 chazegie po swyck cestach: ztizenim tiech Zakonuow
 Protož nebude dimž se tak otravenij gedem krmnym

Datu: v:

moſhan potupili a zawrcy Zakon Lżenie Kryſtowa
 jako neuziteczny. Nebo tent by ge opak obratil/ a za-
 mutilby ge tu: kdezto onen gedowaty vtiessi ge: ¶ Za-
 kon Lżenie chcielby aby trpieli polickiy/ a ktoby chtel
 ſaudem vřázati ſe w ſukni: aby nechage ſaudu y pom-
 ſiy: przidal y plaffi: a tak aby ſtkodu k ſtkode przidal:
 ¶ Protoż wyłrmenij gedé/ kteryz wlit geſt w Lierkew
 ſwatu: vřydagie takowiy Zakon: jako ſlinami czeſen-
 kowymi: hańenimi mudrych mužnow Rařkauznych:
 genž ſmrdij mudroſti Rařkauznu/ jako czeſentem na
 ſtitrobu gedonym/ aby mudrze vmieli vřańeti ſproſto-
 noſt Lżenie Kryſtowa: w geho ſprawach doſtatecz-
 nych a žiwotnych: ¶ Protoż wratiece ſe kupoczate ře-
 czi: řzo dieme otom: ře geſt Liefarz wſſel pod wieru ſpa-
 nowanim Pořanſkym a ſprawy a o vřzady Pořan-
 ſkymi: A žſkutkuow poznanie: ře geſt to ten ged: geſto
 geſt wten čas oſlaſſen: ře dnes geſt wlit ged w Lier-
 kew ſwatu: Protoż řdyž geſt wlit ged w Lierkew ſwa-
 tu: Protoż řdyž geſt wlit/ nedarmo wlit geſt: ale aby
 gey pigice pili/ řrmiece ſe wyłrmilo ſe mnozſtwie zemij
 lidij y yazykuow: aby ſtraweni byli a zemřeli: aby řto
 řo otrawenie: opili ſe maudroſtij řeleſnu a ſwieřtku/ řte-
 ryřto ged maudroſtij řieleſne a ſwieřſke/ ſtogie w mocy
 Liefarſke/ a w geho Zakonich: aby žnich pigice tu mu-
 droſt jako ged: y wſſecken ſmyſl obratili k oſtrzieřani-
 tiela: w geho ſobicwolne ſwobode: A řdobytij časnych
 wicij maudrze ge oſařugice a žyřugice a rozmnořu-
 gice w vřaziech: Nebo řřrze ſwobody řtracenyř/ řřrze

mocz Kralowstwu / zase gich dobywagice : a nebo gich
 mstice A nato aby mudrze obratny / a sbrady wymysl
 lowali / aby se za tiemi wiecmi branili : Ten ged lege se
 z mocy swieske a zgich Zakonuow w Krzestiany : a
 obratil ge w Pohany : Prokterysto ged : nelze gest kme
 nym tiem gedem : poddati se Zakonu Krystowu / prze
 liso protivnemu : tem kterzij gsu nakrmeni tiem gedem
 mudrosli zemste a tielesne : Gest gim to blaznowstwie
 posmiešne ten Zakon : a beziwotie gich terzichuow tu
 czynch : Protoz netoliko by gim pohrzeli jako neuzitec
 nym : ale hotowi gsu proti tomu kazdemu postawiti se
 ktoby gim podkurzil pednosim Zakonem Krystowym
 neliby m : jako hutrychem : A wicm se oznamuge ged
 mudrosli tielesne / kterať rani sstodne lidi : a odluczi ge
 od smysla bozisho nenawisne : aby mešli sšniewy pow
 stali proti prawde : ana se gim zda nayho Cie / tem w
 nichz panuge ged mudrosli zemste / rodie se z Zakonuo
 Ciesarskych a Wiestskych / genz gest vmetwil křestia
 stwo wprawe dobrotie gich / a odwedl ge od wiery : ze ge
 sstie y to muozem rziecy : ze to w slupenie Ciesarzowo
 pod wieru s panowanim Pohanskym : gest prawe sie
 mie w satee : aby mnozswie przestupnikuow wyrostlo
 mnohotwarnych zneho podwieru : aby se tak sylne vga
 li a rozmnozili / az donay wyssieho wrchu w sšecku zlo
 synstwa : kterychz se gest dabel mozl demyslit : a w sšecz
 ky rotz sšibalske a poswatne / zmalowane swatosstij lsi
 wu : aby toliko přestupeni mošlo nalezeno byti : ze by wie
 ry rziedky nasledowal / a gine w sšecku mnozswie w po

Banšwie se obrátilo: Nebo se ginešo nicz nemohlo wo
diti než to což gest wšato: Ciešarz s panowaniem wšat
gest mezy Krzeštiany: magé sylny wzrost aby brzce wz
rostlo: ažby se v galo: a rozmnožilo se to což gest wšato:
ažby se bezmala wšfecto w poňástwi obrátilo: aby pak
giž ta mocz s panowaniem s prawy a s vrzady poňan
škymi stála v prostřed: ¶ Nebo poňewadž to Poňan
štwie pobiešle od wiery / a od Zakona Krýstowa / wšfic
ku wieru a Čštenie Krýstowo zamietá / a giž se pošmie
wa: A bydle w ta ke smielosti pyššne: a w smielosti a w zu
falštwi / lotrowem / bezewššie miery a srownani: ¶ Giž
zpožreby takým pobiešlostem gest ta mocz vkrutna:
aby trapila: drala / ššazowala: wiczela: aby mysl neob
rzejana / takdwešo zlošynštwá pobiešlešo: musyla se v
šrotiti: a narownem přestati: Ale ten bieš neniet wiera
ani cesta špašenie: ale toliko vžitečšne gest k vkróceni ne
prawyčš lidy w časnem žiwote a w dobreyčš wiecečš k
la: aby w tiečš wiecečš owššem nepadli: a nezahynuli
pro šwu pričliššnu nemudrost a zloš:

¶ Kapitola Trzimešietma:

Gřetie zwašštnost gest / šnieš Ciešarž wššed pod
wieru: škreže ni poňanašiel wiery: w tiečš šterzi na
šledugi wiery: To gest pošiewa ge mocy Poňá
ške šobiewalně špyššnu šoynoštij a smieloštij: newaže nic
tošo že gest Krzeštian: a že mocy pošiewa nad Krzeštia
ny: gěš gšu k upeni škwij Krýstowu / aby gemu w šlušy
byli: A že gšu pod mocij na vžyššiešo pána nad paný
A on na vprwe čče nad nimi panowati: gimi wladny

a a ge zprawdowati / ¶ Protož pycha smiela Cieša
 rzuow Kraluow: a ginych panuow gest: kdyby nato po
 myslila: nesmielaby nadtiem lidem tak sobiewolne pa
 nowati: jako když wczem zamysle: bogice se toho: ze ten
 lid ma pana: naderšfecký pany zemské: A gestli že tito
 páni budu panowati sobiewolne wktère wiecy nadtiem
 lidem / proti naywyzšsiemu pánu: vpadnu gemu w ruce
 stiem: Nebo gest to wiadome: že netolikoby toho pozier
 wali: že gsu Křestiane: a že pana w nebi ma gie: Ale swi
 ni: nebo psa wiece waži než Čłowieka: A to wnich slo
 gie zpychý a zprzickššného pohrdanie stworzenim sobie
 podobným: Ate ya bych nicz tak mnoho newažil: czo či
 nie lidem bezprawie wwiecech tielesnych: platý snich be
 tuce: a nebo šfacuňky naňe wzkłada gice w služebnosti
 diel robotnych: Ty wiecy su podle tiela přieczina kochu
 ženi a vmenššenie statku, a k obtiezenie pracowitemu
 tiela roboty gich: Ale tyt by wiecy na swiedomi neura
 zily gich: kdyby pokorně šrpieli: ¶ Ale totot ma wiece
 waženo byti: že ty mocy a wiecy: tak gsu pobiešle: a od
 dobroty wzdalene: gelikoz to k wierze šlediece: te dle nicz
 nechtie dielati: ani k swemu swiedomi: ani ktiem gimikš
 wladnu/genš gsu Křestiane: genš a sy nekterzi podle
 wiery ma gie swiedomie zle cziniti: zabigegice a nasyle
 cziniti giným: a ge lupiti z gich statkuow: A že ty mocy
 vsebe nema gie tiech wiecij za šrziech: Protož zpychý a
 wadiece se sginyymi ozbošij/ocześt/swieštku: A nebo niek
 do sašne gim nazboži: a oni y šned wálku oto zdwišnu
 spolu: A zagmuce lid jako šlado: y ženu ge nabog/kdeš

to se degie mordowe/luopejowe/gedni druzhych: ¶ Pro-
 toz ktera kt nebezpeczne gest Krzestianom dobrym/ pod
 takymi mocmi przebywaci: aby strze nie puzeni byli kci
 neni zleho: Aby progich przykazanie/przestupowal przy-
 kazanie bozie: A to gestie horssie gest: ze ktiem bojom
 zenu Krzestiany: genz s obu stranu mazu niekterzi dob-
 rzie byti: magice swiedomie zabigeti a lupiti gine: ¶
 pno gde Bratr na Bratra/ aby gemu bezprawie czi-
 nil: genzby miel zwiercy zań vmrzieti. y gde geho zabiget
 a lupit/przipuzen gsa nesseschetnu mocij ktomu: A rozu-
 mu a milosti nema stolit, aby radegi sam od pana vm-
 rzet: neBy takowu wicz zlu vejinil: Protoz takowe mo-
 cy wzitelke: gsu osiedlo dobrym Krzestianom: w tom czoz
 nayhorssiego zamysle/ktomu pudie poddane/ aby gich
 zly zamysly skuteczne dokonali: ¶ Ale tuto gest k nay-
 horssim: u przissla ta mocz: w naywietczie pobiechlosti a
 w pożanstwie, pod pokrytstwim vbiehla/ w tom. ze giż
 bywssi mnoho twarne odporna Krystowi: Naposledy
 mrtwie sprawedliwe Krzestiany pro wiera, a krew gich
 prolewa: Nebo Apofftole Antykrystowi slisali gsu se-
 stau mocij: a gi sobie osobili gsu k swym vmyslom a k
 wstikom: a wzdy snij w rada ch lezie: Protoz prawe kre-
 stiany zradili gsu ty mocy: zkydawsse ge kacierzstwim
 Dna sama yakoz newij czoz gest wiera: takez newij czoz
 by kacierzstwie bylo: ¶ Ale Duchowni slidnicy, gestio
 nenawidie sluz Krystowy ch, y geho Zakona, czoz chtij
 to kacierzstwim sprawij: a wnesu ge w vcho tee mocy:
 Anauchie gi: aby nabożnu ostrostij ta kacierzstwim wy-

plenila: Protož ta mocz jest syła Antykrystowa/ proti
 Krystowi: a proti geho zwolným: Aniz Antykryst skrze
 odpornosti tayně pod duchowenswim: mohlyby tak da
 leko proti Krystowi stfnuti. by tak sylne mocy swietste
 sobie napomocz nemiel: ¶ Protož ta mocz magicy ko
 ten mezy Krzesliany z Konstantyna: kczemu zteho koře
 ne dorostla jest/ aby skrze ni w ssecky odpornosti proti
 Krystu konaly se: aby w ssecka zarmucenie a pokušeni
 stala wnij swatým geho/ tak daleko zlost Antykrysto
 wa kzniewom se popuzie proti Krystowi: a proti zwole
 ným geho: Aby ten hñew Antykryst wylewal nazwole
 ne Krystowy/ skrze tu mocz Swietku: kteruz to moc při
 liss welebij Antykryst/ prawie ze Cierkw swata stogi
 gie/ w swe pewnosti a w dobrotie skrze tu mocz:

¶ Kapitola Chtremezcietma:

Dtom giž dale gine puogdu rzeczi podle teho:
 Dyakož nekterzi Krzesliane rozumiegi/ a zato ma
 gie: hlediecc k vpriemnosti wiery/ Zie moc swiet
 ska nebywssi sprwa w Cierkwi/ podluhem czasu potě
 giž przychazie k Cierkwi Krystowie: nebo wnie gt vme
 ssina/ pogeziem plnem a dokonalem bytu: Protož mocz
 Swietsta Cierkwi Krystowie jest przepadna: nebo
 což koli przychazie nektere wiery/ pogeziem prvotnim
 a dokonalem bytu: tot jest gie przepadne: a nenie gie
 wlasnie wiecey: A že Cierkw Krystowa: prwe než jest
 knie moc Swietsta przimiešsena/ miela jest swuoy byl
 dokonaly: a neb plnost swu: od czasu vmuczenie Krysto
 wa: w kteremžto stawu a w swe celosti/ trwala jest za

dluhy czas/ aź do Konstantyna Ciesarze: ¶ Protoż chce tato rzecz: aby rozumieno bylo o Cierkwi Krysto-
 wie toto: poñewadź oni to smysle ñekterzi/ że gegie praw-
 nost a plnost: stogie skerze mocz Swietskũ: Protoż tomu
 odporna gest rzecz/ naprzjed powiedena: Żie Cierkw
 Kristowa prwe ñekli gest moc Ciesarska a Papeška
 przisla: podwiera w towarystwie a w wczasnost skre-
 ścian: Żie gest Cierkw Krystowa miała swuoy byt-
 dokonalny a plny/ a że gest dostateczñe stala/ a nebo pře-
 bywala wewssch wiecech/ kterez gie wiera ykazywala
 a kterym gi Buoż zawazal Zakonem swym: ty wssce-
 cky neumenšenie miała gest: a to gest byt gegie prvotni
 dokonalny a vlastnie/ nañemž gest od Buoža založena:
 prwe ñekli gest kni mocz swiaska prziemiešena: Protoż
 gest gie ta mocz przjepadna: nebo gest gie pogegeg plne
 dokonalosti przisla: A moħlaby ta mocz odlučena by-
 ti od Cierkwe Krystowy/ bezewššeho vmeššeni gegiħo
 wwierze a w dobrotie/ skrezeni Cierkwe Krystowa ma
 swu plnost dokonalu: kterez Buoż žada ote Cierkwe
 a kni gi zawazuje: Protoż mocz Swiaska nenie vlast-
 nie dostatecznost Cierkwe Krystowie, beznieħby nemo-
 ħla mieti toħo coħ potrzebuje k swie dokonalosti: a neb
 knaplnenie dluħne wwole boħie: Ale toto coħ se prawie
 nenie swobodne: ani leħke/ ale zapletene a bolešti plne:
 ¶ Protoż tuto puogdu rzeħi obyczeħem swaru, a neb
 ħadanie: mezy osobami sobie odpornymi: ¶ Sedna se
 rodie z cħeledi Krystowy: a to bude Pawel řečeny/ a w
 ħadanie vmiely: ¶ A druħa se osoba rodi z cħeledi An-

w Krystow / a to bude Kniez swatolucecky : namiestek
 Sidassuow: Protos Pawel potwuzuge a zprawnu
 ge nesnaze wte przy/ onicz naprzecd powiedieno gest otó:
 Zie Cierkw Krystowa miela gest swuoy byt: a neba
 dostatecznost plnu/ wwierze a wprawde/ bez mocy swies
 ske Ale Kniez sylnie branie mocy/ genz se podni waliy swe
 likym brzyché/ yako wchladu podstiené: Protos ten
 Kniez zustiwié odpiera Pawlowi a rzka otom: Kterak
 unozes gistiti ze Cierkw Krystowa miela gt swuoy
 byt dokonaly za czasu Apostolnow : a ginych ponich
 Szedlnikuow Krystowych/ dokudz gest mocy od Ciesq
 rze neprziyala : To za giste gest zgewny fales a bludz
 a nepodobne wssm pijsmom/ Kteraz otom mluwic: Ne
 ho od czasu vmuczenie Krystowa/ az do czasu Konsta
 tyna Ciesarze : wssickni ti nadkterymi gest wziewano
 gmeno Krystowo: Byli gsu zivi zawrzené/ a neb biedné
 a podwelikymi pokussenimi trwali su: yakož od Ziduq
 takež od Pořanuw: Tak ze gmeno Krystowo a geho
 Szedlnikuow: bieffe mezy wssemi proklete : A wssickni
 geho wiernie od ginych naroduow trapani az do smrti
 biechy: Tak ze netoliko gsu panowanie nemieli/ ale bie
 dne gssie gsu byli nez sluzby: Neb sluzby od swych panuq
 zbraňowani bywagi/ aby nebyli zbiti od ginych: Ale kre
 stiane toho czasu gsuce : y od swych panuow byli gsu
 muczeni az do smrti/ rozlicznymi mukami gsuce zabigie
 ni: Protos posmiešne gest rziecy to: ze Cierkw Krysto
 wa/ miela gest swuoy byt dokonaly / za czasu Aposto
 low a ginych Szedlnikuow: Ale dosti gest tobie riezcy

odpuorce/ze Cierkew Krystowa wtiech czasych prwo
 tnych pocznala se gest: nemagicy swego bytu dokonale
 ho/ Ale wtu chwili gest Cierkew Krystowa: pocznala
 mieti swuog byt dokonaly/ kdyz gest mocz Swiastku od
 Ciesarze przigala: Protoz ta mocz od Ciesarze prziya
 ta: zwlaffie slowe potstatna w Cierkwi Krystowie:
 Mebo gesti skrze tu moc/ swuoy byt dokonaly miela: Ta
 kez y dnes skrze tu mocz, ma swe dostateczenswie doko
 nale: To wffe mluwie kniez: namiestek Sidassuow/ pro
 ti Pawlowi, a wklazuge dobre Cierkwi Krystowie w
 mocy Ciesarze: ¶ Protoz ztiech rzeczy umrlych Pa
 wel sgina cledij Krystowu: rozumiege czo lezie wsrdoz
 Antykrystowi y geho rotam, y wffemu mnozstwie stea
 pych a tielesnych krestianuow: Protoz odporne wiecy
 proti kniezy Pawel oznamuge/ ze kniez bludne proti pra
 wde: mocy Bohanske tak sylne brani: a mnoho dobre
 ho wnie sklada/ dostatecznost y duostogenstwie wiery
 y Cierkwi swate wniy wklazuge: A ze Cierkew Krysto
 wa bezte mocy Ciesarze nemiel: gesti swe dostateczno
 sti plne: ¶ Tomu kniez zuorzowie odpiera: ze gesti to fa
 lesa a blud proti puyssmom: by Cierkew Krystowa trwa
 gicy wechudobie bezpanstwie: a w pokuffenich mnoznych
 miela swuoy byt dokonaly: ale welmie biedny byt mie
 la gesti: ¶ Protoz Pawel proti kniezy odpierage die:
 ze gesti to w sobie bludne, a wierze odporne tiecy/ ze dosta
 tecznost Cierkwe bozie, gesti dostatecznost z mocy Cies
 sarzowy/ a z mocy ginych kraluow a panuow: Ale do
 statecznost Cierkwe swa: y Boha gesti: a z mocy knieze

Krystowa ¶ Protož ten smysl křezuow: w němž potwre
 zuge prospiechů: a dostatečnosti Cierkwi swate zmocň
 Ciesarze/ přieleži lidem zemským a tělesným: gestto
 milugie swiet: milugie žiwot tělesny: milugie rozkošsi te
 lesne/ a milugie zbožacenie a zvelebenie w swiete/ a wž
 dy myslie vtecy zlych wicij natele y nastatku: A ze moc
 swietlka a panowanie gich / tiech wšfecty wicij dopo
 maža lidem milugicým swiet: a brani gich / aby jim
 nebyly odgaty nižadnym bezprawim: ¶ Protož křez
 toho Duchu gsa: a napagege se zlochů studeneho: y po
 twrzuge mocy Ciesarze Cierkwi swate kuprospiechů
 A ta stranku zwašstie potupuge zabiednu naprwomni
 Cierkwi swate: ze nema gicy obrany w mocý swietlka
 byla gest powržena a pošličžena odewšfecty miesto psa
 na swiete: odewšfecty mučena/ lupena / a wždy odewšfecty
 prokleta pro gmeno Krystowo: a wšmiech poddaná:
 Alet gest křýselo pýti křezy ztoho korbelika: naležena:
 Ano nenie tak nižadný lid biedny yako ten: a ktera sta
 wa, a neb dokonalost wwierze geho: ano nelze Bohu
 poslušiti v pokogi: ¶ Ale poslednie Cierkew došahšsi
 mocy Ciesare a panstwie/ odewšfecty od tiech zlych wic
 cij odpočinula gest: Aniz se toho bogie by gi wodili před
 Krale pro gmeno Krystowo: neboť má došti miest a hra
 duow twrdých/ a Ciesarzowu mocz s' Rytierzstwem/ y
 muož dobre žiwota chowati: a brani se wšfelikemu
 bezprawie bogem pomstami/ Protož wšfickni milowni
 cý swieta po odpočinu pod sienem se Cierkwe pře mu
 dre w Krystu: ze se gest tak opatrila: aby wšfecty swiet

Pokyła podwiewu aby nebyl truesliw na sazuzge lice a
 lupěz statku trpie: ale aby odechnal od swych wrat toho
 ktoz chce naň sahnuti a na geho wiecy/ma ge moc swiet
 sku natozaby se branil wssemu zlemu skrze mocz / a w
 sandeck dobywal tiech wiecij nakteryckz skodu berze
 ¶ Protoz w tomto prospiechu pod mocij / obpoczwa gie
 milownicy swieta: a milownicy rozkoffi: Nebo w tiech
 wiecech kterež milugie / ostrziecha gich mocz swietka: A
 ktoruzto smyslu przistupie Mistrzi y wsscko kņezstwo
 Tiesarzste: Nebo to kņezstwo toliko mocij Tiesarzsku
 a Kralowlsku stogie nepewne / yako na pustku / a yako
 pod stienem w chladu chowage žiwota: a pasa gey hoy
 ne: A kdez se te mocy nedostane / tudiežt prchnu / yako ol
 srowi klini když zaslubnu: mala rana prigde ašt wypa
 dnu: Ola skale nezaložili gsu se / ale na zemskych wies
 rech: nepewne yako na pustku

¶ Kapitola Pietmęzictwa:

A Toto gest rozumne czoz Pawel odpowiada kņe
 zy sytemu k geho smyslom / rka gemu: Tohot
 puogchim / ze Apostole a gini Szedlnicy kry
 stowi: od času vmuczenie geho: až do času Konstanty
 na: a Papeze Sylwestra / kteryžto czas trwal gest za
 sti sta let a gestie wiece: Wtom wewssem času welmi
 zamucene žiwi gsu byli: A w welikych osiedlech a w mu
 kach / až do wplitie kwe žiwoty swe gsu konalimžadne
 ho panstwie časneho nema gice: ani se skrze kteru wiec
 bezprawie hranice: ale naytwardšsie služebnost trpiecer
 ¶ Ale žtiech wiecij protivnych nemuož se dowesti: žeby

proše Cierkew Krystowa nemela sweho býtu dokona
 ieho/a nebo duostogenstwie plneho až dotud: Edyž gest
 moc swietstwu od Ciesarje przigala / tot nenie prawe:
 ¶ Protož yakož sem tobie prwe rzeł: že dobre wiecy
 skerze Krysta sli bene Duchownie toliko nečasne / kterez
 to zagiste dobre wiecy Duchowni przewysshugie wduos
 stogenstwie a wprawem vřitku / wsshchny dobre wiecy
 časne: Protož mocy a nebo Kralowstwie Swietstka
 prostie / a nebo owšem ysu zemstka a časna; Protož
 yakož sem rzeł že Krystus wyznawa / že neprziestuffie
 kñemu wgeho prwnim prziesst Kralowstwie swietstka
 ¶ Protož die: Kralowstwie me nenie ztohoto Swieta / A
 otom zgewniegie mluwie Szednikò swym/genž se swa
 rziechu owelikost / tabto prawi: Kralowe Bohansstij
 panugi nadnimi kterymiž wladnu:ale wy netak: ¶ Z to
 ho zgewno gestže duostogenstwie Cierkwe Krystowyr
 nezalezie vwelikosti časnych wiecij / A netoliko dosti gt
 natom / aby nezalezelo vwelikosti časnych wiecij gegie
 duostogenstwie / a neb pewnost gegie: Ale zalezie dobo
 natost gegie wprotiwenstwich bezprawnych od swietstka
 pro ymeno Krystowo tepieliwie snesenych / A wto duo
 stogenstwie Cierkew Krystowa naxzwlaffniegie pro
 spiewa: Jakožto někdý tato slowa oni mudrcy tworzi
 rzkuce: Tuto ma zwlaffnost Cierkew swata / Edyž pro
 tiwenstwie trpij ktwie: a Edyž se vřiełka roste / Edyž se tu
 pi j prospiewa: Edyž se vřasie przemařa: Edyž se treskec
 orozumiewa / A teřdã stogie: Edyž se gie zda žeby byla
 przemořena: ¶ Potom vřazuje se že Krystus veřil slo

Jan: xvij

Luka: xxiij

wem y przykladem: ze blahoslawnstwie Tslowicka za
 lezie wztraceni zemskych wiecij: a wprziedzeni nebes
 skych, kterychsto wnauczeniach geho prawie Szedlnicy
 nasledowali gsu: A ze w prwotnie Tierkwi swate, kdes
 to nizadne mocy swietste wiernij nemieli gsu: dokonao
 legssie swietcie strany biechu: nebo se nalezali w Tier
 kwi/nezli nynie: kdyzto kralowstwimi a moczmi Swiet
 skymi Tierkw se gest rozmohla: a neb gich hoynost
 ma: Protoz Krystus zgewnie a swietle mluwil gest
 a wczil tomu/ze poslednij wiecy kterychz zadame: a ne
 bo kterež zadany bywa gie od rozumneho stworzenie:ne
 toliko zalezie wygodne wiecy czasne / ale wiece zalezie w
 opusttienie mnohych wiecij czasnych: nebo wposrzenie
 gich: a wtrpenie protiwnstwie az do smrti, pro gmeno
 Bezukrysta: Protoz blahoslawnstwie: genz gest posse
 dnie wiecy zadosliwa/ ne wzemskych / ale w nebeskych
 wiecech zalezie: A protoz Szedlniky swe/ w nichzto zak
 ladowe Tierkwe zalezeli/ k tomu blahoslawni swi zpra
 wowal skrze Duchownie wiecy: kterežto wpotupenie ca
 snych, wiecij pro milost nebeskych zalezi: Kterežto za
 giste nauczenie Krystus przykladem zgewnym: skrze si
 wot swuoy: a smet na yswietie gssie potwierdil gest: Po
 tom die: Z toho se gest wkazalo/ ze mocz wiery a chistoty
 gest w nich: kterežto wiecy su prawe: a naylepssie dobre
 Duchownie w Tierkwi swate: Protoz w tom czasu wel
 mi se rozmařali wierzicij, w dobrem Duchownim: w
 czasu tiech protiwnstwi/ kdyz gest Tierkw swata ne
 miela mocij Swietkych, wiece než potom: kdyz se gest

moc Ciesarska vmiesyla mezy ne: ¶ Ale potom Cier
 kew Bogata: zapletssi se wpanstwi Swietste: a rozmno
 zivssi se ssiroce w Kralowstwie Swietste: ¶ Ciemi
 rzecmi Pawel oznamuge prospiech a plnost y doko
 nalost prvotnie Cierkwe swate:w chudobie w trpeli
 wosli/a w ginyech clinech Duchownich, hoynegi uad bo
 hatu Cierkew potomnie: To proti khez y wliktého brzi
 cha twrdie: kteryzto khez odporne proti tomu potupuge
 Cierkew prvotnie w gegiech biednostech, ze gest byla
 porazena mezy Pohany, y mezy Ziby: w nenawisti w
 neprizni, ano gi tepa u laupy: honu, mrtwi: Protoz w
 tiech biednostech byla gt vmenssena a potlacjena, Ale
 potomnie Cierkew strze moc Swietstu / gest powysse
 na panstwim Swietstym / a stkw se ctu a chwalu w
 Swietie: ¶ Z tiech rzecie znati gest khez tucneho: czo
 gemu w srdcy lesie: ze gemu smrdy: Ano Cierkew chu
 da: a szedranymi boky, a szbitu glawu: tohot nena wi
 di gcho zivot mietky rozkossny: Ale poslednie Cierkew
 bezpecna pokoyna: zaniž mecz Ciesarzuow pokuffeni
 snassie: magicz muze Apostolske poctive rumne, plass
 tiuow dlubych, a czepicz wysokych: tut gest srdce khez
 wychowalemu w chladu: ¶ Protoz Pawel glede k
 opriemnosti wiety: die proti khez: Ze gest to byl prawy
 prospiech te Cierkwe prwnie: kdyz gest ta moc Pohā
 ska vkrutna: kromie Cierkwe wnie byla: magicij Cier
 kew Krystowu w nenawisti: ¶ Byla gt prziemna Cier
 kwi swu nenawisti a vkrutnosti: aby odnie trpicy bez
 prawie: byla hoyna w dobrych wiecech Duchownich:

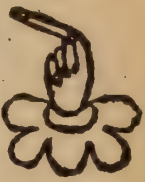

a siewiela se w czaſtych wietieſtwich mučednictwa:
 Tu w kazuge wietieſtwa a trpieliwoſti proſpiech: Pro
 toż bliſſie przecina k proſpiechu prawemu Cierkwi
 Kręſtowie: nenawiſt a wkrutnoſt mocy Pohanſke meſ
 li przezeń mocy domacy pod wicru: giż ma ſnij poſoy
 a przezeń odnie: a ſkrze to zaſſla geſt wrozmarziloſt le
 nieho ſiwota a wpołkręſtowie: W wčas puhoſſenie nene
 ſe křiže ſwego: nebo meſto polička: mecz ma mocę Cie
 ſarſke: a ſama giż boge wede a branie ſe zlym wicem
 ſkrze mocę: Protoż wietieſtwa w mučednictwie ztra
 tila geſt: A poñew adż wždy doſaudneho dne: zawaza
 na geſt Cierkew Kręſtowa/ aby wtrpidiwoſti wladla
 Duſſij ſwu: a puzemaſala bezprawie ſkrze trpieliwoſt
 Takaż poſlednie Cierkew yako y prwnie: podpołutu
 hrzechu ſmrteclneho: a podpołutu ztracenie miłoſti ba
 ſie: zawazana geſt k tomu: aby ſwuoy křiſz neſla: a ſkr
 ze trpieliwoſt przemoſhla wſſelika bezprawie: kteraż na
 ni przepuſſiena bywagie: Protoż poſledni Cierkew
 oſobiwoſſi ſobie mocę Swieſtku k obrane w czaſu zlych
 wicij: swrſhla geſt křiſz oſebe/ opuſſtiegicy trpieliwoſt:
 a w czaſu bezprawie mſty ſe ſama: a cinię zlec zaſlec: a
 w tom przestupuge przykazanie boſie: Nebo poſiewani
 obrany ſkrze mocę: geſt opuſſtiecie trpieliwoſti/ wte wie
 cy: kteraż geſt zduſhu wiery miela ſtrpiena byti: a opu
 ſſiecy Cierkew to czoż zduſhu wiery geſt miela drſeti:
 hrzeſſie ſmrteclne a odſtupuge od Boſa: Protoż każ
 da netрпиeliwoſt/ promiſz ſe opuſſtie: a nebo przestupuge
 przykazanie Boſie/ geſt hrzech ſmrteclny: a ztraceniſ

Zuſta: rgi

miłosti bożie: ¶ Protoż Cierkew poſlednie nemożła
dale zaſnati obſebe nieſimż wſſdite trpieliwoſti, ktetuz
zdlużu wiery miela neſti/ neż tu, kbeż ſobie oſobila moeż
Świętku k obracne w času pokuſſenie: aby ſe mſtła: a
zlee zażlee cſinila/ A tak w każdem pokuſſenie, ktetuz ge
miela zdlużu wiery trpiedi: grzeſſila geſt ſmrtedlnie: a
tak ſtrze moeż aby od Boga oſtupila: ¶ Protoż ſem
ezekl naprzęd, że nenawiſt a wkrutnoſt k nieżat Pohan
ſtych Cierkwi prwnie, byla geſt bliſſie przecżina kus
prawe dobroie cnoſtne/ aby magicy przecżinu giok ne
nawiſti wkrutne: ſtrze trpieliwoſt wietieżyła: a zkuffena
była: A ſtrze to wietieżyſtwie, przemażagicy zlee: a bez
prawne wiery, tak ſe Boga liebila: a bezprawie trpie
la/ a geſto wuoli plnila: zdrżugież przykazanie geſto, w
czasu protiwnych wietij:

¶ Kapitola Sſeſtneżielma:

A Te proti tomu poſlednie Cierkew: magicy moeż
ſtowi obma: y ma ſnij pokoj a przeżeh tiecſnut
a ta przeżeh geſt gie- przecżina ſtkodna: a by
branecy ſe ſtrze ni zlym wietem: y odwehła gho bożi od
ſebe/ ktetuz gie Buoż przykażal neſti: A tak traſticy tr
pieliwoſt/ y Boga ztraſtla geſt: ¶ Protoż zkuffnow
ſe zna/ że nenawiſt Pohanſtych k nieżat: wierne Cier
kwi Kryſtowie bliżka przecżina geſt: aby witra giſta
a zkuffena wnij należena byla: Ale przeżeh domacietk
k nieżat: Cierkwe poſlednie bożate a netrpieliwe: prze
cżina geſt newiery, aby wnij hoynie yſtawena byla a s
hledana: a bezpochyby aby wmtwena witra byla: a

zapomenuta ostala : yako blud powiest geg'e Horzka
ostala : Nybo vplne cjinowe Pohanstu krzestianom
przyestlogie: s krze tu moez ; Pohan korzenem wyrostlu:
¶ Protoz Pawel knczy koniecznie odpowied czini otom
ze Cierkw Krystowa prwotnie: slogocy ywierze : Fro
mie mocij swietlkych mieta gest byt dokonalu/ a dosta
tecznost plnu wlaszde prawde: kteruz gest Boga y lid
dluzna byla/ Protoz tiem se dowodie ze moc Swietlka
nenie wierz podstatna Cierkwi Krystowie: Nebo bezni
mogla gest y nynie muoz swu prawdu drzeti y wiesti / y
swu pewnost y plnost mieta beznie : Ale kdyby byla pos
tatna wierz moc Swietlka Cierkwi Krystowie: nemo
glaby bezte poczieti wierz wiesti : Takoz gsu kliczowe y
posstaty/ nebo zakladu/ potrzebnie Wiskup a knczim
beznicch nemozau poczieti wierz wiesti: Nebo beznicch ne
mozau deliti zleho od dobreho/ Nemozau zlym zawtie
ti kralowstwie nebestkeho; ani dobrym otwzieti : Pro
toz tuto omocy, nenie takowa wierz: Protoz die/ ze nenie
zposstaty wierz/ acz gest przimieffena k wierze: protoz ne
nie wlasznie gegie potrzebnost: ¶ Nebo mocz drzie wlad
pro skutek sobie godny: kteryz se s krze moc sptipuzenim
kona : a drzie pomstu pro przestupenie sprawednostu:
¶ Protoz ktera k muoz potrzebne stati swym wza dem:
skutkom wierz/ genz gsu Duchownie a newidomi: a ne
mozau delani byti s krze przyezne a neb pripuzenie bezde
czne mocy/ ale toliko z dobre a z swobodne wuole, a zmio
losti bozie: Nebo cjinowe wierz/ gsut milowani Boga
a blizniego/ plnost Zakona gest milost: A tee milosti ne

mtoż wrodził w sercu liście / mecz mocy święste: ale
 gest ostupugicie sjuory od otce światłosti / w sercu dobre
 wuole: gestto gim gest rozkosz milowati Boga / a czyni
 si wuoli geho / w przykazaniach geho: **A** opiet ktera k
 wżad mocy Święste przielzie ktiem: kterżi gsu zawa
 zani przykazanim bożim / aby wczas bezprawie sami se
 nebrani zlemu: aby gsuce za sfigkowani a policzkowa
 ni: aby y druheho lice nasabili: a nižadnemu złym se za
 zlec ne odplaceli: a pomstu Bogu poruczili / neprzateły
 aby milowali, dobrze gim czynili: gsuli lačni a niezniwi
 aby ge kmili a napageli: **A** Boga zanie prosyli: **T**ot
 gsa czynowe wiery nasie / a su prikazanie bożie: **P**rotóż
 wżad mocy święste / kdez knim stane: **M**ebo nasledowa
 nie **K**rystowo wssedko se w pokorze dege: a w trpieliwo
 si kona w poslussenstwie w pokogi: a w powolenie do
 Brym wiecem: w obczowanie portiwem bez žaloby me
 zy lidem przebywanie: nasledowanie: **P**rotóż wżad mo
 cy **S**więste, skrze swu twrdost wkrutnu: nemuoż rziedi
 ti takich czynow nasledowanie **K**ristowa: **M**ebo nek a
 zdemu rzemeslu: każdy prziestroy se Bokie: ale każde so
 bie hodneho prziestroge potrzebuje: **K**owarz wrzetene
 w ogni nemuoż železa drjeti / a baba nemuoż na klestie
 prziesti: **P**rotóż **K**owarzi klestie dobrze sluffie gie, a ba
 bie wrzeteno: **A** take podobne moc święste / k giny m
 bielom gest prziprawena, nešli k rziezeni nasledowanie
Krysta / kterez se kona w pokorze w trpieliwosti: a wen
 sselite newinnosti: **N**eż toliko zpriečiny muoż moc swiet
 stea prospieti w nasledowani **K**rysta / bezprawim tistnu

cy sluszy Kristowy: a nebo ge mrtwiecy pro hymeno kř
 stowo: tak newinne trpiecy odnie: dobre nasledugie kř
 sta: ¶ Take prospiewa dobrým: gelit ož gest wšsem do
 prá w obecznem dobrem: rownost a pokoj rziedecy: a ge
 mu chiecy: tak zlym y dobrým gest dobra: ¶ Ale na
 wiecee potrebnost se mocý přiestogie odpuorcé sobiewol
 ným: gestto chie nemilostiwie ožiniti: gine bezprawim
 wtiskati/ aby takowe krotila a pudila/ w zemskych wie
 cech rziedila: Protož gest swietška: gestto pro chlipnost
 panowanie zemského/ pro chwalu Swietšku/ osahnuce
 mnozstwie hrziesnikow/ chie nadnimi panowati pro
 swe zbožacenie: a zwelebenie w Swietie/ a proswe mno
 že rozkošsi: Protož ta mocz z potreby chiecy tak pano
 wati nad mnozstwim przestupnikow / gestto chie ne
 prawie chiniti/ gine ruffiti: a bezprawim tisknuti: spolu
 sobie krašti: brati: zabigeti se: sašagice gedni nadruže:
 musyt proti nim twrdé mocý poziewati: A wtiech zlych
 wiecech ge krotiti a rziediti škrze mocz: a škrze prawdu
 takowu: kteraž zewnitř k časnym wiecem dobrým wži
 teczna gest: A tak wtiech mocech zřiezenie Božie šlogie:
 podle časnych a dobrych zemskych wieců / zanimiž po
 kolonie lidška chowagie se w časnem žiwotie: a w čas
 nych wiecech tiela:

¶ Kapitola Sedmmezietma:

Protož gesttie y to muožem řiecy: žwiery hlebiece
 natakové wiecy napřed powieděne / že welike
 zlee: a rana lidu božiemu stala se gest škrze to:
 řdyž ta moc Swietška spanowanjm. s vřady y opta

wż Pohanstymy: pustienna gŕ pod wieru: bywŕŕi prwe
 kromie nie: a pŕicztent gŕŕt podwieru ŕtiem ŕewŕŕim: w
 wczajŕnoŕt Kŕzeŕtianskŕch a Duchownich wiecŕj gŕŕŕto
 ŕta kŕmi wiecmi / a neb bieŕy: nadutŕmi a wkrutnymi:
 gŕŕŕto wnich niez poctiwŕŕo, podle wierŕy nemuoŕe widie
 no bytŕ: neŕ iako ŕ wŕzgewnych Pohanach: Protoŕ kŕnim
 neprŕieŕŕuffegi Kŕzeŕtianske a Duchownie wiecŕy / anŕŕ
 gŕich moŕŕu ŕpaŕytedlnŕe poŕiewati / ŕtiemi Pohanŕkŕmi
 mŕŕŕoŕŕimi wczajŕnoŕt magicŕ: Protoŕ ti kŕtoŕ ŕu ŕprwa
 tu moeŕ ŕgegiem Pohanŕŕwim pod wieru puŕtili, bez
 winŕy gŕŕu byti nemoŕŕli / Poŕne wadŕ ta dwoŕge wiecŕ: na
 ruozno gŕŕe ŕtala: kaŕda w ŕwŕch cylicŕch / y akoŕ na gŕgi
 ŕtaw pŕzieleŕelo: Pohanŕe niez nemieli gŕŕu ŕ Kŕzeŕtiansŕy
 a Kŕzeŕtiansŕe ŕ Pohanŕy / kromie pŕzebywanie telesneŕo
 mieŕtem: Protoŕ Pohanŕe w ŕlepotie a w bludiech / a w
 nepoctiwosŕi ŕiwota / podle ŕadostŕj ŕwŕch: iakoŕ ŕe gim
 chŕce tak pŕzebywagie: A moŕŕli gŕŕu tak wŕŕdy byti: kŕ wie
 rze ŕe neprŕimieŕŕugice / Iako gŕŕ pod wieru wŕŕedŕŕe: y
 nechtie ginak ŕtati: neŕ yako ŕgewni Pohanŕe: Anŕŕ czo
 chŕtie mieŕti Kŕŕŕŕta zwiery / gedine kŕzeŕŕ w wode: y akoŕto
 kuoŕŕi owczie ŕwŕchu: a podtu kŕŕŕj: chŕtie wŕŕdy wlcŕj ŕlta
 wŕj byti: I A kŕŕŕtiansŕe takŕe gŕŕu ŕtali wte dobrotie: kŕe
 reŕto dobrotie / wiera Kŕŕŕŕtowa wczŕla gŕŕe ge / A ŕtali
 gŕŕu prawie a bezpieczeŕnie wŕŕe chŕŕotie a w niewinnoŕŕi: kŕe
 re gŕŕu ŕkŕze miłoŕŕ Kŕŕŕŕta Bezŕŕŕe doŕaŕli: odluczeni ŕu
 ce od wŕŕelikeŕo towarŕŕŕwa kŕŕieŕŕniekuow: e d Poha
 nuow y od ŕiduow: y od domacych pŕeŕŕupniŕkuow: kŕe
 rzŕŕŕ gŕŕu ŕe meŕy nimi ŕgewilŕ: aŕ paŕ w wŕkŕŕŕi: a wne

przizni welike mezy Pohanym y Zidy zewnitř podle te
 la byli gsu: Ale podle wnitřnieho Słowicka zwiery fi
 wi gsuce: wnađegi buducieho žiwota / tak gsuce y mrie
 ti od Pohanuow nelekali gsu se: ¶ Protož tak slogio
 ce mogli gsu až dođnes statu: byt ten ged nebyl mezy ne
 wli: dwoye panowanie Pohanste: sřerze gednanie Sa
 tanowo: a nepotu tiech lidij: Kterymi gest to wesslo dwo
 ye panowanis pod wieru: iakožto ged: gimžto otrawena
 gest wssecto Křezstianstwo w Cierkwi Bizimste: Pro
 tož yakož niekdy žide gsuce owedeni do zemie slibene: sta
 li gsu bezpečně: w obrane sameho pana Boža / a w
 zprawie chiste geho Zakona / a w swobode: nema gic
 nižadneho pana zemského sprawem Pohanškym: giž
 by gemu vroky služni byli: A trwali gsu wte swobode
 Načož muož zpřisna shledano byti / yako za čtyřřista
 let: Die potom sřerze gednanie Satanowo: a sřerze zařtu
 zenij gich hřiechuow: zawřšse pana boža swego: s ge
 ho obranu: aby nadnimi nekralowal / prosyli gsu krale
 od proroka Samuele rzkuce: Sřlaw nam krale: at nas
 řadic: yakožto wssickni Pohanec okolo nas magie: Ta
 rzecž neslibi se Samuelowi ¶ powiedelto panu Božu
 A pan Bož die kñemu / Posluchaj wssecth rzeci: kte
 rest gsu mluwili k tobic: Sřlaw gim krale yakož řada
 gie: nebo řadagice krale takęž yako Pohanec / netebet to
 hko zawřšli gsu: ale y mne: abyech nekralowal nadnio
 mi podle wssecth zlostij gich: Ktere gsu činili od toho řa
 su: yakž sem ge wywedl z zemie Egipste: až do tohoto
 dne: ¶ Protož lid chcie krali zemskemu: nayprwe

zawchl gest Krale nebeskeho aby on sam nekra'owal nadnimi do konale a prawiegi, nesli Kral zemsky, Protoz tak prosycc Krale nadsebu, tiezce su szrzesili: A na znamenie gich szrziechu / diw se weliky stal kuprozbie Samuelowic: na swiectwie gich szrziechu: desli a bro mobitie se stalo / Propteruzto wiec rzekl gest ten lid Zi dowsky : Dnes pricinili sme wsssem nassim szrziechom tento szrziech / prosycc Krale nadsebu: Protoz nemuozto nikdy maly szrziech byti: kdzto pan Wuoz lid ktery so bie odluchi od ginych lidij: a zwlastnie lid: a chce sam nad nim kralowati a gim wlasti: Jakoz ted Zidy byl sobie zwolil / A oni gim pohrzewsse: y zechieli Krali Czlowie ku: ¶ Tak podobne / a nebo owsssem tak prawie tomu to lidu przisodilo se gest : kteryz gest sobie Pan Wuoz zwolil, a wybral z Ziduw y z Poganuow / Ale to slowo gessio sem rzekl tak podobne se przisodilo tomuto lidu jako y Zidom: To slusnie wazniegi rozumieti: nebo sge dne strany ginał wtomto / Nebo Zide z sebe gsu hnuti ktomu / aby zawrsuce kralowanie bozske nadsebur y za dali gsu Krale Czlowieka hnuti gsuce szadosti nezrie zeneho przichylenie kzemskym wiecem : domniewa gice se ze gim puogdu prospiešnie vpošogi / szrce Krale zem skedepe nesli szrce Krale nebeskeho : Protoz gsu rzekli Day nam Krale at nas saudie: jakoz wssickni Pogane okolo nas magie: ¶ Ale wtomto lidu nenie takowa pre / aby pohrdage Bozem: zadal Krale spanowanim Poganskym / aby mezy ne vmieffen byl statym pano wanim / Ale to gim gest przislo ginyim obycczem / pod

i: Kral: wii

i: Kral: gij

zpuosobem dobroty: aby Tiesak přichyle se wicru gich
 knim: vchylil se mezy nie s panowanim Pohanstym
 Protos tuto mienim: ze se jim przikhodilo podobne / a
 nebo takym nebezpečenstwim / jako Zidom / a to gest
 podle zpuosobu odluczenie a zwolenie Bozichó : Jakoš
 onen lid: zewssech narodnow lidstych / sobie zwlastnie od
 luczil a zwolil: aby sam nad nimi kralowal: A zptawy
 zwlastnie k swemu kralowani na nie wzlozil : aby jim
 mozl przikazowati / to czos chce od nich mieti: Protos k
 tomu podobne : nebo tak prawie gest oprwotnie Tier
 kwi Krysowie: ze gi gest odluczil odewssech hriessnikow
 tohoto Swieta / a cz nemiestem: ale čistotu: a newinnostij
 a postawil gi jako pannu cžistu: Jakoš gsu knim Apo
 stole mtuwili: ze gsu ge vsnubili jako pannu cžistu / ged
 nomu cžoti Krysowi / aby giž nebyli swogi: ale toho kte
 rž gest vmrzel za nie: Protos zde na swiecie: a neb wpra
 wicch: k wuoli bozje libosti: nemozl gest lid klepsiemu
 przigiti než tak: aby wte celosti wicry gemu odlucen byl
 zprostředka hriessnikuw : drže plne posluffenstwie k
 Bohu / každy podle zprawy: kteru jim Krysus Syn bo
 zje wstawil w Zakone swem: aby tak slogice k libosti bo
 zje: byli gemu lid a on jim buch / aby gemu byli jakoš
 to Lham zwoleny k uprzebywani: A tak slogice meš
 liby wždy stati: by nebyli zklamani pod dobrotu : a pod
 prazdneni nebyli: Protos nižadny gest nemiel smieti w
 westi wne: to czos gsu od Pohanuw trpieli / brzemene
 panowanie Pohansteho / aby to nich vlastnie bylo: A

h: Kor: xi

Zew xxi

Takoz nanie to panowanie wwedeno gest: a wie vmieffe
 no: tak strze to postkwrny Pohanste kporussenie gich
 czistoty a newinnosti: Behoz Ciesarz nemozl mukami
 wwesti: to pak pod przyczni wwedl gest: wieru se s snimi
 spogiw: y wwekl gest wnie newieru swego pohanstwie
 Protoz gelikoz se lidi dotycze ten biech: lide ysu szrzessili
 A kto wie welikost gich hrzicchuow: a kdy gim konecz
 bude. Oni ysu nasali: a ssirocze po nich roste: A protoz
 Tuoz zna: czy su zleho lidu bozimu vczinili: Sylwester
 a Konstantyn: nebo vprawy ysu napsali winu Konsta
 tynowuz: toho rzknze: Konstantyn nemozl gest przine
 sti panowani Ciesarzste na swrechniho Biskupa: Si
 ni rzku: Acz gest to mozl vciniti: ale niemiel gest toho vci
 niti: poniewadz zle gest: owsem niemiel gest vciniti tak
 welikeho zleho Protoz kto wie wcie radie byl gest y s
 kniezem to czinie: Poniewadz Ciesarz pro hrziedch ne
 miel gest toho vciniti: aby knieze chudeho wpanowani
 Ciesarzste wwedl A kniez chudy: a k chudobie ysa wie
 ru zawazan niemiel gest niyalkz takoweho panstwie pti
 giti: A poniewadz sam se gest vpletl w panowanie po
 hanste: aby stal s nim hlawni zprawce wiery: ged wlit
 gest Ciesarz s druzym panownim ciesarzskym vmi
 syl se gest kte newinnosti: kteraž gest stala nasluchach
 krysnowych: Protoz ta dwa pany: o panowanim Po
 hanstym vmissena ysta mezy nic: abyssa gim wladla
 podle tiela y podle duffe: Protoz wcie ysta radie stala
 tak zle wiery gednagice: aby w gich osobach nestona
 ly Ale poszatek wnich wzewsse: mnoho set let trwa gi

przeslymi dicy se konagice: Ale to by gessie tak weliky
 diw nanich nebyl: zeby gsuce zklamant: bez rady bozi to
 csinili: Ale wiecet to protivne gess: ze potomni Krzestia
 ne: gessio se zdagie naylepssie a naymudrzegssie w smy
 slu wiery: gessio gsu gi przewrzi naruby y nalice swy
 mi smysly: Jakozto gsu naywictzie Doktorowe, ti gsu
 toho panowani potwrzowali: y sami w niem byli: A tak
 welmi mocy swietste potwrzugi vwierze k vžitom wie
 ry: zeby bezte mocy: nemohla wiera w swe pewnosti a w
 dobrotie stat: ani Cierkev w swe sprawedlnosti: by gi
 mocz Ciesarzowa nesciepowala a neshagila: gA ge
 ssie wiece weduz: ze ktozby tak nesymlil a nebo proti to
 muto mlawil: ze gest kaciery, a tak od deleny od wiery:
 Protoz mehe muoz diwno byti na Konstantynowi: ta
 kowe gednanie, zeby ge skrze blud gednal: toliko knis
 o wierze napsaw: jako Doktorowe: Protoz ta u rzechie
 czieho gsu Duchu ti Doktorowe: tak sylne potwrzugice
 toho Pohanslwie mezy Krzestianyz.

Kapitola Dimmesckima:

Protos Wiste Protwa znamenage ktera k sse
 dlwie ta panowanie Pohanska vmieffena su
 vwieru: ze gis bezmala w ssecka wiera zahynula
 gest skrze ta panowanie: A w ssecka welike mnozstwie
 Krzestianow opilo se gest gedem: a vmrzelo: a od wie
 ry odeslo: A niekterye gsu tak zemdeni od toho gedu: ze
 se gedwa kolebi podle wiery: A gessie pochybugice o
 vprziemnosti wiery: ana se gim zda podle swe vptiem
 nosti, wiece bludem ne: wieru: A ged wypity zda se gum

by wiera byl / proto ze gest Barwen swatoslij mylnu:
 ¶ Protoz Wiste Protiwa zadaje zdaliby kto tak siko
 bliwemu vmieffenie tiech panowani wrozumiel / A dieci
 ta panowani ze gsu gedna podle prawdy Krystowy / a
 gina podle toho vmieffenie tiech panuow / Bohan wy
 rostlych: sskodne vmieffenyh wwiernu: A die Gine gest
 panowanie Boszke: gine lidske / a gine Angelske: A lid
 ske se deli nadwe: nebo gine gest Wiestske pripuzugicie
 a gine Czenim zprawugicie ¶ Prwnim obycejem
 Wiestskym sprzipuzenim Kofelnimto nema panowa
 ti: to gest zprawce Czenie: Protoz Prorokowe byli su
 Kralowe tiech / gimz gsu byli Bohem przedlozeni: a ne
 bo za zprawce dani: A prelatowe prawij czasu Zak
 na milosti gsu Kralowe tech: gimzto Duchowe su pred
 lozeni: a neb wzprawu dani / a prelatowe prawij: A tem
 prawiegie zprawu gednagi: nesli Kralowe Swieta / ne
 bo vrad zprawy gednagi k Duffem: Ale Kralowe zpra
 wu czinie kwiecem tiela: A iakošto Kralowe Bohansstij
 a Swiecssstij: poziewa gie praw Wiestskych k swe zpra
 wie: Takez magie Kralowe Duchownij poziewati k swe
 zprawie Zakona Czenie swa tego nesmieffenec: A tak
 ma se rozumieti pismo / kdezto prizidawa se Krystu na
 pis zprawy: a neb gmno Kralowske: Nebo on przewy
 ssehe slowe Kral / yakošto Syn przirozenny k przirozna
 ni gimnych Synuow wywolonych: ¶ Nayprwe ze rzeči
 yako gestie zawrzene / potrebno gest rozumieti / ze zpra
 wce Czenie gsu Duchowni Kralowe / A ze zprawu cte
 nie prizidawa samemu Krali Krystowi / nebo odneho gt

ta zprawa wydana: A kral gmena ma od zprawowa
ni ginych: a neb mnohych: Protoz krysztus nayprawie
gie gest kralem nebo nayprawiēgie zprawuge C slo
wieka k spaseni: aby se mohli gestie niekterzi zastawiti
nate zprawie: pro ged vmiesseny sedwiema panomaz
Protoz tuta naziewa krale ty Duchownie: genz magie
zprawowati lid podle rozumu C zteni krysztowa: G To
se ma rozumieti/ ze vrazd krale naywyzssieho. kryssta
dzie: a odnieho zprawa gednagi: yako vyzednicy geho
sluzebnosti: Protoz yako kral naywyzssie zprawa pa
lozil gest: takez vyzednicy magie zprawowati Duffe lid
ste C ztenim swatym: a pāni nebo krali gich byti: Pro
toz tem panom die: Aby lid C ztenim zprawowali ne
smiessene: A tut se ma prawiti oklamanie nebezpečne
vmiesseni dwu panuow s Zakony Pohanskymi/ gest
to se miesyta ke C zteni krysztowu yako ged: Protoz to
pryidal gest tiem kterzi magie zprawowati lid bozie
C ztenim krysztowym: aby k nemu nemiesyli zprawy
tiech panuow Pohanskych G Protoz gich dwa Za
kony przimiesse na gsta vwiern: Zakon Miestsky a ne
bo Pohasky: a Zakon Papešsky/ aby ten genz ma čte
nie kazati: nemiesyl we C ztenie tiech Zakonow gedo
watyech: prodez gest lid odwiery C ztenie odstapila: a ztra
wū se gini smrtedlnē: Protoz nesmiessug gedu s medē
Nebo ged acz y s dobru wicij bōwa prigata: ne pmiennit
se wlekarzsky pokrma/ ale wždyt gedem ostane: A ginea
got nemuoz vchiniti ged: gedine lidi mrtwiti: A tut se ge
ho naytieše ostřehy/ kdyz se we C zteni vmiessuge: a kdyz

Czenie tomu gedu swu twarz dawa: aby gey pili jako
 zprawa Czenie knijz se obecnie kazdy wierny takner
 a nani by chciel konieczne odpoczynuti: A nemozli toho
 zkusyti: kdysz pod slowy Czenie smysl kwiwy: a gedowa
 ty se wylewa / kedyz skrze Czeni gedu se napij: Protoz
 bnamieffenim gedu zprawa Czeni: nerozumny takna
 se knij: neutecje gedu: wypij gey jako Czenie: A protoz
 nynie miesyce toliko gedu we Czenie: wiece mozu geho
 wyypogiti: nezli sam hoky ged naczaliby: A mozu pod
 gmenem Bezissowym wssetchen Swiet w Pohanstwie
 wwesti: nebo skrze neho napagegie Swiet gedem: Pro
 toz zprawce Czeni prawij, nemieliby tak miesyti gedu
 wnaydrazssie pitij: jako Apostole Antykrystowi: wsse
 then Duch Antykrystuow: odporny Duchu Bezissowu
 propogi skrze Czenie: Protoz panowanie Miesiske o
 przipuzenim: podle praw Miesistych: neprzielustie pa
 nugicym skrze Czenie: Nebo gest zprawa Pohan
 ska skrze Ciesare wwedena mezy krestiany: jako ged:

Kapitola Dewietmezcietma:

Ale wteto rzeczi poczatek gest o krali Bezissowi
 geho zprawa owsem odporna gest, zprawie
 kraluow Swiestnych: a zprawie Miesiske: A ge
 ho zprawa gest zprawa siwota: a kralowstwie geho
 prawem boskym wwedene: a wsselike dostatecnosti plne
 Protoz geho kralowstwie od Boga opowiedene gest:
 Kdysz skrze Angela zwiestowan gest matce geho: rzekl
 gest Angel: A budeś naziewati gmeno geho Bezisa: ten
 bude welik: a Syn naywyzssiego bude nazwan: A da

Lulaf: ii

gemu pan Buoh stolicy Dawida otce geho/a bude kra-
lowati w Domu Jakobowie nawieky / a kralowstwie
gehó nebude konce: A ginde die pan Buoh: Ont bude
zprawowati lid muoy Izrahelsky: A on sam gest to
wyznal kdyz Pilat rzekl gemu: Ty gsy kral Zidowsky
Odpowiedel Gezifs rka: Ty diešs že ya kral sem: Ja
sem se k tomu narodil: a proto sem przissel na Swietz
abych swiectwi wydal prawde: Každý ktoz zprawdy
gest slyssi glas muoy: ¶ Ta wšsecka pijsma v gissiu-
gie wšsemu Swietu: že Kryslus gezifs gest prawy kral
nad krali: a pan nad pany/ a že gest kral nawieky: a že
ma kralowati w Domu Jakobowu: ¶ Duom Jako-
buow byli gsu nayprwe Sýnowe Izrahelsky/ podle te-
la a podle sliuow: A nynie gsu Duom Jakobno Du-
chownij/ w ýwolenij bozie z Křestianuow/ gsuce wdřzeni
sliuow bozich/ Protoz kdej gsu koly zwiery Krystowy
ziwi/ gsut wespolek Duom Jakobno: Protoz ont gest
kralem w tom lidu naywyzssim prawem: nebo Bohem
gest: a stworszitel wšsech: kral nad krali zemskymi/ a sau-
diti bude wšsecky podle vptiemnosti swe: ¶ A gest zwla-
sttie kralem wiecznym w Domu Jakobowu: podle mo-
cy žiwota praweho / obziw w a dobyw sobie toho lidu
wkrwi swe/ w nayšlyne gssim witezstwie trpké smrti: A
dobyl gich sobie z mocy dablowy: a zewšseho wizenie ge-
ho/ y zewšsech zlostij tohoto Swieta/ daw se sam zaňe:
aby ge wyprostil odkazde zlosti/ a očistil ge wkrwi swe
lid sobie wzacny: a nasledowny dobrych skutkuo: Pro-
toz kraluge nad tiem lidem: sweliku mocij žiwota Dn

Matu: ij:
Miche: v:
Jan: xviii

Tytow: ij:

krowniſho: metwym ziwot miłoſti dal geſt: a wždy dáwa
 A muoż braniti lidu ſweho oð bezprawie lidſkeho y da-
 belſkeho vplñe / aby wlas ſnich ne byl ſñat bezgeho wuo-
 le: ¶ A ten kral Geziſ / má zprawu k tomu lidu / nad-
 nimž chce kralowati / przywazanu: tak aby ſkrze ni gedi-
 ne kñemu ſamemu przywazani byli / aby gemu ſamemu
 žiwi byli / ni kam ſe neuchylugice / wſſeliku mocij tela y
 Duſſe kñemu ſe obraciece: Wſſecky wiecy tela y Duſſe
 kñemu a gemu wſluźbu poddawagice / a naypilniegie
 aby gemu cele ſrdce ſmilowaním poddali: Protož ta-
 kowa zprawa geho k tomu lidu g: oſtrzieha gicie Lžo
 wieka / aby podnižadnu mocz neupadl gemu protiwnu
 pod mocz dablownu / pod mocz hrziechuo: pod moc ſwo-
 řenie: Ktere koli moħlo by odgiti Lžowieka Kryſtu: aby
 on ne kralował nadnim: Nebo wſſelika moc: a neb ſwo-
 řenie ktereby wzalo mocz nad Lžowiekem s przimie-
 ſſením zloſti / odporne Kryſtowu: toby odgalo Lžowieka
 Kryſtu: ſkrze poſſkwrnu hriecha: Kteraž ſe przimieſſuge
 k Lžowieku ſkrze ſworzenie poddaneho pod moc hrie-
 chu Lžowieka: Tak mnoho a tak daleko ſwú zpra-
 wu kral Geziſ ſaħá naten lid: nadnimž chce kralowa-
 ti / kaħdu ceſtu zaſtupage gim ſwym veřením / kteružby
 ſe moħli odnieho odchyliti: Protož y mocy ſwieckie mo-
 ħu w to wweſti / aby ſkrze ñe odgat byl Lžowiek Kryſtu
 Protož weħa ſnych wiecech ma gim Lžowiek poddan
 byti ſwuoli Kryſtowu: A pakli obdrzie prawo / a neb
 mocz nad Lžowiekem: Kterymžto právem a mocij má
 Kryſtus panowati nad Lžowiekem / tiem mocz Swiet

Ista odegme: Czlowieka Krystu/a ostane Czlowieku ta
 moc Bożem/to wniem obdrzewsi czoż na Wuoz sluffi
 ¶ Protoż yakoż prwe powiedieno gest/ że uczenie: a ne
 bo zprawa Krystowa: za stupá Czlowieku każdu cestu
 kteruzby odńeho moži odgiti: a kralowanim geho nad
 sebu pohzeti: Protoż czożkoli Czlowiek smysli ofwem
 spašenje/ to ma smysliti otomto kralowanim Bezissowu
 Nebo nadkymt stogie geho kralowstwie: a neb kralowa
 nie/ tomu bude Bozie spašenje: A to wsse gest zawazano
 naprawé posluffenstwie krale Bezisse: Binakt nemuož
 kralowati podle dobroty/ a wžitka nadnižadnym: gedi
 ne skerze poddani praweho posluffenstwie: A zatiem po
 sluffenstwim spašenje: A wktere koli strane zruffie Ista
 posluffenstwie geho / ztraczuge spašenje: Nebo ktož od

ij: Jan: i:

Ista a neostawa wnauczeni Krystowu/ ten Boha ne
 ma: ¶ Protoż ztiechto rzeczi rozumny muož známe
 nati weliku dokonalost krale Bezisse: A skteraku pil
 nostij každy mielby geho za krale mieti: poñewadz ka
 de dobre Czlowieka/ y wsszech lidiw geho ruku gt: aby
 wsscecko bobre psslo každyemu/ Ikye mocz a dokonalost
 toho krale/ zde natomto Swiete y nabuduciem: A take
 možliby lidce ztiechto wiecij snadne rozdiel mieti / mezy
 panowanim kraluow tohoto Swieta/ a mezy panowa
 nim Krystowym/ kterak gest przewyssene a swotne/ le
 pssie Czlowieka na Duffi y na tiele: a mocne geho zpra
 wuge nacestie putowanie geho: aby bez vrazu y bezbli
 du/ moži dogiti do swe vlasti: a bezpečen gsa wssudy
 pod geho obranu stoge: ¶ Ale kterak malec a yalowc

gest panowanie Králuo Póhanských: proti Krýstowu
 panowani: Nebo wiecee hrzemene a bolesti przychodie
 skerze nie poddanym/nezli swobody a wteffeni: A welmi
 rziedko se stiem potkagie, czoz wnich hledagi/a czešo se
 nadegie/obezúe to vtiel a przednimi ta wiecey: Ale pa-
 nowanie Krýstowo/tať gest mocne a dokonale: ze kdyš
 bý cely Swiet chtiel geho za Krále mieti: mohli by počoy
 mieti/ a wšfecky gich wiecey dobre by pššly: aniz by gim
 Králuow zemských potrebi bylo/ nebo by wšfickni stali
 podle milosti a prawdy: Nebo od zlee winy gest potzes-
 bnost Králowška proprzestupniky/ gestoby chtieli mno-
 ho zleho činiti: kdyby gich mocz nesetrezela: Ale kdyby
 Král Gejis panowal wšfecko by zle padlo: Nebo te mo-
 cy a dobroty gest Králowanie Krýstowo / aby skerze nie
 hrziech zahýnul: Nebo on nazkažení hrziechuow při-
 ššel gest/ y Králowštwie přiřal: Protož kdež koli geho
 Králowštwie stogieru musy hrziech wyrzčen byti/ Ne-
 spripuzenim mocy Póhanske wymieta se hrziech wge-
 ho Králowštwi/ ale zwuole swobodne pušstien bywá/ aby
 každý sam odsebe opuštil hrziech/ pro milost Krále: chtie
 dati miesto Králowanij Krýstowu w sobie: Protož bud
 jeden nebo dwa: a nebo gich wiecee: Kterzijšby chtieli se
 poddati geho Králowanie / musie dobrowolně od hrzie-
 chuow odstupiti/ Nebo on tať chce panowati nad lidmi
 s gich polepšfenim/ aby dobrowolně k geho přiřazanie
 od hrziechuow odstupili/ a gich nenawideli: Protož po-
 čatek geho Králowani w lidech / gest hrziechuow zwuo-
 le wyrzčenje: Nebo proto gest sobil dobyl lidu zmocy

Zgwer: i:

Sablony/aby gey omyl od hrieckuow gich wekrwi swe
a ustawil ge w milosti swe: aby wzdy skrze milost, luczilk
hrieck od sebe: Protoz geho kralowani czinie/aby bylo
zwuole hrieckuow wywrzenie skrze milost: kteruzto mi
lostij magie se geho priedezeti nadnimiz on kraluge: Ale
kdyz bywa pohrzieno kralowanie geho tak hrieckowe
y hned zrostu a rozumnozie se: Protoz y hned bude potre
bie panowami kraluo zemskych, kterez napomstu hrie
ckuow vvedeno gest/aby skrze mocz vkrutnu: vkrutila
takowa bezprawie/aby se wssicko nezettelo: a by lid na
lid neupadl nasylin: a by wssickni gedni od druzych z
hynuli/Protoz mocz vkrutna to vkruti a mskij nad pre
stupniky bez milosti: To gyz potom kdyz gest pohrzieno
kralowstwie Krystowo, kterez gest mielo gieti podle mi
losti s vzhickem spasenie: y hned przichazie vkrutne tresk
tanie kralowske, genz chasto bywa poczatek zatracenie
Nakoz se gest przichazelo Zidom tvrde ssige/gestto gsu
pyffne pohrzewsse kralowanim bozim nad sebu: a sobie
k velikemu dobremu: y chcieli gsu krali Tslowieku, y
musyli mnoho zleho trpieti: Gimzto krestani pan buoz
die: Zghynutie twe Izraheli od tebe gest/ale odemne gest
toliko spomoc twa/a nebo spasenie twe: Kdez gest kral
twuoy: nynie wyswobod tie wewssch miestech twych:
A saudec twogi onichz ste tekli/day na krale a knieza
ta/Dam tobie krale wprchliwosti me: Protoz pohe
wadz tomu lidu dawal gest krale w prchliwosti swe
Tehda napomstu gich mnohych a tiezkych hrieckuo
aby byli tresktani Tslowiecky: odpuorce Zakonuo boz

Dzeet ziii:

stych w lidu Izraelskem: Swedena gest mocz kralow
 ska: newssiem prohrziechy lidu rostla gsu wkrutenstwi
 kralow ska: ze netoliko domacie krali trapili gsu ze swu
 wkrutenostij: ale y Poshaste krale nane wwedl gest: aby
 ze suzili nasylim / a nedali gim nizadneho odpoczinutij
 A ze ani pokrmuow mohli gsu mieti nekdy / ano gim sle
 ptali Poshaneyako kobyly: A pro hrziechy modlostu
 sebne y progine / byli gsu wwiezenie krale Babilonske
 ho sedmdesate let: g Protoz tot gest dieło kraluow zem
 stych nata: newdeczna pohryzenie: gimiz pohryzien gest
 kral Gejisa / o swym kralowstwim bozslym: milostiwym
 a spasytednym: Prokterez to pohryzenie a potupe
 nie hrzessenie proti Krystu netoliko spaseni nebudu pre
 stupnicy: milostij geho mnohych newdecznie / ale y podle
 tiela musy mnogo trpieti: A mohli y Swiet zahynuti
 pro nich mnohu zlost: Protoz mocmi wkrutnymi kroce
 ni bywa giera nebo zachowawani: yako plotem oplete
 ni / aby ten Swiet mozl do wuole bozi postati: A nekdy
 Wuoh pro hrziechy y tu pomoc odgyne Swietu: aby
 ani ta dobrota mohla nalezena byti / ktera se dege skr
 ze mocz kniezati: aby gedni proti druzym powstawali:
 aby se spolu tiskli nasylim / sahali na se: gimali se / lupili
 se: zabigeli se: wzbozie se wazali gedni druzym: Takoz
 to zgewno gest nyne wieto zemi: a to wisse pro mnohe
 hrziechy toho lidu pobiesleho od Krysta: newdeczneho
 geho mnohych milostij: y dopustij nane pan Wuoh
 nasylnikuow pokrytych: aby ge drali mezy sebu: aby pa
 panowali nadnimi k gich ztractni: A nekdy nizad

Jer: xxv:
 Jer: xxix

nych neda: aby se sami spolu drali: ktoz skoto muoz by
 ti/aby se nemieli na koto zpodiera ti: opuściwffe pana
 Boga swego: a spomocnit a vsa giczech wse: Protoz
 wffeko/ czozkoli takowego bezprawie trpij ten lid nea
 mudy/ od tiech mocij nasylnych/ nespomuoż gim k spa
 seni: poñewa dż gsu odwrzli kralowani Krysstowo nad
 sebu: Nebo yakoż naprzęd powiedieno gest/ że gest wñe
 toliko żywot wieczny dan lidem dobre wuole: Protoz
 nadkymt on kraluge: tomut muoz prospieci k spaseci
 dobrota y zlost kraliow zemskych: Nebo buduli dobrezi
 krali/ muozu swu priedzinu dobrociwu: pomocni byti ku
 pokogi czasnemu/ gehoż sprawedliwi dobrze poziru ku
 prospiechu czasnemu: ¶ Pakli gsu zlij kralowe/ nebo
 gine mocy: a protiwij se dobrocie sprawedliwych: strpie
 li ge pokorne: budu gim priedzina k welikemu zasluze
 nie: Ale nadkymt nekraluge kral Gehis wkrzizowanp
 tomut nebude nicz platno/ Byt pak swaty Petr nad
 nim kralowal/ obyczegem kraliow zemskych: Protoz
 ani zlij ani dobrzij pani/ zlym lidem neprospiegie: wżbył
 potom powffem musegie do pekla giti: Protoz nicz na
 Swiecie gineho nenie wsiteczne ¶ zlowieku rozumnemu
 gedine to/ aby byl nasluzbie wkrale Gehisse/ aby se pazi
 kazal k geho dworu/ a rad gemu sluzil: a za krale geho
 miel: wieda ze se gemu dobrze stane: setrwali na geho
 sluzbie: ¶ Protoz z tiech wiecij powiedenych/ muoz zna
 mo byti: czo gsu ta panowanie Swiestka: a czo gest pa
 nowanie Krysstowo: gessio wstawuge wprawe dobrote
 ¶ zlowieka k Bogu zde na Swiecie: a kiedie geho rwie

cech Duchownych y w cielesnych y w Swielskich; pra
wiegie nież rząd Kraluow zemlskich;

Kapitola Trzidezata:

AZe je gsu nynie mnoze nesnaze : a tiezke przy
otu mocz spanowanim Pohanstym: a mohus
gestie tiezssie byti: A ty nesnaze ztoho se rodij/ ze
pyhegssie Kzrestianstwo oslepene/ gedine toliko swe do
bre podle czasnych wiecuj/wte mocz sklada: a cz y nema
toho vjstka skrze tu mocz/ tak yakož se domniewa: A ge
ssie wiecje pieczina: a tiezssie stogie w Duchownim
knezstwu a w Dystrich/ ze tu mocz wiery dricie: y akožto
wlastni wiecz wiery: z naywyzssie potrzeby wiery: A
ze by bezte mocy prospiechowc Cierkwe swate nemozli
stati: Protoz podle takoweho rozumu položili su tu moc
trzecie stranek Cierkwe swate/ A tak su gi wse weczli
yako wlastni wiec wiery z naywyzssie potrzeby/ aby
se wiera skrze ni rziedila / a zachowana w swe prawde
byla: A pozewadz gie stogie pspiechowc Cierkwe swa
te/ Tedy ze tke stranek tiech/ tato naypotrebne gssie gest
aby skrze ni wiera sylne stala: A dele ty strany czym kte
ra prospiewa: **P**ani aby branili a bili a palili/ wiesy
liaby nizadny wierze neprzekazeli: **K**nezie aby se mo
dili: **A** sedlacy aby delali: a krmili tato dwa beele
ssiroka a przeliss neslyta/ gestto ferzeta a zhierata wssi
cku zemi **G**ede beel ssiroky a rozmnozeny pani swies
stij: **D**ruhij beel ssiroky a rozmnozeny: pani Ducho
wnij: **T**a spolu beele glata zemi/ a krew pyta potu ztr
tie strany: **K**teraz potem se zalew a gicy / plnij rozkossi

dwu beclij: ¶ Protoż zprwniſo załoſenie ſi Duchowni
 Miſtrowe a kſeſij dale myſle aby ſi Kralowe Knieſa
 taſa gini pãni rozmnoſzeni byli do brzy: ¶ Z akonu boſie
 mu przychyleni: yakoż ſlaſſie nawierne Krzeſtiany: aby
 ſtrze wierne mocy/proſpieſſnie ſſel rząd boſie: a chwala
 Boſie yakoż odſtarodawna od ſtarych ſwatyech wve
 den geſt: ¶ Nayprwe ſtrze Duchu ſwatego rząd boſi
 wveden geſt. A nynie ſtrze mocy ſpanowanim Poſan
 ſtým: ¶ Protoż zda ſe gim podle togo załoſenie / żeby
 nayleſſie Krzeſtian miel Kralem byti mezy Krzeſtiany
 aby wiera proſpiech naywieceji ſtrze krále wzala: Tu
 to znamenay pilne ktoż ma rozum / czot ten myſlij a w
 czemt brodie: ¶ Protoż znamenagice takowa załoſeni w
 lidech: ſtuogmeż w takowe przy, podle wierz a ſeznaniez
 zet nam wiera takowych zamysłuow nepotwrdi: A nay
 wiece togo zakladu deſiece ſe: Kteryż giſ pſſel geſt o kra
 li Krystowi Zie ten kral Bohem opowiedien geſt: a ne
 bo oſwiedczen Tierkwi Krystowie / tiem ſwiedectwim
 Zie on bude kralowati w Domu Jakobowie nawiekcy
 a bude zprawowati czeled Jakobowu: A tu nemuoż gi
 neho mluwenie byti o Domu Jakobowu / neż toliko o
 Zboru ſprawedliwych / genż ſu owce Krystowy / Kterez
 geho glaſ ſlyſſie: A tak on kralem ſe znage die: A ktoż
 zprawdy geſt ten ſlyſſie glaſ muoy: A opiet Dwce me
 ſlyſſie glaſ muoy: ¶ Protoż koſluow ſmrdutyech / a neſ
 Krzeſtianuow pobieſhlych nemuoż zprawowati / poñe
 wadz glaſu geho ueſlyſſie / ani gemu wierzie: A protoż
 Swiet nemuoż geho zprawy przigiti / pro przewyſſenu

Lukaſo: i:

Jan: xviii

Jan: x:

do konalost: Nebo nemuoz nikdiez tak vjitecne zpravo
 wan byti Czlowiek wtom: czoz k Bohu sluffie y wtom
 czoz k lidem sluffie/ y wtom czoz k Dussi y k tielu sluffie:
 yako zto muoz zprawen byti skrze krale Gejisse: Protoz
 zprawa kralowska/ nema nijadne stranky k tomu po
 dobne w swyech zprawach: czoz ma kral Gejiso: A ty
 wiecy zwiery muozem ohem wyznawati: Protoz yako z
 to prwe reczeno gest odobrem krestiana, kteryz zwiery
 k w gest: a nasleduge Krista w skutcyech: A ze podle prw
 nie rzeczi Mistruw: mielby takowy krestian kralem
 byti spanowanim Pohanskym/ nad geho owcami: ne
 muoz se podobne srownati sgich rzeczi: wtom ze gsu
 pominu wse krale Gejisse sgeho plnosty/ genz gest gla
 wa Cierkwe swate/ giezto wffelika dostatecnost y zpra
 wa pochazie odte hlawy/ yako zto vlastnim vdom tela
 te hlawy: Ty wiecy Mistrzi pominu wse/ y myslie krale
 krestiana dobreho zgednati spanowanim Pohanskym
 aby skrze nieho gjednami byli vjiskowe/ a prospiechowe
 Cierkwe swate/ To se hodie Cierkwi Rzymске: gestto
 nato mocy kralowske gleda / aby gie hagal meczem/ a
 zahnal odnie ptiwne wiecy: neprzatele gegie sylnie bil:
 Nebo ta Cierkev nechce niez protivneho trpieti/ w zdpy
 chce zase biti/ a krew z lidy cediti: A k tomu prospiechu
 gest gy lepi kral Sibalsky Czlowiek/ gestto se gest opil
 traweninami gegiem: take pewne gie vdeci proni, nezli
 pokorny krestian/ Nebo krestian dobry/ nesmielby se
 spanowanim Pohanskym wvazati w vrad kralow
 sky: k zprawowanim a k prospiechom Cierkwe Kry

Křesťany:

slovy, aby nie branil mojej Swietstwu odnepřatel: Wie
 da Křestian dobry: že král Bezis gindě chce mieti Cier
 few swu: aby ona swu krew prolewala pro gmeno ge
 ho: Protož prawy Křestian: nesmielby tak odporných
 wicij proti Křystu činiti: ¶ Bedno proto, žeby rozumu
 nemožl mieti k tomu; ¶ Druze proto nesmielby toho
 včiniti, yakož toho včiniti nesmie. Křezemuž mocy nema
 ¶ Třetie protoby nesmiel: yakožby nesmiel, p swiedomie
 delati toho, čím by mnoho zleho wweł: a mnoho dob
 reho porazyl nebo zkazyl: ¶ Take proto by nesmiel, y
 koby toho pro swiedomi včiniti nesmiel, čím by welmi
 Boža potupiti miel: ¶ Protož služba wierny Křystuo
 y kterakby možl: Hlede na krále pana sweho, an práwie
 kraluge nad swým lidě zwoleným, y čhtiel by nad tiem
 lidem osobiti sobie kralowstwie, s odpornými vřzady y
 s zpravami, tomu krali y lidu geho: To lidstky mlw
 ce podle Swieta: nesmielby opatřny takowe wicij vč
 niti: proti krali Cizlowieku: nebo oto walky bywa gic:
 když geden pan druhemu wicje se w lidj, a chce nadni
 mi panowati: Ale tuto wietczje hñew bywa: kdyby czele
 din kraluow, podelstij čhtiel se w wazati w kralowstwie
 pana sweho: Nebo protakowý včinek Absolon zabit
 gest: že podelstij zyskaw sobie lid Židowstky, y čhtiel otce
 odtisknuti od kralowstwie, a sam miesto něho kralowa
 ti čhtiel: ¶ Protož owšem wicje prawy Křestian pro
 poctiwost pana sweho Křysta geřisse, gemu napotupu
 nesmielby toho včiniti: aby spanowaním Pocháským
 čhtiel kralowati nad geho lidem: nadnimž on sam kra

luge prawie a dokonale/ jakożto prawy Buoż a pra
 wy Czlowiek: Aby pak smiele chciel wten lid krociti s
 panowaniem Pohanstym: nadnimz on sam kraluge
 prawie a dokonale. Protoz chieti krali zemskemu kra
 lowati nad takym lidem s panowaniem Pohanstym/
 staku mrzkostij: aby genu lid naprznil tiem panowa
 nim/ Nebo vřadowe Pohanstij/ odporni gsu zprawie
 Krysłowic: a nehodie se knim křtiezenij kralow slwi Se
 ziffowa: Protoz Czlowiek Seziffuow: chie se zprawo
 wati prawy Pohanstymi/ posskwrnilby se gim: A pro
 toz nižadny z křtistianuow prawych: proř wiecey powie
 bene/ nesmielby wtařowu odpornost Krysłowi ptiwnu
 vplesti se: Než vřednici geho Duchownij/ potrebni gsu
 k zprawie Duchownimu kralow slwij: Jakož gt prwe
 dnich křczeno bylo/ že take gsu kralowe zprawce pra
 wij křtenij Krysłowa/ magiece zpravu přewyřfenu:
 nad zpravu kraluow Pohanstych: aby Duchy rozum
 ne lidske zprawowali: nez gincho gim nemluwijce/ neř
 nowa žiwota krale gich Seziffe/ aby ge tomu krali w
 posluffenstwie wwedli/ a oznamili gim krale gich: wge
 ho mnohych milostech/ ktere gim gest vřázal mra zařie
 A kterař gest dokonaly wiceth wiceth: kteryckž ten lid
 potrebyge od tořo krale: A tiemi zpravami magie tie
 řiti ten lid: aby se rad přiedřzel sweřo krale. aby milost
 miel knemu. a nadęgi plnu položil w něm: jakožto wmo
 cnem krali: gessio muož wřecko řoyne vřiniti: czoř ten
 lid žada a potrebyge od něřo: Muož darowati a obra
 niti před každym gich: a wřřwoboditi ge zruku nepřa

Prawnie Strana:

tel gich aby wlas y gedem nebyl snat s hlavy gich bez
 wuole kralowy: Protoz takowych Duchownich mud
 rych vřednikuw pottebuge kral Besis: k zriczeni kra
 lowstwie sweho: Nebo vřadowe Pohanskych kraluo
 neprzielezi k zriczeni tiech wiecy: Protoz czo byba tiec
 snymi a slepymi křesjimi a Mistry/ aby tiech wiecy po
 twrzowali/ a zawieru ge w lid rosřywali: welebice moc
 Pohanku: k takym vřitkom wiery: nicz gineho gedine
 to: ze se stielem rozkossnym chowagie zatu mocij, yako
 podstinem/ aby nañe nemořlo. nicz protivneho przigiti
 protu mocz sniř su se. Nili wgedem Duch: prawiece wniř
 vřitek Cierkwe swate/ dořahsse. gich swemu tielu wte
 mocy. ¶ A druhe proto ze zprawu magie smieřsenu Eli
 du: prawa Papeřska a prawa Miesřka s kydawsse
 swieru/ y drřie lid w cylicch tielesnych: podle tiech smie
 řseni a tielesnych obyčegich mrtvych: kterychž su gim
 natworzili z tiech Zakonuow smieřsenych: ¶ Protoz
 pánugiece nadwieru y nad lidem tielesne posřyta gie li
 du wiery w tom smieřseni yakož chcie: Nebo ta smieřseni
 negista/ yako wieru wnich twrdij/ A gessli řeby k to gie
 nechciel tak drřeti: yakož gsu gi oni wřod Swietu prz
 prawili/ aby nañ mořli. tisknuti mocij: spraviece kacieř
 řtwij nañ ze řzaduow. Bořiech nederzi/ a chwalu Bořie tu
 pų: ¶ Protoz wieduce řeby ani lid tielesny ktiem zpra
 wam a brzemenom: kterež gsu nañe vwazali nestalby
 řdyby gich mocz se nebal: ¶ przedřlada gi gim mocz
 Swieřsku welike potřzebnořti Cierkwi swate: Nebo ty
 wiecy kterež oni tak gednagie, nawelike oklamani swie

tu tomuto/ magie zaprosiech Cierkwe swate: Nebo
 sami y sewsseni tiemi rzady á sluzebnostmi: možu skrze
 moc statiz: A k tomu czos za wieru ohlaffungi: mocij swiet
 sku puditi: ¶ Druhe proto prawy Krzeszian nesmielby
 se wazati w kralowstwie pána swego Beziſſe: gelikosto
 ostrany zprawy odporne/ kteru magie kralowe s panó
 wanim a sprawy Pohá skymiz: Nebo ta zprawa gich
 owsseni/ a neš vplne gest odporna: zprawie krale Bezi
 ſſe Krysta: Protož sluša wierny Krystnow/ kteryz by z
 wiery miel czekd krale Krystowu napomienati y ostrie
 cy: aby se chowala toho/ a by nepřigimala zprawy od
 porne swemu krali: Dwssem sam takowy nesmielby
 kralem byti/ nad lidem pána swego stu zprawi: gestto
 se gie Pohane zprawugie: aby skrze mocz pudil ge tak
 fiwu byti: y akož su fiwi Pohane: Zakoň odporne ma
 giece Zatonu Krysta krale Beziſſes

¶ Kapitola Trzidezata Pewnie

D Mistr Protiva stroce oznamuge/ dele zpra
 wy Miestke: genž gsu zprawy kraluow Pohá
 skych/ nebo Swietlskych/ odzprawy Chteni kri
 sta geziſſe/ skrzeñez on zprawuge swe kralowstwie hod
 neaklibosti bohie: a k spaseni lidu geho ¶ A nayprwe w
 tom se oznamuge odpornost zprawy kraluow Pohán
 skych: zprawie krale Beziſſe/ genž gest Chtenie geho:
 Nebo Buch gest wstawitel gegie/ y Syn geho gednoro
 zeny: genž gest tu zpráwu wstawil lidu swemu zwlaſſni
 mu: A ginu Pohanskú zpráwu zawestl gest: ¶ Proti
 tomu zprawa Pohanska má swe rwedenie z zamyſla

Prawie Strana:

a neb zdomnění slepych grzešnikow: genz podle mu
 rosti zemské myšlece zachowali se v pokoji/ a pspiechu
 časnych věcí: Nalezli jsu Zákon tým věcem po
 služugice aby šerze mocz mohli pripuditi mnozství k
 zřezenie podty zákon. ¶ Protož Buož takový biest
 zavřhl gest/ jako nemocny: a neb ovšem nespravedli
 wy/ gelikozto k zpravie toho lidu/ kterýz sobie gest zazw
 lastni lid wýwolil: a Zákon swuoy przewyšsene spra
 wedlnosti: k zpravie tomu lidu vřtawili aby činiece ten
 Zákon/ mohli se vplně Božu slibiti: ¶ Ale onoho Zá
 kona: gestic gest nalezén šerze smysl grzešnikow sle
 pych: nechal gest Pohanom/ aby se rzidiece šerze něy
 zachowani byli při hivotie tielesnem. některak pracně
 jako nemocny: gestic gedwa leze podpiera ge se holij:
 Protož nadto Zákon božie ma býti welike wažnosti:
 nebo Buož gest vřtawitel geho statym zamyslem / kte
 rý gest nalezl wrade swe/ s taku wažností/ aby gina k
 nižadneho Čłowieka neprzigal: aby se gemu nižadny
 Čłowiek nemohl slibiti: ani spasen byti gina k : gedine
 podnikna ten Zákon/ a plně gey: A že natom Zákonu
 ma dosti každé Čłowiek k swemu spasenic: y k časne
 mu přebýwani na swietie/ nepleta se w gine Zákon:
 Aniž Buož a Krystus Syn geho / žada czo wiece od
 Čłowieka: gedine toho: aby ořtal wtom czož gemu pti
 kazuge: ¶ Protož Krystus prawy Buož a prawy
 Čłowiek/ w němžto wřsecka plnost a dořonalost pře
 bywa: nicž nežada od Čłowieka / gedine lastě a pro
 šřzedkuow řnij : Ale že wřsecky ty prošřzedky zpravu

ge vplne a mocne Zakon Krystnow: A protoz czożkoli
 Krystus żada od Czlowieka: to gest doskonałec a plnec.
 Nebo poñewadz Krystus gest Mistr naylepssie: a saud
 ce naysprawedliwiegssie: czoż koliciek ma czinitubywa
 zprawen naysmocznegie Zakonem Krystowym: Nebo
 on naysmistrnegie vmiel gest naucżiti Czlowieka tomu
 cziem by se Bohu slibil wewsscech wiecech ktereż ma czi
 niti a cziemby Czlowiek sam sobie pspiel: Protoz mlu
 wice odokonalosti vmienie geho mistrorstwie: ze netoli
 to bywa wssemu nauczen vplne: czoż ma cziniti Czlo
 wiek w geho Zakone to nalezne: Ale take y to cimby od
 ssel odprawe dobroty to zwij: Nebo nemuoż nižadny
 hrziech vczinen byti: gedine tak: kdyż žadame tiech wie
 cij, ktereż gest Krystus potupil, a nebo vtielame tiech
 wiecij ktereż gest on podstupil: Nebo wesskeren za giste
 žiwot geho nazemi strze Czlowieka: kterehoż nazemi
 raczil gest przigieti: kazeñ neb nauczenie mrawuow był
 gest: Poñewadz tehdá wssceby wiecy, ktereż gest czinil
 w skutka: a vczil ge w rzeczi: yakożto Czienie vkráuger
 A kazdy hrziech gehoż gest zbrañowal: včil gest kterał
 se geho mame warowati: Take kazdu prawdu ktereż
 žada: vczil gi naplniti: A ztoho rozum gest: ze naysmo
 cnegie a nayspilnegie vczil gest w Zakone swem: nespra
 wednosti se warowati: a ctnosti konati: Protoz poñe
 wadz giny Zakon: nemuoż takeż ani wiece vcziniti: Žto
 ho zgewno gest: ze nižadny Zakon nemuoż doskonałep
 ssie byti: neż gest Zakon Krystnow: A Protoz křestiā
 wiecny, znamenage pewnost vtwrżeny, a doskonałost

Zakona bozieho: kteruz gest Buoš nalezl w rade swe
 A prziwazal tiem Zakonem k sobie lid swuoy: aby se
 ginam nemošl hnuti: podztracenim milosti geho: Pra
 wy Krzešlian nesmielby spanowanim Pohanskym
 kralowati nad tiem lidem: nadnimž on sam kraluge s
 tu zprawu: ktera gest nalezena odslepých hřiessnikow
 proto aby wtom lidu neporussil zprawy sameho Boha
 zprawu hřiessnikow slepých podle niež Pohane pra
 znie žiwot konacie:

Kapitola Trzidezata Druha:

O Bušy rozdiel mezy zprawu Zakona Krystowa
 a mezy zprawu Pohansku: Die Histr Protis
 wa otom rozdielu dwu zprawu: Ale že prawo
 Miesške a neb kralow Pohanských: gest prawo z
 przecjiny hřiecthu od lidiž wymyšlene: k včinieni spra
 wedliwe wiecy obecnie sprzipuzenim štrže moc: gelik oš
 to k dobrým wiecem tiela a statku tielesneho: Ale pra
 wo Lženie swateho: zprawuge Lžlowieka podle Du
 šse ctosliče w dobrych wiecech milosti a prospiechuow
 Duchownich: wzašluhowani blašoslawenstwie: Pro
 tož ta dwoge strana w rozdielu tiech zpraw: daleko sta
 odjebe: A že ta zprawa Miesške a kralowška pońea
 wadž slogie sprzipuzenim k včinieni sprawedlnosti k do
 brym wiecem tiela a statku tielesneho: Težda y Poha
 ne nate zprawie slogie: podle dobrych wiecy tiela a sta
 tku: Nebo gedine ty wiecy milugie: a zaswe dobre ge
 magic: Taktež y Krzešiane pobieklj w Pohanski
 obraceni a nayhoršsie zašnawšse Boga odsebe: Za

Kon geho zawrſſe: mocy Poſtaneſte hledacie syegimi
 prawý : Nebo poniewadz gſu tieleſnij/a podle zadoſtij
 tieleſnych chodie/ yako Poſtane/ hledacie rozkoſſi tie
 leſnych: ſwobody a pokoge na ſwiete/ý zboſaceni mno
 geho:a protiwnych wicij ſe krygie:a vtielagi przedni
 mi kdez moſu a kterať koli moſu: Protož nato zalos
 zenie mocy ſwieteſte žadagi a hledagi : Nebo ta moc
 poſluſuge gich zadoſtem : Acz wſſak tak/ yakož a do
 kudž wuole boſie dopuſtie ktomu proſpieti : wžadosteč
 geho:ſkrze mocz neb ginať. Ale gedine ktomu geſt zrye
 tiže tieleſny lid tak žada mocy/a nekdý gim přiſgde gich
 zadoſt:aby wtuku rozkoſſi ležali zamocý: Pokoy a pro
 ſpieč poſluſugicie rozkoſſem gich magice/yakož žada
 gie:A pakli ſe přiſgody protiwnſtwie a bezprawie na
 ſiwotie/ nebo naſtatkú : aby ſe tomu branili ſkrze mocz
 kralowu bogem/ a nebo giny m zleſho odeſhnanim pom
 ſtami:yakož prawa wkažugie: Pakli domacie bezpra
 wiſaufeſte přiſgodie ſe:to mocy obžalugie/a ſaudem
 ſe wadie oto/a dobywagie za ſe ſkrze mocz: podle práw
 Mieſtſkých:A nadto ginyč cnoſtij neuwodý zprawa
 Mieſtſka a kralowſka/ naty kterziž gſu dobrzi:toliko
 podle zprawy kralowſke/ kromie teto ſtranky: že gim z
 braňugie bezprawij giny m činiti : zlodepſtwa/ naſylo:
 aby gedni na grube neſaſali: tepuce ge : neb ginať bez
 prawie činice gedni druſým : Nebo to giž muſy kral
 ſam proſe wčiniti/aby gemu kralowſtwi nepadlo:když
 by gedni lid druſy žkazył: tak by geho paňſtwie přeſta
 lo/ kromie takowych hrziechuow: ginet wſſecky moſu

přestupníky činíti: proň ani moc králová: ani prá-
 wa Městka nesažni na člověka: wšcko že muo-
 žní proň: Protož tu gest rozum potřebný: Kdež se die
 že práwo Městke gest k učinění pravdy: natiecti wie-
 cecti gestlo prospiegti toliko tielu: w geho swobode a sta-
 tku geho chrañecy: aby nebyl odgat bezpráwím: Pro-
 tož Krzestiane pobichlij od Bezukrysta: y od geho Za-
 kona/ podtiemi práwy toliko možu dobrze byti/ a po-
 tud chie spráwedliwi byti: iako y Pohane: potudž gim
 mužie Ráthuznij od mierzie: Ale spráwdú Bezissowu
 nicz nechti mieti činíti: ani gie na sobie nosyti: nebo pro-
 tyselela gest vniecti nechuti protiwnu: Práwda Bezisso-
 wa nicz gineho nenie/ než blažnowstwie pyššnych: odpo-
 nost: pohorššenie: bolest a hanba: Ale otom potřebno gi
 znamenati: čím gest spráwa Krystowa lepšie: než ta
 spráwa tiela Pohanská/ Tím že se Člowiek rziedij
 podle Duffe wctnostech šerze ni/ A wwodie takowu ne-
 winnost na Člowieka: šerzenž muož se Člowiek Bo-
 hu libiti: a w wíecznošti odplaty zasluhiti: Nebo vmienie
 šterez tento šutek/ to gest špásenij Duffij spráwuge / a
 gey rozsuzuge: gest nadgima vmienie na ywlastne gššie
 a naydošonale gššie: A to gest vmienie Čšenie Krysto-
 wa: genž muož od Duffe odlucžiti škodu a pošštwen-
 a muož gi zpuošobiti došonale: šerze dary milošti božie
 a tak gi wwešti w wčasnost Boža/ aby geden Duch
 spolu byla: Ale Kdž Duffe przigde k vmient: podle sprá-
 wy Čšenie: šterakt nazpiet šlogie przí škodach čža-
 šnych wíectij/ proti oñem: gestlo se práwy a mocij Božá

ſtu rzieduj przy ſwych ſzkodach: Nebo ta kowij magiceo
 vmienie podle Czenie: protoż Mieſtſke oſtrziehanie za
 mieta gie: a wſſecku peczyliwoſt na Wuoh wżklada giez
 y Mieſtſke oſtrziehanie geſt czaſnych wiecuj: nebaſi ſe
 oklamati oñe: Paſkli budu oklamani oñe: Ale moeuj w
 ſaude zaſe giſch dobywacie: Protoż ten ktoż vmienie po
 dle Czenie má/ genż ta k neoztrzieha wiecuj zemſtſkſch
 ale radegie nanich ſtkodu trpij/ neſby giſch Mieſtſky do
 bywage/ vrazyl Duſſi tiem: Protoż ſe pſidawa: aby ta
 kowy wſſecku peczyliwoſt v Wuoh vwrhl/ magie na degi
 wñem: k dyż ztraſie bezpra wim czaſne wiecy: że Wuoh
 geho oprawij: opatrzie: a zſiwij geho potiech ſtkodach;
 Ta zprawa proſtie Duſſe oſtrzieha: aby ſkrze ſtkodſ
 zemſtſkſch wiecuj neurazył Duſſe ſwe/ a ſtkody nami neu
 wedl ta kowe/ geſto pſewyſſuge ſtkody na zboſich wſſe
 ho Swieta: Protoż ta kowy cziſtie: a nebo proſtie: nade
 wſſecky gine wiecy Woſza miluge: a czaſne wiecy ia k oſ
 to potom przyeſzie: Protoż pro zemſke zboſie pracne ne
 wſzlugę: nebo geho nenaſleduge: Aniż geho zaſe doby
 wa w ſaudech/ ſwaré a ſprawem: podle praw Mieſt
 ſkſch: Ale wieda że netiemi prawy/ a neb podle tiech
 praw Mieſtſkſch gimi wladne / Ale zaſtſy lupę k dyż
 ſe gemu ſtane natiech wiecech/ radoſtne przigima: Ne
 bot niede by bylo zbawenie/ k dyż laſtku zachowawa: ſte
 pij bezprawie: bude mieli za czaſnu ſtkodu wieczny zſtſk
 Protoż wſſecku kupectwie Mieſtſka: a gina zſtkowa
 nie zamieta: aby wnich nezaſſel wſſtkodu Duſſe: Protoż
 tuto ſe proſtie chylij zprawa k zachowani Duſſe od vřq

juow mnohých: posrzejice zemskými wiecmi/ stępieci
 nauick škody: aby proňe w swary nezašel, a w gina za
 pletenie osydl: Protož ta zprawa odporna gest zprawa
 Wiestskym a Pohaniskym: Nebo ctnosti ostrzecha na
 Czlowieku: aby Duse w newinnosti ostanucy: zachos
 wawala milost Bozie:

Kapitola Trzidezata Trzecie:

Ale ona zprawa/ gedine škody natiele a nastal
 tu, ostrzecha nezrizeně s hricekem/ A protož po
 tom snizadnym zyskem neostawi Czlowieka
 ta zprawa, kdž geho skrze hrieck Boha zbawij: Pro
 tož tato zprawa podle Zakona Krystowa/ proto lepssi
 gest: Nebo cziem wiec zprawa wstawu padubližssi gt
 stawu newinnosti: tiem lepssi a dokonalejssi: Ale zprá
 wa ta podle Zakona Krystowa: bylaby stawu newin
 nosti podobnejssi, než zprawa Wiestka: A ze se tuto
 dotyce stawu padura stawu newinnosti, to gest ze gsu li
 de porazeni padem: A ze su skrze ten padlý žiwot/ wždy
 hoto wi padati/ a odnewinnosti se vzdalowati: Protož
 w tom ma gie paducý žiwot: gimž se chylie zlymi žadost
 mi rozlicznym zlostem: k zemskym wiecem/ aby ge osa
 hli nezrizeně: zle gich dobywali/ zle posiewali: Poztra
 ceni/ zle gich zase dobywali/ la komu žadostij: skrze boze
 tepuce st. mstiece se gedni nad druzymizabigegice se, a
 w s audiech oňe swarem ha negice se lsi proti sobie wy
 mysllegice: kziwa swiedectwie: prziesahy gedni proti
 druzym gedna gice, Ti y glni hrziechowce: zprwnižo pa
 du Czlowieckiego rostu: Protož padly wždy pada/ a z

jedného padu wemnohe pokřenie klopdee: Protož zpra
 wa Miestka a kraluow Pohanských: tomu padu lid
 škemu poslušuge: a wpádu ge rozmaha/a odnewinno
 sti ge daleko činie: Nebo škrze zpravu Miestku: wždy
 kona swuoy pád: lakomie se: saudij/mstij: zlee zaslee čini
 Krziva swiectwie: lsi/lzi přiesahy gednagice: w nena
 wisti a w swary pada gice: trpielivost ztracug ce: A kto
 by ta padanie lidška počel: kterzisto nemožuce a nečh
 tiece bezprawie trpieti: na žiwotie nebo na zbožie: podni
 ka gie pod ta prawa: gestto poslušugie gich paduciem
 žadostem. Kterez to magie k zemským wicem: ¶ Pro
 tož toto muožem wzieti: netoliko ozprawie Miestke/ se
 ona poslušugi padlosti lidške aby škrze ni rostli wpas
 danich mnohých: Ale muožem to wzieti okážde zprawie
 okáždem zákonu: okáždem naučenie: okážde rade:
 Kterazto naučenie a nebo rady: oslabugie a miečči pra
 wu vprziemnost a trpielivost Krzije Krystowa: Podni
 miž ta padlost lidška muož pokoj mieti: a odpocinuti
 w wiecech slabých negistých: A takými wicymi roste ta
 padlost a rozmaha se: Nebo kdezkoli niez protivneho
 nerussi te padlosti/ tu pokoj ma: a kdez pokoj ma/ tu ro
 ste: A čím wiece roste, tím wiece odnewinnosti se zda
 luge: ¶ Protož založenie tiechto wicij gest že zprawa
 zákona Krystowa lidem wstawu pádu nappotřebney
 sie gti: Nebo ta zprawa brzie odporlost te padlosti lid
 ške: a jakož daleko odpiera te padlosti w nich: tak se mo
 hu mnoho přibližiti k newinnosti: A že ta padlost ma
 w lidech křezen smrti, z kteréhožto křtenemšfecty smrti

dlne wiecej rostu: Prizchyleni k zlemu/ chciwoſt ſadosti/
 libosti w ezlem, neſtyda toſt: oplzloſt: wyliti k zloſti: Hnwo
 we ſwardwe/ nenawiliſi pomſty: la komſtwie: pycha w
 raždy: lotrowſke pobiegl'oſti/ newiery: a w ſſelike przew
 racenie korzenem w te padloſti ſtogie: ¶ Protoz zpra
 wa Czenie Kryſtowa: poſlawena geſt proti te padlo
 ſti: y proti w ſſem czinom: Kterziſ ſe rodie zte padloſti/ ty
 w ſſecky zprawa Czenie zapowida: a weli gich nena
 wi deti: metwiti a k rziſowati ge: a gim vmrzieti: A w to
 Kzima: vi: ſlowu w ſſecky odpornoſt ſe zawiera: To wieduee/ ze
 naſa ſtary C ſlowiek ſpolu v k rziſowan geſt: a z doſmrti
 hrziechuow/ Protoz ta zpra wa/ geſt ſmrt te padloſti/ a
 zdrawij ſiwota praweho: Nebo kd yz h yne mocz te pad
 loſti ſkrze zprawa Czenie, te h da nowota a newinnof
 ſiwota roſte/ ona neprawoſt paducie v k rziſowana pod
 nuzemi ſtogie w mu k ach: a ſiwot mi loſti roſte a rozma
 ha ſe/ Protoz ta zprawa proſtie geſt dobra: geſto tak
 C ſlowieka polepſſuge: aby ſe ſkrze ni Bo hu libil/ a
 ſla ho ſlawenſtwie ſkrze ni dogiti mo hl / Protoz prie
 liſa geſt protivna ta zprawa: zprawie M ieſt ſke/ a da
 leko odnie y odkazde gine zprawy/ podniez ſiwot padu
 cie muoz ſtati na ſw y ch ceſt ach:

¶ Kapitola Trzidezata Cztwta:

Ozieti z wlaſſnoſt wniez ſe deli odporne zprawa
 t Czenie, od zprawy M ieſt ſke: a od zprawy kra
 luow Po h anſk y ch: To geſt w tom: ze czo z ſada
 praweho zprawa M ieſt ſke: a neb Kralow ſke: K tomu
 mocy pudij bezdeky: Protoz ſlow e mocz Swie t ſka pri

pużugicie/że ona pudij kte dobrotie:beznieżby Swiet ne
 mohl státi w swe celosti ani trwati: A to ona gessie muoż
 včiniti/ když chce tomu moc swrckni bozka: aby swiet
 stal w swe celosti: A když Buoż chce zetrzeti ten swiet
 nazemi pro geho zlost/ wssickni Kralowe zemssij: to-
 ho nezastawij swu mocij: Protož oni gedine chrani
 Swieta vpořogi/ dokudž se naň hñew božie newyle: A
 ta dobrota kteraž skrze krale k vžitku swietu muoż giti:
 ta skrze przipuzenie bezdeczne dege se/ a protož nenie do-
 konala k zasluženi blažoslawenstwi: ¶ Protož proti
 tomu odporu zpráwu Žitien Krystowa budeme zna-
 menati/že on swrckowanu dobrotu chce mieti odsweřo-
 lidu nadnimž kraluge/ A tu dobrotu aby každy žmilo-
 sti a z dobre wnole činil/ a nechce knij niža dneho bezde-
 ky puditi. Protož wssem ktož chce vgeho dworu sluziti
 podal gest te sluzby nawuoli každemu kka: Ač kto chce
 pomñe przigiti: zapřiž sam sebe: a wezmi swuoy křiž:
 podiž pomñe Maže wtom swobodnu wuoli/ chceli to
 vežiniti: yat tebe puditi nebudu: A nechcelit twa wuole
 tieľsna: a odpiera tomu. sam gi k tomu przipuř/ zapři-
 sam sebe/ odehymi se sam te wuoli/ nasledug rozumu/ dež
 se Boža skrze milost: a napln geho wuoli dobru: odey-
 ma se swe wuoli zle: pro milowanie pana Boža swe-
 ho: Protož vkaždeho nadobre wuoli stogie bezprizpuze-
 nie k uprawe dobrotie: aby ta sama od sebe przipudila
 wnoli zlu: aby nemiela mocy odwesti wuole rozumne:
 odnasledowanie pana Bezisse: Protož nemuož giti po-
 panu Bezissowi niža dny/ leč chce sam žmillosti/ a zdo-

Matuřvi
 Luka: ig:

Bre wuole: Pakli w sobie ma odpornost: sam gi kaz: a
 protiv se gie, A nebudeli sam w sobie se odpornosti ka-
 zyti: a neposadie gi nachwostie/ kto giny mohl by gi zka-
 zyti: Protoz sam chceli mocy swe poziewati/ nad wuoli
 zlu tielesnu : muoz gi podrobiti prawde: Nebo die pan
 Geñe: iij: Wuoz: Podtebu bude zádost iwa: a ty nadnie panowa-
 ti budeso : Sinak gie nižadny neprzipudie ktomu/ aniž
 muoze/ czemuž ona nechce : lecz sam nadnie panowati
 budeso: nižadna mocz gie ktomu neprzipudij/ aby se zlo-
 sti pustila: Eniž gest libostij a obyčjegem prziwazana:
 nepustili gie sama odsebe: Ziwot muoz mocz odgiti/ ale
 wuole przenesli w gine nemuoz: Protoz ani Wuoz chce
 paditi bezdeky k swe dobrotie : Nebo vñeho nenie ta do-
 brota w zacna/ kterazby mussenim przipuzena byla: Ne-
 bo ta dobrota kterez on chce/ nemuoz nižadny dobry by-
 ti: lecz gi z dobre a z swobodne wuole chce vcziniti / aby
 swobodna suce/ zte swobody zwolila sobie prawe a nay-
 lepssie dobre/ a neb nayhorssie zlee : To obe przed Chto-
 wiekem stogie knaylepssimu dobremu: Pan Geziš wo-
 la a oznamuje : a knayhorssiemu zlemu dabel a swiet
 wola: Protoz zwol radost a nebo peklo/ ma s wolenie
 w swe ruce k obemu: ¶ A protoz ztiechto rzeczij porozu-
 mine/ kterak sprawa Krysstowa gde k dobrotie dokon-
 le/ kterazto newssiem obecne se przishodie/ aniž gie wssicz-
 kni powolie : Protoz na onom ohlassenie Angelskeme
 sprawa Krysstowa zuostane/ kdežto w den narozenie ge-
 ho prowolana gest: Pokoy wssiem nazemi strze Gezu

Zuka : ij: Kryssta/ genz gsu dobre wuole/ gestto z milosti poddadia

sme wuole / Kristowie wuoli: a geho prawdo tak dobru
 wuoli magice: aby wffelike dobre. a libe telu: kterež shtie
 chem gest: wypustili zwuele: a zwolili mieti libost a vtie
 ssenie wsame dobrotie božste: a w bryslu Gežissi vkrzi
 žowanem: Tient takowym prowolan gest pokoy naze
 mi škrze něho: niez giny: A tot se gedine stane owcem
 geho: kterziej radostne hlas geho slyssie: a nasledugi ge
 ho: a zde na Swietie gedine wtom hlasu pastwu nale
 zagie: A ginde wssudy ged smrtedlny widie / wñemžto
 Swiet inrze: gim se napagege wewsslech cestach swyech
 Ale owce geho hlas geho slyssie: a nasledugie geho: a
 on gim dawa žiwot wieczny: a nižadny gich newydrze
 zruku geho: Hlas geho slyssie: a pastwu wñem naleza
 gie / wssy chutnosti: wsslech ctnostij / a nasledugie geho w
 času zamutkuowi: A radugi se gduce od twarzi rady z
 toho: že gsu hodni gmieni trpien pro gmeno geho / po
 šahenie / potupenie: Protož tot gest pokolenie tiech:
 Kterzij dobru wuoli magie zamalu wiecz magice mno
 ho zleho podstupiti / pro gmeno Gežissowo: Nebo dobru
 wuoli a milostij prawu: przirazani gsu k Gežissowi:
 Wieduce že gedine wñem odpočinu / a wñem žiwot wie
 cny obdrzie: Protož y onot pišmo nam toho rozumu
 potwrdie gest: Synowe mudrosti Žbor sprawedli
 wych gest a gich národ postussenstwie a milowani / aby
 znami poswem rodu byli / to gest slawa gich / gich rodu
 postussenstwie prawe: przikazanie Kristow ych / a milo
 wanie prawego: Tot gsu synowe te mudrosti wtielene:
 a gsu Žbor tiech sprawedliwych / ktere gest on sprawe

Jan: 8

Skutk: v

Klezy: iij

Koloceni:

Andr :iij

dlivý vežinil wkrwi swe: Opiet ona rzecz przieleži tomu
 gesso die pýsmo: Ktož vsa gi wpana Woša srozumie
 gi prawde/ a wierný w milowanie přiwoli gemu/ to což
 chce kral Gezijs: Kto gest aby to vežinil: ten ktož gest
 wierný w milowani/ muož prziwoliti vmyslom geho: A
 ktož nenie takowy/ nechť geho Wychtarz prziprawi k to
 mu kladu: at prziwoliti Gezijsowi: ¶ Protož ztiechto ře
 czi muošem poznati rozdiel zprawy Wiestske a kraluo
 Pohanskych / že ginacz gich zprawa prokysala jako
 sřiawa / genž by nemieli nižadne mocy w poddaných:
 Kdyby gich mocij neprzipudili k tomu což chťij / ¶ Ale z
 prawa Gezijske krale nebestkeho natiech ostawa: gesso
 z milosti prziwolie geho prawde nesmrteclne/ a wbečne
 radi prziwolie gemu: A to gest prawa ctnost/ gesso gi
 Woš wzacně przigima od lidų: Z milosti přiwoliti ge
 mu prawde geho: Protož wierný Křestian sluša Křý
 stuow sřtrany te zprawy dokonalee/ nesmielby tu kralé
 byti spanowaním Pohanským: sprawy odporými
 prawu Gezijsowu: Aby w slušach geho nezarmutil
 vtiesseni winneho kwasu/ pomygemi smedutými: Tak
 weliky gest rozdiel mezy vrzady Pohanskými a Wiest
 skými / a mezy tiemi vrzady: gimíž se rziedij kralowst
 wie Gezijsowo/ podle zprawy Čtenie geho:

¶ Kapitola Trzidezata Pata:

O Ztwerte se prawij/ že Křestian dobry sluša Křý
 stuow: nesmielby se wto wazati: aby kralem býł
 w tom lidu/ nadnimž sam Křýstus kraluge spa
 nowaním Pohanským: chie powýssen a zweleben byti

mezy nimi: toho by neuczinił/ gelikożto ostrany zryzeni
toho lidu/ Nebo wtom lidu wniemż on sam kraluge/ gę
przewysshene zryzenie nad gine lidi/ Acz mnozym oby-
cje gem to zryzenie gine lidi przewysshuge: wssak zwlaff
tie wrownosti wstaweni gsu: aby se gedni nad druhe ne
powysshowali nizadnym nadutim pychy/ Aniz take me-
zy se wwodili w rzaduow spanowanim Pohanstym ku
pożreni a k obtiezeni mnozych: Protoz dobry Krestia-
gs a gedni z nich; nesmielby pomysliti na gine/ nez nato:
aby sewssemi rownost drzal Bratstwu/ nema ge nizad
neho skutku/ snimzby prawu rownost Bratstwu drzal
skazdym: gedine aby kazdeho z nich milowal jako sam
se: A netoliko tak: ale aby se ctij przedchazeli, a gedni
druheho zaduostoyniegssieho sebe aby miel/ A ty wiecy
mysle: kterať by smiel powysshiti sebe w rzadę kralowym
nad ty: ktereż załodnegssim ma nez sam gest/ spiessaby do
bry Krestian godnegssim sebe chtiel sluziti: nesli nadni
mi panowati: ¶ A opiet mezy dobrymi Krestiany toto
przikazanie stogi: Geden druheho brzemie neste/ a tak
naplnite Zakon Krystuow: A po newadz dobry Krestia-
to przikazanie drze: mielby bremie Bratstke nesti, gich
tiezkosti snimi dele: y kterať by gim sam chtiel bremenę
byti w wale nańe w rzad sprawem kraluo Pohanstych
A ze ten w rzad gest brzemie tiezke, sprawem kraluow
Pohastych y Zidowskych: ¶ Toto se oznamuge na
Ssalomundowi / kteryżto kdyż gest vmrzel: a Syn geho
miel poñem kralowati: Pristupil gest lid Zidowsky pte
deñ/ prosycc aby gim byl milostiw/ a vmenssil przikazo

Mat: xxiij
 Rim: xij:

Bala: vi:

iiij: Kra: xij

wani a brzemien tiezłych, kteráž gest otec twoy nana
 wložil: A on poradiv se oblažny/ya kýmž gest sam byl
 odpovědel gest lidu tvrde ržka: Nie muoy přst bude
 wam tiežšie nežli hrzbet otce meho, Wiené gessie wiece
 břemen naše wwaliti/ nežli otec geho: A protu odpowied
 blažnawu. deset pokoleni odstúpilo odněho, a on wgedi
 tiem pokoleni kralem ostal: ¶ Protož ztoho znamo gt
 že y naymudrzegssi Salomun siem vřadem brzeme
 na tiežká na lid wwalil gest: A protož Křezstian dobry
 ma ge brziemie Bratrské nesi. nesmielby sam naše bře
 mnec kraluow Požanských wwaliti: A netoliko podle
 tiežšto ržeczij Kterez gsu powiedieny: nesmielby toho wči
 niti: Ale wiece podle zgewne zapowiedi Křystowy, Kdýž
 se gest byl stal swár mezy Szedlničy: otom ktoby z nich
 wietčie byl: Wece gim Běžis: Wieteli že kralowe Po
 žanštíj panugij nadnimi: a kterzij mocz magie vřad
 nicy slowu: Ale wy netak: Ale ktož wietssi gest mezy wa
 mi/ buď ya ko menssi, a kto předchudie, buď iako služá
 Tu zgewno gest, že wida pan Běžis: ano Szedlničy ge
 ho wadij se opowysšeni, a nebo owelikost, kto z nich nad
 gine mielby powysšen byti, ržekl gim: Wieteli to: že tať
 kralowe Požanštíie panugie nad množstwim: powy
 šsenij: cti: a zbožacenie w swietie hleda gice: Protož žáda
 gie kralowati: nebo Požane to za dobre magie zde w
 swietie: aby cti a chwaly hledali, a zbožie weuřeho: aby
 wrozkossedč byli, a sýlné aby panowali: A protož pan
 Běžis zapowida to Szedlničom to panowani Pož
 š: ogič vřady: sprawy y ogič pyčhu, a s vřutno

248: 22ij:

slij: skrzyżni pudyj poddane swe: & czemuż oni zamysle
 ktereżto wiecy neprzisluffegi na vczedlniky Krystowy:
 aby se wtałowe panowni Pożáste pleli: ¶ Sedno p
 to: je on gest Kralé nad nimi hodniegi nešli požane / kra
 lugice nad Požany: ¶ Druhe pto: poñewadž Kral ge
 si: tak gest žriedil czeled sweho Kralowstwi/ aby pořo
 nie a srownanie jako sluffi na brattie spolu se milowa
 li/ nepowysffugice se gedni nad druge/ pycku: ctij/ a chw
 ly sledagice/ a vřzaduow Požanských & swemu zvele
 Beni w Swietie: ¶ Třetie proto aby se nepleli wpano
 wanie Požanske: aby Požanom rowni nebyli/ Nebo
 skymř rownost kto w skutciech a w myslech drži: stieni
 gho nosie: a tiem rowen gest: a wteř wiecř gest wffel: ya
 ko y ten gemuř se rowna: Protoř Křestiane dawno po
 biehli od Krysta y od geho Zakona/ sledagice se vwe
 sli wpycku wssemi cestami/ kterymř by mohli se wni w
 waliti/ podobni gsu ďablom pyssnym y Požanom: geř
 naywiece Požane po ďablech lezu wpycku: chciee zve
 lebeni býti w Swietie: ¶ Protoř Křestiane giř ptielisa
 stuchli/ wnichř temierz niřadne wlařy Krystowy nenie
 cřiti/ giř ti nad Požany dale gsu vtonuli wpyffe/ gedie
 ne oto stogie gedem mimo drugeho: aby se nadym ali py
 ckura wysřili se nadgine: Protoř nato myřlie ti luę zpa
 hanili/ řdebř kto ktereho vřadu Požanskeho moř. do
 řycy/ aby tiem zvelebenie w Swietie dosařl: Protoř ta
 łowy lid ďablom y Požanom rowen gest pycku/ y gi
 nymi bludy: ¶ Protoř pan Beřisa wida řzedlniky
 swe ani se wadie opowysřenie: a chřij sedeti naprawicř

Zuřa: 224

a nalewicz podle Krale/a Kniezaty naywyzffimi byti
 vneřozrekl gest gim:Wieteli ze Kralowe Pořãffti tak
 cjinie/a wy chete gim rowni byti wtom : newiete co p
 fyte/ani tořo oč ſlogite/ Protoř gim zapowieda ge die
 Ale wy netak: Ale takowe panowanie Pořãffte ne
 ſuffie naczeled Beřiffowu/geffto ma wrownofli brate
 ſkeřo milowanie ſtati: a geffto ma nadsebu Krale geři
 ſfe:A tořo nam wierný Žid potwrđi Bedeon : byl gest
 wierný žid:a kdyř welike witezſtwie/ a pobitie nad Po
 řãny vřinil : potom lid wyřwobozen gřa zruky Pořã
 nuow ſkrze neřo:prziřfel křnemu řada ge tořo : aby nad
 nimi Kralowal:on y Synowe geřo pořnem: Y rzekl geři
 křnim:Nebudu ya Kralowati nad wami/ ani Synowe
 mogli/ Ale pan Wuř wafř/budet Kralowati nad wa
 mi: ¶ Wiř ſlechetnořti w Lřlowieku wiernem:ktera ři
 geř gemu to wařno bylo/ kdeř ſam Wuř Kraluge/ a
 kdeř on ſam Kralowati ma / yakoř nadnimi Kralowal
 geř : Nebo wtu chwieli niřadneřo Krale zemřkeřo ne
 mieli gřu:neř ſameřo Wuřã za Krale / Protoř kdyřto
 na neřo podano geř tořo/aby on Kralowal na dñemi:
 nadnimiř ſam Wuř Kraluge/ odrazyl geř to tiem od
 ſebe:že proto neřce nadnimi Kralowati:pořew adř ſam
 Wuř Kraluge nadnimi dořonale: aby on ſwym Kra
 lowanim neřařtupil mieřta Wuřã/yako noc temna po
 lednimu ſwietlu : A to gř poctiwofř prawa kř Wuřu od
 Lřlowieka wierneřo/kdeř on ſam mieřto drřie wpano
 wani nebo wpreřbywani/a nebo wřtrem řelaniy : a by
 wto newřãzel/a nebo ſe wto nepleřl/coř geř ſobie Wuř

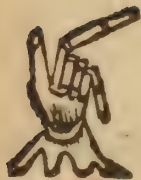
Judy: viij

osobil/a kczemu on prawo Bozské má: Protož ztohoť
 musoť znamo byti:zet neprzielezie Krzestianom panowá
 ni Pohanske wtom lidu/w kterem sam kral Gehis kra
 luge: ma ge prawo od Boha: aby nad tiemi ktere gest
 kupil sobie sam kralowal: Protož pan Gehis zawrhl
 gest blaznowy smysl pohansky na Szedlnicych/ A die
 gim Alle wy netať jako Pohane: Ale ktož mezy wami
 gest wietczie: a chce byti prwni: budiz sluska ginych: Ja
 kozto Syn Izlowicka weliky: a wssak neprzissel gest
 aby gemu sluzili: jako Krali Pohanskemu pada gice
 przednim/ ale aby on sluzil/ a dal Dussi swu nawykupę
 nie mnoznych: Protož zpietnu rzecť poklada knauczeni
 Szedlnikuow: proti biehu Pohanskemu/ oni swu dob
 rotu: nebo wsselikost duostogenstwie wtom magie: kdyz
 moez a panowanie magie: a podrazý gine mocij podse
 a delagie se jako Bohowe nadnimi / aby trza suce se
 padali przednimi: Ale wy netať myslite o swem duosto
 genstwi / Ale ktož gest wietczie w smysle a wctnosti: a
 chce byti vzednikem mezy wami: ten bud sluska ginych
 a bud napykornegssi: a vmiez giny m prospieti swu
 sluzebnostij/ at tebu rostu a prospiech wezmu w dobrote
 Duchownie: Krali Pohansstij czekagie strze poddane
 dokonanie swe dobroty: aby wzdy strogili gich pychu:
 rozkossi a nezbednosti: nosyce gedno tam: a gine pryč:
 obchazegice jako okolo modly: Ale tito swu pokornu slu
 zebnostij/ biedne tashnu z gich hubenstwie/ a vstawugi ge
 w dokonalosli ctnostne: Tak zpietnie dobrotie vezie pan
 Gehis: a priedlad toho na sobie prawi: ze on wtom swe

Mar. 12:

dobroty poźiewał gsa weliký/a kpotupnym wíecem pfi
 stupil gest/aby biednym poslužil, daw se na smrt zańe
 aby gich zmocy dablowy dobył: ¶ Protož ztích nepře
 moženyčh rzečij spasytele/muožeme poznati kterak da
 leko gest odprawyčh Krzeššianuow panowanie Poha
 ske: Až pak nynie wierze Krzeššiaske tak k vřitku przio
 čtjeno gest, žeby ona beznieho nemožla stati wřwe pew
 nosti a wdobrotie: A to gesttie Duchem swatym zape
 řtjeno gest, kterze stare a plne až dowrčhu: Než wlk ob
 lekl se wkozi owčij, y hltá a dáwij/a wřřak mleka yá
 ko owce dožiti nebude:

¶ Kapitola Trzidezata Šiesta:

Dzite gesttie odpóra, že dobry Krzeššian nesmielby
 kralowati ani nad zlymi: yakož gsu nřnie Krze
 ššiane pobiešli, A to ržku polože vmyřl naylep
 řšie, aby tñm kralowaním prospiel tiem zlym lidem, a
 opravil ge a nebo nawedl řněkterake dobrotie: a odwe
 řa odsebe wřřecky přiečžiny nepodobne: kterez se přiede
 řie kraluow Pohanřkyčh: A to diem proto: žeby tožo
 vřčiniti nesmiel y spravym vmyřlem, wida takowu od
 pornost a dalekost, že y geho naylepřšii vmyřl daremný
 by byl: A netoliko daremný, ale y samby mořl zařřnu
 ti: vpleta se w osiedla: zničř by snadně newyřřel: A že
 miellibý gim prospieti k upolepřšeni/ podle dobreho vmy
 řla: musylibý se přiečřžeti řněktereho Zákona: gestto by
 gež přikazowal: a přikazuje takowu wieč, kteruzby
 gich polepřřiti mořl: Nebo beztožo nijadny kral ne
 muož kralowati, ale musy wřđy nřřaký Zákoni mieti

aby podle něho přikázováł: A přikazuje takowu wiece
 kterazby gich polepšiti mohl: a rziedil lid wte prawde
 kteraz skrze Krale bywa: ¶ Protož dobry Křesťian
 chcie byti nad zlymi krale m pro gich polepšenie k tomu
 cpli nemuož byti giny Zakon než gest božie: neb ginať
 nižadny nemuož polepšfen byti na swiedomie: skrze giny
 kteryz koli Zakon lidsky: než toliko skrze Zakon Boži
 gestto obracuje Duffe k Bohu: ¶ Protož rzku tiem po
 lepšfenim: onimzby se mohl Bohu slibiti: ¶ Gina po
 lepšfeni: gestto se lidem zdagie žeby se někd o polepšil: to
 muože před Bohem odporne byti: že w pokřyštswie a w
 slepotu na ýšškodněyssi vbiehl gest, y ma zato žeby pole
 pšfen byl A protož prawe polepšfeni slych lidi: nemuož
 ginať giti: než skrze gistu zprawu Zakona božieho: A
 protož ten ktož chce krale m byti: propolepšfenie slych li
 di: wezmeli Zakon starý k zprawie: to gest Zakon do
 bry nebo gest gey Wuoh wydal lidu swemu zwaštni
 mu: A některze krali Židowstij dobre gsu sami stali
 činiece ten Zakon: A vřad swuoy mohli gsu dobre k
 lidem vyplniti: podle slow Zakona božieho: saudy spra
 wedliwe činiece: y akož gim Zakon božie vřazal: Tež y
 pomstly nad přestupniky: Tež y bořowati mohli gsu po
 dle naučeni toho Zakona: A tak zle mocy přizpuditi
 mohli gsu k tomu: aby Zakon činili: patli gsu necktie
 li mohli gsu ge zbiti: ¶ Protož vřad kraluow: mohl gest
 vplně wymierzen byti Zakonem božim: A protož sobie
 y giny m: mohl gest kral k polepšfeni požiewati toho za
 kona: ¶ Ale pat křesťian chtielli by tiem Zakonem se

Gala : v:

w urzadu zprawiti a nebo kñemu lid puditi mocij: aby
 gim polepffen byt: nemuoż: nebo gest Zakon przenesen:
 a konecz Zakona Żidowskeho gest Krystus k sprawe
 dlnosti miericych: Protoż swaty Pawel die: Ktoż se do-
 rzeżuge podle togo Zakona/ Krystus gim neprospiwa
 a die że gsu wypadli od miłości bożie: A poñewadż pro-
 geden skutek Zakona starego obrzezanie: ztratilby mi-
 lost Bożia: a Krystus by gim nebył platen: Dwßsem wie-
 ce kedyż walky wedu a mordy/ y lupeże gednagie/ podle z-
 prawy togo Zakona/ a neb ktereżkoli pomsty/ to gsu w-
 sse tieżßie wiecy: a wietczie potupy: neżli to obrzezowani
 tielesne: A poñewadż ti lidce wierzili gsu w Krysta/ gedi-
 ne tolika togo obrzezowani pożiewali gsu: podle zakona
 Żidowskeho: A wßak tem lidem to wierzenie w Krysta
 neprospielo: a wßecko ztracili gsu pro samo obrzezanie
 tak aby gim Krystus swu smrtij nicz platen nebył: Dw-
 ßsem wiecc bayowe/ mordowe/ lupeżowe/ a gina plewa
 nie krw/ genż se degie podle togo zakona: Ty řecci mno-
 žem tieże oddelic od Krysta: aby tem mordercom nebył
 platen Krystus k spaseñi: ¶ Protoż Krześcian prawy
 chcie kraleu byti: pro polepffeni zlych lidi/ nemuoż togo
 vchiniti podle zprawy zakona Żidowskeho: Nebo giż g-
 Zakon Krystus ostawen k sprawie a k polepffeni zlych
 lidi y dobrych: Nebo ten Zakon ma moc aby Poka-
 nę obratil na wieru: A ma moc aby hrzeßne a zassle
 obratil k upokani/ a opravil ge w żywocie dostateczne:
 ¶ Protoż gestli žeby kral chciel opraviti a polepßiti: zle-
 go lidu/ w tomby dobry skutek vřazal podle togo zakona

Nebo jedine ten Zakon mezy wssemi Zakony gest/ge
 fsto lepssi/a muoz polepssiti lidi podle swiedomie: A ze te
 Zakon wsscehen zalezie namilowani Boga a bližniho
 sweho: Protož kral nawedeli zlee lidi nato: aby milowa
 li pana Boga zewsseho s idce sweho, a bližniho sweho
 yako sami se/ Tehda bezpochybý welmi gest polepssil z
 lych lidi: Tutot ma tiežkost ta wicz/ ze k milowani
 božimu puzenim skerze mocy, nesnadně muoz zly zlo
 wiet prziweden býti: Nebo to milowanie božie: wwuoli
 swobodne zalezina srocy Boga milownem, genž se ro
 die zslowa božieho. Protož we zlee lidi, nesnadně wwe
 puzenim: Nebo zlij libe magie w sobie slepotu: roniz ne
 možu rozumieti milowani božimu: a magie kwuoli przi
 wazanu zlost: Protož kbyž kral nemuoz przipuzenim
 gim dati swietla. wnitřnieho w Duffi: a by srozumieci
 tomu milowani: Aniz muoz przipuzenim premieniti gich
 wuole: a by se pustila zlosti: a dala miesto milowani bo
 žimu: Protož skerze puzenie: nedostawa se gemu mocy:
 aby lid prziwedl k milowani božimu: a tak geho polep
 ssil. Lecž by chtiel kázati slowo boži lidu zlemu: a by swie
 tlo mudrosti božie przigma skerze slowo božie: ztoho by s
 rozumiel milowanie božiemu: a oprawen byl wwuoli:
 nebo muoz wuoli oprawiti: Nebo slowo božie gest yako
 oheň zapalugicie: gestto muoz wuoli zapallti oheňem mi
 losti božie, aby se wnij y hned milowani božie zarodilo
 Protož kral tak kaže slowo božie: muoz zly lid některy
 nawesti k milowani božimu: ginať puzenim nicz tomu
 neucjinie: A mali kázanim tak polepssiti lid zly/ temierz

Brwnie Strana:

By Kņezem byl: nechage toho vrzadu, gessio skerzeń ne-
muoz zlych polepssiti: neż ge zwiesyti: Nebo gest prwe
powiedieno: ze nemuoz takowy zamysl dogiti niżadne-
mu krali: by pať na lepssi byl aby chiel lid zly oprawi-
ti ginať neż skerze zakon křystuow: genż on sam tu moc
ma aby lidi hřeiešne naswiedomich opravowal: Pa-
tli kral nema mocy pripuditi lidi k tomu zakonu: Ta-
ket nema mocy pripuzenim gich naswiedomi polepssi-
ti: Dwšsem pať nema te mocy: aby ge lepssi skerze pra-
wa Ciesarzška a Wiestška: Nebo jako zakoneni štie
puow w času zymnim smraży vkrutnymi: nema mo-
cy ani prospiechu: Tak prawá dobřota, nema mocy
skerze prawa Ciesarzška / podnimiz Pořane gednagi
šwe dobre: Protož ne aby dobre živi býli vmieli podni-
mi: Ale aby meňe truchliwi byli skerzeň, když padnu w
škody nastatku tielesnem, branice se škodam skerze ta
prawa: Protož Křestian hledeť k swiedomi swemu
nesmielby se plesti w ten vrzad: poňewadž ginych lepssi
ti nemuoz, owšsem pať aby nic zleho škode swiedomi
nedokonal skerze ten vrzad: Jakožto sanduow nepr-
wych aby nekonal: gessio gsu gotowi podle newiery lid-
ške: Nebo sandce nařmudřeyssi pochybuge onesprawe-
dlnosti toho genż žaluge / y osprawedlnosti toho kteryž
brani žaloby: Protož pochybuge osprawedlnosti sandu
y žaloby: Ale ze nižadny bez poznanie sprawedlnosti su-
diti nemielby / to gest wiedome z zakona božieho: Nebo
to pan Wuoš prikazuje sandczom: aby sprawedliwy
sand sandili Syrotku Wdowie / y ginym wšsem: Pro

toż saudec neb pan glawni kral w osydlu pada při saudecch: pronewiedomie sprawedlnosti. Nebo newieda one sprawedlnosti toho ktož žaluge ani osprawedlnosti pře toho kteryz žalobie odpiera / y musy konati saud podle swiedkuow / kterez postawie na saudec swiedomi. Každý swe prawdy: genž možu wssickni kharzi byti: Ten ktož žaluge w saudec nadruheho / muož krziwie žalovati, a nato krziwie swiedky postawiti nayate / a neb poprziez ni krziwdy pomařagice: **W**Takež na druhu stranu muož byti natom: gessio žalobie odpiera / y akož ten bieš nyní se zgewuge: mezy tak přezlymi a zprazilymi chytrcy: gessio znagie biehy saudne: že nase nawodie takowa swiedomie a przewyssi onen tohoto podobněgssim swiedomim / a gsa krziw jako dabel: až se saudcy steskne s tiem saudec / že geho nemuož snadně skonati: ano se brani gedni chytrcy druhym: strze swiedky křiwe: **P**rotos saudce kterať muož takowe saudy konati / a gich potwrditi: stoge przinich jako wetmie: **A** netoliko newiedomie muož vsskodonti saudcy / přez muož pobluditi w saudec: ale y przizeň: a nebo nenawist: lakomstwie: mošli w něm zlamati prawdu saudu / gsuli przatele: a neb towarysi / a stogie przednim na saudec: žalugiece naňekoho **T**u przizeň chylie srdce saudce: aby tem przemošl: a prawdu saudu przisudil proti prawięgssim: **A** tut przizeň zlama w něm prawdu saudu: **A** pakli se ti saudie przednim znichž některých nenawidie / takež saud prawy přez bude pronenawist: **A** gessli lakomy / tešda potwrdzi puogde saud: **N**ebo darowe oslepugie oči mu

dych: a przewraczynie słowa sprawedliwych: A nenie
 li mudry ani sprawedliwy/ a gest lakomy/ tehdá gessie
 przewraceneýssie saud powede/ chie nekoho odrieti: po
 lozie naň sfaczunty yakez chce/ a osadie saud proti nes
 mu/ a polozie zaloby naň: A posadie konffely takowe:
 gessio bogiece se gesho/ odsaudie podle wuole gesho: a do
 ženu gemu saudem sfaczunty: ¶ Protoz ktieyto wie
 eem magiece zalozenie toto/ aby dobry Krestian wazal
 se w vřad Kralowsky nad zlymi lidmi pro gich polep
 szenie: K tomu gest powiedieno/ ze sřrže sluzebnost toho
 vřadu/ nemuož zlych polepsiti: a ge opraviti ginak: ge
 dine přiveda ge k tomu Zakonu: ktery muož hřiešnych
 na swiedomie polepsiti/ a ge opraviti: A ze stolik nema
 mocy/ aby ge k tomu Zakonu přivedl/ puženim a nebo
 hruozami: Protoz gesho vmysl nemuož do giti: Tehdá
 takowy pustie ten vmysl: y ostane wtom vřadu/ podle
 praw Cisarzkych a Niesřskych: tak giž sam pada
 w osybla mnohá/ tak yakož przitom vřadu mnohá osy
 bla možu vpadnuti na Ľřlowieká/ sřrže zlee poziewa
 nie mocy/ sřrže zlá prikazowanie: a sřrže saudy przew
 racene: Nebo nelze gest vtecy ni když prawdy/ a v přiem
 nosti Zakona božio: bud Ľřlowiek kde chce/ dež staw
 a neb vřad: a neb Zakon yakez chce/ w sřeckot to naň
 zmierzeno gest Zakonem božim: Protoz czožkoli odpor
 neho gedna sřrže ten staw/ vřad: a nebo Zakon: Zako
 nu božimu odporný: to w sře Zakon boži nam zahřiech
 przestupenie od saudie: Protoz nesřry ge se před Zako
 nem božim Kral Kniecžata Páni: pod swymi práwy vřa

dy: czożkoli s krze ta práwa vrzady z gednagie odporne
 ho Zakonu boziemu, to gest hrziech: nebo nenie zwiery
 a wsse czoż nenie zwiery Krysťowy to gest hrziech: Pro
 toż dobry Krsťian nesmielby se wta osyda plesti: a
 tiech hrziechuow na se brati: Kterzij przitom vrzadu mo
 hu na Czlowieka vpadnuti: Nebo brzime tiezke gest
 ten vrzad: obtiezuje hrziechy netoliko swymi/ ale y pod
 danych hrziechow na neho vpadnu: Kterez su geho przy
 Kazanim: a nebo przypuzenim czinili / a Kterych gest do
 pustil/ moza zbrani gich: **P**rotoz podle tiechto rze
 czij zapodobne se zda: ze w tiech vrzadach spanowaním
 Pohanckym: gedine ti s vtiessením pokoy mozu mieti
 Kterzij prawdy nedbagie/ a milosrdenstwie nemagi: aby
 gim mocz Zakon nesprawedlnosti byla: aby czinili coz
 se gim libie: a czoż podle mocy a zbozie mozu/ newklada
 gice wto swiedomie nizadneho, aby gich nermutilo: ani
 na gich wuoli przekazelo: czożkoli vkrutenstwie a nasyle
 gednagie: a Kterakoli przestupenie passie/ta na gich rad
 sluffegie: **P**rotoz nizadnemu swiedomi rad nedopustij
 na gich mysl wstupati: acz by ge kto y mnoho ha nel pro
 gich przestupenie mnoho: ale rad ge vtiessie wtom: **A**
 die: **P**ane tak nawassi milost sluffie/ tot gest rad wals
Tu pak ani Wuoh: ani geho Apostol neprzistupay s
 ginym nauczenim: **P**rotoz takowij vkrutnicij pobie
 glij odwiery/ nayprawiegie priessluffegi Ktomu panowa
 niu Pohanckemu/ aby lid nemudry: od Krysťa pobiegly
 wssach milostij geho newdeczny/ gestto wnicemz **W**oza
 nectij/ ani se geho bogie: drali vkrutne: **s**aczowali/ drali

z rozkoffi sladke sobie gednali na gich boleffi: ¶ Pro
 toz podobne muoz onich stati toto podobenstwie w Za
 konie Zidowstem napsane: Kterez se takto wyprawuge
 rzka: Smluwilo se drierwiy se drierwim: aby vstavilo nad
 sebu Krale: ¶ rzeklo gest Dzierwiy k Oliwie: Kralug
 nadnami: Gimz to gest odpowiedela: Zdali mozu osta
 ti tučności swe giezto Boshowe poziewagie y lidec: a pri
 gieti abyech mezy Drierwim powyssen byla: ¶ rzeklo
 gest Dzierwiy k stromu Fikowemu: Pod a prigmi nad
 nami Kralowstwie: Genz gest odpowiedel gim: Zdali
 mozu ostati sladkosti swe y owocce przechutneho: a giti
 abyech nad ginyim Drierwim powyssen byl: ¶ mlawi
 lo gest Drierwiy k korenui wiwnemu rka: Pod a kralug
 nadnami: Genz odpowiedel gim rzka: Zdali mozu o
 stati Wina swego: gestto tieffi Bosha y lidi: a mezy gi
 nym Dzierwim powyssen byli: ¶ rzeklo gest wssacko
 Dzierwiy k Bodlaku: Pod a kralug nadnami: Gimz
 odpowiedel Bodlak: Zie gste mie wierne Kradem vsta
 wili sobie: Pošte a pod stinem mym odpocziewayte: A
 pakli nechcete: Wygdi ožen; Bodlaku / a sešli Dzier
 wiy Cedrowee Libanske:

Kapitola Trzidezata Sedma:

Nayprewe Dzierwiy k Oliwie przyslo chcie aby
 nadnim kralowala: a nechtiela wesi Oliwa: ma
 tučnost gestto se vpoक्रमiech lidem hodie: a le
 karzstwie vžiteczna: A znamenawa lidi tučne w mis
 losti bozie: wniez na syccenie Duchu magie. a gsu lek arz
 stwie zamutkuo a boleffij lidstych: ¶ Ale Fik przechut

Nudyk:iz:

ne owoce ma: genz mnozstwie yaderek ma/ a stedi slad
 kosti swe: wgedno ge spoguge/ a gest milowanie brate
 stwi: aby mnozie gedno tielo Krysstowo byli: ¶ Winny
 koren vtiessenie ma: a to przyelezi k dobremu swiedomi:
 Aby toliko wtom ostalo vtiessenie bozste: yako zto hoda
 wani k wasu nawine: Nebo to samo swiedomie/ gest v
 stawiczne hodowanie / a mysl tu bezpechna muoz byti:
 ¶ Protoz ta przechutna owoce nechtela kralowati/ a
 powyslena byti nad ginym Drzewim planym/ proto
 aby swe tucznosti a sladkosti/ a sweho vtiessenie: propo
 wyszenie neztratilo: ¶ Bizme czot by to podobienstwie
 moglo dobreho vkazati: ze ti lide gestto gsu bozskych da
 ruow vca stni: neopufftie gich, pdobre wiecy tiela a swie
 ta: pro panstwie a powyszenie: a pro rozkossi zde w swie
 tie: Widuce ze wtom panowani vkrutenstwie/ nemilose
 denstwie: na syle: drani nad bratrimi dege se: ¶ Protoz
 Fit genz ma swe vtiessenie w milowanie braterskem/ ne
 chtiel przywoliti k takemu panowani/ zbiehom podobne
 mu: gestto gsu nasylim lidskym ziwu: ¶ Ani Oliwa kto
 mu priwoli: aby se posmiwala bolestem lidskym: obwy
 kssi ge lecziti a hogiti/ a nadnimi se rmuti: ¶ Ale Bod
 lak jako klosz ostry a vkrutny/ te smiele die: Po newadz
 gste mne zapana zwolili. zwiete zet sem ya pan waso: a
 zet nadwami tak panowati budu: zet na nekterych kuo
 ze cela neostane: Sgmut gemu: Ddrut chlapa yako Zi
 pu: A druby die: Deť Sedlaty/ nebot se otawij brzzy/ ya
 ko Weba vwody fogecy: ¶ Protoz takowa pobiechlost/ ge
 stto gest kromie lidskeho pokolenie: s obably Duch ptiya

lo/muozt takowa vkrutenstwie schutij delati: A wždy
 yako hlož ostrý bnošti a hrozýti: Ale die. Ktiemto wiecé
 Třlowiek rozťoffny/ssirokěho břizicha/ a tukem prorost
 leho: Wřřak gsu nassi lidce/ otezowe nassi kupili ge k de
 dictwie wiecznemu nam/mame ge wedek a ch: a zapisy
 pewne nañeprěchychom nepoziewati mocy a panowa
 nie nadnimi: Kto nam gich braniťi muoz/ abycho chla
 puow swycho nekazali: yatkž se nám hodi: ¶ Ta rzecž s
 ñěktere strany muoz welmi prawa byti:že prawie dedi
 cky prielezje ta zbožie a panstwie knim/ kterychž gich
 prwnij otezowe dobyli gsu: a zapisy pewne nañe vřřili
 gsu wam/ aby se nazy znič rodiece/ nazy odsud sli: A
 k tomu smrt a peklo w zapisycho ostawili a wždy ztechž zá
 pisuow neustawicžnostřubensťwie: propletie, bolest: a
 hanba/ zamutky/ dokudž smrt nerozdeli siemi biednost
 mi: To dedictwie przirozene mate odswycho otezuow: bie
 da a horze: smrt: a poni peklo: Tut gsu wam otezowe
 Erby zawiesyli. a mimo to niti gedne k dedictwi nazemni
 nemate: ¶ Pakli otezowe wassi kupili gsu wam lidi s
 dedictwim: s dedinami: To cžjie/ a nacyziem kaupili su
 wam: Nebo toto gest prawá řeč božie: Pañe gest zemie
 y plnost gegie hory y doly zemie fraginy: neb on gest pá
 gestio wladne zemij y nebem nacyprawięgie yako swo
 rzitel gich: Protož cjo gsu otezowe wassi dali za geho ze
 mi: aby was dedicky nam neprzateły geho vsadili: Wřřak
 ktož sam nenie božie / nieč božieř: nemusž prawie
 poziewati: ani drzeti: neč yako nasylně/ cžjie bezpraw
 ñe drzje a poziewa: Protož zmatecžñe nacyziem kaupi

Zial xxij

li gsu wam otezowe wassi/newyhosliwffe vBoha wa
 Pødictwi: A tot was postka wden smrti wassi: ¶ To
 ho napomenuti budete: ze ste bezprawne bohi wiecy drze
 li: a wziewali gich tupiece pana tiech zbozi praweho na
 geho weliku potupu geho dobrych wiecij poziewagice:
 ¶ Protoz pan Buoš obleče to wsecko stworzenie w obe
 nu: a bude bošowati sneprzately swymi/ gestto gsu ge
 ho dobre wiecy osobiwffe sobie/ yakož to zradca geho/ zle
 gsu tiech wiecij poziewali/ k rozkoffem swym a kginym
 hriechom nageho potupu: A dež su gemu mieli chwalu
 wzdawati zdobrych wiecij geho: a wiece geho milowa
 ti prohe: To zpier nazle wiecy gsu ge obraceli: a skrzehe
 wietziemi nepřately geho su se zdelali: ¶ Protoz nechluh
 te se tiem ze gsu wam to otezowe kupili na cyziem/ neodsi
 stiwffe wa toho nižadnymi listy: ani swiedomim: ze w k
 Buoš swe dobre propustij za swobodne: a w affemu
 rušawemu žiwotu: abyffte gey wedli nageho panstwi/ a
 skrze geho panstwie: ¶ A ze dies k slowieze tukem p
 rostly: Dtezowe nassi kupili su ty lidi y sbedinami k deži
 ctwi: Tusu omffem sly trž wzdieli/ a tiežky okup: Nebo
 kto muož lidi kupiti k takym bezprawim/ aby ge tak ro
 bil a trafil bezprawimi: yako dobytek k zabitiu připra
 weny: A tak se past rozkoffne nagich bolestia/ a tak gim
 pyffne hřdal/ psy ochotne gi mage než ty lidi kupene: chlo
 page gim/ sřcege: kpa: sazege: ffaczagelowie ffaczunky
 A psu swemu dies Myšliwy pob sem/ lež tuto napolffid
 rzi: ¶ Protož tak lidi kupowati/ pohleđ tučny kofos ku
 pil/ a čezos kupil: Wffak ti lide prwe gsu bozi než sře ge

Pewnie Strana:

Kupil: On ge sobie klibosti stworzil: y akoz gest chciel: a wrazi sobie wiece gednoho Czlowieka/ neszli zbozie czoz geho cela zemie ma: A Krystus gezis ten gest kupil so bie lidi ty: Ne strzebrem ani Zlatter/ ale krwiy swu dra hu/ a bolestimi tiezkymi: Protoz kto gi miel takowu ku pi kupowati: tak protivne pewniemu kupeni: Prwe pa nebesty: y sam strze se kupuge ge vmrzet zahe: A tau smrtij vkrutnu kupil ge sobie kdedictwi: A drusy pa zemsky/ opiet ge kupuge ktomu: aby gi ch bolestimi swe rozkossi rozmnosil: aby sobie znich most vdelal: posteli miekku vstlal gimi, a stvol Bohatquo stwofiny vsta wil/ a odewy swietle a miekke: a wssicku libost tielesnu tu aby wnich slozil: A Protoz poslediv tuczny/ wczem gsy lidu zalozil tak Sodomsky zivot: Tzo dies wten den, kdyz on nasauce sebe proti tobie: a wssicka ta bezprawij postawie proti tobie/ ktera gsy cjinil tomu lidu: Ktery gest on sobie stworzil, a kupil krwiy swu: A die to bie: Tzo sy memu nazmenssimu vcjinil/ mnes vcjinil: gdiž dopekla: Protoz bezpochyby po newadz tu lide zlech tych slow musy poczet wydati: Wnohem wiece zlatyech twrdyech wicij/ kterežto saudec sobie prikšte rška: Wne gste vcjinili, Protoz ty wssECKy wicij tak twrde sizeny budu/ y akoz gsu zceñeny tu smrtij/ a bolestimi Krystowy mi/ A y akoz to mnoho odporny gsu byly przykazanim božim/ A nepomuož tu niez kaupeni, ani zapisowe wed cky wepsanij/ Aniz to spomuož ze gsu se lidec welikymi pány zdelali, a wtałowyech kupowanich lidij / prwe od Krysta wykupenyech krwiy geho: WssECKot tu bude suze

no na tiech pániech: a kápcicu lidu božeho, a zmierzeno
 bude každé gich bezprawij przykazanim božim, czo gsu
 tu proti nemu učinili lidu božiemu bezprawij: ti gława
 tji páni: tu budú počtzeni w tiech wkrutnostech, przykaza
 nimi božimi: A ta Buož postawij na gich odsuzenie:

¶ Kapitola Trzydziesiąta Dłma:

Gł wssiecky wiecy kterež tuto odpoczastku gsu pe
 wiedzieny, proto aby znamo bylo: w kteraké čistotie
 a newinności: wstawena gest Cierkew Kryś
 słowa prwotnie skrze Apóstoly, podle zprawy Cżenie
 Kryśłowa: A wte zprawie Cżenie Kryśłowa: stála gť
 wte newinności trista let a dwadceci let: A potiech letech
 wmiesseno gest wtu Cierkew dwoge panowanie Po
 šanske: Dwa pány welika wmiessena gsta mežy niež
 ¶ Pán Swiętšky Ciesarz: ¶ Pán Duchownie Kńež
 weliký Papež: kterážto dwa Pány, panujeta nad
 wieru, y nadewššim lidem, podle zgednani Satana
 wa: odporne proti Kryśłowi: A ta pány swými odpor
 nostmi Pošanskými tu Cierkew porušila gsta gegie
 panensky staw a čistotu, naprzniwšše gi tiem gedem:
 kterym otráwena gest ta Cierkew: ¶ Protož aby zna
 mo bylo: že to wmiessenie tu dwu pánuow: siem panow
 nim Pošanským, ač gest przigato od lidu množeho do
 wno, jako wšitel wiercy a prošpiech: Wššakt proto to po
 šanstwie odporne, a ten ged ktraweni wylity, jakož y
 šned napoczastku nebyl wieru: ani pomocz wiercy: takęž
 wšdy potom nebude wieru: ani pomocz wiercy: ale wšdy
 bude gedem ktraweni lidij, a k umrtwewni wiercy: A to

ma byt pamatne/ze Křestiane wiery nasledugice/a wie
 ru se zprawugice: nemořu wprawze panowati gedni
 naddruřymi: obyczegem panowani Pořanstkeřo: ya
 koř napřed powiedieno gest/ Aby pan Křestian/ kupo
 wal gine Křestiany: a panowal nadnimi ya ko giny
 Pořan s vřutenřtwim: dera ge: a gine bezprawi čine
 a wieře spolu snimi: ze gest ge wřecky spolu kupil Kry
 ťtus: A w řij sobie tak mnoho pastyrze: ya ko pána: Ne
 bo gest tolikeř křwe w řil za pastyrę ya ko za pána: Pro
 toř ni ya kř zwiery tořo nemořu delati: aby gedni druři
 sobie kupowali: a wořyli se nanich tak sobiewolne: a
 tak spotupnym pořrdanim: a činili sobie takowe rozko
 ři zgiř bolestij: ¶ Protoř aby znamo bylo/ řet to giř
 gde podle přeawracenie: a podle pobieřlosti zbieřowe: a
 podle odstupenij od wieřy: řet wtom sameřo Pořanst
 wie nasledugie: A apostioli Antykrystowi takowe na
 řlnikę: gestto řsu poseđli lid Křestiansky statęmi bez
 prawimi: Počřli řsu třecie řranku Cierkwe řwate:
 ya ko Wlky pastyrze Dwęij:

¶ Kapitola Trzidczata Dewata:

N Eř tyto wiecy powiedene, řsu pořmiewani a ru
 řanic: a ř řnewom popuzenie: prodawnij deřo
 řij: od řlawnych muřuow Cierkwe Řzimřke
 ¶ Protoř tuto giř puogdu odporne wiecy tomu / czo gest
 napřed powiedieno o mocy řwiectřke przypuzugicie
 Nebo Cierkeř Řzimřka zpiet proti tomu wřecko we
 deřo mocy řwiectřke przypuzugicie: A na řřtenie gi za
 řladagie: a napřiřmieř Apostiolskyř tak twrdę ya

Co vřad Apossilky wwieře potrebný A žeby Cierkw
 ta nemořla Bezte mocy zuořtati wřwe pewnořti a wřpra
 wednořti: A tořo puogęzime Cierkwi Břimřte: geřto
 ře geřt gedem opila: a řee walkę weřti: a zlidij řrew to
 řiti: a zlee zařlee řřiniti: P geřt gie welika moęř kralow
 řka potrebná / aby Ńcelu řlawu mořla ořtati / a zbo
 řuow na Mieřta ře a na řrady wřatiti: Protoř zpořte
 by ře wřtom na Ľřtenie zařladá: **M**aypřwe tuto řo
 řie na Ľřtenie ceřtu řtele k bořom. řdeřto Břtierzzi taze
 li řřu řana řřkuce / Ľzoř vřřinime ř my: Wece gim
 řan: Miřadneřo nepořlaczuřte / ani řaņeřte: a dořti
 mieřte na řwęcř řoldiečř

Lukas 11

Ľ Kapitola Ľřtyřideřata:

Ale ty wiece řamy wřsobie nieč by welmi nemoř
 řly mečře nabřuřiti řřeřřianom: aby gim řoř
 řie řrew cedili zlidij / Ale welikę řlup Cierkwe
 Břimřte: geřto gi řřlne dřeřie / aby nepadla: Dal geřt to
 mu Ľřtenie Dučř ořřeřo mečře meřy řřeřřianę řřka
 takto: Wę řřeřřianska řazeň owřřem boęe řřzdila:
 wiece tato rada řpařřteřlná prořřycim we Ľřtenie da
 naby byla: aby oěenie řlořili / a Břtierzřřwie opuřřili:
 Ale řterýmř nazwlařřnim řoldu weli dořti mieři / Bř
 tierzřřwie neza mieta: a bořuow neřupij: Takř geřt wř
 tařl ten řlup welikę ze Ľřtenie / mieřto mleka řrew: A
 řořby nařře wiera zalořena byla natakowęcř řrewa
 w ořřečř / řterez řřu řřtierzzi gednali: a řo řřu řřwe wřpli
 li potomto naučęnie / takřby teřdy přawy wřřklad tenio
 řyli Pařli wiera nařře za w a zuge ranu: aby znie řrew

Augustyn

netekla skrze Čtenie: Tehda nasylim bezprawa tak
 ne se krew zlidij skrze Čtenie: P die tuto okazni Krze-
 stianske/ Kdyby ta kazen/ a neb dobrotu: miela owsem
 boge vwiere tupiti/ tehda Jan bylby Rytieru tomu nau-
 cil/ a nebo jim poradil: aby toho Rytierzstwie nechali
 ze se nehodi kazni Krzestianske toho Rytierzstwie s ode-
 nim zelezny: Ale po newadz Jan ostawil ge przitom
 Rytierzstwie y przy zoldiech/ darmo kazen przedcizij hz
 decy dielo Rytierzske: Nebo kdyz gsu remeslnicy vmielij
 kteremu dielu priwedeni/ y ktozby jim hzdid dielo gich
 potrebnne: Protoz podle tiechto duowoduow dielo po-
 trebnne gest Cierkwi Rzimské boyowati / a krew zlidij
 wyliwati: a meczem pokoge dobywati: Protoz k takym
 dielom/ potrebnie gest vrzednikuw Rytierzuow/ aby bo-
 ge konali za Cierkev swatu/ a za swu wlast: A podle
 toho gij gest dobry bog mezy Krzestiany/ a na Čtenie
 zalozeny: Protoz newytsuy se kazni Krzestianska: aby
 smiela boge potupiti zalozene na Čtenie: Nebo takby
 musyla y Čtenie potupiti / chtiec wiece nabožna byti
 nezli tobie Čtenie w kazuge: Protoz kdyz tento slup
 stal gt w Rzimie/ drže a podpiera ge Cierkev Rzimsku
 a opatruge gi bogé w Čtenie/ y akožto dobre te Cier-
 kwe w bogich obm/ Nlege Protoz niekterij za něho wyta-
 syli su se sta kaznij: hzdiece boge/ a gine krawawosti me-
 zy Krzestiany/ a on ge potupil za kacieře/ a odwolal gich
 kazen za kacierzsky blud: Protoz y nynie stu kaznij
 duffno bude/ budelit wkom: kterezto kazni boyowe a gi-
 ne krawawosti se nelibi: Nebo tento slup sylne drzij boge

na Lżenie zalożene: ze wſſecko to Kńeżstwo Cieſarza
 ſkeramenem ſe zaprzewſſe: drżie ſylne boge/pomaga gi
 ce tomu ſlupu: aby nepadł oſwym nauczenim: Protoż
 newime czot ſe każni přiſgodie odoſho mnożſtwie: geſt ot
 wkrwi tapá ſkrze Lżenie o Bytietiech: Neż wſſakt w
 ſdy ſuſſi zpoſtreby ke Lżenie hledeci: acż ſu genu pał
 y welmi mudry Duch krwawoſti wdechli: A toto gedno
 geſt potrebné: acż welmi mame Lżenie wieřiti: wſſak
 oſtiemto rozumem: abychoť ty wſſecky wiecy: Kterez ſu
 we Lżenie napsany mudrze opatrziłi: czot naſ vřie a
 kczemut tařnu: a zet newſſecky naſ knaſledowani Kry
 ſta wedu: Nebo ſe ktere wiecy we Lżenie napsany gſu
 geſto ſu tu oſtaly: komu a okom powiedienu ſu: A potó
 gſu wginých nižadne mocy nemieli: Jakořto kdyř pan
 Bezis očiſtiw malomocne: kaźal gim aby ſe kńeřim
 vkaźali: a obietowali dary podle Zákona: Mořziřowa
 kńeřim: Protoż taťowý ſkutek ſtal ſe geſt tieřne na
 tiech ktery m geſt mluwil: a oćem geſt mluwil: A potó
 nižadny Apoſtol teřoř geſt neuczinił: aby oďſylal malo
 mocne k Biřkupom Židowřkym: Ani k to zkręřtiano
 potom byl zawařan obietowati taťých obietij podle za
 kona Mořziřowa za ſwe očiřſtienie: Protoż acż gť we
 Lżenie napsano to: ne kczimenij buduciem křeřtiano
 m to geſt ſkutek kńeřij ſtareřo Zákona: a gť ſkutek
 mocy Křyřtořy wvzdraweni malomocnyř: Ale obieti
 Biřkupom ſuſſely podle tořo Zákona: Protoż potom
 kdyř kńeřſtwie przeneřeno geſt: nižadnyř lidiř newieře
 k taťowým wiecem: ¶ Takeř o Janowi y ogeřo řytie

LuKařo: 7

Prwie Strana:

rzech ma rozumieno byti, ze gest on zwlaffnie wiecy
miel cziniti y mluwiti: giczk gest pan Gejis nemluwili
ani czinil / ani cziniti przikazowal Aposstolom swym:
Protoz tak daleko dluzni sme reczi a neb skutky Jano
wy drzeti: Takoz pan Gejis po nem prziffed / gi h nam
kejineni pot. wrd l rzechie a neb piekladem: ¶ A ztoho
muozé rozumieti, ze Jan poslan gt před pané Gejiffem
aby gem: cestu gezo pripravil: to gest lid zpuosobil ku
pokani / a kpoznani pana Gejiffe: Prawie ze ma po né
prizigiti sylne gffie nešli on gest: A ze ma do k. nale gffie
skutky cziniti nešli Jan czinil gest: Protoz Jan przed
chaze je pana Gejiffe / czasem byl gest wstawen pod za
konem Moysiffowym / kteryzto wtu chwieli miel zachow
wan byti se wffemi skutky swymi: y sreczmi: kromie k
tu a swiedectwie ktere gest miel wyznawati opanu geji
ffowi: to gest zwlaffnie bylo na nem mimo Zakó: Ale co
gest miel obcy Zidowfke mluwiti potrebnych wiecij / to
na y wiece opokani a okztu: kteryz kupokani byl zpuoso
ba: ¶ Ale aby stawom a neb orzadom Zakon ktery
giny wstawil: neš ten podkteryz gest sám byl / a ktery lid
wtu chwieli miel zachowawati: toho gest Jan nemohl
promieniti: ani gineho mohl gest wstawiti stawom a ra
dom: ani kwinám: ani ksprawedlnostem ginyz: neš gim
Zakon wczil: Protoz toho toliko podnimz gest lid stál
potwrdil gim: a k nemu napomienal gest / dokudž gest
fiv byl: w nemz lid miel státi: dokudž k tenie Kryfrowo
nebylo oglaffeno k rze Aposstoly:

¶ Kapitola k čtyridczata Prwie

Jan: 1:

Potoż Rytierzi Kterziż su Jana tazali otom czo
 by mieli cziniti: Byli gsu kromie wiery Krzeslne:
 A on wida że su lide gessio mocy poziewagie: a
 sluzie w wyzssiech Panuow / a neb v Wladarzuow kto
 mu stawu: Nauczenie godne dal gim podle Zakona
 Moryssowa: aby nizadneho mocij a nasylim nepotla
 czowali ani zpychy koho hañeli: a dosti aby naswyech
 platech mieli / aby nelupili na cestach / ani ginat mocij
 chudiny drali: Nebo ti hrziechowu naywiece tech se de
 fie ktoż mocy poziewagie: Protoż iakoz gest wizel ciem
 ti lidee naywiece Boga hniewagie: proti tomu gim Za
 kon bozie položil: Nebo takowe wiecy Zakon Moryssu
 zapowiedal gt: aby nasyle neczynili gedni druhym: ani
 mocij susowali koho: A ze gich Jan netahl od Rytierz
 stwie: nebo Zide podle Zakona mogli Rytierzstwie po
 hiewatira neb mocy: a skrze morz mogli boge westira ne
 przatelom se braniti: Protoż nepoložil za złę Rytierzstwi
 ale hrziechowu gich zbranil: Kterez gsu mogli cziniti sk
 ze mocz Rytierzsku: Protoż vstawiw ye naprzil azani
 Zakona Moryssowa: dale gich podnizadny Zakon ne
 mohl westi / ani gim Zakona gineho vstawiti: Nebo on
 nebyl gest vstawitel Zakonuow: Nebo Lstienie geho
 chwali wtd: ze gest byl poslan od Boga nato / aby swie
 dectwie wydal o swietlu: Ale to y hned zamieta Lstieni
 rza: Nebiesse on swietlo: ale aby swiedectwie wydal o
 swietlu: A pan Beziso sam chwale geho die oñem: ze gt
 byl swietednice horzecie a switiecie: Ale wy gste se nech
 ieli weseliti načas w swietlu geho: Wie oñem ze gest byl

Jan: ii

Swietedlnice hořicie a switiecie naczas: Ale swieslo swie
 ta nebŷl gest: To giŷ samemu panu Geŷiffowi oŷtalo
 gest/aby on byl swieslo Swieta/ moŷa wŷsem na swietie
 swietiti doƷonale: iako ŷlunce ŷiwotem ŷwatym a newin
 nym: a wcezenim przeprowym ŷakona ŷweho: Protoŷ
 gemu iakoŷto Woŷu toliƷo pŷieleŷie zakony wŷlawowa
 ti wŷsem lidem, owŷŷech wiecech giƷh: Ʒstawom/ Ʒwřadŷ
 y Ʒewŷŷelikym ŷkuttom: Nebo on gest pmiencil ŷakon
 ŷidowŷŷŷy tie: eŷny: a wŷlawil Duchowni doƷonaly: Pro
 toŷ Jan nemoŷl gest rziocy Bytierom: Necha giƷe By
 tierzŷtwie poďte pomňe: Ale pan Geŷiŷs Knieŷeti rzekl

Mat: 23: Proday wŷŷeƷo Ʒoŷ maŷs a day Ʒhudym/ a poď a na
 ŷleduy mne: Ʒ ŷlaw naňem moŷl zmieniti Knieŷecij/ y
 odŷeny geŷo moŷl odweŷti/ a za ŷebu gemu Ʒazati Ʒhodi
 ti: A nepŷiƷazal gemu: aby on meƷem oŷaňel CieŷƷew
 ŷwatu/ aby nani ŷly wietr newal: Ʒ Protoŷ tuť gest ory
 tierziech rziocy/ ŷe taƷ weliku giŷtoiu ma gie wwieťe o bo
 gi a ŷwylewanim Ʒrwe/ yakoŷ giƷh daleƷo pan Geŷiŷs
 potwrdie ŷtiemi Ʒrwa woŷŷmi: iakoŷto a neb ŷtiem meƷŷe
 Ʒobra ŷe prawdy ŷwe ŷbogi a ŷpomŷtami/ taƷli gest on
 lid ŷwuoy ŷlawil/ aby ŷrŷe moƷy Bytierzŷtu branil ŷe
 bezprawim ŷwym: Ale toŷot neŷnaďne Ʒto prawdu ge
 ŷiŷŷowu wƷaŷe/ leƷ ŷbude meƷem a ŷalarzem dowoditi:
 Ʒ Protoŷ giŷby doŷti bylo powiedieno oŷiech Bytieriech
 Ʒterym gest Jan nauķzenie dawal podle ŷakona Moŷy
 ŷiŷŷowa: yakoŷ wtu Ʒhwili gemu pŷieleŷelo/ y tiem Bytie
 rzom: Ʒto by Ʒhciel moŷlby porozumiecti: ŷet to nenie we
 Ʒŷtenie proto napsano: aby ŷtoŷo Bytierzi meŷy Ʒrŷe

sianią zakład mieli: leczby prwe zwierzę Krystowę wsta-
 zano było/by była potrzebnost rytierzuow k obranie wie-
 ry/mebo niekterych przy wiecie: **M**ebo nayprwe to mu-
 sy byti wstażano zwierzę/naczem sluzebnost rytierstwa sta-
 ti ma/wcieli wieca boypowati, mocij se bezprawim bra-
 niti:zlec zasle czinitiz:tehdá snadny duowod o rytierzietch
 bude/podle zprawę Janowy: **P**akli boypuow a prole-
 wanie krwe nepřzatel swyoch zwierzę neukázidarmo ry-
 tierzuow k tomu hleda gic:**M**ebo hlediece toho k samemu
 Krystowiczot on tu o rytierzietch myslie k dýž policzet we-
 li trpieti:k dýž w giedno lice vderzi:aby hostow byl tež y na
 druhem trpieti/ a weli aby se nebraniłi wffelikemu bez-
 prawij:aby nižadnemu zlym zasle se neodplaceli,**W**eli
 nepřzatelý milowati a dobre jim czinitiz:gsuli lachni a
 sijnawi/weli ge krmiti a napajeti:**W**stiech wiecech wsta-
 wil pan **B**ežis lid swuoy/ **C**zož tehdý vtiecth lidý rytie-
 rzi smectem včinie:wssak dielo zabitie wnictch padlo gl
 poñewadý se zlym wiecem nemagie meczem ani palicij
 braniłi/**P**rotož dowodiece rytierzuow k obranie take-
 mu lidu:pusłili gsu se břešu/ y plowu bezwesta/ tam ge
 wietr nese; **P**rotož czo nam gyz prospiege tašniti se w
 takowu przy na zakład Krysta/ poñewadý ten slup/ ge
 ssto drhie **L**ietekw **R**ymsku wgegietch krawostekch:
Hce aby kážet Krzeštianska nekwapila s byždenim bo-
 yuow:**T**en prosie ssiroce zaklada boye wwiere Křeštia-
 ske/na kraliecth **S**idowseych y nagictch **B**atonu/ a gess-
 se y na kraliecth **P**ohanskych/ **A** to přielis ssiroce wy-
 pisuge veze krale Krzeštianske/pryjetladem kraluo **S**i

Matu: v

Luka: vii

Matu: v:

bowstęch, mocy poźiewati k obrańe Cierkwe swatej
aby se bogem postawila proti zgewnym neprzatelom
a domacie kacierze zbaznie Krześcianskemu wen plenila:
aby boynow blazniwie netupila: Protoż giż protrechl
Siet/siroce lowie we Czenie zsmyslao onde y onde: aby
na Czenie wstawil to howado sdesyti rohy, a s sedmi
blawami ogeho krawoostmi: Aby gsa opatreno skrze
Zakon stary y nowy, nelet age se cedilo krew zlidij; ano
gemu plnij Duchu swateho, dostli pisma nato shroma
zdili: Protoż tuto gest tiezkost, kdyż giż nemuoż prospie
ti lidem to/ aby se zastawili nazakladu Krystowi spra
wu dobrotu. Poniewadz Poshanskwie puze pewne od
pocziewa nanij twrde: Ano giż gemu take zaklad Kry
stus tak pewny, yako stawu Apostollskemu: Pone
wadż Duchem swatym sstujpeno gest Poshanskwij na
ten zaklad: ktoż tegda czo s Fletcherngssio muoż natom
zakladu chwality: nez to Poshanskwij chwali: A giż tak
sylne stogie natom zakladu Krystowi to Poshanskwije
chce giż samo chwalu mieti na nem, yakoby ono samo
wiery nasledowalo stogie nazakladu Krystowi: A gesth
zeby kto chciel czo gineho stawieti nebo chwality natom
zakladu: Bizto oslawene Poshanskwij nazakladu Kry
stowi chce geho tistnuti/ a prawij ohem: ze bludij wyte
hage se zprawyckh slapięgij Cierkwe swate: Protoż
czo gest mluwiti a komu: ano giż nenie slawa prawe
mu Krystus: Ale ti ktekij przestupugi zwelebeni gsu whie

Kapitola Cztirzidezata Druha:

G iż potom budem se swaciti skrze swateho Pa

wla. wsiectho slowiecth gessio die: Wsselika Dusse mo
 cem wyssim bus poddana: nebo nenie moez gedine od
 Boha: a ktere wiecy od Boha su zrziezene gsu: Wiecch
 slowiecth yako zto hlavnie zalozenie magie Ciesarstiu
 kněžij te moey swiestke vwierze křestianske: Ztoho be
 ruce ze napis tento possel gt odswateho Pawla kwier
 nym křestianom Azimsteho Miesta: A ze podle toho
 pjsina magi zprawowana byti knizata křestianska
 w swyech vrzadiecth: A to chie Mistrwe aby tak drža
 no bylo za wiern odewssech křestianuow: Jakoz mne
 to gest telt gedem Mistr Praszkeho včenie: ze tak mš
 držeti paklibyech tomu newierzil ze sem kaciery: Pro
 toz tiem pilnegi mieloby rozumieno byti tiem slowo swa
 teho Pawla: czož on tu mluwij ze to prawe gt: Zie zbo
 ru wiernych lidy: kteryž gest byl sebran w Azimie w kry
 stu za Pohanuow a Ziduo k wierze křestianske kry
 slowie/ tiem gest psal napomina ge ge: aby mocem wyz
 ssim poddani byli Ciesarzom Pohanstym: kteryž wtu
 chwili w Azimie panowali: gsuce kromie wiery: Pro
 toz rozdial weliky gest mezy tiem: včiti tomu wiernie kře
 stiany: aby tiem mocem Pahanstym poddani byli w
 hodnych wiececth/ w gichž gsu panstwi przebywali: A gi
 ne gest aby tomu včil Aposstol ty křestiany: aby zse
 be gednoho křestiana wyzdwižli za pāna: a neb za křa
 leraby nadnimi kralowal obyczegē kraluo Pohanstych
 brañe gich od bezprawie: Tiecth wiecij nenaleznu Mi
 strij w slowiecth swateho Pawla: Nebo gine gest včiti
 wiernie křestiany: aby poddani byli mocem cyziem w ho

Azim: gij

Dnych wiecetz: A gine gest panowati/ a pany wstaw
 wati odporne tiem panom: podnimiż dawno przebywa
 li su: Protoż musyt byti odporny smysl Apostolom za
 kladati tu panowanie/ kdez oni prikazugie pokorne po
 slussenstwie panom: Protoż diwna gest wiecz a prie
 liso hrozna do tiech Mistruw niekterych, gestto tak sla
 wne možu kazati prawe wiecy zwiery Bezukrista swie
 tu protiwne, ze gsu blizko k muczednictwu: a wcie krze
 stiany aby byli gotowi k smrti pro wieru: a hlasy gim
 aby neufali w kniezata: nebot w nich nenie spasenie: A
 ze lepe gest wfati w pana Boha: neż wfati w kniezata
 yakoż pijsmo ty wiecy prawij: Ty y gine wiecy swe
 thowane mluwiece k lidem: y chapacie se k rzewie pras
 wcz pijsm: aby w nich wytašli odpornosti prawde:
 aby nanich zalozili moc swietstu przypuzugie s pano
 wanim Pohanskym mezy krestianj: aby ge posedla
 yako lew/ a pdawala ge gedna drubym: yako howada
 k zabiti: Protoż musyt w nich welika tma byti ztoho duo
 wodu: Protoż podle tiech kazanie tak slawnych, zda se
 ze krestiany y sami se pripravugi od kniezat przelych
 k smrti pro wieru. kteražo kniezata magie gij w wieke
 A widij w nich nebezpeczenstwie smrti prawych krestia
 nuow pro wieru: na neż su mošli ocjima gledeti: ano ge
 slienagij pro wieru: a wżalarziech dzie: A niekteti z tech
 Mistruw spaleni su pwieru od tiech nayhorssich knie
 zat: ktera su pod wieru gotowa k wylitij k rwe swatych
 kdyz by gim Bueh dopustil: A wssak k podnes gotowi
 su Mistri sk kniezimi Ciesat skymi, pominu wsse to wsse

cko bezprawi: gessie lsiwie zpüjsma duowody czinie: Kza
 lozeni takowych Kniezat vwierze: Ano gi giż tak sefra
 la ta Kniezata wzlosi ptemnozene stogice podwiernu, ze
 czoż nagiich zlosi zalezie: giż by proñe neostal žiw nižad
 ny Křestian prawy: Nebo tak gest zrazena prawa do
 brota Křestianuow wierných / przediemi Kniezaty a
 mocymi: Křez Apofftoly Antykřystowy že giż tu magie
 pilnost: zdaby mohli wypleniti ta Kacierzstwa sobie neli
 ba: Nebo gim ginak newonij ta prze prawych Křestia
 nuow / než toliko Kacierzstwimi: Protož tiech wffeck za
 slepeni na Wistrzich y nagingych Kñeczich a lidechynenie
 nižadna wieczi przecina: než statij a plnij Duchu ěeci
 ho / gessio gsu przielis oslawili tu moez nayhoršie Po
 hãsku pod wieru, na wieczne osydo sprawedliwych Kře
 stianuow: že gim bude nelze ostati swieru ginak: lecz se
 stržnu stieck plnych Duchu ěeczih: a zemru pti giich
 gednanim mnošym a duowodo Křizwym: Protož giich
 duowodowe vwelike tmie stogie: Křezij ětie moez swiet
 sku spanowanim Pohanskym / vtwrditi mezy Křestia
 ny Křgiich prospiechu, vwierze slawiegice gi natiecth mo
 ceck: Křerez tu swaty pawel gmenuge: a napomina wicr
 ne Křestiany, aby byli poddani tem mocem Pohãskym
 wšodnych wiececk: Nebo ty mocy Ciesãske w Bizimie
 wtom času byly gsu Pohãske kromie wiery: Protož
 panowani pohãske / ma prawe založeni na pohaneck
 Protož to panowanie Pohãske založiti vwierze K vři
 sku wiery: Jakoby cžerta založil vwierze kuprospiechu
 wiery: Nebo když koho pokusseti budau ěablowe, prze

Bzim: rija

musli gich pokussenie: tehdy prospiegie gemu dablowe
 ze bude skrze ne zkussen vwierze, a bude dokazan ze gest
 dokonaly vwierze: Takez mocz vkrutna spanowanim
 Pohanstym: osiedl mnohych naplarena Krzestianom
 prawym: zakriwsi se wieru lswiwie/muoz byti wicernym
 przeciżina ktrpeliwosti a kmuczednictwu: Jako wier-
 nemu krusowi a Geronymowi, Kral Sbersty wydaw
 ge nasmrty byl gim welika przeciżina / aby skrze tuce
 geho / došli slawy nebeste:

¶ Kapitola Cztyrzioczata Trzetie:

Az gest toto tak: ze ty mocz w Rzymie / kterymz
 swaty Pawel poslussenstwi prikazal / byly su
 mocz Pohanste / mordugice Krzestiany pwie-
 ru / oznamuge to čas w kterem su trwali mocz pohanste
 w Rzymie: Jakoz prawy ti genz magie wpamieti popsa-
 no o muczedniciech / a otiech bieziech kterez gsu wtiech
 czasiech byli ze od kazanie Aposstolsteho: trinacte Cie-
 sarzuow gedem podruhem: az do Konstantyna trwagi-
 ce w Rzymie w pohanstwie: a Krzestiany wierne mordu-
 wice pro wieru Krystowu: ¶ Nayprwe Aposstoly pro
 kazanie Czenie zmordowali su: a ponich namiestkuo
 swateho Petra naywyzssich Biskupuwow: piet a trzid-
 ceti do Splwestra / Ty wssceky zmordowali su pwieru
 Aginych knezij y z obce lidij mnozstwie / gimz poztu ne
 snadne muoz byti: Jakoz kniży gedne prorokyne vka-
 zuge y gini napisowe: A čas ten wnhemz gsu ti Ciesa-
 rzowe Pohanstij trwali: byl gest tri sta let a dwadceti
 let / az do Konstantyna: wnhemz to wicernij Krystowi niže

bne mocy swietste nepoziewali/ani wyzdwiſugice zſebe
 pana zemſkeho/Ale wſſudy poſwietu mezy Pohany a
 podgich mocij trwagice:smnohymi zamutky a ſpokus
 ſſenimi:Toľiko wnađegi wieſſeni swá magice ſkrze wie
 ru Bezukryſtowu ¶Protož naticch ſlowich ktera gt
 tu ſwaty Pawel pro mluwil o mocę Ciesarzuow Po
 hanskych w Azimie panugicych,založiti mocz swietſku
 w wierze Kryſtowie:a gi tiemi piſmy twrditi to prawde
 nepodobne geſt: To muož byti toľiko odiech kńežij mlu
 weno:kterzi gſu ſe opili gedem wlitym w Cierkw bozi
 geſto dowodie te mocy ſobie k užitkom:a ſkrzeniz dowo
 die czož chie : ano gich nižadny nemuož trefkati z gich
 duowoduow:nebo oni panugie nadwieru: a wkladagie
 onij duowody:¶Jako o Geziſſowi wradnem Sñemu Zi
 dowſkem:Onit gſu obdrželi proti ſprawednoſti chude
 ho Geziſſe/a wen gſu geſo wyſtrčili: giž on niežim new
 ladne:A oni zgeſo wiery nadelali gſu ſobie rozkoſſie tie
 leſnych:panſtwie a chwaly na Swiecie:A widy a wſſu
 dy prawij gſu ſkrze mocz, kterež gſu ſobie dowedli:

¶Kapitola Cetyrzidezata Czwarta:

Ale že ſwaty Pawel rka:Wſſelika Duſſe mocę Azim:giij
 wyzſſim buđ poddana : Tiemi ſlowy napome
 nul geſt ten Zbor wiernych Křeſſianuo w Azi
 mie/z Pohany z Ziduo kwierze Kryſtowie obracenyck
 pod mocij Ciesarzuow pohalskych trwagice:Ty wczit
 aby poddani byli:A to geſt wczinil ſwaty Pawel zpo
 trzebnych przeczin tomu lidu:opatruge gich potrebnosti
 kteraž gim przieležela geſt wtom přebywani mezy Po

Hany a Zidy: a pod mocij poſhanuow / aby ſe tak obra-
 dili ſprawednoſtij mezy nimi / aby niſadna ſaloba na
 ſie nemoſhla vpadauci przed ty mocy / ani przed gine lidi
 ggich przyeczynami nemudrymi nepriekladnym: Nebo
 ſuce odluceni od Poſhanuo y od Ziduow zwlafftie wieru
 a obczowanim / wnenawifli ſu byli / abrzy zte nenanawifli
 moſhli gſu ge vlowiti ſwinami: aczby y nebyli winni / ne
 bot nenanawif brzy nazbiera zawiſzenie a ſalob kſiwych
 Protoz tu geſt bylo potrebi mudrze choditi przedtiemi
 geſto wne gſu krom wiery: aby ſwu neopatrnofitj ne
 dali priecziny / proti ſobie Poſhanom zlobiti ſe a popuze
 ti ſe na ſe / A czoz ſu nemoſhli ſwu dobrotu vkroutiti zloſti
 Poſhanſke / gſi gſu muſyli oſtatek dotrpieci: Jakoz gſu
 trpieli y mryeli odnich: neſepuce za ſe Poſhanuow: Nebo
 ge tomu vcil w Epiffiole ſwaty Pawel / aby ſe ſami ne
 hranili: a niſadnemu zlym zazle ſe neodplaceli: ¶ Pro-
 toz pak podle te opatrnofiti: kterež poziewa gice mezy po-
 hany: aby nekteraſk moſhli ſtati ſtiemi pokuſſenimi nato
 ge wede / aby poddani byli tiem mocem: A to wwiecech
 rownych / genzby neurazyly praweho poddanij a pocti-
 woſti bozie: Jakoz ſu ſluzebnoſti tieleſne a dawani pla-
 tuow: Kterežto wiecy neurazegi ſwiedomie / ani wiery w
 dobrych lidech / kdyz tiem panó dani platij: tiem mocem
 a gine ſluzebnoſti knim vrazugie / kterež przieſluſſegie k
 dobremu tiech panuo: ¶ Takowa poddani nadobrych
 lidech / ſu zpokory a ſtrpieliwofiti pochazegice / a gſuce w
 ſobie pokora: kterežto wiecy naſluhy bozie ſluſſegie: aby z
 pokory poddani byli: tiem geſto vpowyſſeni gſu: Metoli

Tzim: gij:

Po dobrym / ale y złym / w wiecch wiecch rownych : Kterez
 Nuffegi na lidi poddane / genz neruffie posluffenstwie bo
 gu wnich / neź tolito pokoru w k azugie wnich : y akożto w
 Nuffach bożiech : Z tego su ty Nuffebnosti pracowite po
 dle tiela / a gsu vmensffenie statku / kdyz se rozmnozie pra
 wo kralowo / ze czaſte dani беру nā lidetch / Niekdý cħtie
 dwa vropy pogednu / a berne cħste / a nowe zamysly na
 plńenie vstawične / gdi przines ono / vdelay to : A tiemi
 brezemeny zħudy lidi / kħde / a obtiezi welmi : A ze zwlāſſ
 sie k takowemu poddanc / zawazuge ge swaty Pawel
 mocem Pohanſtym / ty wierne lidi : y akożto zprāwa : po
 hewadz w gicħ panſtwiech / pħebywa gice : poźiewali gsu
 geħo : domy : v diny : a gine požitky telesne / magice / zani
 Tym cħne zprāwa su byli / zawāzani panō Pohanō : aby
 ge zapāny / gmieli / a platili / gim dani / sgicħ pā swij / a gi
 ne Nuffebnosti / y poctiwosti / ħodne nāne / gim w k azowali

Kapitola Cztyrzidczata Pātā:

O Baha / przyeczina / potrzebna / byla / gest / a / gestie
 gest / promiz / magi / poddani / byti / mocem : y akożto
 pro dobre to / Kterez / se / dege : a / neb / mielo / by / se / die
 ti / ſkrze / ty / mocy : ze / oni / niekdý / dobrym / wiecē / cħtie / napod
 danych : a / by / pokoy / mieli / spolu : għdni / druxym / nepħekāze
 gice : a / bezprawij / niħadnych / necħinice : sylnegħſſie / mdey /
 ſſicħ / nella cħce : A / to / owħsem / poddaniy / magi / cħiniti : Ne
 bo / y / wiera / takowym / wiecem / vcie / giez / se / od / Baha / v cħij
 wiernij / Kħſſiane : Ale / pāni / Pohanē / takowe / sprawedl
 nosli / przyk azugie / a / ħnim / pudij : a / proħe / mħlij / pħwe / pa
 nowani : Nebo / kdyby / nepħudili / poddanych / k takowym

Kzím:rij

spravedlnostem nemohla by státi gich panstwie: Nebo
 lid proti lidu zwišna se z kazylby geden družby: a tiemby
 gich panstwie zahynulo: Ale lide ti kterzij wierę nasledu
 gie bezprizipuzeni m ocy zmilosti a zwiery takowe spra-
 wedlnosti y wyzššij činie: prwe Božka wtom posluCHA
 gice/ nežli panuow Božanuo: ¶ Mež pak gessie tato
 přičina byla gest s strany tiech lidij wiernych/ pniž ge
 napomiena swaty Pawel/ Zie wyzššim mocem magi
 poddani byti: y akožto pro dobre to ktere se dege/ a neb
 mieloby se dieti škrze ty mocy že oni někdy dobrým wie-
 cem chcie napoddanych: aby pokoj mieli spolu/ gedni
 družym wniczem; neskodiece: Nebo některzi z nich hř
 bali gsu se knepoddani tiech mocij swobodú/ wnižto su
 wstaweni škrze pana Bezukrysta/ gsuce škrze něho w
 swobozeni z mocy sabelske: a zslužebnosti břemene Za-
 koná stareho kterěžto břemie tiežce su nelli: až su z něho
 wšproššieni: škrze milost pána Bezukrista: w swobodu
 pawolani gsuce: Protož z toho mohli gsu se hnuti y tuto
 k swobode/ aby panom Božanským nebyli poddani: a
 pod gich břemena aby nepodnikali: ¶ Takými myšle-
 nimi možu y podnes hřybani byti dobrj lide y zlij: chtie-
 ce swobode welike: A mnozij gsu myslili pány bití/ a se-
 be ge osaditi/ aby se nanich newozyli: Porotož swaty
 Petr wida wte straňe takowu swobodu/ y naziewa gi
 zastieru zlosti/ že zastiera gice se prawu swobodu nepra-
 wie/ vbiehliby wle wiecy: chtiece swobody Krystowy pří-
 liss tielesne pohiewati/ odpieraliby mocem wyzššim pod-
 dani byti y vpadliby gim w ruce swinu: a ztratiliby ka

3du swobodę w swiedomie y w ciele: Protoż wida to swa
 ty Pawel: czoby zleho wyslo znepoddani gich wede ge
 knemu: Nebo y hued Poshanom a mocem gich zte ptie
 cziny, bylaby wiera wnenawisti: Tak zeby Poshane za
 to mieli: ze ti ktoz se knim taknu: chcie swogi pani byti:
 ptoz nedaliby gie w swyech panstwich kazati: aby gim
 nena rostlo mnozstwie panstwi: taklych panuow skrze to
 kazanie: a takby w ssecky plenili napo ad stu wieru: A
 protoz welmi hodne gim przykazuje to poddanie: ktereż
 v dobrych muoz ctnostne drzano byti: a bude priečina y
 pomocz k drzeni dobroty y ctnosti: po new adz by opustice
 to poddani: byliby priečina a odpor nost ctnostem y wie
 rze: Kdyby gie proto neposlussenstwi Poshane nedali ka
 zati w swyech panstwich: Protoz y poslednimi recmi ge
 ssie wiece wnich potwrzuge toho poslussenstwie k mocē
 wyzssim rka: Nebo nenie moc gedine od Boga: a ktere
 wiece su od Boga zriezene su: Protoz ktoz se mocy pti
 wij: bozimu zriezenie se protiwi: a ktoz se protiwi sami
 sobie, zatracenie dobywa gie: A tiemi wssemi rzeczmi
 w tiech wiernych lidech: potwrzuge poslussenstwie k wyz
 ssim mocem: pod zatracenim prawie gim: ze ktoz se mo
 cy ptiwij: zriezenie bozjemu se protiwi: a proto sobie za
 tracenie dobywa gie: A ze die: Nenie moc gedine od Boga
 To gest ze zebe nenie nijadna moc, aniz muoz byti do
 bra: ani zla / Poshanska ani kacierzska, nebo nicz ne
 muoz byti czemu on nechce podle pysma: Ale wssak ne
 kazdy ktoz se w moc wiezera neb gie poziewa Bogem se
 w to wede: Acz y przito zdopusttienie bozigo toliko muoz

Azim: glij:

se wazati w mocy: nebo niektere mocy od boha su kztieze
ni zemie: A niektere powstawagie k zetrzeni zemie, aby
Buoh hñew swuoy skrzeñe wylil nazemi: yako przie-
wal krupny: k zetrzeni semena nazemi: Jakož ted zana
to stalo se gest: gedna k patnacte let' wytekla moc vkrus-
na k zetrzeni wssch wiecej nedbagicy a neb pece otom ne-
magicz: aby sediny osazeny byly: a saudy aby prossli
k srownani lidu sprawedliwie: Ale wiece k tomu horli-
wost te mocy: aby wsse zetrzela. borzila a palila: zabige-
la: lupila: wwiezenie sazela: a wssecto iako kobyka sle-
ptala a opustila: Nebo pan **Buoh** dopustil gt takowe
mocy: aby pechliwost swu wylil na lid kztieffny: gesto
wniczemz **Boha** nectij' a wemnohe pokrystiwij stogie
tupiez boha: A ta mocz nemošla by powstati/ ani trwa-
ti: by ou nechiel: Nebo die prorok: Zie nebude zlec wmie-
stie by gesto neucjinil pan: A ze kñezstwo **Liesarske** ne-
chce powoliti/ by gina moc wpošanech, a neb gina gim
protiwna byla od **Boha**/ gedine ta kteraž gich: a stolice
Rzimske ha gie/ za kteru sto oni sedij yako podstinem, ta
gest zwolena **Lierkwi Rzimsk**e: A tak kazde ssibalst-
wie utwryzene od ginych, sobij moc zryzenu chke od **Bo-
ha**: a chke gine rotz skrze ni krteti: Jako by buoh kazde
rotie zwlasttie moc rziedil, aby spolu walky wedli: ma gi
ce moc zryzeny a prawdu naprzede: aby tiem lepe bili ge-
dni drahe: Protož w tiech nowich swateho **Pawla** gis
napylne gssie zalozenie ma gi mocy **Swick**e mezy kke
stiany pod wicru a utwryzugi: ztoho ze die: A ktere wiecey
od boha gsu zryzene gsu: A ktož se mocy protiwnij zrye

Rzim: xij:

zenie bożemu se profiwij/ magicie za to: że kniżadne mocy
 kteraż prwe kromie wiery przedtem byla gest: że neprzy-
 leżie ta słowa swateho Pawła knij/ by od Boga byla
 zrzeczena: Neż toliko tu prziestogie zrzeczeni bożie mocy:
 Kdyż křestiane pobiechli od křysta: chcie se křwawiti a
 gedni zdrużyćch křew tocziti skrze mocy: Tu giż tiem mo-
 cem prziestogie zrzeczenij bożie/ a ty sū od Boga: A że na
 te mocy stogie toliko zřizenij bożij/ a giż tolikeż muoż ya-
 ko blaħoslawenstwie/ a nebo ya ko ctnost: skřeniz se za
 sluħuge blaħoslawenstwie: A že ginde nestogi niķ diez
 ctnost za sluħugicie blaħoslawenstwie/ gedine mezy kře-
 stiany: Protoż takowe zřizeni ctnostne a za sluħile: a od
 boħa posse/ niķ diez ginde nemuoż stati: neż namocech
 ktereż gsa nazwali naykřestianstie gffij: gestio swatu
 Cierkeu magij spasyedlnie zřiditi: a giż hāgiti odzlych
 lidiy: aby swate Matky nassie nezarmuczowali: a neru-
 ssili gegieħo pokoge: A w swatyech naboženstwich: a w
 boħstych rzādiech: aby ona nawieky zpūwala Boga
 naczeť: Protoż tiemi slowy nayslawnege muoż moc v
 wieru wmiessena byti: ya ko by ona vlastnij byla wierze
 poñewadż wnij prziestogi zřizenij bożij: ya ko ctnost za
 sluħugicie blaħoslawenstwi: A poñewadż takowa ctnost
 stogij nate mocy/ sniżsto muoż w giti kral do blaħosla-
 wenstwi: Tym činem niżādny ztiech ktoż mocy poziwa
 nebude zatracen/ nebo zrzeczenij bożie stogij wñem statu
 mocij od Boga posse: A tak ono piśmo wypadne ge-
 ssio die: Mocnij mocne muky trpiedi musy: Nebot mno-
 zij nasylnicy sedeli su nastoliciech powyřszeni Boga ne

Prwie Strana:

Rzim:xiij:

milij, y dnes sedij: Protož nepřieďte se ctnost za sluhujij
 cij spašenie toho zřiezeně/ kteréž namoccech slygi, leč by
 prwe tu mocz od Boha mieli: aby jim dal Syny boží
 mi byti: Nebo wiera Krystowa wyššie gest nežli to zřie
 zenie/ kteréž na moccech swiečkých stegie: A nebudeli na
 kom synowstwie boží stati: nebude spašeniač gest y wie
 rzil w Syna božieho: Protož muož tuto naprzy byti to z
 řiezenie. a brzo bude shledano: jet y napekelnicych muož
 stati, kdž přizidem k slowom swateho Pawla, gesto
 die, že nenie mocz ginať gedine od Boha, kteréž wiecy
 od Boha su: zřizene su: Protož tiemi slowy y namoccech
 Pohanských potwryge zřiezenie božieho: nebo w tu
 chwieli: nižadnych mocij Krzešianských nebylo gť: než
 samy Pohanske odpočatku panugice: A w těch mo
 cech stalo gest wždy zřiezeni božie, y aťoz y mocz gich od
 Boha gť wždy byla: A byt tak nebylo nemožlbz swa ty
 Pawel lidu wierneho wřimie zawazowati wposluffena
 stwie Ciesarze Rzimského Nero pohana a rziocy jim
 Weniet moc ginať gedine od Boha: a které wiecy od bo
 ha gsu zřizene gsu: Protož to zřiezenie kterať koli sk
 ze ty mocy gest welebiti mnoho: a neb gich powyššowa
 ti w wierze chcie: Wřakt nemožu wiece nad mocy pohá
 ške jim dobroty przidati: skze to zřiezenie božie: kteréž
 skze moc wnich slygi: leč skze wieru kto nich czo wie
 ce dobroty dosahl by: žeby Syna božieho przigal žiwu
 a skutecžnu wieru: aby genu Wuoh dal mocz aby Sy
 nem božim byl: tiemby možl lepššie byti než Pohan otu
 mocij: Ale w skutku toho newidime, by takowu dobrotu

Pořany přesašli: ale spůsse zlostij pořany přesařugi
 Neb acz wwieře zewnitř gsu towarystwim: wyznanim
 ořnim Krysta Bezisfe: ale w prawde wiery nenauidie
 a nicz nechcie Krysta na sobie mieti: gedine wodu židku
 aby se wnij maczeli wegmemo Bezisfowo: A tau samú
 wodú aby se prizwazali křnemu yakořto k vmeley k byř
 geho k hrobu nesutak se geho drsie: řadagice aby spij
 sse do kostela dořli: a tu postaviecerwzemi spieffe wwa
 lili gey: A tak gsu geho pře řadi s oczij prazdni: Tak ř
 ten lid wyprazdřený z Bořa / gimř Kryřtus Bezisf ia
 ko mrtwy gest / wřřudy gim řmrdij: wřřudy ge mřzij: w
 řřudy gim řanbu gest / wřřudy yako řezprawij řiwota
 gich: Protoř yako pořřebený vmeley řmrduty / odwr
 řen gest od ředce gich: Pakli gim bywa wpamiet vwe
 den / tu napřieřs k řwaru: aby se y řned wywodili řza
 by a prawy řwymisze na ře řluffie pyřha / lenořt / prazd
 nořt: a wřřelika pobieřřlořt: a ře nemořřu byti tak pořor
 nij: yakoř řluffie na řřřestianý: A by tak mieto byti te
 řdy by niřadny řpaseu nebyl: Protoř wycztu se řneřo
 yako řoluřřu / gehoř nema gi cziem platiťi: Protoř řřie
 zenie bořie samo wřobie / ktereř w gich mocy řlogie ne
 muoř přřewyřřiti Pořanuowe: wnicřř teř řřiezeni bořie
 řlogie: mebo gich mocz řtymř řřiezenim bořim řlogi / Po
 řnewadř nicz nad Pořaný nema gij / teřda nemořřu řře
 ze to řřiezenie bořie řpaseu byti: nebuduli geho z wiery
 řledati: Nebo die pũřmo: Ľeprawym gest řřal: A nebu
 de řpaseu řřal w mocy řly řwe / Die ře gest neprawy
 acz y řřiezenie bořie řlogie w geho mocy: y řliem řřieze

První Strana:

nim muož nepravý byti/a ptu nepřwošt nebude spasen
g Kapitola L čtyřzidezata Sliesta:

N Ež mluwice otom zřiezeni bošim: to stogie wwe
likem zapleteni: A protož muož se chybiti praw
dy přiňem/a škodu wzieti: Nebo má yakes při
wazanie k swrchowanym wiecem: Knimž přilips smysl
tielešny: tiech kterzij swe dobre/wmocy swietke gsu slo
žili w křeztianskem přebywani: Protož tato slowa gi
magi se te mocý k swym wmyslňozia kobý ta slowa vplně
služila gič wmyslom tielešným: Protož hledice k slowo
swateho Pawla gessio die: Menie moc gedine od boša
a kterež wiecy od boša gsu zřiezene gsu: To slowo toli
ko k mocý Swietke patři: Ale k wssm wiecem kterež
gsu od Boša zřiezene a gsuce zřiezene rzady gedna
gie/A nebo zřiezeni něyake wnebi/ a neb wzemi wlidech
a nebo w ginych stwořenich: Protož poňew adž vzko gi
przitom/musy tiem wiece řečij otom širzeno býti/a oňe
kterych zřiezenich, gessio od boša gsu porozumieti: Ne
bo to slowo zřiezeni bozie: někdý saša k wiecem swrchow
wanym nebestym a Duchownim a prawým/ a někdý
take k Duchownim a prawým: ale wssak nieže stogi ne
žli nebestke: A někdý to slowo stogie k wssm stwořenim
Nebo wssECKY stogie a trwagie podle zřiezeni bošio: a
nemožn žněho ničimž odchylowana byti: Nebo wtom
rzádu w kterem ge Wuož postawil přirozene trwagie:
a nemožuce proti swemu přirozenij w nerzad: Protož
otiech zřiezenich božich množych neminiem aniž vmič
širziti řeči: Než olidech zde přebywagicych v nichž by

Rzim: xij

wielo doskonałe zrzeczeń bożij stałi / wwiecech Duchow
 nich: y wmysslich zemskych: iakoż gest ge buoś naprwe
 odpočascku zrziedil: ten rzad gsu gij zstratili: Protoż po
 straceni togo rzadu: ostali gsu w wielkim nerzadu: A y
 w tom nerzadu gsu: gessie potrzebni nieyakeho zrze-
 nij, a neb rzadu / aby nemuożli gich dale vzdrawili / a
 neb owsseni aby skrzeń mogli trwaci: a zachowani by
 ti przy żywocie ticsnem: Nebo pohwadź Wuoś chce
 aby Swiet trwał tak dłuże wiekły / a chce aby nańem li-
 be trwali powssieckły wiekły / dokudź ten swiet trwa: Pro-
 toż k takowemu trwani dlużemu pokoleni lidskemu: z
 potrzeby nieyakey rzad od Woha miel gest zgednan byti
 aby to pokoleni skrze te rád trwaci moglo / dokudź buoś
 chce mieti ten Swiet stiem pokolenim lidskym Pro-
 toż toto gest prwnij przirozenij od Woha tomu pokoleni-
 k trwani dlużowickemu: a by se rodilo zedwu Czlowie-
 ku aby gedno hynulo: a drażce powstawalo skrze rozeni-
 azby tak setrawalo powssieckły wiekły skrze rozeni: A toby
 ginak staci nemożlo: by togo zrzeceni nebylo: iakożto dwu
 Czlowieku: aby kazdym detem ostali otec a matie: aby
 ge zrodissie chowali gich / a wychowali ge dogich syly
 A opiet one myslili: aby ge ktemuż przivedli co gsu sa-
 mi: aby gich Synowe pogimali se szenami ginych lidij
 A dcery gich smużmi ginych lidij: A tak puogdu tiem
 rzadem pokolenie lidcka / gedna podrużych: ma gice za-
 wlad takeho zrzeczenie w otcy a w materzi: Nebo Pdyżby
 kazde deti nemieli manżelky otce a ma tete genyby swa-
 żen gdnosho tiela nebyli w manżelstwiu spogeni: a by

Prwie Strana

sobie własni byli jako jedno cielo / nemohliby ginať a
dětí od chowani byti / ani gisteho otce mieti lez gako by
przebywali jako psy: A cožby se od nich narodilo w to
psym biehu ni zadny by nechciel dětij chowati: ma ge za
to že negsu geho: po new adz matie gich gest vszastna gi
nych mužnow: A takby ni zadny nechciel dedice Syna
posobie ostawitirani o nicho pecze mieti: A takby se po ko
lenie lidске zpleslo tiem nerzadem / zeby musylo zahynuti
¶ Protož k tomu koniecznemu trwani nadluhe wicę po
kolenie lidskemu: potrebi bylo gest zriczenij manželske
ho: Aby Otec a Matie byli sobie vlastní: jako jedno
cielo a dětí aby mieli otce a materz vlastní / aby ge mi
lowali a odchowali / a obmyslili gich byt k dalssimu tr
wanij w dobrych wiecech časnych: A mieliby gim pil
negie obmysliti dobre wiece wiece: k dyby ge sami zna
li a zwiery wnich stali / A to mnozie csinili zwiery detem
swym: ¶ Protož wteto strane takowe zriczenij odboha
gest: genz zriedij pokolenie lidске s krze rozenie tak aby
mošlo wždy trwati: Ale po new adz w hricchu se rodij ta
pokolenie: a gsu naplnene zlosti / tak že dablowne ge oso
bugie sobie / a wladnu gim: Protož swaty Pawel die
odiablech Zie su kniezata powietrze / kterzij delagi ny
nie swu zlost w Synech newieřnych: a gsu kniezata tem
nosti / a wladati Swieta: A gich nenawistij / wessla gest
zlost a smrt na okresslet wssie zemie: Protož die onich pij
sno: Neprawij su wssickni Synowe lidstij: a neprawij
gsu wssickni skutkowe gich: a nenie wnich prawdy / a w
swe neprawosti zahynu A protož podle takowe porože

Esęij

ne zloſti: ſabel belá wnicz zloſti rozmnoſene: a zwaſſia
 nena wiſti: ne ſwornofſti: rozbelenie / ſwady / boge / zabige
 nij / a powſtawani lidu proti lidu: tak je kdyby niſadne
 pomocy a zaſtaweni nemieli / ten lid zſynulby geden od
 druſheho: Protoz to pokolenie lidſke podle takowych zlo
 ſtij / przewaſtalo by býti na zemi: A protoz ktomu geſt moc
 ſwiatek a Boſem wweſtana: aby moſhla pokolenie lid
 ſka ſtrze ni trwati w czaſnem żywocie / dokudſ wuole bo
 ſie chce: Protoz ktomu rozum mluwie ſwaty Paweł
 Zie nenie moc ginat / gedine od Boſa / a ktore wiecy od **Azim: zúj:**
 Boſa gſu / zrziezene ſu: Protoz po newadz zrziezene ſu
 teſdy zriezenie gednagie: aby ſtrze gednoſho / mnozſtwie
 moſhli ſe srownati: a kſieczemu gednomyſlne taſnuti:
 Protoz pan Wuoh poddal kralom a knieſzatom: Ze
 mie kraginy y ſlidem kupanſtwi / aby mnozſtwie zaſtu
 puo moſhlo ſe srownati w przebywanich ſwycy / a w wie
 cech czaſnych pokoyne: Nebo ginat by rząd wemnozſt
 wie nemoſhł byti / kdyby wſſickni gednoſtayne rowne mo
 cy byli / a niez by ſe srownati nemoſhli: aniſ by ſobie por
 woliti chcieli: A nemoſhuce ſe srownati: ſwadiliby ſe a
 zrotili gedni proti druſzym / a nebylby niſadny rząd / ani
 zaſtaweni / ani wkrócenie: Protoz ktakemu mnozſtwie
 ktorez ſe miłoſtij a prawdu boſij nemuoſ srownati: ani
 naczem pſwem pſeſtati: Muſy byti geden gławnie pán
 knieſe neſ kral smocij weiku / aby coſ on wſſem k wſi
 ſku pochte / moſhł ge mocij pſpuditi ktomu: Nebo ginat
 takowe zloſynſtwa pobieſhle a ſobiewolne / neobratiloby
 ſe y na krale: kdyby ſe ne bálo mocy geſho: Protoz ſlowe

moc Swietsta przypuzgicie / pudcý wssceky sobiewol
 ne/aby narownem przestali/Pakli kto se zpiciý/y hnd
 ruka mocy swietste nañ spomstu:a nekdy musy y gla
 wa doluow:Protoz skerze moc zbrañuge/aby gedni pti
 druhym nemozli powstati k swadam a k mordom/aby
 se rotý nepozdwižly:a nasylim mdlych neclacily:Pro
 toz rowna mnozstwie/aby swodne vpołogi mošla sta
 ti/Bezprawij gedem druhemu nečinice : A musy k tomu
 práwa Mieststa mieti/aby žaloby a bezprawy skerze
 saudil/a nesnaze / a žalobam konec vezinil/ a pře delil
 mezy tiem lidem nemudrym magy smysl wyzssi a moc
 k tomu/aby tiemi wieczmi wroceni gsuce nepowstawa
 li gedni proti druhym/a mieti dosti kazdy naswem: A
 tyto wiecy musy kazda moc Pohaska mieti k prawie
 lidu/aby tiem lid nemudry riedila a krotila/ aby mozl
 skerze moc Kralowu przy swotiech a při statku do wuo
 le bozie stati:Jakož se wkazuge,kdyz kral Aswerus sa
 Pohanem/a wssak dobre to znal:Kterak skerze geho pa
 rowanie: mnozstwie naroduow kona swe wiecy vpoł
 gi:Protoz die:kdyz mnozie narodowe/memu prikaza
 nie gsu poddani:A wessken Swiet memu panstwie gest
 podroben:nikoli sem nechtel mocý velikosti swe swkru
 tenstwim poziewati:ale milostiwie a dobrostiwie zrawo
 wati sobie poddane, aby oni bezwssého strachu : wiel
 sweho swota pokovne przebiehñuce/žadagiciego odew
 ssech smrtedlnych:odpochinutic poziewali:

Aswerus

Kapitola Chtyrydzata Sedma:

P
 Rotoz ztoho znamo gestwccem a kczemu si kra

kwe Pohanstij pokolenie lioska zriedili gsu/ strze ty
 mocz swez aby ge vpołogi zachowali: ašby žadagicij
 wiecz wšsech smrtednych przisla: To gest aby ge vpo
 łogi zachowali/ ašby odpocinuli strze smrt odbiehu ny
 siegšišo zaneprazdñenij: A tak se strze tu mocz mudž
 zachowati pokolenie lidške w časnem žiwotie dowuole
 božie: Nebo kdyby to pokolenie lidške ztratilo strze swu
 zlost wšseliku prawdu/ musyloby zahynuti: zlost by ge z
 trawila: Protož poñew adž gine prawdy nezna: a nišby
 gie prigalo: tešdy te prawde musy poddano byti: kteráž
 se strze mocz wwodie: Protož wšselika mocz když chce
 panowati/ musy mezy množštwie tu p̄wdu wwesti: aby
 strze ni množštwi mohlo se srownati wbiehu zemštem
 A wte dobrotie aby gedni nadruše nesahali zlošine/ ná
 šylim bezp̄wij mdleyšim činice: A gedni drušym aby
 musyli práwi byti w včinienie k̄iwdy: podle nalezu pra
 wdy kralowške a Diešške: A patli kto žrušši cyle pra
 wdy gich: nato oni mecz nosy: a mocz poziewagie: aby
 mššili smrtij nadp̄estupniky Žakonuow swyech: A pro
 tož to žrizenie božie/ kterez se dege strze moc kraluow
 zemštych a Pohanštych: gt takowa dobrota: strzeniš
 se zriedij a zachowawa pokolenie lidške: w časnem do
 brem tiela a šatku: bezkterezto dobroty pokoleni lidške
 gij tak padle a štráwene: a dáblom poddane/ od Boha
 odlučene: nemošloby žiwo nazemi pričlišnu zlostij osta
 ti: Nebo dwa wlašnij Bratry prwnich lidij, wwešt gt
 šabel wtu zlost: aby gedni drušeho žabil menawišti: A
 potom w gnyech pokolenich wšdy tak šela weda ge wza

Šeher ližj

bitij: Protož zřícením božím ta moc světská vve
 dena gest: jako plot a neb ohrada: gestio škzení muož
 se zachovati to pokolenie padle: jako owce ztracena: po
 dle swrchnieho žiwota: a dobroty jim požodlné kčasu
 nyneghsimu: tem gestio ošiwotu prawé a buducym nicz
 newiedie: Ale to diem: ze nicz ginať nemuož mocz swiet
 ská zachovati wte dobrotie časneho žiwota: a w pspie
 chu časnych wiecij pokolenie lidškeho / gedine tak a de
 tud dotudž pokoleni lidške nepopudie proti sobie přchli
 wostí / pana boža wšsemohucieho swymi hřiechy twrdy
 mi: dotud mocz Kralow ská jim prospiewa kpořogi: a
 kginemu řizeni zemlskych wiecij: Ale kdyžto na se hñew
 božie přiwolagi: tehdy se od Kraluow počne gich obře
 nie: aby gednanim dabelskym Kralowe gedni sdrusy
 mi se swadice / proti sobie bože zdwišli: A sšromaždice
 mnozštwie zástupuow: tašli gedni proti drusym / a spo
 lu se zmordowali: a mnoho tisycuow gich pagednu aby
 zšynulo: aby sobie lid zšubili natiele y nastatku / zborzili
 a zlapili kraginy: zemie dozashynutie: Jakož otakowych
 wiecech wpišmich zgewno gest w knižach kralowych
 y ginde: a před ochima nam se dege: Protož to zříceni
 božie škze mocz Kralow skú: tak mnoho chrание po
 lenie lidškeho w časnem dobrem / kterať dlušo hñew bo
 ži nebude popuzé nanich hřiechy gich: Nebo pán buoř
 gest Kral nad krali wšsie zemie / a nad národy wšfech ze
 mí / Ont wstawuge Krale a sazuge: Protož wruku bo
 žiech gest mocz zemlská: A ošawna gest wšseliká nepra
 wost národuow: a wšitečneho zprawce: neb Krale swym

časem vstawi nadnimi: Protož ont vstavuge Krale
 narodó kdobremu časem swym: A take geho sfadij p
 nepravost ohawnu naddroduow: proto že geho sameho
 Krale naywyzssieho nectie: a wiedeti cñem nechtie togo:
 že on gest kral nad krali zemskými a nadewsseni nara
 dy panuge a włádne gimira: a že gim toliko stogi wssecta
 dobre wssecth národuw: A když nañem potupij wssecta
 dobrodieni geho: a popudij nase hñewu geho: Krali tiele
 sny neodwede hñewu božieho odnich: ale y snimi zetrien
 bude: Jakož prorok řekl gest lidu Židowskému: Ty tot
 was Kral genuž gste chtieli, a nebudeteli se boža báti
 zachyete wy y skralem wassim: Protož marni su wssi
 ckeni lide y skrali swymi, wnichšto nenie vmienie božieho
 genž opusttiegice Boža: Krale nebe y wssie zemier y kla
 du nadegi oswe dobre w krali Cšlowieku smrtedlnem
 A když se nebogie Krale naywyzssieho, malo a rziedko
 naležnu to w Krali zemskem/čzechož se nažegie wñem:
 spieffe geho mešlu twrdou vztie nadsebu: G Ale muož k
 tiemto wiecem rzeczeno byti: kterať ti Kralowe Požan
 stij/šlepoty a bluduow plnij suce, možu kriediti lid sobie
 poddaný: wte dobrotie: wnižby mohl asa wčasne dobre
 zachowan byti: Wssak oni stiem nešledie k Božu, aniž
 geho zna gie: A nato muož rozum byti: že gest to prawe
 že on ge vstavuge stu mocij k třezeni biehem zemským
 a naroduow lidštych: acž oni nato y nemyslie: což škrze
 he Buoš myšli: Protož přigedne wiecy puogde buoš a
 počinu lidee: Buoš gine myšlie při te wiecy, a lidee gine
 A wssak přite wiecy duogde vmysl boži: Ale lide wtom

l: Kra: rii:

Wudr: rii:

Gledajcie swych wiecij zemstych: Kralowe zemstij chste
 ee kralowati nad mnozstwim: zadajcie bogatstwie: a
 mnozeho powysseniu wysoko nad mnoze: zadajci cti chwd
 ty: a zwdelenie w swietie: zadajcie rozkossie sladkych bog
 nost beznedostastuow mietci a swobody tielu wewssiem:
 Protoz Miste Protiva d. e: Zie poczatek mocy kralo
 wste a Miestke: poczal se zchlipnosti panowani: Nebo
 wprawnich kniazach Mofzissowych psano gi: Zie kryn
 pro wrazdou bratra swego. vdelal gest Miesto: geho zto
 wzdelani ptieczina: podle Kronyky Jozefa: byla gest: ze
 lupczem a nasylim zbozi shromazduge: swych Miest k
 zlodczystwie gest poziewal: Miesta z dmi ohrazowal gest
 A boge se tiech kterez gest vrazil a zlupil oswu rotu w
 swych Miestech gest shromazdowal: ¶ Protoz pocha
 tek mocy a neb panowani: ostrany zadosci lidste: y hneb
 lupczem a nasylim kwecl gest: A Salomun Kralo die
 Protoz Nysste Kralowe a srozumiegt: vczte se saudec
 kra gin zemstych, ptiklonite swogi vssi wy: gestto panuo
 gete nad mnozym lidem: A libi se wam prwnimi bfti w
 zastupich naroduow: Wtom oznamuge czo tiehne k pa
 nowani nad mnozymi narody Krale a Kniezata, Miez
 gineho nez to: aby prwnimi wna fwietcie cti a wrozko
 ffi byli: Protoz gine myslie chucee kralowati nezli buoch
 Ale mikliby owssiem tak mysliti spolu s Bohem: aby po
 dle geho wuole kralowali: Nebo tujm budu postkani nay
 postezte: kd yz se otiese nagich skusky: a ptepta se nagich
 myslenie: a da gim winu ztoho: ze su neprawie saudili
 a Zakona sprawednosti neostriezchali su: A to gim tie

Behc: iij:

Zialm: ij:
 Wudr: vi:

Wudr: vi:

Je puogde polibe/pánování/nezliby zde stábo swini páslí

Kapitola Chtyrzidezata Dsma:

N Ež wtom Kuprwni řeči pastiee/že oni suce da
 leko od vmysluow božich/řdyž chcie kralowati
 A wstak toho nemožu minuti: wždyt musy lid
 srownati kte sprawedlnosti/wniezby se mohli vpokogi
 ti wespolek šerze gich ptipuzeni:aby podgich bázni st
 giece:nesmiedi ginym překážeti:ani škoditi beztafe spra
 wedlnosti:nemožliby kralowati:ani lidu sobie poddane
 ho zachowati:řdyby lid nebyl w krocen mocij podpráwa
 saudna/a podta sprawedlnost:guž se muož mnozštwie
 srownati pokoyne:pod gednoho pána hlawnižo: Pro
 tož beztoho bylbý škik a rozdelenie w lidu / řakž by przij
 řalobnych nepokogil pomšstienim: nadtiemi genž činie
 bezpráwí/a saudem práwym rozdelyge řalobne pře po
 dle práw:šerzenež rziedij lidi w saudeck: Protož řas po
 řan:a neř řakž řoli pobieřlec: bezřeck wiecej nemuož
 kralowati:ani lidu srownati řswemu panowani: neř
 wždy se mocij postawiti proti zlym owšfecký poddane:
 až do najmennšišo řlowniřa: aby gemu niřadnym
 bezpráwim odginých nezřynul: aby gemu panštwie ne
 seřslo nanem: Protož ten řal řošan/a neř řterý řo
 li pobieřly řřestian:wřakých řřizenich lidú řwých wie
 ce wtom řleda gertafe přitom ošřieřa czoř Wuož čice
 šerze neřo mieti: řakožto zachowani lidu w řasnem do
 brem:A to diem nařnieže wtom řasne dobrem: Ale Da
 wid ř ginij řralowe sprawedliwí:geřto řsu mieli ma
 moř boži w sobie:a miloř řněmu/nasledugice řářona

Bosho/mogli gsu y podle swiedomie lid trediti | Krze Za
kon Bosu: vchiece gemu lid: A podle zakono mogli gt kral
sprawedliwy: mocy pripuzugicie poziewati nadneposlu
stnymi: Nebo Zakon Zidowstky tielesny byl gest: pro
toz tielesne mogli gsu knemu puditi mocij neposlustne:

¶ Kapitola Chtyrzidezata Dewata:

Gez tuto gest rzech o Kralich: kteriz suce pod Za
konem starym/mogli gsu lid trediti y podle swie
domie: y otiech kteriz su kromie wicry y Posh
ne byli/mohuce lid rziediti zewnitř: podle dobrych wicrij
tiela/a staktu tielesneho: Protoz pak ty mocy: kterežto
podwicu slogie samym gmenem: ty nederzij ani Zako
na stareho. ani noweho: ani w pomstach: ani w sudech:
Nebo to w sfecto rowne s Poshany rowna gi/a neb ged
nagie: podle praw Mieststkych a Liesarstkych: A gestie
by netco bylo: by se skrali Poshastky mi srownali w ra
bu saudnem: Nebylby taky křik od Widow Sproskuw
a odgine chudiny: ano se gim temic nřadna prawda
nemuz stati odtech mocij: gedine naywice mstij zlobey
stwie wicšenim: A ty pomstah gestto Zakon stary minul
gest: neb w tom Zakone nedal Bnoh mrtwiti zlobeyuo
ale škodu nawratiti: to cztwero czoh gt vkradl aby na
wratil: kdž w tom byl popaden: A w Zakone nowe gt
naučenje: A toz gest kradl: giž aby nekradl wiecezale be
lal rukama swyma to czoh dobreho gesta ztoho dobytij
kpotřebie nuznym dawal: Protoz ty mocy genz slowu
Křestiaske/nřadnemu zlobeyi kati se nedadu: w
swie sy: Protoz ani stareho ani noweho Zakona ned

pomstach ani wsaudiech, ani wboigich, ani wmrawich
 Ale wssacko delagie podle Zakona swycth vkrutenstwy
 a podle Zakona lakomstwie nestydateho: a podle Za
 kona rozkossy tielesnych: a podle Zakona pycthy Lucy
 perowy: Protoz to zriczenie bozie kterež w gich mocech
 stogie wemnohycth strankach nemocnegi stogie: nezli w
 mocech pešastych: Nebo wnekterycth cžasto nenie smy
 sla/ aby dwa Sedlaky vmiela omalu nesnazy rozdeliti
 Protoz kryk a swarowe wždy w gich libech su a wždy
 neráduow plno w gich panstwich gest: A protoz to obe
 zriczenie skerze manželstwie: a skerze moez swiectku: genž
 se dege napokoleni lidstke: podle dobrycth wiecty časnych
 a tielesnych: nedosažagice dokonalosti: wnizby mohla
 pokolenie lidstke spaseno byti: Protoz stakym zriczenim
 skerzenež se spasenie kona: poslal gest Bžovž Syna swe
 ho spasytele Swieta/ abyctho skerzeneho živi byli: A ktož
 ma Syna božeho/ ma život wiečný: Protoz on dokona
 legi skerze pravdu životnu/ riedij kralowstwie swe: nezli
 kralowe zemstij: Wnožstwie wierziciecth v wodie w ged
 notu takowu: aby gednoho srdce a gedne duffe byli/ aby
 sobie skerze lastku služili, a cžinili sprawedlnost k Bžovu v
 klidem, bezprizipuzeni bezdecžneho/ ale žmilosti a z dobre
 wuole: Protoz takeho zriczenie každyby miel pilen býti
 aby podle něho rziedil život swuoy: tau sprawedlnostij
 kterež Křystus rziedij lid swuoy: ktož chce život wiecže
 ny mieti: a žžynutie wiecžneho v žiti:

Kapitola Padesata:

A Nie to zriczeni Syna božeho: sažá na Cžlowiek a

Janiij:

w Duffi y w tiele: aby se celu Duffy: y celým sebecem zrye
 bil w milowani božim / a bližních swyche: A w ssa ko tiele
 y mocy geho / aby poddal podkážení zřiczeni geho / aby ce
 ly T slowick zřiczen byl kecti boži: Protož to zřiczeni ske
 ze Syna božieho w w edene pokoleni lid skemu / gest žiwot
 ne etnostne: a za sluhugicie žiwota wieczneho: a w w odie
 T slowicka w towarystwie božie: a esinie T slowicka ge
 dnoho ducha: Bože: mřkost w sřictu snimage o T slo
 wicka / kteraz w padla gest napokoleni lid ske: skeze prw
 niho T slowicka: A w w odij prawy žiwot milosti: T slo
 wicku hledagiciemu milosti: Protož zřawazani w sse
 kteho dnuhu pokoleni lid skemu gest / aby podto zřiczeni
 božie: skeze wieru křtstowu w sřlo: a žiwot gim zřiedilo
 fawoli božie: Nebo mrale wicz gest chowati žiwota tie
 esneho: pod sřienem zřiczenie božieho / kteres se skeze mocy
 fawieske kona: nebudeli potom na dege wieczneho žiw
 ta w blažoslawenstwi: T entot žiwot ryoble žyne / ale
 s nen wieczne o slane: A se zřiczenie božij kteres skeze
 mocy sřogieny w w icera nebo ow sřem patri kca snemu
 žiwotu podle tiele: Ale zřiczeni: kteres gest w w edeno ske
 ze Syna božieho: malo patri kca snym: w icem: a ňkdy
 niez: To zřiczenie die: Ma gice potrm a o dawa: na tom do
 sti mřyter: Pakli se přihodie bezprawú na odewu: a na
 ginem staktura: chceli se kto sukne giti w sauge: opust su
 kni a přiday radegi y plasse kte sřkobe: A poberuli na
 sylim statek raduy se: w iete se nenie stracanie když wne
 bi hožne gřie statek o slawa za ten časny: Protož to zř
 iczeni křtstowo o slawuge T slowicka w w adegi boži aby

Matu: v:

wssicku pečliwost vbuoň vvrcha: niľby nehrzešil psta
 tek cza sny/wierze že genu gest peče o Złowieku: Pro
 tož bezwšseho ptirownanie: gest swrchowa negffie zrie
 zenie skerze Syna Božieho vvedene/ nezli to, kterež mocy
 Swietlke gde: Nebo ono kterež skerze Bezukrysta gde:
 muoň vplně vzdrawiti lidi w Duffi ě w tiele/ vplně spra
 wedlnosti Wobu libe. y Swietu vžitečne: Aniz czo muoň
 pridati ta sprawedlnost/ kteraž skerze mocy gde tem: kte
 rzi se tiedy skerze Bezukrysta: A to zriezeni gimž swiet
 podbezdečij se tiedij sprzipuzenim mocij swietlkych: To
 oni pwięgi a ctnostněgi szasluženim plnij a nesu / A ne
 bywa gie horšsi/ když padne zriezeni skerze mocy: Nebo
 na ywiece pprzeslupniky: gesttoby chcieli mnoho zleho
 cziniti/by se ne bali mocy stogi zriezeni mocij swietlkych:

Kapitola Padesata Prwnie:

G

Esttie wiece te mocę rzečij potwrzuge swaty pa
 wel rka: Protož ktož se mocy ptiwij Božiemu z
 rziezenij se protiwiy: A ktož se ptiwij sami sobie
 zatracenie dobywa gie: Aby to rozumně w zato bylo: ktož
 se mocy protiwiy/ božiemu zriezenij se ptiwij: Tak se p
 tiwij sškodně: když to potupuge. czož mocy podle zriezeni
 božieho gednagi: A cžimbę dlužen byl poslučati mocy
 podle zriezenie božieho/ to posluffensstwie ktožbę zhrzel:
 zatracenie by sobie sam dobywal: Ale czožby ty mocę či
 nily skerze blud/ skerze pychu: a skerze ginu kteru koli zlošt
 przewracenu proti Wobu/ tot nenie zriezeni bozi wnich
 ale pyšna smielost wbelani bludu: a poźiewanie nepra
 wie mocy pti zriezenij božiemu/ a gest w sobie hrziech w

Azim: ruzj

ſchke poſiwanie mocy: Neprawe geſt weſem; Koliwiel
 ruſſi przykazani boſie ſerze moc: wſdy geſt neprawe po
 ſiewani moc; a wſdy hrzeſſi ſmartedlnie: A je wſhrzech
 ſm:tedlny ginał nemuoſ ſerze moc; vbiehnuti/ gedine
 przestupenim przykazani boſich ſerze moc; la komſtwie
 na ſyle/ wraždy/ pomſty gednaga: A je die: Ktoſ ſe proſi
 wi mocy: zatraćenie ſobie dobywagi: To mudry wſdy
 tieſce ma waſiti/ czymbykoli miel ſobie zatraćenie doby
 wati: pro cely ſwiet niemielby ſobie zatraćenie dobywati
 ani proſwuoy ſiwot: Nebo nie genu neproſpiege ſwiet
 ani ſiwot vpadneli proń w zatraćenie: Protoſ ani to p
 tiwenſtwie proſpiege: gimſby ſe mocy ptiwie/ vpadl pro
 to w zatraćeni: A chudemu pał nenie zdrawo takowe
 protiwenſtwie: Niekdby ſe zprotiwij ſlowem nemudrym
 y ſede prońe den nebo dwa wſkła de: a nebo bit bade y ob
 racen prońe: Ale keſſim biehem protiwenſtwie od mocy
 byti muoſ: Kdzy zteto nenawiſti pochodie: je pońewadſ
 od Boſa geſt kaſda moc zriczenie vwedena napomſtu
 hriechuow: Nemali kto waſnoſti wtom: ani poctiwofſti
 ktiem mocem: y hneb przydawa: Potupe takowu moc
 zriczenie boſimu ſe ptiwij vtrſa/ hanie potlina nenawi
 d: j/ mżkoſt má knim: a zleſo ſada tiem panom: A to zle
 ſlepoty muoſ gednati newaſe Boſa wto/ ani tiekſto
 ſlow geſſto die: Zriczenie boſimu ſe ptiwij: A vńeſo ge
 y ako zlá wiece a ſkłodna/ a pćina takieſo ptiweni niekdby
 muoſ byti je genu niekdby nelibe/ niečo ſtane ſe odmacy
 ptoſ niſadnu leſkoſti/ nemá potupowati mocy znendwi
 ſi/ mage zato jeby nepotrzebna: a nebo ſkłodna byla:

Azim: gij:

Kapitola Padesata Druhá:

O Tiet wtomto teške gest protiweni mocy/ když su
odnich spravedliwá prikazowani k poddanym
aby pokoj a swornost mezy sebu mieli: a spra-
wedliwost sobie czinili smluwý sobie drželi: A zapowidá
gim/ aby nižadneho bezprawij geden druhemu necjinil
A přichodieli se mezy nimi yake bezprawij/ aby newšfe
yšned kupánu našalobu nebo našaub biežali ale sami
mezy sebu otom dobrotiwie naložili: a odpustili sobie: A
oni zpychy pošrzegi takowymi prikazanimi a zapowie-
dmi: Tut netoliko panem pošrzegi/ ale y Božie/ nebo ta-
kowe wiccy buoř prikazuje lidem: Protož k tomu mie-
rzice naybliže puogde/ ktož se mocy ptiwý: ztriezenie boži
mu se protiwy: Nebo kte stránce naybliže ztriezeni božie
přiestogic: škrze mocz stównati lid/ w dobre prikazowa-
ni dobrych wicciy a prawych: A přestupniky mocij pu-
de k tomu/ aby przewraceňe nesmieli cziniti/ a ginych ru-
šiti: ¶ Ale tuto gest naywietežie přierzina: proniž se mo-
cy ptiwý mnozie: že gim gi tiežka swyna vkrutenstwim
A že ge dáwý platý welikými: ššacuňky: robotami tiežky
mi: a mnohými bezprawimi: proňež netrpeliwý stony:
repcij: haňegy/ a pošlina gij: a by mohli pomysliti zlee
pána sweho/ to by gich radost byla: A že y wtomto hrze-
šsie netrpeliwý: mštiece se nad swými pány/ a pošlina gi-
ce gich/ a nicz sobie newyřlnu: ¶ Páni šřessie nad nimi
bezprawij gim czjniece: A oni šřessi nad páry se mštiece
Ale to gest tiežke na wahu przewesti/ a to sobie k wuoli
pochoťne pripraviti, kdyžby gednoho Ľzlowieka k to

Prwie Strana:

mie: gestobſz gedni ruktſz geho krmil/ a drubſu geho po
 liczkowal: Nietezo by musyl zwoliti/ nebo krmeni opuſti
 ti: a poličkwo zniknuti/ a neb se krmiti a poličkſy trpieti
 W heli kto v giti vkrutenſtwie toſho pána/ nemieyſz nic za
 nim: A pakli se libi dediny/ a oprawa zapanem: trpiſz
 roboty a platy: a budessli pokornie trpieti ta bezprawij
 přigduť kdobremu: Pakli nebudesz trpielivy: a budesz
 se ptiwiti: repſati: kliceti: nicz tiem neulečiſs toſho nedubſu
 Ale neobrátiť se nato ſety repceſs/ nechceſſli geti doleſa
 weſa a metelice/ zpjw a ge/ ale musyſs placke geti: ant po
 hlavie tepe: Protoz darmo se protiwiſs praudu třeckne
 mu: Nepoſiweſſli geho pokoru/ nic repſanim neoflabiſs
 g: Protoz takymi přieckinami ptiwi se mocy mnozier
 a někteři se y mſti nad mocij/ gleda gice gine mocy pro
 ti nim: Protoz lidee zle ſiwi gſu/ necky Boha wniczemz
 awiz geho chie miei za pána w ktere mocy: Nikdy nicz
 nechſti na něho podati: Protoz takowý lid pobieckly/ a w
 ſſemi ſtranami odeſſly od boha/ zaſluzy ſwymi hrieckhy
 panuow tak vkrutnyck a nemudryck: Jako někdý lid
 Eydowſky: aby ge tiſkli a deali opak dety: a wſſe gim
 ſinili czoſ oni nechſti/ a czechoz nenawidij: a czechoz wždy
 repcyce ſelegij: A z toſho gich hrieckhowe opiet zroſtu no
 wij: aby netrpiece pokornie bezprawij/ zloſtne se ptiwili
 mocy: a tak ſobie zatraceni dobywagi neuſitečnyimi hrie
 ckhy: Protoz tut ledwa pokornij a trpielivy lide: wteku
 zatracenie: Nebo tſz mocy vkrutne napomſtu hrieckhuo
 bywagic w wedeny od Boha: a toliko bezprawij od
 nich puogde mnoſho: ze nebudeli trpieliwosti w lidu: bu

dau se protiwi siem ranám/wnichžto se posmiewa gie
gich bolestem : a neprzestanu proto : že ge bolij welmi:

• Kapitola Padesata Třetie:

G Ale mnozie se protiwi j mocy: y my se ptiwime
mocy zněkterych přiečin:ma gice to zwiery že su
hodne přiečiny: Nebo neprzegé te mocy tu kdez
nenie:a kdez nebude:a kdez byti nemuož : A tu gie prze
gem kdez gest:a tu kdez má byti:a tu kdez musy byti zpo
trzeby:Nebo poňewádž kňezstwo Ciesarske:skerze Cie
sare wswietie zwelebene zbožacene/a skerze Ciesare stie
pene/spogilo se gest sái mocij:a chowá zany sweho zle
ho a pokrýtého žiwota: Tak tu mocz k vžitkó wiery we
lebu/a chce gi wchiesi wwiern:yako wla stnij wiewiery
yakožto takowu dostatečnost wiery:žeby bezte mocy wie
ra w swie pewnosti a w sprawedlnosti nemožla stati:by
gie ta mocz neobšáhela : Ale toho gedine nastřka ya
ko cyzieho lice/to kňezstwo Ciesarske/ poctiwosti božie
a rzáduo geho y wiery:že to wsse dobre stogie skerze moc
to oni prawij: Ale spysse gest to té vžitek:že oni zatu mo
cij břichá swa tukem rozšširugi:a hoyné ge pasu: Pro
tož my wien smysl mocy neprzigimayme snimi: Nebo
to nenie prawe/být takowij vžitcy wiery a poctiwosti bo
ži:w mocy Swietste stáli:Nebo wiera a poctiwosti Bo
hu stála gest prwe. když ta moc kromie wiery byla gest
A zgewně se wierze ptiwila: Ale nynie gsucý podwieru
množa osyedla wierze:y tiem klož se wiery přiedzje v
wedla gest:a mnozstwie křestianstwa w Pohanstwie
obratila gest: Protož my d,eme. že gest to moc swietšká

yakož to ymeno odewšfech ma/že gest swietška moc při
 pyzugiie: Kteražto netolikoby mošla wierze mnoho p
 spieti/ale welmi nemocne řiedie ten swiet wyžo biezých
 a neb wmalých dobrotach:aby owšem nepadl té swiet
 pobiegly/proswu rozmnoženiu nepravost: genž gest od
 wrahl gžo božie odsebe: Protož swietu gest ta moc yako
 zař.ad a pewnost:neyaký welmi mdly zaklad naňemž
 slogie swiet dokudž wietr nenderzi naň genž hory bořij
 a zaklady zemské zřořen wyracie: Protož někdy muoř
 řečas ta moc pozřzeti ten Swiet aby owšem nepadlo
 gedno nadruže/a muoř popásti hřiešnikuo tohoto swie
 ta meczem swym:aby se newylili yako powodeň weliká
 zbrzežuo/swu mnoho nepravostij: Takowe wiecey mo
 cy krotie sňekterych stran: A někdy mnohým zloště swo
 boda a pomoc gest přiečtinu kterež glu gie k vtiešeni
 a neb křbošaceni: Protož daleko gest ta moc od pspie
 chuw wierey:mnohá osiedla a vrazy wierze činiěcy: a
 neb wwođecy: Protož kňezstwo lšawe křziwie naře
 ka nato miesto wierey a poctiwosti božiera vřitkuo Cier
 kwe swate:žebý ty wiecey stály dobre řkrze moc swietšku
 w swem pokogi: A to muoř byti tak yakož oni smysle o
 Cierkwi swate: Naziewa gice wšfecko mnozštwie hřzie
 šnikuw oflicžene Swietem: A žeby takowe mnozštwi
 zlošynstwa byla Cierkw swata: A gestli to Cierkw
 swata-přielišti daleko gi od škutkuow wierey/že gie giř
 wšickni kňezie nemožu vkrotiti ani zřazyti řkrze wicru
 aby stála vpokogi a wprawde wierey:giř ledwa moc s
 meczem s vkrutnošij.pob.čhlost tohgo zlošynstwa něřzo

pozkrotij: aby se nezkażylo spolu: A gestli to prospiech te
 Cierkwe / takdy moc swietla toliko te Cierkwe gest
 kyprawe potrzebna: Ale vyzad knězsky: genzby miel ske
 ze wieru Cierkew swatu zprawiti a vkrotiti/ten odwr-
 zen gest: G knězie negezte chleba darmo/ poruczte sta
 do panó: at oni skrze mecz popasagi kozluo smrdutych
 A wy Synowe Holij sedte kayte se wrolij toho: co ste lid
 klamali o Duffe y ostattky: A panit s meczem lipe v pasu
 tu Cierkew plis drsnu: Nebot gim toliko plezi to dieło
 mocij dawiti: zpupnost neboyatu takowych hriešnikuo

Kapitola Vadesata Cztvrta:

A Le gestie te řeči považime gestio die swaty pa-
 wel: ktoz se mocy protivij / zřiezeni božimu se p-
 tiwij: A ktoz se protivij sami sobie, zatracenie do
 bŷwagie: G Tu sem napřed rzekl ze czož moc podle zři-
 zeni božio chce / a neb prikazuje: tiem činem požrezi
 neposluchagice: gt se zřiezeni božimu ptiwiti: Ale czoby
 to mocz podle bluduow / podle pychy: a podle ginych zlo-
 stij jednala / a neb prikazowala netežo pti Bohu: ne
 bo pudila ktery m bludom: a neb zlostem / tot wisse nenie
 zřiezeni božie nate mocy / ale gest odpornost zřiezeni bo-
 žimu / a gsu gich vlastni hriešhowe: Protož G zlowiel
 protivie se mocy w takowych odpornostech przewraces-
 nych / nehrzešsilby / anizby sobie zatracenie dobywal: Ne
 bo způsma muožem mieti přiekłady otom na dobrých li-
 dech: Na bocho donozor král Požásky pycku sa podne
 sen kázal sochu wysoku w poli v delatiz: a poswieceny sta-
 wne kázal gie včiniti: Wšeliky hudbu a pištbu gie na

Řim: gij:

Dany: iij:

tžest připředwil: A lidi wšsecky naposwiecenij k soble při
 wolati kázal: A když gsu počali pýskati a hůsti načest
 fosse: aby wšsecko mnozstwie padlo przed sochu a mod
 lilo se gie: a křozby nechšici wtom krale poslučhati: aby
 byl wvržen dopecy horziciccho ohně: Protož wššickni su
 vposlučhali krale wtom: gedine třie mladency nechšiceli
 se klaněti fosse: Protož kázal ge wmetati kral dopecy
 horziciccho ohně: A ti mladency přiwili se mocy a nezšře
 ššili gsu: A byt byli krale vposlučhali wtom bludu/bylie
 bý modlosluřami: a vpadliby wbožie hñew: Protož ra
 degisse se odwařili žiwotuow, nežby vpadli wboži hñew
 g. Siny přiekład mame na Wardochewi, a tak to se
 prawij: Tekda kral Aswerus zpañel gest Amansa sy
 na Amadaty: genn gest byl zpokolenie Agag: A postia
 wil gest kolicy geho nadewšsecka kniežata: k traž mie
 gisse: A wššickni komornicy kralowi: klaněti se Amano
 wi: kletagiece naswu kolenu: nebo tak gim byl přikázal
 Cieřarz: Gedine Wardochens nekletal přednim uako
 lenu: ani se genu klaněti: Semuřto powiedeli sluhy kra
 lowy: ti kterzij dwerzie Synij kralowych ostřicřali řtu
 ce: Proč ty gediny nezachowawas přikázanie kralo
 wa: A kdyžto teř genu prawili: a on gich nechšiel poslu
 čhati: P powiedeli to Amanowi: Čstiece zwiedeti setř
 walliby proti přikázanie kralowu: A kdyžto vslýřel
 Aman a tiem se vřisťijze Wardochens nekleta przed
 nim naswu kolenu: ani se genu klaněti: rozšñewal se ge
 welmi: A ztoho hñewu vmienil netoliko na Wardochea
 řahnuti: ale y na wšsecky Židy: A tak dobude powole

Ester: iij:

nie od krále swu Istawu a mnohu rzečij: aby wšickni si
 de/powšsem panstwie Ašwerowu: byli zmordowani ge
 den den by toho byl Wuoh ginał nezmičil: ¶ Protož
 wizme wieru swa tych lidij: ¶ Terakt gt geden Ešlowick
 zawěhl přkazanie krále we: iteho: gessio wšeckyn swiet
 nesmiel odpowiedati geho vsťo: On gediný pošrzal gim
 nechti cti na Ešlowicka hrzešneho wznesti: ¶ Takě
 Kral Antyochus vkrutnik welikey / a wraš Židowšky: Machabe
 Wgew sweliku mocij dogich země: včinił nanich weli
 ke potřenice: a mnohý lid zmordowal znič: a zapowie
 del gim činiti Zakon božic: obrzezowanie dietek: obieto
 wanyj obietij: a řodow přikazanych od Boha swietiti
 nedal: A přikazal gim držeti Zakony: kterež gsu drželi
 narodowe Pořanškie: Aby nechagice Zakona božie
 ho/rownali se s Pořany: A mnozie báznie gsuce přis
 puzeni: s krze geho vkrutnosti: powolili su bludó Pořan
 škym: A mnozie take zlidu Židowškeho: genž gsu vplně
 wieru Bohu drželi: a Zakon geho milowali: zwolili so
 bie radegšse zemřieti: nežli od Zakona božieho odstupi
 ti: A bludy Pořanšky mi pošrzeli su: a ptož gsu zmordo
 wani od vkrutnika: ¶ A protož žtiech přiekładuo swa
 tych lidij znati gest: že gsu se mocý kralowške proti wili
 wtom czož gsu oni podle swyčch bludow odporne proši
 Bohu přikazowali: Ale takowe odpornosti proti mocě
 vkrutnym činiti: neniel cesta leškyčch a bláznivyčch lidij
 gessio gim bázecň włáadne: a strach myli: tiečch wiecij ge
 sťto newiedij přizigduli powrže ge: ¶ Protož tacy v male
 wiecy: nemožu se mocý wzlem ptiwiti: poležu ponij: byt

Dany: iij:

Jim Kazala stolicy Trogice swate twraliti: Byt to moſz
lo byti A przed sochami padati: czo ge tu tiſt cuow bylo
kdyz Nabochodonozor sochu poſtawiw: Kazal przedni
padati: A gedine trzje nepadali przedni: Pane boze ty
wiſa kdot dnes nalezen bude: By pro bazeſi ſmeti: nekla
nel ſe ſſelmie a obrazu gegimu, aby wtom poſtry: ge pri
Kazanim mocij nayhorſſiech: Nebo tu geſt Modla ta
kowa: przewyſſugicie ſochu Nabochodonozora kra-
le, wtiżſſiem bludu poſtawena:

¶ Kapitola Padesata Pata:

O Ake niekterzi Doktoruow, otiech wiecech ſu vci
li lidi a rzuce: Potorni napomenuti ma gi byti
aby niewiece neſli ſuſſi poddani byli: Take aby
hrzeckuow giſch przypuzenim ctiti nebyli powinni: kdyz
by ctiteli wiece neſli ſuſſie lidem poddani byti: Nebo
wiedomo ma byti ze ſtrye poſluſſenſtwie: nie by nema zlee
czineno byti: A opiet ſtemuz rozum geſt: Schiniti zleſho
czoz koliwiek, acz przykazanie weli: zgewno geſt, ze to po
ſluſſenſtwie nenie, ale wiece nepoſluſſenſtwie proti zpra-
wie w neſhodnych wiecech niſadny nenie powinen poſlu-
chati: A opiet Acz ten genz nadgine powyſſen geſt: przy-
kazalby nieco: geſſto od Boga geſt zapowiedieno, a ne
ſo vchiniti branil czoz Buoh przykazu ge: Swateho Pa-
wla ſaud wydan bud proti nemu, genz die: Wycho my
nebo Angel znebe ginał wam Kazal, neſ ſme my wam
Kazali bud pſlety: ¶ Z tiech riechij muoz znamo byti
ze bozij zrzeczenij w mocach ſwietſtych, nema odpornoſti
w woli boziej: geſti ze ſe ty mocy ſamy zprawugie zryſi

Galat: i

zenim bożim/podle wuole bożij: Paſli czo proti Bożu
 przikazugito geſt giſch ſmieloſt pýſſna: a zamýſl blađ
 ny: pti zriczeni bożimu odporný: A ſe wtiecth odpornýcth
 wiececth poſluchati wyzſſicth kniežat: neſ prelatuow/ gl
 giſch ſreziecth ctiiti: a tak ý dably: ¶ Protož položite ty
 to rozumy Doktoruow otom: ſe nema gi poddanij poſlu
 chati wto wyzſſicth: czož geſt Buoſh zapowiedel: Ským
 by páni nawoynny geli: Nebo nawoynny biežij: aby cžinili
 to czož geſt Buoſh zapowiedel bližnim: czo by odnich ne
 radi doma tpicli: Nebo to prikazanie božie geſt: Czoz
 chcete aby wam liđe cžinili: takež ý wy gim cžiníte: A ſe
 by každy chciel odewſſecth aby gemu dobre cžinili, takež
 on wſſemby miel dobre cžiniti: A bieha ge nawoynny cži
 nij zlee takowym odnichžby wždy rád dobremu: A cže
 muž by nerád doma byl, to ginym cžinij zprzikazanie
 panuow ſwycth: Protož ſnadno geſt hýbati przikaza
 nim bożim bezwážnoſti: Ale byt miel lid křeſtianſky ko
 necžne zawrien byti na przikazanich božich, muſylyby
 potokowe kwe giti odmučednikuow: od tiecth mocij zpo
 hanilycth, nehonili by ſe ſnimi iako oſtadem kęzdi kſtur
 mom a kborzenim: k mordom a klupežom: Nebo podle
 wiery radęſſe by ſſli pod mecz, neſlibý takowe wiecť
 odporne Zakonu bożiemu cžinili: Ale tento dobytel bla
 žniwy/wboži wodu omaczeny/ odwrženy od Boža ý ob
 geſho Zakona/wſſecko zlee oradoſtij cžinie, ýakožto da
 wno ſwedenij od Tierkwe Rzymſke, a opiliž zwina kur
 wy wel: ke: kteraž ſkrze ſlawne muže, poſtawiła geſt
 Swiet wkrwi, a wewſſem ſwodu neprawoſti:

Mat: viij:
 Luka: vii:

Kapitola Padesata Siestla:

Rym: gij:

Potom dale die swaty Pawel: Nebo Kniezata
 nagsu khami dobreho skutku/ ale sleho: Tchce
 sli se nehati mocy/ cjiniz dobreze/ a bude se miest
 chwalu zneho: Nebo sluga bozie gest tobie k dobremu
 Tu wssudy wiczyme jako myz ploty zapleteni/ sledieci
 k smyslom Lierke w Rymstke/ Ciesarze wyrostle: Ne
 snadno muszem prawiti tiechto rzechie / podle rozumu
 swateho Pawla/ onichz Lierke w Rymstka smyslujze
 gi whod Kniezata rzedij tiemi slowy/ yakoby oginytch
 niez nepravil nez otiech: skrzenez se ona krawuj: a zli
 dij krew toczij: Yakoby prwe Kniezat w Rymie nebylo
 nez se gest ta Lierke w nastolicy Ciesarzste rozhostila
 Ale ze wssedka slova swateho Pawla powiedena w te
 to Epistole: gsu otiech Kniezatech / kteraz odpocatk
 Rymstkeho Miestla byla whem: daleko pred narozenim
 Kryslowym: kromie wierz w pohanstwi stogice: A okte
 stianech gestie niez nebylo slychano: Protoz zteto Epi
 stoly swateho Pawla Lierke w Rymstka nemuoz so
 bie ginat Kniezat dowesti/ a wierze ge prziesti lecz ta
 ke Kniezata podwieri tche miesti/ yakoz su ge Pohane
 w Rymie miesti/ onichz gsu ta slova w Epistole: Yakoz
 se widij zskutkuow/ ze takaz ona ma: yakaz y Pohane
 magie: Ale ze gine gest pritiecth slowich swateho Paw
 la rozumietize ona mluwij ocyziech Kniezatech wiewo
 nym lidem kteraz gsu byla kromie wierz: A gine gest
 wierziti to/ ze on zprawuge tiemi slowy bieh tech Kniezat
 kteraz vprostrzed wierziciech stala su/ a ucb stati mieda

spolu sginými Křesťiany Zákon Křistowa nasled:
 gicy: Nebo mieli gsu wssickni puogciti: kbyby chcieli: je
 nizadny lid sprawa nebywal gest pussien w wieru: kuz
 by prwe swolil pod Zákon Křistuow podniknuti: Pro
 tož gsuli ty zprawy k nasledownikom Zákonu Křisto
 wa toby mield rozsuzeno býti: byloliby odkoho: Ale zsku
 tku kteryz nasledowal gest Aposstoluo: podle času przy
 tomneho gich přebýwanij: a Kazanij w Azimie Cštenij
 Musyliby puogciti: ze ta Kniezata onichz tuto mluwi
 swaty Pawel byli gsu Poshane: kromie wiery Křisto
 wy, mrtwiece wierne Křesťiany pro wieru: k kterymžto
 Kniazatom zawazal swaty Pawel wierne Křesťiany
 w poslussenstwie z hodnych přiechm/ poñewadž gsu pře
 bywali w gich panstwie A tomu ge wčil kterať se ma
 gi knim mieti opatrnc: s dobrymi skutky s dobrym obco
 wanim: aby gim nebyli k bázni ale snad k wžitku/ aby
 se tak sprawedliwie gmieli przed nimi: yako przed cyzi
 mi v wierze a před temi gestto su páni gich: aby gich ni
 čímž nepořorřilizani gich proti sobie popuzeli sñnewy
 kteru nemudrosti swu: ¶ Ale toto naypilněgssi by mie
 lo rozumieno býti przy teto řeči gestto die: Ze Kniezata
 negsu k bázni dobreho skutku/ ale zleho: A poñewadž su
 byli Poshane/ kterať su mohli znati skutky dobre/ nebo
 zlee: aby se zlym ptiwili: a dobre chwalili: Tiem slowo
 delšie rzeči potrebie gest: nebo rozlicžne muož rozumie
 no býti: y mluweno odobrych skutcych: Gsu ñekteri swr
 chowani skutkowe/ gimž wiera wčij: A ñekterzi gsu ge
 stto beznich y Poshane nemožliby býti/ a neb stati wro

Azim: gij:

wndsti żywota cielesnego: Protoż Kniezata Pohanstka
a zwlastnie Rzymstka: miela gsu znamost dobroty skul
kuow: ze sprawedlnosti/ skrzyżniż Kniezata musy mnoz
stwie rziediti a srownati kprzebywani pokojnemu: A
koli skrzye moc musy przypuditi kte sprawedlnosti: skrzye
niż magie mnozstwie rziediti a srownati pokojne wge
dnotu: A to puogderwotom wktoti wsselike bezprawij: na
syle/ zlobegstwij: swady/ wraždy: roty ssibalste a zbieszke
padachowey cyzolożstwa: To musy kazde Knieze znati
a russiti ty wiecy mocij: Neb by ginat nemozl panowa
ti: pustie costu tiem zlym wiecem: powstalby lid pti lidu
Mieslo proti Miestu: a zshnuloby gemu kralowstwij:
Protoż tot muoz snadno znati Knieze/ kto su bezjaloby
wgeho panstwi: Nebo wsselike bezprawij: a neb krowa
ta nesprawedliwa/ wwodij zalobu a kzyk: A ty wsselky
wiecy musy Knieze: a neb geho wrednik wiedeti a slysse
tuz skrzye moc krotiti/ a skrzye prawa Mieststka onich su
diti: Nebo czoz se kde bezprawneho przishodij/ a neb sta
ne stiem biezie na zalobu/ a saud przed wrzedniky Knieze
cy: Protoż znacie lidi zalobne/ gesslo sobie bezprawij ci
nie/ swady gedna gic: tepu se/ lagie sobie/ ha negie se gro
zie sobie: tepu beti/ a neb slusz gedni drugym: skody so
bie chinie napolu pastwami kradczy: Wyeze gedni drus
Bym russie/ ploty borzij/ przeorugij: przesekaguy meze w
lukach: A gina bezprawij tiem podobna sobielinie/ ze
ny cyzie kadagij k cyzolożstwi: A to wsse k swadam a k
swarom takne: a tiemi wieczmi wszdy biezie zaloby pred
wrzedniky Kniezcy: A nato zalostne pokolenie kysse/ yq

To kwas zly w swyech neprawostech, bezpokoye/ bezdo
 brotliwosti: bezprawdy: w samych dablech przebywaje
 A protoz Kniezata smocij: a smnohu mudrostij: pracj
 he nasaudet musy ty zle wiecy gednati/ rownati: a de
 liti mezy tiem nemudrym lidem: s krze prawa wstawena
 k wkraceni tiech bezprawij: aby mohli panowati pokoy
 he nadmnozswim: ¶ Protoz y mezy Poshany gest w
 zacna ctnost/ ktoz bez zaloby musy mezy lide byti: pokoy
 he: sprawedliwie/ a poctiwie: Nebo y we Lzienie swa
 tym lidem Zacharyassowi a Alzbitie ztoho chwala
 gest: nebo oba sprawedliwa byla przed Bohem y przed
 lidmi: chod. ce we w sseth przykazanich a w sprawedlno
 stich bez zaloby/ tak prawie przebywali gsu. ze nizadna
 zaloba ne byla nalezena nanich: aniz komu sskodili gsu
 aniz su koho horssili: Protoz nizadny nemozl na ne zalo
 wati. pwinu. lecz znenawisti lzowie: Protoz ktakowym
 skutkom dobrym puogde rzecz swateho Pawla: gest to
 tu die: Zie Kniezata negsu k bazni dobreho skutku: ale
 zleho: Lzcessli se nehati mocy chih dobrze: a budesa mie
 ti chwalu zny/ nebo on nemuos se protiwiiti takowe do
 brotic: ale chwali gi: Nebo ta dobrota ctinie pokoy a swo
 bodu Kniezatom/ a mnohych testnostij a lopoty y vsyle
 zbawij ge: Nebo kdyz nenie zalob. nenie potrzebie sedeti
 nasauda puol dne a neb cely den/ slisse zaloby/ swary:
 swiedectwie nerowna gednech proti druzym/ ano sedet
 hedy potiecz se nemozuc k miestu prziwesti nesnadnych
 lidia nedy ropowati musy ogich swady: a owrazdy s
 gnyimi mocmi/ spraczmi a snaklady: Pakli pomsty ge

Zakas:ii

Zjim: xij

ona nadkrym: musy se snimi katowati / az se gemu srest
 ne stiem: Protoz ktost gest bezjaloby wiaakowych spra
 wedlnostech: tent welike brimie a zaneprazdnenie snima
 s kniezat a s ginych saudcij / kterez zalobny lid nane v
 wodij: Protoz oni takym czinem pokoyne a snadne pa
 nugi: kdyz se zaloby vtagi wgich panstwij: Ale kdyz za
 loby vzniknu a krzik se rozmnozie wgich lidu / tedda se
 oni obtiezi niem: Protiece rowna giece / saudiece: rofugiece
 a nekdy y boze gedna giece: Protoz neupada bazei od
 nich natozo ktost gest bezjaloby wgich panstwie: podle
 tiech sprawedlnosty / gimiz pokoyne stogie panstwi gich
 ale wiece chwaly ma odnich y milosti: Protoz prawie
 die / **R**cessli se nehati mocy ciniš dobreze: a budesa miesti
 chwaly zniy: **E**To tak powiedel swaty Pawel ote pra
 wde: skzeniš mošli gsu Poshane w Bizimie y ginde po
 koyne panowati nadmnozstwim / a zried ti ge w takych
 tinech / onichš gi naprzed powiedieno **A** **L**slowiek gich
 cziñe takowu sprawedlnost: mošli se gim slibiti skrze ni
Kapitola Wadesata Sedma:

Hle ote prawde kteraž zwiery Krystowy gest / a
 otiech dobrych skutcych kterez buoš prikazuge
 nenie tak / acž gest swrcthowana sprawedlnost
 žeby gi y Poshane mieli ctiti: ale nezna git gie / daleko gt
 odnich / a progich nemuodrost: zda se gim przewracena
 a sskodna: Protoz hotowi su proni zmordowati nayne
 winnegšsie lidi: A tut nenie rziecy / cziñ dobreze a budesa
 miesti chwaly zniy: Krystus y geho Apostole dobre gsu
 cšimli: a neslibili gsu se niem mocem: ale zmordowani su

Rzim: xij:

Rzim: xij:

odnich proswe dobre cziny: Swaty Pawel dobrze čmil
 wyznawa ge gmeno Krystowo w Azimie a nespilil se
 Nerowi Ciesarzŷ: ani chwaly obdržel od nich: ale hr
 dlo ztratil od nicho p swe dobre cziny. G Zbor ten sprao
 wedliwy w Azimie: kterŷ swaty Pawel přivedl k wies
 eze skrze kazanie czeniesi. A ktemuž psal gest tato Epi
 stolu: Dobrze gest večinil podle wiery Krystowŷ: A ne
 doffel gest chwaly/aniž milosti nalezl v Ciesaruo Azim
 skŷch proswe dobre skutky. Nebo ti Ciesari Pohãstij
 w Azimie: naysprwe Apostolŷ zmordowali su: progich
 dobre cziny: A ponich wiece wylewali su krew tiech kře
 stianuo wiernŷch: za tři sta let a zadwadceti let ty mo
 cy w Azimie od Apostoluw trwagice w Pohãstwi: a
 widoŷ wylewagice krew newinnŷch p gich dobre cziny:
 G Protož tiem skutko kteriz zwiery Krystowŷ su: giž z
 byw a tziery to: kã dobre a budešs mieti chwaly z nicho
 Nebo ti činowe zwiery Krystowŷ: daleko gsu odmyšli
 Kniežat Pohãstŷch: A netoliko Pohãnstŷch: ale y od
 tiech moey pokrytych: kterez podwieru gsu: Nebo ty mo
 cy dawno mrtwŷ lidi sprawedliwe: p gich dobre skutky
 palie stienagie a ginat mrtwŷ zgewnie p k zemie Kry
 stowo: A nynie w tento čas welmi blzko gest k tomu na
 mierzeno: kdyžby Buoš dopustil tiem mocem: mnoha
 krew sprawedliwŷch bylaby odnich wylita. Protož niet
 wiece nemagie znamosti odobrych skutecŷch: kteriz zwi
 ery Krystowŷ su: než yako Kniežata Pohãnska: Protož
 swaty Pawel daleko deli prawdu wiery/od Kniežat to
 hoto Swiata: a diez. Ale my pak mudrost mluwime me

iskoznyj

zy do konaly mi: ale nemuodrost tohoto swieta/ ani knie
 zat tohoto swieta: kterzij z kazeni bywagi: Ale mluwi
 me bohie muodrost/ w tagem swi gessio gi skryta: kteruz
 to gi przedgednal Buoß przedwieky knassij slawie: kte
 reżto gest niżadny; Kniezat tohoto swieta nepoznal: ne
 bo by byli poznali/ ni kdyby nebyli pana slawy wkrizowa
 li: A protoż tu prziejinu naytiejšij oznamuge/ procsby
 ten lid swaty kniezata pohanská w Rzymie mordowali
 Sedine proto: ze ta mudrost wiery Křestowy skryta gt
 od nich/ a niżadny z nich nepoznal gie: ani zginých kniezal
 tohoto Swieta/ ani cely swiet nepoznal spasytele: ani ge
 ho mudrosti: Protoż neuctili su ani sameho spasytele o
 nayprawiejšsimi činj: Acz gest y mrtwe křiesyl: w zdyt
 su geho wkrizowaliza potó kam su odpustili/ z geho ce
 ledi: A protoż tak gest protivna ta mudrost wiery knie
 zatom Poháskym y wšsem zkaženim Křestjáskym: ze
 by ge vplně zkažyla w tom panowani Poháskem: Kdy
 by se gie poddali: musyli by to panstwi nasylne a drawe
 opustiti: ¶ Protoż ten Zbor w Rzymie/ mnohými stra
 nami musyl se gest deliti od kniezal Pohanských: y od
 giných Pohanus/ pswu wiern kteruz gest od Boha po
 znal: A w tom prvotně a zwaššně: ze su podle swe wi
 ry: nemohli se poddati gich poslussenstwi/ w wiecech bla
 dných Poháských/ y ako gini Pohane poddawa giese
 kniezatom bezewššeho swiedomie/ kčemuz koli gich po
 nuknu y knayhoršsimu: Jakošto y Nabochodonozor pu
 dil wššecy lidi y Zidy aby se geho soffe klañeli padagi
 ce przedni: Takę Aswercus prikazal: aby geho wředni

Dany: iij:

Ester: iij:

Ku naywyzssiemu klaneli sekle a gice przednim naswu
kolenu: yako przed Bogie: Tez opiet Antyochus lidu bo
finu zapowiedel cziniti Zakon bozie: a przykazal gim
aby nasledowali Zakonu Poshasteych: Protoz w
Rzymie aby toliko bylo wylito krew swatych odieck Cie
sarzuow Poshasteych welikego panstwie: a welike py
chy: yako koshoz nechcie miec: czoz nayhorssieho zamysle
nebyla gest tak welika pniecina: a tak blizka kwyliwa
ni krew: iako neposlussenstwij takowych przewracenych
przykazowanie tieck pyssnych Ciesarzuow: Acz su nepo
messkane posluchali gich whodnych przykazowanick:
Ale byt se gednu zpijczili neprawemu przykazanie podle
swe wiery: teгда ta pycha tak se gest zakrwawila: ze
mnosha tisycuow krew wylili proto: Jako Aman tak se
rozshnewal welmi: proto ze gedon Mardocheus nechciel
plekati naswu kolenu przednim: ze to zamalu wicz pola
fil sobie: netoliko nasameho Mardochea zstagnuti ruce
swogiale nawssceky Zidy co gich bylo wpastwi Aswe
rowie: westu a w sedmmezietma kraginach: Ezo by
tu krew wylito bylo / pro gednoho neklahenie:

Machabe

Ester: iij

Kapitola Padesata Dsma:

Ale ta pniecina kteru gest wiera Krystlowa y
czinila: naticckh Krzestianeckh w Rzymie: proniz su
vpadli wnenawist Ciesarzom y wssim Posh
nomis gest rozdelenie welike odnich wssimi zwlastnos
stmi: tak naposhaneckh: ma gice wssicka obczowanie nes
pocima yako mizkost a nechistotu: A od tieck zgidh zw
lastnostij se odchylugice: yako zto od nechistot gich: Bo

E iij

By gich zadably magice a w ssecko gich gednanie pobie
 Gle: cestu zatracenie wymawa gice: Protoz malo lidi y
 ti mnozstwie Pohanuo welikeho Miesta Azimlkehor
 oddeliti se statymi odpornostimi a byti vprostrzednich:
 Tekda podle gich zlosti diw gest ze gt kto z Krestianuo
 mohl jim potrawiti: Ale y tu gest Duoh panem byl a w
 ladi y Pohanu y gich Liesari synymir: protoz bezgeho
 wuole nemozli su wlasu swiernych sniti: Protoz y mrt
 weni gsu podle wuole bozie tak y akoz on chciel zkusyti
 sluz swych a slawu gich rozmnoziti skrze czasne muky
 A y akoz wiece nebo mehe widel stalosti nanich: aby spo
 kuffenim veziml prospiech: aby mohli vjiteczne stropietir
 A protoz zichto wiecij muozem juati zwlastnost y
 skutkuow wiery: Kterak daleko gest skryto pred knieza
 tyry przedewsim Swietem: Aowsem przed zkazeny mi
 Krestianu/ Kteryzto zkazency slawni skrze Boga: w da
 blech wstaweni su: Cestu naywyzsich bluduow nazie
 wagic spalenie swe oddatych, genz se Boga dejie ya
 ko malowanij stieny: A odkniezat y odewsseho swieta
 daleko gest skryta znamost a mudrost wwierze Kry
 stowie: Kterez zwierj su: A protoz nizamny toho skryti ne
 muoz poznati gedine podle sameho daru bozeho sswos
 ry od Boga daneho: Protoz gsucy skryta a oddelena
 odporne od swieta y musy byti wzdy swietu protivna:
 A czoz se gie drzu swiet malowanij Boge: to zawniti k
 okurshloze iako k oza nawetbie: Ale tajnost: moc a vjitel
 wiery skryta gi od ocij gich: ptoz opwych cinech wierzj
 vzdaluge se riccy cin d bre: a budejs mieti chwalu mji

: Kory: z

lecz by ten sam zwierzy żyw był: wlozoby chwalu mieli
 wierni z dobrych czynow/ Ale nie z Liefarze Mary:
 Kapitola Padesata Dewata

Protoz gessie k tomu przydawa swaty Pawel
 rzka: Neb sluzba bozi gest tobie k dobremu/ Tut
 natom slowu wssedko ygiffieni Lierkwe Bzim
 ske: y s Doktory stogiu y wssedko knesstwo Liefarske/ wte
 ssenie swe sklada w slowich swatego Pawla: ze gim yt
 tiemi slowy ohlasyl/ potwrdil y ygiffil w wierze Krys-
 wie sluzbu bozicho smeczem pana glawniho Liefarze:
 swelitemu dobremu te swate materzi Lierkwi Bzim-
 ske y wssem gegim Syno gessio se znie rody: aby Lier-
 few swymy Syny prawenswi k rize netrciela/ nebo lu-
 ka bozi mecem gi branij odzleho wietru/ aby nesi zani
 pokuffenie na swem mechi/ aby ona v pologi swate hodi-
 ny rzekala/ rzady bozie a chwalu geho zpiewala a rie-
 dila: Protoz sluzby bozicho s mecem netreskecy nizadny
 neb sluzba bozie gest k welmi welitemu dobremu Lier-
 kwi: Nebo mecz sluzby bozieho/ gestit ziwot pokorny tee
 Lierkwe: Netreskecy nizadny mnozstwie odencus: neb
 su k dobremu Lierkwe: Netreskecy nizadny Rychtatus
 Konffeluow Birziuow Katiow Raskuzuow Sfal-
 law klad Sstipezuow neb su to wsse nastrogowe lu-
 by bozicho/ aby tiem a skrze to Bohu sluzil k dobremu
 Lierkwe: Protoz ty wiecy Raskuzni a Katowske skrze
 sluzbu bozieho/ y su bohatstwie a dostatecznost Lierkwe
 Aposstole a prvotni Lierkew Krysstowa/ nastroge rat-
 kuznie a Katowske, a mecz sluzby bozieho: nosyli y su na

Bzim: Bzim:

Pete se po
 smiwa tu
 to Lierkwi
 Bzimskce:

ſwých hrdlech/nabocych y nãwſſem tãde: y ſuce w krew
obaleni y w ſmrti vſtãweni: progmeno božie: ſkrze na ſt
roge kãtowſke: A nynie ſu k dobremu cietkwe:wylewa
gice krew ſtech/ kãtãz ſe pãiwij Cietkwi/ha negice gegl
lakõſtwij ſwãtokupecke: ſkrze pãwdu Cãſteni Kryſtowa
Kapitola Sfedesata:

První kapitola

Nez geſſtie pãriſtupice k tomu ſlowu geſſto die: Ne
bo ſluſha božie geſt tobie k dobremu: Rozumu
wiercy piſem božich k tomu poſiwayme: Nebo
to ſlowo ſluſha božij/ nemuož k gednie wiercy wzãto byti
ale kãmnoſce: Jakožto piſmo prawi: Zſtãwil ſy zemi y
ſlogit/ zãtãzenim twym trãwãgãt dnõwe. nebo w ſſecky wie
cy ſlužie tobie: Tak w ſſecky wiercy ſlužie gemuryãtož kã
nãgie to czõž on chce: než ta ſlužba Božã/wniež oni cſi
nij libeznu wuoli božij/ za ſluſhãgice blažõſlawenſtwiãta
geſt zwlaſtie: A nemuož ſtãti niãdiež než tu/ kãdež gã gij
vãkãzãl Kryſtus Syn božie: G sine ſlužebnoſti Božã
možã ſtãti neãterymi ſtrãnkãmi y na Cietãtãch poſã
ſtech w Prãmie y ginde A kãem cãinem w ſſeckõ ſtwõreni
muož ſlužiti Božã: kãnãge kãžde to czõž on chce wãnem
mieti: Protož Wuõch chce aby ptãcy doſkõnanie trãwã
li: A ptãk nawlãcãe hniežbo y nanẽſe wãgeczã/ã wyſedi
ptãcãence: y poſluſy wuoli božij/ geſſto geſt cãtiãla/ã aby
ptãcy doſkõnanie Swiãta rodice ſe gedniã zãdrũhych trã
wãli: Chce Wuõch aby lide byli ſkrze rozenie: Protož ſe
na rodecty deti/ lide cãiniã wuoli božij:ã ſluži Božã: A
takõ w ſſeckã wieceã wẽzmiem ſe gemu ſlužij: cãiniãce to
czõž on chce/ã muſſe cãiniti: Protož lide zlij y dobãry ſlu

Jij Bożu: ale welmi nerownie a daleko odsebe wypnie
 wuoli bożie: A zlij wypełnij wuoli bożi a niewieduce Bo
 ga: Wypnij prawu wuoli bożi: Gleda gice swe wuole: y
 wypełnij siem wuoli bożi a posłuzie gemu: Protoż też
 wiecý muozem shledati/ wsięchto słowich swateho Pa
 wla gessio die: Nebo słuha bożij gest tobie k dobremu:
 Tak yakoż zprawnich rzeczy muozem gissime drżeti: że ta
 Kniezata w Rzymie byla su Pohanstwowichz tato slo
 wa swaty Pawel powiešel gest / nebo słuha bożie gest
 tobie k dobremu: A protoż ktera k Rzymstky Cesarz po
 han modlo słuha niewierny: morder: a prolewatel krwe
 swatych Apostolow / y ginych mnożych Krześcianow
 takowý ktera k muoz byti słuha bożie: Takeż berzme ta
 słowa otakych słuhaich bożich: że y takowi nayhorssie
 mogli su mieti weliký stranu wniez gest słuzebnost bożi
 mogla stasi podle tiech wiecý: kterež su naprzęd powieði
 ny: że wżrzieni lidu w sprawedlnostech swrchnich a zé
 skych / rziedecý mnostwie wrownost spogenie: aby pod
 gich opatrnostij mnozstwij naroduow biež żywota nys
 heyssio pokoyne konati mogli: gessio by gina k beznich
 nemogli: A protoż wiałowych posiewanich mocy weli
 ku słuzebnost bożu možu w k azowati nadgine lidi: A cž
 se gina k w slepotie swe bludy mnożymi Bożu ptiwýž:
 Ale siem że skrze rád zemsky slogi w pokolenich lidstych
 słuze Bożu: A gisuli siwi zwiery / teby swrchowane a
 libezne słuze Bożu: Protoż nayprwe zalosice zwieryž
 że sam Buož gest Kral na ymocyne gssie wsscho swieta
 y nad krali wssij zemie panuje mocne: a chce panowa

Rzym: gii

ti nadešsemi: Protož on kralom jako vrzedník pod
 dal gest Swiet Kragny Narody: Jakož die púsno:
 Slysíte Kralowe/ a prikloňte swogi vssi wy gessio pa
 nugete nadmnožstwim/ a libie se wam prwnimi byti w
 zastupiech narodowych: nebo wam dano gest wladnu
 tij od pana/ a mocz odnawyzssiho: A když ste býli vřed
 nicy geho kralowstwij/ neprawie ste sudili/ protož otiezet
 se nawasse skutky: a zepat se nawasse myšlenie: Ta
 slowa prziestogi kralom a Gniežatō wšsie zemie: genž
 to púsno onich wyznawa: že panugi nadmnožstwy na
 rody: A že gest to panowani poddano od pana Boha
 nad množstwim naroduow: a že oni su vrzednicy geho
 kralowstwie: On sam kralom wšseho swieta gt: Pro
 tož škrzeň kraluge/ aby oni cžlowiecky wladli: a rziedili
 to kralowstwie/ On škrzeň muož cžiniti cžož kōli chce s
 tiemi narody: gessio geho nezna gi a necti/ a nebo ge žrie
 diti/ a nebo ge zetrzeti: a šswieta zašladiti progich šrie
 chý: A protož púsno die: Šrdce kralowo wruce boži gt
 a kamž kōli chce tam gim pošne/ naprawo nebo nale
 wo/ nebo wstawij a nebo škazie škrzeňeho cžož chce: A p
 tož znamenitie muož byti sluša božij/ jako vrzedník kral
 lowstwie geho/ služe geho wuoli/ řiedij to kralowstwij w
 biehu šwrchnim/ podle prawdy štomu potřebne: A cž
 šnad množy y nezna geho krale nebeskeho nawyzssie
 ho nadsebu/ Wšak gsa jako pluš wruku ratage nero
 zumie cžo gim ratay šela: A ňěkterzi su take znali wuo
 li božij/ a zdobroty gsu sluzili Bohu tiemi vřzady/ řzidie
 ce kralowstwie geho/ podle prawdy šwrchowane/ řteriz

Mudr: vi:

Prziš: xxi

gsu stali pod Zalonem starým: A ze tato strana nay
 wietzi ma potrebnost gich sluzebnosti hrziecth přemno
 ženy a zafaly w pokolenie lidstem: Nebo tak gest. Wo
 hu ptiwen, żeby nemiel niyakeho zastaweni a trestani
 škrze tu mocz przipuzugicy: netrpel by Wuoh tiech na
 roduow přezlych nate zemi: aniz oni sami mohli by wla
 dnuti tu zemi pro swu zlost: ale gedni druhe by škazyli:
 Ale řdyž on sam kraluge radnimi: a cke aby lide trwa
 li do skonanie swieta: przisadil gest ten flaste ktemu ne
 žituzaby tak nemohl sobiewolne a swobodne křjati hni
 sem swyech šferedstwie rozmnoženych, kterýchž žada ko
 nati/aby se krecili škrze mocz wkrutnu kralow štu: aby
 nemohli tak daleko prospieti w swyech zlostech, žakeby
 čhtieli: Pakli y to lekarzšw: e neprospiege takemu po ko
 lenie přezlemu: Ale possle na ne gine krale: aby yako po
 myge necziste szemi splakli ge ž egich krali. Jakož gest
 to Židom twrdohlawym čjinil, aby ge Pohane zmor
 dowali y s gich krali: a dowiezenie wedili: Protož on
 gest kralem nadewšš zemi: a sam rozumi kterať to po
 kolenie ma sprawowati/ a on sam wuj procž ten Swiet
 wšdy trpų: zanepřazdňeny hrziessniřy pobichlymi: ge
 ššo gedine geho potupugy:

Kapitola. Štedesata Prwnie:

A Ze żeby kralowe Pohansřin wkrutnų wtafos
 wých šiezřch byli sluhř bžjie, to mame žslow
 božich oznameno: Nabochodonozor kral Wa
 bilonsřy byl gt welikř kral, a welmi žly wkrutnik: A pā
 Wuoh przitazal w ššie zemi/aby se peddali mocy krale

Jezeze

Babilōſkeho: Patli by se který způčil / ſe chce pã buoſ
 zetrziti geť ruku Krále Babilōſkeho: Proroť když ſu
 ſe Zide zatvrdili: a nechcieli ſu poddani byti Boſu to
 to geť kaſal mluwiti k Zidom proroťu Seremiãſſowi
 rka: Proto ſe ſte nepoſlučali ſlow mych: ay tot ya
 poſſli a puogmu wſſecky narody odpuoľnočnũ ſtrany
 prawũ hoſpodin: A Nabochoſozora Krále Babilō
 ſkeho ſluhu meho: a prziwedn geho natu zemi / y nabyd
 litele gegie / y nawſſecky narody kterzĩ okolo nũ ſu: y ſte
 pu ge: a poloſim ge naodiwu a napoſhwizdani: a wpuff
 tiny wieczne / a zatratim z nich gľas radoſti / a gľas weſe
 le: Tak geť poſlužil Boſu Nabochoſozor Král
 zetrzew a kazyw to zle pokolenie newdēčne wſſeho do
 breho panu Boſu ſwemu / poloſiw zemi glich wpuffti
 ny a napoſhwizdanie: Aby každy ktož puogde przes ni
 podiwil ſe a poſhwizdal nadnij kka: Proč gi veźnil pã
 Buoſ toto kkaſenie zemi teto proto ſe nepoſlučali gľa
 ſu pana Boſa ſweho: Protož pomysl rozumny ſluſeb
 takowych panu Boſu: A ſe wte ſluſbie boſie neprzetãſi
 zloſt Králowa: Nebo tento zľ Král byl geť / gehoť pan
 Buoſ nazywa ſluhu ſwym: to wiezhowe vneho gľuce
 wyznawa gi: poľorzugice ſe wwiezenij Boſu kluce: Seli
 nil ſy to prawym ſaudem twym: a poddal ſy naſ wru
 ce neprzatel neprawych: a nayhorſſich přeſtupnikuw
 a králi neprawemu a přeſzlemu nadewſſicku zemi: A
 wſſak ten nayhorſſi / pře wyſſuge wſſecky na zemi zloſti
 moſl byti ſluſa boſij w takowych cĳinech: Proto ſe Zi
 de nechcieli ſu zmiľoſti boſu ſluſiti / y ſtawil ſobie ſluſeb

nika krále nayhorššeho aby gemu wtom poslužil a tsem
 Zmorduge ty sobierolne a twrdohlawe Zidyra zkaže
 ge dokonce a neb dokorzen: Nebo wta kowe službie boží
 čím nayvkrutněgšsi gest: tsem naylepe posluži bchu: be
 zewššeho smilowanie zabigegice: paliece: slinagice: cesti
 lupagice: pokusiech setagice: ty trzynie: činieec te nadu
 te a nepoddale pobiechlosti: gestio se net: ce sly deni pana
 boža sweho: A wtom se oznamuge služeknost kralow
 Pohanských: y Ciesarzuow Rzymstých: w tiecech wie
 cech činie služebnosti Božu: činieec hñew geho nadtie
 mi kterzij se ptiwij božu: ¶ Protož swaty Pawel kto
 mu rozumu naziewa ty Ciesarze Rzymste Pohany v
 krutne. sluchami božími: ze su postaweni od Boža: y ako
 vřednicy geho kralowstwij, napomslu hřiechuw a ne
 posluffenstwi mnohých, wta kých naredech gestio boža
 newiedij: nectij: a ptiwij se gemu: ¶ Mayprwe dobroti
 wie rzidij ge: wrownosti a wpořogi: pedle sprav ednosti
 k tomu zzeizenij posluhugicie: Pakli gsu hřiech: ewe po
 wstali křaženi obecneho dobreho: a neb k zkaženi lidu:
 nadtiem su mstili podle Zakonuow Miesstých: a Cie
 sarzských: Ty wiece sširoce su psany: ¶ Protož aby
 rozumiel kto chce: wčem ta služebnost Božu zaleži Cie
 sarzuow Pohanských w Rzymie y ginde: A zet su ty slu
 chy božie: daleko odsluch božich, kterež podle nadege budu
 cie služij Božu w ginych činech než tito: ¶ Protož to wšfe
 neprospiege křezstwu Ciesarstemu ze tu moc pohátek
 wěctli su w wieru: a wlebi gi zana y pilněgšsi služby Bo
 žij w wierze: k obrañe Cierkwe swate: aby gy bránili

odneprzatel gegiecth a odna sylnit uow. aby nezahynula

¶ Kapitola Sfedesata Druha:

Gł wssickni duowodowe: a nebo smyslowe: czo
gich ta Cierkeu sewssemi Doktory ma/ wywo
decy sobie mocz pohancku k obrańe/negsu nam
wiera Krzestianska: Acz by takowych Ciesarzuo mno
go wesslo pod wieru spanowanum Pohanckym/ ptoť
by nebyli wstawitele te wierz/ani zakładawe: Protot ne
ma nižadny od Krystowy cesty odstupati/ a Ciesarze o
gęho mečem nasledowati: Nebot nenie odwolana cesta
Krystowa: proto że gest Ciesarz křestianem: A protož
kakož su przedciem křestiane zawazani byli. nasledo
wati Krysta Bezisse wtrpielivosti a wpořoře/ takež za
Ciesarze dlužni gsu: Pakli su odwręli trpielivost a po
koru pro obranu Ciesarę: teřda su swedeni od wierz
křezę Ciesarę a giž negsu wierz Krystowy: ale Ciesa
rzowy: a on gest mečowu wieru přigal mezy křestiany
y nawedl nani křestianę: Prewę gsu napoliczycęch stali
a napoliczky wykupeni su od Krysta: Ale giž smeczem
stogie Ciesarzowy odplaty cęka gice / A kdez Ciesarz
bude tu oni snim: komu gest kto wierzil: cziem ten bude
platiti: ta odplata gęho bude:

¶ Kapitola Sfedesata Trzetie:

Hle že tiechto řeckij pocatek gť oslužackh boziecth
Tu by rozumu potřebi bylo: zwłáště proto: po
něwadž Cierkeu Rzimskę: wssceť Swiet sęe
go pobieřlořmi zřiezila gest slawně wsluřbie bozie: A
množřwie rozlicznych rot natworzila podwieru/ a při

swiedczila jim zwlasttie sluzebnosti Bohu: Protoz pra
 wa sluzebnost Bohu welmi gest skryta mezy takowym
 mnozstwim mnohotwornym pokolenim sluz Bohych:
 Protoz ma rozumny Cizowiek pilne se ptati natu sluz
 bu Bohu: gessio se mnoz libiti wny Bohu: yako zto syn otcy
 wna degi buduciech sliuow cze ka ge: A ze takowa sluz
 ba Bohu: nenie ginde wkazana lidem/ gedine zwiercy Kry
 stowy ziwu byti: A gessie y to polozi ce: mohu oklamani
 byti nekteri: Nebo Cierkew Rzym ska riedecy cely swiet
 y smnohy mi rotami w spaseni: taket wto miesy wie
 ru Krystowu a w ssecka swa oklamani zawieffuge na
 Krystu na geho slowich/ ze ta oklamani tak su okrasle
 na slowy Krystowymi: pufimy y Duchem swatym: ze se
 zda vplne by ta slowa Krystowa byla: a tak y sluzba
 Bohu zwolena odneho: Sedinet toto zastaweni k gisfote
 zuostawa: tiem ktozby chcieli w takowych tenetich okla
 manie vtecy: ze to mnozstwie rot kzywych/ ktera k swe sluz
 zebnosti slawne Bohu wedu: Zakony powysene knim
 wymysle gi a welmi se na slowich Krystowych zawieffu
 gi: a Duché swatym jim barwu dawa gi: ze se zda gich
 sluzba Bohu vwierze Krystowie: yako bleskwe swietla
 Angelskeho: A ze w ssecko mnozstwie to wyrosle zle cier
 kwe stiami sluzbami. W to chyba: ze gi dalko odflapie
 gi Krystowych: a od geho prikkladu: W swiet a w kst
 chy se pliso w ssecko zapletlo wpychu, w powyseni: w sa
 komstwie/ w panstwie: A proti wensstwie k rize nechty tro
 pieti: W ssecko chce bia od sebe, zlec zazle ciniti, mocy pro
 si mocy gleda w ssecko mnozstwuy: Protoz y akz koli sluzi

Bohu/wszak tak nechcie sluziti ya'oz gest Krystus pri
 kazal: a prik'lad na sobie dal: A prik'zal tiem ktoz chie
 gemu sluziti r'ka: Ktoz m'ne sluzi nasledugi mne: a k'dej
 sem ya tu y sluzha muoy bude: Protoz sluziti Bohu zwie
 ry Krystowy: gest nasledowati geho w'trpecliwosti, w'po
 forze: w'chudobie, a w'pracy spasytelne: To gest tak z
 w'lastni wiecz ze gu Swiet niyaki nemuof poyatu: a m'
 przigiti/ani zadny zly C'lowiek/ gedine zwoleny geho:
 Nebo stogi ta sluzba Bohu/w'prawem milowani Bozim
 geho/ swiet nem: ani zna: ani geho w'se przigiti muof:
 Nebo gest naplnen zlych milosty/ p'w'nych milowanie
 boziem: yako sud nechisty spomygemi smrdutymi: ne
 Bodi se k'winu nowemu: Tak sluzeni Bohu, podle milosti
 poddany gemu byti / a w'uoli libeznu geho w'tom cziniti
 tohot Swiet nemuof znati ani pr'igiti Protoz praw'a slu
 zebnost Bozie totot ma w'sobie, zet lidi odluczcie odew'sslech
 wiecij possk'wrn'nych tohoto swieta y tiela a postlawij
 ge w'prawe newinno'sti: swiedomie y ziwota / podle zpra
 wy Krystowy/a podle przykladu geho C'line w'sslech y
 sluzby Bohu wz'dalugie se odteto: nebot stogie natielh li
 dech spossk'wrn'nyim srdcem: a sprzesstowenim prik'aza
 nie Bozich: a stogie nazlych smyslech p' sem a nazakla
 du lidij slowutny h: Kniezata a Bytierzstwo zmalowa
 ne wier'y ma zalozeni swe sluzby: na Bohanu C'iesari
 Rzym'ske Nero. vi: A natom se zakladu twrd'a w'swe slu
 zbie tiemito slowy swateho pawla onies ted' recz mame
 Zie sluzha bozie gest tobie k'dobremu: Nebo k'nemu y C'
 geho namiestkom tu rzecz swaty Pawel powiedel gest

Jan: xiiij:

Rzym: xiiij

Je oni smeczem bohu sluzili su: yako vzednicy krále nay
 wysših: A wšecky Mnichy vřtvo nadawoych Mnis
 ſſich ſlo.vutnych, kterzi su gim ty Zakony zwlaſſtie za
 myšili magie nanich založeni ſlužby ſwe Bohu: A gi
 ne mnozřtvie na Papeži a geřo Zanicch rozmnože
 ných: magij založenie ſlužby božie:

Kapitola Šſedesata Čřtvrtá:

Přtó wiece die ſwaty Pawel otiech ſlužebnicch
 Pakli zle vřinils boř ſe: nebot nedarmo meč
 nořy: nebot ſluřa božie geř ſmřitel ģněwu božieřo ma d
 tiem křo; zle čřinie: A tak ģt ģiř zřewno / eřo ģt tuto Š
 Pawel powie d e l wiernym Křeřřianó o Pořanu Cie
 řarzi Pzimřken: zřriečřiny ģodne tiech Křeřřianuow
 to ģiř geř na řře wlařřnie: eřoř ģi byla dořřatečřnoř po
 řanuow Křřiezeni ģiech: To ģiř geř dořřatečřnoř Kře
 řřianuo Křřiezeni ģiech: meč Cieřarě Pzimřkeřo pořa
 řkeřo: aby ſlaw a ģiech mrawno byla wymieřřena řře
 moc Pořanuow. yakoř y pořane aby zle necřřinili boř
 ce ſe mečře: Ale ře geř to powie d e l ſwaty Pawel tiem
 wiernym lidě: zřriečřiny potrezbne ģim: tak řakoř ģim
 pleřřelo wřo přečřwani meřy pořaně: a pod ģiech mocij
 vkratnu: Neaby wnič ģedine wřom dobroty ořřieřřal:
 aby bořice ſe mečře Cieřarřowa: dobre wiečy čřinili a
 zřečř ſe čřowalimebo toby mala dobrota byla: pořaně
 podobna: dobre čřinili řřbařeč mečře Cieřarřowa: aby
 proto dobre wiečy čřinili a zřečř ſe čřowali: Był ſwaty
 Pawel newie d e l lepřřiřo založeni k dobrěm čřinom w
 tiech liděch: aniř by ģiech mořł vřřitečřně řřpařeni wie do

Pzimřij

Rzim: viij:

brocie meczowe ostrzeżati/ aby toliko podbázní meče slo
gice rziedili se w dobrotie Krzestianske: Nebo naprzéd
w Epistole psal gest obázni prawie gim: że su tak prwe
Podbáznij stali/ y die gim owyzšsie dobrotie: Nebo nepři
gali gšte Duchá služebnosti opiet w bázni/ Ale wzali: sie
Duchá zwolenie Synuow: w niemžto wolame otcze otké
Protož wíedel gest že w nich gest založenie Duchá milo
šti synowške aby yako Synowe zmiłosti otcé nebestkeho
dobrze činili: Nebo gedine takowij činowe dobrzy/ libi
se Božu a státcie kšpáseni: Ale ktož ostrzeža dobrotę
pžazeň meče / ten ostrzeža žiwota tielesneho odzabitij
meče: Protož sem řekl: že swaty Pawel magé wíech
lidech založenie lepšsie žboža k dobrým činom: toto zpři
činý powíedel gest obázni meče Ciesarowa/ glikožto
zewnitř přieleželo gim opatrnost/ zwlaštie dobrotę p
pany podnimitž su obywalí: Ale by ti lide byli wzemi šli
bene/ yakož su býli Synowe Izrahelšstij sprwa w swo
bode: nema gice nižadneho pana swietškeho spravem
kralowým: nikoli swaty Pawel teto zprawy nepsalby
gim/ aby se bogice meče/ dobre činili a zleho se chowali
nebo k tomu aby se odzleho chowali/ a činili dobre: Při
liše dokona ti zprawy michti su od Apóstolow: což koli
šlusie k dokonalým skutkom dobrým: y k ewšselike pocti
wošti božške bezpuzeni meczoweho: Aníž by w take swo
bode lidem božim swaty Pawel wšlawil krale spano
wanim Boháškým: a gich prawem nasylným: Nebo
i: k: vii Samuel prorok želel gest takowe wíecy/ kdyžto lid nemu
dry žido.ršky: newáže te swobody kternž gest miel bež

i: k: vii

Kralcy chcieli vždy kraliky sjecho právem: Protož tuto swaty Pawel przycizny klade nalidi wiernie: bazeň mo-
ry swietste poňew adž su gich pani byli: a oni w gich
panstwi mieli su časne zbožie a przebywani swe: Pro-
tož aby zanimi przebywali sдобrymi skutky bezjalobŷ
aby nižadnu zparnostij gim se nezpiczili, ani czo žalobne
ho przednimi gednali: Nebo oni chciece pokojne pano-
wati nad mnozstwim: proto meč nosy aby pomstili žalo-
by smrtij: kterazto žaloba k smrti odsuzena gi gich prá-
wy: Protož pohane bogice se smrti: a neb gine pomsty
odgich meče, y nesmiegu přestupowati práw Kralo-
wych: Protož oni tým činem pokojne panugie, držiece
lid podbazni meče: A tak y božu sluzi gelikož mstij nad
hrziechy: a siem take zachowawagi pokolenie lidste
padle, a vždy padagicy, aby mohlo trwati nazemi pod-
le časneho žiwota: a siem weliku sluzebnost božu činie
ostrižagice tech pokoleni pod meče, když ge on tchot mie-
tironť wij, pč ta pokoleni wpožastwi zadržena chce miti

¶ Kapitola Sfesata Pata:

Alež y lito gessie podwiernu slogie wsleposie, skas-
du newieru: skazdym přestupenim: gedwa pod
mečem držani suce nazemi slog e: Ont wie cžemu gsu-
gemu taka mnozstwi nemilostiwych: powffe čas y swiet
sebu zanepraždnugice: ¶ Protož tuto swaty Pawel
wiece ostrežieha dobre lidi: aby gim sžalobu wruce neu-
padli, a gich meče nase newwedli: Nebo sškodliwiegssi
wiece bylaby wpađnusi wruce newiernym lidem: siem li-
dem kterzij se zwiery včie takowe dobrotie: aby smy bez

žaloby byli przed bohem y przed lidmi: Ale by ta žaloba na Pohanach byla: nebo žaloba newiernych przed newiernymi nenie takowe popuzenie: Ale tuto netoliko hnew proti wiernym pżalobu, ale gt y horssenie newiernych: a pohanenie wiery odnewiernych: ¶ Poñewadz wiernij zwierj dobrocie se veziece: pada gie wżaloby, kte rez y pohane nenawidij: a mstij proni: tym zlešcie swu dobrotu przed pohany: ¶ Protož S: Pawel ty wiece zna ge: zo ezinie žaloba srogocy nawiernych přednewiernymi: tyto wiece wiernym kopatnosti psal gest o mocy kniezat pohanstych, aby se pilne chowali žaloby před nim: te kteruby mecz gich na se wwedli: dokudž by mohli gich wuoli eziniece/odwuele bozie se nepořnuti: A naye wiece aby wiernych ta přieczina ueodtrhla odposlussenstwie kniezat pohanstych ¶ Takoz napřed powiedieno gi se swoboda: kterez su wiernij dosahli skrze křysta Bezisřeaby jim nebybala odposlussenstwij kniezat: yako by ge křystus y zmocy kniezat wyswobodil: poñewadz gest ge zmocy dablowsy wyswobodil: y zbrzemene Zako na starech: A siem tak myšlece oswobode welike skrze křysta, podle tiela pohřdaliby y kniezaty: a spieziece se jim ořhodnym poslussenstwim: Kterez by knim mieli zachowati/ wpađliby jim wruce: a ztratiliby swobodu kterežby křici neradnie dobyti: snadutim duchu a srušse nim zřizeni boži: Ktere w mocach swiestnych srogic: k tomu su tyto řeči Spawla kwiernym lidem omocach pohanstich

¶ Kapitola Sledesata S liesta:

Gože giž su naše mocj pohanske: ptož se gich drži

křehj Liefarzšćj tvrde yako brzešu / nebo su zanims
 vřlali cestu swym rozkořsem a swoboda tielesnym nad
 pany: A tak gsu se stu mocj řlali přiezřnj tielesnu / se
 gim nic nenie potrebi teto zprawy: Křem gest swaty pa
 wel veřiml k Šboru wicnych: w řzinnie přezbywa gja
 ciech pod mocj Nerowu a ginych Liefarzu Pohan
 řkych: Nebo gřz nenie tiemto řzicy: Lřcessli se nebař
 mocy řin dobre: tak / gedno proto: že su křehj řkye Lie
 farze dořařli mocy řwiesřke a sami su se řdelali pany
 mnořotwarnymi: Aby byl pán Papeř: Kardyńal pan
 Legat pán / Arcybřřkup pán / Opat pán / Probosřt pan
 pan Fararz: A temierz wřřicřni řřtie mocy pořiewati
 a pani byti / proto ř se gine mocy nebori zle řnice: Nebo
 se mořu braniti swu mocj: mocy sobie přiwne / a mocj
 moc zřřnati: Proto ř nepřřřřupay swaty Pawle řnim
 řřka: Pakli zle řřinřř boř řř / Nebot nedarmo meřř no
 řř: Břř se prořwu řřost niřadneřo meřře eřřieřo nebori
 ma gice swuoy na obranu řřřieřno swyř: aby řř ni
 řadneřo meřře neborice: pařřati wřřeřky řřostř swoba
 dňe řmiele a bezřřubn / řřew řřwie / eřřolořřřwie opřřřwř
 řřodowanie / řacierzřřwie řřwatořřupeřke: a wřřelře ořřla
 mani řřidn ořřře y ořřřařřy: ¶ A dřeřře proto nenie po
 trebie řřicy: Lřcessli se nebař mocy: řřin dobre: Nebo
 tak su poyali moc na řřwu řřrana / řřwymi dobreymi řřřř
 řřře gřz ta moc nema gim prořř řřořřyřř: zpręřřřapenie
 dobreřř řřřřřřřow: poňewadřř řřine řřřany nema na dę
 ge řřřwemu řřa řeni: gedine toľřo řřře gřřch dobre řřřř
 řřřřřře gřřch řřře řřřřřře řřřřřře řřřřřře řřřřřře

Řřřřřř

gina nabożestwi: Nato nawsse zpolecha ta moc swym
 spasenim: netoliko natomto swietie: ale y potomto żywo
 tie: když ostupij dopetla w oczistecz: Tu gsu giż plnu na
 begi zawiesyli na gich Affeck a nawiecznych pzbach
 ze oni wiecznie žane zpływagi Zialtaie za gich Dusse a
 wšdy ge konieczne wyzpywagi zpetla: A natu na begi y
 zbozie gim pridawagi / aby tiem sylněgi modlitby gich
 tably k Bohu za Dusse panske / czym sctiegssibude bti
 cko knczské: Protož giż ta moc nema proć hrozyti gim
 žeby opustili dobre skutky: poñewadž ge zpetla mehu
 wykupiti swymi dobrymi skutky:

¶ Kapitola Sfesata Sedma:

P Protož giż ktiem slowom hledice: která su zpřiči
 ny potřebne: swatý Pawel powiedel wierným
 Křesťianom Křystowým w Řimie přebywagícím: o
 mocech pohanských, která ony stogi s mečem kupom
 stie zlych a křizezeni lidu odporneho dobrotie a sprawe
 dlnosti: przinaymeň takowe bezniež potoleni lidské ne
 mohli by trwati nazemi nadluhe časy: Žie pak to po
 wiedenie swateho Pawla: otiach mocech pohanských
 gest založeni mocy tiech: onichž se zda že su křesťianske
 a že tak magie wieru křesťiansku s mečem prowesti:
 aby gducy nadluhe časy nepadla ni kdij w blato: když
 by gie moc cesty neprazdnila mečem: Protož aby tak
 w gistična byla k wžitkom wietry mezy křesťiany: tak g
 mocz ta na Ciesarzi Řimském na pohanu založená:
 To wtwizenie a pewnost ma strže Doktorý narymude
 rze gssie naryswietiegssie, a boha narypůhgegssie, kiczižo

gi na yprwe wwiere mezy Krestiany zaklada gi natom
powiedienie swateho Pawla o mocach poħanskych
na Cisarzowi Nerowi a poniem na ginych zalozenia
A potom gi odiewa gi pie smy Zakona stareho y nowe
ho: tak hoynie/ aby wwiere Krestianske stala tak wzite
cnie a poztwierya ko ktory Aposstol: rzidicy pomsty a
Boge podle pie sem sobie przyprawenych skrze mudre doł
tory, acz pak newidime by ktoreho nasledowala zakona
ta moc: w pomstach a neb w bogich, nez ma wni zalo
zeny a kż chce a yalż muoze wiece a neb menie zaslu
puow mieli sobie na pomoc: tak tepe a zabigij

¶ Kapitola Scedesata Dsma :

A Te k tym potwierzenim ktoraż ma od Doktoruo
ta moc pozname w swaru: ktory gest ssel mezy
mistrem Bilgim w Bazyley a mezy kniezem Mikulassē
Biskupem pieseckym na ten artykul o kazeni kricchuo
ktora ke duowody a mocy skrze Doktory a gine rozumy
czynil gest ten mistr Bilgi wydany od zboru pti kniezy
mikulassowi, Tich wiecey niektery diel powiem: aby ty
wiecey lepe poznany byly ktorej gsu se tak dawno skalyz
ale nekrye duch muoy die pan gŹ die mezy mnozymi
duowody Mistr gilgi: Sie zakon kdsy muoz mstiti nie
ktorych wiecej: skrze mocz przypuzugiacie sluffnie smrtij
a wtom neprotiwi se zakonu czenie. A toho gest duwod
tento. Nebo wyklad die na slowo Neza bies: ze sandce
nezabige winneho: ale Zakon ponuka ge a neb v kazne
ge to: ze mocy sprawedlnosti sluffne gest. Nebo by niazd
nu mocy toho nelsuffala ycziniti: nadarmo by dorzekl

Deuterij wyklad Protoz muoz Buoz zabiti:poniewadz gest roz
 mnozitel ziwota y smrti Jakoz sam prawij: Ja zabim
 a ziva uczinim: Protoz kralowe gimz Buoz puogcil
Bzima: i: gt aby kralowali to mozu uczinili strze sprawedlnost
Bzim: rii to gest smrtiti: Takez k Bzimanom die, Zie ktoz czinie
 takowe wiecy: godni su smrti: A osudcy die: Zie darmo
 mecze nenosy/ w tom bohu sluzie: Protoz kterez gt buoz
 odsudil k smrti: muoz sudce sluffne zabiti: A zwlaffne ty
 kterzisto Zakonem bozim odsuzeni su k smrti: Jakoz die
Luce: rix: Czenie/ Neprzatecy me kterziz su nechcieli mne abych
 nadnjimi kralowal: zbite ge przedemnu **G** Poto przivo
Cypryan die Cypryana: kterz mluwi nato pismo stareho Za
 kona: gest to buoz przykazuge rza obcy: Slyffiffli wge
 dnom z Miest twych/ a a die geden druzemu: Podme a
 sluzme bozom cyziem ztepa zabis gego: wffickni kteriz
 su w Miestie ranu mecze zabigi gego: To wykładage
 die nato slowo: Przykazanie pamatuge Matatya so/ z
 bil gest ty: kterziz na oltari modlam obietowali: A po ne
 wadz przed prziestim krystowym tyto wiecy przykaza
 ny su: mnozem wiece pogego prziestij magy zachowa
 ny byti: Pakli kto die/ ze gest to sandne przykazanie: gest
 to gij nema zachowano byti nebo gi ymrezelo: Ale bud
 to ze tiem rozumem poniewadz sudne gest nema zach
 wano byti: ale gelikoz ste strany ze gest w zakone nowe
 zalozeno ma zachowano byti Jakoz gest gij dowedeno
 steci swateho Pawla: ktoz čini hriechy godni su smrti

G Kapitola Sfedesata Dewata:
G Niz pak swaty Augustyn o Miestu bozim mluwie

stawil se wekrowi y die: Koby kto zabije bŕwa sprawedli-
 wie zakon zabigi geho: ale nesudce: Swaty Geronym
 die: Nenie vkrutnost hrzicckuow pro boha mŕstni/ ale mi-
 losliwost: A ze omŕŕŕeni smrti mieni: zloho gest zgewno
 nebo gest predlozil pomŕsu Finesowu a Eliaŕŕowu her-
 liwost: S simona kananeyŕkeho, kteryz hadwa czar-
 deyniky obniwe hady poslal gest, pro Petrowu smeleŕt
 na Ananyasse a na Zafiru: Pawlowu wŕŕawicznost
 kteryz to Elmiasse czarodegnika potupil gest: a potom
 tato slowa przydawa: Gesli ze brate twuoy, nebo przie-
 tel: a nebo žena twa, chcieliby prawdu potupiti, buď ru-
 ka twa nańe, a wylis krew gich, to Geronym/ S hrnu-
 li starzi plniztrawu mečzi aby krew lachen nebyl: a gis
 se tuto sŕchli s onoho sluchy boziho smeczē vproliti krew
 Gis brate na bratra y napŕitele muze proti ženē popu-
 zegi naprolicie krew kterzij prawdu postupugie: a nynie
 rziedky L ŕlowiek nazemi žiw y ostalby: podle gich vče-
 nie/ nebo su nazemi prawdu potlacili wŕŕickni: Swaty
 Augustyn ochorze bozie mluwie, stawil se dole nizko diez
 Eliaŕs mnoze smrtij zbil wlaŕŕnie ruku swu: a ohnem
 od Boha vprossenym / okteremzto zgewno gest, ze gest
 byl Duchem swatym naplnen, y akoz se cite o Janowi
 Krztitel: ze on przed wyde geho w Duchu Eliaŕŕowa: A
 gini mnozie swietij welicy: tymz Duchem radice wicem
 lidŕskym: newŕŕeteczne toho su czynili: Tu gis Duch swa-
 ty a swatost welikych swatych, odwiera ranu krew: ec-
 hoŕ by se wrazedlnicy swelikymi hnewy nekdy poleklic
 tu nańe Duch swaty ruku wzhlada, aby se nalekagice

krw zlidij cedili: **S**waty Jeronym die: Ktoż zle zabi
 gie: gelikoż su zlij: a ma přiečinu a neb moc zabiti: aby
 zabil nayhorššie: sluša boži gest: Blaze nam tiech sluch
 kterež gest tak Duch swaty wysedel:

Kapitola Sedmdesata:

Azechorz:

Swaty Azechor die: Branie se a neb zapowieda
 tijnito przikazanim: nezabis: aby každý swú mo
 cy zabiti gineho nestrogil se: ale nepřikazanim **Z**ako
 na winne smrti wydati: Nebo ktož zgewne mocy pozie
 wage przikazanim **Z**akona/ zle treskce: a niž toho přika
 zanie nezabis přestupniť gest/ ani odwieczne wlasti cy
 zie gmien bude: **S**waty Augustyn o Miestu božim
 mluwie wekrwi se káli zka: **A**ytieť když posluhuce mo
 cy/ podniež zprawně postawen gest: zabi **L**idowietka: ni
 žadnym miesta sweho zakonem winen wraždy nebude
 ale gedine lečto včinie/ aby nezabil winen bude přika
 zani opustiw: **A**ytieť ma **Z**akon aby wždy zlec lidi bez
 milosti zabigel/ pakli se slituge: přestupniť **Z**akona bu
 de: tot prawi plny: **D**piet swaty Augustyn die: **Z**ie Duó
Dawiduow poko ge nemošl gest mieti: leč gest **A**bsolb
 vřassen: y die: **P**oñewadž musij swatij zgewne boge po
 dle mocy weduce: nebyli su přestupnicy toho przikazani
 nezabieš/ **A**č koli nadněktery mi hrziešniky mstili gsu
 hodnu smrtij: **P**rotož když **A**ytieť mocý swe posluhuce
 nenie winen wraždy/ gestli že przikazanim gegim každe
 ho hrziešnika zabie: **P**oñewadž wraždniť a smilni
 ty zabiti nenie wylitij krowe: ale služebnost **Z**akonuow
 když pokoy **L**idowietki swato gedna se/ když oni horliwo

ſi maſty Ciarkwe ſwate zapaleni ſuce klete, a wraże
 dlnity zabigeli ſu: A ſciem neſudie ſez a neb nema gi ſu
 zeni byti za wraże dlnity: Ztoho zgewno geſt, ſe zlych ne
 toliko mrſkati, ale zabiti ge ſuſſi. A Ciety ginych duo
 woduow mnoho geſt przywól ten Miſtr Bilgij: w rde
 moc ſwietskū vprolewani krwe ſkrze Doktory/kterychz
 ſem ſektery dieł tito popſal/ genz by bylo nacž hledeć
 by byl kto: Kamt geſt krew ſaħla mezy křeſtiany ſkrze
 Doktory: A ſe ti Doktorowe/ ktera k poli ſwobodne a ſi
 roce wylewani krwe dowodili ſu mezy křeſtiany/ wſſak
 ſe wtom ſmýſlnie tara ſugi/ a obrady takowe czinie w
 tom aby gim nižadny zaſle tiech wiecuj ne pčezel: May
 prwe Kralom knieźatom, Rytierzom a Rychtarzom
 a giny m, Raſhuzny m muźom: to przykazani nezabiſz
 s oczu ſu vprazdnilu/ aby zabigegice/ ne bali ſe przestup
 nicy geho byti: Giny Zakon k zabiti w ſlowich Kryſto
 wych a Apoſtollſkych poloziw ſſe tu: Geſto die pan Ge
 ſiſ Neprately mē, kteryz gſu nech tiel abych nadnimi
 kralowal: zbite ge przedemnu: To giż przykazani magi
 ſameho Kryſta: aby zabigeli neprately geho, ktoſkoll
 gemu neprzege/ aby žiw neoſtal: A poſtawiw ſſe tu moc
 natom przykazani ſpilnoſty to oħańegij ti Doktorowe
 aby po zabiti wraźda nanich neoſtala/ ani hrziech w
 raźby naſwiedomi: ale brz naplnenie Zakona a ſlužeb
 noſt Boħu: A tak chij vcziniti Boħa ſedwiema vſty
 aby gednem i rzeł Nezabiſz/ a druhy mi Zabieſz, kto
 by wiedel czo Boħ chce/ poloze dwie ceſtie ſobie/ od
 porne lidem/ wzdaluget ſe to odńeho

Zukazigi

Kapitola Sedmdesata Prwie

Dobře se tara sugi proti swem včenie owyliti ke
 we velikými a slowutnými muži: a o wysoku
 swatosłwa tiemi genz su byli plni Duchá swateho: A ti
 swym a rukama zbili su mnohe: newšfetečné to gedna
 gice: a tak su Duché swatým zapečetili wšelikú krew
 czo gie ta Cierkew prolewa a czo gi plewagi milowni
 cý gegi: zapaleni suce horliwostí gegi: zapoťoy swate
 matky Cierkwe te wšelike krewi Duch swaty žily otew
 rzel: Protož aby ti duowodowe Doktorow, sluffie a gi
 stie stáli mezy křesťiany: mudrze su založili Zakon kgi
 stotie swych včeni wslowiech swateho Pawla: gestto
 mnohe hřie hý wyežitage d e: křezto poznawšse špra
 wedliwost božineurozumeli su: že ti křeziz takow e wie
 cy čnie: hodni su smrti: Tu čhtie mieu Doktorowe žeby
 to ržka/hodni su smrti: tujm wydal sud napřezstupniky
 a tak otewřený Zakó zabigenie: Ale takbý y nase súd
 smrti wydal: byw veliký ptiwnik křestuwow: hoden byw
 smrti y pekla: Jakož každý přezstupnik Zakona božie
 ho/hoden gest smrti y pekla: A gestli že křestus Bežiš
 poslal gest Pawla swateho nato, aby pwołal napře
 stupniky šaud smrti: y kdežby myšto mido poľanie: t ne
 muž wšfudy wšfety lidi hodne smrti y pekla wolal ge
 swaty Pawel: aby poľanie činili: klada se gim napři
 kla: že gest byl wraždniť, protiwnik a že nadnim křy
 stus Bežiš wšfiku šepieliwost: przigaw geho
 namilost pronaučeni tiech křeziz magie wwieřiti wšy
 na božiho/a poľani činiti zato: gestto su zaslužili smrti

y pekla: Prolož wydan sa naprzyklad kagicym hrze
 snikom nepodobne by na ne saud smrti prowolal: Pro
 tož Doktorowe nepřwe založeni magi kmetwienie lidij na
 tich slowiedy a zakon z nich vczynili su kwylewani swo
 bodnemu kwe: a p̄bedili se za k̄o vřednik̄o wffel. ke kwe

¶ Kapitola Sedmdesata Druha:

Druhy dudwod o vředniku kwe: take zawieffen
 gest nate rzeczi swateho Pawla gestto die: Pa
 eli zle cziniso boy se. nebot nedarmo mecz nosy sluska bo
 zie gest mstitel hñewu boziho/ nadtiemi gestto zle cziniez
 Tut niez Zakona gisti gssieho nemohu te mocy podda
 ti než toho: kteryž gi Nero Ciesarz Poha sty w Pzimie
 sa drzel: Ne do onem y ogumy ch Ciesarich to gest powie
 del S Pawel wyznawa ge ze on gest swym meczem
 sluska bozie: a mstitel nadtiemi na kterež se buoh hñewa
 P on sam rozhñewaw se na pawla smestl i gemu gla
 wu: ¶ Než malat gest nasse teč proti široke Cielkwi
 a proti gegim Doktoro přemudrym: Onat snimi muoř
 založiti na čem chce mrtweni lidij: Poñewadř sprawe
 oliwe lidi pali p̄kazani Ctenie teřda vnij wreku saud
 smrti: proti wšsem k̄tož gegie kurewstawij obmazugij, p
 tož snadne gest vnij Zakon založiti na Nerowi Poha
 nu/ kewšfelikemu wylewani kwe a nazwati to založen
 w Zakone newem wnauczenie Apossilskem: A wtom
 wstawili vředniky kwe wwieře Krysstowie: a tu ge vře
 stiti se tak mstiee: a krew zlidij točice ze tak slawne bo
 hu sluzie a ze wtom nižadneho oklamani nemohu mieti
 když gim gest Apossil Krysstow potwrdil w pomstie

¶ Zim: xij

głych służebności bożu: A kto jest ten gęstoby smiel kie
 cy:że knieźa ta zle czynie zabigegice zlec/ poñew adź tiem
 sławne bożu słužie: a wte słužbie božie wtworzeni su strze
 Apossitoly: strze Doktory: a strze wssicku Cierkew: pro
 toż nemuoż nižadna wina vpadniuti na Rytierze/ křyž
 plnij Zakon sobie dany od Boža strze Apossitoly/ a
 woli geho wtom czyniece: bezpečne su mogli odwręcy w
 sselike swiedomi Rychtarzi a gini sudce/ wieslyce: slina
 gice: paliece/ a nasskrzypciech muchice: Poñew adź ge to
 mu wejie Doktorowe/ a wtom ge bezpečie rzkuce gini
 k vtiesseni: nety zabiso: ale Zakon gęstot weli zle mrtwi
 ti: Też Rytierzi tu nižadneho swiedomie nemožu nase
 brati/ poñew adź wraždničky/ smilničky: kacierze: a neš
 ktere koli gine přestupničky zbiti: nenie wylitij křwe/ ale
 słužebnost Zakonuo tiech kterzij wejie zabigeti: a tak ž
 Božu słužie: A nato nawsse yako zamky twrde przigi
 ti swatost weličych, swatych/ a plnych Duchu swateho
 to wsse odcyme swiepomie zlec/ ale ge wnađegi vstawi
 takowe Rathuzne słužy božie:

Kapitola Sedmdesata Třetie

Gdy pak puogde teč opomslach weličeho A: bre
 chta/ heřakeho Doktora: A ta rowne nanaš v
 padnena žabami nas ostawirdie Žie žslubořosti ppašli
 to gest žslubořosti dabelsteho nalezenie o posla gest za
 nassick ča suow Křestianskeho howaru/ nebo ššicbena
 nie: žabl a smielost magicy šškręřtatizpron božie špra
 wednosti a Zakonu: žeby nižadnym obyčejem/ a žni
 žadne přiecziny nęslufflo zabití Eřlowicka tielesneho

Protoż yakożto wielmi tresttani magi byti: a wielmi ne
 sprawedliwi magi byti nazwani: ti kterzyżto sprawedl
 nosti czyniū zapieragi/ a yakożto nesprawedliwij a ne
 przyetele sprawedlnosti magi gmieni byti: Tak wielmi
 magi trestan byti: kterzyż tresttami prone sprawedlnost
 zapieragi/ a tázni odpiragi: Protoż wssiecta sprawedl
 nost a kazen: proti te nesprawedlnosti a nekazni: wsseli
 tu pilnostij/ a wssemi moczymi/ yakożto w odenie ma se
 oblecy: Alebo czo gineho chce tożoto bludu bláznowstwi
 gedine aby każda sprawedlnost/ byla nesprawedlnost: a
 każda kazen byla neřwa wkrutnost: Alebo poñewáđz
 nenie sprawedliwy: yakoż oni prawij: ale nesprawedli
 w: teřdy bezpochęby każda sprawedlnost bude nespra
 wedlnost: A takowe wiecy wielmi sřiroce wede pan Ala
 brecht pti zabce gestto gemu tak nelibie sřkřesce: **G**e
 sřtie dale die: Ale že každý žiwot wzał gest od **Bo**ha/ a
 řdyž se gemu protiwij ma gey zatratiti: Ale že každý z
 losřke sa žiw protiwi se **Bo**hu/ a zwlásřtie kacieř a neb
 pořan: neb ti zgewně se bohu ptiwij: odgima gice gemu
 bedictwij **D**usse sive y ginych/ geho chwatu a poctiwost
 ruffice **P**rotoż takowym ma byti odgaj žiwot tielesny
 y **D**usse řdyžby byla smřtedlna: **G**esřtie wiece/ poñewáđz
 smřt wieczna dawa se za grzech/ cziem wiece tielesna
 muoż veřinena byti: **P**rotoż tieřem řasřly mali boyo
 wano byti proti neprzatelom bořim/ cřili nic/ gestli že má
 teřda sprawedliwy boy proti nim gest: a tak dluřo má
 boyowano byti pti nim: yakoż se dluřo ptiwy: A gestli
 že bogugi až do smřti tiel swych: nechřiece przestati od

Bezprawij boſkiego/ ma byti boyowano proti nim aſ do
 ſmrti yakoſ ſe dluſho protiuij: A protoſ zgewno geſt/ ſe
 ſprawedliwym bogem magi zbiti byti: Naki die ſabla
 ſe nema byti boyowano pti boſim neprzyatelom: teſdy
 przednimi wtecy nebo wſtupiti ma: Protoſ ztoſo puoyde
 wyſhlazenie poctiwofſti boſi: A tak wſtupiece moſhu vpad
 nuti a ſkazeni byti/ A to ſu wiecy nepodobne: a ſzbeta
 rozkoſſnemu wehni tieſke: ¶ Protoſ ztoſo zgewno geſt
 ſe takowe ſabty bludne/ podzpuſobem faleſſne miłoſti
 chieeie trpieti naſwych tielech: tuto na yneſſlechetaie gſſie
 nemiloſtiwoſt myſle wweſti. Kaziee zgewne chwaku boſi
 a kzeſtianske naboſenſtwij z pſtedka chieeie wypleniti
 Nebo toſo ſleda ta nemiloſtiwoſt te ſabty: aby mieſto
 boſie zoſtalo bez obrany: a lupeſi a rozſzhanim naſyl
 nikuow aby bylo wydanu/ a ſiwot tiel ſmrtednych kaſ
 dy den mruyech/ ſiwot biedny/ aby byl przedlozen ſiwo
 tu blaſoſlawenemu: ¶ Wiece die pan Albrecht Beſili
 to ſe draſota ſiwota geſt przyeczina/ aby nebyl zabiti/ te
 dy mnohem draſſie geſt ſiwot Duchowni: prokteryſto
 oby byl zachowan/ nema byti odpuſſieno tieleſnemuſ

¶ Kapitola Sedmdesata Cztrta:

Gdy ſtiechto wiecy zgewno geſt: Ktera ku nemiloſtij
 proti moſhu y Duſſem lidſkym tyto bludne ſabty
 pod zpuſobem miłoſti chinie: prawieeie aby bylo odpuſſ
 ſieno tielom lidſkym: neznamena gice toſo ſe gim neſmie
 zhe wiece odpuſſiegi: chaſne gich tela zabigegiee: Nebo
 eſoby koli zleſo veſinili ſiwi ſuce: a miſy wieczne zaſlu
 Bugiee/ to gim wſſe ſlawngie tiela gich zabigegiee: Ne

Bo suce žiwi hrziechom hrziechow by przicicheli: a tak
 y muł k mułam: A protož aby wiece nebyli muczeni/ ne
 toliko nadussi ale y na tele: žiwota se gim vtracuge sme
 tij tielesnu: Ale je každy muka pekelná nesmierne tiešši
 gest/ nežli smrečedná tielesná: Protož wiece se gim odpu
 sťtie k dyž se tepu na tele nežby žiwi ostali: Protož k dežka
 li nemilostivi rostu nazkažení: a neb na vmenšenie li
 du božiho/ magi byti vyhlazeni: a to strze smrti tielesnu
 ¶ Tyto wiecy mluwime ožaběčch kterež podzpuosobem
 swátosti/ zklamawa gi swu neprawostij wicrne/ a chcie
 ž kazyti winniey pana wšech zastupow:

Kapitola Sedmdesata Patá:

Go wšse weliky pan Albrecht prawij: Protož giž
 žtiechto rzečij welikeho pana Albrechta: zname
 nay rozumny odpoczatek Apoštoluow vprodleni ča
 sudowigedenacti set let a wiece: k det se gest stawil lid po
 wylitie gedu w Kierkw Kryslowu/ gedem kremenym:
 zatake časy kterať gest wšsečko žiečko a opuchlo: A od
 zdrawi prwnižo tak daleko odeššo: se oňem giž niež ne
 čige lid: A giž sam ged gest žiwot lidem a leparystwie k
 zapuzeni gedu: Gest ged tak smrečedny/ se giž ti kterziž
 su wykremeni gedem: prawe zdrawy wnenawisťi magi
 a wyrostle wiecy žgedu žiwotem naziewa gi: Nebo mysl
 ta ž žned spoczateku gedě trawenym se gest opila: Pro
 tož wtom gedu žiwot čhwalitebný vwierze zaklada/ ale
 odporne proti wicre: proti Apoštolom y pti wšsem mu
 čedníkóm, ten ged žsebe wylewe: Nebo gestli smysl Al
 brechtuow práw, tešdo Krystus a Apoštolcy wšsiečni

muczednicy bludili su: Ale ze zgewno gest: ze Apostole
 tak su poslani od Krysta na wssicek Swiet/ aby wssam
 kazali Lzienie/ y potomni wssickni muczednicy/ a nact
 aby wssiecky lidi wstawili/ aby skrze mnohe zamutky/ we
 sli do kralowstwie Bozihoctrpice wsselik a bezprawij aš
 do wplitiy k rwe: A ginať nijadnym obyčegem/ lidi wwie
 tu neprizigimali glw: aniz su gim ktere na dege k žiwotu
 wiechnemu libowali ginať/ gedine tak: aby bezprawij
 trpice/ wladli Duffemi swymi/ wtrpeliwosti ua sazugi
 ce tiela nasmet pro gmeno bozie: ¶ Protož znamena y
 me giž zrzecij powiedenyh Albrechta welikeho/ Apost
 tolom odpornych: gessio gest za slawneho Wistra w
 vmienij Křestianskem pocten: ze se giž mni knez mnohy
 Bohat byti w vmienij: kdyz pyle smysly Albrechta wel
 keho/ na kazani mezy Sedlakŷ: Biztu chyby nehe: neš
 tak ze gest vmiedy knez/ zbohatew knihami Albrechto
 wřmizy nezda se tu knez: by ktera chudoba byla w ge
 ho knižach: Protož wime kterať daleko. stogi od Apo
 stoluow: ze kdez oni wbeffeni mieli su/ a nadeji wtom: ze
 gich prace daremna nebude w tiech/ kteryž su protivu
 nasadili tiel swych nasmet: A tento zpier pak/ nalež he
 y ake lidi/ ani gedine mluwie otom: ze by Křestiane midi
 trpieti bezprawij/ na tielech do smrti nebranice se, a zle
 ho zaje nečinice: ¶ Bizte iakut gt kuopu nane skladi
 žabku zpropašti wyšlu nazwal ge/ genž weliku smieo
 stij skřezhece proti bozij sprawedlnosti, a chce vřzinitiz
 aby boji sprawedlnost byla nesprawedlnost/ a neprao
 wa vřrutnost: Protož tyda tu žabku bludy nazyčissani

Je nřadny blud nemořl by tak řtkodně spraviednořti
 bořie řkazyti yako ta řabka podřpuřobem řaleřne mi
 lořtiwořti řřiecy natiel trpieti: Aby pař zte trpieliwo
 řli dale wyřřlo wyřřlazenı poctıwořti Boři: Tak řby obra
 na Tıerřwe meczowa padla: tak řby muřie welicy muřy
 li kořřela vřřpatař: a pořrywati se przed neprzařelcy: ne
 mořliby tak mnořo Wořu naczest zpuřwati: Prořo ř
 tořobcy mnořo zleřo pořřlo: řeby lupeřem a rozřřhanım
 na řylnıkuow: byloby mıeřto Boři zpuřřtıeno: nema ge ob
 rany meczowe: A řıwot řiel řmřtedlnyřy nakařdy den
 mřrucyřy řıwot řiedny aby byl przedlořen: řıwotu blařa
 řlawenemu: To by řıř narywıeřřı řřkoda byla: řıwot řie
 dny przedlořıti řıwotu blařořlawenemu: řıda se Albre
 řřıwı řeby bylo lepe řředlořıti blařořlawenřıwı řıwot
 řyřy a rozřkořřny: a tukem prorodřly řřırořego brıeř: a / a
 rumnyřy lıcy: a bezpeřny: geřřto ředi nagrađe ped obra
 nu meczu: nebo ge se pořřuffenıe: zawieryw řwá protiwen
 řıwıe nameczıy wede rzađy bořie wpořkogi řřıze řwıa
 lu bořı a poctıwořř geřo: Takow y řıwot řıda se Albre
 řřıwı podobneřřı řdobremu neřli řylweřřıwo geřřto
 se řryl poyamacy a po řyřyřy: przed meczem cyřıem: a ř
 geřř řweřo meczu y dořřabl / a pořem Albrečřı yako řto
 mudořie muřıy w řryřřu řAle řpořřtole blařıni p řry
 řıa: geřřto řu dręřli takow y řıwot řiedny pořryw a geřře
 vřřpagařıe: řořeřřı řuce z Mıeřta do Mıeřta: řřuce Pro
 te mřıwıne se cely den: a yako owce zbite domřeni řıne
 A yaky řby nęne řtemuř se taklo: tak řby mıeřto Bořı bylo
 opuřřtıeno: a řřwala Bořı a řadowe, řřeřıř se wpyřnıcy

a wlamanych notowanich konagi padliby mebo moq
 tieth rzadno: a te chwaly notowane/ slogi namnohych
 kopach platuow: a naszytych terziffich: A kdyz se tiech
 wicej nedostane/ tedda chwala przestane/ a Kantoro-
 we se rozletie yako motyli: Protoz gineho tu rewidim
 gedine ze tento rozum tielesny Albrechtuow, wptiemo g'
 odporny wiece Apostolste mebo zabrud p' stupuge to coz
 wiera Apostolste a przilozuge: A coz pohane zadobre
 magi to on za Bosij sprawednosť naziewa: Oni se tepu
 sziwot tielesny: aby w pokogi swym bohom sluzili: A ten
 to take netruwa sluzbie Bosie dale/ gedine dotud: dokudz
 mecz nadni slogi: oba nege sluzby Bosije: A beztoho mie
 sto Bosie byloby zpuscieno/ a sluzby Bosij by se rozbiegli
 nasledugice bidneho siwota/ a chwala boji a poctiwost
 gest by zynula: Protoz dosti mdle slogie ta chwala
 kdyz gedine meczem dobre slogi: a w henc p'spiech swuy
 ma: Ale toto yako neodiewa Albrechta welikeho/ ze na
 gine boznie smrti popuzie: Ale ktere se zdaleka domnie
 wage nasz ciekla/ zeby snad se na neho mozla przyblizit
 stery zabty s'krzechot/ yakoby mecz odpadl podnimz on si
 wota chwala: Protoz smielost zabty k zemi tlaczi/ a wo
 la prosti ni: aby wffeliku pilnosty a mocy: yako w odeni
 se ob ekli/ a wsla gegieho s'krzechotu zawrzeli: aby snad
 gegy s'krzechot mecje neodwolal: a Albrechta nacestie
 wtiekani a pokrywauy nepostawil w biednem siwocie: ge
 hoz by se rad pochawal: dokudz mecz wydrawy gest: a
 nasrta pti zabce chwaly boznie/ a poctiwosti gest: jako
 czyieho lice: prawie feby ta padla p' gegie s'klicet: Jako

dochwiegi se zoa gennuzesby swego boku nastylal kka
 se natom se vrazu lekam: praco se trpidivosti nemam
 neobwykl sem bit byti: ale proti ginyim saudy kbitij wy
 dawati: Protoz wte przy poctiwie gest podeswali bozju
 swu hanbu za krywati: a swym bezprawim rzekati: ze
 su bezprawij chwaly bozi: Alez toliko bezprawij Albre
 chtowa: aby se lide tiem spissse hnuh proti zabce: zelegy
 ce kazen chwaly bozie: A tiemto klasem w elmi popur
 gie proti zabce: ze ona smiele stiebec pri sprawedlnosi
 bozji, a chce pwesti swym strzechotem podaczeni spra
 wedlnosti bozi aby sprawedlnost bozi byla nespawedl
 nost a neprawa vkrutnost: A mienis tu sprawedlnost
 bozju kterusto Cierkew Rzymka webe w bogich: w po
 stacya w smrtich kterychz koliz odhanegicy od sebe bez
 prawij: ktera z koly pti niu powstawagi mocij swietsta
 bogi: pomstami: y smrtimi czos naydale musoz: a zo: ed
 Albrecht zaboji sprawedlnost poklada: nebo yt Syn te
 cierkwe a napil se gi zgegisho koflika trawenin gegist

Kapitola Sedmdesata Siestka:

A Ze ze ta sprawedlnost ktern ta Cierkew webe:
 wromstach a w wylewani krwe: gest Wchajka
 y tohoto swietla: Nebo y ta Cierkew gest swiet stogocy
 wstapiegich Wostanstyob: Nebo pohane y tento swiel
 toliko tu spr: wedlnost ma: kwarawie se powse czasy o
 swa bezprawij, w ktercho: krawawosti ta Cierkew hoy
 hegie pohanus nastebuge: Protoz primieruce kte spra
 wedlnosti Cierkwe: sprawedlnosti Krysiowu dokonalu
 rgoynu: ktern gest przykonal: aby milowali neprazdy

a dobre gim czynili, nižadnemu zleho zajle nečinili: Pro-
 ti te sprawedlnosti Albrechtowa sprawedlnost bude
 przed bohem pocztena welika niesprawedlnost a oshaw-
 nost przed oczima bozima: ¶ Protoz gestit bezpeczneji
 szabku drzety/acz y mdle skrzekce wdrwyck sedecy: ne
 zli s. Albrechtem/ gestit welmi splne wyge: Nebo y Ge-
 zis vkrizowany potwrdie hlasu mdlesho zabty/ a oznia-
 mi wssemu swietu: ze Albrechtowa sprawedlnost gest
 przed bohem niesprawedlnost: acz on onij yako zalostia
 wie mluwie: a ziewa gi sprawedlnostij/ zpietne pti brata
 skemu milowanu: postiwaga ge nakrew lidstu bezmiery
 nad Mistry Pohanske y Zidowske. aniz gest mez y kre-
 stiany nalzen tak y lity kat na krew lidstu: yako ten Al-
 brecht weliky/ by tak swobodne otwrel cestu kwylitij ke
 we lidste: tak odporным smyslem lasce brateske: zalep-
 ssie klada zbitij przestupnikow: mezli ziwu byti: gimz buoch
 zalepssie poloził zmiłosti swe cestu pokanie wziwocie zdecy-
 ssim: aby nezahynuli za tracenim bezpokanie: A die Ne-
 chcy smrti hrzeissneho. ale aby se obratil a ziw byl: Ale
 Albrecht niez ginacz: nez aby wsse zmordowali:

¶ Kapitola Sedmesata Sedma:

¶ **G**estie tato poloził niektere rzeci mistra Bilgij:
 z nichzto pilne a nebo potrebne wiecy mozu se zna-
 ny byti a nebezpečenstwij: wnez lid krestiansky daw-
 no gest w weden: a bezboha vstawen gi: ¶ die ten mistre
 Bilgij mez mnozymi swymi duowody: tento rozu w
 mluwa: Za kon polozen neb wydan ma byti lidem: pod-
 le gi k polozeni/ neb powah protoz podle rzlicznych lid

ſkych obyczajow: rozlicnij Zakonowe magi wlozeni
 byti: Ale podle rozlicnosci czasow magie zmieni by
 ti: A ze nenie gednostayne polozenie a neb powaha do
 nalych a nedokonalych: A niektere wiecy podobne su do
 nalym/ktrehto negsu podobne nedokonalym: Protoz
 wydawacz Zakona genz mnozstwim wladne: gemuz y
 Zakon wydawa: w niemzby obczowalo mnozstwie: A ze
 wietcje strana gt nedokonalych: protoz podobne wiecy
 mnozstwie musy przykazowati nebo gmat vczynilby ge
 horffie: Kdyby przykazanie dokonalosti przestupowal:
 Protoz ten ktoz Zakony vstawuge: tiezby wiecy zbra
 sruge/odnichzto podobne a lezce mnozstwie muoz se zde
 jeti: Protoz Zakon ma byti poctiwy: sprawedliwy po
 dobny: podle obyczaje wlasti: mieslu y czasu podobny
 vžitecny zgwny: aby niez skrytcho k polapeni nedrzal
 w sobie, pronizadny zwlastni vžitk/ale pro obecnych w
 ssech popsany: Mebo kdyby Zakon mnozstwi: w niemzto
 wietcje gesti strana nedokonalych tiezke wiecy nebo ne
 snadne przykazowal/przieliso by chtiel wytahnuti krew
 odpornosti a potupenie: a neb zarmucenie pologe: Me
 bo kdyby mnozstwie dokonalych a nedokonalych, tako
 wy Zakon tiezky a nepodobny byl wlozen, byloby w lito
 wino nowe w sudy stare, a byloby wino rozlito: Mebo kte
 rzizto su staremu ziwotu poddani, a w hrzieffich gsu se
 wykrmit: dyz by k nowemu ziwotu ctnosti prikazanim
 dokonalosti byli suzeni, w horffiby wiecy vpadli: A wino
 przykazani dokonalosti skrze newazeni byloby wylito:
 Protoz czjolozstwie zleby stwie, w razdy ze zarmuceni

obecne dobre/ odniekšto množstwie nemuož se snadnie
 zdřeti: Lidky a Dieřtky Zakon zbraňuje a mřty p
 to: Ale přteho smilřtwij: a neb kurewřtwie/ acřkoli geř
 hrzieř smřtedlny: a vrazie welebnost bořřku to tupy za
 kon Dieřtky a nemřty nadřiem nebo řkrze to nezarmu
 rzuje se obecne dobre: A niř take množstwie poddane roz
 kosem a marnostem: muoř se snadnie zdřeti odtoho: Ne
 bo swaty Jeronym die: Břziřcho palie se napogem opi
 lym klopoce ř smilřtwi: Protoř řdyby bylo mřřtieno nad
 řiem hrzie řem: daloby přieřzinu wietřiem hrzieřchom
 a zpuosobiloby w obecnem dobrem weliky vraz a nel
 pořorřenie: A řtomuto rozumu mistr Bilgy/ přiwody
 stare plne Augustyna Tomaffe: ře oni řřku: Wypřazd
 niřli kurewř z obce: a wřřecky naplniř řlipnosti: Stari
 plniř obmyřleli řu obecne dobre kurewř/ a neb kurew
 řtwim: aby se nezarmuř: la obec tuřecy pořmilřtwie. kure
 wy to wpořogie: Takych wietřij potwřzue mistr Bilgy
 řiem Doktorř: A opiet die m řř Bilg. j/ protoř tu nenie
 odporřnosti: Nebo nenaleza se by Zakon lidky prawil
 řeby kurewřtwi bylo řuffne. řterez Zakon bořie nazie
 wa neluffne: Nebo prawda geř ře zakon bořie wřwem
 obecnem dobrem Duchownim podleňeho; řto řkrze. la
 řku řjedie se ř Bohu: a neb řbliřnim: řen Zakon netřo
 py niřadneho smřtedlnego hrzie řu: ¶ Ale Zakon lid
 řky wřwem obecnem dobrem / řterysto wřprawednosti
 a přzateřřtwi: a wctnořteř zaklada se: Ten řepy hrzie
 řy smřtedlne: tak welike řprawednořti: a wctnořteř
 zaklada se: Zakon lidky ře muoř řřpieti wřřecky hrzie

chý smrtedlné: nenie rozdelen od hrziechu smrtedlných
 muoſ snimi poſoy mieti: A protož geſt odporňy zákonu
 božimu: ¶ Wiece die miſtr Bilgij: Nebo každy ktery wy
 dawa Zákon/ mieni ſěktery koney prziveſti: Protož
 wſſecky wiecy ktery k tomu koney ſuſſegitiediti má po
 dle ſadosti: a neb zpuoſobu toho koney: Ale ſe koney be
 ſižo Zákonu geſt wieczne blaſoſlawenſtwie: gemuſto
 každy hrziech smrtedlny geſt odporen zgewny y taſny.
 Protož ten Zákon každyho hrziechu smrtedlného zbra
 huje/ netoliko zgewného/ ale y w Duſſi taſného: Jakož
 die pan Kryſtus: Bzečeno geſt ſtarym neſemilniſo: ale
 ya prawim wam/ ktož vyzie ženu kupoſadani gie: giſ
 geſt ſemilnił gie wſredcy ſwem: Protož tomu odporne
 činie Zákon lidſky: Než koney Zákonu lidſkého: geſt
 vpoſtogeni obce/ k ktery muſto vpoſtogeni cnoſli mraw
 ne prz: eſuſſegie/ a nebo pomaſa gi: Protož ten Zákon
 tiek wiecij zbrahuje kteryſby tomu poſoy odporňy by
 ly: Ale ty wiecij trpi/ giſto zbrańenie a neb miſtienie
 zarmutiloby ten poſoy: Ale ſe miſtienie obecného ſmilſt
 wie daloby pćſinu cyzołoſturu nedokonalým: a ztoſoby
 nemale zarmuceni poſtalo: a neb gine wiecy kęſſi taſ
 ne/ gimij by Wuoſ byl wiece vrazen neſli kurtwſtwim

¶ Kapitola Sedmdesata Wſma:

Gdy potó aby moſho rozumieno byti/ co geſt tu od
 toho Miſtra p̄weno ktož ge bude chiti: Nebo ty
 wiecy ſly ſu obyčegem ſadanie odporného w Zbornu
 Wazpleyſtem mezy miſtré Bilgim: a mezy k̄neze Mi
 kulafſem s Piſku: ¶ Sedna ſtrana drzela geſt prz: zá

Pona božieho řeky: je mezi křesťiany miedyby wšický
 wicý podle Zákona božieho gednany byti: A cošby od
 porneho bylo tomu Zákonu: aby ty wicý ruffeny byly
 mezi křesťiany aby nebyli iako Pohané wmrzkostech
 A tiech wicý tu podawa, kteř su neshluffne mezi kře
 řtiany/a su zgewně odporne Zákonu božiemu: Ale
 druha strana zda se je tomu mudrže odpiera, žeby pro
 předkem chtiela giti: ani chutně zamietá: ani chutně
 swoluge te při prwnie: Nebo Mistru křesťianskemu
 Banba by byla a snad y pti swiedomi, pohañeti a nek
 zawrey tak porowu při Zákone boži: Protož lysym Du
 chem vpadl gest wto/aby některak puogčil te pře Za
 kona božieho/a některak gi odwršl iakožto odenym smý
 šlem: rozdelim lid nadwe, y položil gedny wtom dokona
 le/ a druge nedokonale: A položil tiech nedokonalých
 množstwie, takowých gestio možu osobie miesto zawři
 ti: Protož dokonalým toliko puogčie Zákona božieho
 pridawage tomu Zákonu prawdu swrchowanu: a že
 ten Zákone brani každého hrziechu smetedlného/ zgew
 něho y tajného: A že ten Zákone wede vprziemo k cýli
 blašlawenstwie wicěného: Ale onedokonalých ginať
 mluwie že tiem toliko k zprawie zakon lidský přisluffie
 A ten Zákone ma jim wstlawiti: ten ktož nadnimi panu
 ge wšod podle gich powahy a obyčiege a kraje, A ške
 že ten Zákone niez gineho neminie gednati w nedokona
 lých: gedine vpořogenie obecného dobrého čim ta obec
 nedokonalá vpořogena muož byti: k tomu pořogi zařd
 přimiczeny/ abý jim wstlawil pan gich: A že se nenak

za mezy zlymi wleczmi/ czoby takowe vpořogenie nebo
 konalych zarmutilo: y akořto zlobeyřtvo: wrařba: cřzo
 lořřtvo: tiech wiecij mřřij Zakon lidřky: Ale gine wiecy
 zle třepi ten zakon/ řdyř se ohe muoř obec: nebo mnořřtwi
 pořoyhe srownati: a cř by bylo modlořřuzeni/ ruřani: ka
 cierzřtwie: sodomřřij řrziechow/ pyřha: rozpuřřtieni/ ne
 řlydata weře/ pořorřřeni lařomřřtwe: leř. lichwy: y coř
 řoli takoweřo geřt: otot owřře mnořřtwie nedokonalych
 muoř se pořoyhe srownati řrpieti y mieřto otó owřřem
 zawřřiti/ řdyř wtom geřdine řupokogeni obce mieřto ma
 zawřřieno byti: bořatce owřřem chyba: ¶ Protoř ti w
 řřickni duowodowe: a cř se zda gi mudřiez: wřřak nie wie
 ce nad pořany nemagi: Nebo wřřickni řralowe pořř
 řřtie podtakowe ctnořři muřř mnořřtwie/ nadnimiz pa
 nugi: podweřři a srownati w geřdnotu pořoyge řrře za
 konę Wieřřřke: aby meřynimi mořřlo řtati obecne dobre
 wtom pořoygi: řteryz se muoř řrře moeř meeřowu meřy
 Pořany řziediti: Tut nie wieřy nedořřy: e/ ani tiech řte
 rziz wieřy nařředugi: neř tiech nedokonalych a zpořani
 lich lidy: geřřto řrře puřeni moey/ muřř nieco dobreřo
 řřiniti: a tiech zlych wiecy nechati/ pñeř by nafe pomřřu
 meeře wweřli: ¶ Protoř takowym pobieřřlym/ a cřby řto
 podal zakowa bořřo: wřřřecęřne a nemudřzeby vřřinil:
 řteryzto Zakon ma wřřobie dokonalořř nadpowaby a
 nad obyeřęge pobieřřlych: ¶ Protoř řteby takowu nemud
 rořř řřiel geřdnati aby takowym podawal dokonalořři
 zakona bořřeřo: řakoby wino nowe wřřudy: stare wřře
 wal/ y byřoby wino rozřito, a řudowe řřarzi zřupalibę ře

Alebo si kteriż so staremu swiatu poddani: a w křieřich
 fu se wykrmil: když by knowemu swiatu cności prezita
 zanimi dokonalými byli: sizeni: neb obtezeni: w křieřich
 wiecej upadli: Tot gest smysl Cierkwe: genž gest božie
 Zako opowěsta: jako daremny: a pořanus nasleduge
 w křieřich tořto sweta: Protos zda se tomu mistru
 genž gest tečnikem te Cierkwe: podobna odpora kře
 nedokonalost mnořtwie pobieřleřa: aby tiem zakon bo
 žie mořl odwrecy jako neuřitečny: a podati geho do ko
 nalym: gichřto newie kdeby byli: a sam zakonu bořimu
 lidu newiřy: ani wiř kto že Cierkwe veřilby genu: Pro
 toř nic newieda ote dokonalosti: kterař slogie nalideč
 kře zakon bořy: A tieč nedokonalych widy w řudy pl
 ny křty: po Diefleč: po Zemieč: po Kragidy: a ynik
 gi odporž jako poctwe tiemi nedokonalými: y muř se
 gest tiem nayepe zakonu ynik: jako w luři: pokřytie w kř
 gim: A vřawil: w řelie mnořtwi Diefle: w řudy pod
 zakony Dief: a řiřty: gest to podnimi se řiečy mno
 řtwi Diefle: tořto ořteřeřage w řawu magice: A to
 mnořtwie pobieřle odkřyřa: zakon Pořanskymi se
 zprawuge: y slowe Cierkwe sweta: a Protos kdyby
 tořto mistr Bilgu pořane byl: nic by to weliby diw ne
 byl: kdyby se kto snim: zakon Boři potkaleřy: geho tak
 pošmieřne: a ruřawie ynik: a neb: geř zgew ne potupil
 Toby Pořa mořl veřiniti: newiery: a newiedemie: ne
 bo newiery: w Bořa: aniby wiery: geho Zakonu: a
 wiřby: wieřel: potrečnosti: zakonu: bořie to gest te potk

Wnoſti: że niſadny beznieſo nemnoſ ſpaſen byti: ¶ Dru
 ge żeby ſłyſſe ktere brzimie klade na ſłowietka zakon
 Bożim: niech ſioby geſo podſtupiti: Protos by gim zgewnie
 poſtzeł toby wſſe mała wiecez była na Poſhanu: ¶ Ale
 na miſtry Kzeſtianiſkem tieżka wiecez geſt nató owſſem
 geſſto ſe zda plny wmieni/ aſ doſame obruby/ a znamoſt
 o Bożu a ogeſo Zakonu: welmie prawe wiecez wyznał
 geſt: ¶ wſhl gim naty geſſto gięch newy: A gine mnoſ
 ſtwie pod zakonny Dyckarſtymi oſtawil: A zakon bożi
 gim oſydło kuobtieżeni a kzar muceni oznamil/ genſ gę
 zwiery miel wyznati: że te potrzebnoſti geſt zakon bożie
 że beznieſo niſadny ſpaſen byti nemnoſ: newklada ge w
 to wylkmenyęch wſhrzeſſich a przywylklych ſtarem u ſia
 wotu: Ani toſo mnoſtwe Wjeſtkeſo/ geſſto chce zakó
 nu podobnemu ſwobode tiela ſweſo: Ani wklada ge ia
 ko oſydło Zakon k ſlużeni wuole tieleſne: Wſſeſo toſo
 obina ſe/ gedine tu prawdu powieda o zakonu bożime
 że muze geſt potrzeben zachowati: odkażdeſo ktoſ cęco
 ſpaſen byti: A geſſli żeby ſe kto zepłel gemu/ że geſo ne
 muoſ drzeti pſwu nedoſonaloſt/ pohleđ miſſe ktoſo zpra
 wuge wwierze: a cziem puſtjij Zakon bożie/ genſ wñem
 wiera ſtoje: a genſ geſt dan kſprawie wierzyciech: Pa
 kliby miał opuſtjien byti pnedoſonaloſt lidſku: kędy pr
 we nem el geſt od Boża wydan byti: ani kázan od Apo
 ſſoluow lidem Poſhanſtym/ pgięch przieliffnu nedoſo
 naloſt: Acbo wſſick ni lide przywazani ſu kſloſti ſadoſt
 mi kboſtmi odſweſo narozeni: a zakon bożi wſſem gięch
 ſadoſtem a rozkoffem neprawym geſt ptiwen: a trani

gich podpokutu wiecznego zatracenie: Protoż to jest
wiera swatych: aby wierzili Bogu a geho zakonu: sa
mi proti sobie a proti swym żadostem: proti rozkossem:
proti obyczegom/ y pti swemu żywotowi/ aby gotowie geg
wydali z smrti: prwe neżyby co chcieli zwoliti pti zakonu
bożimu: Nebo dokud se geho kto drzi/ dotud wiera żywa
wnem srogij: a bez zakona bożiego wiera mrtwa jest a
babełka wliedch srogie: Protoż neprzilezi ta wicz kwie
rze/ odwrce zakon bozie odliedij p gich nedokonalost. tak
jest ge w smrti odstawiti: a nawiekę zklamati ogich Du
sse: A zlicch wiczij muoz snadnie yzamo byti/ ktrakt
tito lide wczenie w wielike tmie srogie: g suce plny jako su
dowe trawenin kurwy welike: ledafako s lidem srogie:
trawice geg a drziece geg pod Zakony Wychtat skymy
wewssclikem przestupenie Zakona boziesho: A nato ge
krtzij/ a pokanie falessna na gich hrzeslicy żywot wla
dagie/ a gine swatosti zapenize gim pdawagij: a wyle
wagij na nie hojne traweniny kurwy welike odpustky/ a
giny ged gim ptyti dawagice: A skrze oczyszcz nadegi
spasenie potomto żywocie gim wpetle slibugice: Protoż
ten lid Duchowni welmi slepy a felesny: jako cyzie wwie
rze tak nalezi wprwnich ten bicz odwrteny od wicry: a
sam take ani giny lid gegy zprawuge/ nizadnego za sta
wienie ani zrzyczenie ktereho. skrze wieru nemagice: ynuze
se gis chytagice mocy swatcke/ aby a sa skrze tu neyaky
poklidesz mogli mieti: A czoz przedlozi lidu za dobre: kio
mu aby mogli mocij przipuditi: A kdyz by toho gis nes
mieti/ anizby tiech bludnow/ ktereż za cestu spaseni ma

gi bezprizpuzeni mozhlyby ptiwesti: nebo ten lid wykrme
 wy traweninami giż wtałowe lotrowstwí a wpobiehlost
 wffel gest/ aż dozufanie/ bez kaznie: bez poctiwosti: ze ten
 czosby nemusyl bezdeky pbażen moći wniśadnych wi
 cech/ giny m poddan by nebyl: Ale wssibalstwi se zbera
 gedem proti druśemu/ tak by se spolu zkazył/ nebo nenie
 toho malo wažití: ze lid tak dawno w wielkem opufftieni
 stogic: a wśdy czas odczasu w wietzie opufftienie wcha
 zie: a niśadnego opraweni skrze wieru nebere: ani swiel
 la bożiśo w se pgima: Protoż wśdy jako mrtwa počnu
 cy smrdeti dale a wiece smrdy/ aż se pak czerwy rozleze

Chapterola Sedmesata Dewata:

G Akę ten lid vbiechly w nawietzie zkazenie/ wśdy
 wdobrotie hýne/ stoge pod zakony Rycharzský
 mi: a podtiemi nayslepiegssimi pokrytcy: gestio ge wśdy
 morzi swym gedem/ Protoż ani gestie ote mecy mo
 hu ego staleśo vřazati: acz wny swe dobre sklada gi
 gedno chcie skrze ni prowesti: a opiet giny m duowodem
 y toby zkazyli: **W** ayprwe gi pijsmy wtwrdiwsse iako
 Zakon wiery Krześiáśke/ wtiect slowich ze darmo me
 cze nenosy/ a ze sluśa bozie mstítel gest hñewu nadtiemi
 ktoż zle činie: **P** poloźi su kemsstieni tomu sluze wffeli
 ky hrziech smrtedny/ nebo w ffelike przestupeni ptiřaza
 nie bożich/ nebo nato nawssecto se Wuoh hñewa: **A** po
 hlewssse nato opatrñegi: vřzeli zeby gim to dobrze ne
 stalo: řdyby se roznaboñnil sluśa bozi emeczem/ a yal se
 Wuohu služití/ a mstíti hrziechuow smrtednych: proñež
 se Wuoh hñewa na každeśo/ tak by gi ch poloźil hřema

Przim: xiiij

du: žeby cela Kragina pustá ostala: nec wcelých Tse-
 chách maloby lidij žiwých ostalo, y tiech pokrýtczuow
 gessio se podmečem Krygi: a proti giny m geho smiele
 popuzegi: genž su plni hrziechuow smrteđnych, laťomst
 wie a swatokupect wie kacieřskeho: k ubienaržstwi, opla-
 mani lidi odusse y ostatky, řdyby podle gich saudu ten
 to sluša boži mstitel hñewu na gich hrdlech, yal se Wo-
 hu sluziti a zprastal mečem takowe lotrowstwo đera-
 mi wesle: Ğdami se žeby malo toho kñezstwa falesne
 ho w Tzechách ostalo: A podle gich saudu poñewadž
 gest mstitel hñewu nad přestupniky: teřdy oni na yprwe
 na se přiwolaliby ten meč: k pomstie swých naytieřši: k
 hrziechuow smrteđnych: a przestupeni množých: Pro-
 tož pohlede wšse naten zakon: kteryž su w meči posta-
 vi li wšsem przestupnikom: Opieť su ginať ten zakon pře-
 dělali w gine smysly: vlewili su prwnie sprawedlnosti:
 widuce žeby meč hltawy: wšicku zemi zpusťil: y na gich
 hrdlabý vpadl prawie gšsim duowodem nežli na zlođe ge
 Protož vybrali su ztoho, aby ten sluša nadetřzmi hrie-
 chy stal služe bohu smecjem mstie hñewu božieho nad
 tiemi: kteržis obecne dobre ruffie zlođe gštwim, wraźdu
 a cyzolořstwiw: Ale gine přemnožene hrziechy: czož gimi
 Boža tupý: nañež se Wuoh hñewa tať mnoho yako
 na ony trzi a neb wiece: Protož ten sluša boži smecjem
 ma stie mi hrziechy pokoy a smluwu: nañež se huoh hñe-
 wa: Protož neprawie bohu služi swym vřzadem: opust-
 tiege skutky sweho vřzadu: sweden sa od mistruow, ge-
 sstio su geho vřlawili na sluzbie božie, gedine přiech hrie

ſiack: A kbyby ſluſa koſtelní, yeſto ſe máj byti namie
 ſet Apoſtolský: počítel podle przykazani Krýſtowa
 ſchieſničky zgewne y tayne weſti kupoſani kta: Zie gē
 neprýſſel Krýſtus pſprawedliwe: ale pro ſchieſne, aby
 ge obratil a nawedl kupoſani: A potieſneli takych ſhie
 ſnikuw kupoſani/ nad kterýmiž onen ſluſa boží sme
 czem poſlužití: p wodie ge na onen ſwíet: Tíemby ſluſa
 L Gramowy przykázyl ſluze meczowemu: obratíe kupo
 ſani ty: nad nimiž on mielby Bóhu poſlužití smeczem:
 Patli ſluſa meczowy smrſka gławy tiem/ kterých geſt
 mie. ſluſa L Gramowy kpoſani přiwelí: zbawíj geho
 ſluſebnoſti ſpaſytedlne: A tak ta dwa ſluſebničky boſie
 budeta ſobie przykázeti/ a geden druhemu ſluſebnoſt ru
 ſſiti: a gſuce gednoſe pana ſluſebničky: A ten nezad od
 porny w gedne czeledi/ bude panu k Hanbie: ¶ Ale tato
 poſmieſſnoſt w ſkútku ſe ſhledawa: kbyž ſluſy Patguz
 ne hekte, e ktie zwieſyti: Teda ſluſy L Gramowe bie
 ſi tam kſtiece to ſlawiti a ſchieſničky kpoſani nápwiti
 a kſty by tu ſmilowani ſtalo ſe. Kdež ſluſa meczowy z
 wrađu ſhnewem ſtoje nad tiemi kterých ſaudem ſwate
 ho Pawla ſmeti hodni ſu: Protož oné ma piſmo plni
 ti żywota ſleda ge tiem. Kterež onen przykazani piſma
 ma mrtwiti: protož nerowne gednemu panu ſluſebnoſt
 wkažueta: ¶ A protož ztoho poſmiewanie muož zna
 mo byti že kbyž ſe lide ſprawdu chybie yako ſlepíj weſ
 mach toczíe ſe a ſſama gi ſe: chytagice ſe toho y oneho:
 ano gimoba kragy k rátk a: Protož giž znuze delagi iakž
 kby moſn a iakž wruce připadnery duowoduo y piſem

y Doktoro nechagice: Ale y wtom gest škoda mnoha
 rozmnozenie hrziechu a zahynutie lidu. Kdysz se gest tak
 mnoho pannow nadelalo pod gednu wieru: magice w
 ssickni gednoho pana a otce wnebi: A oni ya ko gedna
 czeled mielaby byti: Tu gsu mnozie pani Duchowni y
 swietstij: a wssickni sobie osobugi mecz k sluzbie bozie a
 chcie gey wssickni wczisti wzahubij Cierkwe swate: ya
 koby kazdy chciel opravowati podolky Cierkwe swate
 swym meczem: y csinij se kazdy praw swym meczem
 natu pri ze plezi ten mecz vlastne Cierkwi swate: Ale
 ta lez wzdry wse sukni chodij: aby kazdy wfa ge w swuoy
 mecz y nadul se pychu: a byl gotow k swarom a kboyd
 pri ginym owsselike bezprawij: aby nizadny s druzym
 rowne nenalozil: nez swelitymi swary: spowylky: s nesna
 dnymi rokowaniami: swadami: Protoz tiem csinem pli
 ssne rozmnozenie swarow: hrziechu a narodij ten mecz
 mnohotwarnych a pyssnych pannow pod gednu wieru
 flogice: A muozt Pohany wzlosti przewysiti: nebo oni
 skrownegie tym meczem miesto zamiestnawagi nema
 gice tolit pannow tiech zbytecznych Duchownickh krsi
 zownikuow Dpatuo Biskupuo Papezuo: gesto dzie
 panswie welika: a wedu walky smeczem: ya ko y ginij
 pani swietstij: a wssickni chtij pomeczi sluzby bozie byti
 kd: kto kteru gestyni zbichowu wofadij zlodegi: na syle
 lupese: morderstwie gednagice: a wzdry sluzba bozie gest
 a mece darmo nenosy: A owssem prawe gest ze geho
 darmo nenosy: ale kowsselikemu bezprawij: k nasylu: klu
 pefom: a k pollaczeni chudiny robotne: A sliem ti pani

mnozic roztrhali su lid/ a rozlitai gedem proti drugemu:
 A kazdy swuoy lid jene stadem wboy pti ginemu Pro
 toz strze ty mnozic pany gij wsfeczen lid sedlky: w mor
 derzstwie wreden gest/ chode wza stupiecth obrannu ru
 ku/ pripravie se ostrzelbami y oginu brani ssibalsty:
 yako kbogi pripraveny: a strze takowe biehy/ wsfecta
 lasta bratrka: wrazednu krawawosti gest prolita/ aby
 ztalych namierzenie: snadne bogowe powstawali: a gi
 ni mordowe/ aby wsfudy husi byli: nebo nato gest przy
 prawen ten lid/ penewadz spany musy hotow byti na
 woynu/ a nato sobie brah kupowati: aby pak wdy tak
 chodil yako Tytierzsky lid ssibalsty wza stupiecth a wro
 tach: zpuosobenj kmorderzstwij: a po Poswicenich po
 Narmarcyach poswadbach/ hotowy sa krew prolewa
 ti: Protoz tym wssiem wiera nasse ponizena gest: a oby
 zdena przed Pohanym y przed Zidy: a w sobie gt lid tak
 potussen a obtiezen hryecchy tiezkymi a slepotu/ a zaple
 tky osydl tiezkych: ze wiera gij w nem nemuoz nisadne
 ho dieu mieti: aniz gest podobne vliidy: by ten lid ktera
 wieru mozl oprawen byti/ mnozona sobkrat skazen sa
 strze Boha y strze swiet: Protoz w tom gineho wideti
 nemuozem/ gedine ged rozlity w Cierkwi Bozi: strze Pa
 peze a Ciesarze: aby z nich narosilo sluh Bozich nameczi
 wstawenych: aby tak dluzo a ssiroce rostli: a aby se wsfec
 cto w mocz obratilo: a osetlo ranu zpuchlu a zsynalu: a z
 by obydzno bylo Pohanu posledeti nato/ aby gedine sa
 mo gmene prazdne bezprawdy nazwano bylo Krestia
 malowany na stiche/ y wstaweni suce natom gedu tra

Prwie Strana:

wenem: Prolož ginehot newidim wſiech wewſſech wie
 cech: podle duwoduw Doktoruw/ w prwnich y wny
 hegſſich: gedine zgewne odſtupenie od wiery: Nebo pod
 le giſh ſmyſla/ niyatkž wiera Kryſtowa nemuož ſtati/ po
 ſnew adž on prziffel proſgrzieſſne na ſwiet: yako prawy le
 karz pro nemocne: aby ge kpołani nawedl ſwu dobra
 tiwoſty: A to geſt w ſkutku wkażal geda a pige ſnimi: a
 reptawym Zakonikom odpowieda ge zańe; y die: ſe ne
 nie potrzebie zdrawym lekarze ale nemocnym: Neprzi
 ſſel ſam proſprawedliwe: ale pro ſgrzieſſne wolati ge ku
 połani: A ty kterež Zakon ſtarý każal mrtwiti propře
 ſkupenitý wyſwobodil zruky ſlednikuw Duchownich
 ržka: Kto zwas bežſriecku geſt ten wrz nani kamennem
 y nenie nalezen nižadny k doby to odſuzeni naplnil: wſſi
 ctni Joſynowe winneſſi ſuce/ wtekli ſu pryč hanbu/ a
 on ſam oſtal swinnu ſenu: Y wece gie Beziſo: Zieno
 kde ſu ti genž natie kałowali: nižadny tebe neodſudil: te
 ražo wece Pane nižadny: Y tekl geſt gie Beziſo Aniſ
 ya tebe odſudim: gbi a giž wiece nerođ ſezeffiti: Tot ge
 Zakon Beziſuw: kteryž ſam nad ſrieſſnymi plnil ge
 ſkutkem: a tak čhiniti prikazała wieru natom poſtawil
 wſſem: Ktož gemu ſlužit čhtij: A ktož že wiery negiur
 ſriecku newiery nanich zuoſtawa/ a w poſanſtwi wbie
 bli ſumalebugice Doktoruw w gičh wčeni: Nebo oni
 moc Cieſaržku s meczim ſobie oſobiwſſe: ſlužebnoſt
 božku položili ſu gemu w zaſbiti takowýh/ kterež pau
 Beziſo namiloſt pfigimal: A je takowe zmorduge Cie
 ſarž a neb Rytierz poſluži božu w tom: A je potom neo

sławą wrażeń: ani prolewatorem: ale służeb-
 nikiem Zakonu sobie danych od Boga: gła służa Bogie
 instual hńewu Bożo. A że nema być proto zabityj słych
 słuzen jako cyzie: a neb zawrżeny odwlasti nebestie: ale
 jako własniciemieciennin swatych: Protoż geho służeb-
 nosti Boku wzabityj zlychytak poctiwa v gissiena bla-
 goslawenstwim wiecznym: jako służba kńeze v oltarze
 wej pak w sdy na sstepiegi Boganus stogi stu służebus-
 tny: Protoż tot sta dwie cestie welmi dalecie od sebe: a o-
 wsem odporne sobie: Jedna Bezissowa: A druga Do-
 ktorska: Protoż kto nynie gi w pochycie: a newie komu
 gi wierzil Bezissowili: czili Doktorow zamusku ostane
 ¶ Kapitola Dsmdesata:

Ale że Gejis nynie welmi gest chudnema za stu-
 puow walnych: gesttoby poñem chodili: gedine ge-
 stli kto zawrżeny a nemudry, gestto se poñem wlece ia-
 ko mucha zpomygi hubeñe przielis: ¶ Ale Doktora
 we su przielis bohatij a sławnij na swiecie: mnoho gsu
 porobili słuz Bożich smeczem: ptoż k nim w ssechen swiet-
 hlebij: A protoż poślebe mudry swieta na Bezisse, an w
 ssechen opusttieny żywot ma: w ssechen hubeñstwim oge-
 ny: a ubezpečenstwim napłheny: Meczha geho a puoy-
 be Doktoro: gestto podle wżenie walke Trohu sluzi: w
 Kostelecky na woyna ch v bitice na sstipciech: na Rastu-
 ziech: pobpneti v na sibeniciech: Takowe służby bozi ssi-
 roke: chytit se w sselity mudry swieta: Ale za Bezissm le-
 słazen puoy obrati se: na pohwizbanie wsemu Swietu

¶ Kapitola Dsmdesata Prwnie:

Ažie gessie w domo wiece v kaje se odpornost Be
 siffow a zalofice sluzebnost meczowu: Ta naywi
 ce nato zrzyj/ sobie protiwne wiecy zasnati odsobe: skrze
 boy: nebo skrze gine pomsty a odditiy: Protoz mocij po
 stawiti se proti neprzatelom, a boyowati proti nim: a ci
 niti jim zlec zazle: a zmordowati ge proswe bezprawij
 a propokoy, aby gej sobie ucinili prednimisto gest vsy
 le sluzby meczowe: Aczkoli tento nalepec naprzed w sdy
 biczij/ neproswu przi: ale pro bozij: Ten nalepec Bwoh
 zna a lidce take: ze byloby pro przi bozie: tak skrze moc
 Boshu sluziti: giste by bylo: kdyby pro swu przi trpiedi
 bezprawij: a pro bozij przi bili: Tak by lidce orozumiedi
 ze ti lidce na Boha laskawu su, mnoho gich ztepuce pro
 gmeno geho: Ale ze doma slowa leshcho bezpomsty mi
 nuti newohu: A proti Boshu ruhanie: y mnoheho potu
 peni zanedba gi: W tom v k azugi ze huj: a zmesstane skre
 ze mecz Boshu sluzie ¶ Ale y atoz sem rzekl: ze pan Ge
 zis toto cestie vptimo odporen gest na swe czeledi: a onu
 drugu Pohanom ostawil gest: a pokřtżezom zmalowa
 nym wieru lřiwie: Protoz przi azuge swym sluzam
 aby neprzately swe milowali: a dohke jim cjinili za gich
 zle ciny: Kdyzby laczi a hieznivy byli/ aby ge krmili
 napageli/ a zahe se Boshu modili rzkuce: Pane boze od
 pusť jim: neboť newiedij czo cjinie: Protoz tat pře nepo
 puzie k boji neprzately/ ale krotij wnich hñew y boy: A
 protoz tu gt ¶ slowieku pomysli/ ¶ Besiffemli ma ofa
 ti w takowe przi/ cili ¶ Doktory a sliemto swietem ¶ Po
 de tiechto rzeczij ¶ Besiffem, gineho uenalezneso, gedinie

pošlawel a neš tygowu rann: **I** Tak deže o Doktorj
 nalepa se ginych, geštie sliem slawhe Boshu poslušis
 Alle tiech wiecij wšech, kterež se prawij opři Bešiffowiz
 Ktož se chće vgišiti prawdu tožo: nappilnegi ma gi žli
 a nageho prieklad: kteru cestu dežal gest wčasu bez
 prawij swych: a že gest on počal ch iiti: a potom včiti
 Protož prwe sam bezprawij trpiel: a potom nam przl
 kazal: A kōž su gešo neprizigali Samarytanowe: **I**
 a Jakub rzekli su: Pane kšessli at dieme: atbž ošeh
 ošupil a spalil ge: Jakož gest Elias včinił: A obrac
 tiw se rzekl gima: Newite chieho gste Duchu/ nebo Syn
 Lšlowicka nepriziffel gest Duffij lidštych zatratil ale
 spasyti: **I** Tui gest žgewno czoby wie boži při gisteho
 bylo zachowati: že kōž gemu samemu bezprawu se da
 lo: nebo nemilofrdenstwie odnemudrych: nato podali su
 gemu Sčedlnicy Eliasse, že on na zlec vprosyl ošeh o
 neba: a spalil gest gich podwokrat što: Alle pan gejšo
 proto wzał tiem Sčedlnikom rzka: Newite chieho šte
 Duchu: zdali wy mniete žebych prziffel na swiet lidi pa
 liti: nepriziffel sem Duffij lidštych zatratiti: ale spasyti
 Tiem gejšo gemu zle včiniłi: Hospody o cesty prziffle
 mu nedali su: chce dobrze včiniti Duffe gich spasyti
 Protož nečy przigde Angel onebe: a nalžne lepšij ce
 stu lidem kšpasešimež gest Syn boži nalež: A kōž pal
 nenie Angel onebe: ale Lšlowiek wyrostly z Lšsarze
 neumiege Krysta ale Lšsarze: Protož wracuge Lš
 sarzi epōž gest od Lšsarze wžali: Wžaw odnieho panš
 wie swickel: y wracuge gemu žadicku meč gešo: Služ

Zofa igr

iii: Kraz

bu boſi wtwrzyje ł obracne panſwie geho, a ł obracne
 ſiwota togo: kto gemu tak pteke lichy mecz ł ſluſbie bo
 hu ſtrze pijsma mnoſha, a ſtrze opatruu wmieloſt ſmy
 ſuow mnoſyck: Proto ł takowemu genz geſt ſtiepen
 ſtrze Cieſarze: a czt ſlowe plny Duchu ſwateho: a oſta
 raleho ſmyſla: mehe ma wierzeno byti ne ł Angdu me
 he: Neboť muo ł pochybity zaplet ſe w ſwieł, a daleko ſe
 puſtiw od ſproſnoſti Kryſtowy oprawuge ceſty Cieſa
 rzowy smeczem geho: A ſłapiege boſie Bezukryſtowy
 nohu za ſypage, aby gich ni ł adny nemoſł opa trziti: ano
 gi ł Duch ſwaty natom za ſutu ſedij oſtrzeſtage togo
 aby ni ł adny mimo Duchu ſwateho neptal ſe na ſłapie
 ge Beziffowy: Jako Laban nemoſł ſe wptati na ſwe
 bohy, ano Rachel nanick ſedela: Proto ł ont ceſta geſt
 a kto gi zakrywá ſwatoſti ſwu, a Duchem ſwatym za
 pecheuennu, ten krzywdu cztu ł tiem lidem: Kterzi ł jadagi
 ceſtu giti: proto ſe gim gi za ſlinil: a neb za tmiel Duch
 ſwaty w Cłowieku nazwanym ſwaty, Duchu ſwate
 ho plny: Ale poñewad ł pan Bezifis ma nam ceſta
 oſtati: Wzime tuto ktera ł naprzietlad nam po ſiewa ł
 rzenie miłoſti ſam proti ſobie, ł dy ł ſe gemu bezprawi
 przigodilo odnemudryck lidi: opuſtiw ſwe bezprawije
 obratil milowanij ł winnym: Wiece wa łe Duſſe tieck
 ſobie winnyck, ne ł ſwe bezprawij: A tak wiece drahu
 wiecez przewyſſil miłoſti nadñeme drahu wiece: A ſe du
 ſſe Samarytanuow, Kterzi ł ſu gim poſtrzeli: a hoſpody
 gemu nedalt: draſſie ſu byly, a neb wiece łe wa łnoſti
 ne ł to bezprawij tiekeſne kraci ł kceho ł a ſu ktera ł gemu

Gen: 22

ucinili: Protoż mimow swu przy wielku: Procił k gich
 Duffem wiece waze prospiech gich Duffij, neż swu we
 likost: Procił gich duffe spasyti k swe nelibosti/ Ktce zo
 tym a new deczym dobrze ucinili/ Ktce se dobrym zagle
 odplaceti: A to slowe przyezena milost: przychyliti se prwe
 kte wiecy/ Kteraż wieciezje drahoty a waznosti gest: a tu
 minuti Kteraż mehe wazna gest: Protoż ktot die: Ztie
 bil gest wemhe lastu: Procił tuto smysl nasledugice spa
 sytele gest pominuti skody cielesne/ a bezprawi Ktera se
 przyhazegij/ a milowati neprzatel: a dobrze gim chiniti
 za gich zlec/ Wiece gich skody na duffi zelegice: neż swe
 na tiele: A natomtot wsscka przy meche slogie: a odpor
 nost wsscho Krzestianstwa Swedencho/ a od Krysta da
 wno pobiegleho: gestto nechce nizadneho bezprawij bez
 pomsty pominuti/ a Krysta Bezisse wpozorze a wtrpie
 kawosti nasledowati: A ze progine pronie omecz se neswa
 rze/ a duowoduow mnohych zpusem a z Doktoruow k
 wywedeni meche/ progine nechromazdij a mocy nepowp
 sfugie: neż tak ze su giż Krysta zawrhisse y sgecho prik
 zanim: w poħanstwi chcie stali: Takoz su dawno obwy
 kli: Protoż tutot wsscka tiezkost Krzestianuow pobiech
 tych slogi/ giezto se dele od Krysta/ to prikazani milowa
 nie neprzatel: Nebo kdoby wierzili tomu prikazani/ a da
 li genu miesto mezy sebu: Procił sam odsebe wtpadł
 by gim mecz zruku: A tak by wssickni swarowe bogos
 we przestali mezy nimi/ nizadnyby nadruhecho s bitiem
 meche nesagal/ ale smilostij by dobre chinił zagle: A pa
 dly kto Krzydru ucinil komu trpiel by bezprawie nece

Nan: 12

pa meczem: a wiece zelege geho sstoby Duchownie: na
 swe cielesne: Protoz y hneby mir a pokoy byl oto bez
 prawij: Ale swiet nepoznal ani przigal spastyck: anis
 take ticty geho przikazani przewyssenych przigme: w
 byl wkrwa wostech mecje stanc: Nebo mecz w idy sstia
 przestupenie/ a opusttienie toho przikazanie/ ako chwa
 sstistie: coz vrodilo opusttieni a przestupeni toho przika
 zanie. tot wffe mecz smete/ coz swaruow a ginych zlosty
 narodilo opusttieni toho przikazanie/ to mecz musy row
 nati: A hektere hrdla zbawie w bogich nebo ginde: Pro
 toz boyowe a giniy mordowe: a nezrzecene saszanie ged
 hech nadruze/ a wffelike czinienie zleho za zlee ginde se ne
 pochina/ gedine znemilowani neprzatel: a znetpenie bez
 prawij: A to gde znezrzeceneho milowani sameho sebe
 a znezrzeceneho przichylenie kcasnym wiecem Tot w
 sstety nesnaze wwodie na swiet proto ze newietzi Synu
 bozimu/ a geho przikazanie nechcie drzeti: y musy y hne
 natom miescie zlee a horzke drzeti: Nebo kdyz pobyna
 prawe wiecy: tchdy y hne musy natom mieskie zlee w
 wrosti: a mecz ge y hne sstia hla de z swieta: Protoz kie
 piare ssepj a odluczenij odprawdy Bezissowy: genz
 Swiet ysu: gis gedine ta dida mezy nimi stogie: przest
 penie a sstianke mecje mstiwesho: neb gine rany od Wo
 ha, k trestanie gich przestupenie:

Kapitola Dsmdesata Druha:

N Es pat odporhe tomu hle dieie k rzeczenie: Kterz
 swiety Krysstow przilezi k prawym K rzestianom
 podle powolani a dobroty: ktera z nane sluffie: W ydaku

get se mecz odnich swymi diely: Jakozto obogi a oginy
 mi krawa wostmi odpornymi gich powolani: Alebo cjim
 su wyzssie podle dobroty bozskych wiecy tiem ma gie wz
 balenegss i byti odwiecy odpornych te dobrotie: A ze se
 czinie wlasni gedni drugym skrze wieruz: w tuz rownost
 dobroty bozke spolu wchodice: y jakozto wyznawani. Kte
 rez spolu rzkuce prawij: Wietim w Boga otce wssemo
 hucyho/ stworzitele nebe y zemie/ y w Jezukrysta Syna
 geho gedineho pana nasseho zc: Tiem se spolu sczitagi
 w gednom wierzenie a gednoho wsszech spolu pana gezu
 krysta wyznawa gi: Seden spolu krest ma gi/ a gine do
 broty Duchowni: a neb dobre wiecy duchownie: A spo
 lu gedinu kwi krystowu wykupeni a obmyti su spolu
 se modlece gedem zadrukeho rzkuce: Dcze nas genz sy
 wnebesyck: Odpust nam nasse winy: y ako y my odpust
 time swym winnikom: A tak spolu gednoho otce wyzna
 wagice rzika gi: Odpust nam y ako y my odpusttime:
 Protoz gedno su vcziheni w Bohu/ a gsu sobie wlasni
 wgedo debrotie/ a vczasni dobroty geho: Protoz okro
 cziece takowu vczasnost bratrsku swazkem milowani
 a pokoge: Kto gest takowy zewsszech Anichuo daw
 nich slowutnych wswatosti/ aby mohli zwiery dowesti
 boguow a morduo mezy takymi Krzesziany/ swazkem
 lalky spogenymi: Pakli die kniez Ciesarzsky: y negsu
 tak wssietni ale su odpornij a neposlusnij: a ginak zlost
 nij, gessio spolu zdwigacie walky/ a zabigegie se spoluz
 Tobot puopezim zlostnym, gessio su od wiecy odstupili
 Boga neposluchagice w geho przykazani/ tit nemohu

Matu: v
 Luka: x

byti wprawde Krześciane, než samym gmenem: Tit w
 pobiechłosti lotrowe nasledugice Pohanuo možu to či
 niti: A nasledugice bludu pohanuow mnohotwarcnych
 sobie odpornych: Nasledugi rot ssibalskych mnohych
 pod gednu wieru genz su wiru rozsapali mezy sebu, a
 wystawili su lid proti lidu: Protoz takowi pustiwšse se o
 wšsem od vmyslouw wieru Krystowyy odgcho zakona
 obratie se wbieh lotrowy w boga w morderu w lupeze, swa
 diece se ozbojia: a ocjest tohoto swieta, y czinie na syle ge
 dni druhym, a potlaczugi: Chiece zbohaciti lupezem gra
 tzi swych: Y w czinie na syle gedni druhym strze nayod
 pornegssi zlost a pobiechlost swy dobroty: Kteruz su zwie
 ry mieli mieti spolu iako wlastni: gednu krwi Krystowu
 kupeni: Protoz gich bozowe a lupezowe: nemožu tako
 wi byti: yako gsu lupezowe a bogowe mezy pohanu: Ne
 bo Pohanu strze takowe powyšsenie, wbozskych dobro
 tach negsu sebe wczastni: Knimz Krześciane priznawagi
 se: aniz znamosti bozi wnich gest: Protoz to podle slep
 ty zpychy a zlakomstwi možu se ozemské wiecey waditi
 spolu one boyowati: lupiti gedni druge, a sahati mocu
 gedni druhym na zbojie: To wšse wnich ležka wiecey g
 proti Krześcianom: Edyz by mohli poziewati swcho po
 wolanie kwierze: Ale edyž su zawazani owelikem swe
 deni strze Turkow, nemožu se pošnuti odslapiege po
 hanuow: Aniz take ti boyowe Krześcianuow: podobni su
 boyom Zidowskym: Neb gim gest bylo dopuščieno bo
 guowyy zabitie w bogich strze zakó: Ale na netolik o zabi
 ty zapowiedieno gest strze zakon: ale y hñew srdczny:

Kapitola Dsmdesata Trzecie:

Duze boy Zydowsky niem se deli od Boguow po
 bieglych Krzestianuo: Nebo oni toliko proti poğa
 nom mieli su boyowati: ale sami mezy sebu nemieli su
 boyowati z boszke zapowiedi: proti swym bratrym Zi
 dom: Nebo kdysz po Salomunowi deset pokoleni odstu
 pilo od stolice Dawidowy/ a krale Beroboam wstawili
 su nadsebu: Chiel gest Roboam/ syn Salomunuow
 boyowati sdesyti pokolenimi: A prot bozi wyssed knim
 rzekl gim: Nebudete boyowati proti bratrym wa ssim:
 wratte se domuo: Protoz boyowe mezy Krzestiany
 genzby midi sobie wlasny byti skrze wiern w boszskych
 wiezech: wzdalugi se netoliko od Zakona Krystowa do
 konaleho: ale y od Zydowskeho: Protoz chybiw ssi se
 prawdy Zakona noweho y stareho: y przewy sslugi lot
 rowu pobieglostij boguow poğanskych: hahegice nay
 potupnegi tau pobieglostij Bezukrysta: a swe powola
 nie: Nebo kdyszto dwa Krzestiany gednu wiernu mata/ a
 gednu krwi Krystowu wykupeni gsta: a tak spogena
 gsta ta kwi w sw azek milosti: aby dluzen byl vmrziti
 gednu zadrukeho: Protoz odstupice od te milosti brate
 ske: a od wezastnosti kwe Krystowy: wniez gsta spolu
 ofwiecena a vmyta: kteraž stogie na kazdem ynich: Po
 tom potupice tu krew nasobie promalu wicz tielesnu
 swadice se: obratita se wbieh lotrowy: y cheta spolu boy
 westi: spolu se zabigeti: czoz gsta miela welni ctiti gednu
 nadruhem: y akož tu wicz drahu: kterež gim Krystus do
 byl swu smertij: a položil to dobre nanich, a tim gish po

ij: Kca: rj

ij: Par: rj

wyffil gest nadewffeko stworzenie / To yffa miela ctis
geden nadruhem: a pronisadne wiecy zemste nesahati
geden nadruheho mechem ani bogem: aby nezkażył ge
den nadruhem diela Krysłowa / poñewadż on kaźdeho
znich sobie gest kupil: a dielo boleřtj swych nanich gest
položil: a gim to poručil aby tożs ostrziehali kaźdy ya
koż na sobie takeż na bratru / Protoż nižadnu przyčinu
nema diela Krysłowa każyti geden nadruhem / wlicch
wiecech doskonałych mtelaby státi wiera a prawda Kry
stowa mezy Krzeřtiany: řdyby nebyli swedeni od Anty
Krysłar: a nezpili se zwinu kurwy welike: Ale nýnie opiw
ř se odstupilu su od wiecy Krysłowy: a obratili su se w
boge gedni proti druhy m / biehem lotrowym: przewýřsu
gice Pořaneř bludem swym: Nebo cšiem bliźři veřařt
nořti kto se pripogi bořřke dobrotie: tým wiece tu dobro
tu pořanie / cšiem odporneřřie wiecy te dobrotie cšinieř
A protoż meñe yffu zly ťi Pořaneř: tak proti sobie boge
weduce: nebo su niķdy nepoznali Boga: ani su veřařtni
milořti geřo: Protoż mezy Křeřtiany nic ptiwneřřiřo ne
nie řmrti Krysławieř neř to: zabitil bratra řřnewu a zne
nawisli: zañeřoř gest Krysłus vmřzel zwelike milořti:

¶ Kapitola Dřmdeřata Cřtverta:

Ale kšiemto wiecem muoř řieķy Wřřal ťi
Křeřtiane geřřo se w bogich řepu neřřu veřařtni
bořřkych wiecuj: geřřo ani gich zna gjanis mořu řtiemi
odpornymi wrařednořřmi veřařtni byti bořřkych milo
řtu: Tiedch wiecuj ya nařie podawám / aby se sami řnim
znali: a neb se gich odsuzowali: A řkuli oni řemy řtiemi

wiecmi Duchownymi nemame nic czyniti: ani tiem veza
 stnostem bozskym muszem rozumieti: mame mnoho o
 swietem czyniti: a biehem Rytickym sme se zaneprazd
 nili: protoz Duchownim wiecem nemozze rozumieti: ani
 se na ne mnoho ptati: K tiem wiecem kracka odpowieb
 gest: Besli kto krjestianem/ a ma veza stnosti obriechy
 a gine wiacy swietste napeczy mage/ opustij Krysta: A
 proty wiecy nemozz rozumieti v zutkom wiery Krystowy
 ani gich veza stnosti ma kdy hledati progine pilnosti: te
 hda gest daremna wiera geho/ darmo se krzti/ darmo
 w oczistce wierzy: Nebo nebudeli veza sten Krysta skrze
 wieru a milost: ani z geho z oczistce wyprosti A pakli se
 oni zna gi k te veza stnosti bolestij Krystowych: a v zitel
 krwe Krystowy taknu nase/ chstiee w tom dobrem diel
 mieti/ czoz gi on wiernym lidem dobyl swu pracij a sme
 tij k gich spaseni/ tehda bezpochybeni pada na ne pom
 sta a prokleti wietezie nesli na pohany: kdyz tak wra zedl
 ny mi hrziechy w bogich krziju gi w sobie Krysta: A wffe
 cky milosti kterez by wzali, onichz w yznawa gi/ neb pra
 wij ze ge ma gie/ ty pohrzenim potupugi: A protoz stie
 mi potupnymi hrziechy: lecz za przi owstem Bezukrysta
 a neb lecz se k nemu tak potupne przimieffugi: statymi
 krawa wostmi/ geho bolestem protivny mi: w zdy u nem
 nadege nemozhu mieti buducie:

Kapitola Dsmdesata Pata:

O Rusze rzekl sem ze ti bozowe mezy krestiany oca
 ine wiecy: ani ogine na zbuoz zamyslene pre
 mnozhu stali mezy nimi/ podle zrzeczenie milosti ktocz

oni magi se spogiti w gednotie wiery a prawdy krysto-
 wy: podle naučeni a priedkladu geho: Nebo wtałowych
 wiecech tieżkych / gimisz pogednu možu zwiery wywra-
 ceni byti křezstiane: musy zpotrzeby rzeczi křystlowy so-
 bie w lom ge przedloziti a priedklady geho: aby pohem
 bezpecznie mož. i krociti: vchylugice se odnegistych a ne
 bezpecznych wiecij: A ze tato gedna tecz křprawie potre-
 bna gest wšem: aby nižadnemu zewssech ludy křziwdy
 nižadne neucjinil natiele y na Duffi / nastatku nacti ani
 narzeczi: ani skutkem: ani priedczynami škodu pomocny
 mira tak by nežadal: neodca / na sylim neodgal: ani lsty
 togo zklamal: tak mnoho: y akožby sam tiem niczimž
 nechtiel zklaman byti odginych: A Druha tecz gest křy-
 stowa / a geho Dpossiluow / škodu a bezprawu sobie
 včiniene: aby stpiel nemstie se: ani zleho zasle czihe: A
 nemuozli pokojne wrownosti o škody naložiti: a smiči
 ti se odrušym / bezdrowy odpustiege gedem druhemu / a
 oslawa w zd y odporny neprzatelom: okterež koli wiecy
 tu gest rzecz křystlowa / zalozice neprziezhe bližniho trpie-
 ti bezprawija milowati neprzietele: a dobre genu čini-
 ti magice litowati nadnim: Nebo vneho škoda Dus-
 chownie tiežssi oslawa: protož wiece milowati geho Du-
 ffi než swe tielo: a geho tielo wiece než swowoy statek tiele-
 sny: A tiem činem muož v krocen byti neprzietel a pole-
 pffen: Ty wiecy zwiery křystlowy su / k v kroceni wssech
 swaruow / y boguow mezy křezstiany: y mezy Pořany
 oczasne wiecy: okterež koli bezprawu: a nato Nibowe
 bozie su / czož koli stpji škod na tielo / nebo na statku pro-

Owenstwie / zato gim gest slibens kralostwie nebeske: A
 protoz tiem krestianom kterzij sliuow bozich ceka gi
 zaswa bezprawij / byloby hanba bogowati / a neb ktere
 swary wesi obezprawij tiela / a neb statku tielesneho:
 pozewadz poztraceni tiech wiecij / trpeliwym slibens gi
 kralowstwy nebeske: Tmiz gim tu ztracenie ma poszte
 no byti wcfemz gim gest rozmnozenie slawy prziprawe
 no: Neb ti krestiane kterzij su swietia take slowu Lier
 kew swata: A pozewadz to Lierkew swiet gi / ten swiet
 neprizyme tiech wiecij / nebo su smrt tomu swietu: Pro
 toz swiet w swe nakwase bude kysatira zgedne mzeskosti
 wdruhu bude pospiechati / a z y splyne jako woda w ja
 tracenie: A protoz tyto wiecy zwiery krysstowy gsu pa
 wiedieny: aby opatril ktoz muoz: se bludowe tohoto swie
 ta nayswrchowahe gss: kterzij se degi w bogich / a w gi
 nych krawostech / wslaweni su sluzba bozi / a pspiechje
 Lierkew swate / ktrze stare a plne Duchu sncziesho:

Kapitola Dsmdesata Siestta:

P
 O tom dokonawa rzech swaty Pawel a die: A
 protoz zotrzeby poddani budie: netoliko pro
 kshew / ale y pro swiedomie: Nebo proto y dani dawate:
 nebi sluzy bozie su / ztoho sluzice: protoz dawayte wssem
 dluzy: komu dan tomu dan / komu clo tomu clo / komu
 bazeñ tomu bazeñ: komu czeñ tomu czeñ: A Sij z: eckh
 to slow swateho Pawla / koneczne mozu rozumni poz
 nati: se tato zprawa: kteruzto chini swaty Pawel / tuto
 Epistolu k Zboru boziemu kteryz gest w Azimie byl se
 bean weymeno bozie / vprostrzed Poha swa: se ta zpra

Azim: 214:

wa nechtylie se k Amiežatom domacym wtety: genž by
 snimi zpočtu wierzicych byli/ ale že su kromie wicry cy
 gie byli: Protož takowu zpravu dawa jim omich y a
 kožto sluffie kcyziem/ a yakožto ktiem: genž su powyffe
 ni nadmnosstwim: a gsu pani gich/ a wladnuce zemi/ a
 zprawugice swiet: Protož ti wierzicij magice swa by
 la zanimi w gich, panstwij: sediny: domy: a gine vžicty
 tidesne: byli gsu dluzni k swym panom tilesnym zach
 wati ty wicry/ kterym gest ge vžil tuto swaty Pawel
 yakožto poddane a nebo posluffenstwie hodne. Kterez na
 lidi powyffene sluffi podle wuole božie: dokudž a pokudž
 muož stati: newiece než Boha/ ale dotud lidce možu po
 sluchati podle wuole božie/ a tak dale czož su dluzni byli
 takowym dawati dani: platy: neb gine sluzebnosti/ myta
 nebo cla: Tak bážej a poctiwost aby knim zachowali
 skrownu: yakož na lidi powyffene sluffie: netak se gich
 bati yako boha: ani takowe poctiwosti knim vřazowa
 tižak k Bohu: a tiemto slowem ge zawazuge: aby žpo
 trežby poddani byli: netoliko pro hñew: ale y pro swiedo
 mie: **G** Sedno die pro hñew: nebo poñewabž pani su mo
 cy poñewagice nadpoddanym/ gestli žeby poddani kte
 ru koli přiečtinu jim se žpicžili/ nechtiece poddani byti
 yžned gich hñew na se wvedu ogich mocij/ žet prawem
 panstwij sweho sahnu na ne, yako na swe spomstu me
 cze sweho: na hrdla a nebo na statel/ a neb wwiezeni da
 dij: A žwlařstie wte při gelitž su křestiane byli/ odžele
 ni wiera žwlařstni: a obyčejgi žwlařstnimi odřwřech pa
 nuow/ k od gich božuow, y odlow arystwa giwřech poža

mow swych suseduo: A protakowe oddelenie protiwrne
 Wozanom/ spiessne by tiech mocij popudili na se szne
 wy nadgine lidi/ zebly ti pani zato mieli/ ze to szibalstwo
 Krzestianske/ nechce niszadnego zapana mieli na swiete
 sztyj sami pani byti/ a tak proto samo zmordowaliby ge
 Jakozto gest Pilat ucinil onem Zidom/ gestio gsu ni
 sadnego na swiecie za pana nechcieli nheti: gedine same
 bo Woha: Ti odluczywse se/ obietowali gsu obieti bohu
 a pilat ge zbilia smiesyl krew gich s obietmi gich: Pro
 toz takowe wiecy wystrzecha swaty Pawel lidi wierne
 aby takym duomysem nemudrym/ nepopuzeli sznewu
 gich na se Ciesare Nero Wozana: a neb ginych poza
 nuow: gestio su plewaly krew wiernych Krzestianuow:
 ¶ Druze die: ale y psowiedomi/ aby panom tiem podda
 ni byli tak: ze Krzestian opustie gich poslussenstwie. neto
 lik by gich sznew na se wwedli ale take podle swiedomie
 by wpadl nedeze przitom prawdy: kniez gesti bohem za
 wazan: Nebo S Pawel to ted dluzem naziwa: a weli
 gey platiti wtó: ze su pani gich: a wierz swe tielesne za
 nimi magi/ a pani ti y peczi onich magi jako oswe aby
 z nimi dobrze probyli/ Protoz gij dluzem zawazani su
 wsecko to zachowasi k swym panó: czoż gim tato gme
 nuge swaty Pawel: Nebo ginat zruszice to/ swiedomi
 by wwinil/a neb vrazyli Krzesthem: ¶ A druze proto: ze
 w tiech wiecech szrizenij bozi stogie/ gimz se mnozstwij
 swieta rziedij wdobrych wiecech nyhejssigo szwota zdey
 szigo przybytku: Protoz gelikoz podle togo szrizenie bo
 szigo: dobrym wiecem sztyj/ dobre wiecy przikazugi pod

Wzim: gijz

banym swym: to mi se prosiwiciem postrada: gestli z
 bozim przykazaniem szrety: neboz Twoz takowe wiecy
 Rylan: 24: przykazuje/ aby se wssemi pokoj mieli czos namich gest:
 a kwssem sprawednost: tichost: a pokoru zachowawa
 li: Protoz ty mocy pro vjitel swego panowanie/ musy
 takowe wiecy poddanym przykazowati: aby sprawedl
 nost gedni kdruszymi drzeli: a pokoj aby mezy sebu mie
 li/ nebo ginalby nadinnosstwim nemošli panowati ofi
 teczne/ kdyby gedni proti druszym powstali wrotach ssi
 balstych: a takby kazyli gedni druse/ a gich panstwie
 nad poshan nemudrym nemošloby stati: a nad krys
 stiany pobiechlymi od wicry: gestobz zmiłosti nie dabce
 ho ucuchinili/ czos nemusegi bezdekty: mocij przypuzeni su
 ce jako y Poshane nemudrzy/ protoz ostre a mudre mo
 cy potrebugij: aby ge za obyczey rownala: A kdyz se
 nedostane mezy nimi sprawednosti te sweczni kniz moc
 pubij: Ale proto mecz nosy: aby mstil nad temi pobiechly
 mi odwicy pokrytey/ gestlo ysu dawno vtekli od Bez
 krysta: Protoz k tomu gde tato rzecz swateho Pawla
 aby w tich prawych wiecech kteryms mocy chij, a ge
 przykazugi: poddani gim byli proswidonomie: aby geho
 neurazyli odporostij pwydy/ kteruz su podle wuole bozi
 dluzni byli činiti/ a ptakowe pwydy zruszeni/ vrazyce swie
 domi stratiliby miłost bozi/ a wiera by gim nie ne pspela

¶ Kapitola Dsmdesata Sedma:

A Te przy tich to wiecech gest tiemto nynie narypā
 hegi/ aby te prawde bylo orozumieno/ czoby S
 Pawel zjalladu wicry včil krysstiany: bezniezby oni

nemož: i křesťiany byti: ani w křystu vsjicku mieti w pře
 bywani spolecznem sami mezy sebou: ¶ A druže tomu
 aby mohli rozumieti: czemu gest ucejil sprziecjin potřeš
 nych zachowati křiem: kteri su wšie kromie wiery: Pro
 tož poňewadž wiery tž wprodlenie cža suow: Kterez gest
 zpřiecjin ěodnych prikazowal zachowati kř Pohanom
 včinieny su giž vlastnie křesťianó: křže křziwy smýsl:
 tut se gest stal weliky pad křesťianom křdyby snad chie
 li mieti za pād: Ale nynie magice pād za stalost vtwrže
 nie swěho y daleko su odošho: by to mieti za pād: je su z
 wlastnosti Pohāsk se sobie osobili: yako wicru Zposšel
 sku: to křdyby mohli seznati musyliby rziicy: je su odstupi
 li od wiery křystowy: proto osobeni z wlastnostij pohā
 skyck: a vstāweni su wewšselikyck přestupeni. ¶ Zako
 na křystowa: A napřed křezj se wšsim množstwim te
 poběhlosti: genž se pod wicru obracie: naplněni su křwe
 křže to osobenie z wlastnostij pohānskyck yako wicry
 Protož tato slowa swāteho Pawla, kterymž ucejil gř
 Zbor wierzicyck w křysta, w Dzimie trwagicyck pod
 mocij Pohāsku sprziecjin ěodnych ge zpuosobuge kř po
 sluffenstwij tieck mocij Pohānskyck: aby přednimi bez
 žaloby stali: cžož naywiece možu: držice křim prawdu
 křeraz prikazana gest křim zachowati: yako křswěm
 panom: Protož ty wiery křeraz gřu mieti sprziecjinu za
 chowati kř pohanom: ty wiery su nebyly zakon od boha
 dany mezy nimi doma tak: aby Bratr kř bratru posie
 wal tieck práw: křerých moc Pohānska posiewa křw
 semu množstwij pohānno: a neb ginyck naroduo: Ne

bo swaty Pawel sam osoble die: ze gest nesmiel ysa wpo
 flussenstwi Krysta niczehoj gednati: slowem ani skut-
 kem: kterychz wicij Kryslus gemu gednati neprzit a zal
 A ze wdomacych wicry neporučil gemu panuow tako
 wyřk nadelati: aby bratřim swym k strachu a k breme-
 ni byli: Nebo panowanie pohanské sam pan zapowie-
 del gest czeledi swe: wida ani se k panowani strogi rzeči
 gim: Kralowe pohanskij panugi nad temi ktery su mo-
 cij osahli: ale wy netač: A po newadz czeled Kryslow a
 ginač ma žiwa byti: a swetkowa hagi zřiczena než po-
 hane: tehdy musy k nim zprawa byti ginač a než k po-
 nom: aby wrownosti bratřske spogili se milowaním: ne
 y suce gedni druřym k bazni: ale k vtiěfeni a k pomocy:
 ani suce gedni druřym brzimie: ale pziel gedni druřeho
 brzemena nesuce: tak aby naplnili Zakon Kryslow:
 Ale bylalyby tato slowa S pawla k zprawie czeledi Kry-
 slowy: tehdá swaty Pawel zpottěby: podle tiechto slow
 mielby w kařdem Zboru Kryslowu: ktery gest k wice
 nawedl k azanim swym z Pohanus a z Sidus: pana ge-
 dnoho z nich vřawiti nad nimi smetem: aby se geho ba-
 li baznij obtieženěsti nad Zakon stary a A druře aby
 ge zawázal tomu pánu podpráwo kralowo: podle nich
 by gemu daň nenasycenu dawali: což by k by nanich po-
 čtel: neb tak práwo kralowo řáda: řádořt mage bezednu

Capitola Dřmdesata Dřma:

Gřetie po newadz myta přikazuje dawati: tehdy
 gest zprawa: aby přazanim tiem ten pan mořl
 polořiti myta napřizewořic: na řylicedřya w stranách

Zut: 224

Zim: 24

A byliby ta zprawa czelebi Krystowie Spolecznie mezy
bratry: techdy by tiezssie byla nad Zakon stary, a nicz
przewysseneyssi by nebyla nad Pohany: Ale ze ty wsse
cky wiecy vzdalugi se odwiery Krystowy: y od geho slus
aczkoli wiera Krystowa wci ty wiecy nesi a trpieti od
Pohanoz zpokody: ale neuczij takych wiecij cziniti spo
lu kupenym Bratrim geden druhemu, ani gednoho. y
mnozym Bratrim: Dniž opiet mogloby to staty, aby S
Pawel Kaze Lizenie w pansiwie Licsake Azimsteho
obratie kwierze dwa tisyce neb trzi geho lidu, y wstawil
gednoho pana z nich emeczem pti Licsaki, a tak by wal
ku poczal swietu Krystowa: protoz tet su wiecy k smie
chu podobne: A wssak Wistrowe chie nanich zaklad
naypewnejsie a neb nayprawiejsi, kralo wiete Kry
stowie zalozi. A rzku ze swaty Pawel tr m coš mluwi
wto o kniaztech, daw a zprawa kniazat k krestianskym
A giž to bude prawe: poñwadž tato kniazata zmal
wana gmenem krestianskym: slogie naslepiegich knie
zat Pohanskych, y mehu nanich zakladati swuoy bžt
Kapitola Dsmdesata Dewatar:

D Ež otom gestio se prawij se prawe kralowo: aby
chtel swaty Pawel wwesti na lid božij: na hcmž
by nestalo prwe skrze panowani pohanske: to nenie pra
we: Wssak gest wiewel ze na Zibech piwe nestalo gest
prawe kralowo, ale bdyž su chtiel krali, techda napom
slu brzechuo gich oswiedczno gim prawe kralowo, ge
hož se demniew a gi na ssi pani krestiane, ze gim to pra
we, gich nesmiernemu drany položil za zakon: A na to

Pravni swe panowanie mezy Křestiany twrdij: Ale uia
gice wruku panowanı: nemnohoť se na pısmu ptagı
Kterage panowati vřzıj: dostı magı Ktomu nauczenie
brzıcho sve to gim swıedostwie wydawa: že gest dobro
panowati/ poň ewadř tiemi panowanymi lahodny mi
rozkořsemi brzıcho obeche pa su na bolestı robotne chuc
diny ale aby nato myslı: Kterak panugi nehoďne nad
Křestiany Kromie rozumu wıery: tot gi dalet o odnichy

Kapitola Dewadesata:

Nez pak že gi tuto zmienka oprawa Kralowu. A
že tak se gest prıřhodilo vřiduow: že prwe Krale s
prawem pořanskymı nemıeli su zadnuo Samuele pro
roka sebrawřse se wřickni vrozenegřřı Zıdowřwa do
Bameta Vřekli Křemu: Ty tot řıj se ořtaral giř/ a řı
ny twa nedřıta se tiech cest iakos ty cřınil/ vřlaw nam
Krale at nas řıdi iakos to wřickni narodowe magı: Te
řda se ta řecz Samuelowi neshıbila/ pto že biechu tekli
řřlaw nam Krale at nas řaudıj/ Vř pomodlı se gest sa
muel Bořu: Vř wece pã Kř Samuelowi Posluchay řla
řu lidıj tiechto wewřřem coř mluwie Křobıe/ nebot su ne
tebe zawřřli ale mne abych neKralowal nadnimi podle
wřřelıřyř Křuktuow gıch: Křereř su cřınilı odtořo dne w
řemřto sem ge wywedł z zemıe Egıpsřke: Ař do tořo
dne wřřemřto su mne neřřawřřey řluzıli su cřıym bořo
řakeř tobıe řak cřınie: A prořoř posluchay nyne řla řu
gıch: ale wřřak ořwıedřı gim prawo Kralowı genř ma
Kralowati nadnimi: Teřda Samuel powıedel řa wřřec
řa řlowa bořıe řlıdu, Křeryř vřňcho Krale prořly: Vř wece

Kral viij

Tot bude kralowo prawo / Kteryz ma nadwami kralo
 wati: Bezmet syny wsse a vprezet ge w swie wozy / a v
 nit sobie z nich gezdce / a przedbiehacze wozy swych: a
 vstavit sobie z nich starosty a wladarze / a oracze roly
 swych: a zence obilie / a kowate odeny a wozy swych:
 A dceryt wasse vczinie sobie masliednice: a ohne heticie
 pekacky sukennice: A rolet wasse y winnice / y naylepssi
 drziwie oliwowe poberze y da swym sluzham: a nadto
 symie wasseho y winnic wassich: splatuow wassich be
 sacky bude brati: aby dal sluzham swym: A wasse sluzh
 y dewky: y lepssi mladence y osly w am odcy me / a ceda
 ge naswe diele: A na wasset stada desacky poloze / a w
 budete poddanij geho: Y przigdet tento den: ze zwolate
 na wasseho krale geho: ze se sobie zwolili: a neustlyssi wa
 pan toho dne: proto ze se sobie krale vprezili: Tchdy lid
 nechciel vposlechnuti hlasu Samuelowa / ale wrece: Ni
 yakz ale wždy kral nad nami bude: a my budeme yakof
 to wssickni narodowe pohassij ¶ Ty wiecy ted pismo
 ssiroce wyprawuge: kterakym biesem kral o swym pra
 wem wssel mezy Zidy ze kdyz su byli dobre zprawow a
 ni skeze sudce: podle Zakona Bozicho: gednak za trzi sta
 let swobodu magice bezwsscho prawa kralowa / nebo
 sam pan Boz kralowal gest nad nimi: debrze jim czhne
 a brahe gich odgich nepratel: kdyz su toho neztratil na
 nem hrziech swymi / a kdyz Samuel sudil ge podle za
 kona Bozicho: a potem se ostaraw nemohl te prace nesti
 y zgednal syny swe ktiem sandem: A ta gsta darz bra
 la: a sandy neprawie gednala: A zte prziciny lid se kra

wšši y hned králi zechťelíakó želeže bezprawyj kterež se
 gim dalo od synow Samuelowych, wtom že su dary
 brali odnich: A protož kdž su prota bezprawyj krale žá
 dali: A hned pan Buoh kázal Samuelowi abý gim
 oswiedczil práwo kralowo, kteryž ma nadnimi kralowa
 ti/a že přielísa daleko přesašlo gest to práwo swu tiež
 kóstj/onu tiežkost daruo: Kterež su brali odnich synowe
 Samuelowi: Nebo hranie na syle/a podrobeni Egypťe
 ho plno gest to práwo: A to gestie předně položil: čtie
 gestie ge odšrozýti/ ždaby pustili od krale: Nýssice pra
 wo plne bezprawyj: Kdž ge ma tak podrobiti: Syny a
 dcery pobera gim: y obrati ge k swym sluzbá a k vžitá
 šewky a pacholký osly pobera/ obratie na swe díelo: a
 wy pohledite ponich: A desatky položil na wššecty statty
 waffe/ hiekeret tak neče se oto pobere: Protož ten lid
 blazniwy/ přeszlyšew to práwo bezprawyne: y nepořnul
 se wždy dale mluwil: Niyakž ale wždy kral nadnimi
 bude: Protož ten lid tiežce gest ošřessil krale nad sebu ža
 dage: Wtom naywiece ošřessil: že gest Boža zawěhl
 aby nekralowal nadnimi: wiece ten lid zwolil gest Užo
 wíek a než Boža: čtie na žegi položil: w krali otakowu
 wíek: gíež gest welmi tiežko došsel: Nebo přielísa su wve
 líke hřiechý modloslužebne zassli šerze krale swe: a wal
 mi su ge obtiešowali tiem práwem neprawyem a malo
 kdž počoge počili su šerze krale: Nebo napomstu gich
 hřiechuw tiežkych/ w přehliwosti swe pan Buoh da
 wal gim krale pře zle slem práwem/ podnimž su welmi
 stonali: Protož ty wíery tam přezěchšse tiem neřadem

szkiechy sieklymi: vnas su tym Zakon vczynily: aby na
 nich ta moez vsnula sliemi bezprawimi: Kteraz czinie li
 du Krzeszianskemu: Acz wta slowa negdu ta bezprawi
 yakoż prawo zidowske gmenuge/ale ginať ge deru: ssa
 szugij: ne yako ze czinieca/ale yako prawa bozisko nasle
 dugicez: Ale yakoż mistrowe rzk: ze gedine toliko gme
 nem práwo slowe: Ale oslihá vkrutnost bezprawij a na
 syle: gimz gest chciel od hrozpy od krale ten lid: Ak byl
 gim to zaprawo dal: aby ge etnosnie szasluženim czini
 li. deruce tak lid krali Zidowstij: uhdz by gim winy ne
 bawal gich vkrutensivi rzk: strze proka: Sh sste knie
 zata domu Jakobowa/ a Wywody demu Izrahelske

Nichzejz

hoz: Zdali nenawas sluffi vmieti sand: gestio wuna wi
 sti mate dobre: a miugeze zlee: gestio nasylim dete kuo
 ze gich smich: a maso gich stostij gich: gestio su gedli
 maso lidu meho: a toze gich sedrali su smich: a kosi z
 lamali su/ a szekali su yako w kole: a yakošto maso p
 strzed henez: A protoz welati budu k hospodinu a neuly
 ssi gich: a skryge twarz swu od nich: w tom oha su: yakoż
 su neshlechetne czinili w zamyslenich swych: Tot gim
 odplati zato ze su phuli prawo kralowe nad gesho lidem
 A tut koneczne Kralowe Kniezata a panj otusy pra
 wa kralowa: podlehehos su nasylim drali lid bozi/ a csi
 nili su znieho szof su chcieli: Tut poznagi kazde bezpra
 wij: Kterez su vczynili lidu boziemu tak mierne prwase
 no bude: yakoż welmie odporna gest lasce Bratiske: A
 yakoż welmi to bezprawij pohanelo gesti bolesi: K rylsio
 wzwatom kazdem chlapu/ uohchosz pyssne oko premiz

Kost nemuoz hledeti nynie / tot w sse zwoz poche v miera
 y v wahu: Nyniet gest sladko prawe kralowo: nebo hoy
 nie terzichy sadlem proslle wrozkoffech a w swobodach
 tiela vstawuge: Ano wyrowe nesu a wezu: a stogie za
 palugice se: ano se pycha sapa na ne kzikagicy: ano gi
 chlap wofstech benij: Protoz dokudz tak chlapati muoz
 dotud prawe kralowo sladko gest: Ale kdyz na ne pgde
 vprziemnost tiechto rzezje bozich / gestto gim polozie na
 sylim: a bezprawim to prawe / A czo gsu komu vezinili
 bezprawnego zpolehagice nato prawe, to w sse kupom
 stie przisuzeno bude: Y przigde na ne zato prawe prili
 kne nezdrawij, auwech horze bieda: ze nas kdy matie
 na swiet porodila. ¶ Protoz ow ssem se to vzdaluge od
 swateho Pawla: aby on prikazuje Zboru krysstowu
 przebywagiciemu w Bizimie: aby Ciesarzi Nerowi da
 ni a myta dawali: aby pak takowymi slowy chciel me
 zy kresztiany wwesti a potwrditi prawa kralowa, aby
 podle toho prawa wierzicij w kryssta: gedni druze na sy
 lim tiskli / a lupili ge zgich statkuow: Wdstup to od swa
 tego Pawla mezy Pohany: A kdyz gest przislo od po
 hanuo mezy kresztiany: tak gsu prone odeslli daleko od
 wiery kresztianske: yakož gt to prawe daleko od lasty
 bratrste: Protoz chcieli necht toho prawa vlewij: nebo
 se prone nawieky w peklu ssklebie: tu kdekto bude placz
 ocjima a sskrezhot zubuom: ¶ Protoz toto gest prawe
 ze S P wel prikazal tu wiec wierciem w kryssta trwa
 gicym pod mociu Ciesarze Bizimsteho pohana: aby ge
 mu dani dawalizo gest pto / ze nemozl onich snijti tech

danij ktorej prwe Ciesarzy dawali su: nezi su Krzestiane
 ne byli: a mieli su zbozie swa na gego panstwie: Protoz
 tiech wiecj nemozhl gest na gine zwesti: nez aby poddani
 byli stiemi danmi Ciesarzy a tiem gest ge okradil p^{ri}ch
 cyziemi: prawie bezjaloby przebywali: aby nemieli prze
 ciny s^{ah}ati na wieru: A ze gsu tiem y dluzni byli podle
 zsziczenie bozisho: Protoz ty wiecy ktorymz kcyziem dluz
 ni su byli: wiec kto slowiech vezil gi ge: Dawayte a neb
 platte wssiem dluzy/ Komu dan tomu dan/ Komu clo to
 mu clo: Komu bazeñ tomu bazeñ: Komu czest tomu czest

Znamy: r^hij

¶ Kapitola Dewadesata Prawnica

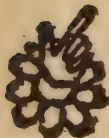
A Ze toto pak domacym bratrim swym/ sluzham
 Krystowym y hneb po onech die: Niz adnemu nie
 nebudete dluzni: gedine aby ste se spolu milowali: Nebo
 ktoz miluge bliznisho Zakon gt naplnil: to swym odtud
 wywrzono gest pravo kralowo: sewssimi s^hacunty/ ero
 botami: odesatky: zewssich slatkus swych/ spodrobenim
 bratra swego: aby gego sechnali s gego diela: y hnal ge
 ho na swe: Nebo milowani bliznisho: nie takoweho zleho
 neuczynie blizniemu: Take bazeñ nenie wlasce bratske
 wyhonij wen bazeñ laska bratska: Aniz myta na bra
 tru: nebo spieffeby gego naplecy przenesla przez wodu
 nezby oneho myta brala: ¶ Protoz ztiec kto wiecj mo
 gli by znami byti skutkowe wiery/ a skutkowe panowa
 nie pohanskeho/ ze ono nemoz byti toto/ a toto ono: Pro
 toz prziciesti Pohanswie Krzestianswie/ nemozhl gest
 prwe slati spolu: gelikoz se gest Krzestianswiy obratilo
 w pohanswi/ takda gi spolu wolne krasyta/ magedno

rzadu: Spolu sobie nalewagice zwinnice Sodomstych
 toczice krozen gich horzky: slucz drakowa wino gich, a
 nayhrozne gffie opitij gich: aby spolu zgednoho kalichu
 pili krew Krystowu: a zgednoho boku cedili krew bra-
 trowu: Byffia a sy podal od sebe w susedstwie kwa syla
 Eden by za wtieffenie miel piti krew Krystowu z kalle-
 chu: A denhy w krewi lidske Kochal by se jako pes kram-
 ny: ale gij spo. u wffe delata: a gij spolu w ssudy Wobu
 sluzita. Krew Krystowu pigice y zbratryje krew toczicea

Kapitola Dewadesata Druba:

Tez gessie tuto wramenit moc swietstwu spano-
 waninu posanskym w wiete zaklada gi: gessio pii
 kazuje swaty Pawel aby se modlili za wffecy lidi: za
 krale y za wffecy kteryz su w powyffeni postaweni: aby
 chom pokoyne a tichy ziwot chwili: wewffie dobrotie a
 cislotie: nebo to dobre gess a wzaczne przed spasytelem
 Wofie nassim: P zda se tu zaklad prawy tonen wffemu
 roz vmas wrze: yaloby S Pawel gij uakrzim sobie
 kralowu a kniazaty przypomahal jim swu modlitbu
 a ginych krumz seby napominal aby pilne za swych ca-
 suow kralow: krestiansstij branili mechem: mastru swu
 Cierkw swatu: niez su wrozeni: Dby ona na Rimstke
 stolicy sedela: pokoyne a tichy ziwot chwila: Aby sedecy
 nahrade spalata: nebylby kto gie probude: Ma tot rom-
 ne chylie slowa S Pawla: atby se morij obrade jako
 zdy: y kazal pokoyne Ctenie zapuzietopy: Dik tohot ro-
 zumu mistrzi neukazie o Apofftolech: niem: je tak samy
 fogie: by oni sobie moc tak k obrane ofobili: aby rzekak

pokazani poproszeż boża zapana poddacieho: za gęcho
 pani: y za gęcho dietky: y za gęcho wierne sluszy Tak opis
 tuge Cierkew nyńegssie modliłby swe za ty: gęssio vpo-
 wyssenie gsu: A to gest zdrowo bokuom gegiem: a brya
 cho gij prorosta takem po takych prozbach vstoluow
 panskych: Protoż byt swaty Pawel mierzil w ten pytl
 netepielby byl od mocy swietlkych: ani gini Apostole:
 Ani ponich krew mucedlnikuow prolewa la by se: powo-
 ssiem swiecie: wice neż za trista let od moeij Pohanlkych
 kdez niżadne mocy ani panowanie Pohanlkeho krze-
 stiane mezy sebu nemieli su: wżdy cęziem mocem byli su
 poddani a trpieli gsu od nich: kdez gest wuole Bozie
 chciela: Protoż giny smysl gest o modliłbie te kteruz při
 kazuge swaty Pawel aby se dali od wiernych kresta-
 nuow za krale a za gine kteriz vpowysseni postaweni
 gsu: A tym znamo gest ze giny smysl swaty Pawel
 miel gest przy te modliłbie: neż Cierkew nyńegssie ma
 pońew adz gsu mocy pod wieru nemieli ani su obrany
 mečowe od mocy gledali: Tehdá za ty mocy ktereż gsu
 w nie byli krew krestianlku prolewa gice: modliłba gich
 wtu chwili slla gest: ginał vžitka w mocach protivnych
 gleda gice nešli toho aby skrze gich mocz branili se gi-
 nym mocem: ale prawie gssio vžitka swu modliłbu gle-
 dali gsu w nich nešli obrany tiela swęcho skrze bitij me-
 cke gich: A ze modliłba wiernych lidij muoż wlasli
 y protivnu mocy a vktotiti zlost gich wice nešli mecz
 Protoż modliłba wiernych lidij przed bohem mnoho
 muoż: A on wladne mocmi na gęhorssimi a ma ge yako

sekera wruce: Protoz sekera prwe ne vderzi nijadneho
 gelitoz on chce: pakli on chce mnoz sekera braniti koboš
 chce: Protoz ktera k veliku neprizem miela gesti wiera
 mezy pohany: Wssak podle miery bohem vmietene mo
 gli su gie pohane škoditi a nawierne saskati: Nebo ten
 to štiti mieli su modlitbu k Bohu aby on učinil pokusse
 nie wšod aby prospiech zhešo byl: kdž by ge mohli šre
 pleti: Takoz se prawu owlertzieyech w Geruzalemie: na
 hejto su pohane sebrali: Tu die pijsmože mnozie zwier
 nych pozdwišli su hlasu sweho k Bohu a rzekli su Pa
 ne ty genz sy učinil nebe y zemi morze y wšiecky wiecey
 gestto wniesh su genzo Duchem swatym škrze wša otce
 našeho Dawida sluga sweho, rzekl sy Procz su preča
 li narodowe: a lide wymyslili su marne wiecey: Sgeli su
 se krali zemšťij a kniežata: sgeli su se w gednotu proti
 panu a proti Krystu geho: Nebo su se zagiste sebrali w
 tomto miestie proti swatemu dietieti twemu Beziffowi
 gehož sy pomazal: Erodes a Pontsky Pilat s pohany
 a slidem Izraelskym učinili to: czoz gest ruka twa a
 raba twa zpuosobila učinili: A giž pane zezdrzi na Bru
 gę gich: a day slucham swym sewšsim doufanim mlawi
 ti slowo twe w tom: aby ruku twu rozprošitel kuzdrawe
 nie: a k znamenim a k zrazkom: Z by dali se škrze gme
 no swateho syna tweho Beziffe: A kdž se pomodlitbu
 poknulo se gesti miestie w hemžto su se byli sebrali: y na
 plieni su wšiekni Duchu swateho: a mluwiechu slowo
 božie odoufanim: T y tot wiecey su k wieće podobne: a p
 řizgi v kazugi pohwadž ma všitek pokoye škrze modli

Salmitij:

Na przykłąk Teżda niébiż lepe nemuoz poznan byti: neż
 ja Knieżata vkrótiti bezprawij s krze modlitbu wierę
 prawicyssi a spażytedny vlietę gest modlitbu wierę v
 krótiti bezprawij slych: nesli ten odpietati meczem: Chce
 se se odditi bezprawij slych: A to ted przykłąd wierę v
 kazuge knemus dlużem wierę przimazani sme: se kdyż
 su se febrali Krali s kniežaty proti krystu Gchissi: aby
 geho sluby rozptyliti, a nebo ge okrwij smiesyli: A buoż
 s krze gich modlitbu pmienil radu neprawych: Protož
 hledati pokoge s krze mocz swietku: gest wiec sw: cteka
 Ale odwesti bezprawij slych kniežat s krze modlitbu wie
 ry gt wiec Du: hownie a prziesłogi kwierze: Nebo tuto
 pshe Boga kupomocy se hleda: aby on racili wyswo
 bodil pakli se genu liby aby sluby geho trpieli a zkusse
 ni byli s krze bezprawij slych: aby genu wtom powolili
 Protož to nawaze ma byti wslužach božich: aby se tak
 modlili: a tak pomocy od Boga hledali w swych poku
 szeniach: aby snimi podle wuole swe včinił: ze on muoz ge
 wyswoboditi: widili gich dobre wtom: A gest takowych
 przykłąduow dosti wpusmie: gesslo su wiernij lidce s kr
 ze modlitbu mohli sobie przivesti newierna a vkrutna
 Kniežata k vžitku: a zlost gi: h vkrótiti ptu sobie: Takoz
 to Ester sginym lidem Židowskym w swem pokušeníe
 včiniła gt: a toto mluwij k bohu w swe modlitbie k lucy
 Pane boze Abrahamuo: Boze sčiny nade wšecky v
 nyslo hlas tech: gessiot nižadne gine nemagi nade ge kro
 mie tebe: Wyswobod nas z ruku neprzetel neprawych
 at se neposmiewa gi nassemu spadeni: ale obratiz gich

Ester: gij

radu profi nim, a toho genz se gest poczal nana s jobis
 zatrat: Wzpomeh nana pane: a vkaž se w smutnem
 naffem cjasu krali židowský wffelite mocy: day mi teč
 spuofobenu wma vsta před oblicjegem lwou ym: a pře
 nes geho srdce wnenawist wraha naffeho: aby y on za
 gynul: Wnoho praweho vmicla k Bohu mluwiti tato je
 na Esteria to prawie znala gt: se rada zlych nawuoli
 bofie slogi a w geho mocy: se t byž gi skladu pti sprawe
 oliwym spadne nahe: a sami wny zabynu: Protož se
 smiele Bohu modila rtkucy: Obrat gich radu pti nim
 at to sami nesw coj su nena wistne nana s wwaliti chie
 li: Take to prawie a rozumne znala gest se srdce vtru
 me kralowo w wuku Božij gt: a kamž koli pochte nakle
 ni gt: A protož mluwij k Bohu rtkucy: Přenes srdce lwa
 wnenawist wraha naffeho Aman: kterýž prwnij po
 krali byl a na y wietzi gest y pkiežen od krale miel: aby
 se natožo nena wist kralowa obratila pro gegie modlit
 bu: A kteby takn wic mohł a neb smiel pomysliti, aby
 se ta nena wist w krali vrodila: ktemu gestto se zdalo se
 wffekte dobre kralowo gim slogi: A wffak ena se iche
 domlawi na Bohu: se kral na spiech wstaw odstelnu: a od
 kwasu radofneho: y k žal kral wessi geho a ebiesyti, na
 sibenicy padefati lošet zwysš: A wffictni zproffitiensu
 gimž Aman byl smert zgednal: A Protož se. ech wicci
 mudrym mekloby znamo byti: se nepriežen zlych lidi
 wicet gest a mecy bozi neži w woli gich: a neb w moci
 gich: A gesili tiežka nepriežen sprawedliwym zlych lid
 je k Bohu oto ma gi zfiecti: vboža prziežne pošledati: A

Ester: giiij

Ester: viij

on gienz wladne nepřiecznū slych lidū, wvrali gi w morze
 a neš naty ktož su kopali yamu sprawedliwym: aby w
 ni sami vpadli: Protož y zlá kniezata: k dobremu spra
 wedliwym možu byti: když toho od boha vniegi hleda
 ti: Toto pak wiesznowe hude ysuce w mocy krale Ba
 bilonskeho, ti wiesznowe wzkazali su židom do Seruza
 lema: aby zahe obieti Bohu obietowali: a modlili se za
 he: A take aby se modlili za žiwot Nabochodonozora
 krale Babilonskeho, a za žiwot Baltazara syna geho
 aby byli dnowe gich yakožto dnowe nebestij: nazemi a
 by dal hospodin ctnost, a oswietil ocji nasse: abychem ži
 wi byli podstienem Nabochodonozora krale Babilon
 skeho: A podstienem Baltazara syna geho: abychem
 sluzili jim mnoho dni: a nalezli milost před gich obliče
 gem: toho su žadali ti wiesznowe, aby y ti kralowe pohā
 stūy sstiasně prossli za mnoho dnū, pro gich dobre: aby
 oni w gich pokogi: mohli pokoge poziti: a michi ysu sedm
 desate let w gich wizeni byti a pod gich mocij yako pod
 stienem aby odpočinuli a milost vnich by nalezli: yako
 wneprzatel, aby neyaku nelibost krziwu sklāduce nahe
 nez mordowali gich: yakož su gich bratři mnoho zmor
 dowali w zemí Židowste: Protož aby některak spočo
 gem yako wiesznowe zamimii mohli potrwati: toho od bo
 ha slyše modlitbu ted h. eda gi: aby jim sam buosť zged
 nal milost vtiach Pohanuo vkrutnych, Bestio wladne
 krali Pohanstymy y gich sedcem: a včinie ge whod
 komuž chce, aby oni milost mieli k tomu, k komuž on ka
 je, a nenawist k tomu kohož on nenawidij:

Kapitola Dewadesata Třetij:

Protos z tiechtowiecy: ktercz se prawij pozname
 Dymysl swateho Pawla: Procz gest napominal
 k tomu aby se modlili za powyslene. A ze proto Nebo gest
 miel welike mnozstwie wierzyciech lidi w syna boziesho
 po swietie pod mocmi Pohanstwy sili wicru nenawist
 na Pohanuom Protos wida wstawienie rychle pokusse
 nie tomu lidu wierzycymu mezy Pohany twagiciemu
 ktoma gich napomina aby se modlili za krale y za wffe
 cky postawene w powyslenie: aby gim buosh milost dal
 nalezti przed nim: aby se na nie nepopudili nenawistij
 krawu jako sobie na mryke: A take aby mily Buosh
 zachowal aby dabel tiech mocy nezdwisl kwalkam ged
 niech proti drushym: tak ze by se lid proti lidu zdwisl w
 swary w mordy tak ze by se krwe wffickni naplnili bu
 rzenie/roztrhanie A toby tiem Krzestianom vprostrzed
 tiech rozdilenie welika osiedla powstala. Nebo dabel
 ska nenawist/nafwice patrze ktiem Hlawnim lidem k
 Kralom a Kynym: nebo snadne muosh mnozstwie pod
 danych vloviti skrze nie: kdys gim zatocli wpychu aby
 zpychy powstali gedni proti drushym w boge a nebo w
 gina osiedla dabelska aby vpadli na skodu podanych
 Protos na Saule wffekta syla boge naytiezssie oborzy
 la se aby mnozstwie snaze porazeno bylo geho padem
 Takez y nynie na Hlawnie lidi naywice dablome tisknu
 na skody gich poddanych: nebo gim muosh mnoho dob
 reho w poddanych stati. A kdys se popudy skrze gedna
 nie dabelske proti prawe dobrotie a skrze zrady sluzeb

nituow a slobnituow antykrystowych talet mozu umoz
 hym wiercem dobrym sylne przekazeti a nebo ze rozpty
 letiry na lidi dobre saskati. Takozto mynie skutek w tazu
 ge: A protoz tem dobrym Krzestianom: gessio su tak pod
 mocmi Pohanstymi przybywali, welike potrzebie bylo
 gest, aby se modlili bohu zaty powysshene lidi, aby ge za
 chowal Buzh od skutkuow satanowych; chcie skrzehe
 przekazeti dobrotie te: wniez wiernij lidet zadah se bohu
 libiti: Takoz ted die Abychom pokoyny a tichy swot wed
 li, wewssie dobrotie a wczistotie: Protoz mogli gsu tak
 y tiemi mocmi powladnuti: kofz gsu bozi milosi k tomu
 obdrzelitaby k gich prawym wstikom obratil ty mocy za
 niektere czasy: aby wiernij lidet zanimi w swie dobrotie
 mogli trwati a prospieti do wuole bozi: Tak wiece y na
 gest potrebie: podkterymiz koli mocmi sme, aby zanie ka
 zdy mudry modlil se bohu: aby oni sstiasstie z sli, a boz
 ize siwi bfliz a zachowani byli od babelstych esz ol: od
 swartuow, od bozuo, y od ginych szied: us: aby se y na
 toho nedostalo. aby chom zanimi keryakcho peke gika po
 jiti mogli: y zawssie k powysshene lidi. Nebo w ssudy wie
 ni lidet zanimi przybywagi: a zadagi peke gika zanimi
 posiwati, aby gim; babel, k bozem neby bal: neB gich
 proti prawde skrze zradce prawdy nepopuzel:

Kapitola Dewadesata i ziwrtia:

Gine su przycziny wicetoz przicnicz rzec; ma me
 moc swiestku sobie wwierze zelosice duowedy kri
 wymi: A chieti sieleshe wiciezyti skrze moc kazdy proti
 swym neprzatelom, a wesi moc proti mery wbege, a

modlit se ona strana za swe pany/ a tato za swe modli
 se aby przemozla: a ona proti tiemto aby ge przemozli
 A obogi Krzestiane su: a kazda swym przegicy: obogi
 Krzestiane nesprawedliwie bogugi: psyce aby ony zbili
 a oni zase tez y ktereś buosh vslyssie: Protoz suce obogi
 Krzestiane nesprawedliwie bogugi proti sobie: a modli
 tba gich nenie zwiery: neuslyssi gich Buosh: Protoz je
 drana gest wiera siech Krzestianuow: a modlitba gich
 throma ge z adagice wyliti krwe bratry swych: Pa
 li negsu bratry: ale su neprzietele, a buosh se weli za ne
 modliti: a dobrez gim czinitie: Ale tuto puogde zpier mod
 litba: na obie strane z adagice: aby gich neprzietele zbiti
 byli: A protoz ten smysl vzdaluge se odslow S Pawla
 aby se za krale modlili/ aby z nimi tichy fiwot wedli:
 ofobugice sobie moc swietstu gedni pti druzymaby sk
 zeni walky wedli tiem cinem se modle za krale: aby sk
 nieho a neś skze gine moc pawedli fiwot zbiehawyswar
 licy a morderzky: A tak tiem cinem mnoze rotz pod
 gednu wieru, ofobugi sobie moc kuprospiczhu wiery a
 kubrane prawdy: P puogde gedna rota brańecy Lic
 we swate stare: A druzna puogde brańecy prawdy za
 kona bozisko: A gina puogde brańecy rzaduow bozich
 krotko chij kazyti kaciery ti wtrzenij, poswych bla
 wach wisse gednagice: a stare swate typice: A gina rota
 puogde brańecy obecneho dobreho/ aby tak chudina ka
 nebie nebyla hubena: Puogdu pal kralowe a knie
 zota brańecy swe vlasti: aby gim panstwi nezahynulo
 a proti wsem walky wedu: Nebo milugi panomanie a

zwelobienie w swiecie: A ta wffecta zbierz tich rot rozbe
 lenych slowu Krzestiane, spolu rzietagice Bohu Dize
 nafs genz sy wnebesyeh: Wffictni przycie Bohu strze z
 kazeni ginyeh: magice zato ze kdyz gedni druze stwii
 smieszye ti z Bohu posluzi A to wzdy spolu tictagi: Od
 pust nam yakoż y my odpusttame: A nato kazda rota
 woyska gleda a hromazdie ge: nemiehecy odpustiti niza
 dnemu s kosoż muoz byti: Protoz gich modliuby su we
 like ruhani Bohu: Protoz takewa osobenie mocy proti
 mocy/przielis su odporna slowem swateho Pawla w
 tom gestio se weli modliti zawffecty, ktetiz gsu postawe
 ni w powyssenie, aby tak gich przeciwinu pokoynt zivot
 wedli: Nebo takowe rot y yakoż prwe powiedieno gest
 odporne mysl, kazda emocij proti giny m pripravuge
 se kwalkam: tat giz owssim nemysli pot oyncho ziwota
 wessi: ale zb ehowy a waleczny: Aniz myslj swu modli
 ubu pokoyi wffecty, ktetiz w powyssenie postaweni su: ale
 kazdeho modlitba mieti k swym woyskom: aby eni prze
 mohli pti giny m: Protoz gich modliuby neprilezi k rozu
 mu S Pawla: nebo on siebie nesobil gest niza dne mocy
 ktomu: aby strze ni wietiezył proti swym nepřatelō: aby
 tak potepa ge wedl potem zivot pokoyny: Ale zpict pti
 tomumehlebe k niza dne mocy oto aby se ehcho bila: a
 pokoy gednala strze swuoy mecz: Ale aby wffecty mo
 cy wssudy spolu pokoy miely: a aby gich vabel z ti p w
 be nepopuzel: a tak by gie kaziti branili, zato s es pcho
 modlitba sginy mi wiernymi byla: A to al z Buch ra
 ctil gednati pro vřitek sluh swych, aby vřetil se u ocy

Matu vii
 Zufa: xii

aby mogli swobodnie słowo bożie mluwić między nami litę
 mi Pożany pod gich mocmi gduce powšsem swietie: a
 by wšickni wššudy potra gich mogli prospieti w poča
 tem dobrem / magice pokoj iakž takž mezy takym
 Požanstw ē: Protož wššecto křezštw Ciesarzsteme
 musož przivesti ktemuž cyli swe modlitby: Každa rota
 znich mocy hledagicy aby šerze moc provedla to k cje
 muž mierzj vmyslem yakž by štíela bohu služiti: aby to
 ho macj hranila: a k tomu pudila: Aniž take podobne
 musož lid pobí: šly od wiery swyčš modliteš provedli k
 bohu zapokoy: poňewadž nemienie pokoye prawie po
 hiewati: k tomu všítku: oňemž tato swaty Pawel mluwi
 opokoynem životie přiečinu oznamuge: pročšby štíel
 šakemu pokoyi die: Abychom pokoyny a šichy život we
 bli wewšše dobroštie a wčistotie / aby wtaškow ē životie
 pokoye pošili: kteryž gest bohu mily: Ale tato pobiešlost
 zpíetně proti tomu pokoye šada: aby se rozšširžila wew
 ššlike neprawosti a wnečistotie: Aby magicy pokoy: y
 štíodila wrotach poyarmacieš šupugice a pdawagi
 ce / po poswieneniš žeruce / pigice a tepuce se: Frege a
 tance gednagice a což nayšhorššieho možu to gednagi
 wčas pokoye: Protož dalekot gš rzečš swateho Paw
 la odošho lidu kteryž gest přikřš zabłudil odwiery: Pro
 tož křezš Ciesarzowi nedowodu tiem mocy wvierze se
 on se weli modliti zapowššene: Mež tiem šnaze možu
 oni šowoditi / poňewadž gi gš podwiku magie a gš se
 gšš vygala šyha gšš dawno šagi potvřtezuow proti w
 nřčš křezštu: Protož magice moc kuobranie / štíimž tok

Wim: Pij:

Ktoby siem mocy potwrdie wwierze; wſſe gim ſuffie: lecſ
 Poſtany: lecſ Zidy: lecſ pochodnij lecſ ſkrypcem: lecſ
 meczem dowodie: wſdy ſu gich duowodowe prawij; ale
 ſoliko wnich; Ale kdyſby ta kowe duowody poloſil; nema
 gice mocy knim; ktoſ koli poſańelby gim tiech duowos
 duow rżka: ſe ſu bludne; y nemoſli by bez mocy braniff
 gich; A ſnadby ſe zaſtydeli zańeltere duowody: Nebo
 ſte wiecey ginat prawych duowoduow niſdzie; nenalet
 nu: gedine lecſby ſiem potwrdili: ſety wiecey prawie zwie
 ry kryſtowy ſu zalozenie: kterez oni ktomu ſkrze moc de
 la gi: Neſ y akoſ geſt rzeceńo; kbyſ moc magi kuobrańe
 nemnoſot naduowody myſle: Ale kterez koli bludy ſkry
 ty wradach a wſhemich; tyt pweu ſkrze mocia wyſta
 wi ge na ſwieto y ako wieru; lidu odnich ſwedenemur
 Protoſ pilni ſu mocy aby gi ſobie wieru zmalowali a
 prawili oni ſobie rownym je Cierkeu ſwata nemoſla
 by zuoſtati wſwe ſprawednoſti: by gie moc ſwietſka ne
 brania; a wieraby zkażena byla od naſelnicuow; Ale
 muoſ byti je ta Cierkeu Rymſka nemoſla by zuoſtati
 wte ſpřednoſti kteruz ona wede: magicy paſſwie weli
 kemoſtaloby gie wruku; by gie kralowe zemſſtij neoha
 ſeli meczem; Protoſ wlaſnie potrebnost geſt gie mocy
 Kapitola Dewa ddeſata Patar

Ale zhecho wiecij muoſ niekto rziery ſe yá moc po
 stupniznicz toſo nerykay arz kceln; ebo ia gij
 nepotupugi ale ctim gi y akoſ nani ſuffie: a ktu ſe geſt
 dobra; tak y akoſ gie buoſ dobre poſiwa; a y akoſ ſkrze
 ni provedecy; koli on ja dobre ma: Ale coſ u tom lide

glij skrzepienizleho gednagi: a to chytij prowestitohod lidem
 nechwalim: Protoz mam mocz zato: yakz gest ktiena
 tak gie rziekam: Mocz swietsta swiet zprawuge a rzie
 di gey wwiecech czasnyeh a zemstych, a tak gest swieta
 potrebna: yako sylna ohrada/ aby nepadl: Nebo ten
 swiet nemozhlby beznij w swie pewnosti a w prospiechu
 stati/ to rzku sprjecziny mluwice lidste: Ale gelikoz to
 Buzoh pan gest swieta: a mozhlby gey bezte mocz spra
 witi y drzeti yakzby chitel: Ale zalozice to/ ze on chce sk
 ze mocz zachowati ten swiet/ aby oni lidsty rziedili ten
 swiet: yakohto vrzednicy geho panstwi: Protoz magice
 mocz nadtiem swietem/ mozu gey krotiti/ a prikazowa
 ti snadne: kopyz to czoj widie dobreho swietu ridy: Ale
 byloliby rziecy okrzestianeck: byliliby czo sflckctnegssie
 a skrze wieru czo zkazene gssie: krotez gssie nez swiet/ nie
 Nebo skutek swiedczie ze su opustili pana boha: a vch
 heni su swiet pobiehlly od Boha/ a Swiet gest ge wse
 poyal/ a oni giz gedno su oswietenem: Neb czoj koli swiet
 nalezne praweho marneho k vtiesseni k rozkossiem: k zbo
 haceni k zwelebeni: k zabluzeni/ k ruhami bohu: to wssie
 ko k rzestiane gednim Duchem stiemto swietenem drzie z
 gewne: bezhanby y bezswiedomi: Protoz vplne su odst
 pili od boha: a vchiheni su swiet pobiehlly/ a zlotuzely: nio
 na boha nechtiece podati/ ani se wczem bohe zastawiti
 ani geho wczem poctiti: A to nerzku goden zniech: ale ge
 den ztisiere nesnadne nalezen bude: aby se nasmierzil po
 dobne k swietu/ a netah l snim gha w neprawostech ge
 ho: Protoz takez nekmenssenie ta mocz swietsta potry

bna gest te pobiechloſti : tiech zmielenczuo / iakož gest po
 pottebna mezy poſhany:nebo neuczini wicry dle nic lepe
 neſ poſhane: Protož kdž swiet odporny bohu / muſy ſtr
 ze mecz mocy swietſke kazani byti: tak y akož narych ob
 pornoſt twrdu ſuffie: Ale kdž by tde byli prawij pteſtia
 ne: geſto boha milugi: a ſwe bližnie yako ſe ſami / tuſ z
 miłoſti božie zle nečinie: tiech gest nepotrzebi puditi mo
 cij k dobrotie:nebo ſami ſe prawiegi domyſle prawych
 ſkuffuo:nežby gim moc przykazowala : a neb ge knim
 pudila: Nebo magi znamoſt boži w ſobie / znamoſt przy
 kazani geho: a magi milowani boži w ſobie / y čim wu
 li geho zmiłoſti: a držie ſprawedliwoſt klidem podle pti
 kazani božich: tak aby moc genž rziedij swiet nenalezla
 nanich ſnadne zloſti: Ale kdž žhyne wiera a miłoſt w
 lidetch: geſto muož ſtrze laſku delati ſwe wicry wnich
 a včiniti nanich poctiwost tałown / aby ſe libili bohu y
 lidem: Poztraceni tałowych daruow / budu vſlaweni ti
 k dle w tałowem lotrowſtwie: že gim ledwa moc vkrutn
 ſtateži: aby w ſhe y ake rownoſti zuoſtali : aby nemožli to
 li k žij byti: y ako by na ſwiete před lidmi čtieli byti Pro
 tož wiera od boha dana gest k činienij dobrych ſkuffuo
 a Bohu wzacnych a vſitečnych w ſſemu Swietu: A
 kdž oduſtupij lide od wicry / y žned ge popadne zloſt to
 ho to ſwicta / a y žned mecz muſy rziediti ceſty gič: Ne
 bo poztraceni wicry / neoſtawa na lidetch nic gineho neſ
 pteſtupenij: A pteſtupenij nebudeli opraweno połanima
 ſčby y žned w tu odpornoſt ſaha meč ač gim mecz ne
 budo ſahaſi každych pteſtupenij Ale poſſle pan lotra

wnasle smeczem zwlaſſcie obhelud: geſto yſu geſo ne
 czeſt aliz aby de al lupil gimal: wiezel mordowal: ſe tak
 koneczne Bwoh nanecha niſadnych přeſtupenij bez me
 cze miſiwecho: neſ bez gimych pomſt: ¶ Ale poſciwadſ
 ta moc ſwiectſka pod wicru geſt/a pſichtena wicre: ſtrze
 krzywy ſimyl pufem: Siſ Antykrzyſt vſnuſil geſt gi ſo
 ſie zachota wſſeczka mocz geſo proti krzyſtowi: a pro
 ti zwolenym geſo geſt ſtrze tu moc ſwiectſtu: ¶ A giſ An
 tykrzyſt ſkazył geſt wicru ſtrze tu mocz / a nadelal zni
 obgedij ſablowych: Aby giſ gedine znamenij wyry
 metwa na lidech ſtala n gmena krzywa: ¶ wſſeczko
 Poboſniſtwij ſgownie w zlych ſtuteyech ſlogij nantch:

¶ Poſcina ſe druſka ſtrana o Roſach olaſde zwlaſſcie
 ¶ Kapitola Pwnej:

¶ Zie poſchatet tiechto wſſech wicij geſt
 o Syti Petrowie/ a bude ſe konati oſ
 rzech do konca: ¶ ſe Pete tu Sytij wicry
 mnozſtwij wierzicoych wytaſil geſt zmo
 rze toſto ſwicta zbudow a znewicry
 a wwierze boſie vſlawil gt ge yako Sy
 ¶ i obleczeni: ¶ zachowani zpuſobil ge/ aby mnoſtwie
 wierzicicoh gednoſo ſrdce a gedne duſſe byli: ¶ Ale vpro
 dlenie eſa ſuo ſtrzy: gednanie ſſatonowo na ſſlo gt ryſ
 odpornych te Sytiza neſ rot lidij odpornych wicry: ge
 ſto ſu ztrchali tu Siel wicryſe giſ wicra nima mocz
 podle ſwe prawdy: gedine znamenie omylna wicry na
 lidech pobieſtlych ſlogij. ¶ Nebo ty. ¶ Nezy odporne nechaj

wierzę zioſtaſiani po wierzę gili ale taſnu wiernu po
 ſobie: aby gich ſſera dſtwi ſektorał chrania iako odew
 poctiwy żywot małomocnych chranij: Ale ginałt żywa
 ta nechtij odwiery przigini toſo nenauidi: Bdeż by gim
 wiera żywota praweſo chytela podati: ale tiem ſe pał
 wiera ztracie mryz tiemi rotami: ze kaſda znick wſſedſſe
 pod ſtet wiery o yakuſ zwaſſnie odpornoſtij chce gi
 wierzę przicjiſti yakoby ta odpornoſt wierz wiery była
 a jeby nemiela kſtana byti od wiery: yako wlaſnie
 wierz wiery: yakoby wiera taowa była: w yakuſ ko
 li plaſſti: koby ſe knij pnieſyt: Aby ona ietla ten plaſſi
 mne wſhod geſt a luſſi mie: Protoſ ty rotę w yakuſ koli
 pobieſtli odporne wierzę przimieſſeny ſu knij: chaj to
 wſſe zaprawe mieti yakoby tomu od wiery rezeni byti
 A iakoby gim toſo wiera pomaſhala: Nebo ma wiera
 glee wladarze: ze czoſ koli przimieſſeno geſt puſzym bla
 dem kwierze: omi nie toſo neſhledani dobreſtito warte
 ſlogie: a mali żywot wiery wſobie: Ale nawſſecko porad
 kwoſi wiery wlaſnu a wſſemu twarnoſt wiery zewnit
 dawagi: Nebo ſlepj ſu a wuodce ſlepych: a diela gich
 przewracena a welnie poſtawena ſu: Protoſ tiem w
 ſſecka ma moſt y moc wiery zaſynula: nebo kſzym libe
 przimieſſena gta: a wroni ſwe dobroty ſkrze ni ztratiła
 geſt: Nebo wſſełty odporce wiery: oſlawuge a kſraſny
 ge chnie: aby ſe zdali zpoctu wiery: Protoſ naſſe wiera
 ta nenie nie welebneſo: geſtoby moſhla chwalu mieti
 podle ſwe pſwby a podle mocy Duchownij: nebo mryz
 ploſynſtwa przidreſi ſe gje wſſudy: Wieru ſhanbu poſta

wilo gest / a moc gegij prawnu vmrtwilo gest / a oní fale
 šnie krašu wicry na se tašnu wšfecty swé odpornosti
 wšlawiwšse pođni vpietnawšse ge okrašiwicry / ale wšlak
 žtoho okrašlemi gich odpornosti: kterez wedu proti Kry
 stowi / wyhledagi jako škaredy Drakowe s welitymi
 žuby: gestto s tierugij kosi wšselike prawdy: protož wis
 ra nasse: ždase že gest matie drakowa: že gest žrodila / ta
 wšfecta pokolenie sobie odporna: A že tuto orotach a
 opokolenich Erby korunowaných: Marozenij gich w
 hnišu / a slawa gich na škonanie w šmaradu: a welčno
 šti gich wšhanbie: Ditech rzecz ňeiala bude / Ač pak wel
 mi žgewny gsu swu odpornostij křiji Krystowu / a ge
 ho hašenim / ale nemožu se znati wte odpornosti: nebo
 falešny prorok genž mluwíj lešwewymeno bošie přislu
 pil gest k nim: gich rušanij tieka ge: Tak nawa šo žad
 šuffie: A proto že su powyššni na šwetic / wšselika odpor
 nosti křystowi na ňe šuffie / a odiato gest od nich šwedo
 mie: šerze vša žiwa falešneho proroka / gestto přisłogi
 všeluo gich rozkššnych: Ač pychš Žucypera přewy
 ššugi: ač našyt: a žranij plni gsu: ač sodomšty žiwot
 weds: a kteružš oli šwobodu žlu magi: wšse gim šuffi a
 wšfecto bez šwiedomie: gest wichš: Ale to wšfecto cožšby
 Božu a nebo Krystowi ššoditi mešlo: niebyto nebylo
 diwne šie štrany: kdyžšby byli Peshane: a nebo šide: a neš
 šterzij koliwiek šide: owššem odpornij wicry Krystowie
 kdyžšby nebyli křeššiane / šakým žiwotem sodomštým
 nemošliž byti tak protiwni křystu Beššiši vkržšowa
 nemu / Ale že gsa křeššiane přežšeni wšce / a čtiž mie

a prawnij prawo k wiecie: a chcij pani wiecy byti: aby słu-
 zebnost Apostolska miesta nemela: lecz wnicz koscia
 wykupen/ nebo wysluzen bude/ take osobenie a prawo k
 wiecie obdrzeli su statymi odporbnostmi Krystowi: gestto
 newim suli nadablech takowe odporbnosti Krystowi po-
 tupnemu posmieffnemu / boleffi plnemu / aby se geho
 takowa ruszawa pkrdzela / a pod geho boleffmi se kry-
 la: Nebo pohewadz nijadny geho nemuoz veza sten byti
 ktoz sebe neptmierzi k geho boleffem: a nasobie gich no-
 nosy: a geho potupenie sobie za czest nemanolito se chlu-
 bie w geho krziji: a geho posmieffny zivot: aby slawa ge-
 ho byl: Czoj se tedza mylij to ruszani w hwracene: genz
 se w sfciem tym stydie a wnenawisli to wffe ma: Wffak
 on se neobratie na to: ze su oni sobie tak krzivu czest na
 swietie osobili / a gi Erby zkorunowali: a pkrctli sobie
 taku pychu zasluffnost: a rzad gich vrozenie zdabluo a
 zmrzkosti krzietkuow: A taky rod proklety a by Erby z-
 korunowali: chiece zheho slawu mieta nadewffekty lidi
 na swietie: a wzdby dobrzi nazwani y gmenowani pero-
 du byti: Nebo ani Kralizani Knizeti / ani panu / ani pa-
 nossi / nelsuffie takowa nijadna odporbnost potupeni kry-
 stowu: ktoz chce krestianom byti: Pakli se libij pych a
 a nebo rozkoffi odporne boleffem Krystowym: Procz
 naswu slobdu plece se takowy wwiere: a czinie se veza-
 sten boleffij Krystowych: aby strze ty odporbnosti wnicz
 chye stati: wzdby krzizowal Bezukrysta w sobie krzietky
 chiecho potupenie nase bral: Wffak by takowym lech-
 czeffi zatracenie przifflo: by byli pohany newiedomy

mi Křysta Běšise, než takto zmietahe přimiešeni gsu
 ce geho wierze, křtice se wegmens geho: Tielo a krew
 geho przigimagic a gina dobrodienstwie geho: P pos
 tupi to wšsecto welikými a tiežkými odpornostmi a tim
 a neb škrze to křizugi syna Božieho w sobie: nebo kwi
 rze křestianske vpravde gij držeti przislustie toto což
 dij swaty Pawel: Žie kterež gest przedwiedel ty gest y
 wywolil: podobny byti obrazu syna geho: tak jakož sme
 nosyli obraz Čilowicka zemského Adama: takež aby
 chme nosyli obraz Čilowicka nebestského Bezukřysta:
 Tyto wiecy acž se zdagie nerozumne: a tak y nepotře
 bne/ ale wšak su tak pblizene k Čilowicku. gelikož člo
 wiek křestian g/ že nemuož beztoho wieru nasledowati
 Nebo wtiech slowiech wšsecta mocz wierz zaleži: gestli
 že wieru přigmar: chcie wnuj spasen býti to musy y hned
 mysliti: že spaseni w křystu zaleži/ tem ktož genu podo
 bni budu: iako tyž obraz neb podobnost žiwota geho na
 se beruce: w pokorze/ w třepliwosti/ w tichošti/ a w pokře
 ni swieta: y geho chwaly: y geho rozkošsi/ y wšsecti mar
 nostij geho: To gk odwrhuce wšsectu člipnost. wniež se
 swiet obracie podle hřiechu a žadostij tiela. genž wšij
 Čilowicka k žlosti/ ty wiecy slojiece: potó brati na se po
 dobnost nowoty žiwota křystowa duch ponieženy geho
 a gina spravedlnost kterež gi na swem žiwote mick: a
 gi lidem prikázowal: Ty wiecy žnuze musy mieti kře
 stian/ čceli aby genu wiera křystowa pspiela k spa
 senie: A beztiech wiecij gest křestian: yako S Petr ma
 lowany na stiehe/ nema ge žiwota w sobie/ ani rozumu

Rzim: viij
 i: Kor: xv:

Protož ta pokolenie mnohotvarna Erby zkorunowa
 na, tomuto wssemu su odporna, czož gi powiedieno ne
 tak ya ko gini libe, ale mnohona sob přesa hugice gine li
 di w potupenie syna božieho. Nebo dwuoy na sob ma gi
 rozenie zhrziechu Adamowa, a saha gi škrze nie kewešse
 like neprawosti. Ale tito s giny mi wtuž cestu, ppletij pa
 da gi robiece se w smrt zhrziechu Adamowa: a druže
 rozenie zhrziechu ma gie: podle rodu nazwaneho: aby po
 tom rodu byli wladycami vrozenie dobreho, a potd v ro
 zenij, a by mieli gmeno dobrij libe pocestnij a napyšse
 chatejšse: portiwij: mudrij. A siem vrozenim zamyšla
 zwelebenym w swietie, a by se oddelili odewšsech lidij: a
 wptkli se na dewšseckij lidi: ia ko koruškew wssemi zwlašt
 nostmi: kterež p bytu lidškemu przislusseg: gmeny, posta
 wu: odewy: potkmy: stawenim: a wšselike mra wudw a
 obcowanie požiwanij: kromie ginych lidij ma gi: mietice
 wšsechen bieš swuoy poctiwostij zamyšlenu škrze swiet
 kteražto poctiwost wšsecká: pychu wmyšlenu od swie
 ta: smrdij ya ko šrpkého smradu mrcha: Nebo wšsecké
 zpuosob žiwota občjeguwow y rzeczi: ppechu okazugie a
 swiedczice. A je gsu tak dobrzi škrze vrozeni wladpějie y
 šned te dobroty chopila se gest mnohotvarna nešwost
 Nebo te do brotie nižadna zla wiew nepřislusšij: kterež po
 koloni lidške musy nesti ya ko, ppletie: a padle pod zle wiew
 cy zpomšly božie: Protož ta dobrota vrozenie wladpějie
 ho: tažne na se dobre wiewy tiela a swieta: a by wšdy w e
 wšsem sšiena a chwalena byla: by mošla nase chwálu
 božie wtažnuti do uspluge: Nebo wššeho se šodna činij

egož na Boha sluffie: a což lide možu mieti k zvelebeni
 a kecti: wto se naywyšse pne. což trozkosseni tiela libyč
 wiecej muož nalezeno byti wřnyššieneho: wtičch odpoči
 wa dobrota wladycie: A jlec wiecej každe nenawidij: a
 waruge se gie ta dobrota wladycie: Mesluffie naňe ni
 žadna prace vsylna: ani trpenie: ani haňenie: ani ktera
 sprošnost: ani ponizenie: ani ginym poslušeni: neš toliko
 žiwot swobodny: prazdný: ležky: syty lahodnyč wiecej
 čistota a lepota: a ožew kroguo zwlášštnič wmyšle
 nyč a dwornyč dražyč hšewani nowyč naodiwu
 wšsem: yako bohowe a božyňe: slawu a wokrasu nade
 wšsecky wmyšlenu: yakož na božy sluffie: ¶ Take na
 tu dobrotu sluffie stolo we božatcowi štkwošnie ozdobe
 ni: luoze čistá a miekka: řeč sladka a lisawa: počleš é
 štwie plna spřidanim: rač waffe milost počiti: a wždy
 aby kwellá pieknými vmýwanimi wlazničch rozšoss
 nym časnym a nezbednym mytim: s obtieženie služebni
 kuow až do mržkosti wždy se bielice: peruce: tiemi cesta
 mi žiwot Sodomský kona gice: ¶ Take natu dobrotu
 sluffie panowanie poňášte: nebo to pokolenie k by žka
 runowane ofašlo gt zemi: a panowani nadginymi ob
 držalo gest wšsemi lidmi: Protož škreze boleš a pot čla
 puow a wyruow: možu dokazati te dobroty wladycie
 aby nagich potupeni a bolešti: pýchu weliku se nadyma
 li: a rozšossi swe w gich kwi a w potu trudné složili: tut
 gich dobrota základ ma: A iakšby člapške vsyle pabla
 takšy gich vrozeni biedne opasšty žaroweh ochražabla

¶ Kapitola Druhá:

A Zie ta wffekta dobrota vrozene wladycziho za
 lojena gest tbyz zamysl nepravny od pohamow
 nalozony t dobytyj Erbnow gich ed Lisakwo a od tra
 luow strze sluzbnost hodiustwi niepadych zadaw magi
 A niekterzy kupugi ty Erby t swie cti beawm: wleki a neb
 psy glawu: neli rzedzjit: a nebo puol kofie: neb trubicy
 a neb nozta: neb gokitia swinftc: neb hietzo k tomu podo
 bneho: Wiatyck, Erbieck, stogi dobrota, a neb duostoge
 stwi vrozemij wladycziho: Y gest to vrozenie tej slawy
 yako y Erbnow: od nichz dobrotu swieho vrozenie magi
 A tdyz by senodost alo peniez k tomu vrozemij: Gładby ge
 prziprawil: jezby nechagice Erbnow: y chytiti se plusno
 Protos samy penieze opravwugi cfest Erbnow gich, a
 prziwodie slawu vrozemio gich: Protos se wiecs sstiepu
 ge slawa vrozenie gich: peniezy mnozymi: neli Erby sla
 wnymi: A tdeż peniez nenie: tu o chlapy zarowen sedier
 Dielem se stydiece: czaasto chleba kuobiedu nemagico: A
 je tieck: woi mnoho gest wladycziach: gestto kazda por
 swych Erbieck: se poczitat a swe pokolenio zanimi: nebo
 ginatby niwadny nasmiel se wladyciu wprawiti: tdyzby
 gemu Erbnowe neswiedczili te dobroty cneho vrozemio
 kromie pokolenia Adamowa: Protos ktos swieckty ma
 a dowestw mnoz: je so gest dobrez vrodil: a rzedzjit neba
 puol kofie magi: listy ganu nato: da wa: je se gest lepe v
 robil: neli Abel druzy: syn Adamow: A gmano obdrziti
 gestoby: w tby: dobry naprawny gmiten byl: by pal naq
 smorz: cziat: Erb gemu: neda zlym byti: Nef pal aby
 pranie: debuzo vrozny byl: to masz: wywesti tuto gisto

Gene: iij:

Lc iij

tu aby vřazal:že pomatery Babu a Dieđa wladylřy
 miel geřt:a po otřy Babu a Dieđa miel geřt: teřda se
 gř přwie bez zmatku vrodil zpsy Hlawy Pařli tiem rza
 dem nemuř psy Hlaw a geřo dobreřo vrozenie swiedčji
 ti:y hned chlajem smrdy;a nemuř; tař wyřořo wyři o
 swem rodu a řanba geřo nutie a poniřuge ř zemi:pro
 to že čtyřzi řutowe nedawagie swiedectwi geřo dobro
 tie: Ale by se poptal na řusedech nařwu dobrořtu tu by
 gine swiedectwie vřlyřet:řw ě peřř ě a nařylně řiwotie
 neřmilby řanbu ocřy zweřti:řdyby řabu zařanbu miel
 Protoř řlaw a dobrořty wladycřie gřu gich ěrbowe: A
 yařoř řami ěrbowe welike řlawy řu: tařuř řlawu řem
 ywodie: řtoř se znič řodij: Protoř welike řlawy geřt
 puol řoňe malowaneřo: a řtoř odňeřo řod wladycřie
 ma teř řlawy geřt yařo puol řoňe malowaneřo:

¶ Kapitola Třetie:

A Le že řem řyřl že řa pokolenie dwařrat se řřrie
 řřu porozugi:řwne řořeni ma gi z Adama řře
 že řřriečř: A to řořeni řwne gřlawuge řřirožeňe řřriečř
 wřiele řařdemu: aby tiem řřiroženim wřdy se řřřl ř
 řřriečřom m řořym řřereř řu řřibořti řiela a řečři řwicta
 ¶ Ale druře řořenie řřriečřa na wladylřačř řřogi:wřđ
 řařořenie to geřt:že podle řřiwěřo nařwanie: a podle řa
 řořenie na ěrbiečř dobrořta wladycřu a gich vrozenie
 naleřeno geřt řřwra od řořanuow: A to řoř se řřieđe
 řie ře dobrořty:nebo gi vřwřzuge: wřřečřo w nowe a we
 mnoře řřriečřy porozuge:aby potom rodu mieli neřřze
 řlawagicie řřriečřy neřřmierne: A poňewadř řařřlad ře

dobroty postawene na Erbiech, poctiwość pychu ptwe
 sta gest: ta wždy rosła drzewcy se te dobroty, taknucey na se
 krzewie torcoz sta Boga sluffie: aby wewssiem ochwalu
 oftala podle swe dobroty: a nie zleho na se wzieti, nechcie
 la: rzoj na grzešniły sluffie: y puogde podle te dobroty
 chlubiacy se rodem poctiwości: a gnyimi wiecni: gimis
 ta dobrota muoż sectij blažana byti: A nadruhu str
 nu wždy se okanie zlemu: aby naheho nepřislo nikudyš
 cjiem by ta dobrota miała haniena byti: Protož wždy
 se wywodie zpožañenie skrze hrieck nepořory a netrepc
 liwoštirwadij se y tepe oñe: A ktoby gemu rzekl hubený
 a neb chlapešned se oto chce dati wsůd: aby se zchlapa
 wywodil, a hubenym neostal: Ti grzešni vrodij se skrze
 dobrotu wladycie na Erbiech založenu: A potom poñe
 wadz te dobrotie přisłogi prazdnost rozkoffi panowani
 Pogaňstke, vřtrutenstwie, na syle bezprawna: A to przy
 wazanie slogie siem rodě: a stu dobrotu: to gest rod hrie
 ckow mnohých neustupných: bez swiedomie postawea
 ných: Protož wladycetwie gest druža matie hrieckus
 a spoři ge wrozenie hrieckus nebo rychle nanich porodi
 wšfecty wiecť whrieck. Pdyž ma vnich zaklad hrieck
 mnoheho bludu na Erbiech založeneho: A poñewadz ti
 bludowe du naswietie spoctiwoštij: s chwalu: rozkoffi
 o vtiessenim: a slibostmi tielattekdy mnoho možu hrie
 ckus naroditi: A Pdyž ty hrieckhy kñez okasuge, okolo o
 chazege tieka gim, tot neskodie: sluffie to, a neb tot gest
 wafš kad: Tiem neb takym mluwenim swlasuge ty hri
 ckhy: aby spate rošli: A druhým trwanim wetnosti se ob

ratie aby sluffali a feci se konali: Aniz kto mnij zel ya
 toliko mam za hrziech ty wiecy: Ale ya kazdu tu wiecy
 skerze wietru mozu hrziechem w kazani: acz mne toho ne
 mnozuj zaprawe puogezie to nenie diw: Nebo wewffech
 lidech y w wezenych rziedel gest hrziech a temiarz nie ni
 kdies hrziech nenie wlichto clafych: protoz genu y tu
 to nepowoli: A naywiece wezeni gestto hrziech d rzied a gi
 neffodie: sluffie: Nebo po newad: lide newietzi pribaza
 nim bohim: aniz gum rozumiegi: aniz wietrz a ryflowie
 mozu rozumieti owffem nikdy newiedie czo su hrziecho
 we: aniz tomu wwiecie: ze to wffechto coz nenie zwietry kry
 slowy hrziech gest: Nadto wiece hrziech gest: czoj zgew
 nie od piera Krysta: skerze przestupenie Zakona geho: a
 skerze potupeni ptieladuo geho h wota swateho: A czoj
 se ruha geho bolesem: a geho potupuje swym pyffny m
 h wotem: y obyelegi rohawymi: geho krziji pohahenij:

Prim: xiiij

Capitola Tjrtia:

Azic ono prwnie rozenie w hrziechu. Tida mowu
 gest to takc jako rana nezamazana krunij: ta kcf
 to rozenie hrziechy w zdby takc: A kdys w wladylach ma
 ono prwnie rozenie: toto druzie rozenie hrziechow sto
 ze rod Erbowy: Tcfdy prwnie skerze druzie jako rana
 otewrzena takc htiach: Nebo prwnij vrozenie pase se
 druzem vrozeni w hrzieffich: Nebo kctis hrziechowe w
 tele flogi skerze prwnie vrozeni: ti cofta skerze ten rod wla
 dyci Erbowy: Po newad: ten rod Erbowy flogi podle
 libosti tida: a rozloffmi a schwalu: tcfdy gedine w tom
 pase hrziech tiela: a moc ma hrziech: skerze ten r od wla

dyćcie/yałosto ożeń kbyż kñemu drew przyklada gi/aby
 sylvie gorzał:Nebo to wladyczwij poslušuge żadostens
 hrziechuow/yało bież sodomstych lidi:gesto su w sobie
 cestu hrziechom przy pwiili:Ale snad iech pokolenie wla
 dyćziech tento naywictffie hrziech w detech ostane/ye
 ssto ge wtom rodu tak wychow a gi:a wyweżij tymz hrie
 chom/a bludnom wnichz sami stogi myslece ge konca
 nie ostawiti posobie:wrecti w rozkossii:podle biehu tohota
 swieta ¶ A protoz takow y vmysl:welmi protivny ge
 Bogu nebo tiem cñnem odgima gi Bogu to stworznie
 cslowieczny/kterez zrodie:ze wñem mysta nemoze mieci
 Wsady deti swe w Duch dabelny/yałoby ge k modle
 przisadila: a obietowali ge modlam:Ab y skrze ten bież
 wladyczie,tak odporny Bogu klaneli se modlam/Ab y
 gnuoż nemożl mieci kñim nižadnego prawa/ani aby
 Duch geho możl wnich przebywati/yało wżidech ne
 wiernych/Nebo dieci gich:zrodice se w hriechu otczuow
 a mater swy:ch opiet skrze swuoy rod wladyczie/budu
 kñmeni hrziechy mnozymi/a chowani budu wnichz:a
 wćzeni budu hriechom/aby porodurpycha:rozkos a p
 dnost vmielo:a te obwytka/wnij se staralo:Ab y podle
 toho vrozenie,sluffelo kdworom dati ge do niemecz/Ab y
 se tam wćili pycham naywrechowañegffim/a giny m
 mżkostem:dwornostem/stawenim poctiwym spoklona
 mi/A tiem gedem aby se opili:kteryz wdworow sćntu
 gi a to wisse pycha czinij wnichz:ze prziliss milugi zwele
 benie na swiete: y nemožu k tomu podobnegi przigiti do
 mamez/aby k welikym lidem przimisyce se. aby skrze sie

kney a te cti mohli przigiti / aby se starzij mieli czym poch
 lubiti ze syn v Krale Komornikem gest: a dcera po kra
 lowe oczasy z p wuge: a neb nosy / Protoz ten lid zkoten
 gest marna chwala wypila yako slina nechutna : od
 mytki Wozie odstrecena / w ssecka smradem dythagicy
 Ma sobie to za cze: czoz gest okawnost przed twarzi bo
 zie: A ze gest tolik tieck pokolenie E. bowych rozmnozes
 no powsscech kutecy: ze su gim wsscecka sdictw! kralka
 a vzka panowati by chcieli bohate, by mohli wssicni y
 neni na cz: hubenstw y a chudoba mnoze tistne a delati
 nechcie: dilem se stydiera hrdlo welike magic: protoz nas
 zamky zlodzestky gdu: aby drali a lupili chudy lid: aby
 sweho rodu wysokeho poziewali w rozkoffech a vprazd
 nostimagicie zbozi mnozo / Welmi zly a protivny swot
 magic wpychach nad dably: a wrozkoffech yako lid so
 domsky hniigi: A pakli su chudi przylis prokleta chudo
 ba gest w vstech gich: y wskutciech gich y hned przicli
 na hotowa lotrowka / a mnozeho bezprawij lidsteho
 sluzieli aby lecyat s lek des vzlych sluzili: neb lupili: nebo
 se bezkonce dluzili, kdezby czo na kom gedine wymluwit
 mohli krasnymi rzecmi / a sibly mnohywi: A tak odp
 lu wyhanim / a odpolu zebanim se obchodyra delati p
 nie nechcij: aby sweho vrozenie dilem nepozahndi: Die
 diny welmi ssiroke a naylepssie osagli gsu mocij, y kzie
 vleklemi / a wkij ponich biesagij / a oni dworstky czinice
 postawa gi poseda gi. w rzeczech nesmiernych a wnosi
 nach cjasz trawiece: A wtiech wiecech zlych gich vroze
 nie druze z Erbuow rodie se drzie ge: Ale z pufsna bozi

Eklez: xij

To nãdiedz nemági: aniž mořu vřazati by oni proç lep
 řiřo rodu byli než ginij lidci: To kral slawny Šfalomã
 wyznawa o ſobie y oginiyç a die/ Sem za gifiç y ya ſme
 ředny L ilowiek podobny klidem/ zplodu zemřteřo: Ja
 vrodim ſe przyãal ſem obecne powietrze: a podobne kgi
 nym lidem padl ſem nazemi a prvny ělas podobny w
 řsem wřpustił ſem nazemi ſplacřem: a wplenãch ſem
 řemen ſweliku pilnořty: Nebo niřadny z kraluo nemiel
 geřt gineřo narozenie ě Ted ſwiedek geřt weliky a ſla
 wny kral: že on nemiel geřt gineřo narozenie/ než toliko
 w řsem lidem podobne/ a w řeçky p řiçiny tořo narozeni
 podobne w řsem lidem ě A geřtie wieçe dy okraliçy
 w řeřo ſwieta: že ěřu gineřo rozeni nemieli než to/ ya
 ě gini lide: Protoř kde ſe geřt wzalo to mnořotwatne ro
 zenij: na Erbyçy zalořene/ a neřtydy ſe ſklubił takowu
 řij w ymyřleuř od pořamuo/ a wytknuł ſe o niy nad ěi
 ne lidi/ a p řoni pořredatiginiy: Aby w řeçto ſklopo
 we/ a wyrowe: ěamuř: abidnicy b řli: ya ko p řy pořupe
 ni na oçji: Aniž k tomu v rozeni p řimieřy ſe k to: že w
 obogim ěakořie: w řtarem y w nowem naleřl ſem tieçy
 řlow mnořo o v rozeni: był ſe tato v rozeni Erbowã mi
 nilã tu: Nebo ržyãa p řiřmo: v rozene ěřřij z p řeãeãe/ v ro
 zenie ěřřij mieřta: v rozene ěřřij řeny: A neř mnoře řeny
 v rozene v w ierził ěřu/ A w Mieřtie Beroe, v rozene ě
 řřij ſu: než ti kterzij ſu w Teřalonyçk byli/ To w ře p řiř
 ma v rozeni kladu: podle cnořteřneřo řiwota: a podle mu
 drořti: k niy p řileřij poçtiwořt řlarořti m eãwne: geřto y
 meřy Pořanij neř kterzij ěřu obdarowanã mudořtiã a

Deutro : i

Skutřvij

šodili se k saubom: a k pravam miestnym: Byli sa
 takowj vroženegšj města: A Moyses z gewie takos
 we naywyšsie wybieral k zprawie lidu: A ti wždy sluli
 vroženegšsie: a nebo vslechnilegšsie w lidu/ a mohlo gest
 to w pŕwdie stati aby podle mudrosti božie: nebo k lidka
 vrozenie bylo prizidano/ Nebo Zide owšsem gsu nicz ne
 wiebeli otom vrozenie Erbowem: ani o wladytack. Ne
 bo dwanacte Pokolenie bylo z gednoho otce: A ti su w
 rownosti bratrské byli: Nemagice ani wladyt: roduow
 mnohych Erbowyck: ani Panuo koruŕewnyck. Krale
 gsu mieli Saule. od rolee wzal geho pan Buoh a zwo
 lil geho krale: a Dawida od štada owec. Protož
 šledice ktem wiecem powiedenym: newiem nacem čti
 wladytky swe vrozenie založiti wyšsie nad sedlaky: podle
 počtu Adamowa Nemohut nicz wyšsie roditi se: A pod
 le mudrosti božie, a ctnostneho šiwota: malo by gich na
 lezl: Nebo pycha gestto s nimi z štricha gdera prowadie
 ge do hrobu: nedopustjť knim prawe mudrosti: nebo di
 piešmo: Daleko gest mudrost od pychy: Protož gedine
 magj zalozenie na Erbieck šweho vrozenia: A to gest z
 Pohanno posslo a z zamysla nazwaneho: Nebo každy
 Erb/ tu gest počatek mohł mieti: se hełby heł do v Lie
 sarze/ neb v krale sluzil: A nejake šrdinstwie w bogich
 nebo wšturmieck vřazaly dosahl cti a čwaly nad gj
 ne: y pšsel gemu Erb po tom: čímž šrdinstwie vřazal a
 neb ginat se wsluzil/ a vřadu dosahl: a potom od krale
 k heyakemu Erbu přissel gest: tu se gest kepe vrodil ne
 šlap: y pozde rob geho po tom: sa gj vroženegšsie nad

i: kral: y vi

Klapa skrze ten Erb: A protož tot gest zamysl lidi mar
 nych: hadaž tde se gest ten zamysl stawil czo gest hřieš
 ctuow narodil podnem Erbem: nedalet ot sedeli edmo
 dly: a nebo se owšem orownawa smodlami: genž w so
 bie gt tež wažnosti jako puol kčne ma lowaneho: A w
 sfał zamysl bludu lidsteho: ctij modlu dřewicnu božsku
 chřiaťoby něco welikého byla ta modla: Tež tuto puol
 kčne: jako srdce vřinil gest wtěz bludu w blaznich: a by
 skrze ten kčn napoly přetiaty: taku pyčtu mohli se na
 dy mati: a mnohu nepravostí: a domnicwa gi se jako
 dobroty w sobie tak nednowodne: jako wuone modle
 mrtwe gessio gie nema: A podle te dobroty domhene a
 zamysllene: křačeti tak daleko wncsprawedlnosti mno
 he: jakož ten red gcho wede w ně: A iakož skrze E. by vro
 zeni a dobrotu nazwanu a dānenu magi welži vřtawe
 nu: Takež což skrze to vřzeni a dobrotu zamysllenu ne
 přwestij mnohie: w tem wexšem se sablō křačegi: osla
 wugice taku lež zamysllenu takymi hřiechy: beruce nase
 cžest božsku: skrze tak mřku a de mřenu a zamysllenu
 lež: a ssecko zle cžiniece: wřdy chřij cžitni a cwaleni by
 ti jako debřij: a pñižadnu wic nečlij konieni ani tre
 stani bñti: podle vřzeni dobroty swę: a wřudy chřij do
 wesi swę dobroty skrze bludy a hřiechy icžke: A na gich
 dobrotu nřdy nesslerie pokora a trpiliwesti: nebo jakž
 by czo pokorě stpici: tak by gemu rzekli hūbeny: ne smij
 se braniti: t a nasebie gzditi hūbehegšimu než sam gt
 Protož aby wřdy debij estal czož naxpyššie gie me ož
 postawuge se owšsecko: swarem, hāhenim: y wšclit n

pomstu: Brożenim / Saudem / bitijm / sedanim: aby takymi
 cziny odehnal odswych wrat protivne wiecy / a ostal do
 bry gessio smyj vderiti: aby hubeni nah nekrali. a cimj
 naywiece musz zlým byti strze takowe hrje. By: to nay
 lepšie podle Erduo a tak sluffie na geho vrozenie: Pro
 toj yakož kurwa gedine pro smilstwie pridrie se Lžo
 wieka: Takež vrozeni Erduo vego nakazde cestie sliha
 taka nepravost, chiecy znij chvalu křivu mieti: A tak
 se giž přesahne ze půhu hābu chre začest mieti / yakož
 pobiehlst gich duowodus vkrzuge napořaňenie y na
 smiech przirozenie Lžowiecenslwi: Na mužich ruba
 ssi do zemie: Suknice otahla malo zadku kryge: a kula
 sedlo koni kryge / skuklicy Mníchowu y gradlicy: nebo
 kloczet kratky / a wlasj dluzje az ramena odiewagi / a
 klobuczet chlupaty nato yako homoli: P wyhleda zheo
 ho yako zkrbu. gessio giž niewedij yakych potwor zsebe
 chij nadelati: T Takež ženy mrzke. nawiešsegi nase to
 ho sukna / ze se giž gedwa wleče wñem swymyšlenými
 frogia: a slepořami owšsem nelepými / a hlavy široke
 a nahoru wysoke drohem: P chodij yako kurwy slowu
 tne Papeřowy / naodiwu a nauraz wšsemu Swietu: A
 to wšse gest dobrota gich vrozeni: gessio dycha neřwo
 sty: Protos niđij wiera nemusz tak welmi przeliso po
 haniena byti od Pohano: ani od Židuo: yako od tiech
 pokolenie na Erbiech založených / a nepravie wwierze
 przimiešsených: A ze nayzwlaštiegi Weshšowi vkrziřo
 wanemu su kōdporni gē wšsechen byt gich gť: ptiwne
 etřanis geho potupnemu křizi: genj odporne genu w

ſſeckb eſniet podle ſlawy ſwieta jednagier: ¶ ſeda gij
 ſnim zaſtuol: Chiece weſa ſni byti geſo boleſtij: A pte
 prowſſecky wiecy ſu boſu nemilij: a lidem ſtkodliwij a
 tiezciij: Abo obecz wſſeck'a robotna: tiezce neſe brzemie
 na gich rodur: A oni ſeſlij chudinwa wſſe coſ ſe nalazá
 na zemi dobroſto: oni oſahnu a ſeſlij: A przyeſis ſtko
 dij wſſemu lidu: nebo oni wſſe naſe z oblacie: Horſſiece
 ge: yako mrtwa trpkeho ſmradu: geſto lidi morzij: a yako
 malomocny ſpiſſnie wſſecky ſebu poruſſi: Tak gich
 dobrotá wladycie: brzieho zloſti rodij pokolenie lidſke
 wzjoſt i ge oblacie: A yprwe deti ſwe a ſtuſy obletu w
 ſe: aby ſe nauczli gich rodur pyſſnem a dworſkem: A
 lid Ajeſt ſty wiece neſ napoly deli ſnimi: wne ſe oblacie
 ſiwot rozkoſſny/ pyſſny: liſa wty: pochlebenſwie obwyſly
 ſpeklonami/ ſaſotu: ſ pychu: Protoſ w ditek wrazeni
 ſu pokolenie lidſkem: yako w wedenia modloſluzby Aez
 ſe nezdá lidem/ ale przyeſis mnoſka leſ ſe etij: ſkrze gich
 orozenij zamyſſlene a nalzi ſlepie zalozeni: A oni wſſie
 tu ſproſnoſt a penizeni kryſlowo zawetli ſu/ a lid po
 nich leze wteſ: Protoſ k wierze ge przimierzice: prawa
 ſu ſmrt wiecy ¶ A poſewadz Angelowe ſpychu ſmie
 ſſeme: nemoſli ſu proni w nebi ofſati: Dwſſem ſito brzie
 ſſniey ebaleni pte: A parodu ſebie pte u przyedaw
 ſſe w kazde wiecy ſwe: kteraſ ſnu do nebe thij: ¶ Ale
 aby ti ktekijſby eſtke tyto wiecy moſli toinu rozumieti pte
 ſe to wſſe wppisuge otiech rotach Etbowych: a gich
 przytwarde odporuſli Czynkryſtu, a geſo boleſinima
 kryzi: A uoywice pto: aby u nich ynam byl Antykryſt

ij: Tesa: ij

genz gest vvedl wffelike odpornosti proti Krystu: A ta
 gt naytieššie odpornost vvedl: myšl o vwické tem daw
 gessio wiery w nich nenie: aniž muoze byti stieni zwlašt
 nostmi/ kterez nanič su: A zriedil ge wicru škrze swuoy
 Duch odporny Krystu: a postawil ge na cestie spašenie
 škrze swu lež: A prikčestl ge Bohu naytwardššie neprza
 tely krziže geho gemu nemile: Wtô slogij slowa S Pa
 wla genz die mluwie o Antykrystu/ naziewa geho Cžo
 wiekem hrzičha/ synem za tracenie: genz gt przissel we
 wffelikem swodu nepřwosti: podle cžinuow satanowych:
 Tut wffelike swedeni muoz znamo byti/ že pobiežle pa
 hanstwie zmalowal gest wicru/ aby se zdalo Krzeštan
 stwie: A tak cely swiet odesly od Boha/ poswietil bohu
 škrze swuoy Duch lziwy Krystu odporny/ aby tiem od
 škrzil Bezukrysta/ aby on nemožl spašenie w lidčch de
 lati: Nebo Antykryst wšecky gest ofažl: a čela spašenie
 wšemu swietu: škrze swu lež pokrty a smrtedlnu: snad
 he yabž ten swiet sam čee: tak ma spašenie z geho ruky
 Protož swiet neuwierzi o spašeni: tak yakož geho Kry
 stus podawa tiem/ rziž na vžke cestie slogie: Protož
 pač Antykryst pti němu wšecky přezstupniky tohoto
 swieta/ gessio gsu na široke cestie/ zriedil gim spašenie
 škrze swu lež/ odenu swa tostij lšiwu: A tiem ge odwršl
 Bezukrysta: a od gal gemu lid: aby w něm nemožl čela
 ti spašenie škrze swu prawdu/ a škrze swu moc: kteranz
 muoz spašyti ty/ kterziž gemu powolie: Protož y ty rotž
 Erbowe zkorzen swed: ne škrze Antykrysta: přiepeny
 su kwierze: se wšsemi odpornostmi Pohanskými. aby w

nich velmi znamo bylo dielo Antykrystowa / se ginať podle gich Liechu odporneho Krystu / naymenssi stranka wiedy knim neprielechi: aniž gi možu positi cziem dobrym: tak bydlece **G**A podle toho rozumu puogde tech y oginych sibalstwich: ktera gi Antykryst zriedil skrze boha w bludich tohoto swieta / a eslawil gť pohanstwie a swa mnoha kacieřstwi iako wiewa: a iako sluzbu bořij

Kapitola Pata:

GA tuto puogde rzecz ofibalstwich Wiesistych genz su moc Antykrystowa proti Krystu / zlec o przeżenie: plne smielosti k dokonani zlych wicij sebie o pomocne. řy lãe boyowati proti řw bę / a wstikati gi řsiwie podpokryřtwim / mluwice poctiwie onij pohostim w zborziech: pokolenie zleřo a smieleřo sibalstwa na ceřie gidassowie: A protoř ta sibalstwa Wiesistã. pkilis tieřce zřihala su Siet wiewy / k dyř prieřtena wiewe o řwymy zwlařřnostmi Wiesistymi: podobna panowanu Pohãřkemu: a wtwřzena tem panowanim: Podobna rotam řerby řorunowanym: a spolu mnoře wiewy wge dnom řřu taknu: A prieřliř su rozmnořena sibalstwi Wiesistã: a su řylne zalořeni swieta: a řyla Antykrystowa: ont řkreře řspiewa proti Krystu: Protoř wiewa iako Siet nemehla gť okrořiti tiech sibalstwi mnořyřch a cela ostati: zedrali su gi řwymy odpornostmi prawe řryřtwie: gedine znamenie wiewy řřwa a mrtwa ofãla su nanich: a gmeno řřiwe k řestãřke: A ře miewo w řfelite tak mnoře odpornosti wiewe: w swem zakladu a w swem spognie ma: ře ona nemuř prawe wiewy puz

gidi:ani pokopne snesti iako aby kázana byla w slowe
 vpriznnosti: tehot nestrpij miesto/ nebo w zakladu sw
 gest odporne prawde krysflowie: a tak y wierze: Takaj
 nestrpij tiech w sobie: kterzijby se vprziem: wierz
 chytile chiece gie nasledowati w skutku: Nebo ten musyby po
 dek wierz y hred se deliti od mnozstwi Mieststkeho: nasle
 dowanim srownanim: pomocy y powolenim: A ze gich
 dobre gest. podle toho yakoz kadagi pokopne prcebwa
 ti: aby mezynimi swornost Mieststka byla: aby wssickni
 spolu sworne w gednom ghu takli: Protoz wssicka roz
 delenie a zrocenie w Miestie: su pti te gednotie Mieststke
 pnizby brzo sami se zkazyli: a nebo by Miesto ztratili
 Protoz gich wssicka opatrnost: pilnost y rady gich na
 tom zalofeny su: aby miesta neztratili strze swu doma
 cy neswornost: a strze gine neprziehne cyzie: g Tu po
 mysl rozumny kdet ta zmijka pada Protoz kdyby to
 mysslenie gich wiera byla od Boha gim dana: w tom
 gedine pokoge Mieststkeho ostrziehati: yakzby koli mozh
 li: tekdby by snadne w wierze ostali: Ale poloziere wicru z
 pietne se ona neostrieha takowe swornosti Mieststke za
 da kuplneni swe wuole a gestie ani pokoge hwoza w
 by neostrieha wiera: Protoz tekdby swicru giti do Mie
 sta: mezy gich swornost: yakoby gim chiel prikopy za
 sati: a sdi poloziti a ohrdla ge prziprawiti: tak by mie
 le wicru prziyali: Nebo wiera krysflowa/ vprziemo gest
 proti tem zwlastnostem Mieststky: Protoz kazatele
 wierz krysflowy miesto neprigme: Ale kazatele Dosto
 row: a kazatele Papeju: przigme kazatele kterzij se

Łazie a przykopy Mieszkę a zbit był ono przymie genj
 rzka: Neohraditeli miasta druzhu zbijyat swami neosta
 nu: Takowet Łazatele przymie miasto/miasto nasledow
 nieka wiercy: A to miasto ginęcho nestępię/lecz slepe baby
 a Chrome dedy: gęsto v kostela sedijec febrzij: gęsto ne
 magi domuo w mieście ani dedin okolo miasta. Ale stao
 tymi statky gsa nasledowniek wiercy: gda vpmo: a by
 chętel s nimi gęo roztręnuti: a rzycy: se oni zle potoge po
 kiewagi sęre hie: hy/nezsediet se mezy: nimi lecz hęra
 tym placenim nezrętednym: muozt hętko mehe zly nek
 oni: s nimi trwati: Protoz Mistrów Bazilejskie: stare
 Lierkwe dobre přebiešse: neb rozsudiwšse zwlastnost
 Mieszkęa zwlastnosti Zakona bošie: P hned nele
 Łagice serzawęšli su zakon Bošie: od mnozstwie Meste
 skęo: a toliko ge ostawili na zakonięch lidškych kuce,
 se mnozstwie miestškemu: ma vstawowati zakony ten
 kioz gimi wladne: podobne genz mnozstwi Mieszkęe: sna
 dbe ge muoz zachowati. Aby niez odporneho nebflo w
 tęch zakonich, kzar muceni obecneho dobreho. A se obec
 ne dobre: gęst vpołogenij mnozstwie Mieszkęe: A kę
 ryz zakon zarmutilby obec: a roztręchal gęgi potog: a obo
 tšilby gi bęremenem gęhoz obec: nedotonal a nemoz přis
 gęawice by zleho vęjnil. Protoz zakon Bošij su zawę
 šli od mnozstwie miestškęo: yako wino nowe od lašwic
 staręch: genšby se od wina zpušaly: A to gę prawe zas
 lašice kęse mnozstwie miestškęe nepotrębuge boša: gędi
 ne ma došti na obrenem dobram. A k tomu gędine švor
 nosti a vpołognik došti bude: A gęšli ta rzec: křestianš

dosti marna gest: aby zawrzini byli na obecnem dobre
 v pokoji telesnem: dosti gest Mošanó takowa sprawa
 gestio nadege nema gi w Bohu ani wierze zakonu bo
 žiemu: aby gay mieli z potřeby defeti, Ale křestianom ta
 sprawa nemož mlwena byti, než toliko křicich otlama
 nie: Ale yakož naty přiležij: gestio podle . . . slogij: mico
 řstky ostrickagiee obecneho dobrego, ti su ha tiech zakos
 niech tak zawřini, že ničhož zwierę neptigunw: mimo re
 du Bazylejsku: Aby toliko pod zakony Bychtařskymi ti
 dili mnoštweise miestcke w obecnem dobrem: pokogiece
 mnoštwyj: aby se nezpuřali od zakona božiko yako lah
 wice stare od wina sylneho, Protož wiera wnich slogi
 yako kostnice s mrtwými kostmi: gestio nahe peče ne
 magij, widuce že se nahe w odenij neprziřwie w nocy: a
 protož tak vnich smissenie gde wiera: pod gmenem zaka
 nuow Papeřowych: aby gim Řřenie a Epistoly zpřij
 wany byly: aby po nich neplakali: ani křterych nesnazij
 mieli: A tñm aby zgewno bylo, že křtenie v pieřwich por
 togne s nimi sloge, neruffie gim přikopuw, řdij: s vlice
 mi a puřtkami neřyba k řřturnu: zwořili nezapowida
 Tucznych řtoluo neptewracie: a giných trawenin ged
 neohlařřuge: yaky miřk oli uota mi w kostele zpřiwano by
 wa: Nepopuzie křřewom muřnow Balthuznych: Pro
 tož wiera křtenie Křyřlowa, gest mřwa vnich, a neřite
 dlna: gijř se ani leřa gi: ani radugi: aniž gi pozna ti mo
 řu ti muřie brzič, a ty gestio piwem smrdie: Peřewadř
 ěmi bieřy miteřnymi, a smissenými w nich ř obraciez
 w piřwiceř, a znamenieč řřiwych, a mřtwych: a wyna

menichy poswaťnych: podobniż w ssecku leż poctiwiegi p
 gde nešli pod zgewnu modlu: To gedno lupi ge zwierz
 mylnostij dncho xny: a poswaťne/wnichy se gim leż sst
 wie/pako cesta spasenie A druzhe: proto wiera: w nichy
 m i sta nem uoż mieti/ poñew ady w nichy/ ta kowe ostrizha
 nie obecneho dobrego stogij/ aby wsselily ptebywać mie
 sta/ miel tu wiernost spolu miešťianom drzeti: myśle sni
 mi toliko gi ch obecneho dobrego ostriczati: a snimi też
 gzo tażnuty/ Nebo pán Gezijs dij: Neprizissel sem pusti
 ti pokoge na zemi: ale mecz/ abych rozdelil cżlo wieka pti
 ntey geho a dceru proti materzi gegie: Protoż gestli ges
 den a neb mnozo ta kowych: Kterez pan Gezijs delij oda
 przatel y od swieta: Ta kowiet musie opustiti w Miestie
 obecne dobre: Kterez toliko pokoge cielesneho ostricza kte
 rak koli mnoz dobrze neb zle: Nebo kdyz niez neprzekazie
 ani russ i pokoge w deczni su geho: acz geho zle poziema
 gij: prospiewa gice w zlych wieczech/ za tiem pokogem
 Pakli se wzd wiżne zle: chie g m pokog russiti: tehdy ros
 wnu zlostij: chij se obraniti tomu nepokogi: A kto nay
 gorssie pomohl by gim zażnati toho nepokoge: s tiem se
 spogij: Protoż Kterezby pán Gezijs oddelil od gi ch po
 koge tak sskodneho: Kterak by se snimi s gednali a neb
 gim wiernost w ta ke dobro ie drzeli: Protoż kdyz by wie
 za prawie nektersi przigali/ tak rozdelenij w obcy bude
 Protoż mnozi wie zlych y hned na krysťowu czeled saż
 nera nezmordugili gi ch: ale z lupice ge: wymecy ge z sebe
 Protoż kdyz w Miestie niżadne odpornosti wiera nek a
 zy gi ch swornost: tehdy gi duowod ze wierz prawe wni

Matu: 2:

Jednem není: než ta zprachniwela jako brzewo: odčec
 wuow śnedene/ gessio wñem mocy ani vžítu není / Ete
 ražo wiera tak marna/ gest škodna prawe wiere kry
 stowie/ jako tma swietlo zasienugicy/ a osydic mnoha
 gie rodecy: a gi wústkagicy: A giž wen gi wýmietagicy
 jako blud ě posřtkugicy giž: Nebo ta wiera zbludu sko
 wana: gessio mnozšwie hrzešnikno piestuge: toliko do
 macy nepřazately krziše křystowa a geho wšech zwle
 ných. odmacie zradce. jako psy śedne pozwiezi vnie gi
 ce ge posledu cženichati pokrte lidi a lsi plne: odene mu
 orosty zemřku nayštkodliwiegšsi w: erze křystowie a ge
 ho sproštnosti: Protož mnozšwiy miestke tu wicru mož
 držeti a zmij se roditi w odporosti křystowu: iakožto nay
 horšie šibalšwie srownane w geden swazek odporo
 sti nerozdielne: aby mohli špñe pomoczni sobie byti xti
 křystu: P proti wšeliké vprciemnosti geho/ wšeliky mi
 odporosti mi: gičžto gest naplñeno mnozšwice: A tož
 zamysle nayhoršsi wíem mnozšwiceho musy pomocy
 š najlepšie: a neb mnozšwie zlemu wruce vpadnutie
 Protož bičš swazku gičš wšechen zpusob y byt šibal
 šky ma: genžto sworné a pomocné zlec wicry gedna gi s
 mnehu smielošty žlu: A ti wždy naušit a na potupu
 wicry su/ gelikož zna gi gi: tak šibalšku swornosty nani
 tišnu: a gi poražegie a vrazp gi kladu: a w chyždu gi
 podawagi swy mi zwlaššnostmi. Nežanó pedekm mi
 wšem nepřazatecm wicry genž křemie wicry su. Pcha
 nem h žide m: pod příkřtím se wicry bludne a mrtwe
 w šte. to delagij jako oten rženij Pohaue: A že zalešnik

sweho ssibalstwie magij na zlem zaklade na Kaynowi
 tak yakoż zle stogie a zle gdu/ to gym musy od zakladu
 ruosti: Ale by byli kromie wiery: yako zgewni Poshane
 zby nelezli podbolesi Kryslowy: czinice se gich včasni
 strankami a sobiece sobie spolet s Krystem beztoho po
 hany byli: niez by to dia nebyl/ zby to ssibalstwie sobie
 pomocne k vzičku tiela a swieta wedk: kdyzby gedine za
 dobre mieli zemlky a czasny zivot: yakoż poshane newie
 domi magi ty wiecy zadobre: Y ktoby gc mohl poshane
 si ztoho/ yakzby koli mošli pwesti dobre wiecy tiela: po
 dle sweho newiedomie: budto mocij a neb takym ssibal
 stwem a newiedomim/ zanewiedome ya bych ge miel:
 Boga wto neumiessugie kterať an suditi bud: newiedo
 mie Poshanska podle swe vprziemnosti: Protoż iat tu
 to wazim zasskodu wierę: vmiessene poshanstwie kwiere
 gesso chce spolcziti a neb včasno byti wierę y zablud
 Aby podle towarystwa kterež sdably magie: wtieska gi
 to czoz zwiery naziewagi zadobre/ aby wždy wiera mē
 sula se a hynula/ a bezprawim wtieskana byla: od tiech
 gesso s dably drzie: a wierę lsiwie pozdrawugij/ yako
 gidaassowe: zakrywagiece swa sferedstwie znamenimi
 wiery/ a vstnim wyznanim wždy tak wieru moři: a ha
 sy w sobie y wginych: a wzapomenutij gi dawagi: skrze
 jez se gi pčjita gice: su domacy a smrtedlni neptele wiery

g Kapitola Siestá

A Ze mistr Protiva mluwie o zakladu Miest: to
 to prawij: ze Kayn p wraźdu bratra sweho vde
 lal gest Miesto: gehožo wzdelani przecjina yť byla: ze

Gen: iij:

lupežem a nasylim zboží sřromaždil gest/ protož swych
 zlodęstwie: gest poziewal: a sprošnost žiwota lidského
 nalezenim cyle zemie: waš a miyr: w chytrosti nebo wela
 stiwost promienil gest: a wporussenie prziwedl: Cyle ze
 mie prwnie položil gest: a Miesta z dmi ohrazował gest
 a boge se tiech/ kteréž gest vrazil/ a zlupil s swu rotu: w
 swych miestech gest sřromaždował. Tak pismo y Wi
 strowe. zakład prwnij miest oznamugi: Protož Kayno
 wi se przidawa počatek Miest a hraduo delanie/ a to
 z przecžiny wraždy/ lupeže a nasyle: Nebo: Kayn pro ne
 nawist/ zabil gest bratra sweho Abele: a wčinen z bich e
 a Tulakem na zemiboge se za žiwot: Protož nayprwe
 Miesto vdelal gest: a potom gine lupil: a nasyle gim čhi
 nil: a tiemi lupeži zbožie s hromazdili a lid žly sobie k zlo
 degstwie sebral/ A potom gina Miestu dielal gest/ aby
 ge osadie zlodęstým lidem: mohl se braniti tiem/ které
 gest nasylim zlupil: Protož wraždy/ geho prziwedla: k
 dielanie Miest/ a miesta geho wedla k lupežom bezpřw
 nym: Nebo nemuož se mnoštwie zawrzieli na Miestie k
 walkam ginat. než gine lupice nasylim: y žrati lupeže
 hranice se ginym. Protož yake magi založenie mie
 sta: a hradowe w Kaynowi: tak stogij: wtež šlepigij kra
 žegice: Nebo giniby nemohli Miest a hraduo. osiesli ge
 dno wraždlnicy a nasylnicy. Zichewnicy: kupy: tšew
 cy šantrečnicy: gestto se naywiece newierami a lakemš
 wim pietugi: Protož založice Miestu a hrady: a wšeo
 wiece mnoštwie miestiske. na takých cziwotich: Tated
 gich ostržhati musie: štrze nasyle: a bezpřawie giných

na každý čas připraveni suce k vraždě/ Než vždy na
ně biezny nepřezně bezprávij odginych y zrady/ A oni
takowe nepřezně vždy gotowi su deliti se křvij: činice
zlee zazlee: magili miesto tvorbe k brašenie: tešdy lupij a
na syle giny m činie: aby zbožatieli: A tiemi bezprawi
mi popuzie na se mnošych/ a tak walku proti sobie zbu
dy: P přigde gim nato: že se tak zapletu: aby gedine we
křwi a wlupežich vsylowali tepuce se: a k bitij obrady
připrawugite: A pakli takowe syle nemagi a smielosti
aby gine škze na syle lupili: a walky začínali/ Ale to w
sobie magi/ aby netрпиeli na syle odginych: Protož nato
wšsecko množstwij Miestske při pwenno gest/ aby se bra
nili tiem bezprávim/ spoddanim žiwotuo swych k smeti
gine zbiti chiece: sami se k zabiti poddawagij: Protož
prozachowanij židotuow a statku Miesto vdelagice
musy krew plewati: a chiece cyzie plewati musy swe
ktemuž postřtati/ Protož to pokolenie Miestske a Er
bowe/ gestto křýge žiwotuo na kradiech na Trzietch
a na Miestech/ vždy lka wetrwi Bratra sweho: a na
sylim ge dawi: Protož gest pokolenie Kaynowo prwni
ho wraždnička/ a siem bytem nemuož se geho wražda
pustiti: nebo založice počoy žiweta tielesneho/ a pspickch
statku časneho: y delati nato Miestka a množstwijm ge
osaditi: y musy přidati přiečiny k Miestu/ aby vmysl
prwnie došel/ aby ge vždy kradili: vždy nadnim bdeli
wnocy y wedne: Aby geho nižadny neztepl: a gim žiwo
tuo nezwordowal a zbožij gim nepobral: Pakli se kto z
gemi swu nepřezni: chie hiezo wzyti: nub peškoditi: P
Ee

Kned bezpomeškanie zvon swola wšeray: to mnozství
 miestste k zabity: Pakli zlapagi zlodége/ a neb zradce
 tiem neodpušty/ aniž se vpočogi dokudž gich k rwe ne ps
 legi/ Protož od založeni počnuce/ mnozství: Miest
 ste aby vpočogi žiwota a zbožie chowali: musy stati na
 krew každemu: k toby gim kštel na to bezpřwý sahnuli
 a nato wšercku pechi místa prizidati: aby mnozství: ma
 ge se za cžim křty/ mohlo se. a Telikemu neschestij oddati
 A položice ta kowy zamýsl mnozství mieststecho k zach
 wanie žiwota: a statku vpočog: yakož žadagi: Tedy
 neostane wnich žadne prikazani božie kterež přileži k
 milowanie bližnich/ Nebo pro swoy počog kteryž křty
 za zdj šty zachowati: Niektere nasylim budu lapiti: ne
 ktere lstiwie rozlične oklamawati a na přtiwne sobie sa
 štati: šrdla gim odgim a gice/ Nebo počewadž pto gra
 dij se a okop. wagie: aby bezprawie netřepeli na žiwo
 tie: a na statku: musy wždy zle: za zle cžiniti: branice se bez
 prawie: protož ta wšercka prikazani musy přestupena
 býti: kteraž třepelivost přikazuje křestiandm. a obranu
 žiwota a pomštu zapowidagi: Nesami se branice nays
 milegštie: nebot dij pan Duoš: Mne pomšta a yat odp
 latim/ Protož gestli lačen nepřitel twuoy: na křem gchot
 a gestli žiezniw napog geho: Ta wšercka prikazanie
 božie musy přestupena býti: když tak žazdj: vpočogi to
 mnozství chce žiwota chowati: A co sami mezy seba bez
 prawie ma gi w sudiech: s swary čele: křze prawa Po
 šanstka: prawdu často šodie nepřawu čimice přestupu
 gice prikazani křystlowo: gestto weli přidati plássi k su

Wim: xij

Enta nečasti swarus w sandiech: Protož ani bližnim
 ani k Bohu neostane nižadne prikazanie Krystowa
 natem lidu Miestkem: tak se zlee za zdy chowa: a wto
 sibalstwie sworne se vplete: Nebo die milaczek Bezissu
 Tot g' laska bozie abythom wplazanie geho chodili
 A ginať milosti geho nemuozem mieti: gedine zachowa
 wa gice w ssecka prikazani bozie: A kdyz pak gedineho
 nenie na mnozstwie Miestkem: tehda owsem milosti
 bozie nema gij: aniž gie možu mieti: tak bydlece wemno
 žych přestupenich: a w zapletenich takowych: pře něz ni
 žadnu stranu nemuoz prikazanie bozie přistapiti: Pro
 tož hrozna wiece proť die onich: Widel sem zlost a proti
 wnost w Miestie wedne ě wnocy: na zdech geho zlost: a
 prace prostrzed něho: a nesprawedlnost a nasyle z vlicz
 geho nesešla lichwa a lest: Dosti twrdy napis a neslicz
 na powiest: naty gessio chty w ssecko sectij pwestli: nechť
 to swazij ssebe tuczny a mudry Miest: Ale by gim
 kto rowny poslal do rady takowy list: tot by se naduliz
 ta srdce p'ychu prorostla tekla byhamij dobre: Hamij pa
 ny Natkuzny: Protož nepochybne muoz rzečeno byti
 to piřmo: ze g' widel zlost: a protivenswiy w Miestie:
 Wsclikého pokolenie zlost: gessio g' každa ptina wel
 mi Bohu: se takowe mnozstwi sibalstwy spe gene: w něz
 nižadne prikazanie bozie neostawa: aniž muoz miesta
 mieti w hem podle toho b. e hu: w němžto mnozstwie miest
 ske založeno gest: nelze g' s gich vmysly nižadnemu při
 kazanie bo' imu ostati w nich: A pře ně wadz nen e w nich
 prikazanie božich: tehda g' přez i. peni w s'ech: A re tož
 Ec ij

i: Jan: ij

Ezech: vij

Rzady wy
prawuge
Miestske :

musy wni:ch byti wffelikeho plemene hrziecth: hoyne roz
mnozheny pomsta a krew ta y hned od zakladu prziko-
puow a zdy nañe wliata gt: potom pycha za Erby vpa-
tach kraczi zanimi k lakomstwim: tym Miesto stogij: ob-
zerstwie: opilstwij: rozkossi tielesne. smilstwiy cyzolozstwi
plzkych milostij/ freguow k vrazo gedni druzym: obzjz-
ne obzugi. pestka spoliu mluwenie ma gice/ gedni dru-
zym yako yama prokopana k slomeni hlavy: pycha
yako diet osakla ge wewssech wiecch/ yako pokolenie
Erbj zkorunowana: Wssecky wiecy spochiwostij a s-
chwalu tohoto swieta chij pwesti: Wladykam se row-
nagice postawu: odewy/ pokrmu/ napogi/ domy/ pokogi
swietnicemi loji: A czos koli gednagi wzdj rzieka gi: A
gest poczesno: Bedine zet gich zachodowe nepoczesne
gie smrdij/ nezli wesnijch wfruow: ginet wsse sectij chij
mleti/ A lakomstwij to gim przirozenie: aby kazdy honil
kdez muoz: Nebo to mnozstwij zdy okroczeni/ malo de-
din k tomu mnozstwie ma: A zalozi su mieti stoly tuch
ne bohatczowy/ domy wysoke a nakladne: a gina zbozi
mnoza/ Protoz nato musy dobywati iakz koli budu mo-
cy: obchody/ trzj: k upectwim: krczmami/ rzemesly: lich-
wami/ lstij yokož sed pjsmo die: ze nesešla z ylic geho li-
chwa a lest kazdy mierzj lstiwie nabratra sweho: aby
geho vgal/ a sobie nashnal/ aby geho lupil wt o ocz snim-
ma deliti/ A czos vñeho widij sobie libeho: aby oto k rze-
lest hledal kñemu: aby geho zlamal natom: Nebo gest
wssecka wiernost a milost bratrska vmrtwena: Protoz
muz Bratra swego lowij az do smrti: die pan Buoh:

Zial: liij

Mich: vij:

Protoż lichwa tu jest hojna y zycwna, y wpuogczenie
 peńez nadeding, naluk y nauuczony rok: aby vžil dotud
 a nemuożli wyplatił naten rok: zstracie drahu wicz za
 male puogczenie: A tich biuñnow lichewnych mnoho
 mezy sebu magi, gęsto bohatiegi gedni c ruzymi strze
 lichwu: A bohatij chude seřitiy tlemi bichy lichewnym
 Ać nebude zycwna lichwa, ale bude zmalowana zicy a
 tym miłosrdenstwim nazwanym: a nieb sprawednostij
 Protoż toho lidu mieszkęcho, prawy ył był otec Kayn
 na mnohych kusyech: A bo on sprośnost siwota x mie
 nil jest wleś nalezenim waf a mierz: gęz pędciem tak
 sprośny lid: ze suadnie smiculi su gedny wicz zadruke
 newaf, ce ani mierzicce: a on gim polořil tlem ym: aby
 pod wafu a pod mierz cęny sly: Protoż tento lid w tem
 ma mudrosť weliřu aby wafy a mierz magice, niekde
 k sobie wiczicze: a obsebe menřie: A pakli mierz a wafy
 pod wyrczenim Ryřstaryřym musy giti: a nebo se gsu
 pwe: Ale nafa dę cęny pędliřo drahu, a cęz wafie a ne
 bo mierzicce vmiegi w sse yf alřowaf: Kerzenie w wlicę
 chowati, nebo kamenicę a deńcho namieřiti: aby tiewka
 nawaze mala wicz byla: Teř obile oplewami zepod o
 miesy: tak dabelřtu leř gednagi gedni proti deřym t
 oklamani vmiegi geduati w trezych, w temleř: Pro
 toż zřamecho bęřcho Kaynowi ten lid sewfřeliku hřij wy
 řel gł: ¶ Nebo synowe Agae vmiezicce mudrosť kca
 rař zemie ył: byli su kupcy zemřřij a Termanřřij, ale
 mudrosťi bořij su nepoznali: ¶ Tadrę tento lid plu jest
 mudrosťi zemřře swieřene seřřij: gęsto posluřuję gich

latom Twi a Eupolapeni Beatra: Aby tego slobami
 sica slegie na swiecie a prospieffnegi vmiel bytichem
 Istiwiegie Beatra vmie vgit: Protoz welik a rana wieze
 skala se gt: Edyz tak odporna sibalstwa skrze gednani
 Antykryslowo wwiere vmieffena gsu sewffelikymi prze
 stupenimi a odpornostmi Krystu Beziffowi: Aby gsuce
 podkosij wicry: tak sskodne gi nazemi podlaczili/ a k sobie
 gi przilazli/ aby skala podle nich na gedne sflapiegi: az
 bz gi naysposleze vgnuce mezy se ta sibalstwa/ wwebla
 gi posobie: rozkazug ce gjj aby gim sshowiwala/ gha te
 ska nane newzklada gicy: Protoz wffecka ztracena gt
 prota mnoza zlosynstwa ptimieffena knij skrze lez An
 tykryslowu: genz su mocz v gala nad wicru: a tabnu gi
 posobie: A ona nizadne mocz w swe prawde nemuoz w
 kazati: A ze ta sibalstwie su zakladowe zemstaj/ ptoz
 wicry se nesnadne pustaj/ by gie zgewnie zaprzeli: a prao
 wie gjj take dzjali nebudu: aniz mozu podle swego zalo
 zenie/ a podle swych zamysluow odpornych Krystu: Ne
 bo Edyby chcieli wprawde wieze powoliti/ ona by gim p
 kopy zasula/ a okolo Miest Graduw a Twrzyj zdi by
 gim polozila: a zwffeho morderzstwicy zginych zwlaffi
 nosty Miestskych by ge wtwiekla wnichz gt moc An
 tykryslowa pti Kryslowi splna: Nebo Edyby chcieli w
 prawde wicrze powoliti/ muszliby se tiech wffech wicrij
 pustiti: Protoz nynij tak Istiwie se wicry pfidrziece: nay
 spieffe snij tak saleffne wuokol puogdu: vsty gi a prest e
 w kazugice/ aby gi dzjali/ a opatrnice na sribenicy wedli
 Protoz Miesto gt nadoba gedu mnozotwa mezo: a bz

strawilo mnohostwaru traweninu swe przybywatele /
 gnie w ssecky okolo sebe / aby w smrt vbielsi ti ktos se ka
 ninu przywinu jako t Sodomskym lidem: genz pla smil
 stwim opilstwim a rozkossmi: A w ssecky pohostinu w
 chazegicij blaznive okolo sebe strawi swym opilstwim
 a zlymi a porussenymi pladaby / temierz w ssecken lid sedl
 sty w gich pychu a wlastotu se oblacie: a gich lftiawym
 kpectwim se vcie: a obwyla gich okrase: a wrokossi
 gich leze: Protoz miesto jako malomocny: mnohostwar
 ne barwy malomocenstwie / gessio rozliczne mozu zkase
 ni byti lide gich malomocenstwim: Nebo w miescie gsta
 pochotne wiecy zadostem tielesnym: bezpечenstwij tie
 la: rozkoss: poctiwost krziwa s ohotzstwim lahodnym
 Ale gedine napostani: a tem gessio pohostinu wchazeg
 gi: ale natez swlechim zubem proti w ssem: Protoz se na
 bydlo taknu mnozie do miest: y towarystwie gich obwy
 ka gi: a kierziz okolo nich gsupasuce se lahodami gich:
 Protoz musyt splny muz podlo wierz byti: ktos ged e rot
 Erbowych a muelstlych nebu otrawen: A khez wegda
 mezy he nato aby ge nawedl naprawu cestu: A prwe
 nez on ge nawede / a z oni gesho otrawij: a swedu gesho
 swymi stoly / podtochugice gusticzieho: za sylagice / lahodi
 er: A z pomalu nezrzedlne / khez ostane na gich cestie
 Prwe nez on ge mudrosti naucie / a z oni zheho blazna
 vcinij: A z y pfigde nato ze oni pocznu se gemn posmie
 wati rzpuce Tot se khez snocy nakwasu opil se nemohl
 onemocnymi mluwiti: Protoz takow y sloge mezy nimi
 jako ymlucz nawedel sribenicy nahrdlo ten lid zpraszily

gestto prwe vrozumij tnezy/nezli tnez gim: A protof
 ztiechto wiecij muosé srozumieti:czot netrpelivost moš
 zleho na lidi vvesti:a kterať daleko muos ge odwierz y
 odewssech ctinostij odsuditi:Jakoz muos znamo byti na
 lidu Miesstkem a khradstkem:ze chiece vpořkoy životy
 a statky zachovati:aby gim na to nemošl nižadny sna
 dne sahati.y ohradij miesto a okopagi a osadij ge mnoz
 stwim/aby za zduj a zapřikopy mošli sebe vřhovati od
 zlych wiecy/gichž trpieti nechti:Patli se nepřizeň zdwi
 hne aby se mnozstwij sylne briniti mošlo:A založice tē
 zamysl mušy wto wewssech ubiehnuti:nacž ge přeby
 wanie miesta wede:Protof přebywani Miessta obali
 ge wty neprawosti.kterez se miesta přideje / a zneho se
 rodij:a toho wsseho ge zakład netrpelivosti:ze nechti
 nižadnych bezprawij trpieti/ ani pro Duoš: ani pšwe
 spašenie:A ptoš ta netrpelivost gich se nepustij dokudž
 zdi na mjštie slogi wždy se budu bity proswa bezřwiz
 A dokudž se tak bity budu: dotud wicry nasledowati ne
 mošuz:Protof nemuos tak mnoho wicry odwreť gedna
 wice od lidi:yako takowý byl muosstwij miešstkeho od
 wrehl trpeliwost:nebo beztrpeliwosti nelze ge wicry pra
 we dejeti:A protof miesto ohradene kuobrahe/ gest na y
 odpornejšie wicry trpeliwosti:A nawiecti osřdlo ge
 to miesto jem ktoš su zwicry dlušni trpieti bezřwiz:Pro
 toš S Dawid widel gest ylost a pšwenswice wmiestie:a
 vprořezed řeho řcy:Nebo miesto šwe přebywatele na
 pne na mnoho pracy a obtiehi ge mnošymi brzenemry
 aby miesta stawili:khradili: stryehii geho wedue y wno

cy: bili se: a walky wedli prone: Tak hč pracij mnoho w
 miestech obce trpų: Než pak w hčiešsiech: kterzi w mies
 siech su weliku pracy magi: a la kom swie každy w sw
 ych obchodiech dosti včzenų: že mnohų pracy: musy nase
 wzyti: A než pyšse dosti včzinų: čo nakladu: co prace na
 nų naložų: Lzo pak prace objerstwie: a opilstwie nańe
 vweđe: Lzo swarowe a nena wisti prace na konssely v
 weđe: Lzo na kńeziech prace neuzitečne přebiečne. A tu
 wsselikų pracy hčziechowě w wodij na miesta: aby gich
 hčiemie tiežke bylo w neprawosťech gich: Protož pán ge
 žis: wida Miesto w tak hrozne pracy: plakal nad nim
 wida že w te zle pracy giž po kog ma: bito gsa boleštij giž
 nečigě: ¶ Ale toby mielo waženo byti: kdyby mohli lide
 škody wiedy znati: odkud gegie zkaženie przišlo gi: gedi
 ne ztožo čo se prawų o miestech: a kto gi takowu po
 blešlost iech šibalštych rot wierze prziczel: a zriedil
 ge wieru škrze lež šsewšsemi odpornosťmi gich: ten gest
 Lšlowiek hčiech a syn zatracenie: gestto po hšstwj zge
 wneho za hčiech nema: A nebo ginał: Antykryst doma
 cij: w hlawnij neprizitel Bezukrystuow: gestto wšsemi ce
 stami mrtwj Bezukrysta: tent gi ta šibalštwij odpor
 na miestka a gina wčzel w wieru škrze lež: Aby ta ok
 lamana lež nazwana wieru/ chranila ta wšsecka zloš
 synstwa: przicštena hšiwie Bezukrystowi: aby gešo wie
 ra prawa wen wywržena byla škrze ta zlošynstwie š
 balška genž oni su šyla Antykrystowa: pti Bezukrysto
 wi: Protož Antykryst zriedil gest Miesta pod wieru
 škrze swu lež: šewšsemi neprawosťmi gich: A krawosťi

Luka: 21

mšestke czo gich gednagi mrtwiece lidi, to gim za služ-
 bu bozie počita: A tu Iſiwu chwalu bozi kteruž gť žie
 dil mezy křezſtiany, ſkrze ſwu wyſoku lež, gižto naysyl
 nejy we de w mieſtech: koſtely welike ſlawi Zwony we
 l ke ſlewa: křezij a žakow mnoho gť naſwitel, Aby
 vproſtřed tech wraždniťkuo, zdala ſe nayslawněyſſi ſlu-
 žba božu ale nic wyſſe než ſamymi křiky a notowanim
 w hlaſy ch wymyſſienych od křezij a žakuo pyſſnych a
 ſmilnych: Protož ten ſlowiek křeziecha: oſlawuge ta
 kowe mnoſtwy křezieſnikuow chwalu božij: a řady ge
 ho ſkrze lež: a po kogy gich ſwiedomij aby ſwy ch křezie-
 chuow nemieli za křeziechy: Ale aby naysťeſſie křeziechy
 mieli zaſlužbu božij, a ſuli křezij, pti ſwiedomij gich, na
 to gim odpuſtkuo doſti dá: a wody gim naſwitiy: a po
 ſlawij křopacz wdwerzij, aby ty křeziechy ſmywali oſebe
 g Protož kto muož mluwiti ožkaženie wiery: a neb poči-
 ſti odpornoſti: gimij gť wiera žkažena, ſkrze ta ſſibalſt-
 wij Nieſtka y gina: Nebo ſlowiek křeziecha paſa ſe
 a bohatiege křeziechy, rziedij ſwu křij takowe mnoſtwy
 křezieſnikuow podwieru, Protož toliť gi mohl vrazuow
 a odpornoſtij wierze wweſti, že gť židij wypada: a wne
 znamoſt a wzapomenutij gť weſſla, yako by nebywala
 naſwietie: A naysťeſſie proto, že ten ſlowiek křeziecha
 ſwe urazy a odpornoſti wiery, oſlawil gť ſwietu yako
 wieru: owchmi wel. ku chwalu, aby mohl ſwe vrazu yako
 po chwalu a rzad božij ſwietu oſlaſſowati: Protož ge
 mu žyſť gť křeziechu mnoſſtwi: ptož mohl gť ſwe bludy
 za wieru ſwietu wweſti, y paſe ſe naſe goyne a bohatie a

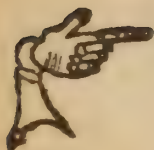
cti a chwaly tiem sobie na Swiete dobywa/ A mnoze narody swu omylnosti spokogil gest w Hryciffiech/ a o-
slawil gim swu lez yako sluzbu bozie

Gdy pak o rotach Mnichowych rzecz heyak a bude/ Acz koli na gich zpusob hlediecc: mieloby niez protivneho mluweno byti/ Nebo yako zyto swiet opu-
stiwisse pro gmeno bozie: k swetkowanym a duchownim wiecem gsu se obratili: mysta y wssiecky pricinny knabo-
zenstwie zwoliwisse sobie: Yako vmeli swietu odluczeni gsu: To gest mnozo powiedieno: a daleko gest saho: ne-
bo swiet ani ktakowe sluzbie bohu neswolice: protoz aniz bych ya czo protivneho onich mluwiti mozl: kdyby zge-
wne niczo protivneho nemieli tomu zpusobu, w ktore miz zewnitry dele se od obce mystem/ ozywem: Zakonem a mnozymi zwlastnostmi toho zakona: gimiz se dele od obce tak znamenite yako nayblizszie w tiech sluzebno-
stech bohich: Ale ze to moz gim: y wssiem ginym lidem ssto-
biti: budeli gmeno welike a zpusob poswatny/ ale wina mi objalowanat: tak wssiecky wiecy gine vpadnu na ze-
mi: nespomuz ani gmeno welike: Ani zakon poswatny ani ktera sauzenstwie w tom zakone: Protoz y tem za-
konnikom gich oblastnostmi: gimiz se dele od swieta/ my-
stem/ ruchem: a zakonny zwlastniami: kdyz mozu na'eye ni byti: ze zadostny nezrziezenu se drzie swieta: gemuse pri-
mierzugi niektorymi stranami: a neb owssiem: a ktity w-
hem diel weliky mieti: a snim chwaly marne hledati ze-
ste wiecy pansky/ sobie przidediti: a chudobu gmnem soliko osobiti a nanie zakon przigimati. y slihy kniec si

Dziedzic
Mnichow
ste krecz

nie: aby do browolnie chudobu nesti: a o zbozhe aby nestali
 z wlastnosti nemieli: a tak wtu chudobu wstupuji: aby
 nizadnych obchoduow newedli: ani rzemess zgewnych
 delali: nez aby se proste nezebrahe spustili sewssemi wie
 emi: a to gt tiezka wiec a nebezpečna: na obec vpadnu
 ti sewssemi potrebami: Tak mnoho tiech Chynichuow
 mnohotwarnych zebrawych w kazdem klasce: ze y o
 czeledmi: aby wssickni stali na zebrahie: zalozice na to ze
 brani zivot syty: aby giedla a pitij hoynost byla: odewu
 dosti: slaweni mnozha: a nakladne yako drahy: a demy
 yako domy kniezecij: Naklady na sluzby Lhramowe
 aby mnoho bylo Dnatuow: Kalichuow drahych Sbru
 suow Dbrazuow Zwonuow Warthannow: a gimych
 pomocij ktiem sluzba aby dosti bylo: A to wssicko aby
 zebrahim dobywano bylo: Tot musy byti zebrahni bez
 miery wstawiczne a nesyte: aby nikdy miery ani dna ne
 mielo: Nebo ty wiecy powiedene: Kdyz gich ma dosti by
 ti w zebrahu: nemozhu ginal trwati: lecz wdy zebrahno
 bude: A to nemoz stati prawie naticch, kterizdy pwie
 swiet opustili, a wiery nasledowati chcieli statowymi
 naklady a slapanim statkuo cyziech: chudobu zwlasti
 ni zamyslece wessi: nikdy nenasycenu a nena zebrahnu:
 Wssak takowe zebrahie newtrocene: bez miery nestydbi
 wenemuoze stati bezlakomstwie: a bez obticzeni obce a
 bezpohorssenie: Wssak to zebrahie kradu mesy sebu: ti
 gessio zebrahij: naswu misu nayspilnegi hledy dosti naseb
 rati: A kdyz pak tiech Zakonuow mnoho gt zebrawych
 tezda musy robotami obec welmi obticjiti: prwe nej w

ffecty nadabuj: Ani wšdy lacknehl:nebo hrachu:nebo se
 mence:nebo makru:nebo syrouow:nebo snopow: nebo
 ryb:a neb czoř kde natřhu vřzie: Protoř takowe lacko
 me a nesyte zebranie:nepřieleřij ani žide:m:ani křtia
 nom: Nebo v Židuow nemiel gř zebrak břti podle při
 kazanie božiřo:a cř su y byli:to proti přikazanie bořimu
 řlo znepořluffenřtwie:A mezy křřřtianyř tu se nezalořij
 wicřne zebranie:geřřto die Apořřtol:ktoř nebelate n
 geř: Protoř řylnij Mniffie yako kořnowe řekterij:nemie
 liby gieřti:geřřtoby meřli řnaze řelati:neř řtati ředlacř
 Ale d e nayopatrņeyřři Mnich: Ač nebelame tieľřneřo
 diela:ale řelame piřneyřři Duchownij zpřwagice:a tie
 řagice řwate řodiny za Duffe:a miffe řluzime zaty řte
 reř trpř w oćřřřey: Pořlyřř dale Mniffe: Swaty Pa
 wel a giniř řnim:vrzad Apořřtolřky weduce w kazanie
 řřenie:a giniř pracř Duchowni weduce:tořo vrzadu
 řodnu řona gice:Wřřak řtomu take řkwielia nebo řas
 naleř gř aby řobie ř giniřm potrebu wyřelal bezřak
 weřo zebranie:Protoř ani mezy Židy / ani mezy křře
 řtianyř:w řakořne bořim nema gi zalořenie:řtakomu be
 řednemu zebrani: Neř toľko řwuoy řtary obwřřky za
 myř,genř pořluffuge gicř lackořřtwi:řlenořři a řiwocu
 řwemu řodokřemu bezřce:A řřkoda welika tieřř mni
 řkuow řebrawyřř:řlotřze gř přřitom zebraniř: a w řmil
 řwř y w opilřwř zachaze gic: A gř y bez řebraniř přie
 ľiř leřcij a wyprazřđnenij řu eř Duchownicř wa'nořřij
 gľeřřořř řiweta y ředce:řeřie bezřřudu po vľicicř řo řo
 mieřř:witřřu řem y tam:na wřřľeďicř:na eřknieřř neb

ij: Teřřij:

ginde próbi swemu zvláštíniemu odlučenie od swietaz
 pro vpočogenie s Boh: Ale již požžiechu mezy wffe
 mi tiemi rotami Mnichowými nenaletne se y gedna / a
 by wedle swe se zamysllene rzecholy stala: nercy podle za
 kóna božieho: Protož již vnich porziedku počoy ducho
 wny muoz nalezen byti / a wážnoť samoty: pro počoy
 srdce a neb p naboženstwí: Biz su to wffudý lidé ztrati
 li: že již teštností: a neb rownu leštností wybíchnuce zpo
 koge: y hleda gi nepokoge srdcy swemu / a naplní ge ze
 lých wicij: swym vmyslō odporných: A modlitby giich
 lotrowých škōkuow roztrhane: zstýdle: nechutne: snimí
 sobie teštnuce / vteku od nich y ako odhańenie: protož ože
 braní ržkuce: když tať vřlawicžne gest: aby wždý nańe
 czo žebrano bylo: to se welmi vzdaluge od prawdy kře
 řtianske: Nebo na oko gt wideti, že tať žebřiece: y musí
 wždý před lidmi wykladati swu chudobu a swe nedo
 statky: že toho se jim nedostawa: nema gi czo giesli a pi
 ti: ¶ A nadruhu stranu wykladagi lidé swe dobre sku
 pky: kterať zańe Boha prosy wedne y wnocy na swa
 tých hodinách a na mšsech: A tať sgedne strany swu
 chudobu oznamugi: A odrube strany Duchownie bo
 hatstwí w naboženstwích: ¶ Chteliby strže duchownie
 bohatstwie oprawiti chudobu tielesnu / zda by se vřhnu
 ce na giich modlitbý časne a raneš dali nětco sřruow
 neb g: nyč počermuo: ¶ Ale vswidomých wietry: nepo
 dobný gt to oběhō hānby hōdný. by byl kto sřpde se zań
 vřelby od něho hānby: y akoby w zlozestwí nakzē byl
 Nebo y lotru se někdš teštné statým žebřaním čas

Sym: Protoż aniż su k wierze podobni skutkowe ti ani
 swietu wzacny: ale nayspieso gdu diel zpobiechlosti zlot
 rzile/a diel zapletku: ze su wessli wty Zakony zebraue
 y niewiedij ktera k zmieni iech wiecy: A opustiti gich ne
 smiegij pswiedomie: zapletsse se sily kciem Zakonom
 A take se bogi ginyck Wnichuow: y akzby pobiechli, od
 gich zakona: tak by chytnece ge wwiezeni w sadili: protoż
 y tak ni yako koni zaprezenie w tzech zebrauich: ac gim
 pak nekdy sieszle y shabu phody te biech nepodobny/ to
 ti zebrauij mnohotwacny: nastrodu wicry suce y nazka
 seni lidu podle dusi: naoklamani y podle tiela nastak
 gkapitola Dima:

A Ze gine rotu tzech Wnichuow k rizonikuo ka
 nownikuow: takowij mudrzegij su Zakony na
 lesli spanowanim a sbohatskim: aby welika zbozie p
 chylili k kazdy m tciem rotu: Ono gineho Zakona/ a one
 gineho s obawy gina k potwornij mi: y akoby eni wiece
 pokory a swatosci mieli podta sferzy potwohe stroge
 nu: Ale k te sferzi wiece platuow gsu przitahli: nesli k bi
 lym suk nim s giny mi potwornosi mi: a sbily m k ryzem
 na czerwennem plastu: tak su se ty rotu z Erbowaly zw
 lassnim potwornosi mi: y akoby ty potwornosi posmie
 sne nakazbyck zwlassnij swatosci w kazowaly: gedny
 rotu druzie prawiegssie swatosci: To ma k ryz biely a ne
 czerwony swiedziti: k to ge swietiegi zniech jiw: Tak gsu
 se ty rotu zprzetwarzely znamenimi pokory: trpieliwosti
 w cisloty: y osahli su panswiy kciem k lassierem beka
 gzn. k k de edu kraginu magie: gesslo se ciber poge dnu

GROSS: aby wzmocni vrozena: a czo obile ofuteho wseck obli-
 ly: Tit mudrce bohu sluzie: aby mlciece nabožni byli
 možu tolik suš mieti: aby mlciece mohli giesti a piti: A
 ti upokogi sylne modlitby magie: vtiecth Kralowe Knie-
 zata a páni Koružewni pohrzeby magi: Nebo tým ml-
 celiwym of agij swych dušij lepe než zebrawym: neš ti
 to bližšie su Boha zawelitymi platy: Bstawicžie gsu
 namodlitbach: Protož gich wieczne prozby: wšdy musy
 dugiti aby ty lidi rozkošne ztzectieho pekla wyzpiewali
 Nebo ti lide rozkošnij dužo su za stoly rozkošnymi ho-
 dugice sedali y nemieli su kdy bohu sluziti: Protož tem
 mnichō su m rožo platus nadali: aby wšdy za gich du-
 šse bohu zpijwali: A že ty roty božate mnichowe ofa gili
 sa zemi že malo Kralowe a kniazata Kswemu panowani
 zboži magi: Anekdy Kladu welike grunie naty Klastery
 a mnisťie lide swe zedru: y dadi Krali Berni Ašwe vroty
 wšdy vplnie беру: A byt ge Kral dežel/ gednim platē by
 gego snaze zbyli, ptož tieže lide zanimi sedij než za Krali

¶ Kapitola Dewata:

Ažie toto rozprawenie o bludich mnichowych: a
 si gt žalowe samo w sobie: Ale že pdalšie se zna-
 nte ginych wicij, mieloby se snad hoditi: Protož ctiel
 bych mohloliby byti: gessloby netco potrebnego ztiech
 wicij rozmnoženo bylo: ¶ Napřed sem netco napsal
 o tiech owšech rotach šibalskych: Ktera su w Siet wiery
 wešla, a ta ztchali su tu Siet wiery: že gij gij gedine k
 noty zde y onde tomu možu se znamenati: A k tomu kež
 pana Besiše položik: oprawe gednošie, wtteruž on wro

bij lio swocy: A je ty roty a sſybalſwa wſſem odpor
 na ſa tee gednotie Bezukryſlowie Ale tuto pak zwlaſſa
 ſie ty roty oznamugi: w tiech odpornoſtech, Ktery mi Ktes
 ra rota odporna gt Kryſtu a geho Zakonu: Protoz p
 tiechto pſanich ſpotreby mieloby porozumino byti temu
 co gt a neb Ktere gt dylo naywiecej Antykryſta: genz
 geſt naytieſſij odporce Kryſtu genz gt to mnoha ſi
 balſwie zjedil podwiern: kaſde zwlaſſnich odpornoſti
 Kryſtu: A on Antykryſt jako hlawa toho tiela roztrha
 neho a zlamaneho: w rotu duchu mnohotwarneho/ od
 porneho duchu Beziffowu: A to ſe lepe ſezna predloſice
 Kryſta Beziffe hlawu wſſech wywolonych genz ſu ſpo
 lu mnoze geho tielo duchownie: A je to tielo geho duch
 wnie ma prawe ſpogenie a gednotu bozſku wſobie ſtr
 ze wieru a miloſt: jako mnozy wdowe gedneho tiela ſu
 ſwogi a wlaſnie ſobie: gineho nemyllice gedine ſluzeb
 noſt. a pomoc gedni druhy m wſazowati wtemz ſmyſle
 ¶ Tiemi ſkutky ſe oznamuge to tielo duchowni Kryſto
 wo: aby gedni druhy m byli pomocz a wſitek ſtrze laſtu
 ſkajice ſobie ſpolu: nicjimz ſobie dluzni nebywajice/ gedi
 ne niem: aby ſe ſpolu milowali Bozim milowanim: A w
 ſſicku moc Duchowni beruce odhlawy ſwe pana Beſi
 ſte Aby pak proti tomu zpictne rozum byl: Poniewadz
 Antykryſt geſt naywiecej nepřatelj Kryſtuow demacij
 podgednu koſij wirtu zewnitry: Tchda ma hlawn nay
 gorſſij: a tielo ſobie podobne wtez zloſti a odpornoſti nay
 wiecej Kryſlowi: A je ty roty ſibalſte: ſa to tielo Anty
 kryſlowo x u ſobie rozdelane Zakony zwlaſſinij kaſda

magicy: Aby ginal każda domniwała se Boga kusi
 ti: Każda cząs swożo gęł hieda gicy: Chwalu awżikty mi-
 mo gine sobie każda ofobugicę/ ginych nena widocy: ge
 dine ogławu swu duch tyż splu odporny Krystu magice
 A wtom duchu sylne proti Krystowi tistauce a ze sem ty
 gławnie neprzately Krystowy polożil mocz Ciesarzsku
 a papeżsku: gessio gedna zdruże mocz ma: a gednim du-
 chem tażneta proti Bezissowwi o mocę swietlku: y du-
 chownie: Nebo te naywieśsie Antykryst: nemo ghlby tak
 sylne byti proti Krystowi: Edyby swietlke mocy nemiel
 napomoc. Protoż wtu wedwu gławu: stogi wśseck a od-
 porność Krystu: A ta odporność rozlewa se wtiele Anty-
 Krystowo/ mnożych rot sśwalłky chabę każda z tech rot
 sśla zwa sśnimmi odpornośmi proti Krystu/ genż naypr-
 we od tu dwu gławu wysła sta dwa zakony: odporna
 zakonu Krystowu: Zakon ciesarzsky a zakon papeżsky:
 gumis se zpra y rge to tielo Antykrystowo mnożych rot
 sśwalłky h gessio se rodie z tech gław: wśseliku odporno-
 ści proti Krystowi/ A gsu mocie tech gław a ty gławy su
 mocz tech rot yako wdow sorych: A wtom spola y zwa-
 sśnie gsu odporni Krystowi/ y tielu geho duchownimu: ti e-
 ze se dele w sobie a rotie se/ ze došli má moc swietlka kę-
 titi brańecy gednem nadruże sażati/ Nebo tak su por-
 ruffene zlości ty rotę: aby gedny druże kazylia brziemie
 gim byli: a zysł swuoy wśseckode ginych sśladali: A nie-
 tere z nich mocy poźiewa gie/ ti gine dera/ a mocy a na
 sylim tistnu: Niektarzy pał obchody swietlke magi/ ti
 pał ginych sślatky lowy/ sryze swe obchody: Bine pał

du: Howenstwij poziew ahi: ty rotę skrze to Duchown
 swij gine żeru/a swodij/ A ty wssceky rotę pońewadz su
 telo antykrystowo/a wssceky ty odporne zwlaŝŝnoŝti kri
 ŝtu: ktereż to na ŝobie magice: temi kryŝta Gejiŝŝe ŝlaćij a
 mrtwie gelićoż gŝu podkożi wiary geho: Amagi-ŝektere
 vćaŝŝnoŝti ŝnim: Protoż magice duch antykryŝtu a da
 Belsky wŝobie: wŝŝemi ŝwymy zwlaŝŝnoŝti: mierzi proti
 Kryŝtowi: aby on ŝwu mocy duchownie, a cnoŝti byl
 tak vtiŝŝien: aby wtom lidu gćż ŝlowe křeŝtia ŝty: niemiel
 niŝadnego prawa ani mocy/ Ani take ten kto by ŝmyŝlił
 podle kryŝta: aby nemoŝl mieŝta poŝiti mezy ŝiami vdy
 antykryŝtowymi jakoż gi to zgewno nynie: ŝe ani jako
 kryŝtu/ ani geho zwolenie. nemoŝl tudieŝ miyŝta mieci
 leć ŝkrze wieru kde kto pridry ŝe kryŝta: a Za kon geho
 mlczy: Mebo ty rotę genż ŝu telo Antykryŝtowo odpor
 ne kryŝtowi/ wŝŝeky kuty pozemi ŝu oŝaŝli: vřady ŝwiete
 ŝte y duchownie: křady twrze y Mieŝta Klauŝtery: Fa
 ry, y wŝŝiem ŝwym bętem mierzi proti Gejiŝŝowi vřzi
 ŝowanemu: nebo magi wŝobie duch te glawy nayodpoe
 ŝegŝŝe gejiŝŝowi A wŝŝeliku ŝkutećnoŝt odporu jako
 nu geho: Protoż ŝem ŝetezo malo oznamil te glawy od
 pornoŝt/ ktereż wede proti kryŝtu gejiŝŝowi/ a naywiece
 wtom ŝe moc a prawo Gejiŝŝowo křziwie geŝt oŝaŝla
 ŝobie ta glawy/ Aby wŝŝeky křziechy odpuffiela. a gi
 nat plne ŝpaŝenie křieŝnikom toŝoto ŝwiete gednala:
 aby owŝŝecko czoż ŝluŝŝie křpaŝenie. kře glawie křzieno by
 lo: A kryŝtus Gejiŝŝs aby jako neboŝatko geho, zadwet
 ni ŝtala wyŝtećen ŝa wen nemoŝa ŝpaŝenie lidŝkeho ŝe

laci podle své pravdy: Nebo Antykryst hlava narybo
 fficibela trjivie spasenie (krze swa lež hrijestnikom toa
 hoto Swieta: z mocy své: kcerus sobie trjivie osob gca
 gKapitola Desata:

Nez pal oticich rotacich gessio gsu tielo Antykrysta
 wo:zwlafftie oticich Erby zkorurow anychi: rycel
 sem se mnoze su a wolmi odporne Krystu Bezissi: magi
 ce duch Antykrystus w sobie: Ti mocy ptiwie se y siwo
 tem panu Bezissowia brani se hlawy: aby proti niza
 dny nesmiel ani mluwiti ani cjim hnuti: proti te hlawie
 A w sobie zwlafftie pyffnostij a siwolem sobostym po
 tupugi pana Bezisse: A wfficka swa wynyfflenie pte
 wra cenna: pti gesso boleffiem: znowa przy p wugi: g Ta
 kej ta Wjessika ffibalffwuj ta gsu pal stolice Antykry
 stowa: aby mezy nimi nayswobodnegie swoy duch wy
 lowal: Nebo se przyhodij Duch Antykrystus mnozffwuj
 Wjessikem: gessio odwrta od nich Zakon Krystus te
 ffliwy: wffawi ge pod Zakony Wjessikarffskymi: aby se
 ge hie dale wctnosti nezachazeli: gedinie obecne dobre w
 pologi beffeli: ginat w tiele plnu swobodu magice y ako
 pofan: Nebo Antykryst miyffo Wofa sa na swietie
 tem gim spasenie przy p wuj: kromie Zakona Krystowa
 z swe mocy: Rzadff Kofelcuj gim rozmnozie: a swietij
 gim wfficko: odpuffkus gim dosti da: Protoz ta ffibalff
 wuj Wjessika: wolmi su pochopna Duchu Antykrysto
 wa: gessio ge flawij w tiele podle jadostij gich: T a c su
 litij neprzyctele proti Duchu Bezissowu: w komzby gesso
 pochili mezy sebua zeby gim malo pofiml od zakonuo

Antykrystowcy, a neb odgich Pohanstych, tak se z
 drastij a y hned počnu o to rady swolowati myslce kte
 rak by pokoj sobie před nim učinili: aby gi ch nechañel: A
 burze aby gim w obec nečinil. Protož gest Antykryst
 sylic Miesta: hrady Twrze: y Klastercy osadil swym
 duchem: protiwnym duchu pana Jezisse: geho jiwotu
 y geho Zakonu

Kapitola Bedenacta.

Gestie pak wiece ktu: ze ta sibalstwie Dnicko
 wa mnohotwěna: pti sobie rozdelena: Istiwny
 duchem gdu pti křistu y proti geho zakonu pod twarz
 nostij zak onie dobroty pod twarnostij pokory: a swatos
 ti omylné: Ale se magij srdce Antykrysto. w. w sobie, A
 du ch geho: A řakoz lid wciij: a zakladagij swiet swymi
 modlitbamia: swym naboženstwim: p: iř rugice swies
 tu spaseñie w swem naboženstwie: protož oni řoyñe roz
 lewagi du ch antykrystow na swiet. A mnohými bludy
 trawie ten swiet pro swe bezichy. Ale ř to gi škoda
 hluposti lidste: ze su mnoze roty od sebe rozdelene, zwa
 řřnými zakony: odcwy: obyčegij: poklonami a řakda ro
 ta zničky: swu swatosť před lidmi pripravuge: Aby se
 zdalo lidu: ze su lepřřie swatosť: než oni gestio maoso ge
 dij: A tak temi nalepy zwa řřřnimi: w nadie lid ř sobie p
 swe vřitky: A zrotij lid, Aby gedni řřto chwaili: a ginij
 zine. A tak se gi ch nadeziet domniwagice se w nich swe
 spaseñie nalezi, Protož ty roty: swymi zwa řřřnostmi. po
 swatými: a oku lidstemu ořlawenými ořlawij Pana
 jezisse řako pomoco za dwerzmi. An ani wysokcho řla

Ktera ma ani Zwonow welikych: ani Warchantow
 Blasytich: s welikymi Warbuny Aniz mnoho notuje w
 pulpitu: A protoz oni s takymi slawami gsu zgewni w
 howe Antykrystowi: gessio tak trhagij lid: a wna di gey
 Ksobiestemi slawami duchem lstiwym: a lakomym pod
 způsobem nabožestwie: a rozlewagi ged swuy na swiet
 a mrtwie pana Bezisse, a wzapomenutij dawagij ges
 ho lidem: aby diwagice se gich czarowanena za anem
 chwali Bosij: a sluzbi gesho: nepomyslili nato: lili bos
 hu Kteru gum sluzbu dluzni: nez tiem: aby genu Kecti pi
 li traweniny tiech přezlych pokrystnow: Protoz mnim
 seby to zpotrzeby bylo rozumnym lidem: rozumieti iem
 rotam: Kterak su sylne tielo Antykrystowe wssudy roz
 umozene: a pilni suce duchu gesho odporneho Krystu ge
 fiffi: gessio sylne widy delagi odpornosti Bezukrystu po
 dle swych zwlastnostij: a podle duchu gedow ateho An
 tykrystowa: přednimz to malo Kto: a nebo tiedky muo
 nalezeti byti gessio by ostal: Nebo ani Wiste: ani Khej
 ani Duchownij: ani Swietly: ani mudry: ani nemud
 ry wssickni su přez: gebine sama milost Bosij nadkym
 jako diw vřazana gt: skzenis mozl gt ostati předim
 duchem rozlitym Antykrystowym: gens gt přiffel wew
 ffelikem swodu nepravosti: a z dowywolaných w ffech: A
 magt ten Duch rozlity wssudy, aby toho potwzowal
 Kallbiricz rycharz pasierwik: Protoz gen ffech diw no
 diw gt: Kto vřecze ducha Antykrystowa: gens se obracy
 mezy wssemi pobosij Duchu swateho: wssach noby sl
 witye nasslapiegich Duchu swateho: A sam antykrist

wzaw nase moez Bosy, a zle mocy wssim spase ni skryta
 Protoz rozumnie tym pilnegi mieliby pomyslii otiecth
 rotach/wnichz naywietzcie ma moc Antykryst, a Duch
 swuoy rozlity, A ze spie niza dny nenie przednim bezpe-
 czen: Nebo napocza tku Antykrysta; Apostole sweliku
 pilnostij ostrzezhali su se od nicho: A my giż yako obgedi
 geho, czo dieme ktomu: gessio zemnoha tisyrcuo lidy ne
 snadne nalezne kto zflowieka, by odgehio duchu nebył
 rahren sm, tedlne, aniz komu przilezi tak bodobne: aby
 mohl v giti Duchu geho: Bedine ten muoz: tioby miel
 Duch Bezissuow oswiecenij Duchownižo, a syly Wo-
 sji: takowyt muoz v giti toho Duchu:

Kapitola Dwanacta:

A Ze przitiethto wiececth ktorej se mluwij o rotach
 Dnichowych przychwygi tiemto smyslem: Po-
 newadz pan Jezis blazy chudobu: pokoru, modlitby
 a gine wiecy: w nichz se sluzebnost Bosu dege: Tedza
 Dnissi takowe ctnosti cziniece su blagoslawenij, a czini
 Zak z Krystus, takowe ctnosti zwoliwss: Ktomus ktu
 ze chwalitebne gi ktoz cziny zakon Krystus: Mez lehcet
 to nema mluwend byti, by mnozstwij rot Dnichowych
 pti sobie rozdelenycth: wemnohy duch roztrhany: mohli
 w pwoe zakon Krystuow cziniti: Nebo zak z Krystuow
 kto genu wierzij, czini mnozstwiel: dij gednoho sroce a
 gedne Duffe: Ale roty Dnichowe, musy kazda giny za-
 kon mieti k swemu zamyslu: a gine zakony tiecth rot za-
 mieta: Protoz mnozie giecth zakonowe: zdelali su zwlastt
 ny roty tiecth mnicuow, vezinili su ge pti zakonu Krysto

Stat: iij

wn: A protož množ žalon božij činěn byti w některých
 strankách gemůž nepowole lidé: Nebo smysl lidé nato
 magie, že wčinění zákona křystowa/zmatek bywa w
 některých lidcích/tak že mohli činiti některé věci polože
 ne w slowích zákona křystowa/w duchu ciziem nebo
 ne přem: že jedine množ pochop, a přičinu měli duch
 cizie lživýw zákoně křystowic: aby pod nim lepe a poe
 tiwiegij prossel duch cizie lživý: nežby tak sam o hola o
 pužu lež se pokusyl, chcie ozat onikem nanie stati, o krži
 wymi zamyslyta o hwočem pokrýtym, ale z odiewati v
 mysly křziweia nasledowanie pokrýt: tak onikom gest
 poctiwiegij púsmy: a zákonem křystowym: Nebo w dítu
 lež mnichowu: y gich lidi množ chrantli Zakon křystuo
 křze cizie duchy a neb smysl křziwy: Anizby ginał mo
 glo takowe mnoštwe křzestianuo falešnych byti kdýž
 bý wicry w ciziem duchu lživě nenasledowali: Aniz sa
 antykřst mohli by tak dawno mezy křestianů obraceti
 se: byt se wicri křze cizie duch ne pdawal: křze něgžo
 wicry nasledugij falešně: a zakryt gsa wicri w swých
 newierách: křstowi odpornych/Protož mnohoť saha
 k neprawosti cizie duch, a neb rozum lživý wptěsmiech
 Nebo w zákoně božiem: gense take wylada cizoložny
 smysl: nebo rozum w piešmie: aneb w wicrze: gessio naň
 babel naywicee mierzie: aby křze slý a cizoložny smysl
 wicra požitwana byla: aby mnoštwe zrcizeno bylo kře
 ze lež cizichó smysla w wicrze: a tak aby welši wstawena
 byla množswy: křze cizoložny smysl wic, f: a neb púo
 sma: Protož y swatosti křze j u od Woha dany: tako

Ktest: pokanie Tido a Krew Kryflowa: to su pwe wie
 cy: a wssat se degie newlastnim a neb prawym rozumē
 nemagi prieczin sobie hodnych: protoz neprospiegi: Po
 niewadl se dawagie namrtwu wieru zlym lidem: genz
 su bezmilowani bozicho, a gdu toliko wczitednych skut-
 cych: zewnitry: gessio nebude zwiedieno omocy Duchow
 nie tiech skutkuow poswatnych: odtiech gessio w slepo te
 stogie smrtwu wieru: gedine vni: h ostawa: tknull se tie
 lesne swatosti a rziekati: Prziginam boza/ opatrzim
 boza: Nam pyti piet paterzuow za pokani do Letnicz
 Protoz tu musy byti zly smysl czcie, nepromienny siwo
 ta hrzessicieho: ani wuole z: ce podle zklamane: inny se
 se kage pro piet paterzuow: Protoz swaty Pawel wa
 ze zatiektu wicz smysl czzolozny vwierze die osobie: My
 nechodime wessi: ani czzolozime slowa bozicho: Ale w
 vprzimnosti a wzgwenie pwydy: q gest w czcie luoze v
 wessi slowo bozie w czcie rozum/ neb wskutek ge w wessi
 a neb poloziece odporny rozum, a neb skutek prawdy: y
 oblecy ge pyismem prawym/ a neb pyisma wytahnuti
 rozum genu odporny: a rziecy natu lez: tot die pyismo
 Protoz newlastnie rozum a neb skutek pyisma gt czzo
 lozny: gimz nekdy czzolozie nekto k sobie neprawie chylie
 pyismo a neb zneho tahnna smysl negeho: Hlasem pyisma
 se obrazege: a neb slowy swrecknimi prawdy geho nedo
 ffel: A zlym lidem gt obecno pyismo czzolozne pohiewati
 nebot nemnoho hledij prawdy pyisma: nez wiecc napo-
 masagi swe zle wuoli pyism e: a bludu swemu: A tahnna
 ge k swym zylkom: nebo k hañeni gnych: nebo k swobo

ij: Kor: iij

Se kela: Protož wždy musy byti czcie smysl zly/ gessio so
 bie y ginym lje strze pýsma: Protož nemuož pýsma p
 wie cziniti bezdeky ge czini/ ani obycze ge wñem nasledn
 ge splniti geho prawie nemuož: aniž muož geho wpraw
 de cziniti sa lidmi marnymi/ nebo negistymi prziweden
 knasledowani pýsma: nechtie zlidij byti/ aby odnich po
 hanien nebyl: P plny ge snimi wñeyakych czinech negi
 stych to pýsma. Protož takež musy y o mnissich byti
 ze oni moža mnoho pýsma plniti: a naniž se zaklada
 ti du:žem czylozным a lživym gessio nekdý gedine slo
 we a zda se plñeny pýsma/ iakož gich pokora w odewu
 potupnem zlidij wytrzenem/ kupošnicem hodn: P zda
 se potatem odewu ze gt tu hluboka pokora a zawrzeni
 swicta: Požniž malo tu pokoru gednim slowem protiv
 nym/ vyzieso zet se zdrastij/ a osslebit se natie wlcžimi
 zuby/ hroze bitim mage mecz/ a neb kord pod kapij sstie
 ka ge/ chlape nešahcy mne/ neboš tie rowne potka/ Pro
 tož tut gedine znameni lžive pokory gt/ a slowe pokora
 a nenie/ T takež tu pokory nenie/ podle řeči pana Ge
 jisse: gessio die onich: Wssecky swe skutky czini/ aby od
 lidij widieni a chwaleni byli: A gessie lidem spašenie sli
 bugi strze swe dobre skutky: Protož tit mnoho smysle
 oswyčch dobrych skutciech, poñewadž w nich giným na
 begij spašenie slibugi/ Ale pokorny T slowiek leka se za
 swe dobre skutky: aby snad nebyli nešodne delanie zkti
 weným vmyslem: a neb ginym hečjim nešodnym przi
 božem: Neb pan. G. jiss swym die: Kdýž wssecko řeči
 nite czýž wá gt przičazano: recte je sme neuzitečne slu

Mat: xliij

Zuka: xvij

by/ A tuś chluba mýsta nema: když se Lflowick neuji
 tečnym zna wiece se leka a nesmi mnoho wyti oswych
 dobrych skutcych/ ani lidem spašenie sľbowati sľzyne
 Kapitola Trzinasta:

Takťe gť ochudobie mnichowie: kdyžby byla pwa
 býlaby blašoslavena: Pakli gť nesýta a nedo
 státkuo netrpý/ tšd. a gedine slowe/ acj nema pokladuo
 dobrych mnohych: Ale muoř tolik nazbierati/ že tak ži
 wet w hoynosti vsťawi: ýakž ten gestto pokladý ma: pro
 toř slowe chudý: wyprazdniw z sebe nedostatek chudoby
 Anoby te chudobie druzy Wjessuane swolili: aby založi
 ce Žak ō wiecejšeho žebřanie. ý nazebřali tak mnoho: že
 by mohli hořnějšie stoly mieti: nežli gick saulede gestto
 mnoho lichwý: A že když se chudy mnich dowře tak owe
 hořnosti vsweho stola: že masa howiezyho neč ce/ a
 hrach rozkossny cezeny slučnyimi slaninami nosy odně
 ho: an mrdá nadnim hľede žwierziny: ptařuo: a ginych
 řusuow lahodnějšich: nežli gť hrach: Ten se gť dobře
 dožebřal ý s ginyimi mnichy swym: lepe swu wiece nase
 branie přiwedl: nežli mnohy panosse ma ge: s pluř neb
 sedwa role/ a hospodaryštwi welike **A** gesttie dale gť
 edchudobý taky mnich žebřaw ý poňew adž w idy žebře
 ten by nepořezel kdyžby ge mu kdy žlatta podali/ přiyal
 by ge mnich lařomy: a wiasylby ge w pytel: a nařupil
 by sobie platuow: a takby wydal Žakřon žebřani: a byl
 by rađegi panem: v pokogi Wobu žpiwage: Pro toř ac
 ý w uole řtomu nemá: musý w žakoňe žebřaw ž byti: ř deř
 pomalu semence dawagi bezdeky/ když žlatta nedawa

Ji: Protož bezděky bezvůle chudy gest: když newie tu
 dy bohat byti: aniz muož cestu nalezi k zbožij: Protož
 marna gt chudoba a welmi lstiwa: aby mošla mnohe
 lhati: A ze gich skutkowe tujm su nebezpečnějšie pohe
 wadž zamysla pochazegji: Nebo zákonowe gich zamý
 sla lidšeho possli gsu: gedine ze magi nalepet nepřaty z
 zákona božieho: ze ti naleptowe a zamyslowe tiech za
 konuo/zbarweni su cyziem smyslem krziwým zákona
 božieho: aby mieli twarnost poswatnu: yakoby se rodili z
 zákona božieho: aby ti zamyslowe lidšty nestáli tak Pro
 tož/podini su onde gmenem swate chudoby: onde bosym
 chozenim: onde pwa zem miesto pasu: onde potupnu ká
 pij: onde tujm nebo ginym krizem: Onde notami smutny
 mi předierani wpůšniech, s wylkátowaním nahoru y
 doluo: Onde delšsi púšnie nesli vginých: Onde masla ne
 gedenie: Onde mlečení: Onde nepřeká plaňenij a padani
 natwar: Onde zwláštine vtrpenij nadgine: Onde sibi
 křistotie/ nebo kginym nalept ó: ¶ Tiemi mnohotwar
 nými ozdobami/ zuodiewani su ti zamysllenie zákonowe
 wnichžto nenie mocy k spaseni/ poňwadž su z boha ne
 possli/ nebo nemošli su zboha pogiti: Protož poňwadž
 Buož wšsem wierzicym sobie/ geden Zákó wstawil gi
 tak orawy a dostarečný k spaseni každemu: Aby giž ne
 mošli potó lepšij ani takýž wstaw k byti: Protož giných
 zwláštinech a mnohých zákonuo nemošli gi wstawowa
 ti: prot o aby přwnieho zákona nepořaňelka nebo ne od
 wolal: A takšy y sam se pořaňel: wveda prawu wicz
 a dokonal u y křitelby nato ginu wwesti křkáženi prawu

Protož mnohých Zakonow jednomu odporých ne
 mohli gessť vslawowati/ aby mnohých rot na delal: pod
 mnohými zakony sobie odporými: poniewadž gich ne
 uawidie w swę czeledi: Nebo on chce aby geho czeled by
 la jedného swazku/ spogena lastu magicy skutky so-
 bie podobne zryzene jednim zakonem. aby množstwij
 gich bylo spolu jedno tielo křeslowe/ gduce zjedného
 chleba tielo křeslowe/ a zjedného kalichu a pijice krew
 geho ¶ Protož ztiech wiecej rozumni lidé mohli znati: se
 czechůž Wuch nemuoz wcziniti sam profet: a pro swuoy
 lid: je gi to prosie zlidij musylo giti odporne proti Wo-
 hu: Protož na tom založiti službu Wochu: to gessť jedna
 ne odporne proti niemu: a velmi neupřatala gessť ta služ-
 ba: Pak gessť takow službu Wochu odporne chlař-
 wati nadgine služby boží: A seby netoliko jem mnichů
 spasení přiwesti mogla ta služba, Ale je y jinym mohli
 wprodati k spasení: Protož křozne a nebezpečne wiecej
 su řtiech zbarwených zakonich: onichž die mistř Pliwa

¶ Kapitola Chřnacta:

Wědi gě zgewně je ti su bezpotwřzeni božího/ ty
 zakony vslawowati: nebo ti gessťto gich branij a
 neb gim powolugy wwekty křeziech se wводи: A protož ti
 gessťto su naxpřwe ty zakony wwedli: a zamyslili bezboží
 ho potwřzenie: křessili su: Nebo Chlowiek vslawuge zw-
 lassinie zakon wiczupz wmysla poruřa se w tom bohu
 kdezto se w to pletę: cžof nasameho: Woha: sluffi: A w to
 take potupuge pana Bezukřysta: a nanim nechce do
 řumieti: ¶ Opřel křemuř die: Pěnewadž křhdy křyřus

Druhá Strana:

zjednal jest jeden Zákon prawý a plný wšsemu lidu
 y wšsem slawo toho lidu: bezgyných zákonow zwlasti-
 nich: aby na něm dosti měli geho lide až do sudneho dne
 Protož necha gice křystowa zákona: y dejeti gine záko-
 ny: gi těžky hřiech: Tež také y gyných vstáwenie wiece
 pilnu byti než zákona božieho gt boža zawrcy: a netečo
 gineho zwoliti za Boža ¶ Hřiech rzečij lide rozumni
 welike dobre meliby sobie wzieti: znamena gice slawu ze
 wnitř tiech zákonow: gimž se swiet diwa: A pochyten
 gt tiem diwa dlem yako bleskem Angelskym: aniz mni
 by čo Boža blizšeho bylo: Protož tu swých slastkow
 podawa. Tu swe Duffe wmodlitby zač oniči poručiet:
 A y wiz kdž ta slawa lými krowana: skrze prawdu oš-
 lassena bude: aby znamo býlo rozumně to čo gi Třo-
 wief bez božieho potvrzenie vwedl: čo gt učinil: těžky
 hřiech: a Bohu se wtom rušal: založil klastter na tom
 Maczemnatieš é hřiechu a na rušani božu: y muož
 podobně gedno k druhemu byti: yakež založenie: takéž y
 služenie: A založenie gt rušani božu: a služba také: Ale
 tyto wiece nynie daleko su od duhu lidskeho yako wel-
 mi nepodobne: Ale tubý mudry pomyslil: kterať gt ny-
 nie neznama služba přwa božu: Poňew adž tiech služeb
 mnoho gt založených na bludiech lidských. Bessio y ty
 služby bludne: su odieny swatostí křiwu: slawností gsu
 odieny: A gessie wiece odieny Duchem swatým: A giž
 dawno stogice tak: su od lidij przigaty: yako wiece božu
 nayblizšij: a odněho zwolena: Z no nayškodněyšie mo-
 dla: z akřyta swatostí křiwu: proniž množstwij odstupilo

Maczem
 Klastter
 založen

gęst od Boga: y odgęcho zakon: A kłanęgi se dablom
 wie modle pękryte: ¶ Protoż potrzebne gę to słowo ge
 sęto die: że opuścice zakon kęystus: y drżęti se gęnych za
 konow: nebo gęnych wstawęnie zamyśla kęieffnikow
 wwedęnych mezy lid tęjm gę Boga zawęry: a nieczę gi
 necho sobie za boga zwoliti: Tę dwie wiecey wazne gęta
 Meż że nemuoz se kęlowiek od Zakona bożęcho posęnu
 ti gęnat: neż wżdy musy bożem zęrzęti: a odchylenie od
 boga wżdy musy prońęteż stworzęnego byti: A y akęz bo
 gę pęstworzenie kęto zawęre: tak gęmu stworzenie za bo
 gę ostane: Ale węsse gę to snaze lidem poznati: kędyż pro
 stie stworzenie pl: bost kęrzęcha zwoluge sobie: y zawęre
 Boga prońę a lekłby se tocho dosti lekęty kęlowiek: Ale
 kędyż se wto wwalę kęlowiek pod wiecemi Duchownimi
 pod gęmenem służy bożę: a pod gęmenem swatecho poslu
 sęstwi: pod gęmenem swate pokory: że tak se podda za
 konom a wstawęnim lidękym: chęte wnicę bożę służyć
 wida zpusosob yako służy chęwalitebne bożę podle ięch
 zakonow: A nemuoz takowe służy bożę tak sławne
 niekdież gęnde należti: kęterak tomu swoli: żeby wtom bo
 gę zawęchli: ¶ Protoż tot słomi gławę: netoliko doby kętu
 nemudremuiale mnoho mudrym kęistrom: A zakonni
 cy owęsem nęfnadęie te kęty pęchřędu: Aby takę sławę
 a swę na bożęstwie mnoho: zalożęna na gęich zakonickę
 chęieli męti: a neż tomu swoliti: że gę bożę ruhęni gęich
 służy: ta wiece newęgde gęim w sędce: ¶ Protoż tomu moż
 swoleno byti odńękęcho: gęstę ma smysl zdra wę w zako
 ne bożęim podle tęto przęciżęny: a nebo pę: że ten kętoż gę

wappwe takowt Zakony nalezl, a wedl ge zawiezny
 zakon: w ssem kteryz budu nasledownicy tiech zakonow
 Nemozli gest toho gino k wcziniti, nez prwo cie boha za
 wrcy a geho Zakon: Wmiedost ma ge wtom: yakoby nel
 ego p'wiegssisza chud wwesti lidem k spasienu: nez wuoz
 Protok wtom musy byti pohzenie bohem: a rusani ge
 mu: A ze posledni nasledownicy tiech zakonow: acz su
 poctakem newwedli toho rusanie bohu: ale swolugi ge
 mu w skutku, a potwrygi geho mnohem wiece nezli ti
 umozy mnihowe: gessio su ty zakony wwedli w appwe:
 Protok mielby tento smysl byti o zakonu bohim: aby se
 geho nepustiel Czlowiek, pronisadny zyst k tohoto swie
 ta ani pro k'teru libost tiela: ani pro k'teru k'oli dobrotu
 Duchownu uob spasy tednu: k'terezby sam zakon bozij
 nauzila nie neprizk'azowal: a toby wczinit ten: k'ozby
 otom rozum bozia miel: ale giny nie: A ze by tak mielo by
 tieta zlow bozietch wuozem znati: Nebo to mlumi pan
 wuoz k' Jozue namiestku Mojzissowu: Ostrzezhay a
 plni wessken Zakon: k'teryz g' prik'azal tobie Mojse slu
 ha: muoy: A nepochyluy se p'wo odneso ani na prawicy
 ani nalewicy: Ta slowa dwie cessie oznamugie: Sednu
 na prawicy: a druzhu nalewicy, a uanik'teru se ueda od
 chyliti od zakona swesho: A ze p'wice w'k'azuge dobre wie
 cy ale lewice zlec: A ty mozhu giti w wiecech tiech: g'ens li
 dem przistogijst ako sto s'ustij prawice: a nessesij lewi
 ce: aby se Czlowiek neodchylil od zakona boziesho, p'wie
 cy libe telurani pro wiecey odporne a nessesijne natomto
 swietie: A g'ina k' opiec g'el'k'oz k' duchownim wietem z'ie

Jozue: i:

ce: prawice su wiecy slawne spasyteblne: magice nasle
 dowanie poctiwe: a poswa tne/ gestto magi. swarznosi do
 broty duchownie/ podniż leż přikryta gest: Ale lewice gē
 odchylene ke zlym: a odpornym wiecem wiecy/ yakož to
 gest k a cietřwie: modlo sluzenie: L zarow eř kuzla/ a gine
 newiernosti: gimij se. odwiery muoř odchyliti cřlowiek: a
 neb mnořtwie lidių ¶ Protož k tomu powiedienij. wez
 muce rzeć Boży: y bude přwe: Aby se neodchylowal k lo
 wiek od zakona Božieho: na lewicy: w niřadne ty bludy
 powiedene: kterziř se lewicy naziewa gi: Ani na přwicy
 tiech wiecij oklamanych: kterež se stkwij Duchowenřt
 wiem spasyteblnym: aby ta niřadna dobrota: pod niř
 gest přikryta křiwota nepořnula cřlowiekem od Zako
 na Božieho/ Tym dlužen gest křlowiek/ ale daleko gest
 od něho znati skrytu newieru: pod swatostij: leč tiemto
 cřinem k to muoř poznati: že zakon Božie ma w sobie do
 statečne nasledow anie: k a žde dobroty prawe: kteruz k lo
 wiek dlužen gest wřiniiti: nemuoř geho w ta kuř: ani wlep
 ř. e dobrotu wweřti w kteruz to dobrotu zakon Božij wo
 dij lidi: Protož zewřeřch lidių naylepřij křlowiek by byl
 ktra k poli nayslawhe gřřij zakon wřlawilby: k emnořym
 ctnořtem: k wřpenijm k cřiřtotie ku po k orze: k křudobier
 neb k giny m nabořenřtwijm: wřřak ten zakon neni boři
 aniř muoř byti tak yř: Teřd a ma nedostatek w sobie po
 tiwny Boři: y geho zakonu: a protot musie byti protiv
 nř boři: y zakonu Božiemu: nebo se z něho nerodij: ani
 s nim za gedno žboři pochazie: A proty wiecy, zakon oř
 we lidřřij w wodij nasledowniekom swym: odpornosti

Druhá Strana:

mnoho Bohu y geho zakonu: A ze ti zakonowe lidstij
 genz se stkwiegij slawu weliku, zewnitez su blestowe sa
 zandwi: gichz blestku chytij se czlowiek nedowtipny a ne
 mudry, y domniewa se, ze by tym swat byl: kdez zklamã
 gest. Ale potom ten zakon, ostawij czlowiek a na zemi ne
 bo w sobie yalowý gest, a ma lez smrtedlnu w sobie: Pro
 toz ten kazdy zakon lidstky: to zle wvodi czlowieku: a ne
 mnozyna: aby pustice se na ten zakon na bozie zakon pe
 cse nem id, ani naň myslil: za neprazniv se skutky zaka
 na lidmi zamyslleneho, y odpočinul nañem o swym spa
 seniem, A to gest welika wiccy: ze pro tu poswatnost swe
 chnie zakona lidsteho, a pro gich poklony nabožne: mo
 hu tak daleko zakon bozi pustiti odsede, a pecse oñem ne
 mieti, ze naň nemysle, aniž geho wiedzij: Protoz tomu ge
 uelze byti bezwelike potupy pana boha: a nelze gt k
 wieku dobrze stati bez zakona bozeho, musy byti w sse
 chen ialowy a slepy bezneho, nebo nemuož wuole sama
 sebe w swotie swem vstawiti se, když se neprijdžie pa
 na boha: A ze se geho nemuož niktera kž prijdžeti, leč
 zwoli to cžof on zwoluge, A ze gt on zwolil ten zakon kte
 ry gt vstawil: a kteržž prikazuje: a chce to mieti, aby
 gey činil kazdy, ktož chce milost geho mieti. Protoz ktož
 chce w gednu wuoli snim w giti, chyt se zakona geho, a
 stanese w gedne wuoli snim. A ma ge prawo k geho da
 bym wicem k geho slibom, y kemnožym milostem ge
 ho, ktere on gedine tiem dawa, kteziž se geho boji a cži
 nie wuoli geho, Protoz sa w gedne wuoli sbohem y ma
 jawot milosti a pomoc odñeho, kterež nemož dosyey pod

nijadnym Zakonem lidskym. Nebo musy nasledowni
 kuow lidskych mysl spogena byti stiem zakonē lidskym
 ktery su zwolili: wñemžto pčugi chiece skrze ñey spase
 ni byti. A tak mysl gich spogena gē stiem L'lowiekem
 gehož Zakon zwolili su. A poñew adž ten L'lowiek ne
 nie žiwot milosti, nemuož gich Duffy obžiwiti, ani gim
 milosti prizidati: Protož nasledownicy tiech zakonuow
 vbiehnu w yalowost: a w opusttieni duffe šwe: a w slepo
 tu/gedine brzime roboty tielesne pracñe trpij tiech za
 konuo: Protož nemožu dobre stati, ani svi: essenim Ne
 bo gedine Zakon Božie da wa rozū malikym: a ošwie
 czuge oči tiech: Ktož šwu wuoli vstawi wñem: **G**Dru
 he zlec wvody zakonowe lidskij nasledownikom šwým
 aby skrzeñe zapleteni byli w osiedla takowa: aby tiemi
 osiedly byli pčipuzeni přestupowati zakon boži wemno
 hych wiecech: Jakožto ta gedna wiece bywa že w ludice
 robence nebo dewecku do swých Zakonuo: y zawiezie
 ge sibi k Zakonu y křizistocie: A potom nato przigde že
 se w wale w smilšwie: y w hrzech Sodomške: rozpa sa
 ce se jako koni na obroce: A kdyby stali w manželšwíj
 šte strany: mohli by snad kdyby chcieli vchowati se hře
 chuow smrtedlných: gestto w tiech zakonich newiedy kde
 se stawi w nich: Protož magice sibi k zakonó lidskym
 by pak nay pčwiepšie wiece poznali podle zakona Božisho:
 nemožu k tomu swobody mieti by to naplnili, aniž za ko
 na sa eho smiegi opustji pboži: Ale boži opusti pšwoy
 A gestli že su božatij Dnišij chiece dosti tiem zakonom
 wčiniti: Ktere su pro panšwíj pčigali zapletu se w wiece

Zial xvij

a w hrzietchy mnozhe: bozij zle vtracngice, zle posiewa gi
 cca ginał w vrazdy swietste se wssudy vpletury w Pa
 towstwie vkrutne nad swietste. A gfuli chudij, ti pak ne
 pomesska gice, w pokrytstwie nad gine zvlasstie vbichs
 nu, w swatokupectwie: wlowenij lakome: welsi w ofla
 manij mnozha, w pochlebenstwie: w gine hrzietchy p chu
 dobu nenažebrant se vwalecz, Protoz vstawi ge zak
 listy: w takych odpornostech zakonu Boziem: se ma
 lo mozu pobyti: w cemby p zapletky swych zakonuow:
 Bozho zakona neprestupowali. Protoz muoz rzec: bozi
 znameni tegssij byti: gessio dij: Ne pochylug se na pwo:
 ani na lewo od zakona Boziesho. A ze se zda nalewo
 poznuti sskodne: od zakona Boziesho w Pacierstwie: a w gi
 ne bludy wierze odporne: ale naprawe: k sluzbie bozic: a
 knabozenstwij chutne se zda: Ay wiz: ze ta prawice wz
 dali od zakona Boziesho tak daleko, jako lewice: a tak od
 deli od Boga, jako k naby hrzietch: Nebo czoz z Boga
 neni: acz by to y naykrazssie bohem zodiac: na poslede
 wzdry czert zneho wyplonij glawy nebo czoz z Boga ne
 pochodij: to wsse naywiece z lidi a z dabela pochodij, A
 czoz to z dabela o lidmi zalozij, taket slawieti dilo swe bu
 dera dilat swesho y hned neokaze: az prwe poslede dabel
 pewnici zakladowe gesho slogij, Protoz zakladat: Boga
 na pomoc wzew: gesho dobrotami se odiewa ge: aby se ge
 ho nekali. Nebo nayprwe sbledna: se nieyaka dobrot
 muoz gemu prospieffna byti ktemu: aby strz ni: a ne
 pod ni mozi zlosti na lidi wvesti: tot on vmie: Neb gest
 nayprwe na lidi, a proti lidem poal: Boga gim poda

wa je: sobie je podobny vdelal: Protoz swaty Pawel
 gapotrzebnu wiec ma je die wiernym lidem: ni zadny was
 neswob chcenim vpofoze a w duchowenswiu Angelst
 Nebo mysl lidsta gi toho pochopna: kdoby co duchow
 niho nowcho se zgewilo bliz k Angelu, aby se swatoslij
 stkwicelo: Aby to w sse ochutij wezmuce odpadli od wiec
 ry podciem blestem satanowym: Takoz ted muscem z
 namenati na tiech mnohych zakonicych ktera podge
 ho blestem slogice a neletagice se zgen ne prestupowa
 ti prikazanie boziesho: a zgen ne se prawde k rystowie
 ptiwiti: Protoz na nich se zgen ne dielo Antykristowe
 vrazuge, jako na geho cjeledi wrotach rezthanych, a
 poswatnymi zpusoby odeny ch zakony zassinimi: odse
 be rozdelenych nazkazeni Zakona k rystowa: P geho
 dobroty pwe: ktera gi vradl swu mnohu pracu, a koi
 stmi swymi toho miesca gi z gich dobrota chodij spase
 ni lidste gednagicy: a dusse zpekla wykupugicy: Takoz
 gich hlawa Antykristi swym fanoranim a rozkoffo
 nym ziwotem potupil gi geho ziwot pekerny pracowi
 ty: trpielivy: bolesny: Takoz oswymi zakony rozmnoze
 ny mi: zawrhl gi geho Zakon, aby w sseky wiecey gedna
 ny byly: podle zprawy zakon: ew geho: Aby wiecey nisa
 dny nezazal se oniez ra Zakon Bozie: mimo geho za
 kony: A tiec gest vmetwil pana k rystia w lidu: a lid
 grmu odgal: A to en mucz gednati ssiroce w sudy poza
 miech skrze swe vdy, a skrze rozny mnictwe sylne mucz
 geho zlosti proti k rystiu protiviti se: Nebo oni su w elika
 mozy Antykristi: a plni gsu Duchu geho potmichu

twarnostij rozlitho: Kupolapeni wffelitych naroduow
w geho teneta: a rozlitiu trawenin geho nawffelity lid
Kapitola Patnacta:

O Rotach
Wystro:

Gdy pak o rotach mistrus koleyslych: ze ti mezy
Krzestiany gsu/onichz se zda zeby jako swietla
swieta byli: A zeby wiera Krystowa naysylnegssi zasta
wu miela wprawe rozumnosti skrze ne/ a owsem wets
nostech: A koneczne wczasu pokussenie/ lid wierny miel
by se tu podeprzietci: kdyz w pokusseni lescy pobiechnu: ale
oniby sylnegssi w wierze mieli brzimit nase wchytiti: Ta
koz se zda ze gedine proto mnoho pracuzgi w vmieni: a
toho napowidagi ze to pwieru czinie/ aby gij mogli bra
niti od kacierzuow/ a przed ginyimi odpuorcemi pwydy
Krzestianske: **G**dy ty rzeczi gich kdyz se gimi klubice
ge rozprawiegi negsu gisle/ aniz gich magi cziem dowe
sti/ wczasu nynegssihgo pokussenie/ newim kshoby zpode
przeli w wierze swym vmienim: **T**co ziwy duowod proti
nim/ **E**zo gt kus wiery miel w sobie: by byl niemiel zwla
stny syly od Troha byloby vmieni wffech kolegi co gich
gt w Cierkwi Rzymiske: wdusylo wnem wieru: **N**ebo su
se do Konstancy stielch ty wffech kolege proti nemu:
Ale mily Wuoz dal gemu vmienij swatych: aby tech w
ffech Krlawcuow duch Antykrystus/ niemiel tolik vnie
nij/ aby wnem vhasylo wieru: **P**rotoz hlediece k obrane
wiery/ skrze vmienij tech koleatuo: tut gt zgewno/ ktera
by oni wiery obranili wczasu pokussenie: **A**by moglo w
pwyde reczeno byti/ zeby takowe bezprawij wiere nemoz
lo dogiti: by gich tolik stiem vmienim nebylo: **A**ni vtra

tenstwij Kralowo tolik swými hšewý nemošlo by bylo
 tak tieško wierze byti: Wtom sprawedliw ě T slowieku
 y wdrubem snim/ y w ginych wšsech, kteris niekeru gise
 ru wiery w sobie ma gi: lehcze gie by gich pokuffeni sła
 by gich tolik sliem vmienim ne obtiezilo gich pokuffeni:
 ¶ Protož ktomu slowu iakož gich pře prawý: že kdyšby
 nebylo tiech Mistruo sliemi Koleymi/ zašynula by wie
 ra/ a nebylby kto postawie se pti bludů kacierzkým: A
 gestli žeby napočatku na ssi wiery miela ta řeč p̄wdu
 kdy shledana byti toby nynie w tiechto cza siech mielo p̄
 we byti: Poñewadž wtom naywiecejim zatmieni y za
 pletenie vwierze/ niekterake hnutij o prawde božij stalo
 se gť/ yakež mily Buoš raczil gť dati: Aby p̄wda boši
 ohlássena byla proti Antykrystu a pti geho rotám: Tu
 se zná kde prace wčenyck misruo wkaže se: když se An
 tykryst zdrašlų hñewa ge se/ ano nañ kyda gi iako blátě
 oznamugice geho odpornosti: Ktere wede proti Krystu:
 pod prikrytim swatosti kwi: A geho panowani pohá
 ske: obnažugice gey odporne pti kudobie Krystowie/ y
 geho Aposstoluo: A proti geho pyšse lucyferowi podob
 ne: proti geho smilstwie Sedčskemu/ a rozkoffem tiela
 podobnemu bošatecy wpekle pohrzebenemu/ y pti geho
 swatokupectwi nestydatemu/ y proti wšsem zlostem ge
 ho: Protož tut gť znamo/ czešot brani y vmienij Mistro
 wlske: A že czešt bluduow Antykristowych/ gich vmienij
 oslzešha nayšmyslněgie/ czešot by ti hlawnij Antykry
 stowe neumieli wywesti: Papežowe Kardynalowe Bi
 skupowe Opatowe Boly Mnichowe a Farakste k vñt

Druha Strana

Kom swymia k swym k swym ptem: odporcnyu prawde
Krystowie: to gsu wywedli mistrowe z Kolegi: Protoz ti
Kolejnicy jako zelegice otce swego Antykrysta: geho z
Banenie: k rze oblaſſeni prawdy: wſſecto vmieni swego
mistrorstwie ſloſili gsu nato: A S hemy dwa gedem w
Konſtancy: a druhy w Wazyli niekoliko let trawa gicie:
aby mudre k rze vmienij ſwe: oſy dla na p wdu wwedli
a nato mocy ſwieſſke gledali: aby czos gi k vmienij na
leznera ocz ſe vradij w niekolice letech: Aby mocij togo
dowedli: a prawdu vmienij ſwego k rze moc v k azali: A
gij ſu ſobie byli namieſto mocy Ciefarzſku pripravili
aby prawdu zkacierzowawſſe a odſudiwſſe: mogli gi ſy
lu Ciefarzſku potrzyeti: Ale Wuoz genz opatrnge my
ſſlenie a rady ne p w ych: nedal gim ptigiti k tomu ocz ſu
ſe radili: a ocz ſwa vmienij ſkladagi G Protoz zgich
k utkuo znati g k ſe oni ſwym vmienim: a ſwym i w tipy
Woz k ſkymi: ſu mocy naysylneſſi Antykryſtowa i ako
ſſit neprzemoſeny pti p w de Kryſtowie: a proti geho z
wolenym: Nebo on ſam Antykryſt beznich neumiel by
ſe a ſw ych bluduo napoly braniti: byt tiech Kolegi o v
mienim woz k ſkym nemiel napomocy: Protoz gledice k
gich przy: zeby ne byl k to k acierzſtwie branie: by tiech ko
legi ne bylo: Dwſſem tak muoz prawe byti: ſukni naruby
obratice: ze tiech k acierzſtwie ktera g k Antykryſt rozſal
ſſiroce: nemoſlby gich ſedial tak mudrze braniti: wym
luwage k azde: A chie z togo k acierzſtwi wicru k teſtia
nom vſinitu: jakoſ oni to vmiegi opremowati: z elji pra
wdu ſfinice: Anizby ſedial vniel ſperkuo a trawenim

Antykrystowych s duchowniti: y ako w giffce sladke pri
 prawuge ge/aby schutij pili wssickni: aby wssicko coz
 gt wwedl/welike mocy duchownie: y k spasytelne bylo
 czoz on oswietij:aby mielo mooz hricchy smywati: A kri
 ze kterez gt namissi zeshnati kazal: aby misle wzdechna
 spodivenim mohi rziecy onich: Ká welike wiecy Ducho
 nij/a skryte ta gi se w tiech kriziech: Pretoz wazne magi
 zeshnany byti/aby tayne mocy Duchowni s nabozenst
 wim czieny byly: Zby w kriziech mocy duchownij skryty
 byly:a w nas howadstwij tielesne aby se swrchu wozy
 lo zgewne: Pretoz ktoby takowý zivot dal tem czarcm
 mrtwym: Jakozto zakowstwi skolnij wyuczivsse se w
 pohaswie stáku chwalu: aby w nich toliko byla hlása
 na chwala bozie a rád geho: Zby lid w tom oslnul zato
 mage ze gedine w Kofiele chwala bozie hlucjne stogie
 Ale doma a ginde wssudy Buosh shanbu stogij, a lide
 wssudy k hanbie bohu ptebywagi: gedine zacy gemu w
 Kofiele kerti wygi: A protoz zpodpazie wyhledagice An
 tykrystu/okasugie naimudrzegi geho podoltý, aby na
 nie nijadny neshlapal/a kropy geho slawiegi/aby nepadl
 Jakoz se gi zgewne shledalo w tiech to czasých: cjo gest
 ptebichlo tiech rokwo a snemuow: Wnichz niekteri ma
 gice w sob,e vprziemnosti wiery:a zakona Krystowa: sid
 li su stranu pti Doktoró Antykrystowym: Lzo gt tu
 krziwych odpor a duowoduo p wde wysato w Wazplij
 y zde w Lzechach: A z tiech prij Lierkw Krystowa pr
 wotnie zprzesiewana gt mezy nimi: A gestie y te vltisá
 li su Doktorowe/ze gt hlupa byla: a mnohe wiecy w ne

Druhá Strana

gístoſte drſela geſt: A to prawij, ſe nyhegſſie Tierkew
 mudzegeie ſwe wiecŷ čini: neſli ona ſlupa: A ſlepſſim
 vptanim boſu ſluſie: neſli ona ſlupa: A čo gſt in y gí
 nyč přij Zákona božího přebieſlo o Kalichu boſim: o
 Kazani ſlo wa božího: o panowanij Kňežſkem: o Kazenij
 Brzechuow: To wſſecko temierz bludem počíteno geſt
 Ač ſu zge wňe tiečŷ wiecuj nepotupili: ale taſe ſu tomu
 wſſemu požrdky dawali: yaſo bludu: duowody potup
 nýmia: a wiece ruſhawými puogčjegice: neſterak ſu to w
 ſdy naſtranu oſadili a nebo naſwu ceſtu to naweduče
 zaprawe toſo puogčjili ſu: yaſo nepřietelce Iſtiwuj: geſt
 to ne: Ktj widieni byti w nepřiezní Kryſta Gejiſſe: a w
 ſſudy we wſſem Ktj nepřiatelſky proti němu činili: aſ
 dopotláczenie geſo: Nebo to gſt nepřiezní Antykryſto
 wa: aby wſdy s vſly hoſow Klibani byl: yaſo předeſt ge
 ſo Bidalſo: A tie libanim aby zaſtup vwedl naň čwa
 tani krew geſo: A ſe w tiečŷ odpořnoſtečŷ: čo ſu o Kſe
 čŷy mieli ti Doktorowe oby pře wiecŷ: mnoho gſu potu
 pryčŷ wiecuj o zakonu boſim mluwili: Kdŷ ſu oni zmien
 ku mezy ſebu činili: O Kalichu boſim ſu rzeſli: Ačŷby p
 Kazanie boſie bylo: aby obecny lid przigimal krew Kry
 ſlowu z Kalichu: To Tierkew Azimſka muoŷ ſkazyti
 ty wiecŷ Kterez ſu w Zakone boſim pſany: A gine mie
 ſto nich oſlawili: Protoŷ w tiečŷ wiecečŷ naſlepe muoŷ
 byti znamo: Kterak Miſtrowe z Kologie wiery branij: ſe
 taſ: aby nemohla w ſwuoru na gewo powſtatitaſ daw
 no podaczena gſt: aby niſadne mocy nemieſa: Nebo An
 tŷkryſt s mocij Doktorow ſwyčŷ panuge nad wieru a

gest tu pohrzeben: Protoz aniž se geho bogij, aniž ohens
 czo gisteho mlawiti vmiegi: tak y ma gi pokoy siem vs
 nrlicem: Ale koby ten vmrlec hlavu pohnul: rzekliby
 tot dabel z hrobu wyssed desy nas: prawie to: ze. nebud z
 li tak žiwu: y akož on nesnadne nowiny yakes prawij nā
 ze wpekle budem: A zaslysse toho vmienij skolnij: tieck
 nechutnych rzeczij: wssECKy Doktory nato skleda: aby
 toho vmrlee zase pohreble: a vmlezenie gey zase wwedlo
 A nestyde se mošlo rziccy: wssak Cierkew swa ta muoż
 skladati zakon bozij, neb má wietzi moc Cierkew swa
 ta než zakon bozij: a muoż spaseni swietu delati Promis
 Zakona božihō: A ktož pogege radē nebude spasenie
 hledati, muożt na něho sahnuti ta Cierkew: y akož oto
 pracuje y siemi Doktory: atby sobie pokoy vezinila
 przed zakonem božim, y przedtiami ktož se geho przidrzi
 Nebo dobudelit se nahorn: y ako z hrobu zakon bozi, slo
 fit on tu Cierkew: a muożt gi wwesti wlatek zapomenu
 tij: y akož to ona Zakon bozi wwedla gi w zapomenu
 swietu: aby gessie pohwiezdali nanij rzlucy: Kde gk ta
 Cierkew gessio sa chlubila rzlucy: Wdowu negsem a
 plače neuzrym: Protoz ti Wistrowe gessio tak mluwij
 omocy Cierkwe zamietagice gey, sut cessa kewsselikym
 osydlom kterež muoż kom czne. Anty kryst, nazwolene bo
 sie wwesti: tot puogde skrze gich vmienij: Nebot tolik vs
 miegi: jet wgich vmienie nynie ostawa zamukel sprawe
 dlwycch: Nebo poñew adž ti Doktrowe su srdce Anty
 krystowo: a nato swa vmienij skladagi: aby zakon bo
 ži zrušili: skladali: a osy dla gemu przyřwowali swym

vmienim: A zakony Antykryſtowy opravowali/ a bar
 will ſwymi wpiſi: aby ſe zdali welike ſlawy/ magicie moc
 boſtatecnu k delanie ſpaſenij lidſkeho: Protoz toho nes
 muoz k ginymu cyli taſnuti coz nanich geſt: neſz aby ſkrez
 nie brcimie na lidi ſprawedliwe rwaleno bylo: kterzij pi
 chylece ſe k zakonu Boziemu: zanecbawagij zakonuow
 geho gedowatyck antykryſtowych: protoz lecſz by nemo
 gli ze by gim buoz mocy s tolik nedopuſtil: tegda nedotif
 knu na ſprawedliwe zamuſtkuow: nebo y ſmrti; Nebo
 poñewadz glaſie zakony Antykryſtowy: ze gſu chwala
 bozie/ rzad bozie: wiera ſtara krzeſtianiſta: a pſpieck: a
 ſpaſenie duſſy: Tym glaſanim popuzegij ſwieſtkych: a
 mocnych: ñekdy zalobne: y ako zelegicze/ ze ñekterzij wyte
 ſeni po ſwyck glaſach: newierzij ſtarym ſwaty m ruſſi
 a nedeſi rzaduo bozieck/ a ruſſij ſtary wicru krzeſtiaſtu
 Tym glaſem welimi rozdradzij duſſe poſtanſke: pi bra
 trzijm/ aby zwolali rzewuce s hñewy: Welikat geſt bya
 na Efeſkyck: A poñewadz pro modlu toliko geſt moſhl
 hñew blažniwyc poſtanuo byti: Tziem wiece pro mod
 lu/ nayhorſſij newidomu: wniſz domniecwa ſe ſlepota ſwe
 denycck chwaly bozij/ a ſpaſenie ſweho **W** Dale ti ſe hñe
 wagij pro tu modlu: wniſz lez ctij nayſſkodnegij: protoz
Eierkeu y s Doktory: pohryze zubuo hñiewy na tykto
 by takycck rzaduow: a chwaly bozie poruſſili/ a neb tal
 s nimi bohu ſlužit neckſieli: Protoz lecſz by gim buoz ces
 ſtu za ſtupil/ tegdy ſe nedowolagij/ aby ſe welikym muoz
 geſtlo boha ctij s wditkymi paterzi: ze celo bezprawij bo
 ſieho/ a ruſſenij chwaly geho: a tu wſdy muſie byti po

Skuk: 212

puzenie k hnewom: A naywiece na ty: kterzij mluwü o zakonu boziem: a neb gey wykłada gi ginym: zanetbawffe zakonuow Antykrystowych/ a niekterym sprostnym khanienie rzkuce: Czo wy se pletete w zakon bozie sami po swych hlavách, nerozumie gice gemu/ rozsiwate zhe go nowe bludy/ a rozumy starych swatych/ zamitagicez. Nebo acz zgewnie nerzku/ zeby Zakon Bozie blud byl: ale mlczij onie a nebo sprostne zkřda gi bludy/ strze ney przidawagice gim/ ze bludy rozsiwagice strze zakon bozie: By oni mudreji nehanigice hlupych/ sami se pokušyli o zakon bozie/ aby gey lidu oznamili: hlupiby gim to ho nezawideli: ale Bohaby pochwalili ztoho/ ze gim welikym otewrzel vsta w zakonie swem

Kapitola Sfesnacta

Ale poniewadz su synowe Antykrystowi/ radiegi siet rzku: ze Cierkew swata: moz zakon skladata: a spasenie lidcke gednati kromie zakona bozieho/ podle zpwy zakonow te Cierkweza muoz Cierkew Azimská mno stwie miestke vstawiiti pod zpwu zakonu miestkych/ gessio wto mno stwie: nemuoz se zakon bozie przihoditi: yako wino nowe w stare sudy: genšby se zpukali s tiem winem sylnym mno stwie swieta protivnym. A poniewadz weliky saiem Wjstrnow bazylegskych/ z mnoštych kolegiu Cierkwe Azimskete: ten smysl ma o zakonu boziem/ muoz gey lehce skladatai tu: kdež to geho y prwe nebylo gest/ w gich tragiech: ani w kterych zborziech/ nebywal slychan. A ze magi takowa mno stwie przela/ ze kdy by poddan byl gich mno stwie zakon bozie/ ze by geo

mu vsškobil: jako nowe wino starým lašwiciem / žeby ge
 zarmutil a suzil: protož rzku: žeby horšši byli pro Zákon
 božie: A protož tať mluwice, giž su wšsechen Zákon slo
 žili: y odpowiedeli su gemu, a owšem gsu geý odstrezili
 od toho množstwie kteréž su vnosyli w bludich, jako kra
 žugecz narukú: že giž podá, nač oni geý vpusťij: Protož
 przedtiem množstwim wykrmenym w bludiech možu
 mlčeti o zakonu božim / a nebo mluwiti oniem ohyzdy
 kteréž štij / Poniewadž pale lidi pro zakon božij: kacieř
 stwim geý oħlasýwšse před množstwim Teħda potom
 wždy takowe pře zakoná božihó / kacierzstwim ħlasýti
 budu / Protož tiem činem mistrzi ztiech kolegiú dokažij
 swých rzeczij: že se vcžij proto: aby mohli wiery braniti
 tať rozumiegice: aby niħdiež nemoħla progich vmienij
 ħlawý pozdwiħnuti: nebo wnich cesta Antykřstowa
 muoř napwietczie sylu mieti: Poňewadž geħo prieštij
 gest podle taýnostij skrytych pod pokřystwim ħiwe do
 broty / a neħ swatosti: aby podle cžinuow satanowych
 šel: Wšsecky neprziežne a odpornosti proti Křystu ged
 na ge: podħlawu falešneho duchowenstwie, jako by ge
 mu služebnost a poctiwost vĸazowal: A protož mistro
 we přielis možu cesly geħo wywoditi barwice: A žiwot
 gemu podobny magice přielis pššný / a vmienim na
 duty: a wruku rozkossy rozpašeny welmi podobny wla
 dýtam: gestto su sobie porodu přizideli pychu a rozkoss
 Welmi odporny žiwot bolešsem Křystowym: magice ta
 řez ospašeni swem y lidštem smysl: podle Duchu Anty
 křstowa na geħo traweninach, vřlaweny: Protož gi

miž lež Antykrystowa sylne proskoczi:

O rotach
F aratus
A gineho
S. nejstwa

O tak o rotach Farazských mnohých ge-
 stto na myšlech pastyrzských slogi: D tech rzeč
 nejaka bude: kledice kupříkladu apostolnow krystos-
 wych: Takowi mielibý byti narypotřebně gštie lidu křes-
 tianskemu: y akožto peči o dušech lidských magice mi-
 ti: kteražto wicz przewyššuge gine dobroty křesťiá: kře-
 tu kdež se w prawdie podle přiekładu apostoluo degez-
 genž su od krysta přizawšce vrzadý pastyrštwie: nedeš-
 tie služebnost w skutku w kázowal: w ytaššce mnoštwie z
 pohansřwa wierzicich kázanim křtenim: w wierzje Boží
 wstawili gšta: aby to mnoštwie wierzicich na slowu Bo-
 žiem stalo: ežine wuoli gcho podle slowa gcho **G**le
 pohewadž po nich miel přiziceti narysylne gštie hlawný
 antykryst wew šelikem šwodu neprawosti w šsem naro-
 duom lidškim: po twarňosti wicry: a de broty křesťiá: šte
 postawen ša mezy nimi w vrzadech: a w služebnostech
 apostolských w pokřyštwie škrze lež: y šned za tiem w
 wklešlo se gest tuž cešta: aby apostole Antykrystowi: o ša
 šli ša myšla o aurzady apostolským: plni dušhu anty-
 krystowa: aby odtud narywiceššie odpornost křyštwi y
 gcho zwakeny m doššla: **L**ebo bez tiech vrzednikow neo-
 moššby tak antykryst w dšce mocy mieti: aniž tak mošš-
 by w ššie zemie mieti: a w ššech křuštwow: a neb křagin o ša
 šnuti š swemu postawensiwie: by nemiel šweho Duchu
 apostolnow šwých šširece pow ššed: křagicch zemie rož-
 šatých: a by tak w ššecy lidy y a žity gcho duch odporo-
 ny křyštwi: po šed: a postawil ge poroti křyštwi: y pro

A geho zakonaby tak wypraznil z nich Krysta geho
 sewssim fiwotem geho Duchownim a wnitrznim: geh
 gt fiwot milosti: rodie se zwiery krystowy: A je ten duch
 odpoeny Antykrystuow: wstawil lid krzestiansky proti
 krystu: prazdny: opustieny od daru Duchu swateho
 a od swietla Duchowneho: a postawen gest w prieliffne
 nepotiera w odstupeni od zakona bozeho wewsselik e pre
 stupeni: kterejby mohlo gmenowano byti przestupeni a
 nebo odporost bohu: ta gt nalezena w tom lidu: Ktery
 Antykryst skze swe Apostoly: nalewa Duchu sweho
 gedowateho: gestio morzi Krysta geho k tomu w lidoch
 A wcinul z nich pusti dablou: kdezto ani rozum/ ani p
 wba Krystowa w nich neostane: P budu jako swietla
 ta nerozumna plna howadswie a mrzkosti: yakož sku
 tkowe w lazugi: Protoz pat w takowem lidu prazdnem
 a slepem Antykryst odpocziva wolnie: ano se gemu ni
 sadny neprotiwi: aniž gemu rozumie: Acz on w sfecty je
 rze: yako wuol byl: nu obwykl gt kltati: A ni sadny se ne
 zarmutij, když w sfecty do zatracenie w alem žene: Ale
 proto Krysta swiatlo prawe morzi: a by lekage se nekto
 petla nezarmutil se: ale pospiechal doneho: w nadeži
 spa senie gsa wstawen bezpečne skze Apostoly Anty
 krystowy: Nebo tot ma gich krziwa sluzebnost w vrza
 doch, nebo namiestech Apostolskych: a by w b: w diech lid
 slepy zpokojila: a w nadeži oklamanie swietla ge pro
 wodila: Nebo beztatych Apostoluw nemožibę Anty
 kryst tak dako pokoyne panowati mezy krzestiany by
 gich w zab tomu neposlušny al: Bnať kby by zgewne

Druhá Strana:

Duch Bezissou wkom gsa posnul zemij / a trestalby
swiet zhrziechuo: Nebo to gt dielo ducha swateho kdyz
prygde wkom: aby trestal a ruffil ge w kazdem Czlo
wiewu: a tajnosti pokryte swatostij lsiwu Antykrysto
wu aby ge obnazil: Ale tomu odporne Antykrystuwow
Duch cziniy / aby zpokogil swiet w hrieffich skrze lez swu
odgimage swiedomie hriechuo lidem slepym: nebo on gt
Czlowiek hriechuo / robe a rozliwage hriechy na swiet
skrze swe Apoffioly / skrze nez osahl gest zemi: a wylewa
lez swu skrze ne nasw. et: A oni skrze lsiwa oklamane
skrze pochlebenst. vii: skrze nadke rzechi a jezhanani / wyle
wagi duch lsiwy geho: a bezpeckenstwij naswiet: aby se
w hrieffich pokogil / a od hriechuo dale a dale odobazel
Aby ponena hlu hriech vmrzet: aby nikdiez w niezemij
hriech nebyl: yako y mezy pohany niez hriech nenie: A
na posledy skrze dluzie trwanie / a zastarale obyczjege: a
by se hrieckowe wetnosti obratili / w rady a w poctiwosti
w sluffnost a w potrzeby / w obchody potrebne: w prawa
w obecne dobre tak kazdy wygde zhrziechuwow podtiemi
gmeny / a ostlawij se bezswiedomie / a przed lidmi sectij
Wiedch dielech pspieli su Apoffioly Antykrystowi genz
su osahli zemi: a osedli su kostely: a pochtili su lid ktiem
kostel o sgiach d wory y sdedinami / aby nemozl nizadny
vgiti du chu antykristowa kceriz sscenugi a neb rozlewa
gi apoffioly geho skrze swatost kostela: y skrze sluzebnost
swu gedu namiffenu / aby pili zwina kurwy welike wffie
kni narodowe zemie y kraginy schatij nadkosti p p wens

Kapitola Dsmnacta:

pro wltá k swcym: a nenie gemu pecze o owcych; Pro
 toz co pase: kdyz wolne panuge a zafiwot se nebogier
 Maywiece nan Krzywda swiedczy ze bricho pase/ peníze
 lowy: a lidi swodij: Nebo byt ktera yskra milosti k Du
 ssem lidskym byla/ takdyby kromie tielesnych priczin
 wzdoy nalezl przieliso tielesnu potrebu dusij lidskych o
 patzrenie: aby nezahynuly a neszly nazatracenie: Ale
 kdyz toho muz zanedbat/ tak se dussem zleho dege: kdyz
 Hawran mrchy newidij a nezige: oziwycch konich pece
 nema: lecz taknu: lecz hladem mru/ on toho nezeli: Ale
 kdyz smich kuozi staknu: y hned Hawran obletuge: pocz
 ne gemu wigilgi zpijwati: rzietage racy racy: Takez
 su pastyrzi/ genz su predlozili se pasti ztuku owec: dotud
 se zda ze su pastyrzi: dokud owce strzihu: mleko dogi: tu
 czne zeru: A kdyz nenie czto strzicy: ani dogiti: tak pastyrz
 die: Nemozu nic prospieti wtoho kostela: Protoz jiwycch
 y mrtwycch zanedba: nizadnemu wigilgy nesztywá: ani
 dusse gego wpekle podba: Wse Hawran gessio konij k
 wycch nemuzi hltati: radegi sede wysoko/ bude mrtwycch
 czekati: G A protoz naygedowati gssii priczinu gt to
 mu vrzadu Aposttolskemu: prczidanie panstwij kneszst
 wu te sluzebnosti/ yako przilozenie mrchy Hawranom:
 Aby nayprwe nehodne taklo zbozim knim/ aby odporo
 fe Aposttolom wchazeli ktiem sluzebnostem: Aposttole
 nayprwe nez su poczeli sluzebnost pastyrzsku wessi zem
 ske wiecy su opustili/ aby hodni byli nebeske wiecy zwie
 stowati: Nebo gedine tiem przilezi sluzebnost nebeskycch
 wiecy: kterzij su zbedali zemskymi wiecymi: Protoz to

mu nayodpornejsie cesta jest aby ti genz gsu nemieli
 zemskych wiecy: aby nechcieli te sluzebnosti westi: Pro
 toz czo gk mohlo taku ranu wwesti natu sluzebnosti nay
 poctiwiejsie: gedine tak otwryziti branu neprawym li
 dem kni: aby mnostwie nayhorstiech taklo se w kniestw
 wie: pro panskwie: a tielesne rozkessie nmagice k temu
 ani swota hodneho: ani vmieny: ani ktere milosti k du
 ssem lidskym: Protoz ktera takowi mohu wieru k ry
 stowu: nebo stadu wkazati: genz w sobie nizadne zpusoby
 swota: ani rozumu hodneho k temu nmagu: a jadosť
 poruſſennu a tielesnu ku panskwie a k rozkossiem magice
 Protoz bude pasyrz jako wlk mezy owcami aby ge da
 wil: k reťoz pan Eziſs: kte sluzebnosti pasyrste: ctie
 micti swateho k ctra: Třikrat geho tazal: Petrze mis
 lugeſli mne: Ti on gemu rzekl: pane ty wieſo ze tie milu
 gi: k rzekl gemu pan Eziſs: pasyż ewce me: k May
 prwe se vguſit cslowiekem: mali prawnu milost knemu:
 teprw gemu stado to poruczil: kterchoz jest teze swymi
 boleſi mi: a smrti wkrutnu sebie d: byl: Nebo gedine ten
 gemu wieru wkaze nad tym stadem: ktoz geho miluge
 tak: aby n zadne wiecy na swi k nemi ow al and swcho
 swota nez nadto naden ſſecto pana Eziſſe: a geho bo
 leſti slozne w stadu geho: Protoz tiemto wiecem: niez ne
 wſinj, wlk: genz se wieze w vrad pasyrzſtwij p zdawe
 niy owcz: aby wrebn hlal Ani w radie Eziſſo wie nea
 byw: aniž geho kdj poznal ani ma milosti knemu Pro
 toz pripraven jest k tomu aby edporne cſinil proti E
 ziſſow: aby se wjznil nepryitel k boleſti geho prwnij po
 Ji iij

Jan: xxi

Sablu: nadewsseckę gine neprziżne: Kterę se pod nebem
 begü proti geżissowi: gsa howadem slepym a cyziem od
 wiery: a odewsseck veza stnosty křystowych: W wije se
 w taku služebnost duchow: nu: poslušugice nebeske slas
 wie: przedlożiw take wtom swobodu a rozkossi tiela žo
 dosty how adstki. puzen gsa ktomu ktereby wta kowe leš
 kosti prazneho žiwota na swie te nalezl te po službie boži
 dosaha. Protož swaty Petc a swaty Judas apostto'e
 křystowi: o takých su prorokowali prziliš hrozne wiecy
 a naziewa gice ge studnice bez wody: a oblaky bez deš-
 tieno how adstky duchus nema gice nižadne mudrosti
 ani žadosti křystowy. ya kosto howada po tielu lezu. A
 ya kosto studnice bez wody: v žitka w sobie duchowničo
 nema gice aby zamucene: a w osidla zapletene: radami
 a naučenim spasytedlnym vtiessili: a ž p wili gich nesna
 ze ya kōž bywa vtiessen a swlažen žiezniwy wodu studni
 ce dōbee. Ale kdž su studnice bez takých wod žiwyž su
 yamy k lomeni hlav ž slepyž: aby se gich žiwotem pes
 tym horšili. A naučenim gich křziwym w bludiech žto
 nali: aby tak slepy slepeho weda. w yamu zatracenij spo
 lu vpa: žli. Protož škoda nad škodami gest: prizidanie
 merchų k tiem kōstelom aby sawranowe gestto merchu
 milugi: wazali se w kostely pro merchu. Ale gine przieci
 ny w tom neni: g: dine to že cesta a moč Antykřstowa
 genž gest wiel przigiti wewšstikem swodu neprawosti
 y nemožiby n kdies s taku odpornosty křystowi stati w
 nižadnem gin ž vrzadu: ani w ginych skutecznostech: ya
 kōž stogij w vrzadu pastryškim: a w služebnostech: wo

ij Petr: ij
 iudo: ii

Zuka: vi:

ni:K; mnoſtwie ſpaſenie czeniſka aby tym cſinē moſt
 podkaſati poſwuoꝝ duch wſſecky wietſki ꝫ menſſie wla
 dna giſt ſwiedomim: Aby prokhaſege giſt ſwiedomie
 y ſmierził ge w ſwuoꝝ Duch: a wkladal gim ceſty podle
 du:hu ſweho: A zczeſoꝝ chee ztoho gim kſieckꝝ cſinie:a
 gꝝ bezkſieckꝝ uoꝝ uſá du:to bezkſieckꝝ bude aby ſpaſe
 nie ſwietu gednal ſam zſebe z'we moꝝy kromie kſyſta
 Acz naprzed podawa kſyſta/barwie gim ſwuoꝝ duch
 pod gmenem kſyſta:domniewa gice ſe ſpaſenie pſigiti
 tu kdeſ gim ſmrti podawa: opieknim gi kſyſtem/ nebo
 wſſecko podkaſal gi podſwu moꝝy a pod ſwuoꝝ duch
 lidi ꝫ wieru:aby ſe moſt ſylne pſiwiti kſyſtu:a odgiti ge
 mu lidi ſeſnage ge kſyſtem:y doſaſł giſt ſobie/a podal
 giſt dablom/wyſiſw ge prawe ſam/a rozkoſſi ſwe pweſ
 ſkezenie ꝫ weſnal ge dablú wſredlo:a ty wiecy dala ſkeze
 apoſtoly ſwe/ſkezenieſ oſaſł gi zemi podſwu moꝝy a pod
 ſwuoꝝ du:K ſmrtedlnꝝ:g oꝝ g kſyſta wmtwil w lidckꝝ

Kapitola Dewatenacta

Duſza odpornoſt kſyſtu ote ſluſebnoſti paſtyrz
 ſke gi/ wietſk kſterziſ tak duchē Antykryſtowym
 pſiginagi koſtely: A wieri ſe wemnoſtwi lidiꝝ podgme
 nem paſtyrzſtwie/ yako wlcij kſtawij owec. A wtom ſto
 gie ta' odpornoſt giſt tieleſne ſpogenie s lidem. ſwaza
 nym ſmluwꝫ tſhowe aby ſobie lid zawaſzali dluſem da
 wanie tieleſnyckꝝ wſiſtkuow/ deſaſtkuow oſer/a ginꝝyckꝝ pla
 ceni. A oni lidi za ſe poſwatinie wiecy/ aby kſiecz ſprawa
 napominal zſieckꝝ wieciꝝ kſterꝝckꝝ g k doſaſł zaprawo
 natem ludu/ A netoliſo aby napominal/ ale aby moꝝy

przypudili mości: take kleti y pozoniti do cyciech zemij a
 by mości przed wyższie Antykrysta przypude dobywali
 wsiatnow: Kiere gi sobie osobil prawem krzywym a la
 komym: Takę zase lid slepy a swedeny tafne na
 kńezy: aby gim gich prawo czynil: takeż duchowni wiecy
 ekec zprawa mieti jako y kńez defasty: A k tomu pra
 wa aby byli zawazani wsietni lidce te osady. y kazdy
 Kslowiek: a kńez zjwa kazdemu Kslowiek: Protoż
 mezynimi giż nestogi m lośt: ani wiera: ani swoboda
 wuole dobre: Ale prawo przypuzujecie odlidy lakomych
 a swieistych nalezene: a to owiecy kiereby miely byti wie
 cy wierę a spalenie Dussy: aby zwiery Bezukryslowy
 klo sobu stranu zmiłosti a zwiery: Protoż tuto giż w sse
 cto zpier: odporne pti prawde Kryslowie gde podle tie
 la pod porem cielesnym: yakoż bich panowanie swieistke
 ho gde pod prawy: Kiera su mezy panem a gcho lidem
 ze su sobie zprawa kćchim dlużni: Pak sluzebnosti Apo
 stollku zwesti nasz: to giż musy kromie wtery byti cesla
 Antykryslowa odporna Kryslu a palowa wniżto nani
 ziwota: ani polepszenie swie domie lidstkeho: ale prawo
 swieistke a pożanste: a obcyey mrtwy: nima ge ziwota
 w sobie. Kteryżto obcyey mrtwy sił: a nepota a lakem
 swie wsom ze lid zprawa swieistkeho: z adage Duch ow
 nick wiecy: a neb se tafna nasz: tem porem nepodob
 nym: to zlepotę czyni: mezna ge teho kierał siegi oduct
 wniy wiecy: dobrzyli czili z.e: giż gich hoć en neb neho d
 toho suditi neumie: gedint nato hieby: e gi obcyey w sse
 tal czyniti: a prawo ogednane k tomu magi o kćchim:

Takież y kliczij nato prawo dawagice Duchownie
 wiecy w te sluzebnosti nepotu se zprawugij : a la komst
 wie gich ktomu ge zawazuge: poñewadz toliko sfacun-
 ky za prawa na lidi su wwedli: musie gedno za druze od
 loziti: aby swemu la komstwie a nesslernym sfacunkom
 mogli rzekati zasluzenij a potrzeba **A** netoliko wtó
 to nedostawa se pwydy te sluzebnosti kliczke: ze to k pod
 prawem bludnym: strze la komstwie wwednym: kromie
 wiercy gednagi tu sluzebnost: ale y wtom przylis su ztra-
 tili prawdu przy te sluzebnosti: ze przy nie kliczuo nepozie
 wagi: aniz gich ma gi: aniz gich mozu mieti staku nepo-
 tu stogice w te sluzebnosti: **A** ze ta sluzebnost pastyrzka
 bez tiech kliczuo: ktere gest dal pan **Sejss** swatemu pe-
 tru: a ginyim **A** postolom: nemuoż gednana byti: wniżad-
 ne strance swy: aniz gie muoż poçieti prawie dielati: **A**
 czoskoli kne te sluzebnosti bez kliczuo: to wsse zkazie a w
 hrziesch obratij

Kapitola Dwadcata

A ze kliczowe ti mieliby byli vmienij bozie w zas-
 konie **Boziem** polożene: aby kniez mage ge: mo-
 gi strze to vmienij: oddeliti czyste od neczystego : aby miel
 rozdziel mezy swatym a pkełym: aby mogli pwie otwa-
 rziti sprawedliwym kralowstwie nebeske: a zlym zawe-
 rziti **A** le poñewadz **Antykryst** s swymi apostoly:
 dawno gest zawrhl **Zakon** bozie: **Protoż** nemozu mi-
 toho vmienij: gimzby dielil czyste wiecy od neczystych: po-
 toż bez kliczuo: strze prawa neprawd: a od lidij naleze
 na mnostwie hrziesnikuw rziedij: a w oklamanie dcsi
 pod tu sluzebnostija rziedij strz ni w domnieni spa senie

zle: a najhoršie hriešniky wsecky napozad čož gich
 swiet ma: A wsecky przestupniky zakona Božieho: cti
 nij wčasny Boha skrze swu lež odpornu Krystowi: pa
 tož klichowe Petrowi nepadnu: aniž se przybodu na to
 dielo przewracene: kterychžto kliczuow sewssie pilnosti po
 žiewal gest: swaty Petr: diele zle lidi od swatých wicij
 a zawierage gim kralowstwie božie: a samy čiste puffs
 tiege do nicho: A to aby ne zdomnění činil: ale z w giff te
 nie dobrych swiedomiera zpwych činuo: ani take zlych
 činie zamyslem z swe wlastnie nepriznie: ani se nako
 ho domšewage křiwie zlych wicij: ani gich sudie zlych
 skrze narčenie: a obžalowanie křiwie: Ale skrze giste w
 tanih hřicichow: w przestupenie prikazanie božich: a w
 bo podle newieru: zeby nekterzy newierz li w syna Boži
 ho: A bez takeho wptani: ze by sudil nektere neciste: to by
 nebylo poziewani vmienij: ale domnění offemetuho: ne
 bo žalob křiwych: a neb swych nenawistij zwlastniych
 a wtałowych klicze nemožu stati: protož wffelikého cšlo
 wicka y každého przy geho musy suditi: podle gisteho ro
 zumu zakona Božieho. Protož kto gsu wptali a new
 stupnij przestupnicy zakona božieho a nemožu priwe
 deni byti: skrze pilnost křezsku: aby zato pokanie hodne
 činili: y akož wtera wšij takymt ma zawrjeti kralow
 stwie božie: odwršage od towarystwie sprawedliwych
 a od wsech wčasnostij krystowych křka gim: nemiegt
 te na dege nižadne wodplatie spawedliwych: peshwad
 se Bohu protiwite a zakonu geho newierite a pokanie
 činili nechceie: A protož ste na cestie zatracenie: A kdy

By tak kniez kliczuo poziewal, nemozhlby nasledowati ta
 kowych praw zamyslenych w sluzebnosti kniezste, nebo
 podle wiery nemozhlby nizadnych, v zakuow tielesnych
 brati k swie nuzne potrebie odzlych lidy gessio se bohu p
 swiy, a zakona geho nedezier. Po newadz ge wymieta od
 wczasnosti bozste: Protoz nepodobne chielby, mieli v
 czasnosti w gich zemskych wiecech; nebo oni y knedby
 chcieli skrze nich, wczasni byti bozskych wiecij; gichz ho
 dni negsu, ptiwieci se bohu; Protoz nizadnym prawem
 nemozhlby od nicho dobywati wiecij duchownich, t dyzby
 on nanie newzlozil prawa swych sfaczunkuo: A protoz od
 wcha prawa zla, a nasleduge wiery w swie sluzebnosti;
 musyt odwiery w ssecky hrzeissniety; kterzij przestupugi
 prikazani bozie odswatych wiecy: Anato by, miel mieli
 kliczuow; genz gt vmieniy Zakona bozieho, a neb smysl
 geho, a by mozl suditi przy wsselikeho slowieka; a wi
 nu podle rozumu wiery a zakona bozieho: Nebo je prze
 stupugi prikazani bozj; a nebo je ge drzj; A toby ne
 bo k upokaniy miel nawesti, a nebo newstupne przestup
 nity odlucziti, A je k niemto wiecem stoji bozi slowa To
 to gt prikazal pan buoh kniezy prwnimu Zakona sta
 reho: Aby chcie sluzebnost bohu cziniti podle swego v ra
 du; nepil nizadne wiecy kteruby se opiti mozl: Aby mozl
 poznati a neb suditi mezy czistym a nekistym mezy swa
 tym a pletym; Nebo opily a blazen genz smysla nema
 toho nemuoz; Bohu klibosti delati: A potom kniezstwe
 hietere nalez; ani to prikazani bozj zruzzili, y zaluge
 nanie rzta: Knezij opustili su zakon muoz, a nemili gsu

Lexici: 9

Eze: 24

rozpoznání mezy čistým a nečistým: mezy svatým a
 kletým A tak zgermo gi zslow božích: je gi to Zálož od
 Boha dany křezim: aby wždy wewšsem vědili čiste odne
 čistého: a tu křezuo prawie posiewali: Nebo pan buoh
 nenawbdij wšselike nečistoty nalidech: a nakomz gi co
 nečistého každeho zamietá: a žmrykost ma: A ta wšse
 lika nečistota ktera nalidi pada a neb kteraž muoř v
 padnuti: ta ške přestupeni prikazani božích vpada
 Protož služebnost křezowa gi třediti lidi kteru bohu po
 ble prikazani geho: A cožby nemohl kře čistie přis
 westi swu pilnostř: to aby odlučil a swazal: jako pro
 lete před bohem: a ginál aby nic nečinil: aby toho ne
 čistého čitel Bohu přichřiti: a nebo w wčasnosti bož
 ských wicij přigiti: tiemby přestupil zálož sobie dany od
 Boha: a potupilby geho: a pošahndby služebnost swu
 mrzkuby gi bohu wčinila: pšsty by od Boha zaslužil: ge
 dnage mrzku služebnost přednim ¶ Protož žtiech wic
 eij muoř znamo byti že služebnost křezska: gedine w kř
 ečích moez ma a prospiech: kterž by ge mieli řdyž ške
 ze he mořu suditi mezy čistým a nečistým: a lučiti ne
 čiste od čistého: A že te mocy ani vmieny ginde nemo
 řu se naučiti gedine w zákoně božim: Nebo sam zálož
 božij gi nepoštwřněny: Protož gln blaženi nepoštwř
 heny: kterž č obdy w Záložě božim: A ptož gine vnit
 nie nemuoř dati křez a neb ginemu ř slowieku toho
 poznání: cožby čiste neb nečiste bylo: gedine sam zálož
 božua němž Duch wřazal gi: čo gi přednim nečiste
 a čo čiste: ř tož přestupuge ten zákon to nečis: a ř což

řal ř xvij

cinnij ten zakon: to pbednim ciste yf: Protoz dokudz slu-
 zebnost k'nezka rziedi se podle zakona bozicho, lisi se bo-
 hu a prospiewa spascie lidstemu: A pakli neni rozum
 zakona boziego w'knezich, ze geho niewiedi: a ginat lid
 bohu przicizita gi poswycth prawich zamyslenycth, nebo
 poprtizni tielesne odobrzice se slidem zlým przestupicym
 zakon ten: genz sedagi edobre stoly: y zeknagi bey: a bo-
 hu get przicizita gi: an gt zlorzczeny przed bohem: t'hdy
 gich sluzebnost gt lepa pobiehlá: a lotrowa: gessio zpiew
 proti vmyslom bozim gednagi to czoz se gim libi: naokla-
 mani lidu toho k'teryz zprawugi: Nebo opustiti saud za-
 kona boziego przite sluzebnosti k'nezke: gt ramu zatra-
 cenie lidu kopati wieczneho y sobie: Dby slepy slepeho
 weda/oba w yamu zatrazenie vpadla: Protoz pocha
 wadz kliczowe Petrowi dany stogi podle s'rodu zakona
 bozicho: a podle prawe rezumnosti geho: aby skze to po-
 znano bylo proklete a swate aby deleno bylo: z'chda ti kli-
 czowe wzdalugi se od s'irokych osad: k'tere su farati osa-
 gli kazdy k' swemu kostelu czoz naywiece mogli: nektery
 welike Miesto: a k'temu wsy nekolik: A nektery weliky o-
 kolek wsy: A wtiedy osadach plno gest prestupnikow
 Podkterezto osady: nebo kostely: osagli gsu cely Swiet
 hrziesnikuo a rozmierzili su ge k'tiem kostelom: y akoz z-
 nich mogli naywiece przidediti k' swemu kostelu: to s'cia-
 k'neyssi lepssi los nan spadl. nez nageho suseda: naweze
 plnu stodolu desakuo: Protoz osahnuce tolike mnozstwi
 hrziesnikow: k'tera k' nim poziewati budu kliczuo: pod-
 le s'rodu zakona bozicho: aby necziste prestupniky odwi-
 hl

ZNAWA

a zdvřel gim kralowstwie nebeske: Nebo si wšickej
 Brzešnicy powstano proti Fararzi: Kterým geš lawa
 rzel kralo.wstwie nebeske/a odswatyš wicij ge zamita
 jako petelniky: A snad mnoš rziebty naležen byti čišť
 zlošo mnoštwie osady: A pugodi Fararž podle klicus
 musie wšsem zdvřiti kralowstwie nebeske nebo su bez
 mala přestupnicy přikazanij božicš: A tak gsu nečisť
 tji a Wšickej nečodni: wšicš wčasnosti gešo: Proš
 toš ego gim ten Fararž bude: dožekla ge odsudiw. Nicž
 ginešo než mřadl wražedni a nemilecz: Proš niyaleš
 křakema rozumuliš swicšky: a neznamj Wšickej: noda
 balby křakela stakym panstwem: a stieni mnošymy v
 šicš: tomu oniezy křeršy ge boža odsudil: wšicš wie
 šij křestianskš: Ani proto křstel delali y zbožie kniezo
 mu přidali: a osadili natom knieze jako šawrana na
 m: š: aby šta ge mřča nezaleciel gim: ale spaseni gim
 božodil: křzil: oddawal mazał žesnal: a coš oni čhtj čh
 nil gim potogňe se vsadiw na gicš mřsse: Proš to špa
 se: i aby gim bylo zapřiens: pronež su knieze naxali: na
 šolilš wšicšieš šněw welikš tošo lidu: aniš by štepiell
 takšo knieze: Proš kniežie gedine wezmuce klicze swa
 tešo včtra: tešdy nebřy šd: křerš ostane v křakela: a mu
 sie mašo kniežij mučednitkwo byti: od nyňegššičš kře
 štianno pobiešlyčš a dawno šwedenyčš wšicšdy Antyo
 křštoxy: A protoš ž tieš wicij powiešenyčš mnoš zna
 m: byti že takowe osahnutij mnoštwie lidu žlyčš kř geda
 noma křstelu: pod prawa připušugicie škreze moč n a
 žaleš nemnož to štati na ginyčš lideš potogň: gedine

na tecz kteryjs su odstupil od boha a od jeho Zakona
 aby kniezij byli wlcij hltawija hawranowe krlawi
 milownicy mrchy:aby panowati mogli:swobodu a ryc
 kossi tida zivot prazny/lesky spty smilny aby wedli:W
 lid gich kteryz zeru slepe przestupenie zakonno bozskych
 naplnieny niczeho do dobreho niewiedomy:genz sobie v
 plhe pokof vczynice przed zakonem Bozim:aby tolito
 pod prawy stali/a pod mocy swietstu/neb karacz chce
 sobie tak osadu osedlati k takym sfacuhkem/a temnos
 hym vstikom.aby gemu ge musyli bez vgmny vyplniti:
 jako vropy panom swym y musie moc swietstu ktemu
 mieti tiech panuow:kteryjs su gemu kofsel prodali/a
 neb nadarzich dalivtiech goffio gich lide ti kgeho ko
 stelu sluffebij aby ged:ne lid pudili k swym vrokom:a k
 Fararjowym desatkom/Protoz:ne mehu wyffe te slus
 zebnosti zwesti:nez pod prawa swietsta o lidem w giti,a
 na ta prawa mocy swietste pripuzngicie poziewati/a
 zprawa napominati gedni druhych:Wid zprawa k ge
 od knieze tomu czo se Woha a sweho spafeni nadeg
 vplatiw to horyc:czemz sobie spafeni sklada vneho a
 kniez peniewadz pan y pasyryz:naobie stranie przikazto
 ge,a chce miiti aby gemu demuo snelli a swezli to cehoz
 on nay pilnicy pase vteho kofela/Protoz ktemu biehu
 podobne kliczuo poziewa a neb ginat gemu protivem
 byl:aby moc nanieho tistk:kl:poheka tu mocy kliczuo
 poziewa

Kapitola Wedenmezcietma

Druze kliczuo poziewa przy ohledanie swiade mie
 na spowiedy pofanie vkladagice, a mocy kliczu

w rozhrzeffowanie poziewa gice vrazugice a rzku/ze he
 yaka rita gice slova: moc rozhrzeiffenie magij: Kdyz
 vace kladuce rzika gij ta slova: tedha wffecto odpuffo
 tienz bude/ Ale takowe rozhrzeiffugie: kterzij magij nepce
 flawagicie hrziechy w sobie/ze ty hrziechy kterychz ge
 rozhrzeiffugie: potom ge v hned delagij: Nebo ani wrole
 ani vmysla ani ziwota hrzeifficieho su nepromienil: zacj
 su pokani na spowiedi prizivali to v spokanim be zprze
 stani delagij/ Protoz to gest lez a utrypystowa/ nebo ani
 spowiedanie rozhrzeiffenij gest kliczno poziewanie ale ze
 ge vnym bludem zklamane/ Nebo neodpusti Bzoh nia
 hadn: mu hrziech: a: jedine lez pr ve odstudi od nich wo
 luj vmyslem v skutkem/ Protoz gich rozhrzeiffowanie/ a
 przitom kliczno poziewanie gestit yako skutek keyplirzu
 a cja rodegniku w gestro se po nich zda by netezo byloz
 and lez/ Protoz kniczij odwrhffe zakon bozie w poziewa
 nie kliczno wnizadnem rozumu: ani w skutkurani w te
 eph slowiech: nema gi mocy kupoziewanie kliczno aniz
 gich mozu mieti ginat: Nebo w niczemz ginat nemo
 hu poznati chisteho/ a neczisteho przed bohem: nez tohto
 w rozumiech Zakona bozieho: aniz muoz kto vstawiti
 eslowieka chisteho na spowiedixa neb ginde: lez geho v
 flawi w zakonie boziem plnym srdcem ginat rozhrzeo
 ffageli geho: w zdy nad nim weliku lez kona: Protoz so
 ofahnutij ofad kPostelom: a pod prava ppuzugicie ske
 ze mocz swietstu gest zapletenie Antykrystowo kew fca
 likym odpornostem krystu Bchiffowi gotowe: a gt nay
 peotw hieffie sluzebnosti a poffolste: a gich swobodica

grzesu polkad i takim zhrubentm: ale kowssiem lidem
 naswietcie: aby gim wieru zakona bozigo kazali. A ktos
 zowssedch wwierzie i stenie krysnowurten aby ostal czlo
 wiek krysnow: A ktakowym su Apostole wkazali su
 sebnost vrzadu swego zmilostiu odwissse ty zysky zema
 ske: to panowani obyzdne przimieffene i sluzebnosti pa
 szyske: Protoz niza dnycch zapletkow siech rozmiczre
 nych osad/ ani strze wiecy ziske: komu ptiwazanie bez
 bechneho magice. y mekli su swobodnie kliczuo poziewa
 si kowssiem lidem/ a wssedky y protivne wierze swazati
 a odwrecy odswatych wiecij. A ztchoto musz znamo
 byti: ze wszdy musy swoboda byti kuposiewanie kliczuo
 siech: kterzij su dosfli praweho rozumu w zakone bozim
 A wierzij ze ginal ani g. nde nemusz stati mecz kliczuo
 gedine toliko pedle sadu a rozumnosti zakon: a bozicho
 Pak takowi musy swobodni byti odzapletkow w Anty
 krysnowych: wtom czos naprzec powiedieno gt cniek/ se
 ti ktekiz podpywy swiesckymi a lidsckymi wedu sluzebnost
 pastytsku: zaplesse se oswietem/ nemozhu kliczuo poziewa
 si. aniz gich magi takowi haw rane we esedli, namissse:

Kapitola Twamezietma:

Gdzek musy swobodni byti od smysla kuzed'nicki
 hoitkeryz i rzie Cierke w Rzimiska okliczuech/ u he
 katych slowich ge magicy: nadstieffniky neprzestawa
 gicy mi hrzicchuow gich poziewagicy: A wkleibach ne
 pwytych/ a w ginytych pomstach poziewa kliczuo: do pet la
 posyla gicy ty ktos se gic ptiwiz. Gdziet musy swobodni
 byti: ktos chce kliczuo poziewati pedle sadu zakona tozi

Bo a swazku nauknofti: od milofki a przykryt neprawe
 Mebo fa rańen nenawifli: proti hekterym: przywiy co
 gum prawdy proti nim: faha ge nemilofty vkrutim na
 nie: tiele gim hezicchy wa je nefli Dnoft: Protoż tu ne
 muof ftati rozum zakon a hożhwa tak kliczowe ghyms
 kopy chyli prwe krawzeni: nefti fhd wyda zakon bofij:
 ai fe gęho hńew nafauze poſadij: Taterz milof a przye
 geń neřwa wřotowie odprawdy odftupij: acř wclmi ne
 hodi przed bohem budui: Ale je fu kńczyj prietele zowu
 gęho křolom: a hekterych darcu podawagi: ftareho pi
 wa konre ziela gi: niekne w ocki mlawie: kńczy pochwila
 lugi: Tut mnoze ſrdce kliczowe odmiectne: yako Samfo
 nowo: kopy ohem Dalida chlacholila: Protoż neodpu
 ſtili gim wſſeho: ale napolyt przykne gich hezicchy: a
 dal gim ſwe pozeńnanie: a przykret je Božu Pro
 toż kwożewani kliczuow: muſyt byti ſwo bodne ſrdce od
 przyezni tieleſnych, a odnenawifli: a odlepoty: wnieř ſo
 gie newiedomi prawdy: kteraż geft w Zatoke bofimi
 Protoż czarugi mnozi: ale ne kliczuow poſiwagia

¶ Kapitola Trzimezietna:

GŁOſie otiech ofadach mlawice: muofem znać fe
 ten zapletel nayřotowieſſie a przykry vřie: hoſad
 koflamani wſſeho ſwieta: gęń gę ſmiercen podty kofte
 by: wnicchi ſuſzy Antykryſtowy wladnu magice Duch
 uoyodporneyſi Kryſtu Schiffi: aby wſſecky pliki ſimo
 Duchę gedowatym magice moe nadnem lidé vřiti gey
 aoy chiy: aby gim niſadne neſmial odepriti ani gich h
 chy wclmi ſtuſſowati yaki koli ani budu hřati: aby ne

parząd pili ged Antykrystow zgich vsi, nesmie gice w
 ofemuš rjeczy zlee / ani pomysliti owkerze ginacz: nes tak
 paloz Antykryst chce: tak su sobie lib podmanili a pod
 kasali su ge podty kostely, aby ged e nesnadne vffel gich
 duchu: y vnosyli su ge vswych bludich iako h rahu gce
 Tak gt prospiel Antykryst skryz ty ofady: a to mudrze
 jako pilnost ogich spa senie magy: aby nizadna Duffe
 nes ludila: magicy swego pastyke doma vswego kostela

Azecie rana gt naticch genš Křty Farari bytir
 nebo su vtiach kosteluo: knimš gt mnozšwi křie
 štnkuow prziwazano Duchem Antykrystowym
 y sami křezj: nebo křezj nesnadne mežu dwerzmi v
 gni křiem kostelo ste stranž: nebo naywyšši antykryš
 tu mocz sobie gt ofobil, aby bezneho dobreie skutkow
 nebyli platni: kdž by on knim swego požešnaniy nebał
 a neodpusłik: Brotož ani služebnost Fararžka / a nebo
 pastyžská stati by nemošla bezgeho odpustšeni a pos
 wrzenie: A tomu rzielagie peče duffe: a ta peče Duffij
 gt vprodagi: Masy gi kupiti v Duskupa / a kupie gi y
 nema peče oduffech: ani Duskup / ani Fararž: Protož
 tak kupuge nezrizečne duchowny služebnost: gt swato
 kupecz: a pada w pletij S Petra genš gt proklel Šti
 monarždyž podal pechez zamoc Duchu swateho: y řekl
 gemu: Venize twogi budte sebu nazaracene: jes se
 domhel dar Duchu swateho zapenize kupiti: A tuto se
 kupuge vřad služebnosti Duchownich skutkow genš
 przieluffegi kspašeni Duffay peči otiech Duffe h ma
 kupowati: A nekterym se vda kupowati nekolikrat to

Stat vii

gaduffij: a neb služebnost pastýřskú: Nebo v Papce tū
 pugi listy ogeho macij a spowolenim ten kostel: A poň
 opiet od Biskupa Kupugi potvrzenij: a pech Duffij: a
 potem od pana podbacieho: strze službu: nebo strze pro
 zbura neb strze dary dosahne kostela: A ty wiecť poke
 wadš Duchownich wiecij dotyka gi: a neb knim przislu
 flegie: nemieliby byti ani kupowany: ani pdawany: po
 de žadosti lakome pti bohu. Chiece tu panowati a roz
 kossi wesi y giti wto swatokupecky, Duchowni wiec za
 tielesnu kupice: A opiet strze duchownij, w zemské ležá
 wiecy: Strze duchownij služebnosti. dosahnutí panowa
 nij Pohanského, a panowanie a bohatstwi: a stiem w
 biežniti wšiwot rozkossny a sodomsky wpobiechly strze
 přicešiny duchowenskiy: Tu se strany nowe hrziech y
 nase beru: A gelikož ta služebnost duchownich wiecij do
 tře: tak strze boha hrzeštie w hrziechy tielesne lezuca
 strze geho wiecy duchownie, kteréž to wiecy bohem zpřá
 sobený gsu nazkáženi hrziechu: strze ty swatokupce: so
 bie cestu hrziechom pripravugi: Protož ti hrziechow
 musy tieštie býti než ginij hrziechow: A ten wale se w
 ty hrziechy: y bude vrzednikem: který by strze ten vrząd
 miel ruffiti hrziechy namnohych: Protož kterak nepodo
 bhe ten vrząd powede nazkáženie: poňewadž sam strze
 hrziechy nasobhe: w wahl se yf w ten vrząd: Protož wta
 to pada takowy káždy, což die pan. Bchiso: k tož newe
 chodij strze dwerze w owčimecz owcij: letr a zlobey gest
 A zlobey nepryžde progine gedine p 10: abť kradl, mon
 dowaka: a ztratil: To gest prospiech vtošednuow lotno

Jan: 2:

Swatokupeckych: Zby lid zmordowali nabuffech: strze
 duch kšivy a gedowaty Anty wyssuow: a wyatracenie
 gey wegnali: A netoliko tak hrzešcie kniešij: K ošteluow
 swatokupecky dobywagice: ale y páni swieššij y pano
 šse hrzešcie swatokupeckwym mnošymy oš žegi: Naypr
 we a nayzgewniegi: wezmuce penize množ, e a neb dary:
 nebo krmie nebo gine wiecy: y dawagi zato koštelu: a nie
 kterzj páni dawagi pro przenie koštelu nešodnym: A
 wtom bludu mnošo gest wladyk: gešto dawagi koštelu
 neštatčnym przatelom: genzby nebyli šodni swiniy paš
 ti: netku dušy lidštych: A niekterzj dawagi zprošby po
 chlebone: nebo progine prziečiny nešodne: strze ňez se ko
 ná hrzečch swatokupecky: ač gič takowij newašie: A
 niekterzj wetugij: a neb se zakladagi oštelu takto ktn
 ce: Dež plati pane že nedášo synu memu koštele: a páni
 die plati o paděšat kop že dáš: A on die plati: a pan di
 Pa dawám synu twemu koštelu dáž mi paděšat kop:
 podobný se trž našodij gešto muož mnošo lichwě při
 nešti zpeňeži on mnošo mšsy a swatych šodin: poštieš
 ge swych paděšati kop: Tut očišce potrebi bude: Pro
 toš šledice k tomu na šobnemu hrzešeni: strze ta zadušš
 nebezpečne gest a štraššlwe šwiešštemu cšlow. cku: Aniš
 žeti nebo pann: mieti poddacie Biškupštwie a neb Fa
 rarzštwie. Mebo dali ge zlemu pro peníze: pro dary: p
 řušbu tieššnu: pro przenie šwieššku: pro przatelštwie:
 pro pochlebenštwie. šieda gemu s t. m poddacie m bude
 Mebot ma wiedieno byt: že poddacie neni toliko koštel
 kamenny: nebo Dlářz: ale gest mož kduchownijm šuš

Jednostem Protož poňewadž duchownij wiczy gest: ma
 nassie prodawati ani kupowati: ale darmo dawati ho
 drym: aby proszeli škrze ni: poňewadž gest službie na
 spašenie dušsie připrawena: aby kdesi odstupili odwi
 ry páni y knieží: protož kupagi a prodawagi poddaciez
 yačo woly nebo krawy k zabiti: a tiežij nawšsem zlyšy
 kelesne: A protož tiemi wiczy zapleteno gest to duchowě
 šwie: a smišeno s tiežtym: hrziechy

Kapitola Pietmezictwa.

Ale naxprwe mezy křesťiany mebylo takych esie
 blani osobonie kofselow pod mocz swieštku: nebo obe
 prwniech křesťianow: mieli su swobodn k wolenie Wi
 škupa: a neb gineho křeze hodneho k zpráwi duchowni
 Protož mezy nimi nemelo gest miesta takowe pdawa
 ni: a kupowanij swatokupeck: ale pčtom když kntys
 křst na žwiesšie sylu wzał gest škrze moc swieštku: tak
 gest zemie počtena a rozmierzena pod kofelčy: A knie
 žata swieštká: a pánt: tak se gim libilo k gich panšwie w
 š: et e: aby sobie osahli poddacie. a tak aby gedni pro
 dawati ge mohli druhym: dražo ge z cenwšse: A knieží
 take tým obyčiegem yačož gest powiedieno kupugi o
 panuo: a neb ginať křziwie došahagi kofseluo od nich
 a potom giž vpravo kofselowe wešli su aby ge knieží
 tak neporzadue kupowali: a knim přikřazeli: A páni z
 aby giž bez hanby prodawali ge a nebo na datiech po
 přizni dawali ge zlým a nehodným: A poňewadž wšse
 cka zemie gest počtena a smierzena pod ty kofelčy: gi
 niš swatokupeckij páni kwičij wladnu: gišto gest: žene

oflawá kniežým pŕwym miesta k kazaniú cteníj w pŕ-
 die Nebo páni su se se sli wgedno s kniežimi swatáku
 pectymí w duchu Antykrystowu proti Krystu pocklebu-
 gj sobiera pomagajú gedni deuchym: a poziewagi ged-
 ni deuchych. A tak su sylni nepřizitele Krystowi / osahšse
 ta mišta poswatná: knímž gest wšsecka zemie zmierena
 nedacie mišta prawdie Krystowie. Protož nynie ne
 mošli by Krystas poslati Apóstoluo swych: aby kazali
 ctenie wšsemu stworzeníj: Nebo mocz dwoge osahšš,
 wšsecky kuty zemie pod kostely: a pod swa panstwie w
 gednom duchu Antykrystowu: nedopustij ničdyž kazati
 cteníj swietu: proti zlostem w tšerých gest Antykryst z
 položil swiet: Proto gjž apóstole antykrystowi: w polo-
 ži zpiewa gj cteníj latíne swietu: pron: iž se swiet nešne
 wa že su gemn cteníj: wwebli wšadke pišnice s wysočy
 mi blašy: a nabožnymi notami: kadýce cteníj: a swietla
 množa zapalugýce: zwonice: Tak w šadke gýšce pŕi-
 prawili su cteníj swietu aby slyššiece w cyziem yazyku
 a wzwáku pochotnych notami: nemášli se proŕezani se
 k ššewu popuzeli: poŕew adž gemu newodi bolešti tak
 sa piešch: Než oni a pošštole když gfa kazali cteníj pŕi
 swietu: a tŕestali swiet z gešo zlošti zemŕzeli su od niešho
 Protož mnoše wiecej nyníj Antykryst činíj nad apóšš-
 toly pro cteníj: genž welmi ctý cteníj: a pŕe ge gemu
 kŕeže kadidlo a swietla množakdyž se zpíjwa latíne: a
 poníem se ofšera wšecker: Ale když se čelšty káže na ge-
 šho pŕčbu: tu pŕe ge žalarze sm: dutešho s šowny: Ale že
 pŕto wiecej došši mamy gfa: Protož gedíne tuto pohleži

me w hata osiedla wiera vpadla gt:ze ty wssceky wia-
 cy swietste y du:rowni:nato su zswedeny a neb przpwe-
 ny/aby wiera tak wtstli:aby nemozla doznuti:ani mi-
 sta mieti:Protoz gestlit wkom:mnsie genu oni tekno
 byli od tozo lidu nayhorssie zo genz pod gmenom wicry
 gsa/vsty gi liba:a blazij tu kdez oni necz newi:aniz gegi
 wuonie wczem csiti muz:a kdez se zgewij w kom w slo-
 wiczk p wdy tu posrdky dawa a kacirstwim gi kyda
 Protoz naylstiwie gssie lid a nayodrezenegssie od duchys
 Bestsowa:a nayhotowie gssie wzdj krizowati Bexw
 krysta/a pzniti wen mocz krize geho:a geho wposmieck
 mieti

Kapitola Sestmezcietma

Hle gessie oprowadanie poddacieho swietlkych
 panuo:apostoluom Antykrystowym gest waku
 ne powiedeni:ze siekte krizechy nase beru neprzatelom
 krizeje krystowa tak nezriehc prodawagice:neb dawa
 gice za wicry zemste/akryzich weliy swatok upecky na
 se beruce Druze ze neprzatelom krize krystowa proda
 dawa gice:neb pak darmo zlym dawgic:zo dawagi/kos-
 stel neholych zdj:ale ten kostel k nemuzsu osagli mnoho
 lidu:A kdez ma zly kniez ten kostel w swe mocz : tehd-
 na ten wsscechen lid w swe mocz:ktery su k tomu kostelu
 prawem zemskym pridiedili:czoz tehdy ten lid gest:siwo
 rzenij Wozie gest.kterez on sobie klibosti y kecti stworzil:
 A gest ten lid kupen od krysta/a zcehn bolestmie geho
 komu gest pa prodal ten lid:kteryz gest krystus sobie
 pupil krwij swu:Ten lid pan prodal gest apostolu An-
 tykrystowu:nepteli vhlawnimu krystowu:Z by to czoj

Chcel mieci Krystus wtom lidu: to aby posel antykrystow
 szl w nich: a Krystus ge kupil swu krwi: a smrti swu
 teztu ktomu aby ziwot dal gim: A pofstol antykrystow
 kupil ge v papeze: v Biskupa: y v pana nato: aby pro
 swoy rozkoffny ziwot zmotil: Kterchoz gim Krystus bo
 lestne dobyt: Nebo ten genz se gest tak neschetne toho
 lidu dokupczil: Dwertmi gest newffel: ale ginudy kromie
 dwerzij: Protoz lotr a zlozeg gest: A to dielo geho gest
 aby kradl: mordowal: a zatratil: a s tym nema w swu
 rukú gineho: nez smrti a zatracenie: A to dielo y hned pa
 dne na vsy: e Krystowo: aby on dielal w lidach swu smrti
 y ziwot. A pak posel Antykrystus temu ziwotu: aby de
 lal smrti: aby zabil a zatratil: Protoz Krystus kupugez
 a pan prodawa: Czo Krystus kupuge: to pan z dawá
 kczemu Krystus kupuge: k ziwotu a k spaseniu: A kczemu
 pan pdawv: k smrti a k zatraceniu: a to gest ptilis bro
 zna wicz: a nechtedna: fakobz nebyla: a gest bez wys
 praweny tiezk a odpornost: czlowieku proti bohu wesz
 Ten czlowiek nema nizadnych hriecku na sobie tak
 odpornych: gest to by gim mozl tak zlu wicz prowesti
 pti bolestem Krystowym: yako tymto biehem: Nebo gi
 nymi hriecku muoz w sobie k ziwotu pana Krysta: ale
 tymto pdawaniem mnozeho lidu w moez neprziteli Kry
 stowu zabie wewffel: ten ziwot: Kterchoz gim Krystus do
 byl swu smrti: Pakli gest w kom nebyl ten ziwot: ale ta
 ke aby nemozl byti pro toho: genz prziffel kupecky: aby
 kradl sobie w swoy duch, aby ziwot smrti Krystowy ne
 mozl tam: Nebo ten neprzitel zastupil gest cestu wffem

milostem Božijm w tom lidu odporzym: duchem Anty
 Krystowym gedu nalewage: Protož přwe gť aby kradl
 a gine aby zmordowal a wšfecky zatraš' pane chcessli
 pomni zes nato že prodal kōstel poslu Antykrystowu
 a dal sy gemu mocz tjm težem nad lidem: ktery gest so
 bie kupil křstus swu křw: aby tu ne přwu moc magē
 od tebe odyal škrz ni božu lid/a nedopustil na niem oštat
 bolešť křstowym: Protož pochlub se tjm že m is pod
 dacie/a že twe panstwij drašsie gest štokopami pro pod
 dacie pakli gsa potrestán/rozšhnewas se/ ani mln.witi
 budešs šhnewu křa ya dam Wnichu neb leckymus čer
 tu: Neprchay mnch: gestiet su tebe nepokaly ty wiecey
 křeret vřazany bndu/ A když přigdn/wohl by ty radegi
 bři paddaciem zachodu smrdateš snaze: než wšiti na
 se brzymie pomšy křerusy v řešal na kōstete podawage
 geš: na potupu boleštij křstowey kř: odgimage prawo
 křstus nad tym lidem. ktery gť ošal kōstel t wuoy kře
 rť sy'poddal w mocz neprziteli křstowu y stym lidem:
 ktery ste przidedili tomu kōstetu ¶ Protož to gest pře
 diwne mřšienij a nedomšiene oslepenij w tiech křestia
 nedch w křnie: ych: y w panie kř: že tať křepcie w tom lidu
 bez strachu Tot ge křstus kupil sobie mzdú naydrašsi
 křwe swe: Potom ge pá opiet kupuget a ten bez milosti
 wozy nanich zapřaha ge yako hōwada weč zamysli
 Pať gť třeteli křpec natuž kupi Farar: ten v Papeže
 kupuget lid ten: a papež gey pdawa w moc tomu gešoř
 nezna/ aniž wj cšlowiekli gest/čili šabel w teleny: a tať
 ani lidu ma/ ani tořo gemuž lid prodawa/ leda on glata

wzal od wlk'a aby lid dral. Takez v Biskupa doma ku
 puge ge: A gessie ta dwa trhy ne pspiegeta: musie pas
 na podda cieho sledati srzetym/ P rotoz pan na kupent
 krysłowu: y na swem trzetymu kupcy prodawa ty lidi
 gedne take aby dral mocz mag'e nad nimi. y ako y panz
 take do klady sazie pro vroky/a p gine vžitky p ohonij:
 plne/ P rotoz gineho w tech t'rech nemajem sledati/ ges
 dine zet trhy degy o lidi. y ako ohowada: a yako o woly
 aby gimi orali a okrawy aby ge dogili/ a gine vžitky se
 lesne aby gimi gednali/ Nebo ta dwa pany/ swiesky a
 duchowni/ k gincimn nemietita/ gedine porobeni lidu pod
 brzemena t'ezka a aby wzdoy stonali pod n: mi/ Ale az trze
 ti kupec przigde/ a oteze tiechto/ Pterak su geho kupi kus
 pewali nepotazawsse se s nim oro/ ani geho poctiwsse
 natom/ A swym kupcy: anijm zkaziw sse geho kupenij
 natom lidu/ a odpraw sse geho kupeny y csinili su z nieho
 zylt' d'ablu/ O byt bylo tu chwili rziecy horam zakryte
 nas at nehledime na tak hrozneho sudcy: ale nynie w sse
 se to zda smiech a blud

Kapitola Tridmmezitma

Ale yakoisto tuto sluzebnost pastyrska: a neb bo
 bytie vrzaduow gich zalostne s mnichy mi wino
 mi wyprawuge se. Tak prace sluzby gich: a vžitowe
 te prace spořaniem yalowi yako drzewo sniežene a
 plezle od čerwto nema gice niazdne chwaly: ani vžitka
 gedine horze a b'jduwa placz na gich bylo/ Nebo w sse
 ko perussenj aw smrti postaweno bylo gichy/ Nebo mlus
 wije oprawe dobrotie (kufkowe zaslužilych: podle sloa

wa Boziesho: musyme mieli koren dobrej. Protoz on dij
 Pa sem koren prawy wltury a wy gste ratolesti: A ze
 ratolest sama od sebe nemuzoz owoce dobreho nesti: ne-
 slogili swotn: przy korenua: a neberedi moey znieho vsch-
 ne: A tot nam wssiem gest kdysz wniem ziwu wiertu a mi-
 lostij neslogijme: ziwota milosti nemame w sobie: Aniz
 muszem mieli kromie nieho: Protoz nizadnych skutk so
 zaslužilych a Bohu milych nemuzem cziniti: Protoz y
 ten lid protivny Bohu w ba'ln stoge ox oce smrti de-
 la: acz se stki wrzady a duchowenstwem pokrytym: a
 mylnym zewnitry: ale wtom zgewen gest: ze lotrowsky
 ziw gest: lotrowsky se wkupuge wty wrzady: napotupe-
 nij pana Bezisse. A wtdy to prze zle kupectwiy wede a
 pase ziwot telesny na to. Protoz onick mluwij Apostol
 krystuw: ze su stromowe podzymny: neplodni dwa kras
 vmrly zkorzen wywra cenij: wlnobitie vkrutneho morze
 pijny wznosie hanby. A poñew adssa vmrly bezziwo-
 ta Bosie milosti: nemozut delati skutkow libych bohu
 nes owotce smrti dela gizeozlewa gice ged Antykrystuo
 na swietka metwice gim lidi a sluzebnosti ty zewnitry z
 samych obyčeguo vmrlych podle zakona hlavu swe
 Antykrysta wymierzene: A ty wiecy konagij s pakyma
 z rukem bublawym: serzwanum wchramicel: gestio gi-
 ny lid obecnny nemodli se tal hanebne chodijce s knihas
 mi welikymi podwortu: bubnugice famfer famfer roz-
 kazugice czeledi poly tula gice se okolo wsy: yakas zas
 myslenij vmrta zobylcege zawazaneho pachagice: ano
 hanba diwat se takemu zabrywani masopuštciemul

A toby y hech wieciz posmiešnych neumieli; by to wſſe
 nebylo napsano a wſtaweno gim: Ti pak gine magij
 weſtiry nemoſta ginam weſti neſ tam: kamſ ſami gdu
 A tiemi moſlitbami ſmiechu hoſnymi: a pdawanymi
 aby gim gęſtie zpetla pomagaſi duſſem; to wſſe ſkrze
 diela Antykryſlowa moſlo geſt ſwatoſtę ſlawnu poſta
 weno byti: A ſe to wſſe czoſ geſt na gi wtom kęneſtwiy:
 peęezę zceęeno geſt biehem ſwatoſtępeęym: Wſſe pda
 wagi Wigilę Gialtarę; oddawanie kęteſ Zpowie
 di Dley Poſtęeb Zwony; a coſ ednich ſada gi; toho gim
 darmo nedawagie; neb ſu darmo newzali odſweſto D
 ce Antykryſta: Takeſ darmo od kęne nenaſey ſe ſmi
 lowanie: Tot gę w kętechach dawne zpęwanie: Nebo
 nayprwe chęiee Boſtu tak ſluziti; nabrali ſu nato de
 din; platus; deſatku; ſſacuęku: A druhe znowa muſy
 gim wſſeęko platiti: Protoſ gię ſluzębnost wſſeęka
 ſwatoſtępeętwim a kęcięſtwim prolita geſta; to pedle
 ſaudu Doktoru a Papeſu y Schemu; zanaſt wietęę
 kęcięſtwiy odſuzęno geſt meſy kęteſtiany; A ſękterę z
 Doktoruow kęu; ſe ſwatoſtępeę ſu kęcięzi; a kęneſtwa
 wnich neoflawa. to geſt ſe tratij kęneſtwiy moc; proſwa
 toſtępeęke kęcięſtwiy: ¶ Ty wieęę przielis grozne ſu
 meſy kęteſtiany; zęewhe ſebu wkazugice; ſe Antykryſt
 naywietęę odpuorce kęryſtu; ſwymy diely meſy nimi
 panuge; kędy wſſeęko mnozſtwiy kęteſtianuow otlama
 nęch a ſlepych; wdęńenie kęryſta gęda; nediem w pęwde
 a w gęſtote; ale w ofſemeti emylne; muoſ ſe demniawat
 ſe ſękde ſęyaf gęda kędeſ nenaſęne; A owſſem v Anty

Krysta a vzešlo ezeledi nenalezne: gessio mozeju Krysta
 a sam se w vžitek spaseni slepym klade: Krysta gim na
 streka krotku/ale sam se klade w vžitek lidu: a podle tech
 wiecy: Krystus nemuoz ginat cestu klidu miet: nez tak
 yakož geho Antykryst v kaze/ a neb poda lidu: A on ge
 ho vždy tak poda lidu/ aby podnim sam se zyskal lidu
 a tak streze Krysta dosazne lidu/ protoz geho nepriezen
 nemuoz poznana byti kteru pti Krystu vede: nebo před
 nim gde proti nemu/ v kazuge zewnitř pryezén k nemu
 a pod tau wplewa nepriezen proti nemu yako gida sa
 libage geho: v kazowal znamenij pryezén: a pod tiem ly
 banim swa vhlawni nepriezen wylil: a w walid gesti na
 něho ¶ Tez tuto swelikymi naboženstwimi: spoklona
 mi: slawnostmi sposwiewowanim: sžehnanim a snay
 wietšimi znamenimi swatosti myslne / puogde po wyřisu
 ge gmena Krystowa swelikymi hlasy/ sklekanim / iniz
 kymi hlawanim: spoklonami wafne: A za tym w ssecku
 hleda wykorzeniti srdce Grijffe Krysta w geho prawde
 podle mzey geho Duchownij Abz prawda ctenij geho
 a žiwot kudy pracowite pokorny geho: nikdež miesta
 nemiel: ani kazan byl ¶ Protoz tyto wiecy welmi gsu
 skryte ale nepriežne Antykrystowu/ nebo se odiewa slu
 žbu a poctiwostu Krystowu A ze ty nepriežne a odpor
 nosti proti Krystu gdu naywiece streze Apostoly Anty
 Krystowu kostelni/ gessio su w ssecku zemi ofazii a smie
 rzili podty kostely: a streze ni w ssecken ged rozlit gt An
 tykrystow na zemi/ k otraweni lidi mnohých p ozemi
 ¶ Kapitola Dsmezietma

Głecky wiecuj też stranku prawum : yakž možu
 welmi dawno zasslych a od swieta prziyatyck
 gimij swiet zapleten gt a wiezy w nepocie a wbludieck
 odtoho gcz gt **C**łowiek hriecka / gcz porodil wssectu ze
 mi w hriecku mnohotwarne : A otó byloby nappilneguj
 rozumieti / kde nazygwegnej potyka se skrystem s swy
 mi odpornošmi : skrzywu swatostq odenu **N**ebo proto
 ma gmeno **A**ntykryst / ze drzy odpornost pti krysłu ta
 kowu / aby zkazyl a neb w é wywrchl křista : a sam aby
 zuostal nageho myštie **A** to wsse má rozumieno byti
 pod pokrytstwim takowym : aby lid naňeho gledel : yako
 naslužbu křystowu a na gcho poctiwost : a chwale ta
 kowu poctiwost : **A**cz take mnozuj možu znati nepřezne
 a odpornošti / wtom že služby křystowě palij : stinaguj w
 žalariECK hnoğij a močij / a přitom gcho hnos pesky ru
 fiansky a lotrowsky / kterymž to webe odpornost proti
 křysłu / a **C**itenij gcho odsuzuge : a wteck wiece h zge
 wen gt **A** wtom take welmi odporne slogij pti křy
 słu / že sobie ofobuge mocz **B**oží / a mocz křystowu / ya
 kosto wtom : aby lidce nemieli mocz dobrych skutkow
 finiti / kdesby on nedopusłil / nepožeňnal a nedal swe mo
 cy / aby ti dobruj skutkow nebyli platni k spaseñi **A**czby
 ty skutky dobre **B**nož přikazowal cfiniti **A** kdesby ge
 on zapowiedel a branil gičk cfiniti : aby platny k spase
 ni nebyli **A** tak kazati **C**itenie křystowo proti gcho py
 šse / a piti krew křystowu zkalicha : on toho branij a křy
 stus to welij **P**rotož nema platno byti k spaseñi / proto
 že on se tomu protivij czoz křyst. a prikazuje **A** tak

swátosti nemožu poziewany byti: aniž možu byti. Ebyž
 gich on nezswietij: a odpusttienie knim neda: neb cšiniti
 ge zapowida Protož nemožu křtiti/ ani Mšij sluziti
 ani zpowiedati/ani mrtwyč pošřebowati: Edež on za
 powij/Protož tot na Boga sluffij takym cšinem mocy
 poziewati a gessie nad Boga/nebo wlatowycł wies
 ceč mocy nepoziewa:aby dobre wiecy mocij russil/ po
 newadž dobre wiecy přikazu ge cšiniti/ kterač by zřicene
 mocy poziewal proti swemu přikazanie:tot nemuož ge
 mu przisluffiti:aby czo cšinił odporne sam sobie: tak by
 se sam křazyl:Acž to nemuož byti:ani toho zřiecy:ale že
 gessie mocy k tomu nechce poziewati/aby bezděky zleho
 nechali lidce:gessio se nam to zda dobre: aby mnozstwij
 zlyč zařlawil mocij:aby nešřessili / A on to weli aby ne
 šřessili: ale bezděky k tomu nepudij: neš k to chce aby za
 swe swobodne wuole zleho nechal: Protož po newadž
 Buož naywyřssi mocy poziewa ge:w to gie nepoziewa
 Ečdy nena wist a wššetecznoř pyřšna Antykřřstowa
 ma.takowu smielost:aby se nad boža powyřšowala, a
 zgerne pti dobrym skutkō powřšawala/ Bedno proto
 že geho hnetu dobrzij skutkowe:zwařštie křazanij přwdy
 proti geho zlemu žiwotu:to gest genu tieřko/Protož ka
 cietřwim to žkydage:rad by to řlawil:aby se genu ta
 zloř nedala **Druhe** proto po newadž chce aby dobro
 ta wššelika: toliko řla z mocy geho powolenim: Ečda
 ma ztoho hnatij: aby potupil kařdu dobrotu: kteraž
 kromie geho potazr: a powolenie puogde: zato magij:
 že wššetcko proklete gest cšehož on neřehna, a czož geho

powolenim nepugde: Protož ostawi lid wtom: aby opu-
 stice boha: ꙗ pana Bezukrysta: kñemu se obratili: te do-
 broty tolika suce pilni: kteraž gi vñeho wažna: A tak gi
 Selagice: ya kož on gie cestu vlozil wte dobrotie: Protož
 poñewadž gest protivnik Křystuow: tehdy newede li-
 du natu dobrotu: kteraž gest Křistowa: ale namylnu we-
 lji postawenu Křystu odpornu: A ostawi lid vsebe tak
 ya kož ten: gessio zñeho dobrotu pochazie: ya ko odstudni-
 ce pramenite: gessio przeschnuti nemuož: A tiem činem
 odnese pana Bezukrysta: aby on ya ko powiest daleka
 gedine w hlastych a wpišnech obrazel se wlidu: Ale w
 mocy swe aby w zpraždñen B: k: ya kož: matolinu ya ko
 deł w nnych wydawenych a neuzitečnych: Ale Anty-
 křystowi giž ya ko hroznu plnemu: w ssecka mocz dobro-
 ty ostawa wreku: aby swato w ssecko bylo: což on po-
 swietil: Protož poswieceni kñezstwa gedine wñem ma-
 moc tak ego: kterež geho dnchu gest: ale gine zamietla kře-
 cyby kalich geho dawati chiel: a neb křtenie proti
 nemu kazati: A tiemby chiel prawde cestu zastawiti: a
 by nebyla kazana proti geho zlostem: A je on tolika hla-
 wnich kñejij poswiecige: a oni pak menšich sebe, A ti
 odhlawy mocz magice swietie swatosti: aby wnich mo-
 lo odpussicenie hřiechuow nekterych: nebo w sseck bytiz
 A zte mocy swietie kostely: oltarze: kerchowu: ornaty ka-
 li: h: a gine wiece křilubie pripravene: Pak poswie-
 czugi pokrmuow: maso wa gec: syruow: mazanezuow
 beranezuow: slanin: swiecz: popeluow: ošne: owsa wodę
 A tak w ssecko což on chze swato muož byti z geho mecy

Druha Strada

a Kterak chce mizit swato, tak swato bude: A czoj Kline
 zlorzeczy: Kline: tupy czeretnom poruczij: do pekla posielat
 to do pekla gdi: Coj oslawij z hrobu pozdwihsna a swa-
 tym nazowe: to swatym ostane: A swatky k swiecenij za
 hagitim nazwanym swatym swietle wssickn: ptoz
 ztoho gest: ze zgeho ruku spasenij: y zatracenij swieta
 gest. Protoz vplne mysto Krysstowo gest sobie osobil w
 poswiecowanij wsselikem. A wdcielany spasenij plnem
 aby to Kzjwie a zpictne proti Krysstowi czinil: czoj Krt-
 slus w mocy ma. a czoj on w pwo die czinil: czoj, Pro-
 toz na potupenij Krysstowi nayhorssijho knieswa naswie-
 til gest przilissne mnostwem po zemijch: A dal jim moc
 nad lidem w rzadech apostolskych: aby strze nie wylit
 swoy duch odporne Krysstowi nazemi. Protoz gecho po
 swiecowanij zleho knieswa, gest potlaczeni gezurkrysla
 A poswieceny siwluw gest otrawenij lidu: aby wsscko
 swate Ksieli wietci odneho: a sami wewssckh wiecckh su-
 ce posskwrnieni strze nieho: Protoz to su vhlawni odpor-
 nosi Krysstowi w Antykrysstowi genz gest odwrchl gezu
 Kryssta. s gecho prawnu mocj: Kteruz muoz delati spaseni
 lidem. A sam aby ostal lidu spasenim swu Kriwu mocy
 S to nadewsscko zle gest. ze gest sobie osobil odpustienij
 wssckh hrziechwoza mrt zbawenij: aby bez muczenij
 a bez polanij: mieli hrz echom odpustienij: a potom spa-
 senij: Protoz tiem dawa odpustienij, kterymz Buzh
 neodpustij, Abo Buzh nizadnema neodpustij: Ktoz
 polanij neczinij, A tak konechne od hrziechow neodstupi
 wolij vnyzslaw y skutkem, A ktoz w tom polanij dosma

Kostane bez hřiechuo smrtedlnrch ten bude mieti oo vo
 ka odpusti enie hřiechuo. Ale že antykřst dawa odpu
 ťtienij wŝech hřiechuo a muŝ zbaweni tiem geŝto po
 kanij necinij. To geŝt zgewno že pozemick mnohe listy
 ŝwe roŝliela za zlate na odpnŝtienij wŝech hřiechuo ta
 kowemu lidu geŝto se niŝdy hřiechuo w pŝwbe nekage:
 aniŝ wij ezo geŝt prawe pokanij. T niŝ mnoŝ znati č. ho
 by se miel kati. Poňewadŝ nezna toho ezo geŝt hřiech, ne
 bo poznani hřiechow mnsie ŝkrze Zakon boŝie pogiti
 aby magice zakon boŝie wiedeli to že preŝtupeny ktere
 hoŝ koli prikazanij geho geŝt hřiech smrtedlny. A poňe
 wadŝ nič newiedij o prikazanijch boŝyich: T: hdy gina
 de neostawagi gedine w preŝtupeni przemnožen č iech
 prikazanij. A wtom se nezna gi. a tak se kati nemohu:
 bez poznaniij ŝwrc hřiechuo: A takowym hřieŝnŝm
 a ŝlepym lidem Antykřst dawa odpuŝtienij wŝech hři
 chuo a muŝ zbaweny: g: mŝto Wnoŝ neodpuŝtj
 Druŝe plete se w odpuŝtienij hřiechuo ne pŝwie: ktereŝto
 odpuŝtienij hřiechuo pán Wnoŝ ŝobie gŝ oŝlawil. a dij
 Ťa ŝam odpuŝtj: a ŝhlazngi hřiechy lidŝke: Protoŝ
 tak odpuŝtjege Antykřst bez pokanij: lidi oklamawa
 a Wnoŝ se ruŝa: pleta se wto: ezoŝ geŝt ŝobie ŝamemu
 Wnoŝ oŝlawika ŝynn ŝwemu geŝukřŝtu: Nebo on ma
 pŝwo odpuŝtieti hřiechy tiem: ktoŝ se gich kati č ty: Ne
 bo on geŝt umiel za hřiechy lidŝke on geŝt Weranek bo
 hŝij genŝ ŝnima hřiechy ŝwicia: A wij komu ma odpuŝti
 Gnebot zna ŝrdce lidŝka. Protoŝ Antykřst nemnoŝ da
 wati tiij obyčejem odpuŝtkow ani ginych miľoŝty bo

Ji: Jakoz se gemu nyní zda: ze muoz dawati jakz chce
 a komuz chce: neb te mocy nema, ani prawa komu, ne
 bo nemuoz wiedzeti, kasdeho cslowieka zalozeni: a kterak
 jest kto zpuosoben kwietczeli czili kmenssi milosti kmen
 Simuli odpustienie hrziechuow, czili k plnemu odpustie
 nie: Po newadz tehda nemuoz prawie Antykryst wro
 vchoditi, neb newidi srdci lidsky ch: aniz gich znati muoz
 nebo nenie bohem: Protoz nemuoz dawati nizadnych
 milostij bozich: ani kterych prawy ch odpustuow: siem
 bichem: jakoz se nyní zda byt ge dawal: Protoz zstich
 wiecy odpornych muoz wiece wazno byti kwierze ktera
 w krysu gt: ze on Biskup buducyho dobreho gt: gni
 kze Duchu swateho sam se gt obietowal nepe st wro
 seneho bohu, Aby ochstil swiedomie nasze obskutuw
 mrtwy ch k slusbie Bohu ziwemu: A on sa prawy buoh
 a prawy C slowiek ma prawo a moc k takemu odpust
 ieni, a k dawani milosti: nebo widie srdce wffech lidij: A
 ktoz gt wiece zpuosoben tomu, wiece dawa yca stnu by
 ti swych daruw, a sweho wykupeni: A koho widij an
 wiece geho miluge a gemu se wiece pokoruge: tomu y
 hned wiece odpustie hrziechuow: Jakoz sam die: Wdpu
 stiegit se gie mnozy hrziechuwe, nebo gt mnoho zamilo
 wala: A ktot take pokornie trpi: czoz geho potyka proti
 wnehora pli tomu nerepee, a nechim zleho zask: tomul
 se mnoho hrziechuow snima: A ktot lepe a lepe w polep
 szenie ziwota prospiewa den odedne, wiece a cza stiegi ze
 le hrziechuow swych, ten naywietcij obdrzij odpustie
 nie hrziechuow, odtoho Biskupa, jesso ma moc a pra

wo t dopuštěni hrzechtow: poble toho yalof toho w
 ctem hodna widij.

DProtož przi tech to wiecech: yalof to koten wierť
 stogina ywieščich wicij dotyka ge: yalof to czi
 stofy od hrzechtow lidi hledagiučch milofli t odpuštěni
 hrzechtow. Kteraf zwiercy w kryřtu Eziffowi ted se c zna
 muge proti nepřiteli geho Antykryřta: genz geři bez
 prawnie vřřel geho w te przi: a lupeřem to naře tabne a
 řwiet gt nate m vřřawil: aby mnche zemie řazyt: o bie
 heli w řařtupich do Azima: hleda gice odpuštěni u řřech
 hrzechtow v Antykryřta: A pozemich aby pe řwicezo
 wal let milofřiwých: řřakemu odpuštěnie w řřech hrze
 chtow: a muř zba wenie: A liřy aby řaw al zařlate r. a
 řwobedu hrzechtom: aby řekelk let miel řwobedu řřea
 řřia: řtercy mi řřce řřicich: A potem řtercy se nahedi řřez
 aby ge meřl papeřowu mocy rozhrzeřřiti toho genz řo
 bie vřřeho řupil řwobedu řřeřřenie: Protož toliko rozo
 řřeřřenim řřech odpuřřku w pozemich, w řřladil ge ř
 řazukryřta řřidij: aby newieřeli řřteraf en odpuřřij řři
 chy: magice řřite mna Antykryřta o geho řřadnym od
 puřřenim: genz řřiřogi u řřelikemu lidu: řřrze řwe apo
 řřtoly: řřřto řřeři penieze řřrze geho odpuřřky: řřřo řři
 men mamil lid řamarřky řřřmi řřary: řřřProtož w
 řřeto řřra řne na řřzew řřeři antykryřři w řřmieta pana řři
 řřa řřrze řakowe odpuřřenie hrzechtow řřwicu. ne řře
 řřawa gicemu od řřřichow: řře řřnaga to odpuřřenim od
 porne řřryřtu: řře řřeři w řřeto řřra řne Antykryřři do
 řřa řři řřrawa řřeři řřryřtu ma: řře řřem nema lid ni
 řřm

Jadne strany w Křystu prout by se miel takauť křem
 poňewadź ma odpustienie hřiechuo v Antykřysta: tak
 dy wšecko gine snaze: Nebo vñeho gř nenie nedostatek
 poňewadź znaywietši mory wysadil gest Sezukřysta
 a nase gest gi wzał lapežem: Protož gine wšeliké pra
 wo Křystowo muoť sobie osobiti / aby yakož močnie od
 passij wšecky hřiechy a muky snima: tak plne: spase
 nie muoť konati wšemu swietu: močnie poswiecuje w
 šeho: čistie a spravedliwo čine wšecko: a muoť milo
 ťi mnoze štiti a množit / a radý wwoditi bohu křeti
 kterež chce nay křwalitebñe gi aby buoť w nich chwahil
 geho duchem plným smrti a plným wšech odpornosti
 Křystu Břiti: Protož takowa chwahu bohu wводи w
 lid aby škzeni dal wzapomenutij Želisse Křysta: jako
 mrtwoho: A obz škze tu sláwu v mrtwil lid: podle žiwo
 ta miloťi a wiere: Protož tolik muoť rzečen byti anty
 křyst: pod gmenem Křysta křetá nemuoť rzečen býti
 Antykřyst nižadny cyje požan na šplnit wiere gnežby
 mnohu křew swatých prot: ka z gwehe: Sezukřysta po
 tupil došlazenie křestianuo w wšech podle tiela: a ž do
 žlazenie wšech wiecej křestianských: do spalenie kniž
 Balona božicho: Nebo tak čine mošlby včinit: aby
 křestianuo nebylo podle tiela žiwých: A že žmrdougerje
 pro wiere: nemošlby žich nadassi včiniti w mrtwých
 Protož toby byl Antykřyst w dle napežitel Křystnow
 Ale gessie takowý nedořadlby takowe odpornosti pa
 řay sta: aby pod gmenem geho pod žnosobem swatoťi
 Trjebnosti Apostolské spasení zjednan: wywlecl lid

zwiercy: a vřavil gey pabli Krysus a vvedl gim. Gezu
 krysta w smrt a wzabitij duřy; aby gim dablno mbylo
 potzebi k gich zatracenie neř toliko sam Krysus omo-
 cteny w duch Antykryřuow naygedowatięssji: gehoř
 Antykryř podawa lidu tak bdeřby sam naysmrtolne
 gi mořl řkrze Kryřta krociti w lid: aby on Kryřta vřia
 wil w lidu řwými blady odpocnymi Kryřtu

Ľapitola Tridezata:

NĽ pa mluvili stalowe nezname neprzeřni Dn
 ykryřewie tomu lidu geřio se geř opil duchem
 geho: a w smrt neznamu vbieřl řkrze řeho: nieř w ařno
 nenie: Omř wořo muř zaje mřti. ře Dnykryř podal ři
 przikrytu řwa toři mylne mřtwi w nich. Gezu kryřta / k
 řkrze řge w ne a welike odpernoři wede ř ti Kryřtu 2 d
 opily duchem geho řpų w řem zavrřen řa vwclike tmie
 a Dnykryř naceřie řmrti vřlawie ge y řubuge gim ři
 wotřa eni řelmy nepořledi nato: řle ře napřzed geř po
 wiedzno: ře on řwo neprzeřnie odperne ř Kryřtu prowede
 řkrze Dpořřtoly řwe: ř rze neř ořařl geř u řřictu zemi a
 rezmierzil gi pod řořidy / aby eni rozřili u řřechen ged ge
 řo nana redy / pod manuw ře ge řobie řkrze meř: řretoř
 pak ři Dpořřtoly geho: rozři řne traweniny ged u Dny
 kryřtowa wylu a gi nana redy řidřte. řkrze řřto u a w
 nin řořno ři wořgi w wořy Antykryřewie: podle tořa ceř
 geř omich napřzed pewidieo. řle nadie pak ma gi w
 řřecty řwate w nebi Dpořřtoly. wuclolmřtř: panny řwa
 te řnged: y mařtu Gezu kryřtowa / aby řkrze ře rozř u a
 řged řmrtedny Antykryřuow na řwřt obluřeny od

Krysta: Dobrotu a milosti swatych wykladagice w
 cho: Krze lez lidu blazniwemu: lida milugicimu lez w wy
 mlawach pochotnych: Jako hudo bicy na kwasu winn z
 rad slysi: lid pobiesly odtowarystwie a vchastnosti swa
 tych: Nechtu zde nicz s swatymi mieti: ani snimi hziec
 hudo nechati chty/ani se gich katizani s swatymi chce
 swieta opustiti: aniz snimi: kterych bezprawi chce trpieti
 Ani mucedlnictwa snimi chce podstupiti: ani ktere swa
 tosti gi ch nase brati: Ale w ssech sabluow zlosti chce
 nasobie nosyti/ a w gich towarystwie stati: Protoz pal
 Apostiole Antykrystowi Kostelnij a Mnicchowstij ta
 kowi lid tiestij swatymi nebestymi/ mnoze dobroty a za
 sluzenie gich wykladagice gim: A zwlastie gich mlos
 sti welite a mnoze ktere magie k hziešnym lidem: a ze
 sa pilni gi ch spasenie: y gich naswiete sstestij: Protoz
 welmi sylne modle se Wozu za ne: A ztie ch milostij wel
 ky ch ktere z magie k hziešnym: take znuze gim pomaz
 hacie: Nebo nekterzij swatij wladnu ognem: nekterzij
 wodunie kterzij swietu hanbu nekterzij chudobu: nie
 kterzij na hlu smrtij: nekterzij zymnic: nekterzij paduce
 n: mcy: nekterzij wiezenim nebo okowy: nekterzij zuby: ne
 kterij ochimam: nekterzi wlkij: nekterzi hady: nekterzi swi
 hemi: A tak w sseky zle wiecy ktere z lidem srodie: a nuzy
 gim prowadie: swietij w mocy magij a wladnu gim: A
 ptoz gim sluzi/ posti se gim: swietla gim na cest palizofie
 ruge: mffe zaprošuge: swietij gich swate dni: na bozhe
 se gim modlie: togo wyprostij ztiech wiecuj zlych gimij
 wladnu: a gich lidu neradi trpij: kdyz togo zuby boleji

terti swata Apolena wladne: a oddrzala gesti ten wlad
 nad bolesty zubuow: ze gij otecz gegie zuby wybil z gnie
 wo Bezi sso: Protol rozdělili gsu w rzady mezy sebu
 nabtem aby libe netrpěli tiech wieczi zlych: k terez nane
 Buoh sprawedliwie dopustie progich hiech: to swie
 tij opravugy: Duch ztepe, a Swietij vleczij: a tak
 gsu proti bohu: Buoh wvodi swietku hartu: paduch
 nemoc: slepotu: chudobu progich hziechy: to u sse swieti
 opatrzie aby toho ani encho netrpěli gich sluzebnity:
 Protol wneseme takych demnienie esu a tych lidu hie
 ssemu: gestio Boha neposlucha, ani geho ctij wezem
 Neposflo gest takowe banie swodne ginak: nez gedine
 zducha Dny krystewa, skrze Spestiole geho kofelnij
 rozlate powssie zemi: genz proswe lakomstwie powysu
 gi swatych mnozymi hmi: swatosti gim przidan a gi
 ce przed lidem blazniwym: aby gegy zupili w kofielich
 skrze swate nastatku y nadusseth: gestio by nemohli tak
 snadne hati lidu: by nemieli tolik swatych u nebi: E by
 poskytnuce swatosti swatych dosahli skrze to gich mie
 scow: a zteho aby sporzili a ctili swe lakomstwie ped
 swatosti swatych, a rozmnozewali medlosluzeni mezy
 lidem nemudrym: genz u ssudy w en sseth wieceth boha
 wpi: cjesi bozsku nastworzenie w nastegice: chylecese to
 k sworzeni czos sluffie nastworzitele, hleda gice teho od
 swerzenie, czos su mieli zduhu w ierz hledati od sworzi
 tel: D netoliko tato medlosluzenie sporzi ten slepy any
 kryst: gestio piwem smrdij: a hotow gest boha y su a
 de propiti: a opiget se nane: yako nastany herynt: Beto

lito ten tak swodiale y ti gesso se zdagi mudrzestij: a
 nebo fakoby chcieli nayprawiegie Boga oslawili Ti
 pak naymyslniegie pracugi oto: aby ruhanie bohu to
 bo a modlo luzenie naymudrzegie dowedli: A ge o pra-
 wowali pijsmy y Doctory geho branili: Protoz ti wela-
 mi powysfugi swaty k s perze lez osenu: s gi k mnozymi
 milostmi: ktere magi k hrziesnym lidem: a rzk: Pohe-
 wadz suce zde wcie: emieli su peči weliku ospaseni lidke
 gessie magice naprzekazku: tielo swe: Dwssem wiec a
 hoyniegie magi milosti. zbywse goz tiela: a suce giz o
 krystem: Tut giz magi weliku milost: a buoß stu gich
 weliku milosti wnicem: gim neobpo. vij czo: oni popro-
 sy za hrziesne y hned bude hrziesnym wsse dano: A ow-
 ssem pak matka: pana Gejisse: tat giz przewysfuge w
 ssecky swatey wsecky kuory Angellke przewysfuge ctij
 a chwaly: Protoz ze przelawne panny owsssem neoly-
 ffi gegie mily syn za koho: ona poprosy: A gessie wiec
 ba gie ogie gie lasce k hrziesnym: ke do pekla chody: a o-
 certy se tam saudyj ohziesne: a dobywa gich z mocy
 dablouw Proto se gie rze: kagi zdrawa Marya milosti
 plna: A puogdeli tak gessie milostenstwie gegie k hrie-
 snym: aby gr. k z mocy dablou a za tracenie pekla do-
 bywala: zech dy mizadny wpekle neostane wssed: ona do
 bude: g Protoz ktiemto wiecem ktere: tak Mistrzi a
 gini poslowe Antykrystowi o swatych mlawi: ogich we-
 likych milostech a pomocach: s perze lez potwzragice: pro-
 toz y tut wiera musy nasube stati: nemoßut tak mnoho
 glubati a gubati nebem y peklem: za kony mnohe wyno

Heggice znebe y zpekla skrze lez opla manu: wżdyt se wie
 ra na Jodi zalozena na slowiech bozich: gessot ty zakos
 ny wynese jako ged na swiet: Protoz wnesie ty wssceky
 naywiecezi milosti na swate: zet gim i gednagi pecliwie
 spajenie krziesnych: a neb prospiech ziwota na swietie
 A powyssie matky krystowy nad boza w milosedenst
 wie gegim k krziesnym: wżdyt wiera ktomu stane a o
 kaze ta wsscka khanie swodna: Protoz ktie m milost e
 kterez tak hoyne przidawa gi swatym: potiehnem wie
 ru k ztenie swateho: kde k ztenie swate v kaze naywiece
 zi milosti wssem lidem ktierziz gledagi milosti w p wde
 a ktierziz hodni su przigiti milosti bozic: Dniech die czte
 nie: ze zakon skrze moyzisse dan gest, ale milost a pra
 wda skrze Jezukrysta stala se gest: A ytot omilostech
 bozi k csten e mluwi: ze ty wssceky dobyty gsu: a dany
 swatym skrze Jezukrysta: Nebo on gest wssem dobyl
 swu smrti kazde milosti: Protoz swietci dposstole sewsse
 mi swatymi znagi se ktomu: ze ktore su koli milosti mie
 li: a dary: ze su to wssceko zplnosti krystowy wzali: A
 po newadz swietcy zgeho plnosti wssceko magie: czozkoli
 magi ti ktierziz su wnebi: y ti ktierziz konieczne magi byti
 wnebi: take zgeho plnosti magi wzieti: Nebo ktierziz koli
 magi byti wnebi musie wssickni swietci bytia musie byti
 w dowe glawy krysta: a ze glawy wssicku moc duchu
 wnieho ziwota magi wzieti: Nebo ktierziz koli magi: w
 wnebi byti ti musie wssickni swietci byti: a ze gest on ko
 rzen plny wsscech milosti a wsscech nadkosti wina vtiessie
 nie bozstego: a wssickni swietcy w nebi su ratoesli: genz

Ducha Swana

Rogiet namom Korzeniu i wssiecku morz buchownie ktoz
 muozem sprawednosci owotce mnozeho znieho berusa
 nebrzeli kto zplnosci Korzene wsselike milosti ziwota bu
 chowniszo gest wietew sucha k ośni pripravena: A po
 niewadz odkorzene vlastniszo stogocy namem nemohla
 yt ziwota znieho wzieti: odkofoz gey wezme gsucy mrla
 wa: Memnim byt swietci spytel milosti nash w suli byt o
 zila: Nebo poniewadzby tu nakorzeni stogocy a ziwota
 milosti znieho newezmucy: mohla se wnie ginde obgiti: a
 ziwot milosti nalezti: kromie tozoto Korzene winneho: Ne
 prawiltby tozo spasytel ote ratolesti rzka: A ktera wie
 tew namnie stogocy neneso owotce: vsobne a w oshen bu
 de wziena a korzi: Protoz ktera nemohla ziwota z ko
 rzene wzieti: nezastali su gij swietij welikymi milostmit
 aby gie ziwot wwedli ogine strany: A ktera gest przistup
 pila k studnicy ziwick w od: Aby pigicy zplnosci gegie ne
 zieznila: ani kam wazit chodila: A zo gi przida k rno pie
 rolna: genz natrawu pada: Tak su swietci proti k rystu
 studnicy plne ziwick w od: Prototo swaty Jakub mlu
 wie omilostech bozick die: Wsselike danie naylepšie a
 kazdy dar szuory gest oslupugicy od otce swietlosci. tie
 mi slowy swaty Jakub skromazduge wssiecky milosti
 a dary Ducha swateho dokonale: kterychsto lide posto
 bugi k zasluhowani ziwota wieczneho: A ze ti wssieckni
 darowe dani bywagi szuory od otce swietlosci skrze za
 sluzenie Jezisse k rysta: niem kterzij stogie w nem wiers
 ziwu a milostiu yako zto w swem vlastnim korzeniu: wssi
 ecku plnosci w nem magice: Takoz swaty Pawel twide

natom. vstať wterne lidi: aby gimde willosti a neš boška
 technosti sobie křpašenje nešledali: die gim: Nebo w křp
 řowu mate wšicku plnost a hoynost milosti: Nebo w kř
 předyw a tiešne plnost božstwie: protož řtudnice řiwe
 wody geř plna: A křoř kieynie: netulage řerofy řlebage
 nabylinach: řij řřtudnice plne: A ře tuto ge řeže omilos
 řech welikych: ře řwietij řřwřře tiela: řiř řu dořařli mi
 lořtj welikych protož řoynie řiř mořu wdawati řřie:
 řřym: A naywiece ma řa řřřowa: řnieř ge ř powie řie
 ne ře ge ř plna milosti: To wřře řiř řřwřřice ta ř: pa řoř ře
 řomu naylepe řiř: řmluwiti o milořtech řwaty řch: a neš
 wa řky řřřowu: Wřřa ř ty wřře řy milořti ne do řa řnu
 ře řs milořti: o nieř die řpa řy řel: Wietcie řo milowa ni řia
 řadny ne ma: neř ten křoř do řři řa řu polo řil ge řa řwe řřa
 řely: A wy řřřatele mo ři řie: a ř ve řinite to e řo řa wa ř
 řřil a řugi: řřie ře ř ge řwno ge ř: křo naywie ře ři milo řt ma
 a naydale řni ř řřlowie řu řa řnuti mo ř: ten křo ř řřwa
 e řil ge ř řřlowie řa: A křo ř řa W o ř: e ř řel by ři řřlowie
 řem p řřlowie řa: A křo ř na řure ř řřrutnu řiwo ř řw o ř
 řal pro řřlowie řa řřie řřne řo: aby ge řo do řyl od řa
 řracenie wietcie řo: a v m řl ge řo w řřwi řwe o řřřie řch řu
 ge řo: a řm řřil ge řo o řřo řem: a do řyl ge řu milo řti bo
 řie řa: řa řřil ge ř ge řu řiwo řa wietcie řo: A protož řřem
 řo wietcie ř on ře řa ř die: ře wietcie řo milowa ni ř nad řo
 řema ni řadny: aby řo řil mo řil z milo řti řomu v řa řati do
 ře řo a ta ř v řie řie řie i a řo řyn bo řij: Protož ni řadny w
 ne ři: ani w řemi ře milo řti: ani ře mo řy mo řil ge ře mietis:
 ani řpo řřtole: ani wa řa ř řřřowa: ani wřřie řni ři

Ten: vije

gelome może jako sam syn bożie: Protoż wielkocie swa
 ci ogich wielkymi miłosniami chybugi se tego a oklamaa
 wagi hrzeissne lidi strze miłości swatych: ludisce ge od
 naywielczie miłości Syna Boleho pomini wffe se sntj

Kapitola Trzidezata Pierwie:

Exor: iij

Ale tato yt gik dołecy otiech miłosiech bożiech kdot
 možu padnuti: a neb przigaty byti odłoho: a to
 mu gich syn bozi podawa a die: Swaty P: a wel cħim
 oznamuye kde ostanu geho naywielczie miłosii: A pra
 wi że se yt wkazala miłosť boha a spa sytele na sħe w
 sħem lid: wħeły na s: abyħem se odrzektuce kaħde zlo
 sħia: tħełsnyħ ħadostħ: prawe dħawie ħwi: byli nato mo
 łwleci: P: yt rozum: przecħ tħem wħecem wħij ta naywie
 tħij miłosť bożie: nie progine neħ proto: neb nemuoħ od gi
 nyħ przigata byti ani mieħa w nich mieħ: ani ħim P
 spietħ: kħetħ se nauucħie odłec miłosťi to mu wħeni: Aby
 nayprwe ħħiece tu wielku miłosť bozi mieħi w sobie k wħi
 tpu: mieħo ħij przyprawħi w sebe: tħem odpowieduce se P
 tħwnyħ wħeħij te miłosťi: A to yt kaħda zloħ: a tħełsne
 ħadostħ: sħwiniħ uemuoħ miłosť bożie miħsta mieħi w ħeħo
 ne Duffi: ħe nebo w miħ miħy zloħ ħrzechuow byti: a neb
 sama miłosť boħij: Nebo die pħsmo: Tħe yt kħoħe dwa
 naħem osta ti nemuoħta: kħatky yt plaħħ obħ przħtħyo
 ti nemuoħ: Protoħ kħem wħecem miħry tato rħeħ: ħe mi
 loħť Boleħa na sħeħo: przħħa ħi na swieħ: ħħeħy so daħ
 libem: ale oprychħina mi kħomu ħodny miħ: A ty pħieħħny
 w toħ ħaloħe: aby ten kħoħ wħeħ w boħie miłosťi seħa k wħi
 tħu mieħi: odpowiedel se miłosťij għyħ toħoto ħ. wħeħa. P

Wazęvii

swego ticha proto: poher adz ta milost bozie nemuoz sta
 ti w Duffi gedne onizadnu milostu zlostnu a tidesnumez
 sama toliko chce mieti miesto w C slowieku: Protoz na
 to gt przistla milost Boha nasseho: aby nas tomu w
 mienie nauczila: a: C nauchimeli se odny tomu wmiemij
 abyhom wywehace zwuole wffecty milosti k glostem:
 gij same miesto dali ostanet snami kewssiem vsitkom a
 prospiehom spasytedlnym: Waktli kto posreda tu mila
 sty odgiam wczemim pro swu zlost: po woliti nechtie wcz
 ny gegemu: P obratij se donebe, vnetofo hepatyck mi
 losty gledage: iterak se snimi potka wssak wssictni ne
 besty mieffiane kzyknu naseho rzuce: se pan nebesty
 nazemi sstupil gt se wssiem milostmi, czoz gich lide po
 trybugie, A wolage ktiem milostem wffecty die: Alz
 kto hiezi podiz k emie a pij dosyta: Protoz on gt cesta
 wffecty milosty: cesta buducie odplaty: C nitadny newe
 gde donebe ginak: nez strze nesho: Ani kteryck milosty bo
 hieck nayde ginde: nez toliko wniem: a skryenisho:

Man: vij:

Kapitola Trzidczata Druha:

P Protoz newierne czyni knczy a mistrzy proti pra
 wde Krystowie wnadiece lid ginam sladiece gim
 swate wnebi sweliky mi milostmi: A naywiece macku
 pana Schiffe: Alz wssak oni nemozu rzecy w prawde
 y gednoho slowa takowego jako opanu Schiffowi, by
 ona byla cesta lidem a ziwot: Alz gt yesho porodila gt
 gt cesta a ziwot lidem: ale toho ona nema: aby kryst e
 byla: aby swiet wykupila kwiij swu od zatracenie: Te
 mocy ona: ani zadny nemozl gt mieck: ktoz nenij pwym

Bożem: a spola prawym Słowietem: aby mogli smie
 rziti lidi sbożem wetrwi swe: Protoż matka Krys-
 towa nęsfucy Bożem a Słowietem: nemożła gę lidi
 smierziti s Bożem wetrwi swe: Sedine że Syn Bożij
 tielo prawe cslowieckie zniy gę wzał/w niemż gę lidi s Bo
 żem smierzik: Protoż ona tu przeczunu nępwyzssij pro
 spida spāsienij lidskemu nad gine swate: że zniy wzał
 gęsi tielo godne k wykupeni pokolenij listekho: Protoż z
 toho ma chwale nad gine swate: ale moey te k wclānij
 spāsienie lidskęho yako syn Bożij nema: Protoż bezpra-
 wie że wiecie dege wżazowati miłości bożskę tu kdeż gich
 nenie: a rmutij ge tu kde su w Krysću Bezissowi: a sli-
 wati miłości welię w swatych: tiem hrziesnikem gęsto
 Krysćowi newierzi: gęho neposłuchagi: a przykazani ge
 ho nędrzie: nęgodni w ssech miłoszij bożich: srogice w krie
 ssich a w slepotie: Protoż pa k gidaşşowe zradni w ssech
 lidu ogich spāsienie zwazali su gim matku Krysćowu
 yako nataras: aby skrzyeni nadmieru mogli khati tomu
 lidu hrziesnemu: prawice gim miłosrdenstwie gegie k
 hrziesnym: gimż sami miery newiedij, aniż by gęho w
 Krysću Bezissi wmieli wyprawiti solik: Protoż przipa-
 wili su gi lidu hrziesnemu: jako wymie krawij: aby zni
 osali tak ssiroke a rozmnożene bez miery miłoszi: yako
 gidaşşon e gļasy onij: tak newierzi: że pędle toho k dy by
 to mošlo prawe byti: Krysćus oswym miłos m. i. wyl
 by byti daremny: A kdyż gę lid wwierzil miłos em mat-
 ce Krysćowie: a w swatych tiem kiereż w krysću gęsu w
 wde: w kich lidęch daremny gę Krysćus swym miłoszi

mi: Ale strze wicru dokonalę gi w ssem wierzycym sni
 mi: Nebo pakoż nemuoż niżadny Krysta odwolati/ ta
 kę ani tiech miłosťi/ kterež ysu w hēm polożeny wierzi-
 cym k spaseńi: A gęśli że kto zneho miłosťi neberze: tak
 pakoż on gi ch podawa lidem: Težda ginde ni kdiež niez
 newezme: tolikęž w nebi yako w peklu: Nebo ktož nenie
 strzež Krysta požeňnany/ ten strze w ssecko stworzeni ge
 ho gi prokletę: Nebo w ssecko stworzenie Tuoż obleče
 w odenie napomstu proti nemu: Protož ni kdiež nemuož
 wzieti gineho než wew ssem swe prokletie/ nebo ktož ma
 syna y otce ma: Protož nemage Woža: ani sęna gęho
 Bezukrysta: což ma/ niez prostie nema/ ani wnebi: ani
 wzemi: yedine sa zlorzečeny pekla cęka: Protož Anty
 Kryst s swymi Apostoly: nepriatel Krystuo: w ssech mi-
 losťi znebe přege swietu, a powysfuge gi ch rozlicznymi
 wymyslenimi: aby w nich swiet vspil: aby zaspal pwe
 miłosťi w Krystu: Nebt nato dabel we de Apostoly An-
 tykrystowy/ aby lid hriešny k gili tiemi miłosťmi gęsto
 negsu: aniž gim przigdu: A ty miłosťi ktere su w Krystu
 prawe gęž by: gim prospieti mošli/ teč aby ta gili: a
 zaspali ge yako v mrlce w brobie: aby niżadny nic o-
 nich nerozumiel: ani wiedel: nebo to przyležij odpornošti
 Antykrystowie: miłosťi gedowate rozlewati hořie na
 swiet: a cęzij z nebe podawati onichž newij/ aby zatk
 vmetwil Krysta s gęho miłosťmi a wzapomenutij dal:

Kapitola Trzidezata Trzetyj

A Te že gęst mnohe mluwenij a zanepřazdhenij o
 swatých: A k toby w ssemu odpowiedati mošli co

gest domnieni onich, podle zprawy posluow Antykrysto
 wych, gessio su sylny zakon onich skowali zdomnieni lsi
 wych ochroma zdeny, poloziwse vsicek spasenie lid skeho
 temierz odpolu nanich zawiesywse: Protoz gimi l. d za
 neprazdnugizaby gim: mnoze swatky swietili, postili se
 gim obietowali a modlili se gim: prawice mnoho ogich
 milostech: ze su pilni hrziessnych przimluwagice se za ne
 ze gik magy wietczy milost k hrziessnym: nesli gsu gi
 zde gsuce mieli: A ze se g m m ame modlili zaty przimlu
 wy: ktereż oni csinij zany przed Bogem: A gini pak vlewu
 gice tiech rzechij, netezo lehcleyssigo onich kku: ze nemuo
 zem toho zaprziti o swatych byt nam dobreho nehad
 li od Boga, Protoz takowe wssECKy wiecy newim kto
 by ge zprawi: czo su rozsly onich nesmiemych domnieni
 krziwych, gessio zwiery krystowy negsu ale hrziessowe
 mnozie su, a podwertel noham slepych, aby strze ne se v
 razeli: a padali w yamu bluduow mnohych: zapraw
 du drziece lez oslawenu swatymi: A czo skoli su nane po
 ctiwosti wznesli ktereż sluffegij: a sameho Boga, tym
 su vwedli zvlastnij modlosluzebnost, Hako zto modleni
 posty, obieti, swiecenij swatkuow, swietel palenij: mssij
 sluzenij: kletanij, a gina nabozenstwij, gessio se zgi te
 lem neb Duchem: Ty wssECKy poctiwosti a sluzebnosti
 vtepenij, sluffegi na sameho stworicitele, tak daleko knim
 zawazuge: yakož kazdy lid zakonem swym: aby kleta
 nim padanim klanenim: a ktery m koli tiela nebo ducha
 ponizowanim: przed samym stworicitelem: to csinili ges
 mu kecti: yakož gest prikazali: A protoz ty wiecy obra

iti nastworzenij: gest modlosluzenij: Gide niza dnemu
 stworenij slawnych dni neswietili: ani swietel palili: ani
 su se komu postili: nez toliko samemu bohu/ A to y dnes
 cziny przikazaniy boziko wtem ostrzecha gice: Patli su
 kdy takowe wiecy modlam czinili: pto gt nadnimi instil
 Protoz yakoż daleko stakym sluzebnosimi zawazani
 su hrzestiane k samemu stworziteli/ tak daleko gsu roz
 mnozili modlosluzebnost: obratiwse ty poctiwosti a lu
 zby nastworzenij: A cz su pat nebeska a slawna stwoke
 ny: A en swe cti a chwaly neda niz adnemu **Hayaso**
 die w nebi ani w zemi: A ze muoz mudry spicse vrazyti
 welebnosti bozsku: strze duoslojne stworzenij. nesli strze
 potupne: Nebo se nelibi potupne/ a vsitka nenesse milosti
 Protoz se nelibi: a tak se milostij k nemu nenawazij: A
 ze nebeska stworzenij su slawna: a vsitk spasenij milo
 sti rozmnozenij w nem se slibuge: protoz hetowie se k hea
 mu milosti przychyle: a nemeskagice poctiwost w sseliku
 kteraż slusie nastworzitele: nato stworzenij w nesu: A ge
 stli ze se stworzitele boguj ti hrziesznicy pro swe mnoze
 hrzieschy aby gich dopekla neposlal: Protoz nadege w
 nem mieti nemozu: A w swatych gestto gsu milostiw
 hrzessnym/ weliku nadege/ magi protoz: milosti/ pomocy
 przimluy w nich gledagi/ yako przed krale sberstym
 Protoz tu owssim przychyle poctiwost bozsku k tomuz
 ktoz kroti proti nim hnew nably bozij: Protoz nynij nie
 needigij khezij chemut wezij: a wechemt su lib wstawili/ ne
 bo magij stare plne sto coz koli poguj w kdy kku: ze zych
 plnych suduow toczij/ na gich swatosti su odpocinuli:

Takež opiel což koli hleda gi vswatých: gehož su michi
 zdlehu wiery hledati vsamem Bohu: wždy gimych bo
 hnow hleda gi: a neb ge sobie zwolugi: gsuce zlamani
 mnohými a falešnými slihowanými: skrze Apostoly
 Antykrystowy: gěž lid lupij natiele y naduſsi: skrze swa
 te: wſſetko dobre slibugice lidu blažniwemu vswatých
 netoliko prizimlawanij před Bohem: tak bludne y ako
 předšrozny m krale m: geſſio geho hnew gedwa možu
 v krotiti lužij geho proti někomu: Takež o pomocech
 mnohých swatých gim ba gi onich napřed powiedie
 no geſſ: že což koli trpi zleho ti lide blažniwi: kewſſemu
 gi gim slihowan hečtery swaty: geſſio wladne gich na
 ſſieſtim: a muoſ pomocy zneho tomu ktoſ gemu tak ſla
 žij: yakoſ se tobolce kňezſke hodij: a gich brzičho sytij y
 hned swaty kte služie hneſe: a neopuſtij wierných lužij
 brzičha kňezſkeho: Než kňez wždy die: swatemus dali
 což sem ya ſežal: A blažen wida že kňez ferze: wſſak
 nanij že swatemu tiem služij: Ale ktiemto wiecem kte
 reſ se mluwij otom: že hleda gice vswatých toho: ckehož
 vsameho Boha magie hledati: gine bohy sobie zwolu
 gi a odſtupugi od pana Boha: A wtie h wiecech skrze
 heſ odſtupugi od Boha: damnie wagi se že ſpaſenij duſſij
 hleda gica služebnoſt swatým v kazu ginowi h wiece pte
 žni cžiginneſli vsamem Bohu: gsuce opogeni tiem ged e
 skrze mudre miſtry a gine Apostoly Antykrystowy: ge
 ſſio gineho neumiegi rozlewati: než hečti swatoſt cžie
 kwierna oklamani lidu hečieſſnemu: genſ gi zaſlužil
 hnewu boheho: množice gim wždy duowody: A napwie

ce ošech wiecech genz su krotke wicry: Protos w tich
 nesmiernych wiecech gessio gim nižadny čna nemuož
 nalaznuti gineho newidim by ego mošlo prospiciti: než
 ktožby se mošl w icry čyiti prytich nesmiernych nau
 čenich: A šnad koncesie mež neostanalidem zpoznan
 wicry godine trpjeti snij ed zlych lidij: A ktož nebude mo
 cy trpjeti snij musy zahynuti smewieinym lidmi: Pro
 tož kuprownij rzeči hledice: je tak swatych hledači mye
 flece škrze ne zlych wicry pedle ucla zniknuti: y akož gsu
 dnich zpraweni: je eni wladnu zlymi wicrymi: kterešby
 mošly lidem nuze činiti: fakostio č udeba: swiecká kan
 ba: paducy nemocy: wizenie: a gire nemocy: a neb nuze
 gessio su čbeny lidem. Protos ktiem mnošym bašnem
 tato wiera: gest aby gich poškahela: gessio die pán čwoš
 Dbietny panu Wehu čbiet č waly: a napli narwyžssi
 mu sloby šwe: Š wolay kime w den zaimuceni šweho
 o ča zprestian tie: Tot gest wiera rasklewich božich z
 ložana: ču flech zaimucyč: ktereš se mešu przyhoditi
 A šlewiek uied ptičazuge: aby se ktiemu wietl šiem mo
 kle se genu zato aby on pedle wuole šwe dobretu včho
 nil e A šlewiekim wicry zaimuteč: a zprostil gcho z
 meč: A z wlastie ztieč kierz k šzriečim pudij A šlo
 wicka: nebo ošybla ptiwotij nebezpečna: a kupaču ho
 lowa: A zatakwe zaimutky ma Weha pilne kupemo
 ry hledati rozi mny A šlewiek: Protos ieho przytazani
 božho A šlewiek wicry posli čoge: edpočine na wie
 ope wcu flech zaimuteč su rč: A ba giti bašnem šio
 a žm mawo su yako przyim alim karynym pod šzrečnu

stoye: Pakli opuści to pkitozani bożiera puścił se wiete
 yako na mcezi bezwela: nemożsa se za stawiti w chasu
 zaż knuży swych: Takoz gest zywno: ze nestogi wniżad
 nem zam uła bezp. adu / Kcezyz siumi pomocy w swa
 ry: A gled agi: Tu netoliko bludnie swatych wzamutciech
 Bleda gi: Ale y tym; do mñenim bludnym kuzednikow
 a hada chud w gled agie: w chasu pokuszeny swych: Tuz
 waznost kuzednikom magice: wte pezi/ yako y k swa
 tym: Tez do Kpyowa k matce boży; do Temelina k kuz
 zednika: A nywie do Dyna a k swatemu Prokopu k za
 gim atjant: kioz by kdi poleščil: buoż nebo dabel: nebo
 bezwiery bludem se pud y yako wietre/ gemuż neni za k d

Kapitola Trzidczata Czwarta:

Agie ofswaty k tato peze gt. mezy gimymi przemi
 ze se gim m am: m adkiti: zaty pomocy a zaprzim
 law: proktery k negistie bag j: Tu wżdy wietru boży de
 štci m am: ze kadowe modleny: kñemuż su przikazani
 boży: a to gestko detyka sluzby bożie spaseńi Duffy: a
 neb ypra w daniy Kzowiel a w swote ctno stnem a du
 chownim a neb ddywaniy darno Duchowni k: a neb
 k ktemuż kdi ypra w dani: a neb polepszeni Ksilowie
 ta: ne prziluffie kniżad rema stworzenic: neś tohla k sa
 m m m a kwoyitali: A Sine wietr l dste zde nazyeni: gi
 mi/ su sobie lide bluzni glasty odmiatwene: tictch m dsa p
 fya lide ad lida gestko gimni spolu sobie kufie: a pomocy
 kñimo: daryge se gimni: puogc iugi gictch sobie Seter: pyl
 law: solk kłeba d d e u o u p u b e r n a g i m y c h w i e c i j w n i c h k
 sobie laska w kazygy: Prokof cza su wietr lidsteterej

to celnice godni druzym zlasty plnij wnich przykazanie
 bozij: Ale modlenie swatym w nebi uenie sausedy py
 tel krczu wnich vprosyti: Ale wiecy wysssich nadzemste
 gessio gi: h lide w mocy nema gi: neš sam Boga: kores
 spa senie Dussy dotyka gi: A poher adz ty proste w ma
 cy sameho Boga suzaty se modliti swatym: przyblosi
 ce napřed neupciemnost a odstupenie od Boga wieck
 modliebnicych swatym: Nebot zgineho korezenie nema
 hu poeliti toho modlenie swatym: neš ztoho se niewierze
 Boga w tom ze gt zawazal kazdeho Słowietka smo
 bliedu k sobie samemu: A zawazal gt geho skazdu wie
 cij: kores potrzebuge tielesne: neš Duchownie: aby se za
 ni Boga modlił: Protož to opustie a giude toho hleda
 ge: przestupuge przykazani bozij: A druze ztoho ko
 ryene to modlenij swatym Apostole Antykrystowi vwe
 bli su wliđ: chiece aby podobne stalo/ ponizili su welmi
 lidu ze su zlij a hiešsnicy welicy: a ze gich modlitby suog
 neušssie: Bał stiem ogyzdili su gim Boga: ze se natic
 naramie hiew a welikym hiewem: Protož swate gfu
 gim w gisse medowe pripravili: Bez miery gim ge o
 chwaliwše ze su miłosliwii: a pilni su hriešsných: przis
 mluwa gice se za hie: gim swatu obiet polohie na Oltarz
 a ztoho paterze pochotho: lid hiešsný za to má: ze swie
 tų Boga vkrutippa kosto puerkabic a maršaley krale
 vkrutneho ošhewy vkrutnymi: krotij proti Słowietu
 obšalowanemu: Takowa domšewie Gladna magice o
 Boga z oswatých yako okrali tielesnem vkrutnem: A
 ze swictij przigmuce darz a služby od hriešsných: y sto

gde sprjzntuluw omi snazhe za hrzeissne. Prolice hiew bo
 huj proti nim: A tento rozumem tielesnym bramy zgero
 he modlenie: a ptimlaw swatych: rownagice Woha kra
 li hiewiwemu: A swate jako pukrabie geho milosine
 gessio beruce bary od hrzeissnych: milosti gim gledagi v
 Woha: Protoz gedni bludowe drubych narodu: blud z
 suce prziwedeni ktakowemu modlenie swatym, y hneb
 ztoho zle myslel a wierzic o Wohu y o swatych: tak geg
 rownagice Krali tielesnemu a hiewiwemu: q Takz
 swatych myslie, zeby nadarzyech ty przimluwy gednali
 za hrzeissne, ktoz gich milost nalezne, ofiery gim chinie
 swietla gim pali: postij se: gich swate dni swietij gim, a
 gine pociy gim chinie: ze ten gich ptimluw zasluzi: ze oni
 suce vdarowani: pilni su hrieissnych: A o hie z onich smy
 sle jako o Pych tarziech, gessio pro dary nasande natla
 dagi prziwym: Protoz zkeho bludu y hneb se wnich wa
 pu giny: aby tolik vziknow slyssiece e swatych, i o mochu
 gich prziezni poziewati nadaticech, y obliwi ze sobie nad
 Woha: a poloji wnich nadegi otiech wiecech: onich sw
 mieli nadegi poloziti w samem Wohu: gledagice tiech
 wieci w swatych, A tak swu nadegi odnesu od Woha
 nastworzenie: To slyssiece ze on se hiewa: a swietij mi
 losti magi knim: Protoz hrzeissnicy neprestawagicy hie
 chow swych, a neopraveni nijadnymi milostimi boiani
 spustix se boha swotitel su cho: studnic swych wod
 u ssecko swc dober magice w niem: mohu tolik bludem y
 klamanu byti: krze y pessioły Cnyty rylow y: Wchby go
 lby tobreho goch: skat y u tem klamanu lizy: si

o siem odstreczeni byli od stworzideł stworzoni: gest
tu uenaleynu toho. czemuś se na dęgi wtom stworzeni. ja
wchffe stworzitele a geho plnym dobrym

Kapitola Trzydzata Patat

D Kotoś pońewadź gę zmienta omodleni swatym
Tu wdy kwierze krysłowie swoym: gij widuoc
je z'acho ni' dież neuteczem puśimeli se wiercy/ A je we
Cienie wiera gę zalosena/ omodlenie: komu ma byti
b'ęsto dabel tekl panu Gejissowi: Tato wśsecka tobie
dam: acz padna modłiti se inie budese: Tęśda wece ge
mu Gejiso: Bdiż satane nebot psano gę: Panu Bohu
twemu modłiti se budese: a genu samemu słuži bu
dese: Ty wiecy pan Gejiso mluwil gest omodlenie/ kę
reż ma giti k samemu bohu: mage przicinu k tomu zna
menitu: k dyż geho dabel potażl gest k ginemu modleni
nešli samemu bohu: Ale k stworzeni, k tereżto modleni by
lo gest odporne bořimu modleni: Protoż toliko otom gę
powiedel: je ma byti samemu bohu modleni: A to wśse
ka pijsna starcho y nowešo Satona w'azugie wdy
je modlenie samemu bohu ma byti: A moħby to rozum
wicy lidem w'azati k dyby porozumiu sli: Pońewadź
bupš stworzil gi k łowieka ztoho: chce nadnim p'wa
nawyzysšiego pońewati: Ale y akoż gest sam moħl ge
ho stworziti/ yalż gest chciel Takeż sam chce nadnim
p'waa nawyzysšiego pońewati: Takeż sam chce nado
nim wladnuti sobie k wuoli sam geho prowesli a zpra
witi chce/ A on sam genu dobrez muos w'eziniti w'azde
wicy: Protoż stworzjw geho sobie teck: chce gim sam

Yamii

Deuterij

Druha Strada

właſnuſi chce obſieho miłowani modleni: Nebo on moſz
 naplnia modleni geho: Nebo on ſam gediny geſt ſwiec
 ſlowieka: y wſſech geho polozenie: y taſnoſti ſrdce: a
 niſadny wnebi nemuoſz znati wſſech zwlaſſnoſtij a taſ
 noſtij ſlowieka kaſdeho: Aniſ ſam ſlowieka muoſz ſe
 be wpiſie ſwieedom byc: neſz toliko ſam pan buoſz zna ſrd
 ce liſtka: a gich zwlaſſinij wiecy: Jakoſto Salomon ge
 tetl tboſtu namodlitbke mluwie: Ty ſam gediny znaſo
 ſrdce liſtka: protoſz kſiemu przileſty modlenie: Nebo on
 pan ſworoſzid yt wſſech: a chce aby kſiemu zrych: owſſe
 cty wiecy: Nebo on wſſecto wchinitu muoſz zach proſſen
 bywa wgodnem proſenij: a wy tdy komu ma dobre v
 chinitu lepe neſz ten komuſz dobre chiniy: Nebo niekdy y
 ſwaty ſlowieka modlij ſe gemu zanuctere wiecy: giff
 to ſe gemu zda gi dobre: A on geho neſlyſſie wieca ſe
 gemu neyſu tak dobre: yakoſ ſe ſlowieka zda gi dob
 re: Jakoſz zgewno yt na ſwatem Pawlu: a na Moyſi
 ſlowi: Protoſz w takowych wiecach taſnych, gencz ſu toll
 to ſamemu boſtu znamy: A ſkryty mnoſhe wiecy od ny
 niegſſich Angelnow: Jakoſ die Dronyſyus: A terakſby
 moſzla teſdy modlitba k ſwaty mu ſtati w take przy gich
 buoſz neſlyſſij y od dobreho ſlowieka: wida ſe gemu
 nenie to dobre: zach on proſy: Protoſz ſwietij newieduce
 tak jakoſz buoſz ſam zna temu co dobreho: a neb geho
 geſt: A terakſby eni naplnili takow e neyſie proſby newie
 duce hebili ſe to ſlowieka: zach gich proſy:

ij: Par: vi

ij Kory: xi

Kapitola Tziet: ata S ſkſta:

W Opit poſzew adz wſſecty modlitby ſwacym god

w potryświe neuprzimem / Nebo si modlitobnicy swa
 tych ktera kby se prawie mohli modlití swatym / tupice
 boha swymí hrzecký tjezkými / Q Gleda gi przigni vswa
 tych swym modlením / A boha popozegi prosi sobie kře
 wu / přestupugice geho přikázanie / Ktera k tu modlit
 bu listiwu přignu swietý / Q Bedno pto že knim modlit
 by lidške nepřileži / Q A druže že nepřitek / bože listiwie
 gich přiezni Gleda gi swymí modlitbami: pana gich tu
 pic: Křieliby toliko pomsty v giti pána gich šteze gich
 přiezni: A nebo snad nayduowodňegie muož rzečeno
 býti: že slepij a swedeni newiedij kam gdu: A opiet niža
 dny zwierý nemuož vřazati: by swietý na se poctiwosti
 byške brali / A zwašštie modlenie: ktereš slusie same
 mu Bohu: aby ge přigimali: Nebo zde succ: ani křaňe
 nie / ani obietowanie: ani modlenie su nepřigimali / men
 ši pozn mie Boha niewšse než tam wnebi magi: Pro
 toš nepořybňie takowa wiec dale gest odnich nynie: než
 zde byla: A tyto wiecš se prawij o swatem Petrowi:

Stusko: 2

Když gest přišel k Korneliowi: wysšel gí w potkani psi
 hemu Kornelius: a padl kňořam geho a poklonil se ge
 mu: A Petr pozdwiřl geho křa / Wřaň neb ya sem
 Křlowiel jako y tš: Ktemuž podobne wiece prawisse
 a swatem Pawlu a o Barnabassowiu Kdž gsu gim
 křieli obietowati: To kdž vlyššeli Apostole Barna
 bass a Pawel rozdřeli sukňe swe / a wyskocili mezy
 ja stupy wola gice a křuce: Dřij czo činite: wřať y mi
 šurteclni šwe / rowni wam lidce: přestupugice wam a by
 šte se odřečto ma cnyřch božuw obratit: k Bohu ji

Stusko: 3

wremu: genz gest wcinil nebe y zemimorze: y to wffe czos
wnich gest: To y gine mnohe wiecy gim mluwice/ ged-
wa su wrotili zastupy: aby gim neobietowali: To gsu
zde mieli: ze gsu nicz nase nebrali czos sluffie na Boha:
Protoz wiece toho onich wierzime. Kdyz su tam pitom-
ni welebnosti bozke/ genz pada gie przed geho welebno-
stij: chwalu gemu wydawagice: A ze y zde lidem gsu to
okazowali: ze klanenie a modlenie: y naywietzie Ange-
lowe neprizigimagi odlidij: Mebo tyto wiecy su psany w
Zeweni Swateho Jana, a die toto sam osobie: A ya
Jan genz sem slyffel a widel tyto wiecy: padl sem abyth
se modlil przydnoham a Angela: genz mi tyto wiecy wka-
zowasse: y wece thi: Wiz aby toho neczinil: mebo sem ia
spolu slucha twuoy/ a bratrze twych magicych swiede-
ctwij. Beslffowo: Bohu se klaney a gemu se modl: Pro-
toz odswatych Apostoluow/ y od naywietziech Ange-
luow: mame swiectwi/ ze nizadnych poctiwostij kterež
sluffegi na sameho Boha: neprizigimagic nase ani klan-
enie: ani modlenie. ani obietowanie: A kdyz bez wuole
gich podany gsu gim takowe poctiwosti/ ze gsu gich ne-
dopusstili k sobie ale Bohu gsu ge cziniti kazali: Pro-
toz dostiby bylo mudrym kwierzeni takowe wiecy/ kdyby
Apostole Antykrystowi nestali pitom: osypagice wffe
pufmy Doktory: a swymi wtipy Bohan/ y mi: gestio
gsu nebe y peklo zmierzili: A wfficku sprostinost Bezu-
krystowu gsu wyprazdnili: A Protoz otiechto wiecek
mnoho przemlewffe neprizimnych wiecy: take su wtra-
titi nekterych wiecy: magice stranu dosti ostru proti so

Zewen. xix

bie: Był gſa potom propuſtli modlitbā ſamemu bohu
 Ale ſwictij aby gic očas opravowali przimluwa gice
 ſe aby ta chroma a nemocna modlitba / ſiekterak pracz
 ſie przed Buoſh przytoſhala ſe zprzimluwy ſwaty ch: a
 ſama by tomu niez newcſinila medoproſytli by oni ſwie
 tuj: Protoſ toto gich w aypis geſt w hemſto rzkū: Wiect
 me a ppyſma ſhledawa gice dzie: Je ſwictij w nebes
 ſych Kzeſtjanom zde wiernym ſwymi prozbami: a la
 ſkawymi pomocmi / podle gich zpuoſoby pomaha gije
 gichſto Kzeſtiane moſu godſie ſadaſi y proſyti zapo
 moczy z aprzimluwu przitom: wſſak poctiwost kteraſ
 na ſameho boha ſluſſie naſie newznafſſegice: Ale w mie
 ru y akoſ ſluſſie k ſwaty m ſe miect: Knim ſe ma gice: A
 czoſkoliby bylo nerzadnego zzenie k ſwaty m: a nadmie
 ru ſadani y to zamietagice g Mudre gijich ludy kteraſ
 gſu ſe okaſali przepieckne: bezeduce przez welike ſtator
 moſhlyby wict vctiti aby vmiern wal: aby chalu p nebo
 rzil: y chitij aby wmiern ſwaty ch pſyli: y akoſby to ſtko
 da byla: k dſby gich welmi: a neſ ſedecſne pſyli: Neſ
 pak rozum geſt przitom: poſiewadz chitij odnich miecti po
 mocy a przimluwu: muſyt ta k pilne proſytkaſby moſhli
 oproſyti: A ta k aby ge vſlyſſeli: widuce gich welike a
 ſedecſne ſadofſti: Ale y akoſby proſyli m dle dreyemice ta k
 by gich newſlyſſeli: ale rzkliby gim: Potrycty a w ſe
 nom poſkuiwate ſſpoty maſ magice: Protoſ czo geſt
 gnecho: neſ dabel napanwi praſen / czoſ ſlidy chime: ta
 kſt gim miecty welegi ſa chowawate: Przitom tomu ge
 vſiecte: Je to wirtuſt uragi: a ppyſma gſu to ſhledaliſe

gik magi profyti zapomocz a zaprzyemluwu/ y klastki
 gim nebezpeczenstwie przy te wierze: A magili to zwiercy
 Krysłowy: tot nema nijadnych takowych zwrduo offe
 metnych: Byt czemu wczila bogecy se skody wtomi: Pro
 toz czemu wczij chcet: aby bezpochybowanij bez banie
 sedecshie sweliku zadostij a swelikym snajenstwim dela
 li: aby togo godni byli ocz stogi: Pakli su modleni swych
 zwiercy Atykrysłowy szledali: a sneli su tu wieru zdo
 mkenij mnozycy jako kuzednici/ tat gt plna offemet
 nosti poch/ hny/ h negistych: P mozu to knij wymluwi
 ti/ aby waweru w god to delali, yako zto negistu wicz a
 pochynu: A nesmiegi pro Antykrysta riezcy lidu: ze gt
 to wiera zla: yako zto odczapuo skeltana w stienu sme
 ti: proti nu postawena: Protoz se pieknymi a mudrymi
 rzeciami odiewa: aby gey blazni radegffi kupili: Ale na
 sledugice wierz pan z Bzisse/ pomocz odhese gledagf
 ee: Tu wsecko sedce yako vprzecklade: hektoby wuoz y
 wraht wbahtny/ prasy ginych zapomocz: Ten gi/ h ne
 napomina: aby se nezmazali/ ale zaba aby sylne wstlic
 Takez wierz bozij nasledownik: vpadneli wbahtno hrie
 chuw/ nikam se neohlada ge/ wy chle se wrec na Boga
 odoufanim: gent gt pomocnik prawy zBoga hcziechuo
 a syla gest wsech dobrych czynow: Albo prawe gest
 sal: **XX** Spomocz ma odhospodina/ gent gest vchmil nebe y zem
 mi: Tent muoz sylne pomocz z blata: Byt kto do godia
 wniem wiczet

Capitola Tridezata Sedma

A
E
 z tuto se ginat krumpage pri mohtilnack swa

pm zapomocz Budei Enim welka zabost nad ni crva
 ofkody: a spawe zabosti newlyssu a welka pniery wy
 skoczysa tak nikdiej neprosptez: Ale kto posledie natu
 to lest: yakut rozsywagi na swet: a w yakem vmienie
 chty mislyz welicy byti: mozhlyby se podwiti tomu we
 nie: Necht gomu sedlaty nauczie, at se wpsy tepuce w
 Boga a vmieu modle se poruczegice se matce Krysowie
 magiece w ketsy na dzy wny: nez w samym Boku, se
 wssim nabozenstwim, t let anim: spot lenami se modle y
 oplachi: Necht y u miery podadie takym modlisham
 gesso mluwi, aby pectiwessi: Kteraz si ss: e nasameho
 Boga maswate newyna sseli: Wssak modlenie: postos
 we: Swatue w swie ende: Wssy sluzenie obietowanie:
 wterpenie: slussie nasameho Boga to wssacko: A temu
 wssim mu Wssit rowe rzty y sami to chiny swatym: Pro
 toz kdy gi wieckzy slawa w h osleciach: nez w swatky swa
 tych: Z wonem a Warhanem neodpssu, naczest swa
 tym: D pynnie mnoho: w sdy slaw hegssiech, nelli Boku
 Ledas Wnich hcyaty swatym slul, ten lepssy ma nez
 swata neget: A ptoz wazice ta slawa epoctiwosti swa
 tych nad Boga: dakeo gsu zassli od miery tan pectis
 wosty: Protoz ta pectiwost swatym: g ssoby gy mekli
 Lisarze swietsteho ctia: Glasty o notami slodkymi a
 piffialami: Zwony swietly nesmiernymi: Ta slawa
 swatym, obdupila gess: Wcha yzeho prawe pectiwosti
 tawu: Wre mieli w Wssack lidstych: A strze to welebe
 ny swatych: ynamow gsu labe ne petu: ze niez newiedij
 oprawa slubij: bozy, Amoz wecha wojumia, chaci buoch

Modlitba
 a poklona
 nema byti
 czienna ja
 dnemuzneš
 Krsstu pa
 nu wnebe
 sych sedici
 mu napwi
 cy oices

gine počty mird to púšťanú a notowanú: Kterýmž se
se zaneprazdnil w Kofelickú poslowe Antykrystowi
na oklamane swietu:

Kapitola Třidczata Dřma:

Dělo tohle dlece naty zapletky: Kteréž tak mistrzi
rozřwagi na swiet kwdikym škodam: Kto gest
aby napravil ten swiet naprawu cestu nebo malym
swiet newieřij/ proti Mistróm welikym: Nebo což we
liteřo a na mneřo gest w oči swietu/ tot przigme: Ale
wřasť gich mudrosti ač se muoř škwti swietu slawie
A kbyž nani wiera przigde / a pořledi nani: rozřtele gi
yako blato pod nořami: Protoř nam přitaktych zaplet
cieř/ poteřebij gest drřeti se wierey Apostolske, kdeř se
gie mudřem wřistiti: a gich zřewnych naučenie: Pro
to ř ktem wiecem oktereř tuto mame rzeři: vřimne mie
ři rzeři swateřo Jakuba gessťo die: Bessli řet to zwas
poteřebuge mudrosti řadaj gie od Boga: genř dawa w
řsem řoyneřa nema řazle: abude gemu dano: Ale řadaj
w wierez nicz nepořybuge neb řtoř pořybuge / podobě
gest wlnobitij mořskemu / genř se od wietra wřnassie / a
okolo nosy: Protoř nemni ř slowiek ten řeby przigal
řo od pana ř Tot muoř znati řto řce ře tořo gessťo
ma nedostatek w mudrosti řořij / prziwodij a modlitbu ř
řamemu Boga / gessťo dawa mudrost řoyne řsem řo
toř gij od řeřo řleda gij: A nema řazle / neopieřuge řwe
řo daru slowy řaneřny: Jako ř slowiek lařomy:
bada dar řhudemu / řhanie gessťo řiem / Protoř danij
neřrawyč nebude tořie řřiteřno: Ale Bwoř řwe řob

Řakub: i

te dawa hojnie a przyniwi: A chę aby E słowiek pot
 pffen był geho darem. A die Aby od Boga chęie prosy
 ti mudrosti nie nepochybował w wierze. To gest wie wie
 że że zaczą prosy Boga/aby wiecił temu że weźme odbo
 ga zańej prosy/ Ale ktoś odńeho prosy czoż koli a poch y
 buge natom/ by gemu to Wuch dal ten niez newezme
 odńeho: Protoż tu gest zmiest a gista / Ktoż knij muoż
 kulij dofoćci. Aby E słowiek potrzebny mudrosti, milo
 sti, nebo ginych darcow: vmiel se zato modliti Boga s
 nabegi. se to weźme od Boga sam/ strze swu własnij
 modlitbu. Zno se swietij ktomu neprzychłegi swymi pfi
 mluwami/ gedine sama geho modlitba spegena sbon
 fanim a swieru. Kde budn krumpewani Wistowsta
 genż gedwa propustij modlenie Boga, postawice gi w
 patach przimluwy swatych: aby gi eni dopraczowali
 przed Boga: A gestie y ty przimluwy / chłomic se mu
 sy nauskoł pod mierz gich żadati: Aby chłiece przimlu
 wie swatych, aby gich pracna a neb zedrana medlitba
 dofla strze sie: aby gich prosyli za przimluwu: ale sro
 cem wnich neostawali: aby gich bezsrdce prosyli nepo
 bobnie podńey a tymi mierzami ge wstawice. Tut E Bo
 gu modlitby nemožu bezswatych przewesti, proto że su
 nehodni: A przimluwy odswatych nesmiegi prosyti her
 liwu żadostij, ani sirdcem wnich ostawali: Czoż budn
 nate modlitbiery ako ten nact, odbie cesty: gemuż gsu no
 by y ruce wsekali: Protoż kde tak y lid mechlby kšewem
 Aposstolskym przislupia, aby se modlil nepochybuge
 miz w wierze: pohewadz nesmy sam przed Wuch emed

litbu: než prwe vprose ňetezje przimuwu: aby geho mod
 litba skerze ni došla: Protož ten prwe pochybuge: než gi
 počine a tak knj przidruhy hleda: aby gi ňetezj przim
 luvwu podeprezel: kterak mnoho muož vřati tomu že we
 zme od Boha zatu modlitbu potrubach wedenu poňe
 wadř zwiery sam nemož vřtaw ti modlitby k Bohu
 Wřak nikdy takowa modlitba zpletena przed Wuož
 neprzigde: nebo zwiery nenie: aniž muož wwierze založe
 na byti: Nebo zwiery bořij zawazan gest každy Cřlo
 wick bud pak naryřeřřj: aby Cřtie je Bohu modliti: a
 milořti odňeho hledati: aby sam vřebe miel wieru: a na
 degi k Bohu: wierze že geho vřlyřřj: a k milořti geho na
 wrati vpořanie geho vřtawij y spasy koneczne: Nebo
 zgewny řřzeřřnik tu ceřtu przystup: l gest przed Wuož s
 m dlitbu: wierze bořu že geho vřlyřřie bezprzimlwy w
 řřech ginyřch: a smiluge se nadnim: A nalezi gest milořř
 przed bořem prořtie pořwe modlitbie: Teř pořanky ge
 řřie zawřřł gest przimlwy vřjednikuw zani pan Be
 řřis: a tak gest dluřo samu vřtawicznu deřal: ož geho
 przemořla řwu wieru, že gj nemořł s mleczci rřka: O
 řeno welika gest wiera twa/ řtañ se tobie yakož řcesoc
 Teř loty nakřřili řnim wiře: wida ano se gemu k řmřti
 bliřij: řwieru weliku rřekl: Pane w řpomeñ namie řdyř
 budeřs w kralow řwuj twem: Rřekl gemu Beřřis: Wier
 ñe prawim tobie dnes řemnu budeřs wra gi: Protož ta
 kowi řřzeřřnicy, tak řu řařli daleko wieru na bořa: ř
 polotrowem řiwotie řodni řsu Tęge y řned byli: Pro
 tož tuto řwaty řakub kařdeřo m dlitbnika křamemu

Luk: xvij:

Matu: xv:

Matu: xvij

War: xv:

Luk: xij:

Jan: xij:

řakub: i:

bohu podawa swieru nepochybnu aby genu wietu / ze
 odneho wezmierzoz / hodneho vneho prosyti bude: Pro-
 toz za gitanie Mistrka / m / sadneho dieu nema gi w rze-
 czech bozich / genz lidem skrze sie hzydzie Boga przed li-
 dem / a skrze cyzie sfermy / ckeij przednim lidste modlitby
 wstawiti : yako by nemozli lide skrze wieru swe modlitby
 przeden wwesti : ¶ Ale tuto za gich mudrost zanewier-
 nu sudim / genz sem gim welmi mal w oczich : Ale wssak
 se znam nalidu / kteryz oni zprawugi / ze bezmudrosti bo-
 gie gest aniz gich sfermuom rozumie / Protoz wsse napo-
 rzad oblo gita / yako Swine neprzetiwagicy / Gednak
 Bohu se pochne modlit / gednak Matce krysnowie : ge-
 dnak swatym / Gednak Dziecie nasa / gednak Wierzim
 w Boga / gednak Zdrawa Marya : A to tez na gedno
 miescie w gednu chwicii pachy : wssacko wstromadu sky-
 daw / blaboli wsty / newieda czo lepssy / a neb chutnegssy
 Wozgli cili swietij / Zdrawali Marya / chili Wierzim
 w Boga / Albo wssum na porzad chwossie modlitbami
 kpa se w pesy / A to wsse na gich wczenie zmateno gest
 yako rohozij / wssiem wiecem w wsta rownie dawage czo-
 ze namiste

Modlitby
 wyprawu
 ge nyneyo
 ssiego lidu
 krestianske:

Kapitola Trydziata Dewata

Ale mluwice otiech pomoczech / kterykz tak Mist-
 rzi welegi sledati / wswatych / a zane se gim modli-
 tu / Protoz ani Prorocy / ani Apostole / ktakym pomocz
 newedli / ysu / aniz / ysu / gich sami sledali / ale w panu bo-
 hu / ysu / wssacku pomocz skladali : Protoz w Zioltary
 toto mluwij : Pozdwihl sem ocij mych na hory : odkud

sal: LXX:

by mi przysła pomoc/ pomoc ma od Hospodina. genj
gest vczil nebe y zemi: A opiet die: A tobie sem pozdvisl
oczij swych genj bydlis w nebesyech: A ya kaz ocki sluzeb
nikow w tuku gich panuow glur: a ya kofio ocki dew-
ty w ruku panij gegie: takez ocki nasse kupanu Bohu
na ssemu: dotudz se nasmiluge nadnamir: A opiet die: Ne
bo on Duosh muoy gest: a spasitel muoy/ pomocnik
muoy: a protoz nezahynut: w bohu spafenie me: a chwa
la ma buosh pomocy me: a nadege ma w bohu gest: Ta
fay wneho kazde sebranie lidu: wylite przednim sedce
swa: Nebo buosh pomocnik nass gest/ na wiek y: Wyla
se se Wistrzi/ a w ffermuyte nam tolitez na swatych
swu mudrostij Pofanstw: Protoz Prorocy glur slaw
rzy swietij/ gestot ya shigi o Bohu premur a gi: nezli ti
to nowy kuzednicy/ gestto byzdy a morzij Wofa w li
dech: Protoz wiera slawna na Bohu zalozena gl/ po
mocij wffelitych gledati w niem: Nebet mnozji glur zar
muskowe sprawedliwycy/ a zitech zewffech Duosh wy
swobodij ges/ Ostrziehat Hospodin wffech kostij gich: ge
dna z nich nebude zetrziena: Kostij y wlasij gich pocheta
aby y geden z nich neupacl bezwwole geho: A protoz vne
ho naywictzji gest pomocz Cflowiectzij: genj ma mocz
nadewffemi wiecmi: kterej Cflowieka vtiestagi/ a nab
nah zamusk y w wodij: z: eck zewffech muoz pomocz: A
on naywiece muoz litofli mieti k spomofeni wnozy geho
A muoz pomocz nemocy Cflowiectzij/ k dypby nemochi k
dobremu mieti mocz prockoli en genu muoz pomocz
dati: Protoz mnogo gest ta tytl: Spomoc ma od Hespo

Jak: Lxxij

Zial: lxij

Jak: gxxij

Jak: Lxxij

Dina jest: gonj wśmiał nebe y zemi: Na ylepśie dieł wyś
 tal Kupomocy, nebo ginj niżadny tolił nemnoś pomaa.
 Bati: yako ten ktoś jest mośł nebe y zemi swu mocij y
 wśmiał: Meniel ta ka neshaze: Byt sni nemośł bytina. Eto
 wieka znił wyprostili: Kterż jesto pomocy Bleda y mno
 gan wiece zmalych neshazij muoś pomocy: Edoś nabe
 gi wñem ma gij: A hełdy o malu neshazj mnoho sobie
 hełstnu smalu wieru: Nebo on muoś mdleho pospłnił
 proti twrdym wiecem: A nemuośli k to duo stoyhe genu
 Rusiti: a genu stateche se modliti: on genu muoś pomo
 cy: A nempośli se Bati Grziechuow: a zwola kñemu na
 pomoc: k wśsem tiem wiecem jest gotowy pomoć: A
 kñiem pomocem Bozłym, dosti by moślo ptieladuow
 byti zwierj pijsma swatko: Edyśby togo potrzebij by
 lo ścierzi wiece:

Kapitola Chtyridczata

D Eł pal ogiśto te siech kiej ktereł Mistry twrdj
 welikych milośtech swatych: ktere k Grzieśnym
 magij: a take se zahe snashe modlicie neb przimlawagi
 A gestli to tak czoś onich mistry twrdj prawda, teśda
 wtom se wkaż: Słyśli Buoś przimlawj swatych za
 Grzieśne: teśdyt zgewhe prospiewagi modlitby swatych
 Grzieśnym se se obratice od Grziechuow: swaty siwoł we
 śli muośy: Ale kñinemu cyli nikoli swietij za Grzieśne ne
 przimlawaliby se: A yakoś swietij magie siech ślusebnj
 know a modlitebnitow pln swietj gijby nemiel niżado
 ny Grzieśnit bytirwśemby milośt wprostli: Ale Edoś wś
 dy Grzieśnicj gij 26 gijto na ywiec swatym śluzj, a

nayhoršle gsu: Protož neboť modliſba ſwatyſh gáſtie
 ſine neproſpiewa przed Božem: a neboť gie není: A
 tak wíete duowody ſwe gedna gie otiecth wíecth: Etes
 rymſ ſkuttowe odpornij ſelhanie dawacie: A goſſie
 wíece což kóli rſku Míſtři otiecth miloſtech welikých:
 Etereſ ſwictij ma gij E hrzeſſnym: Tožoto rſiecy uemo
 hu onick. by prwe byla miloſt ſwatyſh E hrzeſſnym: ne
 li miloſt ſameho Boža geſt E nim: Nebo bueh neſmier
 na dobrota geſt: Ale ſwictij ma gij dobroty vmieru: a
 což gij kóli ma gij: to odneho ma gij: Protož poñer adž
 prwe muſy byti miloſt od Toža E hrzeſſnym: než ſwa
 tyſh: uſſda ſe muoſ prwe ſmilowati než ſwictij: Ale to
 eſnij rſiezech: yakož geſt vloſil dati miloſt hrzeſſnym
 buduli ſe hrzechuow kati: y Druhe ze wíecth geſt litoſt
 y miloſt w Dožu hrzeſſnym: než w ſwatyſh, nebo on ne
 ſmierne dobre geſt: Protož on prwe pſiſto ge hrzeſſnym
 ſwu neſmierne dobrotu: muoſ gim dati miloſt tajnu w
 ſrdce przedchazegicy: a hnutí gimí kupokani prwe ne
 ſe ſwictij zañe przymluwij: Nebo Eym on tajñe hybe
 E dobrenu ſkrze Duchu ſwateho: toho niſadny genu
 przytomny wnebi nezwij, leč by Eomu chel zgewiti ſwe
 tajnoſti: Nebo on przytomen geſt ſwatyſm w nebi: y ſem
 Eteriz wpekle gsu: y w ſſem Eteri nazemi gsu: Nebo gim
 ſwi ſme y hybame ſe: y gſme: Protož on w ſſem w ſſudy
 przytomen gſa: muoſ delati w nekom nazemi to: geſſto
 wnebi nebude wiadomo: Protož tiech ſſirokoſtij Bož
 ſkych: new ſſudy muoſ zſliſati pſimlwa ſwatyſh: E by
 on předchazp ſwu dobrotu: dziew než dobrota ſwatyſh

Kapitola Chtyrydzata Pierwsza

Głoz zwiery pijsna mamc gilstu, ze se zatę ne
 przimlwa gi: kterychz Wuoh nenauidij p gich
 neustupne hrzessenij a nekani hrziechowu. Nebo gestli
 zeby oni takym dobrze chcieli: kterychz Wuoh nenauidij
 musyloby puożczeno byti ze tomu chci: czoż Wuoh
 nechce a czoż on zapowida: Protoż swietij w nebi y atż
 by chcieli tomu czoż Wuoh w nenauidi ma, dobreze chci
 ni: ginał neż Wuoh chce: hrzessiliby a nebyliby swietij
 A to nenie podobne pomysli onich: Nebo proto su swie
 tuj počali byti ze gsu oto vsflowali: aby se o gednali o
 wolij Bozuj tak aby se nemożli pożnuti odnij kniczemus
 ginał neż tak yakoż wuole Bozuj chce: Protoż y Do ko
 rowe prawij, ze swietij ne gsu przytele neprzatelom bo
 sim: Protoż nadarmot se modlie swatym kterzij swate
 tostij swatych hredagij: a nebgij nenauidij: Chcieliby
 skrze swate k Božu, ale cestu poswatych wdobrych chi
 nech nechuj giti: Protoż nižadnego swateho w nebi pi
 telc nema gie: P pijsna Bozka tich wiscij potwryugi

Kapitola Chtyrydzata Druga:

Wiece die pan Wuoh kn Proroku poginych rze
 szek: Protoż ty nerod se modliti za tento lid, a
 niż przigimay chwaly a modlitby zańe, a neprzechazcy
 winobot neustlyssim tebi: Gdali newidisa czoż tito cjinij
 w Wieszlech Juda, a w vliciech Seruzalemstych: Szo
 nowe zbieragi dziewija otczowe podpalugi ożek, a se
 ni skrapagi bial: Aby cjinili mazance a pokruty kralo
 w swe nebi: to jest Wieszcy: Tyż Pwocet die, Azetl

B. 11. 11.

Druha Strana:

gest Hospodin kэмke: Wyšla pak stala Moyses a We
 nyel przedemnu/nenij Duffe ma kэмuto lidu: Wyweg
 ge obmešo obliczege: Złueck pi sem znamo gesti: ze naj
 wietekich swatych nechtiel vlysseti modlitby / zatako
 we hrzeffnity / gestwo gsu neustupie hrzeffili / a tati se
 hrzeckuow nechtieli: Opiet bie pan Duosh oslem lidu
 Eze: piij: Buduli trzje musij tito vprosti: zed zemie Noe Danyel
 a Job: A ya diem mecki: gdi skrze zemi a zabij jny cilo
 wicko y brawa: A trzy musij tito buduli prostrzedny:
 Ziw sem ya prawij pan Duosh ze newyswobodi Sw
 nuow a Dcer swyck: Ale oni sami wyswobozeni budu
 A ze tito swietij musowe: Noe Danyel a Job: ta Powe
 wafnosti przed Bohem byli gsu: ze gsu mohii mnohym
 swu modlitbu prospieti / a welike wiecy zastawiti / aby
 nedosly progich modlitbu: A wffak uo pan buosh mlw
 wij elidu takowem / gestwo se gesti geho kstwie defelstie
 chy neprzeftawagice nasobie mielnechtisoty a vrazj w
 fedy swem polozil: Protoz kedyby pan Duosh pomstj
 mecke wwebl naten lid: aby zbil lidi y howada gich: A
 mezy tiem lid e bfliby ti trzje musij Noe Danyel a Job
 a Syny a Dcerami swymi: tchdy ti musij newyswebo
 dij swu modlitbu toko lidu od pomstj mecke / ani Syn
 nuow a Dcer swyck / gedine tolito sami se wyswobodij
 od pomstj mecke: Protoz pohewadz nemohla gich mod
 litba przed Bohem nijadnego ste pomstj wyswobodis
 ani gich Synuow a Dcer: Ktozby tchdy swu modlitbu
 prospiel tomu lidu: Nemohlyby zlowiti vprzymnosti boj
 fte nadnimi nijadny giny: Nebo skty wystawil gestwo

gln rowhe nebyła wnebi ani wżemi: Protoż wtieck pñ
 fnieck y w gwiyck, ma wiera byti kteslianom, se buck
 hzyeiffnyck lidj modliteb nellyssi: ani swatych lidj mo
 dlateb zahe przigima: Nebo ktoz odchyluge vcho swet
 oby nellyffel Zakona Bozieho, modlitba geho prokleta
 gest, a w hzyeck se genu obratie: ¶ Takęż zatę hzyes
 fnyck: ani swatych wnebi ani swatych nazemi modlita
 by nellyssi: nepryime Buch, za koż naprzęd powie
 dieho gest: se welik, mu proroku rzekł pan Duch: Ty
 neroś se modlitę za ten lid: nebot nellyssim tebe: Abyt
 pat Moyzys y Samuel, ta dwa nnyse naywyzssi swat
 toski stala przedemnu modlece se za ten lid odporuť Za
 konu memu nellyssim gich. Protoż kterať swietij wne
 bi modliti se budu za takowy lid kteryj Duch w mryko
 si ma: Nebo tato wiera na slowich Bozich zalożena, nes
 mooż zlamana byti: kteryś su swietij ostrzeżali do ne
 se chciec: Protoż kterať tam gsuce chćidiby tu wiera
 zlamati: kteryś gsu swietij ostrzeżali: A prosyti zato do
 spustwo gestie Techa tupę przestupuge Zakon geho
 A swatych žada, aby naheyatem kolachi welhal se do
 wbes strze swate: Protoż wssickni gsu zlorzeżeni, kte
 rzy se odchylugij od przykazanij bozich, a gich modlita
 ba ohyżdna a prokleta gest: A poćwadę gich modlit
 ba prokleta gest: Tyje modlitba kterať zahe poćhny
 ma bude: Protoż ti Zakonowe o tecz ptimluwach swa
 tch, słowani gsu obposluow Znykryslowych, gestie
 se pasu uahc, w nadice lid pebiehly s ofierami, a tacz
 ofwiedy: Aby wnel blazniwy lid se E wietij takych ta

tuow a obietſy ſadagij / a zeby proty dary y ſned ſe ſnu
li prziejny a miłoſty e hrzeſſnym: A przimluwali ſe za
nie / dary y ſuce na kloſeni ktomu / toſo ſe domniewa lid
ſlepy: Nebo ſwatoſkupy wſdy gim namluwagi w vſſi
a ludij naniſt ſtaſty ſerze ſwate:

¶ Kapitola Cityrzydzata Trzeci:

AZe poñewadzi tuto oprzimluwach rzecz ſe mnoſi
a gim ſe odpiera: Ne proto ſe odpiera gim: yako
by hełto zato magy ſe geſt toliſt ſwate: ſe gimy przimlu
wy nenie potrebie: Ale proto ſe odpiera przimluwa
ſe ſe ti napzimluwu taſnu / giez ſodni neyſu / a tu gie
ſledagi kdez gie nemaleznu: Nebo ten niſdy przimluwy
ſoden neni / ktoj v / kawieſnu ſalobu w wody: to wſdy my
ſi cſiniti zach przimluwy ſleda / genz mocy koprzimlu
wie nema: Protoz ktera przimluwa zwiery kryſtowy
geſt ſe my neodpiera me / ale ſadame gie: Protoz tato
przimluwa zwiery kryſtowy geſt / kteruz ſwate? Jan oz
namuge rzka: Synackowe mogi toto piſſi wam aby
ſſe nehrzeſſli: Baki geſt kto ſhrzeſſu / przimluwy ma
me: v oter: naſſeſo Beſiſſe kryſta ſprawedliwego: A
oz geſt ſliſowanie za hrzeſſy naſſe: A netoliko zanaſſe
ale take za wſſeſo ſwieta: Ta wiera geſt naſſe oprzim
luwie / aniſ niſadny w nebi mocy nema / ani prawa ge
dine ſe gim geſt priſtina bezduowodu wicry: Neſ ſam
kryſtus Syn boſie ſprawem przifeſnym Wiſkup nay
wyzſſij: Takoz tato ſlowa y gina Apoſtoliuow geſo oz
namugie ſe by kto giny miel ſe przimluwati za hrzeſſne
kromie kryſta Syna boſieſo: Nikoli Apoſtoliu geſo w

i: Janij

zamlekliby se przimluy, neź otef na ktereź dofi w ſsem
 geſt ktera w Kryſtu przimlwa geſt: die zgewie: Zie ma
 me przimlucy przed otcem na ſſim Bezukryſta ſpra
 wedliweho: **Nebo niſadny ſe neħodi kuzprzimlwa m**
przed Boħem za gine, gedine ktoź ſaloby zproſſien geſt
ſkrze przimlww Kryſtowu: Zniźby ginał kto moħł ſpa
ſen byti / by przimluy Kryſtowu za ſameħo nebylot
Nebo ſe wſſickni podħalobu ſuduj kromie Kryſta: *Ja*
koź die ſwaty Paweł: Wſſickni ſu ſħrzeſſiħa wſſickni
potrzebugie ſlawy boħy: Nebo ſkrze gednoħo *L* ſlewie
ka ħrzyekħ geſt narento Swiet weſel: a ſkrze ħrzyekħy
ſmri weſla geſt: wħemħto wſſickni ħſu ħzyeſſiħ: *Ja*
koź die piſmo: Zie nenie niħadny ſpra wedliwey: nenie
mudry: nenie kto ħleda ge Boħa: wſſickni ħſu ſe vħyli
li ſpolkem, neuziteħni vħiħeni ħſu / nenie kto by ħinił do
ħremenie aź do gednoħo: Protoź gedny meħ w ſſemi
Kryſtus naleħen geſt bez ħaloby kaħdeħo ħzyekħu: Du
ħem ſwaty m ſe poħaw: Protoź ħemu gednemu pra
wie ſe przidawa ſprawednoħi takowa, aby meħł prz
imlucy za neſprawedliwe byti: A wtemħ ſwaty Paweł
geħo kħeħſwiy oznamuje a rħa: Ale ħy ħus pro
to ħe oſtawa nawieħy ma wieħne kħeħſwiy: Proħeħto
take ſpa ſyħi moħł nawieħy, przifupie ſkrze ſe ſameħo
k Boħu: Wħyckħy ħa ħim k orobowani zanaħ: Nebo
ħuſſeło aby nam takowy Biħkup był ſwaty, newinny
nepoſħtwiħeny / edluħeny od ħzyeſſiħiħow: a wyħſie
neħeħ: Tu ſwaty Paweł kħade ſe ſewſſemi Zpoſħtoħy
y ſewſſuni ħidmi, v poħku ħzyeſſiħy, Protoź edew ſħeħ

i. 7. am. 7.

Był: i. 7.

Druha Strana:

Die nam Hrziesnikom: Slasselo takowy Biskup swate
nepossle wrhenny: a odluczeny wssemi stranami od Hrzie
ssnikow: nizadne nemocy Hrziedhuow snimi nema ge:
ale plne zdawij newinnosti ma ge sweliku milosty Boze
fleu mocy gzaraby mozl Hrziedchy wssedch nesti. dosti za
he wchne Boshu: Protos takowy Biskup nam Hrzie
ssnikom potreben gt byl: Aby wssedky kupie krowy swu
Kupil mozl take zawssedky orodowati: Kterez gest Kupil
Protos wierat gest ze nizadny do nebe nemozl w giti:
nez toliko skrze gesho wykupenie a orodowanie: Nebo
khez naywyzszie stareho Zakona: genz gest znamenal
Krysta miel gt obietowati a modliti se zawssedku obec
Zidowsku: Protos tento y prawde Bohnegi se gt sam
obietowal Boshu: nepossle wrheneho: aby wychistil swie
domie nasse od skutkuow zlych w krowi swte: ten przjesto
gij przed obliczem Bohim w zdy siw gsa k orodowani
zanas: A ta wiera oglassena gest wssemu swietu skrze
Apostolow a gessie w zdy neni odwolana: Ach pak Au
stkryst naywielczie neprzytel Krystnow: vmrtwil gt tu
w ieru naswiel e / a gine prymlawce rozni rozil swietus
Nlegiste a newazne swate Wnichy wyle / gesslo mozs
takowi wpetle byti a Krysta w nob: cz mezy ginynti pti
mlawcy: netde zadwierzmi postreczili: Ale pak new zdy na
m dhu neprzytele Krystowi teso w iery zaprzyti: ze wssie
kni spoku nemozli gsu y gednoho wykupiti swu krowy
swietij: Aniz take prawa mozli gsu obderziti / aby za ge
dnoho orodowali: Ale on zawssedky dosti czihe / obderz
gest prawo przyshe k orodowani zawssedky: A ponje

wabz wssickni wssedffe boniebe skrze gcho wykupenie na
 dued proto gsu kncij sprawem przilezujm k orodowa
 ni zw ssecky obdrzewsse mocz: Protoz wssickni swickij
 mebestij podnes drzj tu prawdu: ze tam nizadny nepri
 gbe ginal:nez tak yakoż gsu oni wessli skrze wykupenie
 a orodowanie krysłowo: Taktez poslednij wssickni ma
 gi w giti skrze hcho: Mebo on gest cesta: a nizadny tam
 wprygde ginal:nez skrze hcho: tak yakoż gsu oni wessli
 Protoz yakoż wssiem znuze przilezj gcho wykupenij: ta
 kez kazdemu zew sseck potrzebno gt gcho orodowanij: kro
 mie sseck wssedff orodowanituwow nazwanych: Mebo on
 wiece ma mocz k orodowanij: nezli wssickni czo gich gt
 wnebia: a ma prawo k orodowanij od oke 7208a: Ze
 nizadny zoni onizadnem ginem niez buoch nerzekl: by en
 miel za kcho orodowanij: Protoz ta wiera: kteraz gest o
 krysłu a o gcho orodowanij: nemusz kazdemu w nebi
 przykna byti: Mebo yaksby kazdy rownu mocz a pra
 wo k niem wicem miel: kterz mzkryslus mocz a prawo
 ma: tak by on oginy mi rowne stal: Protoz wiera o niem
 nebyla by drzssij w niem nez yako y w kazdem ginem a
 bepecky by wehe nez w ginych: Mebo skutel w kazdye se
 za giny mi se gi w te przj: Protoz ta wicze gij naywiece
 poprzyjni yde: k hcoj kncij naywiece szwa tyck zeb walit
 gswatom se naywiece wiera s k wj: a ten naylepssi ma
 Protoz to gest nepecky bue na Wastku krysłowu spad
 lo: yakoż y dnes w skatku gest: g enj gsu gi nad krysła: z
 wolkbi a nadegi gsu w nij polozili esre spa semi: Meke
 gest to Onty krysł w wch na oklamanyj swicta: Protoz

do wicea nenie niadnyj togo prawa nena t orodowa
 ni zawsecky ktost nenie spoly Bohem a Tlowickem
 genit zahyestoitj odporne neorodage: zapokrytce istia
 we: Protoz on gsa Bohem zna sedce wsecky lidu: a po
 dle togo poznany wy zakohot ma orodowati: A protoz
 ani zaty kteryj sladkymi rzechmi, a neb snizkym pokla
 nami prymluwy geho hleda gintonut se on neokogi: a
 nist zatakowe istiwie prymluwa se: Ale on zna w kte
 ryci wywolenyj stogij a wprymnost prawd wseckytie
 ce gsa geho owce, gessio glas geho slyssie a nasledugie
 geho: Protoz on gsa prawym Bohem nepohybne wy
 zaktere se ma prymluwati: a zaktere wzacna bude pri
 mlawa z geho przed Bohem: Tozo nemuzj mieli niad
 ny swate poznanie, aby znal wkom stogij wywolenie se
 nowste, a prawa wprymnost sedce: Protoz tozo nezna
 ge/mozby se prymluwati zatakowe / gessio gsu wnes
 nawisti bozij / a takby geho prymluwy daremne byly:
 Protoz krsu Bynu bozimu: toliko genu przykzj pri
 mlawa podle nepohybne gistocy / a podle wykupenicz
 est niadny nemuzj toliko milostij a slitowanij miest
 nadnimi / yako on gessio gest zane umieral: a wmywal
 ge w kwi swe odhyetchuow gich: Protoz wida w nich
 swa musku pracj a bolesti swe: naywlastnegie musj
 se prymluwiti nad swu wlastnuj kupj: wczasu gich za
 mrtkuow: a wczasu gich padnow: Gessio podle swych
 nemocira podle osydl do balstych, pada gi wyla swiedo
 mie: Protoz nawrat se k sedcepodacko pomocy a wte
 stowit kada giedpuffienie y wseckis mo do sli wchem: y f a

Tanz:

igie w swem porażeni a w twardości serca: Ktereho
 wiecy spadaow w Heriechy: przychodzie: y naty kterzisto
 mnoho dobremu chci; strze osy dla pokuszenie zdepssich
 kterziz vmyśluow khrziechom nemagi; a gi k se waru
 gi: Protoz k tomu rozumu die swaty Jan: Pacli gest
 kto ohrzezil tak przychody: przimlowcy mame Bezubry
 ka sprawa edliweho pted otcem nassim Bohem: To gt
 aby propad: genz se lidem dobrym maof przychodit: ne
 gosal ani w ktera opuszczenie a porażenie neubiehl: Ale
 zase powstal magy weliku na dzeji w Bohu strze Bezu
 kryka pana nasseho; se po new adz gest vmrzet zanao
 a khrzem wiechnym od Boha vstawen gest: aby wiech
 se spasyti mogli: a wzdycy siw gsa k orodowani zanao
 Aby strzeheho bezpechny przistup miel k Bohu odow
 fanina: A tak strze geho zasluzenie: wzdycy aby milos
 sti gledal k odpuszczeni Heriechuow a k zprosszeni welie
 kych zamurkuow: a k dobytij wsselitych potrzebnostry: A
 nemuosti kto rozumieti geho przyemluwie: ktera k ona
 sama gde przed Bohem: A nebo ktera k by y sam zani
 prosyl: Ale toto miecy aby wewssed wiecek milosti So
 sij gledal strze geho zasluzenie: strze geho mnoho pra
 ry: a wkrutnu smrt: gessio gest nam: a prona so wssed
 to czyni: A tak wzdycy geho przimlwa puogde y do gde
 kdyz Boha a geho milosti wegmemo Gehissowo gleda
 a budem: A Bohu se modlece: strze heho provedem mo
 dlitby k Bohu: Protoz on wzdycy gest siw k orodowa
 ni zaty kterziz strzeheho Boha: a milosti geho gleda gi
 A se y genu se modlimemo o Bohem otcem: y o Du

is: Janus

Dobrá Strana:

**Chaturvi:
kuta: xi**

chem swatym: geben nerozdilny Duch gest: **Protos**
 Spolu modlitebny gi: **Stecy Syn y Duch swaty: Duch**
 nerozdilny: gemuz rzekame **Dice** nas o genz gsy w nea
Sesych: Dopust nam hrziechy nasfe: **Ale** se Syn bozij w
 tiall se gest w swotie panny **Marye**: **A** gest spolu pra-
 wym **Bohem y prawym E slowickem**: **Protos** on ste-
 ze swe **E slowickem** swie wykupil gest nas / a za sluzil
 spasenie / a w sfclitych milostij / gichz name od **Boha**
Globati strze nicho / ya kojto strze prostrzednich smiercy
 w idycty **E Bohu** przislup miel: ya kojto wew sfclch na
 sfclch potrebach zadame magice naywyzssie na doci w
 nem. **Edyz** gest nam dal **Dyna** gednorozneho: aby nas
 strzencho o sclu smirzil, a wstawil geho prymluw ciy na
 sfclm przedsebe nawieky: **Tie** nemuoz wto vpadnuti nie
 proffchychom zmesstani byli w ktere potrebie: **tecz** by-
 do prziwedla nasfe lenost a newiera: **nebo** hctere postrze-
 nie: a new zecznost tiech naywietejsich milostij. **Ktere** na
 gest dal strze **Sezutypsa Dyna** sweho: **Ty** wicp s na-
 sfly strany mozu nas zmoftati w tom dobrem: **Kteroz**
 nam gest **Duch** prziprawil w **Dynu** swem: **2 le** kteroz
 se on prymluwa: a nebo se modlie za koho: **tot** gest zgew-
 he ohlasyl nasfe poslednie modlitbie rzka: **Dice** ne pro-
 fymt za swiet, **ale** za ty ktere gsy mi z swieta wyluczil
 dal: **Tu** zgewnie swiet w ymieta z swe modlitby: a **cl** yb
 gi ktem / **ktorz** gsu proffcho swiet opasili gemu w wio-
 rzili a slowa geho przigali / a w hem zuoflali bo swotie
Protos takowi y podnes gsu owce geho / **gesto** sfly sfie
glas gehoza wicryj gemu / a nasledugi sflepicy geho: a

Tang:

Cele se od Swieta prosiho: A w hem toliko swu nadez
 kladu owsecko swe dobre: zaty on se przimlwa w gich
 potrzebach: Chyle knim Woha sgeho milostmi: Ale za
 swiet se neprzimlwa: Nebo swiet newierzi gcho slow s
 neposlucha gcho: nenie wd: czen milosti gcho: a gest ge
 mu odporen: wewseckh cestach swych: Wseckhen gest
 wtonul w mrykosti chwaly poruffene: zde w swych poru
 ssenich przewracznych ochawnych chwaly sleda ge: A
 w wplytj rozkossi plzkych se postkwruuge: a w nayhor
 slich wiecech libost ma ge: Duchem nayodpochieffim
 Krystu Gehiffowi opogen sa: Krzchey to saba kmyla
 nym a naysmredlheyffim wiecem: gimiz wyprazdnuge
 z sebe vchastnost bozstu: A stranku przybytku bozieho
 wyprazdnuge z sebe: a pada wlos zatrazenie wiecznego
 Protos tak mnoho a daleko wstawen gest proti Woha
 Aby snadnie lekarstwuy nalezi nemozle proti swym ra
 nam protakowe przimazanie k slostem ktorez sobie po
 rodich sed: ipo v rzadich: postawieckh: po
 Twrzach: po zbozich: po obchobich: popokremich: y pow
 sseckh swych zwlaffnostech: swiet sobie zlostij mnogo
 twarne sedij: A takowe blady a hriechy zaradost: za
 zyst zaprawo: a zamusym sobie pochita: Protos ani
 smert Krystowa: ani gcho przimlwa: ani ktore milosti
 Bozij: ani ktore lekarstwie Bozij: musz wpadnuti naten
 swiet: dokudz slogie wiatem kwasu odporenem Woha
 Aniz take nagednoho L slowieka swietsteho niza dna
 vchastnost bozsta neprizigde: dokudz se n: odlucci od swie
 ta: srdcem: skutky przyjemy towarystwim primieffenim

Křořti: Kterž se delij od Křyřta: A poňewadž Křyřtus
 nepřimluwa se za swiet: ani za toho křoř miluge swiet
 a leze pod geho křidla: Kto geřt pať w nebi: aby se za ten
 Swiet přimluwal: Protož podle wiery: niřadny by ne
 řmiel toho potwrditi: by křto cħiem poňnul w nebi: nebo
 křtere přimluwy miel proti Křyřtu: Poňewadž on ma
 ge prawo od Boha kupřimluwanij: zamietá Swiet
 od nich: W nebi pať w řřickni nema gice řwa ta křto kř
 přimluwanij křterá za ten swiet protiwny Bohu: me řl
 by se přimluwati: Nebo nepřewyřřugi Křyřta w miloř
 ři: Ona naywietřij milořt ma kř řřieřřnym: křterzij gie
 řleda gie od něho v přijemo: Swietij cħoř ma gie milořřie
 to řřu z geho plnořti wzali: A ti křterzij tam ma gi byti
 w řřickni muřř z geho plnořti řa řdu milořt w zieti: Pro
 tož ne řti řřroma řduj cħoř nejwiece mo řu duwoduo
 emilořřech řwatyř k řřieřřnym: Niez gine řo tiem ne
 wywedu gedine wra řř mno ře wierz: i křterá w Křyř
 řtu geřt: Protoř Antykřyřt gen ř ět Fararř to řoto swie
 ta: wwe řl geřt to proti Křyřtu přimluwy mno řyř řw
 tyř tomu Swietu: křterij Křyřtus wymietá od řwe mo
 řliřby ř přimluwy: Nebo Antykřyřt řřledal geřt w řře ř
 řř mo řy ř milořři křterá w řwatyř řřřwa vmiel z nich
 na řelati křt a řřwi tomuto swietu na řa řdu ranu: geřřo
 onij to řito swiet wietrij Antykřyřtowi ozdawi řá řw řř
 ni řdy neza kře řnyř w řředowe řo řřitij: o řo řu a o řu ř
 lo řti řřřnale: Po řt a řřwi a w ranach geho e dpo řiwa
 řme ř bez řa řmucenij: Nebo řlogij pod nebe řřym křt a řř
 řřim: mo řu ř řw řřu na ře řij řpa řnie ř řniwa nu ř řř

Jan: xvij

Kapitola Ctyrzedzasta Czwarta

Ale coż za tute oprzymi: uwie Kręslowie twrdim
 tożot take nekterzi; Doktorow potwruzgie: A
 zwlaffe swaty Bzechorz wyklada ge kniży Swateho
 Joba nato slowo: kito mi da pomocznika/ aby zabost
 mu wssemożucy wlyssel: Nato die: Wiedel za giste swa
 ty Jobize kwiechnemu wpswożeni odpočinutij: Ne
 bo prospiechu wz. eti lidste modlitby/ nemożly by wlysse
 ny byti ginal: gedine strze rzeżnik a sweho: Dnem sk
 ze Apossitola Jana rzeżeno gest: Acz kto skrzestij rzeż
 nika mame przed otcem nassim Bezukrysta Sprawedli
 weho: A on gest strowanie zażreżeky nasse: A neholito
 zanasse/ ale take zawsseho swieta: Take onem Swaty
 Pawel Apossitol die: Kręstus Beżis gęż gest vmrzel
 zana s nynie y zmrtwy ch wstal: gęż sedy naprawit
 bożij: gęż take orodu ge zana s: Protoż gednorożenema
 Synu, gest za giste za Cżlowiek a orodowati: przed spo
 lu wiechnym otcem/ sam se Cżlowiek a wstazowati: A
 geho za Cżlowieckij przyrozenie prosyti/ gest też przyroze
 nie/ w wysost sweho bożstwij przigiti: Oroduget tehd a za
 was pan neklasem: ale milosredenstwim: Nebo cęgeho
 wzwolonych potapeno byti nechtid/ przigima ge wyswo
 bodil gest: Tehd a spomocnik bęwa gledan/ aby Cżlo
 wiek zadoštij byl wlyssen: Nebo lec zana s orodowan
 prostrednika orodowaloby od Duch a bożieho/ bezpo
 cężbenie nassich modlitob: by klasowe m kłi: a ne b ohe
 mieli: Ty wiecy mluwij Swaty Bzechorz nekde kromie
 nas wpsoko: Protoż acz to podstienem k upotwruzężij

Bzechorz:
Job: 23: 11

i: Jan: 1

ij: Kory: 10

Dusza Skona

wiery: naywiec ztożo se Apostaly prziwodzą o przimlu-
wie Kryflowie: a nato potwyrzyc geho przimluwy / tak
daleko: jezby wssedky lidste daremnie byly modlitby / a
nymie od Ducha Bozieho neuslysselby nijadnych lidy: ne
bo nasse modlitby magi mocz a prospiecth w geho zaslu-
zenij a wprzimluwie: Takż skutkowe nasssi dobrzj wza-
eni gsu przed Bogem / toliko w zasluzeni geho dobrych
skutkow: Protoż nasse modlenie a zasluhowani wñe
mocz berze / se on proto forze n gest: abychem my snassi
dobrotu, żywot a mocz brali wñem: Nebo on nayprwe
gest odnas grzech odgal / krzyczj sine mrtwi byli / a
potom mocz żywota praweho dal a zasluhowani / a kto
mu gestie przistogi przed Bozim obliczyc zanas swym
zasluženim: a swymi modlitbami: Abychem my se mo-
gli platne modliti / krzicheho Boga / y pracy hodnu we-
sti / zasluhowani wiecznosti w slawie / Ale poñew adz
bezgeho orodowanie modlitby lidste vmleki by / a nebo
ñemy bylyby odsluchu Bozieso: Tchdy y przimluwy swa-
tych zwetstalyby vsagicym wñe: Nebo byt gich przim-
luwy pokoleni lidstemu / stachily: neoblupilby wssedk lidij
zgich modlitb od sluchu Bozieso vcha yako ñemych / ge-
stto mocy nema gie kwolani / gedine toliko / orodowani
Kryflowu platne klade / aby lidste modlitby / krzicheho
vcha Bozieho se dowolali:

g Kapitola II Styrzibczata Pata
Augusty: **S** Patek rzeż Swateho Augustyna / nato slowo
b: Janij: Swateho Jana gestto die: S krzešili kto przim-
luwy mame przed otcem nassim / Bezukrysta / spraweb

liwego: Takto die Tento muž spravedliwy a welity: to
 gest Swaty Jan: Kteryžto zprsy pañe skryta ta gemst
 wj pil gest: Ten kteryž zprsy pañe božstwj wypowied
 del gest: a nebo wyswiedcil gest, ten Krysta przimlow
 cy položil gest/ nesebe: A chciel radegi se položit w poč
 tu hrzešnikow: aby miel przimlowcy Krysta: nežliby
 se položil przimlowcy miesto Krysta: A potem die: To
 kto gest držel Kaciet si: wie gest neuczinił: Nebo eďka w ad
 rozdelenie stalo se gest/ gedine ztoho: Když lide rzick a gij
 Wy spravedliwi sme Wy spravedliwy činime hrze
 šne Wy prosyme Wy za proffugem: Tu dražnie Znty
 Krysta poplešsi vderzy . ¶ Protož zte rzeczi znati gest: že
 ta wiera oprzimlowach rozmnoženych mnohych/ przim
 lowcy gest zedrana: Wnichžto netezo po'odkrywa
 Zntykrysta a hanbu naň wwodj: neb netež se nade
 ge: A tak zgewno gest/ že gsu tu naywiece počate^h w
 žali mnohe przimlowy: Když se gest rozdeleni mezy kře
 stiany stalo oto/ gestto mnoho rot poswatnych Wnich
 wych se nadelalo mezy nimi/ Aby se wlubiece křali ge
 dni proti druhym rzkuce: Wy spravedliwi sme Wy po
 swieczugem nečistych, Wy spravedliwy činime hrze
 šne: Wy prosyme: Wy vproffugem: A jakož w sobie ro
 zdeleno gest to tielo Zntykrystowo/ takymi pyšnymi za
 wlaštnostmi/ tak gsu lid wwedli k rozdelenj/ mezy se y
 mezy swate: aby podle chwalenj gich/ oblihowali gine
 a gine Swate k orodowani sebie: Protož tak křj lidu
 aby dokudž možu gim swe orodowanj sladko činili
 A když by gich orodowanj nebylo tak pechžto. Poda

Druhá Strana:

Dij jim orodowanij swatych, aby se poñem wietczi rad
kuo sierze wlekl: nebo ge možu wietczimi lžmi osuti: neš
swe przimluwy: Chwalece gič swatošl: a gič k hrzies-
šnym lašku wysočo, každemu swatemu něco nadgine
priczita gice: aby byl prodajnie gšsi: yačo kuon natřhu
piekne včasany: Protož tak powysšugice hojne swato-
šli gič: y podtrěnu mnošo vřitkuow/ a žeru nebe y pek-
lo y zemi: škreze ta orodowanie pyšna: kteraž sobie lžij
nestydatie: Nebo ge na Swate wwodiece wymyššleny
mi lžmi pro swe vřitky:

U Kapitola Chtyřidezata D estla:

Aže poñewadž tento Doktor tak rozumně odgis-
ma od swateho Jana takowe przimluwy: že on
sam se wñe nepletl: tiem šhřiešničky se w počtu položiw
šnimi: Wyznal gest že ma przimluwcy Kryšta naděgi
nežliby sam se przimluwcy hrzešnych činil: a neb na-
zýwal: Protož toł mnošo dawa znati: že ani Apoštole
ani ginij šprawedliwy lide nešmieli gšu nase řiech př-
mluw tařnuti/ ani gšu gič sobie od Boha šmieli šle-
dati: kromie sameho Kryšta Beřiffe: genž gest od Boha
przimluwce wšsem vřla wen: ktož budu řodni przimluw-
wy geho: Nebo ginač bę ta wiera w Kryštu dana da-
remna byla: řdyžby gi Apoštole sobie šobili/ a neb ginij
šwictij: Jačošto y podnes daremna gest škreze dieło An-
tykryšlowo genž pa se beřičho škreze ni: Nebo orodowa-
ni swatých a gine žytky sobie rozmnožuge škreze ně: wy-
tařuge ty wiecey z pišsem lžwym Duchem k žwelebenij
swatym: Aby škreze to welebenij swatých: šřiwie domni

wal se swietkze Antyk ryst welmi przege swatym: yako
 by gich bliżni byla yakoby se zdalo ze Antykryst welmi
 przege spase nie swietu skrze swate gich swatosc wżitecz
 nu swietu oblassuge: a zatiem newierne Bezukrysta o
 geho welikym spase niem mrtwie: a wzapomenuty swie
 tu dawage: Aby leda Wnich heyaky swatym nazwan
 byl/ważne gie w spase nie swietu byl: nezli Krystus: Nebo
 Antykryst kazdeho swateho ospe taku swatosty a mo
 cij k spase ni swietu: Aby e utnie swiet przyl na k swatym
 a swe dobre slysse v nich a w nich neptal se na Krysta:

¶ Kapitola Cztyrzedzata Sedma:

An Eż pak počawsse rzecz oprzymluwie gise kteraż
 w Krystu gest: Take se tu przimluwa dobre m
 Wiste protiwa rżka: Żieby hodne bylo on ssem Krystu
 meż lidmi se klañeti: A ze nenie potreby snim krozmlu
 wani: ginych swatych przigimati k smirzeni: A zeby bla
 zniwy byl: k toby gineho pñimluwy e hledal: A ze w p w o
 tny Cierkwi swate / zwa sstie modlitba obracena gest
 byla ktee osobie prostrzednika zapomecz Duchowny:
 A ze kdyz se gest tak dalo, tehda wiece gest prospiewa
 la a rosła w dobrotie Cierkw swata: neż nynie smno
 bymi przimluwami smyslenymi: a wnowie zamysleny
 mi: Rozumnym dawa se znati: ze gisa wiera gest w
 Krystu o przimluwie tiem ktoz gie podle wierz hedni tu
 du: Poñew adz se swieta nižadna przimluwa nedosa
 ne a: koli wemnozych przimluwach na zigi ma swiet
 podle sli buow Antykrystowych: po wydane wierze ged
 nu swatym oprzymluwie Krystowie: Protoz nowe a

Smýstene przimlawy/ gsu yalowe a oflamane/ wniety
to swiet pracuge/ okolonich yako okolo modly mrtwei
nikdy odny odpowiedi neslyssaw: ani pomocy ktere ods
nij wzaw: opiwse gedem Antykrystowym: skrze tu mod
lu mrtwu/ mnoho lsiwego mluwi onij: domniewa ge se
swiatu w smrti: eka s onemi Bohany: Widikat Dyana
Efezsky: ¶ Protoz gessie to slowo o swatych, gess
to skrze ne zapletagi swiet a trawij gey nadku podhos
nostij znebe: prawiece swietu ze gsu gij swietij tam w ne
bi wietziach milostij nabyli. gsuce kromie tiela: nesli su
zde przebywa gice wiele mieli: A tym mluwenina ch i
dowesti tiech przimlaw/ ktorej swietu libagi w swatych
ze gsu gij swietij oweliku milostij psieczina l dobremy
heziesay h: pilnegi nez zde przebywa gice: Protoz tiech
keczij ktorej o milosti wedu ktomu kchemu gi taknu oni
muofem zaprzieti: A ginal czos sa wiecez wprawde ma
puoychid: polozice wprawde ten biech: ktorej gsu swietij
zde mieli a ktorej tam magie / ze nicz tam nemagij czos
gsu zde mieli: a zde gsu nicz nemieli co tam magy: Nes
wierzili gsu: ze tam gine mieli budu: a wnadegi gsu che
kali toho czos tam magi: Protoz sskutkuow zaslugugi
cych: gij tam nemagi ani l sobie: ani l ginym: Protoz
wyssach tiech sluzebnostij skutechnych: ktore gsu zde mies
li sobie l zasluhowani: a ginym kuprospiecha tam gij
nemagi: A tak gij wierzime: ze gest zde mjesto a czas l
zasluhowani/ a tam l odplatie: A tak gest powiedieno
Wlazenij mrtwij: ktorej wpanu Bohu vmiera gij: Nes
rzekl gest Duch gim / aby odpocinuli odswoch pracij

Skuzig:

Zgergij:

neb skutkowe gich gdu ponich, to gest obplata za gich
 skutky gde wgich zahubie: Protoz tato gest rzecz zde
 przebywa gicym/dokawadz czas bude mocy delati: ge
 fto die: Dokawadz czas mate czinite dobrze kowsssem:
 Nebo przigdet noc: kdezto nizadny nebude mocy delati
 niczesuoz: Protoz tam lide wtrwy prospiechy wietche
 mi siwym i staliliby/nemoshliby ty rzeci prawe byti: Do
 kawadz mate czas czinite dobre kowsssem: Nebo magili
 tam wvietchy prospiechy w giti dobrych skutkow: tch
 daby gim tepeuw czas nastal knim posmrti: Ale ze ta
 czasu neny knim zde gim czas przed oczi klade kdelani
 dobrych skutkow: Protoz Swaty Petr wieda: ze po
 smrti nebude mocy napominati kuprawe dobrotie: Die
 nekterym lidem wiernym: Protoz pocnu was w sdyce
 ky napominati otiech wiecech, a take vmiele a potwrze
 ne was chey w ny negssie prawde mieti: A sprawedli
 wie zato mam: ktera k dluho sem wtomto stanow: ssi: ze
 was wzbudim w napominany: gist gsa: ze rychlee gest
 slozeni stanowissie meho: Podle togo rakaj y pan E
 zis Krysus oznamil mi gest: Protoz dom take przychi
 nu a chasofrat/abyssie togo pamiet mieli pomem v m
 rzenij: A wte rzeci Swaty Petr oznamuge swu pilnost
 kteru gest miel kwiernym lidem: It ge chasro vchil a na
 pominal snieni trwage: A k tomu ge chiel nawessi cha
 stym vchian a napominanim: aby vmieli a rozumnij
 byli: y wtwrzeni w wynegsie prawde: To gesti kteru pra
 wdu nynie wtomto stawu mamie zachowati podle przij
 kazanie bozich, a podle wiery Jezukrystow: aby spra

Druhá Strana:

wehliwie a vnielie tomu srozumiel: A wle prawde aby
 sse vtvrzeni byli: aby protivne wiece was: zte prawdy
 newyrazly: Protoz ya wieda ze me rozdelenie s timto
 tielem rychle gest: Etomu was pilne wedu abyssie pome
 smrti toho pamiet mieli: a wto ostali: A zte rzeci mozl
 by porozumieti k toby chciel: ze Swaty Petr dobre pred
 smrtu obmyssle. Ktereho gest po smrti nemozl cziniti: tu
 miel milost ktiem lidem aby ge kdobremu nawedl: A ne
 klade se nato: by gim po smrti mozl to ikef: nebo wiece
 vcziniti: A protoz czinil czoz mozl a do kndz mozl: Wie
 da ze posmrti: ani kazati: ani napominati: ani Epistot
 plati gim nebude mocy: ¶ Protoz wyberz: ztoho kto ge
 mudrzegssie czoz muoz naywiece: A pocztu milost prz:
 tomnych: A posstoluow a nynie neprzetomnych: A wgist
 to nelze lidmi: Nebo ginet gest prawiti podle smielosti
 pyssne: a podle przewraceny bludow: A gine podle gi
 stoty wiery wpusmie v kazane: A mlwiti tu welike wie
 cy: kdez onaymenssich nicz gisteho nemuoz prawiti: Ano
 by takowy lzi mozl rziecy: ze swietu Bohem wladnu: a
 ze Buoß bezgich rady nicz neuczini: ¶ Protoz mlwice
 otom slowu: ze swietu wnebi suce: ma gi wietchy milost
 nek gsu zde mieli: Tomu muozem powoliti: geliko: kus
 posiewanij Boga: Wiece tam milu gi Boga: nezli w
 tomto smrtedlnem tiele: przietomni gsuce Boga: y ma
 gi wnem wsseliku plnost: neto: iko horzicym milowanim
 zapalni gsuce: Ale plnu radost wnem magice: tak aby
 nemozlo gich sedce dale sasnuti wtu plnosti nad se: ma
 gie przesutu miera: pochopeni gsuce taku slawu: a ho

rycym milowanim: Kterez gich nikdiez ginde, kromie se
 be neostawir aby ge mohli ktere pamietci: a nebo zadosti
 a neb chitebnosti: Orzeti wczem ginem: to nenij wnichz:
 Nebo gsu postieni tu slawu a milosty horzicij, aby wni
 kromie sebe y wseck ginycz wiczy ostaweni byli: Jakoz
 muoz netezy znamo byti na swatem Pawlu, gestto sa
 wtrzetiem nebi: niewedel tozo wtieleli tam byl, chli bez
 neho: Nebo plna slawa a neb radost nebyla by, kdyby
 zlowicka wicz w gine pustila nez gest sama: aniz ge
 ho doma vsebe ostawij: Ty wicz my mde muozem
 prawiti: Ale wiece gest tam, czoz gest w sroce lidem new
 stupilo: Protoz wte strasie mluwiece o milostech swas
 tych muozem rzicy, ze nizadny posel Antykrystow ne
 nie tak mudry, byt wyprawil gich mnoze milosti gimij
 przewyssfugi zdeyffij milowanie Boha, / Kterezto milo
 wanie mozu miesi w przytomnem poziewani Bohat
 plne nasycenij radosti geho magice: Protoz nato, czoz
 se prawij muozem wzieti neyaky priekladecz owiecech
 przirozenych: Kterezto se segij kupokrmom zuoblie chis
 tych: Ta obile Pssenice nebo gine: magij ginu moc: ne
 bo v hitek wrozsiewanij: A ginu moc a v hitek magij w
 tu chwili kdyz se kupokrmom pripravugij: To zneli
 z luku: a potom zwarzie a nebo zpek: Protoz ta wicz
 gij se nehodij kupownim v hitekoma kofo ksetij, aby z se
 be gina obilie rodila: Nebo moc wzrostu a neb zplozeni
 gest gij odgata: a w ginu moc v hitekow obracena, w
 hitek krmenie a nasycenie pripravena, / gestto prwe
 rostucz nemozla gest pokrmem takowym byti: A gsa

ež pokrmem takým k zrostitienj se nehodj, aniž moey
 ma k nemu: Ale hospodarz chiel gest aby prwe rozsy-
 wana byla a rostla: a mnoho vžitkuow narodila: Ale
 když genu zniž pokrmu pochotneho k stolu pripravij:
 taket gj nepoda rata gowi vptipasy, atby gi rozšřwal
 popoli: Ale s vtieffenim pogie toho rozšřwanij a vžit-
 kuow množenij zbolestmi tesklivymi šlo gest: Ale pože
 wanij nakwasu winnem sweselim: Protož ztiech wie-
 cij ktoby chiel mošlby porozumieti o swatych: zet gsu
 w blašlawenštwij w ginem stawu dalepem postawe-
 ni odstawu zdejššieho že ti skutkowe kterež gsu mieli zde
 kuprošpiechu ginym: negsu gjž nanich: Ale samo rado-
 wani a nasyceny w Bogu beznedostatku. plne odpoczi-
 nutij odewššech pracij odpeczij: odmilych přižřylenij
 zdejššich: Nicž gich myšli nedež, než sama radost w bo-
 hu vřogena: nebo ginať nemošlaby byti plna. by gj
 ejo zde na Swietie taklo k sobie:

Kapitola Křtyřidčata Šma:

Ale geššie tuto při onich ma gj: yako gjž narpo-
 ššedneššie: wždy by se gich přiimlww neradi pu-
 ššili: Protož ržku onich: že swietij gšuce wte radosti: ne-
 mošhu beztoho byti: by nam dobrešho nešadali: To mus-
 že napoly šeliti / okterych wiecech pišmo swate nicž ne-
 prawij gšteho / genž gsu zawřieny w tagemštwij bošim
 než sami lide taknu se knim / a mošhu se onich domniwa-
 ti negšštie: že se gich rozumu žda podobna: a nebo pra-
 wa wiecy: Toho ani welmi twrditi ani welmi zapierati
 ššuffij: Ale ejož koli przed bošem prawe přiřiech tajno

Rač, tomu powolugme: A gessli gich žadaniy welike
 neb menšy. Bud Božu chwala, dobremu wždy ma-
 me radi byti: Ale gistiti ktere wiecey bez pijsma negiste o
 Swatych: a Zakon z nich lidem skowasi, jako wicem
 bluzawitos mašy diwna wiecey byti: A že to gij nikoli z do-
 broty nepočazy, že Ešlowiel smrdij piwem: chce mno-
 ho ošadysteč a omilostech Swatych radugich a wnea
 si rozprawieti: newidew ani slyšaw mnoha: ani mála
 Než gsa nadut pychy, chce Wistrem byti tieč wiecej:
 Kteryč gessie nepočal vmietie: Žieč wiecej chce lid z
 Zakony tworziiti: Ktere gsu na sedce lidem newstupili:
 Protož Swatý Pawel wtržen gsa do třetih do nebe
 Wieleli čili kromie tiela, newiem Buoh wj: Dewie-
 del sam ošobie, Kterakby w třetim nebi byl: Kter-
 akterak se gest tešdy vplati moži na žadosti Swatych
 čo oni k tomu žadagij, počewadž sebe newiedel gest:
 Než to zoe powiedel Žie gest to w sedce lidem newstus-
 pilotzo gest tam: A že neschlyšij Ešlowielu otom: Ne-
 bo nemuož nižadny Ešlowiel mluwiti otom, což gest
 nad geho rozum:

i: Kor: žij

i: Kor: ij

Kapitola Eštyřidežata Pata:

Aže tato smielost lžiwa, tukem prorostla: gessio
 gedwa šledij žuku, to siniele gisti, což genu ni-
 kdy w sedce newstupilo, gedine že geho blud pudij, aby
 geg rozšywal, a lakomstwij, aby šerze blud sporzil: toš
 mnošym vsa otwiera: w takowa lžaniy škodna: a w
 krziwa swiedectwij: Ale že onas mnoho lidce mluwij
 prawice že mš swate tupime, a žanicz gich nemame:

A ze zde lidem nicz vřitečni a pomoczni neysu: Protoř
 nicz tak nenie yačoř oni lzice prawij: Ale podle wierř
 wyznawame a wnađegi drřime/ ze swáte: yačořto spo
 lu dedice buducieřo dobreřo: A vřitek y pomocz wnich
 wierzime: Kteryř koli vřitek/ nebo pomocz Buoř polo
 žil geřt wnich zde sprawedliwym: ztořo Bogoř deku
 gem: Nebo Swietij nemořu niřadnych vřitkuow: ani
 pomocy/ zde przebywag cym geđnati: Neř sam Buoř
 muoř řkrze ře dati: čoř komu chce dati: A ginař nicz
 neda: neř tak: Ktoř prwe vřieřo řleda tořo / čoř on ma
 y tořo čoř Swietij ma gie: Protoř odřieřo w řfelite da
 ni najlepřie / y kařdy dar dořonalř pořboduř řřuorye
 A nepodali on vřitkuow swyřh: Orř ow řřem nicz niřa
 dnemu nedadij: ¶ Protoř řtomuto se žname o Swa
 tyřh čoř w wierze obięzne wyznawame: Wierzim swa
 tyřh obeřowanij: A ta wiera řdřřby rozumřie a wpra
 wde byla drřana nemořlby niřadny ř Swatym lepřie
 řo přeřřupu mieti: ani gicř lepe cřiti/ ani prawde gicř
 pomocy obdrřeti neř řnimi wprawyřh dobrotach obeřo
 wati: a towarystwij mieti: Nebo ta wiera nenie poloře
 na ř samemu mloweniř / abyřom natom řřieli dořti
 mieti rieřa gice: Wierzim Swatyřh obeřowanij: A ne
 miehlibyřom geřo w řřutku: ani geřo cřekali wnađe
 gi čo nam prořpiege wyznawanij vřřy tieřh wieřij o
 řeř byřom w prawde neřřali / abyřom tořo dořařli:

Yakub: i:

¶ Kapitola Padesata:

A Ze najprwe se rieřa: Wierzim w Druha swa
 teřo: Swatu Lierřew obeřnu: A potom se die

Wierzim Swatych obczowanij: Nebo Duch Swaty
 bela to obczowanij / a neb Towarystwij mezy Swaty
 mi: To gest spogenicie wespolet vduow w Duchownij
 tielo Krystowo: A toso tiela spogenicij s gich hlavu s
 Krystem wieru a milostij: A to tielo se poczita od prwe
 nieho Swateho Abele: az do poslednieho Swateho kre
 ryz se narodij przed sudnym dnem: A ty wssczech nazj
 wame Cierkew Swatu: chot Krystowu: A neb Tielo
 skryte Duchownij, gehoż Krystus gest hlawa: Kterez
 to Tielo Krystowo Duchownij: wsscachu mocz Duchow
 nij, a neb žiwot milosti berze: a ma od hlawy Krysta: A
 tak každy sprawedliwy: genz gest vd toso Tiela: berze
 mocz a žiwot odtee hlawy Krysta: Protoz tiech wsscach
 Swatych czoz gich bude wyznawanij Swatych obcz
 wanij: Kterez mezy nimi slogy, a bude stali nawieky: ze
 ti Swietij budu spolu mieti ta wssczech a zasluženij do
 brych skutkuow: k odplacie a k radosti wieczne: Každy
 bude mieti pomoc a včasnost k radowani a k slawie
 zasluženij wsscach ginych: Protoz takowe obczowanij
 a neb včasnost Swatych gest naywyzssi pomoc a
 vžitek Swatych: Nebo C slowiel nemuoż wiece pomo
 cę chietci od Swatych gedine wtom: aby gich wsscach
 zasluženij včassten byl: a snimi spolu se z nich radował
 A zase czoz sam dobreho činij, to wsse k radosti: kecti
 a k pomocy wssim Swatym w Nebi činij: A ginal
 bę gich nichimz nemożl wctiti, než tiem ze gim wssczech
 kecti a k radosti činij: a gest gim sam kecti y k radosti
 w stupiw snimi w Towarystwij swate:

Kapitola Padesata Pevný:

Tancilij:

Protosť k takému obczowanij w Swatych cš
 nech: gest rzecz pana Gejisse: gest to die: Wy pra
 wim wam: Wzdwišnete oči swogi / a patrzyte
 na kraginy ket se giš bielegiy kšni: A ktož žne mždu wez
 me / ktož obromazduge vřitek wwieczny žiwot: Dby ž
 ten ktož rozsywa / ktož žne: Spolu se radowali: Nebo
 wtom gest slowo prawe: ze giny gest ktož rozsywa: a gi
 ny ktož žne: Tu zgewne pan Gejiss cšiny rozdiel mešř
 delniky: Giny rozsiwa: Giny žne: Giny dešlodoly w o
 zie: Ale za stwol spolu seba giy: Takež w Duchowniech
 vslyiech: a w zasluhowany Swatych lidiy gest: ze kaš
 deho vslyie kterež se w Božu dela: gest k radosti w šsem
 Swatym: Jakož to ted die: aby se spolu radowali: Ale
 dorozumieti teto rzeczi: když se mluwiy o Swatych obcz
 waniy: Nebo ta wčařnost puogde: a gest ž nyne: Ale
 ktož sam Swaty není: ten odewšřeho dobreho: ežoř swie
 tų ma giy / a budu mieti / odwržen bude: Protosť musy
 každy Swaty byti: ktož chce oswatymy w nebi Towaa
 ryřtwiy mieti: A ze ten každy Swatý gest / ktož bezřrie
 cku smrtedneho gest: A ten toliko muoř bez řriecku
 smrtedneho byti: ktož prawie wwierze Syna Bořieho
 řlogų: a deřiy wšřelika przykazaniy řryřlowa / miluge
 swe bliřniy jako sam se / ž swe neprzatecy: Jakož przy
 kazuge pan Gejiss / A tiemi przykazaniemi a wietur
 ma Swaty bęti: A ktož przestupuge przykazaniy Bo
 řų: není Swaty: a nemuoř wčařten byti Bořa / ani
 Swatych obczowanij: Ani zde na Swiecie ani w Zebí

A nemuof niczimj ctili **Wofa/ani Swatych**: Nebo sta
 ge w hrziedhu smrtedlnem tupij pana **Wofa** a ruha se
 gemu: a tupij w sseck y swate: a ruha se gim: aczby gim
Rostely a neb oltare stawiel postil se: modlit se: gim swie
 til obietowal: zwozil swietla palil: tot tak wzaczne gest
 za koby gim wtwarj pl wal: Nebo przestupie przykaza
 nie **Wofij** gest w ssecken proklety: sewsseni skutk y swy
 mi: **Protoz** ctim chce proklety poseknanyj ctili: nema
 czoby od nego przigali: **Protoz** nemuof **Swatych** ctili
 ginat, leczby sam gsa **Swaty**, sebu ge ctil: a byl gim
 kecti: kradosti: a kupomocy gich **Swatosti**: a przydal
 gim kecti swuoy **Swaty** swot w gich **Towarystwie**:
 nasleduge gich **Skutkow**, w kterychz gsu przyklady
 gich wierne ostawili: a pisma wierha k nauczeni swa
 tego swota: W to gest wielka pomoc **Swatych**, przies
 klady **Swatych** swotuw, o pisma k nauczeni prawe
 ho swota: tem k toz to magie zapomocz od nich: **Protoz**
Swiet nemuof mieti **Uwatych** obczowanie, nez z dably
 w gednom **Duchu** gsa nynie: gich gest wczasten wzlosti
 a potom w pomstie: **Protoz** **Swietij** magij w sseckto
 spolu dobre wtom **Swatem** obczowani: A magij pra
 we **Dratrstwij** w **Krystu**: Nebo plnice przykazanij
Krystowe **Apnowe** **Wofij** a wlastnij **Dratrzij** mezy
 sebu w **Duchownim** porozeni: **Wofa**: skrze wieru a mi
 lost: A w sseckty wiercy **Duchownij**: ktere gsu **Synom**
Wofim przypraweny: magie spolu: A magij **Bratia**
Krysta **Wozisse**: Na kosto zmrtwych wstaw rzedl gest
Wdi k **Bratrim** mym, a rcy gim: **Wkupugi** k **Wocy**

Wjim by-
 wagi swa-
 tii od nda
 wczstieni:

Jan: 22:

Sf

Druhá Strana:

memu a k Dicy wassemu / k Bohu memu a k Bohu
 wassemu: Protoz tiem blizsice gest obczowanij mezy
 Swatymi: Nebo magij Spolu Synowstwie Bozj: a
 Bratrstwij s Krystem: a mezy sebu Spolu w Duchow
 nim porozenij: Protoz gich wiecy wlasnj wespolek: ne
 bo oni gsu sobie wlasnj: aby wewsssem gedni druzym
 w wzitek y wradost wiecznemu byli: ¶ Protoz nynie
 wtomto smysle stogiece/ mame rozumieti rzec: em Du
 cha Swateho: Wtom tiele Duchownim: aby geho die
 lem mezy sebu: geden wd k druzemu se spoguli skerze mi
 lost: Jakozto Duffe Clowieczj: w Tiele Cslowieczim
 spoguge wssceky vdy žive / genz negsu mrtwj: Tak
 netczo podobne vdy Duchownij žive milosti Bozj: sker
 ze delanij Duchu Swateho: gedni k druzym se možu
 spogiti milosty: A spogeni bywagij Spolu k hlavie Kry
 stowa: a moez Duchownij odneho beru: A wte Ducho
 wny gednotie a wczastnosti przebywagice: Aby kazdy
 kazdemu ztoho czoz ma od Boha prospiewal: a kazdy
 kazdeho aby wczasten byl: Netak ma rozumieno byti:
 aby netko cfinil tielesnu almužnu gednomu bližnimu:
 aby kazdemu powsssem Swietie mozl teez wcfiniti: Tle
 yakozto kdyby nemocznu ruku leczil/ toby se hodilo cele
 mu tielu/ y wsssem wdom toho tiela: Protoz czoz se dege
 wtom tiele takoweho zrziczenij Duchownieho: prawies
 se ze skerze dielo Duchu Swateho dege se: A tielesnym
 biehem nemozu tomu lidce wyrozumieti: Než tak tiele
 sne smysle o Cierkwi Swate: ¶ J. woz kniezstwo Znty
 Krystowa prawij / zeby to spogenij tielesne Papeze so

g Stonawagi se Knichy: yenz Nowu Siel wiery: Strze
snažnu peči Chwala Dubanka: Ten Utwor-
tek před vtiessenu pamatku wssch Swatých
Letša od Narozenie Syna Božieho Ti-
spiecho Pietisteho Dwadczateho Pro-
wnieho: na klassterze Wyle-
mowskiem:
A

